Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	ved C. Molbech.
Titel | Title:	Udvalgte Eventyr og Fortællinger : en Læsebog for Folket og for den barnlige Verden
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : C. A. Reitzel, 1843
Fysiske størrelse | Physical extent:	XXIV, 487 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130014467824

Udvalgte

Eventyr og Fortællinger.

En Læsebog for Folket

og

for den barnlige Verden.

Ved

C. Molbech.

Kiøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1843.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Tydſklands ædle Dioſkurer

Brødrene

Jacob og Wilhelm Grimm,

hvis Navne, ogſaa i Skandinavien,
ved Eventyrets Magt blomſtre paa barnlige Læber,

tilegnes denne Bog

med levende Høiagtelſe og Hengivenhed

af den danſke Samler.

Fortale.

Nogle Ord maa her siges, til Oplysning og Forklaring, om denne Bog; maaskee endog til dens Forsvar. De sidste ville blive de færreste — da enhver Bog bedst forsvarer sig selv; de øvrige kunne ikke blive saa mange, som der var rig Leilighed til, dersom ikke Rummets Skranker ligesaameget fordrede Korthed, som Undertegnede ønskede at besidde dens ædle Konst.

Det Slags Fortællinger, vi nu paa Dansk med et Ord af fremmed Oprindelse kalde Eventyr*), og som i andre Sprog benævnes efter deres Art og Natur („Volksmärchen, Popular tales, Contes populaires) have allerede i disse Benævnelser for en Deel deres Forklaring. De tilhøre Folket, Samfundet af en Nation, ikke den enkelte Forfatter eller Digter; ikke en Stand eller Classe af oplærte, skrivende Medlemmer af det borgerlige Selskab. De ere i en forhistorisk, d: en ubekiendt Tid, ældre end alle sikkre, skriftlige historiske Efterretninger, udsprungne af et vist Folks poetiske Liv og Livsbetragtning (de oprindelige nationale Eventyr); eller de ere, i deres Stof og Indhold overførte fra et Folk til et andet, modtagne i en for

*) Dette Ord stammer upaatvivlelig nærmest af det fremmede og ældre over- og nedertydske **Aventiure**, hvis Slægtskab og Oprkomst (af det romaniske Adventura Hændelse, Tildragelse, og deraf senere dennes Fortælling) Jac. Grimm ganske nylig har viist; et Ord, som man først mod Enden af det 12te Aarhundrede begyndte at bruge i Tydskland ved Siden af det indenlandske **Mähre**, hvoraf **Märchen**. Hos os, hvor **Eventyr** (som vi have taget af det ganske ligelydende Plattydske) for længe siden er gaaet over i Almuesproget, forekommer dette Ord maaskee første Gang skriftligt hos A. S. Vedel, i Slutningen af 16de Aarhundrede.

det meſte ligeledes ubekiendt Tid af det ene Folk fra det andet; og i ſaadanne Tilfælde meer eller mindre omſmeltede, eller i det mindſte omſtøbte og omformede, i Følge det modtagende Folks Charakteer og eiendommelige Aand og Udtryksmaade. Folke-Eventyr vilde derfor egentlig være det rette, det udtømmende Navn paa dette Slags Fortællinger; thi et Eventyr kan ogſaa i vor Tid, og i enhver Tidsalder med Skriftdannelſe eller literair Cultur, digtes eller opfindes, uden at være grundet paa et ſaaledes overleveret Stof. Men ſaadanne opfundne Eventyr ere konſtige Arbeider; det egentlige Folke-Eventyr har ganſke Naturdigtningens Præg. Det er i den fortællende Proſadigtning — eller fra den epiſke Side, aldeles det ſamme, ſom Folkeviſen er fra den lyriſke Side.

Folkeviſen er et Naturdigt, ſom ikke har nogen enkelt, bekiendt Forfatter; men hvis Digter navnløs har tabt ſig i den fierne Oldtid, og efterladt ſin Sang til Arv for ſit Folk, naar dette fandt Sangen værdig til at giemme den i Hukommelſen, og ſaaledes lade den vandre fra Slægt til Slægt, indtil man engang fandt paa at opſkrive den, og derved for det meſte lod den døe paa Folkets Læber. Ikke anderledes er det gaaet med Eventyret; men dette har ofte havt et ulige ſtørre, videre udbredt Hiem, end Folkeviſen. Det er vandret, ikke blot fra Syd til Nord, fra eet Land til et andet; men undertiden endog fra een Verdensdeel til en anden. Fortællingens epiſke Stof er tættere, faſtere, mere kiærnefuldt, end Indholdet af det lyriſke Qvad; og hvor dette optager noget af hiint, i den fortællende Ballade eller Romanze: der er det dog gierne en virkelig Begivenhed, ſom tilhører det enkelte Folks Fortid og Heltealder, eller romantiſke Periode; eller det er en digtet Tildragelſe, ſom bærer et viſt Folks nationale Præg og Farve. Saadanne Folkeviſer og Ballader holde ſig derfor næſten altid i en vis Nation, en vis

Sprogverden, et enkelt Folks Tungemaal; eller i al Fald hos nogle nær beslægtede Folkefærd f. Ex. de skandinaviske — hvis Balladers Slægtskab med de engelske og skotske derfor allene afgiver et stærkt Beviis paa det gamle og nærmere Stammefrændskab imellem Nordboer og Saxer. Af Eventyrene have mange vel ogsaa et eget, særskilt Fædreland, som de nu tilhøre, eller hvor de fra ældgamle Tider have havt deres nærmeste Hiem. Men i en stor Deel af dem er dog Fortællingens Grundstof, det mest enkelte og væsentlige Indhold, ikke begrændset til nogen vis national Kreds, er ikke et enkelt Folks Eiendom: men gienfindes i mange forskiellige Lande og Sprog; ja der gives europæiske Folke-Eventyr, som maae være indvandrede fra det ældre Asien, da vi møde de samme Fortællinger i gamle asiatiske Kilder.

Det er overhovedet Eventyrets Grundvæsen og mest almindelige Egenskab, at det er den frieste Skabning af Phantasien, som Digtningens Verden kan fremvise; den mest skrankeløse Frembringelse af en Naturpoesie, der virker eller yttrer sig i episk eller fortællende Skikkelse. Eventyret kiender saa at sige hverken de naturlige eller konstige Grændser og Betingelser, som det menneskelige Livs Forhold, og den ydre Verden, hvori vor Tilværelse opstaaer og vedvarer, foreskrive Digterevnens øvrige Skabninger. Det fordrer Phantasie og Opfindelse, og uden disse Kræfter kan det ikke blive til eller leve; men hvor de virke frembringende paa den eventyrlige Fortællings Vei, der ere de løsladte, selv fra den ellers sædvanlige Afhængighed af Naturlovene, som den episke Poesie i Almindelighed er underkastet. Vel optager denne ogsaa overhovedet det Vidunderlige eller Overnaturlige i sin Digtningsverden; men sielden i den Udstrækning som Eventyret. Dettes sande Fædreland er den skrankeløse Fabelverden, hvori en mindre Provinds er indrømmet den egentlig saakaldte Fabel, som er et Slags begrændset Dyr-Eventyr.

Men Eventyret benytter hiin Verden, som den befolker med mangehaande mythiske Væsener, paa den frieste og vilkaarligste Maade, og i det videste Omfang. I Stedet for at Fabelen i Almindelighed kun er en kort dialogisk Fortælling, hvori Dyrene fremtræde i menneskelige Forhold, eller disse overføres paa enkelte af de os mest bekiendte Dyrarter, og hvori tillige sædvanligen et practisk eller moralsk Formaal staaer i Baggrunden, eller Forstanden gaaer ved Siden af den her mere indskrænkede Indbildningskraft og Opfindelse, hvorfor ogsaa Fabelen egentlig ikke tilhører Naturpoesien: saa er derimod Eventyret en Digtning, der paa Phantasiens Vinger svinger sig i den fierneste Høide og dristig stiger ned i de maalløse Dybder af den hele Verdenskreds, som tilhører Indbildningen. Det Vidunderlige, som ellers kun er et betinget Element i den episk-romantiske Poesie, er Eventyrets hele Natur, og Sicælen i dets poetiske Liv. Dette hindrer dog ikke, at Menneskelivet er optaget i den eventyrlige Natur; det er for det meste, særdeles hos de europæiske Folke-Eventyr, i den menneskelige Verden, hvor det henlægger Skuepladsen for de Handlinger og Tildragelser, der ere Fortællingens Stof. Ikke altid, men dog meget ofte, er ogsaa den menneskelige Følelse et usynligt tilstedeværende og skiult virkende Element, som uadskilleligt indslynger sig i den hele brogede, phantastiske Væv, der udspindes imellem Himmel og Jord af den eventyrlige Digtning. Men Følelsen er oftest kun som en dyb Grundtone, hvis stille Accorder af det lyttende Øre kan fornemmes i Eventyrets raske Phantasiespil. Al Folkedigtning er naiv og rolig; det er en barnlig og umiddelbar Poesie, der, ligesaa lidt som Barnet selv, kiender til nogen elegisk Stemning, eller nogen vedvarende, Indbildningskraften slovende, Sicælen omtaagende og mattende Sentimentalitet. Dog ikke allene Følelsen, ogsaa Forstanden, den erfaringskloge, aandeligt sunde

og retdømmende Eftertanke, er tidt en af Eventyrets ledende Grundkræfter, som Phantasien, uden at den selv veed det, fører med sig paa sin poetiske Vandring i Fabellandet; men langt fra at hindre Nydelsen af det rene, eventyrlige Stof, eller fortrænge det ved en tør Alvor og utidig Klogskabslære: er det snareſt ved Ironiens pirrende og vækkende Kraft, og ved det lystige Lunes comiske Virkning, at Forstanden lægger et underholdende Element mere i den eventyrlige Fortælling.

Dennes rene, simple, natursande og kiærnefriske Poesie har netop i Reenheden fra alle overflødige eller mislykkede Konstmidler og konstlede Tilsætninger, sin stærkeste Tillokkelse. Det er et ægte, gedigent Metal, hvis Værd Enhver strax fatter og erkiender. Eventyrets Poesie ligger udenfor den hele nye Tids forfinede Aandsdannelse og alle dens Fordringer til et umaadeligt Forraad af Kundskabsstof og høiere selskabelig Cultur, for at bringe et poetisk Konstprodukt i Stand. Hiin Poesie er en reen Udstrømning af den menneskelige Natur, og af dens oprindelige, usvækkede Kraft i Phantasien — ofte vel en vild, skrankeløs, ikke ordnet eller regelbunden, men frisk, ungdommelig, usvækket Phantasie. Derfor tiltaler den eventyrlige Fortælling især Børnenes og Folkets Sands; men den savner ikke denne Virkning hos enhver Læser, som endnu kan modtage og nyde den simple, umiddelbare Phantasiedigtning, om den endog undertiden giver os blot det rige, tætte, sammentrængte Stof, uden Formdannelse, og uden Udvikling ved Konsten og Talentet. Dette er netop ogsaa Tilfældet med mange Eventyr, som man i Benævnelsen fortrinligen henvender til Børnenes unge Indbildningskraft og bløde Tænkekraft. Disse modtage gierne enhver saadan Fortælling, der umiddelbart tiltaler Phantasien, i hvor stofrig den endog er. Heller ikke skyer den barnlige Indbildningskraft en vis Anstrengelse, for at tilegne sig et saadant Stof, om det endog udvider sig udenfor

alle sædvanlige Grændser for Digtningens menneskelige Verden; men Barnets Sicel er tillige aaben for Lune, Spøg og Ironie, naar disses Yttring og Virkning ikke overstiger dets Fatteevne. Derfor ere mange Eventyr i deres Natur ogsaa mere komiske, end alvorlige; ligesom overhovedet Naturdigtningen i sin poetiske Umiddelbarhed ikke udelukker noget Stof, som den egentlige Digtekonst behandler og bringer i forædlede Konstformer. Saaledes blander den ogsaa ofte i sin episke Fortælling en dramatisk Charakteer, og gaaer hyppigt over i dennes dialogiske Form. At der gives saadanne Eventyr, som kunne omsættes og forvandles til et virkeligt Drama, uden at forstyrre deres oprindelige Phantasieskabning, har bl. a. en af vore egne Digtere med Held lagt for Dagen.

Det vilde blive for vidtløftigt, dersom jeg her vilde udvikle og beskrive alle de Egenheder og Slægtmærker, hvorved de forskiellige Classer af Eventyr skille sig fra hinanden, eller angive, hvorledes de, efter deres Natur og Forhold, kunne inddeles. Man veed, at denne Forskiellighed, og Inddelingsgrunden for nogle Hovedclasser af Eventyr, beroer paa de overnaturlige Væsener (Nisser, Alfer, Feer, Troldmænd, Hexe, m. fl.), der optræde som mægtige, handlende Personer i Fortællingens Gang. Men en anden Forskiel, der fortiener en kort Omtale, er den, som finder Sted i Eventyrets nationale Udtryk, Colorit og Behandling af Stoffet. Det samme Eventyr, fortalt i forskiellige Lande, er aldrig ganske sig selv liigt; endnu mindre er Fortællingens Charakteer og Tone den samme i ethvert Land, hvor Eventyret er indvandret og optaget i Folkets gamle mundtlige Tradition. Endogsaa i Norden er f. Ex. det norske Eventyr i sin Fortællings Skikkelse og Farve meget afvigende fra det danske. Det engelske og skotske har endeel tilfælles med det skandinaviske; men allerede det skotske har sine nationale Egenheder

for sig; og begge ere igien ikke lidt forskiellige fra de irske Eventyr, der maaskee endnu meer, end de engelske, udmærke sig ved en hyppig, stærkt fremspringende humoristisk Tone, som tillige ynder en bred og mere udmalende Fortælling; undertiden ogsaa ved et Slags halv ironisk Behandling af adskillige Forhold — noget, som heller ikke er fremmed for os, i det Slags Eventyr, hvor Nisserne (Irlands Cluricaunes) spille en Rolle. Enhver veed ogsaa, hvor eiendommelige de østerlandske Eventyr ere. Den Trylleverden, hvori „Tusind og een Nats" Fortællinger i vor Barndom indførte os, kunde vi allerede i denne Alder tydeligt nok adskille fra de vidunderlige Fortællinger, der have deres poetiske Hiem i den nordiske, eller overhovedet i den europæiske Phantasie. Men ogsaa i denne Eventyrets Kreds, hvormed vi ere mest fortrolige, gives der en betydelig Charakteerforskiel i de store Folkestammers Poesie, som dele Europa imellem sig. De slawiske og finniske Nationers (Russernes, Polakkernes, Bøhmernes, Ungarernes) Eventyr have vel endeel Hovedtræk, og uden Tvivl for det meste de samme mythiske og fabelagtige Væsener, tilfælles med de vest- og sydeuropæiske. Men allerede de faa ungerske og polske Eventyr, man vil finde i denne Bog, kunne give en Prøve paa en anden Tone, en egen Phantasievirksomhed, forskiellig fra den, som viser sig i alle de øvrige.

Hvad os selv angaaer, da er det ikke let at sige, hvorledes det egentlig danske Folke-Eventyrs Tonart og Charakteer i Fortællingen har været; da det hos den nulevende Slægt, saavidt min Erfaring strækker, falder meget vanskeligt, især i Siælland og paa Øerne, at faae noget Eventyr at høre fra den oprindelige Kilde, eller ved den rene mundtlige Overlevering hos Almuen paa Landet, ved Vinteraftenens Samqvem, eller i Ammestuer, hos Præster, Forpagtere, Landmænd, m. fl. Jeg havde næsten opgivet den Tanke, at kunne berige denne Samling med originale

danske, eller i Dannmark mundtlig fortalte Eventyr; men et heldigt Tilfælde satte mig i Sommer i Besiddelse af adskillige, der alle, uforandrede i Stoffets Opfatning, og saa nær i Foredragets hele Form og Charakteer, som mueligt, ere optegnede efter mundtlig Fortælling af den jydske Bondekarl Jens Pedersen, fra Giellerup Sogn, i Hammerum Herred. I nogle af disse jydske Eventyr gienfinder man let det samme Indhold, der f. Ex. møder os i den Grimmske Samling, og andensteds; men det er paa denne Maade, at de fleste Eventyr gientage sig, med visse Forandringer, hos alle europæiske Nationer. Det vil ikke desmindre være interessant, at see, hvorledes de danske Variationer have formet sig, og hvilken Charakteer og Tone Eventyrets traditionelle Fortælling endnu i vore Dage har vedligeholdt i en Deel af Danmark. Nærmere at udvikle denne Charakteer og dens Forhold til andre Nationers, vilde føre mig for vidt; og desuden vilde hertil fattes mig en fuldstændigere Erfaring og Kundskab om det, ved nøiere Undersøgelse, maaskee langt rigere eventyrlige Stof, der endnu kunde opdages hos den danske Almue, i det mindste i Jylland.

Før jeg slutter disse indledende Ord, bør jeg derimod gjøre Rede for denne Bogs Indhold, samt hvorledes, med hvilken Bestemmelse, og efter hvilke Grundsætninger den er bleven til. De smaa, af mig i fem Aar (1835—39) udgivne „Julegaver for Børn" have havt det Held, at vinde Bifald overalt hvor de naaede hen; et Par af de første ere udsolgte; Mange ønskede denne lille Samling fortsat paa lignende Maade. Dertil fandtes dog for mig hverken Lyst eller Lelighed. Men da jeg havde erfaret, hvormegen Deel de Eventyr og Fortællinger i Prosa, som disse Smaabøger indeholdt, havde i det Bifald, de fandt i den Læserkreds, jeg ønskede dem, modnedes et Forsæt hos mig, som jeg allerede for flere Aar siden havde fattet, at udgive en større Bog, af Indhold og

Indretning omtrent saaledes, som den nu fremtræder. Jeg vilde forsøge at tilveiebringe en Bog, der med Lyst kunde læses af Børn, helst i den noget fremrykkede Overgangsalder, og af en stor Deel af Folket og Almuen, saaledes som den, uden at have opgivet Sands for den rene og kiærnefulde Naturdigtning, tillige Aar for Aar skrider frem i en vis Grad af Dannelse og Læselyst. Denne Lyst vil snart ikke mere nøies med de gamle Folkebøger og Middelalderens eventyrlige Fortællinger, hvis Form i vort Sprog tildeels er temmelig raa og fraastødende. Man maa da tillige haabe og af sit Hierte ønske, at det endnu maatte vare flere Generationer, inden disse ogsaa hos Almuen afløses (saaledes som de for længe siden ere det hos fremvoxende Børn i andre Stænder og i Hovedstaden) af en som oftest saa tom, slappende eller svagt nærende, ikke sielden for den udannede Forstand forvirrende, eller endog fordærvelig Læsning, som de moderne Romaners Vandflod og Mudderstrøm*).

En renere, simplere og mere naturligt morende Læsning for hine Classer af den nuværende Slægt, ere dog hine gamle Natur- og Folkedigtninger, som, idet de mangen Gang kun synes at tiltale Indbildningskraften, dog indvirke paa hele Sielen, og i det mindste aldrig give den nogen falsk, forskruet eller umoralsk Retning. Men ogsaa disse, ovenfor noget nærmere betragtede Folke- og Børne-Eventyr ere af meget forskiellig Art og Værdi. Jeg mener imidlertid, at der gives een, ligesaa almindelig som sikker Prøvesteen, til at afgiøre denne Værdi, for saavidt, som den skal bestemmes ved Eventyrenes Beqvemhed til at læses med Lyst i

*) At man derimod ved passende og yderst billige Udgaver af Ingemanns nationale Romaner, bringer disse Bøger i Folkets Hænder, er netop at modarbeide den ovenfor angivne slette og unyttige eller skadelige Romanlæsning; og bringer paa en roesværdig Maade disse Arbeider i en Læserkreds, hvor deres Virkning ei kan andet end være meget velgiørende.

den angivne Kreds. Netop aandsmodne og dannede Læsere, med Sands og Smag for den virkelige Poesie og dens Skjønheds-former, maa det Eventyrs Indhold paa een eller anden Maade tiltale, der skal blive skikket til at fortælles Børn, mundtlig eller skriftlig. Barnet taaler allermindst, ligesaa lidt som den Voxne med Smag og Dannelse, det Kjedsommelige; men det har sædvanligviis ogsaa en besynderlig god naturlig Evne til at skjelne det rene Metal fra det uægte og blot glimrende.

I Henseende til Sprogformen, hvori Fortællinger af den Art, her handles om, bør meddeles de Læsere, vi tænke os: da trænger det ikke til Beviis, at den bør være saa reen, correct og dannet, som Sprogets Genius og Udviklingsgrad paa det givne Punkt i Tiden tillade det. At ville fortælle Eventyr for Børn eller Almuen paa en eller anden særegen Viis, eller med en konstig Efterligning af Almuens naturlige, men tidt ogsaa for omstændelige og ikke altid lige heldige og tydelige Fortællingsmaade, eller i en saakaldet barnlig Stiil og Tone, er kun at fordærve dem paa en smagløs eller uforstandig Maade. Ordret at følge den mundtlige Fortælling i den skriftlige, medfører ofte en utydelig og slæbende Vidtløftighed eller Plathed; det er Aanden, Charakteren og Heelheden i den nationale stilistiske Form, som skal bevares, ikke Mangler og Formløshed i Foredraget. Børn ere ogsaa ligesaa lidt Elskere af den barnagtige Skrivemaade, som Almuen vil have Bøger, hvori Forfatteren troer at staae langt over sine Læsere, og derfor at skulle bruge et vist nedladende Foredrag. Der gives kun een fortællende Stiil, som bør anvendes: det er den gode, eller den rene og naturlige — den, som for **alle** Læsere paa den, ifølge de stedfindende Forhold, rette Maade, slutter sig til Stoffet som dets passende Udtryk.

Men et Eventyr kan enten fortælles allene i sit væsent-

lige Stof, i den strengeste episke Prosaform; det er den gamle, naive Sagnfortælling, der sammentrænger Alt, udelukker enhver Udmaling, bortkaster enhver personligt deeltagende Indblanding af Fortælleren, og indskrænker sig til den rene episke Kiærne. (Som Exempler kunne nævnes en stor Deel af de Grimmske Eventyr, og et Par af de her meddeelte magyariske eller ungerske). Eller Eventyret kan behandles og bearbeides paa forskiellig Maade, saaledes at det breder sig ud i et Slags mere dramatisk Form; at det optager en Deel af Fortællerens lyriske Individualitet; at det mere eller mindre omhyller det episke Grundstof med en subjectiv Udvikling, med en poetisk forarbeidet og udsmykket Klædning. Det er Eventyret bragt i en Form, der nærmer sig til Fortællingens eller Novellens. Her kan f. Ex. nævnes de bekiendte Folke-Eventyr af Musæus, af Mad. Naubert, af den i en sildigere Tid i Tydskland saameget yndede Hauff — og for at blive staaende ved eet, hvis classisk skiønne, indtagende og afrundede Form ikke nok kan beundres: „Alferne" af Tieck. — Dette sidste er dog snarere et af de meget faa digtede, eller af Fortælleren egentlig **opfundne** Eventyr, som jeg har givet Plads i denne Samling; og jeg vil ønske, at min Omhu for at gisre den danske Form Originalens ikke uværdig, maatte findes nogenlunde lykket. Af dette Slags opfundne Eventyr, fra danske Forfatteres Haand, er her kun optaget eet af de bekiendte Andersenske, hvilket jeg betragter som et af de heldigste, og i sin Art eiendommeligste af denne Digter; desuden et hidtil utrykt af en ung og ungdommelig Forfatter, om hvilket personlige Forhold ikke tilstede mig at sige andet, enten til Roes eller Dadel, end at det er ønskeligt, at Fortælleren vil bevare og fra det Indre udvikle den Reenhed, Kydskhed og Varme i Sproget, som dette Eventyr besidder.

Det er ikke blot slige af nyere Forfattere digtede Eventyr,

der kiendeligt nok adskille sig i deres Form fra de oprindelige, eller de, som længe ved Tradition have bevaret sig blandt Folket, og ere blevne dets Eiendom. Jeg vil her ikke undersøge, om hine overhovedet, paa vort nærværende Standpunkt i Forfinelse og Konstpoesie, ere en heldig Anvendelse af Digterevnen. Denne har dog unegtelig, da Phantasiens Raaderum her er langt større og friere, en videre og rigere Mark at bearbeide, end hvor den i vor Tid vil copiere den gamle Folkevises Form; thi der, hvor Naturdigtningens Aand og Tone er saa nødvendigen betinget og begrændset, og hvor den historiske Idee kommer saa meget i Betragtning, bliver den moderne Efterligning sielden andet, end en mat eller betydningsløs Copie.

Men der ligger desuden i mange af de oprindelige Eventyr og Sagn en Opfordring for Digtere til at bruge og behandle dem paa forskiellige Maader, i en mere udvidet Fortællings Form, som ikke har forfeilet sin Virkning. Vægtige Stemmer have talt mod en saadan Behandling af Eventyrene. „Enhver Bearbeidelse af disse Sagn" — siger Grimm — „der borttager deres Simpelhed, Uskyldighed og bramfrie Reenhed, river dem ud af den Kreds, som de tilhøre, og hvor de, uden nogentid at trætte og kiede, altid begieres paa ny." Med træffende Sandhed tilføier Mesteren: at selv i det heldigste Tilfælde, er den moderne Tids Anvendelse af en konstdannet poetisk Færdighed paa Eventyrets Bearbeidelse, paa Fortællingens Udmaling og Udvidelse, ved tilsatte Motiver, Personer eller Begivenheder, et Foretagende, der egentlig nærmest er beregnet paa Læsningen for eengang, eller paa at høres en enkelt Gang; hvorimod det oprindelige Eventyrs simple Form, netop ved sin naturlige Reenhed, Rolighed og Korthed, indbyder til en aldrig trættende Gientagelse. — Men den, med disse Digtningers Natur saa fortrolige Forfatter, bemærker selv, at hans Daddel egentlig og nærmest kun

rammer den Bearbeidelse, der foretager sig at ville forbedre og forskiønne et gammelt Eventyr. „En fri Opfatning af disse til egne Digtninger" vil han dermed aldeles ikke bryde Staven over; „thi hvo kunde have Lyst til at afstikke Grændser for Poesien?" — Det er saaledes ogsaa to forskiellige Ting, at samle de oprindelige, umiddelbare Folke-Eventyr, saaledes som de leve i den nationale Traditions Kilde*); og at anlægge en Samling, hvori oprindelige Eventyr ere blandede med bearbeidede. Det sidste maatte snarest blive Formaalet i en Læsebog, som denne, hvori man netop vilde give Prøver paa den forskiellige Stiil og Tone, Fortællingen kan antage, deels ved Nationalitetens Betingelse, deels ved den mere individuelle Charakteer, som danner sig under en vis Forfatters episke Digterevne. I en Samling, som denne, kunde jeg saaledes, i Følge dens Bestemmelse, ikke undgaae at indlemme en Deel af slige bearbeidede Eventyr. Ikke blot Indholdet, men den forskiellige Tone, Form og Behandlingsmaade hos disse, maatte netop bidrage til at give Bogen den Afvexling og Mangfoldighed i Charakteren, som efter min Mening baade vilde giøre den mere læselig i den Kreds,

---

*) Et Foretagende af denne Art, som fortiener megen Opmærksomhed ved det rige og interessante Indhold, ved dettes ægte og umiddelbare Opfatning af den mundtlige og hos Folket endnu levende Tradition, og ved den Originalitet, der præger sig i en stor Deel af de meddeelte Eventyrs Charakteer, ere de „**Norske Folkeeventyr**, samlede ved **P. Asbiørnsen** og **J. Moe**" hvoraf 1. og 2. Hefte (192. S. 12.) udkom i Christiania 1842. Man vil med Forundring erfare, at ogsaa til dette fierne nordiske Bierglands have de fleste europæisk-bekiendte Folke-Eventyr fundet Vei. Udgiverne have upaatvivleligt fra deres Standpunkt overhovedet rigtigen beholdt den umiddelbare traditionelle Form, meget nær ved den mundtlige Fortælling; og de mange vedligeholdte norske grammatiske Egenheder og Dialect-Udtryk give Bogen en særlig linguistisk Interesse. Læserne ville af en enkelt her optaget Artikel omtrent kunne skionne, hvorledes jeg har meent, at Almuens norske Fortælling af Eventyret maa modificeres, for at gaae over i Skriftsprogets dannede Sprogform.

for hvilken den fortrinligen skulde være bestemt, og Læsningen mere gavnlig.

Jeg betænker mig ikke paa, at kalde den saaledes; og det har været min dobbelte Hensigt, baade at give hiin Læsekreds, en ved sit Indhold tiltrækkende og underholdende Bog i Hænderne; og tillige en saadan Bog, hvori en omhyggeligt og rigtigt behandlet Sprogform skulde virke fordeelagtigt og sprogdannende, i det mindste hos Ungdommen. Jeg anseer det for uundværligt, og mere nyttigt, end en stor Deel af den pedantiske Underviisning i Modersmaalet, som en Tid var i Mode, at give danske Børn saadanne danske Bøger at læse, som de villeynde og ofte vende tilbage til; og hvorved de kunne finde Leilighed til at blive fortrolige med en correct, naturlig og tillige dannet Sprogform. Det er ikke blot ved en Læsebog, som nærværende, at jeg skulde ønske at bidrage til dette Øiemed. Hvis Aar og Kræfter tillod det, skulde jeg endnu søge ved andre lignende Bøger af historisk, ethnographisk og naturhistorisk Indhold, at arbeide for dansk Sprogcultur hos den opvoxende Slægt.

Jeg har da overhovedet i denne Eventyr-Samling søgt at giøre et nogenlunde strengt Udvalg af det bedste, baade af oprindelige og bearbeidede Eventyr, som jeg ved at giennemsøge en heel Deel Kilder af meget forskiellig Art og Værdi, kunde opdage; men jeg kunde ved dette Valg aldeles ikke lade mig lede af den Omstændighed, om Eventyret eller dets Stof allerede tilforn hos Os var bekiendt, eller ubekiendt; kun at ethvert af de valgte Stykker her fremtræde i en egen Bearbeidelse af Sprogformen. At optage de bedste og fortrinligste af de almindeligt yndede Grimmske Eventyr, maatte jeg saameget mere anseе for Pligt, som denne Samling har en erkiendt classisk Værdi; og som den danske Oversættelse, vi besidde, ikke allene i Formen lader meget tilbage at ønske, men selv ikke gaaer videre

end til Originalens første Deel. Af de forhen udgive Julegaver har jeg, foruden Grimmske Eventyr, udsøgt de bedste blandt de øvrige. Det var ogsaa først min Hensigt, at ville, foruden at meddele egentlige Eventyr, ladet disse afvexle med en større Deel af saadanne for Bogens Læsere passende Fortællinger, hvis Stof ikke var hentet fra den overnaturlige Phantasieverden; men jeg overbeviistes efterhaanden om, at en saadan Blanding er mindre gavnlig og passende. Jeg udelod derfor de allerfleste Stykker af den Art, som jeg havde bestemt for Samlingen, og beholdt kun ganske faa, som jeg af en eller anden Grund ansaae for at kunne forsvare deres Plads, og som jeg selv ugierne vilde savne.

Overalt i den hele Bog, er (med Undtagelse af de mundtlig fortalte danske Eventyr) det af forskiellige udenlandske Kilder øste Stof, paa den Maade af mig behandlet, at jeg snart, hvor jeg fandt dette rigtigt, indskrænkede mig til en tro, men aldrig slavisk Oversættelse; snart lod det danske Eventyr fremtræde i stærkt forkortet, sammendraget, eller med endnu større Frihed behandlet Form. Den ydre Skikkelse, som disse Eventyr og Fortællinger her have faaet, maa jeg derfor ganske være ansvarlig for; men kan tillige ikke andet end ønske, at det omhyggelige Arbeide, jeg har anvendt herpaa, maa være saa lidet synligt, som mueligt. Overalt har jeg bestræbt mig for, at lade det danske Sprog fremtræde i dets Reenhed og fulde Eiendommelighed; idet jeg tillige søgte at lade Fortællingen i enhver Artikel beholde en saadan Sprogtone og og stilistisk Charakteer, som enten Eventyrets Stof og Form nødvendigt fordrede, eller som den oprindelige Fortællers Art og Natur giorde til Betingelse.

En betydelig Lettelse har det været mig, ved ikke faa Oversættelser at kunne benytte Jomfru S. Beyers ufortrødne Hielp — en Forfatterinde, hvis heldige poetiske Sprogtalent, ved hendes Bidrag til „Julegaverne“, ved andre egne og oversatte dra-

matiske Arbeider, men uden Tvivl allermest ved hendes mærkværdige Bearbeidelser af Calderonske Comedier, er Publicum saa fordeelagtigt bekiendt. Jeg kunde ikke let ønske mig, eller finde nogen bedre Bistand end denne, i de Tilfælde, hvor jeg kunde benytte fremmed Hielp. Med Erkiendtlighed maa jeg tillige nævne den trolige Flid og Opmærksomhed, som min ærede Ven og Collega, Hr. Bibliothekssecretair Fabricius har skienket dette Arbeide, ved Arkenes sidste Correctur, hvorved mangen enkelt Rettelse og Forbedring i Udtrykket er vundet.

Saa vandrer da ud iblandt Folket, I Phantasiens gamle og evig unge Skabninger! og søger eders Selskab i den Verden, hvor Tro, Poesie og Natur endnu ikke ere fortrængte af fortærende Higen efter Kundskab, jordisk Erhverv, og en mere glimrende, end qvægende Konstdannelse. — Hvor tidt have I endnu, medens jeg i den sildige, lune Sommerqvæld, og i Vinternattens dybe Taushed, sysslede med eders Ydre, forfrisket og forynget min Siæl, ved den dybe og rige Naturaand, som lever i eders simple Skikkelser. Maatte I kunne have lige Virkning hos mange Andre, Ældre og Yngre, i den bevægede og urolige Verden, hvor I nu skulle vove eder ud. Da vilde jeg dobbelt taknemmelig glæde mig ved den Tanke: at I vel endnu kunne leve i Ungdomsfriskhed, naar jeg for længe siden har fundet Hvile og Ro.

Kiøbenhavn den 15de December 1842.

C. Molbech.

Indhold.

		Side.
1.	Den lille Poul og hans Hund. (S. Beyer.) .	1.
2.	Den nysgierrige Kone. (Mad. de Beaumont.) .	7.
3.	Musen, Fuglen og Medisterpølsen. (Grimm.) . .	9.
4.	Dødens visse Bud. (Grimm.)	11.
5.	Kobberpotten, et siællandsk Eventyr.	14.
6.	Godtro og Utro, et skaansk Folkesagn.	17.
7.	Manden fra Ringerige, og de tre Kiællinger, et norsk Eventyr.	20.
8.	Deiligheden og Uhyret. (Mad. de Beaumont.) .	25.
9.	Prakkerfolket. (Grimm.)	41.
10.	Den standhaftige Tinsoldat. (H. C. Andersen.) .	44.
11.	Strømpebaandsmærket, et irisk Eventyr.	48.
12.	Den stiaalne Skilling. (Grimm.)	52.
13.	Stiernedalerne. (Grimm.)	53.
14.	Graakappen, et svensk Eventyr.	54.
15.	Katten og Musen i Selskab. (Grimm.) . . .	57.
16.	Den tappre Skrædder. Grimm.)	59.

		Side.
17.	„Hans blev narret.“ (Helmuth.)	67.
18.	Asabrønden, et Rhinsagn.	76.
19.	Prindsesse Mikmak, et fransk Eventyr. (Köhler.) .	80.
20.	Røveren. (Grimm.)	85.
21.	Pigen i Museskindspelsen; et jydsk Eventyr. . . .	88.
22.	Stadsmusicanterne i Bremen. (Grimm) . . .	93.
23.	Hansemand og Grethe. (Grimm.)	97.
24.	De tre Slangeblade. (Grimm.)	103.
25.	Prindsesse Rosette. (Mad. (d'Aulnoy). . . .	107.
26.	Dværghatten, et Rhinsagn.	119.
27.	Gierdekongen og Biornen. (Grimm.)	123.
28.	Skovhuset. (Grimm.)	126.
29.	Den modige Svend; et jydsk Eventyr.	131.
30.	Kongesønnen, der aldrig blev bange. (Grimm.) .	137.
31.	Duen, et italiensk Eventyr.	143.
32.	Nissen, der vilde gifte sig: et irisk Eventyr. . . .	147.
33.	Hvordan Hans blev lykkelig. (Grimm.)	152.
34.	Kongesønnen og Kongedatteren. (Grimm.) . . .	158.
35.	Mikkel Ræys Frieri. (E. L. Bulwer.) . . .	164.
36.	Skion Guldhaar. (Madame d'Aulnoy.) . . .	177.
37.	Dugen og Taffen: et jydsk Eventyr.	186.
38.	De tre Fugle: et nedertydsk Eventyr.	192.
39.	Husfaren Istevan: en ungersk Fortælling.	197.

		Side.
40.	Det kolde Hierte. (W. Hauff.)	206.
41.	Den kloge Grethe. (Grimm.)	223.
42.	Lykkeſkillingen: et jydſk Eventyr.	226.
43.	Den lille underjordiſke Mand. (Grimm.) . . .	231.
44.	De onde Dine: et polſk Eventyr.	236.
45.	Fiſkeren fra Ormuz: et perſiſk Eventyr.	242.
46.	Elverdybet: et engelſk Eventyr fra Lancaſhire. (Roby.)	249.
47.	Armod og Ydmyghed; en Legende. (Grimm.) . .	256.
48.	Pigen uden Hænder. (Grimm.)	258.
49.	Den nedtraadte Ager; et jydſk Eventyr.	264.
50.	Den Rige og den Fattige. (Grimm.)	271.
51.	Den Dødes Søn: en ſibiriſk Fortælling.	275.
52.	De to Brødre. (Grimm.)	290.
53.	De ſex Tienere. (Grimm.)	310.
54.	Løn ſom forſkyldt; et jydſk Eventyr.	317.
55.	De tre grønne Grene; en Legende. (Grimm.) .	322.
66.	Heremeſteren og hans Lærling; et polſk Eventyr. .	325.
57.	Fanden paa Graaſkimmelen; et Eventyr fra Lancaſhire. (Roby.)	329.
58.	Ulven og Ræven. (Grimm.)	338.
59.	Fiſkeren og hans Huſtru. (Grimm.)	340.
60.	De tolv Brødre. (Grimm.)	346.
61.	Sømunken: et ſkotſk Fiſkerſagn.	351.

Side.

62. Biergmanden og Tordenveir; et jydsk Eventyr. . . 359.

63. Barnet hos Ellefolkene. (Walter Scott.) . . 362.

64. Ottiliebierget, en Legende fra Elsas. (Mad. Naubert.) . . . . . 368.

65. Prindsesse Rosensmiil, et magyarisk Eventyr. . . . 387.

66. Erkedegnen i Badajoz. et spansk Eventyr. . . . 390.

67. Guldskoven. (C. K. F. Molbech.) . . . . . 397.

68. Jern-Latzi; et magyarisk Eventyr. . . . . 410.

69. Fiskesælgeren og hans Fiol; en engelsk Fortælling. . 418.

70. Døden og hans Gudson. (Grimm.). . . . . 426.

71. Dværgen Næse. (W. Hauff.) . . . . . 430.

72. Troldhelene; et magyarisk Eventyr. . . . . 452.

73. Alferne. (L. Tieck.) . . . . . 462.

1.

Den lille Poul og hans Hund.

En Fortælling.

Poul sad udenfor Hytten og græd. En smitsom Syge havde skilt ham baade ved Fader og Moder, og ved en lille Søster, han havde. Han var kun tolv Aar gammel, og havde allerede havt saa store Sorger. Nu skulde han forlade sit Fødested og drage bort med sin Morbroder, der eiede en Gaard et Par Miil derfra. Morbroderen vilde give ham Klæde og Føde indtil han var voxen, og Poul skulde derfor vogte hans Qvæg, og gjøre ham hvad Nytte han ellers kunde. Han var tidlig vant til Arbeide; det voldte ham derfor ingen Bekymring; men hans Morbroder var en mørk og haard Mand, der ikke havde talt et eneste venligt Ord til ham; saa Poul havde vistnok Grund til at græde ved at tænke paa sin Fremtid. „Ak!“ sagde han ved sig selv, „nu er der ikke Een i Verden, der holder af mig; jeg er ganske forladt.“ I det samme følte han Noget, der ligesom sagte stødte til ham; og da han vendte sig for at see, var det Caro, hans Faders store sorte Pudelhund.

„Herregud! er det dig?“ sagde han; „ja Du holder rigtignok af mig, det veed jeg; men Du kan jo ikke hielpe mig, og hvad skal der nu blive af dig, naar jeg er reist bort? — Saa er Du jo lige saa forladt som jeg. Ja, hvis vi To kunde blive sammen, saa kunde vi dog have lidt Trøst af hinanden!“

Da det nu var Tid, at han skulde bort, tog han Mod til sig, og bad sin Morbroder, om han maatte tage Hunden med; han glemte ikke at fortælle, hvor tro og hvor klog den

var; og forsikkrede, at den nok kunde fortiene sin Føde. „Jo vist!“ fik han til Svar, „har jeg ikke nok af dig; skulde jeg nu ogsaa tage din forsultne Hund med?“ Ved disse Ord gav Manden Caro et Slag af sin Pidsk, og saa kiørte han bort med Poul. Den stakkels Dreng vendte sig bedrøvet om; da saae han sin eneste Ven løbe bag efter Vognen; men Morbroderen mærkede det og smækkede efter ham, og da Caro et Par Gange var jaget bort paa den Maade, lod den sig ikke mere see. Om Aftenen kom Poul til sit nye Hiem. Konen i Huset var ikke mere venlig end Manden. Da de havde faaet Nadver, sagde hun til Poul, at saalænge det var Sommer, kunde han ligge paa noget Hø ude i Stalden; hun viste ham Veien derud, og svarede ham neppe paa hans høflige Godnat.

For Poul lagde sig til Ro bad han inderligt til Gud, saaledes som han havde lært hiemme hos sine Forældre. Derved følte han sig mere styrket, og han tænkte: „Gud forlader ingen af sine Skabninger!“ Nu vilde han lægge sig, da hørte han en sagte Piben udenfor Stalden. Han lyttede efter, gik hen til Stalddøren, og det var ganske rigtigt som han tænkte: det var Caro. Hunden sprang op ad ham, lagde sine Forbeen paa hans Skuldre, og havde nær revet ham overende af lutter Glæde. Poul var ligesaa glad som Hunden. „Ja,“ sagde han, „ligesaa vist som jeg haaber, at Gud ikke forlader mig, ligesaa vist skal jeg ikke tiere med min gode Villie forlade Dig.“

Derpaa lagde han sig ned paa Høet, og sov ret trygt ved Siden af sin Hund.

Næste Morgen tidligt lukkede han Hunden ud af Stalddøren, og siden samledes han med den i Marken. Han spiste den Dag kun lidet af det Brød han fik, men giemte det meste til Caro. Men om Eftermiddagen, da Husbonden kom ud i Marken, fik han Øie paa Hunden, som gik hos Drengen. Da nu Poul kom hiem om Aftenen, blev han modtaget med Skieldsord baade af Manden og Konen, og den første svor paa, at næste Morgen vilde han lade Hunden drukne eller slaae ihiel. Poul turde ikke andet end tie dertil; og det var med megen Angest, at han den Aften lukkede sin gode Ven ind i Stalden.

„Stakkels Caro!“ sagde han, „de vil drukne dig, fordi Du ikke vil forlade mig!“ Saa stod han lidt og betænkte sig: derpaa sprang han med eet hen, tog det lille Torklæde i Haanden, hvori han gjemte Alt hvad han eiede, foruden det han havde paa, og sagde ganske fornøiet: „Kom Caro! Lad os gaae vor Vei! Det kan aldrig være nogen Synd, at løbe bort fra Folk, der vil slaae dig ihiel!“ Derpaa listede han sig ud af Bagdøren med Hunden, og nu brugte de deres Been, det bedste de kunde.

Da de vare komne et godt Stykke fra Huset, standsede Poul lidt, baade for at hvile sig og for at tænke paa, hvor han egentlig skulde gaae hen. Til sin Fødeby vilde han ikke. Han kunde let begribe, at Morbroderen snart igien vilde finde ham der; altsaa besluttede han at gaae til den modsatte Side, og saa tænkte han: „Naar jeg nu er kommen ret langt herfra, saa vil jeg gaae fra Huus til Huus indtil jeg træffer paa Folk, der vil tage baade mig og Caro i deres Tieneste.“ Saa gik han da rask afsted i den lyse Sommernat, gjennem Marker og Enge. Henimod Morgenstunden var han søvnig og træt. Han lagde sig til Hvile under en Høstak, og sov meget roligt, fordi han vidste, at Caro nok vilde forsvare ham, hvis Nogen vilde giøre ham Fortred.

Solen stod alt høit paa Himmelen da han vaagnede. Han gned sine Øine, og vidste først ikke ret hvor han var; men da han saae til Hunden, der stod logrende ved hans Side, huskede han Alt, og takkede Gud, fordi han endnu havde sin eneste Ven i Verden. De gav sig nu igien paa Vei; men da de havde gaaet lidt, mærkede Poul, at han var meget sulten, og tænkte strax paa, at det vist gik Caro ligesaa. Poul brækkede et Par Rugax af, og tyggede paa Kornet, men det kunde ikke mætte ham; og for Caro var det slet intet. At tigge var han aldrig vant til; men Noden drev ham nu dertil. Han gik da ind i den første Gaard, og bad om et Stykke Brod. Det fik han, og deraf gav han Hunden den største Halvdeel. Skiøndt han ret skammede sig derved, gik han dog saaledes ind flere Steder, og paa den Maade fristede

han sit og Hundens Liv den Dag. Han havde endnu ikke vovet at søge sig en Tieneste, da han frygtede, det var for nær ved Morbroderens Gaard. Natten tilbragte han ligesom den forrige. Næste Morgen tænkte han: at nu var han vel kommen ret mange Mile bort; nu turde han nok søge sig et Sted, hvor han kunde fortiene sit Brød ved Arbeide, i Stedet for at tigge. Men det gik ikke saa let som han havde bildt sig ind. Hunden vilde Ingen have med; Folk havde Hunde nok; eller ogsaa vare de bange for, at Caro skulde jage Koerne eller bide Giæssene, som Poul skulde vogte. Nogle Steder maatte han endogsaa høre, at han vilde nok være en fornem Herre, der holdt sig en Hund; men det Værste var endnu, at da de spurgte ham, hvorfra han var, og han ikke turde sige det, truede de med at lade ham bringe til Herredsfogden som en Landstryger. Derover blev Poul meget bange, og vovede knap mere at gaae ind i et Huus. Han havde dog ogsaa den Dag faaet et Stykke Brød hist og hér; og de to Venner tilbragte nu den tredie Nat under aaben Himmel. Næste Morgen gik Poul hen paa Landeveien; der, tænkte han, kunde han gaae meer i Sikkerhed. Da han havde tigget sig et Par Skilling sammen, gik han ind i en Kro, og kiøbte sig lidt Brød; men det var langtfra, at han og Hunden kunde blive mætte. Han indsaae nu, at dette Liv kunde ikke saaledes blive ved: „Vi maa skilles ad, Caro," sagde han, „jeg vil først see om jeg kan skaffe dig en Herre, der vil forsørge dig; siden faaer det gaae mig som det kan." Da han saae der kom mange Folk til den Kro, blev han der, og spurgte Enhver, som havde et nogenlunde venligt Ansigt, om de vilde kiøbe hans Hund? — „Ja," sagde han, „De maa saamænd have den for slet intet, hvis De blot vil være god imod den!" Men Folk vilde ikke engang have den for saa godt Kiøb.

Endelig henimod Aften kom der en ung Mand til Hest, der skulde ride en lang Vei om Natten. Han fik Lyst til at have Hunden med, og gav Poul to Mark for den. Derpaa gik den Fremmede ind i Kroen, for at spise Aftensmad, og Poul tog Caro ind i hans Værelse. Manden lod strax bringe

et Fad Kiød og Been ind til Hunden, og Poul skyndte sig ud af Døren. I Stedet for at faae sig noget at spise, satte han sig i en Krog og græd; dog trøstede den Tanke ham noget, at nu var Caro forsørget; han glædede sig ogsaa over, at Hunden fik saa megen Mad, og gik derpaa ind i Krostuen for selv at spise. Neppe var han kommen der, før han hørte sin Ven gise høit udenfor Døren. Herren vilde til at ride bort, men Caro vilde ikke følge med; den skrabede paa Døren og vilde ind til Poul. Herren lokkede og kaldte, men det hialp ikke. Da gik Poul udenfor og sagde til Manden: „Jeg har til Lykke endnu ikke brugt deres Penge; der ere de tilbage; jeg mærker nok, at jeg og Caro maae blive sammen. Tak for alt Godt imod ham!“ Da saae Herren paa Poul, der var bleven temmelig mager og smal i Ansigtet: „Du har nok ingen Aftensmad faaet?“ sagde han. „Nei,“ svarede Poul. „Nu, saa behold baade Pengene og din Hund!“ raabte Manden, og red i rask Trav derfra. Poul takkede i sit Hierte baade Gud og den unge Mand; saa spiste han sig endelig engang fuldkommen mæt, og den Nat sov han og Caro under Tag.

Næste Morgen stod han vel tilmode op. Den gode Lykke, han havde havt Aftenen tilforn, havde givet ham nyt Haab. Han forsynede sig og Caro med en god Frokost af Melk og Brød, og gik atter henad Landeveien med sin Hund. Da de havde gaaet noget, kom de til Bredden af en stor og smuk Sø. Caro havde Lyst til at gaae i Vandet, og Poul, der nu var ret munter og veltilfreds, havde ikke noget imod at lege lidt. Han havde lært Caro, at bringe igien; og nu knyttede han sit Tørklæde sammen, kastede det ud i Vandet, og raabte: „Bring hid!“ Strax bragte Caro det tilbage; og dermed morede de sig begge i nogen Tid. Den stakkels Poul! det var længe siden han havde leget; og dog var han kun tolv Aar gammel.

Endelig blev han kied deraf, og vilde gaae videre; da saae han i det samme et heelt Selskab af pyntede Folk, der kom roende i en smuk Baad. Han tænkte: „Hvor det dog maatte være deiligt, saadan at seile paa den blanke Sø!“ Det var noget, han aldrig havde prøvet. Folkene i Baaden morede

sig ogsaa; de loe og spøgte, og bleve mere muntre, jo nærmere de kom Landet. Men i det nogle reiste sig, og andre vare urolige, kom Baaden til at vippe. Et lille nydeligt Barn havde rækket sig for langt ud af Baaden, og styrtede pludseligt ud i Søen. Folkene paa Baaden udstødte et høit Skrig, og Poul skreg med, især da han saae, at de i Forvirringen kom længere bort med Baaden, i Stedet for at nærme sig til Barnet. Men i Øieblikket faldt det ham strax ind, at Caro vist kunde redde Barnet. „Bring hid!“ raabte han, i det han lod som han kastede sit Tørklæde ud. Hunden sprang i Søen; men i Stedet for, som han pleiede, at bide i Tørklædet, tog han fat i den lille Piges Kiole, svømmede i Land med hende, og bragte hende til sin Legekammerat. Poul havde aldrig i sit Liv været saa glad som i dette Øieblik; han holdt Barnet i Veiret, og raabte ud til Folkene i Baaden, at det levede. Et Øieblik efter kom de Alle i Land, og den lille Pige blev snart bragt til sig selv igien. Nu var der en Glæde uden Lige; den ene efter den Anden af de fornemme Damer kyssede Poul, og fra ham løb de til Caro, som de klappede saa vaad han var, og Poul vidste ikke om han var vaagen, eller han drømte.

Lidt efter kom der en stor og smuk Vogn kiørende, hvori Selskabet satte sig, og Poul og hans Ven skulde ogsaa med; men Caro vilde dog heller løbe ved Siden af Vognen. De kiørte til en prægtig Herregaard, og der kom de op i en Sal, som Poul aldrig havde seet Mage til. „Naa,“ tænkte han, „jeg troer virkelig Stolene er af Guld, og Væggene af Silketøi!“ Han blev ganske ør i Hovedet ved Alt, hvad han her fik at see.

Den lille Piges Fader, som var en fornem Greve, spurgte nu Poul hvad han hed, og hvor han var fra? „Ja det vil jeg nok sige Dem,“ sagde Poul, „naar De lover mig, at De ikke vil sende mig tilbage til min Morbroder!“ „Nei,“ svarede Greven, „jeg skal ikke sende dig til Nogen, som Du ikke vil være hos; men din Hund, den maa Du lade os beholde, jeg skal nok give dig saameget for den, saa Du skal blive tilfreds.“ „Nei, ellers Tak! det kan jeg rigtig ikke tiene Dem i,“ svarede

Poul, „jeg og Caro, vi har nu engang lovet hinanden, at vi ikke vil skilles ad i denne Verden.“ Og saa fortalte han dem Alt hvad de havde gaaet igiennem sammen, siden de forlod hans Faders Hytte.

Da sagde Greven: „Du har Ret, Poul! I maae ikke skilles ad, I skal blive hos mig begge to!“

Da blev Poul overmaade glad; han takkede Greven, gik hen og klappede Caro, og sagde til ham: „Gud har sørget godt for os to forladte Stakler!“

2.

Den nysgierrige Kone.

En Konge havde forvildet sig paa Jagten, og da han kom dybere ind i Skoven, hørte han Folk tale, og nærmede sig til Stedet, hvorfra Lyden kom. Bag nogle Buske saae han da en Mand og en Kone, der vare i Færd med at hugge Grenebrænde. Konen sagde til Manden: „Hør, Mand! det maa man sige, at Eva var dog ret en Lækkermund, der ikke kunde bare sig for at spise af Æblet af det forbudne Træ, uagtet hun kunde spise af alle de andre herlige Frugter i Paradis. Havde hun været lydig imod Vor Herre, saa havde vi nu ikke havt nødigt at slide og slæbe her hver Dag for at fortiene vort Brød.“ — „Ja, veed Du hvad, Kone!“ svarede Manden, „var Eva en Lækkermund, saa var Adam ret en stakkels Tosse, at han strax vilde gjøre, hvad hun sagde til ham. Havde jeg været i hans Sted, og Du vilde have faaet mig til at spise af disse Æbler, saa havde jeg givet dig et godt Drefigen, og ikke engang villet høre paa din Snak.“ — Kongen traadte nu nærmere hen, og sagde: God Dag, godt Folk! jeg seer I har det

ſuurt nok her i Skoven. „Ja Herre!“ ſvarede Manden, ſom ikke vidſte af at det var Kongen, „vi maae ſlæbe ſom Heſte fra Morgen til Aften, og endda kan vi neppe fortiene det tørre Brod!“ — „I Stakler!“ ſagde Kongen, vil I følge med mig ind til Staden, ſaa vil jeg føde Eder, uden at I ſkulle behøve at arbeide det mindſte. — „Ja tuſind Tak! naadige Herre!“ ſvarede Konen, „det var jo en Tosſe, der ikke vilde tage imod et ſaadant Tilbud!“ I det ſamme kom Kongens Følge tililende; og Folkene bleve ligeſaa forſkrækkede, ſom forundrede, over denne Tildragelſe; men Kongen lod dem virkelig ſætte paa en Vogn og kiøre ind paa Slottet; lod dem give nye Klæder, to Tienere til Opvartning, en af ſine egne Vogne at kiøre i, og ſex Retter Mad paa Bordet hver Middag.

Da en Maaned var gaaet, gav man dem tolv Retter Mad; men midt paa Bordet blev der ſat et ſtort Sølvfad med Laag over. Konen, der var nysgierrig, vilde ſtrax aabne Fadet; men en af Kongens Hofbetiente, ſom var tilſtede, ſagde hende, at Kongen havde forbudet dem at røre det, og at han ſlet ikke vilde have, de maatte ſee, hvad der var i Fadet. Da Tienerne vare gaaede ud, mærkede Manden, at hans Kone ikke ſpiſte, og at hun ſaae misfornøiet ud. Han ſpurgte hende, hvad der feilede hende, og hun ſvarede: „Jeg bryder mig ſlet ikke om al denne Mad; hvad kunne alle diſſe Retter nytte mig, naar jeg ikke maa faae, hvad der er i det tillukkede Fad? Det er det eneſte, ſom ret vilde ſmage mig!“ — „Du er gal, Kone!“ ſagde Manden, „har Du ikke hørt, at Kongen udtrykkelig har forbudet det?“ — „Kongen er meget urimelig!“ ſvarede Konen; „Naar han ikke vilde, at vi maatte ſee hvad der er i Fadet, hvorfor har han da ladet det ſætte paa Bordet?“ — I det ſamme gav hun ſig til at græde ganſke høit, og ſagde at hun var kied af ſit Liv, og vilde giøre Ende paa ſine Dage, hvis hun aldrig maatte faae at ſee, hvad der var i Fadet. Manden, ſom holdt meget af ſin Kone, kunde ikke taale at ſee hendes Bedrøvelſe, og ſagde: at naar hun da endelig vilde have det, ſaa vilde han tage Laaget af. Dette giorde han da ogſaa; men i ſamme Øieblik ſprang der en Muus ud af Fadet,

og løb ned paa Gulvet. Manden og Konen løb efter den for at fange den; men den skiulte sig i et Hul, og nu traadte Kongen ind i Salen, og spurgte strax: „hvor er Musen, der var i Fadet?“ — „Ak, Deres Majestæt!“ — svarede Manden — „min Kone græd og plagede mig for at see hvad der var i Fadet; imod min Villie maatte jeg aabne det, og da løb Musen ud.“ — „Men,“ sagde Kongen, „var det ikke dig, der i Skoven forsikkrede, at naar Du havde været i Adams Sted, skulde Du nok have lært Eva, ikke at spise af den forbudne Frugt? — Det skulde Du ikke saa hastig have glemt!“ — „Og Du!“ sagde Kongen, i det han vendte sig til Konen, „Du som skiendte saa meget paa Eva — Du vilde ikke noies med alle disse Retter, men endelig have Musen, der var i det tillukkede Fad! — Gaaer nu begge tilbage i Eders Skov; hugger Brænde som for, og skiender ikke mere, hverken paa Adam eller Eva!“

3.

Musen, Fuglen og Medisterpølsen.

Engang kom en Muus, en lille Fugl og en Medisterpølse i Selskab med hverandre, og de sloge sig sammen og førte Huusholdning i Fællesskab. Det gik længe godt; de levede i Fred og Glæde, og lagde sig godt til Bedste. Fuglens Arbeide var, at den hver Dag floi ud i Skoven og sankede Brænde; Musen skulde bære Vand, giøre Ild paa, og dække Bord; og Medisterpølsen skulde koge Mad.

Den, der har det alt for godt, faaer gierne Lyst til noget Nyt. Engang mødte Fuglen underveis en anden Fugl, som den fortalte om sin ypperlige Leilighed og sin huuslige Indretning. Den anden Fugl skieldte den ud for et Tossehoved, der ikke havde andet end Slid og Slæb, imedens de andre To sad hiemme og havde gode Dage. Thi, naar Musen havde baaret

Vand og giort Ild paa, saa lagde den sig til Ro i sit lille Kammer, indtil det var Tid, at den skulde dække Bord. Medisterpølsen blev ved Gryden, saae til at Maden kogte godt, og naar det snart var Spisetid, slyngede den sig en tre eller fire Gange giennem Erterne eller Kaalen, eller hvad det nu var, saa blev det baade krydret og fedtet og saltet, saa meget det behøvedes; naar nu Fuglen kom hiem og havde lagt sin Byrde af, satte de sig til Bords, og efter et godt Maaltid, sov de paa deres grønne Øre til næste Morgen; og det var et Herreliv.

Men næste Dag havde Fuglen faaet Nykker, og vilde ikke længer flyve ud i Skoven efter Brænde; „Den havde længe nok været deres Tiener," sagde den, „nu vilde den ikke længer holdes for Nar. De skulde engang bytte, og prøve det paa en anden Maade." Endskiøndt Musen talte ivrigt derimod, og Medisterpølsen ogsaa bad den om, at lade alting gaae som det pleiede, saa blev Fuglen dog Mester. Det skulde prøves; der skulde trækkes Lod, og da faldt Loddet paa Medisterpølsen til at hente Brænde, Musen blev Kok, og Fuglen skulde bære Vand.

Men hvad skeer? Medisterpølsen drog afsted til Skoven, Fuglen giorde Ild paa, Musen stillede sig ved Gryden og ventede kun paa, at Pølsen skulde komme hiem, og bringe Brændet med til den næste Dag. Men Pølsen blev saa længe borte, at de andre To bleve ganske sultne og urolige derover, og Fuglen fløi et Stykke ud i Luften for at see efter den. Ikke langt derfra finder den en Hund, som har truffet paa den stakkels Medisterpølse, overfaldet den som frit Bytte, og var i Færd med at fortære dens sidste Levning. Fuglen førte en stærk Klage mod Hunden; at det var et aabenbart Rov, og derfor vilde Hunden blive haardt straffet efter Loven; men alt det hialp ikke. Hunden sagde, at han havde fundet falske Breve hos Medisterpølsen; derved havde den forbrudt sit Liv, og nu var den opspiist.

Ganske bedrøvet tog Fuglen Brændet hiem med sig, og fortalte Musen, hvad den havde seet og hørt. De sørgede

begge derover, og bleve nu enige om, at de to vilde giøre deres Bedste for at de kunde blive sammen. Fuglen dækkede nu Bord, og Musen lavede Maden; de skulde have Grød den Dag, og førend Musen rettede an, vilde den ligesom Pølsen, springe et Par Gange frem og tilbage giennem Grøden, for at røre om i den, ligesom den havde seet Pølsen giøre. Men førend Musen kom til Midten af Gryden, sank den i, blev hængende og skollet i den hede Grød, og maatte ynkelig lade sit Liv.

Fuglen vilde ud og hente Maden, for at sætte den paa Bordet; men der var ingen Kok. Fuglen blev forskrækket, kastede Brændet for at lede efter Musen; kaldte og søgte overalt; men Kokken var ikke til at finde. Ved dens Uforsigtighed kom der Ild i Brændet, saa at det snart stod i lys Lue. Fuglen skyndte sig ud for at hente Vand; da faldt Spanden fra den ned i Brønden, og trak Fuglen med; dens Vinger bleve ganske tunge af Vandet, den kunde ikke længer flyve, men druknede i stor Jammer.

4.

Dødens visse Bud.

I gamle Dage vandrede engang en Kæmpe paa den store Landevei, og da sprang der pludselig en ubekiendt Mand ham imøde, og raabte: „Holdt! ikke et Skridt videre!“ — „Hvad?“ sagde Kæmpen, „din Usling, som jeg kan knuse mellem mine Fingre, Du vil spærre Veien for mig? — Hvem er Du, der tør vove at tale mig saa dristigt til?“ — „Jeg er Døden,“ sagde den Anden meget roligt: „intet Menneske kan modstaae

mig; og Du maa, ligesaa godt som enhver Anden, lystre naar jeg befaler." Men Kæmpen sagde reent ud "Nei! det gior jeg ikke!" og gav sig til at slaaes med Døden, da denne vilde tage fat paa ham. Det var en lang, alvorlig Strid — ret hvad man kalder en Kamp paa Liv og Død; men tilsidst fik virkelig Kæmpen Overhaand, og gav Døden et saa vældigt Slag med sin stærke Haand, at han sank til Jorden, ved Siden af en stor Steen. Derpaa gik Kæmpen sin Vei; og der laae nu Døden, overvunden, forslaaet, og saa mat, at han ikke kunde reise sig selv. "Herre Gud!" sagde han, "hvad skal der blive af, naar jeg bliver liggende i denne Krog? — Saa dør der jo Ingen mere paa Jorden, og den vil blive saa overfyldt med Mennesker, at de tilsidst træde hverandre ihiel, uden at de behøve mig dertil." — I det samme kom der en ung Person henad Veien, sund og rask, lystig og glad, og sang en Vise, medens han lod sine Øine løbe rundt omkring. Han saae da ogsaa en ganske mager og tør Mand ligge næsten afmægtig paa Jorden, ynkedes over ham, gik hen og reiste ham op, saa at han fik Rygstød mod Stenen. Derpaa tog han sin Reiseflaske af Lommen, lod Døden tage sig en god Taar, og blev staaende hos ham, til han begyndte at komme til Kræfter. "Tak, min unge Ven!" sagde den Ubekiendte, i det han med Besværlighed kom paa Benene igien; "Du veed nok ikke hvem det er, Du har hiulpet paa Benene?" "Nei," sagde den Unge; "jeg kiender dig ikke, og har aldrig mødt dig før." "Ja, jeg er Døden," sagde den Anden; "Du veed nok, jeg skaaner Ingen og kan heller ikke giøre nogen Undtagelse med dig. Men for at Du dog skal see, jeg ikke er utaknemmelig, saa lover jeg dig, at jeg aldrig skal komme over dig uventet; jeg skal sende dig mine visse Bud for at lade dig vide, naar jeg kommer for at hente dig." — "Ja, ja!" sagde den Unge, "Tak skal Du have! Det er dog altid noget godt, at jeg faaer at vide naar Du kommer; og saa længe til det skeer, kan jeg da være ganske sikker for dig." — Dermed drog han sin Vei videre frem, levede i Glæde og Lystighed, og lod sem være lige. Men paa den Maade holdt Ungdom og Sundhed ikke længe ud hos ham.

Sygdom og Smerter løste dem af, og piinte ham paa forskiellige Maader. „Døe gior jeg da ikke," sagde han til sig selv; „Døden sender mig jo først sit visse Bud; naar jeg bare var af med den slemme Giæst, som plager mig, og havde min Helbred igien!" — Saa snart han da kom sig, begyndte han at leve som før i Suus og Duus. Men en Sommerdag, han havde været lystig og glad, spiist og drukket godt, stod han i sit Vindue og saae ud i Haven. Da er der Een bag ham, som banker ham paa Skulderen. Manden vender sig om, og da seer han det er Døden, der siger: „Kom nu og følg med! Din Time har slaaet; Du maa sige Verden farvel." — „Hvad for noget?" siger Manden; „vil Du saadan bryde Ord og Aftale? Har Du ikke lovet mig, at førend Du selv kom til mig, vilde Du sende mig dine visse Bud? Jeg har ikke seet noget til dem." — „Ti Du stille dermed!" svarede Døden; „jeg har ærlig holdt Ord. Har jeg ikke endogsaa sendt dig det ene Bud efter det andet? Kom ikke Feberen og rystede Dig? Har ikke Gigten nappet og stukket dig i alle dine Lemmer? Fornam Du ikke, hvordan Tandværk piinte dine Kinder, og hørte Du ikke hvor det bruste i dine Øren. Tog ikke Svimmelen fat i dit Hoved, og trykkede det, saa det blev sort for dine Øine? — Og har desuden ikke min Tvillingbroder besøgt dig hver Nat, og hver Aften naar Du sov ind mindet dig om, at Du skulde tænke paa mig?" — Manden kunde ikke svare noget hertil; han maatte finde sig i sin Skiebne, tage imod den kolde Haand, som raktes ham, og gaae sin Vei med Døden.

5.

Kobberpotten.

Et siællandsk Eventyr.

Der var engang en Enke, hun havde været rig, og eiet en stor Bondegaard; men det ene Uheld var fulgt efter det andet, og nu levede hun i et lille Fæstehuus, med sin eneste Søn. De havde maattet sælge deres sidste Ko; nu skulde de betale deres Skyld til Herremanden, og vidste ikke, hvor de Penge skulde komme fra. Moderen gik op paa Herregaarden, og bad om, at det maatte berve, til de havde skrabet nogle Penge sammen; men Herremanden var meget gierrig; han sagde: Pengene skulde betales næste Dag, eller hun skulde flytte ud af Huset. Konen kom hiem og græd, og sagde til Sønnen, om han vilde gaae hen til deres gode Venner, for at laane Pengene. Men det var ret slemt, der var ikke een af deres gode Venner, der havde Penge at laane dem. Da gik Sønnen ganske mismodig hiemad, og kom til et Vandsted, som han skulde over. Der stod en lille, ussel Mand, og bad, om han vilde række ham en Haand, han skulde ogsaa over Vandet. Det unge Menneske hialp den gamle Mand godt og sikkert over paa Stenene, der laae i Vandet, og vilde nu gaae videre; men den Gamle kaldte ham tilbage, tog en lille Kobberpotte frem og sagde: „Tag Du den for din Umage.“ — „Ja Tak,“ svarede Enkens Søn; „men det Værste er, vi har ikke noget at koge i Potten.“ — Manden svarede: „Bryd dig aldrig om det; sæt den paa Skorstenen over en lille Glød, saa skal Du see, hvor det hielper.“

Den unge Svend tog Potten og betragtede den; den havde tre Been af Jern, og et Jernhaandtag, ellers var den af Kobber, fortinnet indeni, og saae ud ligesom andre Potter. Medens han saae paa den, var den lille Mand bleven borte.

Han gik da hiem til sin Moder, fortalte, hvordan det var gaaet ham hos deres gode Venner, og viste hende Kobberpotten. „Ja, hvad kan den hielpe os?“ sagde Konen, og satte den hen paa Skorstenen. Men Sonnen havde Lyst til at prøve, om Manden havde talt sandt. Han lagde et Par Gløder under den, og strax efter raabte Potten: „Jeg lakker! jeg lakker!“ *), „Hvor lakker Du da hen?“ spurgte Konen. Men Potten svarede kun: jeg lakker, jeg lakker! — „Nu saa løb da hen, og hent mig noget af den Sødgrød, som staaer paa Herremandens Skorsteen,“ sagde Konen. Neppe havde hun sagt det, før Potten fløi ud af Kiøkkendøren; og lidt efter kom den tilbage, fuld af den deiligste Sødgrød, ganske ligesom den, Konen havde seet paa Herregaarden. Moderen og Sønnen bleve glade, satte sig ned, og spiste med stort Behag. Da Potten var tom, satte Konen den igien paa Skorstenen. Sønnen lagde en Glød under den, og havde Lyst til at prøve det Spil endnu en Gang. Men han vilde vide, om den kunde hente Andet, end Ting man kunde spise. Da Potten raabte: „jeg lakker!“ sagde han: „Løb hen til Herremandens Pengeskriin, og hent os de ti Daler, vi skylde ham.“ Potten fløi afsted, og da den kom tilbage, laae der ti blanke Kroner paa Bunden. „Det er jo en herlig Potte den!“ sagde de; og næste Dag kunde de betale Herremanden med hans egne Penge.

Hver Aften lod de Potten løbe afsted, og hente hvad de behøvede. „Har vi faaet den, saa skal vi ogsaa bruge den,“ sagde Sønnen. Men Moderen vilde aldrig forlange meer, end de hver Dag brugte; og deraf blev endda hver Gang lagt nogle Sølvskillinger hen, som skulde spares sammen, til at kiøbe en Ko for. Men den gierrige Herremand talte tidt sine Penge, og han begreb ikke, hvordan det gik til, at der hver Dag manglede nogle i Skrinet. „Der maa være Een, som har en falsk Nøgle,“ tænkte han, og nu vilde han vaage næste Nat i

---

*) Det vil sige: jeg løber, jeg løber! — At lakke er et ældre dansk Ord, som bemærker: at gaae, at skride, eller at løbe.

et Kammer ved Siden af det, hvor Pengeskrinet stod. Da hørte han en sagte Banken, saa sprang Vinduet op af sig selv, og en lille Kobberpotte paa tre Been kom ind; den bankede med sit Haandtag paa Pengeskrinet, Laaget sprang op, den skrabede nogle Penge til sig, og sprang atter ud af Vinduet; og Laaget og Vinduet lukkede sig igien af sig selv. Næste Nat var Herremanden atter paa Vagt; han meente det skulde være sidste Gang. I det Potten vel havde skrabet til sig og vilde hoppe ud af Skrinet, greb han den fat, og tænkte, nu var den Tyv greben. Men Potten var stærkere end han; den trak afsted med ham til Vinduet; der maatte han give Slip, og lade den løbe. „Ja, bi kun min gode Potte!“ sagde Herremanden, „tredie Gang skal Du ikke narre mig.“

Den næste Nat, saasnart Herremanden saae Potten komme løbende ind paa sine tre raske Been, og den havde skrabet Pengene til sig, da foer han ind i Kammeret, og satte sig med sin hele Vægt ned paa den. Men det brød Potten sig ikke om, den fløi ud af Vinduet, over Marker og Enge, over Stok og Steen, og standsede ikke, før den stod paa Enkens Skorsteen. Moderen og Sønnen fik en stor Skræk, da de saae Herremanden paa Skorstenen, og saasnart han kom lidt til sig selv, begyndte han at skielde dem frygteligt ud, og lovede, at de skulde baade blive hængte og brændte. „Nei hør,“ sagde Konen, „vil I hævne Jer saa strengt, saa skal I heller blive siddende paa Potten til evig Tid; men vi skal hverken syde eller brænde Jer, skiøndt I staaer paa vor Skorsteen.“ Da mærkede Herremanden, at med det Onde kom han ingen Vei. „Lad mig slippe fri, saa skal jeg ingen Straf tage over Jer,“ raabte han. „Der maa mere til,“ sagde Sønnen. „Jeg skal aldrig meer forlange en eneste Skilling af Jer,“ sagde Herremanden. „Der maa meer til,“ sagde Sønnen. „Jeg vil have min Faders forrige Gaard i Fæste, og I skal skaffe Besætning til Gaarden, baade Heste, Koer og Faar, og Alt hvad der hører til.“ Herremanden vred sig og snoede sig; men han maatte sige Ja til Alt. „Og saa vil jeg have Eders Datter til Kone,“ blev Sønnen ved, „og Udstyr med hende til Stuer,

og Kiokken og Kielder." — Nei! det bliver der aldrig noget af! — raabte Heerremanden. "Ja, ja! I kan gjøre som I vil," sagde Sønnen, og gik udenfor. Men der var ikke gaaet et Qvarteer, før Herremanden raabte paa ham; nu maatte han underskrive Alting paa et Papir, som Sønnen bragte ham. Saa slap han endelig løs af Potten, og kort Tid efter gjorde han sin Datters Bryllup; hun var ikke ilde tilfreds med, at komme fra sin gjerrige Fader til en ung rask Mand, der oven i Kiøbet eiede en saa mærkværdig Potte. Men paa Bryllupsdagen blev Kobberpotten borte, og aldrig har Nogen siden kunnet faae at vide, hvor den er bleven af.

6.

Godtro og Utro.

Et skaansk Folkesagn.

En gammel Tigger havde to Sønner; den ene hed Godtro, den anden Utro. Godtro var from, men enfoldig, og lod sig let narre; Utro var klog og listig, men tillige gjerrig og ond, og gjorde megen Uret, endogsaa naar han ikke kunde have noget Gavn deraf. Da Faderen laae paa sin Sotteseng, kaldte han Sønnerne til sig og sagde: "Jeg har intet at give Eder i Arv, uden Mad for sex Dage og sex blanke Sølvrigsdalere. Deler disse imellem Jer, og begiver Jer saa paa Vandring; og hvis I vandre paa Guds Veie, og holde Fred med hinanden, saa skal Herren vist hielpe Eder, og ikke lade Eder vederfares noget Ondt." Og da han havde sagt dette, sov han hen. Sønnerne deelte Eiendommen, og hver fik Mad for tre Dage, og tre skiønne Sølvrigsdalere, og de begyndte at vandre.

Da de havde vandret den første Dag et langt Stykke,

vare de hungrige; og Utro sagde til Godtro: „Vi vil først spise din Mad; siden kan vi tage til den som er i min Pose.“ Godtro var strax villig til at pakke sin Mad ud, og de spiste og vandrede videre. Næste Dag gik det ligesaa, og Godtroes Pose blev tom. Den tredie Dag forlangte Godtro, at Utro skulde aabne sin Pose; men Utro sagde: „Nei, jeg vil spise allene af min Pose; dersom vi dele den, saa faaer den snart Ende, og ingen af os har da noget i Behold.“ Godtro maatte lade sig nøie dermed, og han vandrede hele Dagen, og var meget sulten. Næste Dag gik det paa samme Maade. Men da kunde Godtro ikker længer holde det ud, og han sagde til Utro: „Hvis du vil give mig lidt af din Mad, saa skal mine tre Sølvdalere tilhøre dig.“ Utro tænkte: „Dersom han dør af Sult, saa tilhøre ogsaa hans Penge mig; jeg behøver jo ikke at give ham noget af min Mad;“ og han svarede Nei. Da var Godtro aldeles overvældet af Hunger, og han sagde: „Vil du give mig lidt Mad, saa skal du ikke allene faae mine Sølvdalere; men du maa ogsaa stikke begge mine Øine ud.“ Da tænkte Utro: „Dersom min Broder bliver blind, saa kan jeg strax løbe fra ham, og blive ham qvit, og slippe for hans enfoldige Formaninger; og har jeg hans Sølvpenge, saa kan jeg bedre slaae mig igiennem, end om han altid hænger mig i Hælene.“ Han samtykkede da i Godtroes Begiering, og gav ham lidt Mad, tog hans Penge, og stak hans Øine ud; og derefter løb han bort fra ham.

Men nu var Godtro ganske hielpeløs, og vidste ikke, hvad han skulde tage sig for; og han var i en stor Skov, og kunde ikke finde nogen Vei. Saasom han var bange for vilde Dyr, tænkte han: „Jeg vil krybe op i et Træ, og blive der Natten over; kanskee vor Herre sender mig nogen Hielp.“ Men det var Midsommersaften; og Midsommersnatten holde Dyrene deres Rigsdag, og de havde sat hverandre Stævne netop under det Træ, som Godtro var krøbet op i. Henad Natten samledes alle Dyrene paa dette Sted; Biørnen brummede og Ulven tudede, Øxen brølede, Hunden gisede, Kragen gylpede, og Gaasen kiækkede, og dette var Dyrenes Rigsdag.

Men ved Midnat kom Løven, som var Dyrenes Konge, og han befalede Dyrene at stille sig i Orden, og fortælle nøiagtigt, hvad enhver havde erfaret og ansaae for at være nyttigt. Da fortalte den Ene eet, og den Anden et andet. Efterat Adskillige havde talt, kom en Muldvarp frem, og sagde: „Da jeg giennemgravede Haven, som hører til Slottet, der henne paa den anden Side af Skoven, fandt jeg en stor Mængde Guld under det største Æbletræ i Abildgaarden, og Slottets Eier veed ikke noget derom. Dette har jeg tænkt, at jeg burde sige dig, mægtige Konge! i Fald det kan være dig til nogen Nytte.“ Løven svarede: „Tak, min gode Muldvarp! Du har bragt god Besked; naar jeg behøver Penge, vil jeg lade dig hente, og saa vil vi opgrave Haven og hente Guldet.“

Derpaa begyndte en Svale at tage Ordet: „Jeg har prøvet alle Værters og alle Safters Lægedomskræfter, og jeg har udfundet, at den Dug, som falder paa Græsset Midsommersnatten, kan hielpe den, som er blind. Naar han stryger denne Dug i sine Øine, faaer han sit Syn igien. Dette har jeg villet sige dig, mægtige Konge! og de øvrige Dyr, i Fald I kunne have nogen Nytte deraf.“ Løven svarede: „Tak, min gode Svale! du skal blive min Hofapotheker, og samle den Dug, du taler om, og andre Lægedomssafter, for at jeg og Dyrene kan faae det der gavner os, naar vi blive syge.“ Og da Flere saaledes havde talt, og Morgenen begyndte at gryе, skiltes Dyrene ad. Men Godtro steg ned af Træet, smurte den Dug, som han fandt i Græsset, paa sine Øine, og fik derved sit Syn igien. Derpaa vandrede han til Slottet, og sagde til Eiermanden, at han kunde aabenbare ham en stor Hemmelighed, naar han herefter vilde hielpe ham med Klæder og Føde. Eiermanden lovede det, og derpaa viste Godtro ham Træet, og de begyndte at grave, og fandt Skatten. Eieren holdt ogsaa hvad han havde lovet, og beholdt Godtro hos sig, og havde ham kiær; og saasom han var god og tro, gav han ham tilsidst sin Datter, den smukke Frøken, til Hustru, og Godtro var lykkelig og fornøiet alle sine Levedage. Men da Utro kom ud i Verden, og havde forødt sine Penge, be-

gyndte han først at stiæle, og siden at røve, og han holdt ikke op, før han blev greben og dømt, og hængt i det høieste Træ, man kunde finde i Skoven.

7.

Manden fra Ringerige, og de tre Kiællinger.

Et norsk Eventyr.

Der var engang en Mand og en Kone, de skulde saae, men de havde ikke Saaekorn, og heller ingen Penge, at kiøbe for. En eneste Ko havde de, og den skulde Manden gaae til Byen med, og sælge den for at faae Penge til Saaekorn. Men da det kom til Stykket, turde Konen ikke lade Manden drage afsted med Koen; hun var bange, han skulde drikke Pengene op i Byen. „Hør nu, Fa'er!“ sagde hun, „det er nok bedst, at jeg gaaer; saa kan jeg sælge min gamle Høne med det samme.“ — „Som Du vil,“ sagde Manden; „men bær Dig fornuftigt ad, og husk paa, at Du skal have ti Rigsdaler for Koen.“ „Jo jeg skal,“ sagde Konen; og saa gik hun afsted med Koen, og Hønen tog hun ogsaa med sig.

Nær ved Byen mødte hun en Slagter. „Skal Du sælge den Ko, Mo'er?“ spurgte han. „Ja jeg skal nok det“ svarede hun. — „Hvad forlanger Du da for den?“ — „Jeg faaer vel en Mark for Koen; men Hønen skal Du faae for ti Daler“ sagde hun. „Ja, det er godt Kiøb,“ svarede Slagteren; „men jeg har ingen Brug for Hønen, og den bliver Du nok qvit naar Du kommer til Byen; men Koen skal jeg give Dig en Mark for.“ Saa sluttede de da dette Kiøb, og Konen fik sin Mark; men der inde i Byen var ikke et Menneske, som vilde give hende ti Daler for en gammel, tør Høne. Konen gik da

hen til Slagteren, og sagde: „Hør, Fa'er min! jeg bliver ikke Honen qvit, jeg. Du faaer at tage den ogsaa, Du, som blev ved Koen, at jeg kan komme hiem med mine Penge.“ „Ja, ja, den Handel kommer vi vel ogsaa ud af“ sagde Slagteren. Derpaa bød han hende ind til sig, tracterede hende med Mad, og gav hende saameget Brændeviin, hun vilde drikke. „Det var en snild Slagter, det!“ tænkte hun, og saa drak hun saalænge til hun blev drukken, og gik reent fra Sands og Samling.

Hvad havde Slagteren at giøre? — Medens Konen sov Rusen ud, dyppede han hende i en Tiæretønde, rullede hende i en Dynge Fiedre, og lagde hende udenfor paa et blødt Sted. Da hun vaagnede, og saae sig selv ganske fiedret fra Top til Taa, begyndte hun at undre sig: „Hvordan er det fat med mig? Er det mig, eller er det en Anden? — Nei, det kan aldrig være mig; det maa være en underlig stor Fugl. — Men hvordan skal jeg bære mig ad for at faae at vide, om det er mig selv eller ikke? — Jo, nu veed jeg, hvorledes jeg skal komme efter, om det er mig. Dersom Kalvene slikke mig, og Hunden ikke giver ad mig, naar jeg kommer hiem, saa er det mig.“

Neppe saae Hunden et saadant Udyr komme ind paa Gaarden, før den gav sig til at giøe af fuld Hals, og Konen blev underlig tilmode. „Jeg begynder at troe, at det ikke er mig,“ sagde hun; og da hun saa gik ind i Fæhuset, vilde Kalvene ikke slikke hende, da de fornam den stramme Tiærelugt. — „Nei, nu seer jeg, det kan ikke være mig; det maa være en underlig fremmed Fugl; jeg faaer ligesaa godt at flyve herfra“, sagde hun; krøb saa op paa Staburet,*) begyndte at slaae med Armene, som det kunde været Vinger, og vilde til Veirs. Da Manden fik det at see, tog han sin Riffel, gik ud paa Gaarden, og begyndte at sigte. „Aa nei!“ raabte Konen i det samme, „skyd ikke, Fa'er! det er dog nok mig.“ — „Er det dig, sagde Manden, saa staae ikke der oppe i Vind

*) Stabuur, i Norge, et Fadbuur eller Spisekammer, der bygges paa Stolper, for at sikkres mod Rotter og Muus.

og Veir, men kom ned og giør Rede og Rigtighed for Pengene." Konen krøb da ned igien, men Pengene, dem kunde hun ikke give ham, da hun ingen havde faaet. Hun ledte vel efter den Mark, Slagteren havde givet hende for Koen, men den havde hun kastet bort i Fuldskab; og da Manden hørte alt dette, blev han saa vred, at han svor, han vilde gaae sin Vei fra det Altsammen og aldrig komme igien, dersom han ikke traf tre andre Kiællinger, der vare ligesaa gale som hans egen.

Han gav sig da paa Vei, og da han var kommen noget frem, fik han see en Kiælling, der løb ud og ind i et nyt optømret Huus, med et tomt Sold i Haanden. Hvergang hun løb ind, kastede hun sit Forklæde over Soldet, som om hun havde noget i Soldet. „Hvad er det, Moer! som I har Besvær med?" spurgte Manden. „Aa, jeg vil bare bære lidt Sol ind i mit nye Huus; men jeg veed ikke, hvordan det er; naar jeg er ude, har jeg Solen i Soldet, men naar jeg kommer ind, saa har jeg kastet den bort; og da jeg var i gamle Hytten min, saa havde jeg Sol nok, skiøndt jeg aldrig bar det mindste ind. Bare jeg vidste Nogen, der kunde skaffe mig Sol i Huset, saa skulde jeg gierne give ham hundrede Daler." — „Det kunde der vel være Raad for," sagde Manden. „Har I en Øxe, saa skal jeg nok skaffe Jer Sol." Han fik sig en Øxe, og huggede Vindueshuller paa Huset, for det havde Tømmermanden glemt; strax kom Solen ind, og han fik sine hundrede Daler. „Det var een," sagde Manden, og gik afsted igien.

Om en Stund kom han til et Huus, og hørte udenfor at der var en forfærdelig Skrigen og Skraalen. Han gik da indenfor, og fik see en Kiælling, der holdt paa at daske sin Mand i Hovedet med et Banketræ. Han havde faaet en ny Skiorte over Hovedet, men kunde ikke faae den paa sig, fordi den ikke havde noget Halsehul. „Hvad er her paa Færde?" raabte den Fremmede i Døren, „Vil I slaae Jer Mand ihiel, Mo'er?" — „Nei, Kors!" sagde Kiællingen, „jeg vil bare give ham sin nye Skiorte paa." Manden han skreg, og gav sig ilde, og sagde: „Ja, Gud trøste og bedre Den, som skal

have ny Skiorte paa. Dersom Nogen kunde lære Kiællingen min, at faae Halsehul i Skiorten paa en anden Maade, saa skulde jeg gierne give ham hundrede Daler." „Det kunde der vel nok være Raad for, kom bare med en Sax," sagde den anden. Konen gav ham Saxen, han klippede Hul paa Skiorten, og fik sine hundrede Daler. „Det var den anden," sagde Manden, og gik videre.

Langt om længe kom han til en Gaard, hvor han tænkte at hvile en Stund. Da han kom ind i Stuen der, spurgte Kiællingen: „Hvor er I fra, Faer?" „Jeg er fra Ringerige, jeg" svarede Manden. — „Aa nei da, hvad siger I! Er I fra Himmerige? Saa kiender I vel Peer Anden, min salig Mand?" — Konen var noget tunghør; hun havde sin tredie Mand, og han hed Peer, ligesom de to Andre; men den første Mand havde været slem, og derfor meente hun, at kun den Anden, der var god ved hende, var bleven salig. — „Ja vist, ham kiender jeg godt!" sagde Manden fra Ringerige. „Hvordan staaer det da til med ham deroppe?" spurgte Konen videre. „Aa, det er kun kleint med ham," sagde Manden. „Han gaaer der og rangler gaardimellem *), faaer lidt af Maden, og har ingen Klæder paa Kroppen — Penge, dem er der nu ikke at snakke om." — „Jh, Gud naade mig for ham da," raabte Kiællingen. „Han behøver da ikke at gaae saa ussel, han; der var jo nok efter ham. Jeg har jo et heelt Kammer, som hænger fuldt med Klæder efter ham, og et Skriin med Penge har jeg ogsaa giemt efter den salig Mand. Dersom I vilde tage alt det med, saa skal I faae Hest og Kærre, at kiøre det frem med; og Hesten kan han gierne beholde deroppe, og Kærren ogsaa; han kan jo sidde paa den, og kiøre gaardimellem, for han var da ikke saa fattig, at han behøver at gaae." Manden fra Ringerige fik et heelt Kærrelæs med Klæder, og et lille Skriin fuldt med blanke Sølvpenge, og saameget Mad og Drikke, som han vilde; da han havde faaet det, satte han sig op, og kiørte sin Vei.

„Det var den Tredie" sagde han; men ude paa Marken

*) Fra en Gaard til den anden.

gik Konens tredie Mand og pløiede; og da han fik see Een, som han ikke kiendte, reise af Gaarde med Hest og Kærre, skyndte han sig hiem, og spurgte Kiællingen, hvad det var for Een, der foer af Gaarde med den blakkede Hest. „Aa han, det var en Mand fra Himmerige," sagde hun; „han fortalte, det var saa usselt med ham, Peer Anden, min salig Mand; han gaaer der og rangler gaardimellem, og har hverken Mad eller Klæder, saa sendte jeg ham det Læs med gamle Klæder, som hang her efter ham." Men Skrinet med Pengene i, vilde hun dog ikke tale om. Manden forstod strax hvor det bar hen, sadlede en Hest, og foer afsted i fuldt Fiirspring. Det varede heller ikke længe, førend han var tæt bagved ham, der kiørte paa Kærren; men da denne mærkede det, dreiede han af med Hesten og Kærren ind i Smaaskoven, trak en Haandfuld Tagel *) af Hestens Hale, og sprang op paa en Bakke, hvor han knyttede Hestehaarene fast i en Birk. Under den lagde han sig ned, og gloede og stirrede op i Skyerne. „Nei, nei!" raabte han høit, da den anden, som var til Hest, kom ganske nær: „Nu har jeg dog aldrig seet saadant før i mine Dage!" — Peer Tredie holdt en Stund og saae paa ham, og undrede sig, hvad der gik ad ham. Endelig spurgte han; „Hvad ligger Du der og kiger og gloer efter?" — „Nei aldrig saae jeg Magen," sagde den Anden, „her var nylig een, der foer lige til Himmels med en blakket Hest; der blev noget Tagel af Hesten hængende fast i Birken, og deroppe i Skyen kan Du see den blakkede Hest." Peer Tredie saae snart paa Manden og snart paa Skyerne, og sagde: „Jeg seer ingen Ting, uden noget Hestehaar, som sidder oppe i Birken." — „Nei, Du kan ikke see det der, hvor Du staaer," sagde den Anden; „men kom og læg dig netop her, hvor jeg ligger, og see lige op i Veiret, og saa maa Du blive ved at stirre i nogen Tid og ikke vende dine Øine fra Skyerne." Imedens Peer nu laae ganske stiv og stirrede op imod Himmelen, sprang Manden fra Ringerige

*) Tagel, i Norge: lange Haar, Halehaar paa Hesten. (Isl. Tagl, en Hestehale.)

hen til Hesten, satte sig op, og jog afsted alt hvad han kunde, baade med den og Kærren. Da det begyndte at rumle paa Veien, foer Peer Tredie op, men han var i nogen Tid saa forbløffet over denne Tildragelse, at han ikke sandsede at løbe efter ham, som reiste afsted med hans Hest, førend han ikke kunde naae ham.

Peer kom temmelig slukøret hiem til Kiællingen; men da hun spurgte, hvor han havde giort af den anden Hest, sagde han: „Jeg gav den til Manden, at han kunde tage den med til Peer Anden; for jeg syntes, det var ikke noget for ham at sidde paa en Kærre og skrangle gaardimellem i Himmerige; nu kan han sælge Kærren, og kiøbe sig en Vogn, og kiøre med to Heste.“ — „Det skal du have Tak for, Peer! aldrig havde jeg troet, Du var saa snild en Mand,“ sagde Konen.

Da nu Manden fra Ringerige kom hiem, med de to hundrede Daler, og Kærrelæsset med Klæderne, og Pengeskrinet, saae han at hans Jord baade var pløiet og tilsaaet. Det første han spurgte Kiællingen om, var, hvor hun havde faaet Saaekorn fra. „Aa jo,“ svarede hun, „jeg har altid hørt sige, at den, som noget saaer, han noget faaer. Saa tog jeg det Salt, vi havde staaende fra i Vinter, og saaede det; og om vi nu bare faaer Regn, saa troer jeg nok, det skal komme op, og give brav i Skieppen.“ — „Gal er Du, og gal bliver Du, saalænge Du lever,“ sagde Manden; „men det faaer at være det samme; for de andre ere ikke klogere, end Du.“

8.

Deiligheden og Ulhyret.

Der var engang en rig Kiøbmand, som havde sex Børn, tre Sønner og tre Døttre. Han var tillige en fornuftig Mand, der ikke sparede noget for at give sine Børn en god Opdragelse, og lod dem lære Alt, hvad han troede de behøvede for

at skikke sig vel og komme frem i Verden. Døttrene vare alle tre smukke, men især var den Yngste en fuldkommen Skionhed. Allerede da hun var lille kaldte Folk hende Deiligheden, og det Navn beholdt hun siden, til ikke liden Ærgrelse for Søstrene; thi hun var ikke allene smukkere, men ogsaa langt bedre end de. De to ældre Søstre vare baade forfængelige, og stolte af deres Rigdom; de vilde føre sig op som fornemme Damer, og ikke omgaaes med de andre Kiøbmændsdøttre; altid skulde det være stort med dem, og hver Dag skulde de enten i Selskab, paa Bal eller Comedie; ja de giorde Nar af deres yngste Søster, som helst anvendte sine ledige Timer paa at læse i gode Bøger. Det manglede ikke de To paa Friere, da man vidste, at de kunde vente sig en rig Arv; men Kiøbmænd, og Folk af den Stand, var ikke noget for dem; de vilde vente til der kom en Hertug, eller i det mindste en Greve. Deiligheden fik naturligviis ogsaa Friere; men hun gav Adskillige med Høflighed det Svar: at hun havde endnu ingen Tanker til at gifte sig; hun var endnu for ung, og ønskede i nogle Aar at blive hos hendes Fader, som hun havde saa kiær.

Pludselig rammede et haardt Uheld den rige Kiøbmand; et Par store Handelshuse i et fremmedt Land giorde Opbud; derved mistede han næsten Alt hvad han eiede, og beholdt ikke andet tilbage end en lille Landeiendom, hvor han maatte flytte ud med sine Døttre. Da han sagde dette til Døttrene, og lagde til, at herefter maatte de alle arbeide, for at skaffe dem Livets Ophold: svarede de to Ældste deres Fader ligefrem, „at det giorde de ikke; de vilde heller ikke tage paa Landet, men blive i Byen; her havde de Friere, og kunde blive gifte naar de vilde.“ — Deri tog de gode Jomfruer feil. Nu, da de vare fattige, var der Ingen, som vilde have dem. „Nei!“ sagde een af deres forrige Friere, „nu kan de fornemme Frøkener i deres Atlaskes Kioler gaae paa Marken som Hyrdinder, og vogte Faar.“ Deiligheden derimod beklagede alle Folk, og sagde: „Det giør os ondt for den unge Pige; hun er ligesaa god og elskværdig, som hun er smuk; hun har været mild og venlig mod Alle, giort godt imod de Fattige, og aldrig sagt

Nogen et ondt eller hovmodigt Ord.“ Ja, der var endogsaa iblandt dem, der forhen havde friet til hende, et Par unge Mænd af Formue og god Stand, som nu igien indfandt sig for at bede om hendes Haand. Men skiøndt hendes Fader selv vilde overtale hende til at ægte een af disse Friere, svarede hun dem begge: „at nu kunde hun endnu mindre gifte sig, end før; det var hende reent umueligt at forlade hendes Fader, nu da han allermest trængte til hendes Hielp og Selskab.

Da nu Familien var flyttet ud paa Landet i deres simple Bolig, gav Faderen sig til, med Hielp af sine tre duelige og flittige Sønner, at dyrke de Marker, som laae til hans Gaard. Deiligheden vænnede sig strax til at staae meget tidligt op om Morgenen; hun sørgede for at Værelserne vare rene og i Orden; hun hialp Pigen i Kiøkkenet, passede Melkestuen, saae til Kreaturene, sørgede for at Maden var færdig naar Faderen og Brødrene kom hiem af Marken, og arbeidede baade som Huusholderske og Tienestepige. Det kostede hende i Begyndelsen ikke lidt Møie, thi et saadant Liv havde hun ikke været vant til; men efter et Par Maaneders Tid gik alting let for hende, hun blev endnu raskere og stærkere end før, og kunde endogsaa imellem faae en Times Tid tilovers til at læse, eller til at synge eller spille paa Claveret. Hendes to Søstre derimod, som næsten ingen Ting bestilte, vare nær ved at kiede sig ihiel. De laae i Sengen til Klokken ti om Formiddagen, og vidste ikke andet at more sig med end at klæde sig paa, gaae ud og spadsere i Marken og Skoven, klage deres Nød for hinanden over Alt hvad de nu maatte savne, og at tale om det herlige Liv, de havde ført i Byen. „Nu kan man dog ret see,“ sagde den Ældste, „hvad vor yngste Søster har en lav Siæl, hvad hun er for et indskrænket, følesløst Væsen; hun er jo endogsaa ordentlig tilfreds med den ulykkelige Stilling, vi ere komne i!“ — Men saaledes dømte ikke deres retskafne Fader. Han vidste vel, at netop Deiligheden var langt mere end hendes Søstre skikket til at glimre, selv i store Selskaber. Han beundrede baade den unge Piges ypperlige Charakteer, og hendes store Sagtmodighed; thi det var ikke nok, at Søstrene lode hende

gjøre alt Arbeide i Huset; men hvert Øieblik maatte hun taale Fornærmelser af deres onde Lune.

Et Aarstid havde Familien levet i deres Eenlighed, da Faderen fik et Brev om et Skib fra Østindien, som man troede var forliist, men nu lykkeligen var kommet hiem, og hvori der var endeel Varer, som tilhørte vor Kiøbmand. Hans to ældste Døttre bleve som ude af sig selv af Glæde, da de hørte dette. Strax tænkte de, at naar nu Faderen igien fik Penge, skulde de blive frie for det kiedsommelige Landliv, og igien komme ind til Staden, i deres gamle Herlighed; og da Faderen reiste, var det første og sidste, de sagde ham, dette: at han maatte kiøbe dem Kioler, Shawler, Hatte, Baand, Kniplinger, og Alt efter den nyeste Mode. Deiligheden bad slet ikke om Noget; hun tænkte ved sig selv: „Hvor skulde Fader faae Penge fra til at kiøbe Noget til mig, naar han skal skaffe alt dette til mine Søstre?“ „Men vil Du da slet ikke have noget?“ spurgte Faderen, da han tilsidst sagde hende Farvel. „Siden Du er saa god, at tænke paa mig,“ svarede hun, „vil jeg bede Dig om at bringe mig en Rose; Du veed, her voxer Ingen i vor Have.“ Hun vilde dog ikke, at det skulde see ud, som om hun var saa stolt, at hun ikke vilde bede om nogen-ting. Faderen reiste; men da han kom til Stedet, fik han strax at vide, at Skibet havde lidt stor Søskade underveis; der havde været saamange Omkostninger ved, og oven i Kiøbet skulde der føres Proces om Ladningen. Kort! han havde ikke Andet for sin lange Reise, end megen Uleilighed, og reiste hiem ikke rigere, end han var reist ud. Han havde kun en Dagsreise tilbage, og glædede sig allerede ved Tanken om snart at være hiemme hos sine Børn: da blev han henimod Aften overfaldet af et svært Uveir, midt i en stor Skov, som han skulde reise igiennem. Det blev til en Storm, og dermed fulgte et saa-dant Sneefog, at snart kunde hverken han eller Hesten mere finde Veien. Han begyndte at blive ilde tilmode ved at tænke paa, hvorledes det vilde gaae ham om Natten; han havde hverken selv noget at spise, eller noget til sin Hest. I Skoven var der Ulve; og det forekom ham, som han allerede hørte

dem tude. Med eet, som han i sørgmodige Tanker red Fod for Fod paa sin trætte Hest, saae han en smal Aabning i Skoven for sig; det var ligesom en lang Allee, hvor der i Enden, men meget langt borte, skinnede et stærkt Lys. Nu fik Kiøbmanden Mod igien; han lod sin Hest trave, saa godt den kunde, og snart kom han saa nær, at han kunde see, det stærke Skin kom fra et stort Slot, der var ganske oplyst. Han takkede Gud inderligt for den uventede Hielp, der saaledes sendtes ham, og skyndte sig at komme ind i Gaarden, hvor der ogsaa brændte Lygter overalt; men hvor han hverken hørte eller saae et eneste Menneske. Han steg af Hesten, og denne søgte strax hen til en stor Stald, hvortil Døren stod aaben. Der var baade Hø og Havre og Strøelse nok i Krybberne; og Hesten, der var ganske forsultet, behøvede Kiøbmanden ikke at binde; den havde det altfor godt til at den skulde forlade Stalden den Nat. Nu tænkte han ogsaa paa sig selv, og gik op paa Slottet, for at bede Herren om et Natteleie; men her var det ligesom i Gaarden; Lys paa Gange og Trapper, men ikke et Menneske at see. Kiøbmanden lukkede en Dør op til et af Værelserne; han fandt en smuk Spisesal, hvor der brændte Ild i Kaminen, Lys i en Lysekrone, og midt i Salen stod et rundt Bord dækket til een Person, med flere Retter meget god Mad. Kiøbmanden vidste ikke, hvad han skulde tænke; men endelig sagde han ved sig selv: „Da her brænder en dygtig Ild, og jeg er ganske vaad og forfrossen, vil jeg for det første varme og tørre mig noget ved Kaminen. Imidlertid kommer vel enten nogen af Tienerne, eller Husets Herre selv. Jeg haaber, han vil undskylde den Frihed, jeg tager mig, naar han seer, hvor haardt jeg trængte dertil.“

Men han biede een Time, og han biede to; endnu kom der ingen. Klokken slog elleve paa et prægtigt Taffeluhr, og han var nær ved at falde om af Sult. Da kunde han ikke længere staae imod; han satte sig til Bords, spiste af Retterne hvad der bedst smagte ham, og glemte ikke Vinen. Herved blev han mere modig, og da han nu havde spiist, tog han et Lys paa Bordet, gik ud af Salen, giennem flere store, prægtigt

meublerede Værelser, og kom tilsidst ind i et Sovekammer, hvor han fandt en god, opredt Seng, der ligesom stod og ventede paa ham. Det var over Midnat, Manden var baade søvnig og træt; det fornuftigste han kunde gjøre, var vist nok at gaae hen og lægge sig, og det betænkte han sig ikke længe paa.

Klokken var ti om Morgenen, da han vaagnede, og skyndte sig at staae op; men i det han vilde klæde sig paa, blev han atter overrasket og forundret ved at finde en ganske ny, fiin Klædning i Stedet for sine fugtige Reiseklæder, som han havde lagt hen om Natten. „Ja!“ sagde han, „det er ganske tydeligt, at dette Slot maa tilhøre en god og mægtig Fee, der vil tage sig af mig i min Nød.“ Men hvor steg hans Forundring, da han saae ud af Vinduet! I Stedet for Snee og Frost, saae han en Have fuld af Blomster og grønne Træer. Det var et alt for indbydende Syn, til at han han kunde blive længere i Værelset. Han gik da ud, og da han kom igien i Spisestuen, fandt han et lille Frokostbord dækket, der ventede paa ham. „Tusinde Tak! naadige Fee!“ sagde han ganske høit, skiøndt der Ingen var; „jeg seer, De har været saa god at sørge for mig med Frokost.“ Da han havde drukket sin Chocolade, vilde han først endnu spadsere lidt, førend han sadlede sin Hest; og i det han netop vilde gaae ud af Haven, og kom forbi en prægtig, stor Rosenbusk, tænkte han paa, hvad Deiligheden havde bedet ham om, og afbrød en lille Green med nogle Roser paa. I samme Øieblik hørte han en brølende Lyd, og i det han saae sig om, kom der et grueligt Udyr, som den største Biørn, med lange, laadne Haar, lige imod ham, reiste sig paa Bagbenene, og forskrækkede ham saaledes, at han nær var segnet i Knæ. „Dit utaknemmelige Skarn!“ raabte det med en Tordenstemme, „jeg har i Nat frelst dit Liv; jeg har modtaget og pleiet dig paa mit Slot, og til Tak derfor stiæler du mine Roser, som er den kiæreste Blomst, jeg har i min Have. For den Forbrydelse skal du bøde med Livet; kun et Qvarteer skienker jeg dig til at berede dig til Døden.“

Kiøbmanden kastede sig ned paa Jorden, og bad med

oplostede Hænder: „For Guds Skyld, tilgiv mig dog, naadige Herre! jeg vidste ikke af, at det var en Forbrydelse jeg begik, da jeg plukkede disse Roser til min yngste Datter, som har bedet mig om nogle.“ — „Snak!“ raabte det opbragte Dyr, „jeg er ingen „naadig Herre!“; jeg er et Uhyre. Complimenter holder jeg ikke af, men af Sandhed. Tro derfor ikke, at Du skal fange mig med Smiger; men er det sandt, hvad Du siger, og har Du Døttre, saa vil jeg skienke dig Livet, dersom en af dine Døttre frivillig vil komme til mig, og døe i dit Sted.... Ingen Snak vil jeg høre! Du reiser paa Dieblikket; men først sværger Du, at Du vil komme igien om tre Maaneder, dersom Ingen af dine Døttre vil gaae i Døden i dit Sted.“ Den stakkels Mand vidste af Skræk ikke hvad han skulde svare; det var langtfra hans Hensigt, at han vilde offre en af sine Døttre til det fæle Uhyre; men han tænkte: „I det mindste kan jeg dog have den Glæde, at see mine Børn endnu engang før jeg skal døe.“ Han svor da en dyr Ed paa, at han vilde komme tilbage, hvorpaa Uhyret sagde: „Nu kan Du reise, naar Du vil; men tomhændet skal Du ikke gaae herfra. Gaae tilbage til det Kammer, hvor Du laae i Nat. Der vil Du finde en stor Reisekuffert; Du kan fylde den med hvad Du synes bedst om; og jeg skal nok lade den besørge til dig.“ Kiøbmanden lod sig det ikke sige to Gange; han tænkte: „Skal jeg selv døe, saa kan dette dog være godt for mine Børn.“ Derpaa bukkede han meget ærbødigt for Uhyret, som gik sin Vei uden at sige et Ord mere.

Da Manden kom tilbage til Sovekammeret, fandt han der baade kostbare Klæder, Smykker og en god Deel rede Penge i Guld. Han pakkede i Kufferten, saameget der vilde gaae i den, lukkede den i Laas, og søgte sin Hest, som han fandt i god Behold i Stalden. Han forlod dette Trylleslot ligesaa nedslaaet, som han havde været glad ved at komme der om Aftenen. Hesten fandt nu af sig selv Vei giennem Skoven; og inden faa Timer var Kiøbmanden hiemme, og omringet af sine glade Børn. Men i Stedet for at dele deres Glæde, kunde han ikke længer holde sig for at briste i Graad, da han

saae sine Døttre. Rosengrenen, som han havde bragt med, gav han til den yngste, og sagde til hende; „See der, min kiære Deilighed! der har Du Rosen, Du ønskede dig; det bliver mig en dyr Blomst;“ og derpaa fortalte han Børnene, hvorledes det var gaaet ham. Da de hørte dette, gave de to ældste Døttre sig til at skrige og græde, og at overfuse Deiligheden, der hverken græd eller klagede, med Bebreidelser og Uartigheder. „Ja det er allene hendes Skyld! det er Følgen af hendes Stolthed — den indbildske Tøs!“ raabte de begge to. „Hvorfor bad hun ikke Fader om Klæder og Stads, som vi? Nei! Frøkenen vilde ret udmærke sig, og det bliver vor Faders Død; og saa græder hun ikke engang som vi Andre.“ — „Hvad skulde det hielpe at græde?“ sagde Deiligheden; „min Fader skal jo heller ikke døe. Siden Uhyret vil tage imod en af hans Døttre, saa kan det faae mig i sin Vold; jeg er meget lykkelig over at jeg kan døe for min Fader, og redde hans Liv.“ — „Nei, Søster!“ sagde da Brødrene; Du skal heller ikke døe; vi vil gaae i Kamp med dette Udyr; og enten dræbe det, eller offre vort Liv for din Frelse.“ — „Det er forgieves, Børn!“ sagde Kiøbmanden, „at I tænke derpaa. Dette Uhyre har en saadan Magt og Styrke, at ingen kan modstaae det, og desuden er jeg bunden ved min Ed. Jeg er ogsaa gammel, og min Tid vil snart være omme; det er kun faa Aar, som jeg opoffrer, for at redde Jer, mine Børn, og det giør jeg med Glæde.“ — „Da forsikkrer jeg dig, min Fader! ved Alt hvad helligt er,“ sagde Deiligheden, „Du kommer ikke til dette Slot, uden mig; Du kan jo ikke hindre mig fra at følge dig. Skiøndt jeg er ung, har jeg ikke Livet saa meget kiært; langt heller maa Uhyret opsluge mig, end jeg vil døe af Sorg over at miste dig paa den Maade.“ — Det hialp ikke hvad man sagde, Deiligheden vilde bort; og i Hiertet glædede det hendes Søstre, som altid havde været avindsyge paa hende, fordi de ret godt følte at hun var bedre, end de selv. Faderen var saa fuld af Sorg, at han slet ikke tænkte paa den Skat, han havde efterladt i Kufferten; men i det han om Aftenen kommer ind i sit Sovekammer, og vil

lægge sig — hvad seer han? Kufferten staaer ved hans Seng! — Han besluttede strax, ikke at sige et Ord derom til sine to ældste Døttre, da han saa vidste, at de strax vilde plage ham om at forlade Landet og flytte ind til Byen; men da han om Morgenen viste Deiligheden sin hemmelige Skat, sagde hun: at hun vidste, hendes Søstre havde to Friere, som nok vilde gifte sig med dem, naar de fik et godt Udstyr; det bad hun sin Fader om at give dem; thi hun holdt af dem i Hiertet, uagtet de aldrig havde været gode imod hende. Da nu Dagen kom, at hun skulde bort med Faderen, tog Søstrene hver et Løg, og gned deres Øine med, for at komme til at græde. Brødrene vare virkelig bedrøvede, og græd; den gamle Fader svømmede i Taarer, og Deiligheden var den eneste, der giorde sig stærk og ikke græd; hun vilde ikke giøre de Andre endnu mere bedrøvede.

Da de naaede Skoven, toge Hestene af sig selv Veien til Slottet, hvor de Reisende kom ved Aftenstid, og som igien var prægtigt oplyst. Hestene kom i Stalden; Kiøbmanden gik med sin Datter op paa Slottet, og ind i Spisesalen, hvor et Bord stod dækket til to Personer. Faderen havde ikke mindste Lyst til Mad, saa bevæget var han; men Deiligheden søgte at opmuntre ham, fik ham til at gaae til Bords, og lagde for ham af Retterne. „Det lader til paa Maden" — sagde hun ved sig selv — „at Uhyret har i Sinde at fede mig, før jeg skal spises." Da de begge vare staaede op fra Bordet, hørte de i Salen ved Siden en Lyd, som af en tung, slæbende Krop. Faderen brast i Taarer, da han vidste hvad det betydede, og der foer en kold Gysen igiennem Datteren; men hun tvang sig, og syntes ganske rolig, da Døren aaabnedes og Uhyret viste sig. Det spurgte hende, om hun var kommen frivillig, og med skiælvende Stemme svarede hun ja. „Det er meget artigt af Dem, og jeg er Dem ret forbunden derfor" sagde Uhyret, og vendte sig derpaa til Faderen: „Ja, min gode Mand! nu kan I da reise i Morgen tidlig, og tænk kun ikke paa, at komme her tiere, om I har Livet kiært. — God Nat, Deilige!" — „God Nat, Uhyre!" svarede hun, faldt sin Fader om Halsen,

og kysſede ham, da Uhyret var borte. „Ak, min Datter!“ ſagde han, „jeg er halvdød af Skræk.“ — „Vær Du rolig,“ ſagde Deiligheden, „og overlad mig til Guds Beſkyttelſe. Maaſkee kan den endnu frelſe mig.“ Begge gik nu til Hvile; og om Natten drømte Deiligheden, at hun ſaae en Dame i en prægtig hvid Dragt, der ſagde til hende: „Jeg er tilfreds med Dig. Dit gode Hierte vil finde ſin Løn.“ Denne Drøm fortalte hun om Morgenen til ſin Fader; den troſtede ham lidt; men Afſkeden fra hans Datter var ham dog ſaa ſmertelig, at hun ſelv neppe var i Stand til at ſkiule ſin Siæls Smerte for Faderen.

Da han var borte, og Deiligheden ſad allene i den ſtore Sal, brød hun forſt ud i en Strøm af Taarer; men disſe lettede hende, og hun fik ſit modige Sind tilbage. Hun anbefalede ſig til Gud i en inderlig Bøn; og derpaa ſagde hun ved ſig ſelv: „Hvad hielper det, at jeg ſidder her og græder? Maaſkee dette Uhyre vil opſluge mig endnu i Dag. Jeg vil dog forſt ſee mig noget om i Slottet.“ Hun gik da igiennem adſkillige Værelſer, det ene ſmukkere end det andet; men blev ganſke forundret da hun kom til en Forſal, og fandt der en Dor, hvorover der ſtod med forgyldte Bogſtaver: „Deilighedens Værelſer.“ Hurtigt aabnede hun Døren, og blev endnu mere forundret ved at finde et ſtort Cabinet, hvor Alt var ſaa prægtigt og ſaa bequemt indrettet, at hun ikke kunde tænke ſig det behageligere. Der fandt hun ikke allene Sofa, Syebord, Claveer og Muſicalier; men et heelt Bogſkab med nydeligt indbundne Bøger; og indenfor Cabinettet et Sovekammer med Udſigt til Haven. „Jeg ſeer, man vil, at jeg ikke ſkal kiede mig“ ſagde hun halv høit; og tænkte derpaa ved ſig ſelv: „Skulde jeg kun leve her een Dag, ſaa havde man dog viſt ikke giort al denne Indretning for mig.“ Derved fik hun ordentlig godt Mod, lukkede Bogſkabet op, tog en Bog ud, og ſatte ſig i Sofaen for at læſe. Men i det hun ſlaaer Bogen op, ſeer hun et Blad foran, hvorpaa der ſtod ſkrevet med Guldbogſtaver: Ønſk og befal hvad Du vil. Her er Du allene Herſkerinde. — „Ak! — ſagde hun ved ſig

selv med et dybt Suk — „jeg kan jo ikke ønske mig andet, end at see min stakkels Fader, og at vide hvor han i dette Øieblik er.“ — Hvor forbauset blev ikke Deiligheden, da hendes Øie i det samme faldt i et stort Speil, der hang lige for hende. Hun saae sin Faders Huus, og saae ham netop komme hiem med en ganske bedrøvet Mine. Hendes Søstre gik ham imøde; og skiøndt de piinte sig for at see ud som de sørgede, viste deres Ansigter, at bag ved denne Maske tittede Glæden over at være af med deres Søster tydeligt frem. Et Øieblik efter var dette Syn forsvundet; men Deiligheden tænkte ved sig selv: at det maatte være et meget artigt Udyr, som hun neppe kunde have noget at frygte af. Om Middagen fandt hun Bordet dækket, og en behagelig Musik lod sig høre, medens hun spiste; men intet levende Væsen lod sig see. Om Aftenen derimod, saasnart hun havde sat sig til Bords, hørte hun Dørene aabnes i de nærmeste Værelser, og hørte den Støi, Uhyret giorde ved at gaae igiennem dem. Hun følte en kold Gysen, ligesom Aftenen forud; men Udyret sagde meget høfligt: „Vil De tillade, Deilige! at jeg maa see Dem spise til Aften?“ — „Det kan jeg jo ikke have noget imod, da De har at befale her“ sagde hun skiælvende. — „Nei,“ sagde Uhyret, „her kan Ingen befale uden De. De behøver kun at sige, dersom jeg kieder Dem eller er Dem modbydelig, at jeg skal gaae, saa gaaer jeg paa Øieblikket. Men vil De dog sige mig, finder De mig ikke meget styg?“ — „Jo!“ sagde Deiligheden, „det kan jeg ikke negte, forfærdelig styg. Men jeg troer tillige, at De er et godt Udyr.“ — „Ja, det første har De vist ret i. Men jeg er ikke blot styg; jeg er meget enfoldig — ja, ret et dumt Dyr.“ „Aa, man er ikke saa dum — sagde Deiligheden — naar man selv troer, at man ingen Forstand har. Den Tro kan en Tosse aldrig faae.“ — „Men glem ikke at lægge for Dem af Maden“ — sagde Udyret — „og søg at være som De var hiemme her; De maa ganske betragte det som Deres eget Huus, og det vilde giøre mig meget ondt, om De her skulde kiede Dem.“ — „De er alt for god!“ svarede Deiligheden; „jeg maa tilstaae Dem, at jeg er ganske tilfreds med

Dem; og naar jeg tænker paa Deres Artighed, forekommer De mig virkelig mindre styg." — „Ja vist," svarede Uhyret," jeg veed nok, Hiertet er godt hos mig, men et Uhyre er jeg dog." — „De kan trøste Dem med, sagde Deiligheden, „at der ere de Mennesker, som ere langt værre Uhyrer, end De; og jeg holder langt mere af Dem med Deres Skabning, end af Folk, der under en menneskelig Skikkelse skiule et falskt, fordærvet, utaknemmeligt Hierte." — „Havde jeg nu blot Forstand" — svarede Uhyret — saa skulde jeg ret sige Dem en Artighed for at takke Dem."

Deiligheden havde slet ingen Frygt mere for Uhyret, og Maden smagte hende meget godt; men i det hun vilde staae op fra Bordet fik hun en dødelig Skræk, da Uhyret kom hen til hende, og med eet spurgte hende: „Hør, Deilige! vil De være min Kone?" — I nogen Tid vovede hun ikke at svare; men omsider sagde hun, skiøndt ikke uden skiælvende Stemme: „Nei, Uhyre! det vil jeg ikke." — I samme Øieblik vilde Uhyret drage et Suk — og det frembragte en Lyd, som om der susede en Storm igiennem Salen; men Deiligheden blev dog snart rolig igien, da Uhyret ganske bedrøvet sagde: „Saa, god Nat da, Deilighed!" og gik derpaa sin Vei, men vendte sig et Par Gange om for at see hende. Deiligheden følte ordentlig et Slags Medlidenhed, og sagde: „Det er Skade, at det Uhyre er saa stygt; det er dog ret et skikkeligt Dyr."

Saaledes gik det i tre Maaneder. Uhyret besøgte Deiligheden hver Aften, og talte med hende, imedens hun spiste; og med hver Dag opdagede hun flere gode Sider hos Dyret. Hun blev efterhaanden saa vant til at see den stygge Skabning, at Besøget slet ikke var hende imod; ja hun saae tidt paa sit Uhr, om Klokken ikke snart var ni; thi Uhyret kom altid meget noiagtigt ved den Tid. Det eneste, der plagede hende noget, var at det hver Aften gientog det samme Spørgsmaal, og naar hun sagde nei, drog et dybt, ynkeligt Suk. En Aften sagde hun: „Hør, mit kiære Uhyre! det gior mig virkelig ondt for Dem; men De indseer dog vist selv, at jeg ikke kan gifte mig med et Uhyre, som De er; og jeg er altfor oprigtig til

at jeg skulde give Dem mindste Haab derom. De maa nøies med mit Venskab, og det skal De altid beholde." — "Ja, jeg faaer da nøies dermed," sagde Uhyret; "jeg veed jo nok, hvor fæl jeg seer ud; men jeg elsker Dem derfor ikke mindre; og jeg er glad ved, at De i det mindste altid vil blive hos mig. Ja, det maa De love mig, at De aldrig vil forlade mig." — Deiligheden blev ganske rød herved; hun havde just den Dag seet i hendes Speil, hvordan hendes Fader gik og græmmede sig saa meget over at hun var borte, og hun havde tænkt paa, om hun ikke turde bede Uhyret om, at besøge Faderen engang. — "Ja — sagde hun — jeg vilde jo nok love, at jeg aldrig reent vil forlade Dem; men jeg har saa stor en Længsel efter at see min Fader igien; det vilde jeg bede Dem om, og jeg troer, jeg døer af Sorg, dersom De afslaaer mig det." — "Nei! før vilde jeg døe selv," sagde Uhyret. "Jeg skal sende Dem hiem til Deres Fader; men bliver De der, og kommer ikke tilbage, saa døer Deres stakkels Uhyre af Sorg." — "Det skal De ikke" — sagde Deiligheden, og der kom virkelig Taarer i hendes Øine. "Jeg holder for meget af Dem, til at jeg vilde være Skyld i Deres Død. Jeg lover Dem, at jeg skal være tilbage om otte Dage. De har jo ladet mig see i Speilet, at mine Søstre ere borte, og mine Brødre ere gaaede i Krigstieneste. Min Fader er da ganske allene, og jeg vilde bede Dem, at jeg maatte være i en Uge hos ham." — "De skal komme der i Morgen," sagde Uhyret; "men glem ikke hvad De har lovet. De behøver blot at tage Deres Ring af, og lægge den paa Bordet naar De vil tilbage." — Dermed sagde Uhyret hende Farvel, sukkede som sædvanligt, og gik sin Vei.

Da Deiligheden om Morgenen vaagnede, fandt hun sig hiemme i sit Sovekammer i Faderens Huus. Hun ringede paa en Klokkestræng ved Sengen, hvorpaa Pigen kom ind, og gav et Skrig af Forundring, da hun saae Deiligheden igien. Faderen, som hørte det, kom løbende til, og der var paa begge Sider en Glæde og en Omfavnelse, der knap kunde faae Ende. Omsider tænkte Datteren paa, at hun ingen Klæder havde faaet med sig, og derfor ikke vidste, hvorledes hun skulde komme til

at staae op. Men i det samme kom Pigen og fortalte, at der var kommet en stor Kuffert fuld af Kioler, den ene smukkere og prægtigere, end den anden. Deiligheden takkede ved sig selv Uhyret for denne Opmærksomhed, tog en af de simpelste, som var at finde blandt disse Kioler, og sagde til Pigen, at hun skulde giemme de andre omhyggeligt, da hun vilde forære dem til sine Søstre; men neppe havde hun sagt disse Ord, før Kufferten var forsvunden. Faderen sagde: „Du kan troe, Uhyret har bestemt disse Klæder for dig allene"; og Deiligheden svarede: „Ja, er det saa, kommer jeg vel til at beholde dem." Et Øieblik efter stod Kufferten igien paa sin Plads.

Deiligheden vilde ogsaa gierne see sine gifte Søstre, og der blev sendt Bud efter dem. Da de nu kom, og saae deres Søster ikke allene prægtigere klædt, end de selv nogentid havde været, men blomstrende af Sundhed og Skienhed, steg deres Misundelse til den høiste Grad. Alt hvad Søsteren sagde og giorde for at vise dem sin Kiærlighed, blev uden Virkning paa deres haarde Hierter, og da hun fortalte dem om Slottet, og hvor godt hun der havde det, kunde de neppe skiule deres Harme over Søsterens Lykke. De gik ud i Haven for at udøse deres misundelige Følelse for hinanden, og den gik saa vidt, at de stak i at græde da de begyndte at tale om, hvor meget de nu maatte staae tilbage for Søsteren. Da sagde den Ældste: „Veed Du vel, der falder mig noget ind. Vi kunde forsøge, om vi ikke kunde faae hende til at blive her otte Dage over den Tid, da hun har lovet at komme tilbage. Hvem veed, hvad det dumme Dyr vilde sige dertil, og hvad der kunde følge paa?" — „Du har Ret, Søster! hun kan have godt af nogen Modgang"; sagde den Anden; men Ingen af dem vilde sige, hvad de i Hiertet tænkte. Saasnart de saae deres Søster, begyndte de at vise hende al optænkelig Venlighed, og at hykle den hierteligste Deeltagelse for hende. Deiligheden var saa lykkelig herover, at hun faldt dem om Halsen af Glæde; og da nu de otte Dage vare gaaede, viste de sig saa utrøstelige og fortvivlede over hendes Afreise, at Deiligheden lod sig bevæge til at love dem, hun vilde blive otte Dage længere.

Imidlertid var hun nær ved at fortryde det, naar hun tænkte paa, hvor god Uhyret havde været imod hende; ja det forekom hende undertiden, som hun ordentlig længtes efter at see det igien. Da tre Dage vare forløbne, drømte hun om Natten, at hun var tilbage paa Slottet, at hun gik i Haven, og der saae Uhyret ligge udstrakt i Græsset, og nær ved at døe. Hun vaagnede ved denne Drøm ganske bevæget, og i Taarer. „Jeg er dog ret utaknemmelig, som kan gjøre det stakkels Dyr, der ikke har viist mig andet end Godhed og Kiærlighed, saa megen Sorg. Hvad kan det gjøre ved, at det er stygt? — det er dog et godt Dyr, og det er mere værd end alt andet. Jeg kan ikke bære over mit Hierte, at gjøre det ulykkeligt, og jeg vil skynde mig bort herfra, for at see, om jeg endnu kan trøste mit stakkels Uhyre.“ Hun stod op, lagde sin Ring paa Bordet, og gik igien til Sengs. Da hun om Morgenen vaagnede, blev hun glad ved at finde sig i sit Værelse paa Slottet. Hun klædte sig paa, og ventede hele Dagen med Utaalmodighed paa, at Klokken skulde blive ni. Endelig kom Tiden; Klokken slog, men der kom intet Uhyre. Da blev Deiligheden bange, at det var Alvor med hendes Drøm, og at hun maaskee virkelig havde været Aarsag i Dyrets Død. Hun ilede ud, løb alle Værelser igiennem paa Slottet, og raabte saa høit hun kunde; men Ingen svarede. Endelig huskede hun paa hvad hun havde drømt, og skyndte sig ned i Haven til Canalen, hvor hun i Drømme havde seet Uhyret ligge. Der fandt hun det virkelig ogsaa, udstrakt i Græsset, og uden Tegn til Liv. Hun kastede sig over det, uden nu at føle Afsky for dets stygge Skabning, og da hun kunde mærke, at Hiertet endnu slog, skyndte hun sig til Canalen, hentede Vand i en Vandkande, og slog det over Uhyrets Hoved. Lidt efter aabnede det Øinene, og sagde med en mat Stemme: „De har glemt Deres Løfte — af Sorg over at jeg troede, De aldrig vilde komme igien, besluttede jeg at sulte mig ihiel — jeg vil nu i det mindste døe tilfreds, siden jeg endnu engang har seet Dem.“ — „Nei, mit kiære Uhyre,“ svarede Deiligheden, „De skal ikke døe; fra dette Øieblik tilhører jeg Dem, og jeg sværger

Dem, at jeg aldrig mere skal forlade Dem. Den Smerte, jeg har følt ved Tanken, at jeg skulde miste Dem, har lært mig, at De har vundet mit Hierte."

Neppe havde Deiligheden sagt disse Ord, for hun saae Slottet glimrende oplyst; der hørtes Musik og Glædesskud, og Alting bebudede en Fest. Men kun et Øieblik betragtede hun dette, og da hun vendte sig om for at see til Uhyret — var det forsvundet, og en smuk, ung Prinds laae for hendes Fødder, og takkede hende tusinde Gange fordi hun havde løst hans Fortryllelse. Hendes Overraskelse var ligesaa stor, som hendes Forundring. Dog kunde hun ikke holde sig fra at spørge: hvor Uhyret, som nylig laae her, var blevet af? — „De seer det her for Deres Fødder," sagde Prindsen. „En ond Fee havde fordømt mig til at beholde denne Skikkelse, indtil en smuk Pige frivillig havde samtykket i at blive min Kone; og saalænge maatte jeg heller ikke have meer end jævn Menneskeforstand. Jeg har ingen Anden fundet end Dem, som under saadanne Omstændigheder kunde fatte Godhed for mig. At jeg nu kan tilbyde Dem den Lod, at blive Fyrstinde, er kun en ringe Giengield for det, jeg skylder Dem." Deiligheden rakte Prindsen rødmende sin Haand, for at han skulde reise sig, og Arm i Arm gik de op paa Slottet; men det var umueligt at sige, hvor glad hun blev, da hun i den store Sal fandt hendes Fader og hele Familien, tilligemed den smukke Dame, som hun havde seet i Drømme. „Ja!" sagde denne Dame, der var en mægtig Fee, til Deiligheden, „Du modtager nu Lønnen for dit gode Hierte, og fordi Du har viist, at Du kunde overvinde dig selv, og foretrække Dyd og Godhed for Skiønhed og Vittighed. Du har fortient at finde alle disse Egenskaber forenede i een Person; og jeg haaber, Du engang som Fyrstinde ikke vil aflægge de Egenskaber, som have hævet dig til en Throne." Derpaa vendte Feen sig til Søstrene, og sagde: „Eder kiender jeg nu ogsaa. I skulle heller ikke savne den fortiente Løn. Til Straf for eders Ondskab og Misundelse vil jeg forvandle Eder til to Billedstøtter ved Indgangen til Eders Søsters Slot; men I skulle beholde Sandser og Bevidsthed, og daglig være

Vidne til hendes Lykke.“ Da bad Deiligheden med Taarer i Øinene, at Feen dog ikke vilde være saa haard, men tilgive Søstrene, ligesom hun selv med Glæde vilde gjøre det. Men Feen svarede: „Mit Ord kan jeg ikke kalde tilbage; men jeg vil lægge et formildende Vilkaar til min Dom. I det Øieblik — sagde hun til Søstrene — da I virkelig føle og angre eders Brøde, vil det iiskolde Marmor om eders Hierter smelte, og I ville faae Liv og Bevægelse tilbage. Men jeg frygter, I ville længe blive Statuer. Stolthed og Misundelse eré Feil, man ikke saa let aflægge.“

9.

Prakkerfolket.

Hanelille sagde til Hønelille: „Hør, min Glut! nu ere Nødderne modne; skal vi ikke gaae sammen op i Nøddekrattet paa Bierget, og engang spise os ret mætte i Nødder, førend Egernet kommer og henter dem allesammen? — „Jo nok, lad os gjøre det!“ svarede Hønen; „der skal vi ret have os en glad Dag!“ — Derpaa gik de sammen op paa Bierget; og da det var en smuk, klar Dag, bleve de gaaende deroppe og plukkede Nødder til henimod Aften. — Nu veed jeg ikke, hvad enten de havde spiist for meget, eller de vare blevne storagtige — nok, de fandt paa, at de ikke vilde gaae hiem til Fods; og da der ingen Befordring var at faae, maatte Hanen bygge en Vogn af Nøddeskaller. Da den var færdig, satte Hønen sig i den, og sagde: „Nu, Hanelille! nu kan du spænde dig for, og trække mig hiem!“ — Nei mange Tak, lille Høne! svarede han, „saadan var ikke Meningen. For jeg skulde lade

mig spænde for en Vogn, for gaaer jeg hiem til Fods. Kudst vil jeg nok være, og sidde paa Bukken; men selv at trække, det gior jeg min Tro ikke!"

Imedens de nu trættedes herom, kom der en stor And rokkende, og raabte med snadrende Røst: „I Tyvepak! hvem har givet Jer Lov at komme i mit Noddekrat? Ja, jeg skal vise Jer Vinterveien!" Dermed gik hun los paa Hanen, og det lod, som han skulde faae Prygl. Men Hanelille var ikke tabt bag af en Vogn. Han satte sig dygtigt til Modværge, og angreb tilsidst Anden saaledes med sine skarpe Sporer, at hun maatte bede om Naade, og til Straf lade sig spænde for Vognen. Nu satte Hanen sig paa Bukken, og det maatte gaae i en Fart: „Afsted And! løb Alt hvad du kan!" — Da de nu havde kiørt et godt Stykke Vei, mødte de to Personer, der kom gaaende til Fods, en Syenaal og en Knappenaal. Disse raabte begge to: holdt! holdt! og sagde: at det nu snart vilde blive bælmørkt, saa de ikke kunde see at komme videre; desuden var Veien meget sølet, og derfor bad de, om de ikke maatte sidde op og kiøre med. „Vi har været udenfor Porten i Skrædderkroen — sagde Syenaalen — og der blev vi siddende temmelig længe ved Ølkruset; derfor er det blevet noget sildigt for os, at komme hiem." — Da Hanen saae, at det var magre Folk, der ikke tog megen Plads op, lod han dem begge sidde op; dog maatte de love, at de hverken vilde træde ham eller hans Hone paa Fodderne. Silde ud paa Aftenen kom de til et Vertshuus, og da de ikke havde Lyst til at kiøre længere i den mørke Nat, og Anden ogsaa var træt og daarlig til Fods, saa hun snart faldt til een Side, snart til den anden: saa tog de ind i Vertshuset. Da Verten hørte en Vogn kiøre ind i Gaarden, kom han selv ud i Døren med en Lygte; men da han saae de Reisende, tænkte han ved sig selv: „Disse Folk see ud til allehaande; det er vel neppe noget fornemt Herskab!" Han begyndte at giøre mange Indvendinger, og sagde: hans Huus var allerede saa fuldt, at han ikke kunde tage imod flere; det var ikke saa sildigt, saa de kunde nok kiøre videre. Men da Hanen tog ham til en Side, og lovede ham,

at han ikke allene skulde faae det Æg, som Hønen havde lagt underveis paa Reisen; men at han ogsaa maatte beholde Anden, som hver Dag lagde et Æg: saa meente Verten, han var sikker paa sin Betaling, og lod de Reisende komme ind. Hanen bestilte en god Aftensmad, og Selskabet var lystigt og vel tilmode.

Ganske tidligt om Morgenen, da det neppe gryede ad Dag, og alle Folk i Huset endnu sov, vækkede Hanen sin lille Høne, og hentede Ægget, som de begge spiste til Frokost; men Skallerne kastede de paa Skorstenen. Derpaa gik Hanen hen til Syenaalen, der endnu laae og sov, greb den fat i Hovedet, og da den ikke havde synderlig Kræfter til at giøre Modstand, tog han den og stak den i Vertens Stolehynde; ligesaa tog han Knappenaalen og stak den i hans Haandklæde, lukkede saa Vinduet op, og floi sin Vei med Hønen ud over Marken. Anden, som hellere vilde sove under aaben Himmel, og derfor var bleven ude i Gaarden, hørte dem snurre over Hovedet paa sig, og tænkte: „det er bedst, jeg ogsaa lister mig bort!“ Den fandt en lille Bæk, som den svømmede ned ad; og dette gik ganske anderledes, end da den var spændt for Vognen. Et Par Timer efter kom Verten op af Dynerne, vaskede sig, og vilde tørre sig paa Haandklædet, men rev sig til Blods i Ansigtet paa Knappenaalen. Derpaa gik han ud i Kiøkkenet, og vilde tænde sin Pibe; men da han ragede om i Gløderne, sprang Æggeskallerne ham i Øinene. „Jeg veed ikke hvordan det er, i Dag vil alting i Hovedet paa mig!“ sagde han ganske fortrædelig, og satte sig i Lænestolen for at ryge sin Pibe — au! da traf Syenaalen ham endnu værre — og det ikke i Hovedet. Nu blev Verten først tilgavns forbittret; og da han i det samme fik Mistanke til de Reisende, der vare komne saa sildigt den forrige Aften, løb han op paa Kammeret til dem — men borte vare de! — Da svor han en Ed paa: at aldrig i sine Dage vilde han mere tage saadant Prakkerfolk i sit Huus, som fortære meget, ikke betale, og oven i Kiøbet ere saa skarnagtige, at giøre Verten al den Fortred, de kunne finde paa.

10.

Den standhaftige Tinsoldat.

Et kiobenhavnsk Eventyr.

Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinskee. Geværet holdt de i Armen, og Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa deilig, var Uniformen. Det allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laae, var det Ord: „Tinsoldater!“ Det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, for det var hans Fødselsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskiellig; han havde kun eet Been, thi han var bleven støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de andre paa deres to, og det er just ham, som blev saa mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøi; men det, som faldt mest i Øinene, var et nydeligt Slot af Papir. Giennem de smaa Vinduer kunde man see lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundtom et lille Speil, der skulde see ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og speilede sig. Det var altsammen nydeligt, men det nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skiørt paa af det klareste Linon, og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Axelskiærf; midt i det sad en skinnende Paillette, lige saa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde; og saa løftede hun sit ene Been saa høit i Veiret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det, og troede, at hun kun havde eet Been ligesom han.

„Det var en Kone for mig!“ tænkte han; „men hun er

noget fornem; hun boer i et Slot, jeg har kun en Æſke, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende; dog jeg maa ſee at giøre nærmere Bekiendtſkab!" og ſaa lagde han ſig ſaa lang han var bag en Snuustobaksdaaſe, der ſtod paa Bordet; der kunde han ret ſee paa den lille fine Dame, ſom blev ved at ſtaae paa eet Been, uden komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinſoldater i deres Æſke, og Folkene i Huſet gik til Engs. Nu begyndte Legetøiet at lege, baade at komme Fremmede, fore Krig og holde Bal; Tinſoldaterne raslede i Æſken, for de vilde være med, men de kunde ikke faae Laaget af. Nøddeknækkeren ſlog Kolbøtter, og Griffelen giorde Commers paa Tavlen; det var et Spektakel ſaa Canariſuglen vaagnede, og begyndte at ſnakke med, og det paa Vers. De to eneſte, ſom ikke rørte ſig af Stedet, var Tinſoldaten og den lille Dandſerinde; hun holdt ſig ſaa rank paa Taaſpidſen og begge Armene udad; han var ligeſaa ſtandhaftig paa ſit ene Been, hans Øine kom ikke et Øieblik fra hende.

Nu ſlog Klokken tolv, og med eet ſprang Laaget af Snuustobaksdaaſen; men der var ingen Tobak i, nei, men en lille ſort Trold; det var ſaadant et Slags Konſtſtykke.

„Tinſoldat!" ſagde Trolden, „vil du holde dine Øine hos dig ſelv!"

Men Tinſoldaten lod, ſom han ikke hørte det.

„Ja bi Du til imorgen!" ſagde Trolden.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinſoldaten ſtillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolddom eller Trækvind, lige med eet fløi Vinduet op, og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredie Sal. Det var en ſkrækkelig Fart, han vendte Benet lige iveiret og blev ſtaaende paa Kaſketten, med Bajonetten nede imellem Broſtenene.

Tieneſtepigen og den lille Dreng kom ſtrax ned, for at ſøge; men ſkiøndt de vare færdige ved at træde paa ham, kunde de dog ikke ſee ham. Havde Tinſoldaten raabt: her er jeg! ſaa havde de nok fundet ham; men han fandt det ikke paſſende at ſkrige høit, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne; Draaberne faldt tættere og tættere; det blev en ordentlig Skylregn; da den var forbi, kom der to Gadedrenge.

„Sei Du!“ sagde den ene, „der ligger en Tinsoldat! Han skal ud at seile!“

Og saa giorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu seilede han ned ad Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i den Rendesteen, og hvilken Strøm der var; ja det havde da ogsaa skylregnet. Papiirsbaaden vippede op og ned, og imellem saa dreiede den saa hurtigt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saae lige ud, og holdt Geværet i Armen.

Lige med eet drev Baaden ind under et langt Rendesteens-Bræt; der blev lige saa mørkt, som om han var i sin Æske.

„Hvor mon jeg nu kommer hen,“ tænkte han, „ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gierne være eengang saa mørkt endnu!“

I det samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendesteens-Brættet.

„Har Du Pas?“ spurgte Rotten. „Hid med Passet!“

Men Tinsoldaten tang stille, og holdt endnu fastere paa Geværet. Baaden foer afsted, og Rotten bag efter; og hvor den skar Tænder, og raabte til Pinde og Straa:

„Stop ham! stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke viist Pas!“

Men Strømmen blev stærkere og stærkere. Tinsoldaten kunde allerede øine den lyse Dag foran hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde giøre en tapper Mand forskrækket; tænk dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Canal; det vilde være for ham lige saa farligt, som for os at seile ned ad et stort Vandfald.

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden foer ud, men den stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv han kunde; Ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øinene. Baaden snurrede tre fire Gange rundt, og var fyldt

med Vand lige til Randen, den maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen, og dybere og dybere sank Baaden, mere og mere loste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved — da tænkte han paa den lille nydelige Dandserinde, som han aldrig mere skulde faae at see; og det klang for Tinsoldatens Øre:

"Fare, fare, Krigsmand!
Døden skal Du lide!"

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igiennem — dybt ned i Vandet — men blev i det samme slugt af en stor Fisk.

Hu, hvor det var mørkt derinde! Det var endnu værre end under Rendesteens-Brættet, og saa var der saa snevert; men Tinsoldaten var standhaftig, og laae saa lang han var med Geværet i Armen.

Fisken foer omkring, den giorde de allerforfærdeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der foer som en Lynstraale giennem den. Lyset skinnede ganske klart, og een raabte høit: "En Tinsoldat!" Fisken var bleven fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommen op i Kiøkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de Allesammen vilde see saadan en mærkværdig Mand, der havde reist om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet, og der — hvor kan det dog gaae underligt til i denne Verden! Tinsoldaten var i den selvsamme Stue, han havde været i før, han saae de selvsamme Børn, og det samme Legetøi stod paa Bordet; det deilige Slot med den nydelige lille Dandserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Been, og havde det andet høit i Veiret — hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin, men det passede sig ikke. Han saae paa hende og hun saae paa ham, men de sagde ikke noget.

I det samme tog den ene af Smaadrengene og kastede Soldaten lige ind i Kakkelovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt Trolden i Daasen, der var Skyld deri.

Tinsoldaten stod ganske belyst af Luen, og følte en Hede, der var forfærdelig; men om det var af den virkelige Ild, eller af Kiærlighed, det vidste han ikke. Farverne vare reent gaaede af ham; om det var skeet paa Reisen, eller det var af Sorg, kunde Ingen sige. Han saae paa den lille Jomfru, hun saae paa ham, og han følte at han smeltede; men endnu stod han standhaftig med Geværet i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Dandserinden, og hun fløi ligesom en Sylphide lige ind i Kakkelovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue, og var borte; i samme Øieblik smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Tinhierte; af Dandserinden derimod var kun Pailletten tilbage, og den var brændt kulsort.

11.

Strømpebaandsmærket.

Et irisk Eventyr.

Thomas Fitzpatrik var ældste Søn af en velhavende Forpagter i Grevskabet Cork. Han var en flink, munter Knøs, som Enhver, der saae ham, fandt Behag i; og han havde netop naaet sit ni og tyvende Aar, da han oplevede følgende Begivenhed. Det var en skiøn Høstdag i August, og tillige var det Fredag, som er en af Irlands største Helligdage; da vandrede Thomas giennem Markerne, og i det han gik paa Solsiden af en Hæk, tænkte han ved sig selv: „Hvad Synd mon der vel skulde være i, om Folk, i Stedet for at drive ledige omkring, rev Hø, eller bandt Havren, som ligger paa Marken, især da Veiret har begyndt at blive ustadigt?“ Pludselig hører han noget klappre nærved Hækken. „Hillemænd!“ sagde Thomas

„hvad kan det være? Skulde det være en Stillids saa silde paa Aaret?“ Han sneg sig ganske sagte hen, for at see Aarsagen til denne Lyd og erfare, om han ikke havde taget Feil i sin Formodning. Lyden holdt nu op, men da Thomas saae nøie til giennem Buskene, saae han i et Hul i Giærdet en stor bruun Krukke, og tæt ved den stod der en lille vever gammel Mand, med en opfæstet Hat paa Hovedet, og et Skiødskind paa, der hængte ned foran. Han slæbte en høi Træstol derhen, krøb op paa den, dukkede en lille Spand ned i Krukken og trak den igien fuld op, og stillede den ved Siden af Stolen; hvorpaa han satte sig paa denne, tog en lille Sko frem, der passede til hans Fod, og gav sig til at lappe paa den. „Saasandt jeg lever,“ sagde Thomas ved sig selv, „jeg har tidt hørt tale om Nisser; men oprigtig talt, har jeg aldrig troet paa dem; dog her er nu een for fuld Alvor. Naar jeg gaaer snildt til Værks, bliver jeg vist en holden Mand. Efter hvad jeg har hørt, maa man ikke vende Øinene bort fra ham, ellers smutter han bort.“ Thomas listede sig nu nærmere, og fæstede Øinene paa den lille Mand som Katten paa en Muus, eller som man læser at Klapperslangen giør, naar den vil fange Fugle. Saaledes kom han da ganske tæt hen til ham.

„Gud velsigne Jert Arbeid, Nabo!“ sagde Thomas.

Den Lille løftede sit Hoved i Veiret. „Jeg takker skyldigst!“ svarede han.

„Det forundrer mig, at I arbeider paa en Helligdag,“ sagde Thomas.

„Det er min Sag og ikke Jeres.“

„Ja vist,“ sagde Thomas; „men I er vel saa god at sige mig, hvad I har der i Kanden?“

„Hiertelig gierne,“ svarede den Lille, „det er godt Øl.“

„Øl!“ raabte Thomas, „Hillemænd! hvor har I faaet det fra?“

„Hvor jeg har faaet det fra? Jeg har brygget det! Og hvoraf tænker I, jeg har brygget det?“

„Ja det maa Pokker vide!“ sagde Thomas. „Jeg tænker for Resten af Malt; hvoraf vel ellers?“

„I tager Feil, jeg brygger det af Lyng.“

„Af Lyng!“ raabte Thomas i det han brød ud i en høi Latter, „I mener dog vel ikke, at jeg er saadan en Dosmer, at jeg vilde troe det?“

„Giør som I vil,“ svarede han, „men hvad jeg siger er sandt. Har I aldrig hørt tale om de Danske?“

„Jo vist har jeg det,“ sagde Thomas, „var det ikke de Karle, der kom hertil over Vandet, og rev eet Stykke Land fra os efter det andet, saa at vi tilsidst maatte tage dem ind i vor Kirkebon, og bede Vor Herre at bevare os for dem?“

„Naa,“ sagde den Lille med en foragtelig Mine, „saa det er Alt, hvad I veed om de Danske?“

„Veed I da noget meer om dem?“ spurgte Thomas.

„Jo, det skal I nu faae at høre: da de Danske vare her i Landet, lærte de os at brygge Øl af Lyng, og den Hemmelighed er siden altid bleven i min Familie.“

„Giver I lidt til en Mundsmag af Jert Øl?“ spurgte Thomas.

„Jeg vil sige Jer noget, unge Mand! Det vilde sømme sig bedre for Jer, om I tog Jer af Jeres Faders Landbrug, end at plage stille og skikkelige Folk med Jeres dumme Spørgsmaal. I dette Øieblik, medens I tilbringer Tiden i Lediggang, ere Køerne komne i Havren, og have reent nedtraadt Sæden.“

Thomas blev saa forskrækket over denne Efterretning, at han nær havde vendt sig om, for at see efter Køerne; men han betænkte sig dog strax, da han giettede at det var en List af den lille Mand; og for ikke at blive narret endnu en Gang, greb han fat i ham og holdt ham ved Haanden; men i sin Hast væltede han Krukken og spildte Øllet, saa han kunde ikke prøve det, eller sige af hvilket Slags det havde været. Han svor den Lille til, at han ikke vilde giøre ham det mindste Ondt, naar han kun vilde vise ham, hvor hans Penge laae. „Ja saa gaa da med mig over et Par Marker,“ svarede Manden; „saa vil jeg vise Jer en heel Potte fuld af Guld.“

De gik da bort, og Thomas holdt den Lille fast ved Haanden, og vendte ikke Øinene fra ham. De maatte over

Gjærder og Grøfter, og det lod til at Nissen havde sin Fornøielse af at udsøge den værste og besværligste Vei, indtil de endelig kom til en Mark, der var tæt bevoxet med Bøgetræer.

Der gik Nissen hen til en tyk Stamme og sagde: „Grav nu kun her under dette Træ, saa vil I finde en heel Potte med Guld.“

Thomas havde naturligviis ikke kunnet tænke paa, at tage en Spade med; han maatte altsaa løbe hiem for at hente sig en; men for bedre at kiende Stedet, tog han et af sine røde Strømpebaand af, og knyttede det om Træet.

„Jeg tænker, at nu behøver I mig ikke længer?“ sagde Nissen med Høflighed.

„Nei,“ sagde Thomas, „I kan gaae Jer Vei, saasnart I lyster. Gud være med Jer! Men Strømpebaandet maa I lade sidde.“

„Bevare's! Jeg skal ikke røre det,“ sagde Nissen. „Gid det gaae Jer vel, Thomas Fitzpatrick! og god Lykke til Jer Gierning!“

Thomas løb hiem som en Besat, hentede en Spade, og rendte ligesaa hurtigt som han kunde tilbage igien. Men hvad saae han, da han kom til Stedet? — Ikke et eneste Træe, uden at det var ombundet med et rødt Strømpebaand, der ganske lignede hans; og det var en utænkelig Ting, at grave under alle Træer paa Marken, thi den indeholdt over 40 Tønder Land.

Thomas gik altsaa hiem igien med Spaden paa Nakken, og med langsommere Skridt end han var kommen. „Det skal være sidste Gang, at jeg lader mig narre af en Nisse“; tænkte han. „Gid jeg dog havde faaet Ollet at smage; men saadan gaaer det, naar man er alt for begierlig, faaer man slet ingen Ting.“

12.

Den ſtiaalne Skilling.

En Fader og en Moder ſad engang til Bords med deres Born og med en god Ven, der var i Beſøg hos dem, og ſpiſte med dem. Og ſom de ſad der, og Klokken ſlog tolv, ſaae den Fremmede Doren gaae op og et lille hvidklædt, ganſke blegt Barn komme ind. Det ſaae ſig ikke om, og det talte ikke, men gik ligefrem, ind i Kammeret ved Siden af. Strax derefter kom det tilbage, og gik igien lige ſaa ſtille ud af Doren. Den anden og tredie Dag kom det paa ſamme Maade; da ſpurgte endelig den Fremmede Faderen, hvem det ſmukke Barn tilhorte, der hver Middag gik ind i Kammeret? — „Jeg har ikke ſeet det," ſagde Faderen, „og jeg veed ikke, hvis Barn det kan være." Den næſte Dag, da det kom igien, viſte den Fremmede det til Faderen; men han ſaae det ikke; heller ikke ſaae Moderen det, eller nogen af Bornene. Nu reiſte den Fremmede ſig, gik til Kammerdoren, aabnede den lidt, og ſaae derind. Da ſaae han Barnet ſidde paa Jorden, og ivrig ſøge og grave med Fingrene i en Sprække i Gulvet; men da det blev den Fremmede vaer, forſvandt det. Han fortalte nu, hvad han havde ſeet, og beſkrev Barnet noie; da kiendte Moderen det, og ſagde: „Ak, Gud! det er mit kiære Barn, ſom døde for fire Uger ſiden!" De brækkede et Bræt op af Gulvet, og fandt der en Skilling, ſom Barnet engang havde faaet af Moderen, for at give den til en fattig Mand; men Barnet havde tænkt: „For den kan du kiøbe dig en Tvebak"; og det havde beholdt Skillingen, og ſkiult den i denne Sprække i Gulvet; men derfor havde det ingen Ro havt i Graven, og var kommen hver Middag for at ſøge om Skillingen. Forældrene gav den nu til en Fattig, og ſiden den Tid har Ingen ſeet noget mere til Barnet.

13.

Stiernedalerne.

Der var engang en lille Pige, hvis Fader og Moder vare døde, og hun var saa fattig, at hun ikke mere havde et lille Kammer, hvor hun kunde boe, og heller ingen lille Seng, hvori hun kunde sove; og hun eiede intet, uden de Klæder, som hun havde paa, og et lille Stykke Brød, som hun holdt i Haanden, og som en medlidende Siæl havde skienket hende. Men hun var meget god og from. Og da hun nu var forladt af den hele Verden, gik hun fuld af Tillid til Gud ud paa Marken; der mødte hun en fattig Mand, som sagde: „Ak, giv mig dog lidt at spise, jeg er saa sulten!“ Da rakte hun ham hele sit Stykke Brød og sagde: „Gud give dig sin Velsignelse dertil!“ og hun gik videre. Da kom der et Barn, som jamrede sig og sagde: „Jeg fryser saadan paa mit Hoved, giv mig dog noget, som jeg kan bedække det med.“ Da tog hun sin Hue af, og gav den til Barnet. Og da hun igien havde gaaet et lille Stykke, kom der atter et Barn og det frøs, fordi det ikke havde noget Livstykke paa, da gav hun Barnet sit eget; og endnu videre gik hun, da bad et Barn hende om et Skiørt, og hun gav ogsaa sit bort. Endelig kom hun til en Skov og nu var det blevet mørkt; da kom der endnu et Barn, og bad om en lille Særk, og den fromme Pige tænkte: „Det er mørk Nat, du kan vel og gierne give den bort.“ Og saa gav hun ogsaa den fra sig; og da hun nu stod der og slet intet mere eiede i Verden, faldt paa engang Stiernerne ned fra Himlen rundt omkring hende, og bleve til blanke Sølvdalere; og endskiøndt hun havde givet sin lille Særk bort, saa havde hun dog en ny paa, af det allerfineste Linned; og der laae nye Klæder til hende paa Jorden. Da samlede hun Dalerne op, og havde Rigdom nok for sin hele Levetid.

14.

Graakappen.

Et ſvenſk Eventyr.

Der var engang en Konge, ſom havde tre Døttre, alle vare de ſmukke, men den yngſte var ham dog den kiæreſte. Engang da han var paa Jagt i Skoven, foer han vild, og kom endelig til en fri Plads, der var omgivet af høie mørke Graner. Han red hen til et Sted, hvor der lod til at være en Aabning; men der traadte en høi Mand imod ham, ganſke indhyllet i en lang graa Kappe. Kongens Heſt blev ſky, ſteilede og trak ſig tilbage. Kongen vendte den og red til den modſatte Side, for at finde en anden Udvei; men ogſaa der traadte den graa Kappe imod ham. Heſten blev atter ſky, han red hen imellem de andre Træer, men hvor han kom, blev han ſtandſet af Manden med den graae Kappe. „Hvem er Du?“ raabte han endelig utaalmodig, og gyſende af Skræk, „og hvorfor ſtandſer Du mig overalt paa min Vei?“ Graakappen ſvarede: „Du kommer ikke herfra, uden at Du lover at give mig det første levende Væſen, ſom Du møder ved din Hiemkomſt.“ Kongen tænkte: „Den, der altid møder mig først, er min lille hvide Mynde;“ og han ſagde jo til Graakappen, og red nu hiem uden Hinder. Men i det han kom tilbage til ſit Slot, traadte hans yngſte Datter ud af Porten, og kom ham imøde. Han kunde dog ikke bære det over ſit Hierte, at ſende hende ud til Graakappen; han ſagde derfor til den Ældſte, at hun næſte Dag maatte ride ud i Skoven med ham. Dengang de nærmede dem til de mørke Graner, ſagde han: „Rid derind, mit Barn! og vend tilbage ſaa ſnart Du kan, og ſiig mig, hvad Du har ſeet.“ Datteren red derind, og Kongen ventede en Stund med bankende Hierte. Det varede ikke længe, da kom hun tilbage, med en glimrende Guldkiede om Halſen. „Den fik jeg,“ ſagde

hun, „af en Mand derinde i en lang graa Kappe; men han sagde til mig: rid du hiem igien, det er ikke dig, jeg har forlangt.“ Kongen red tankefuld tilbage med sin ældste Datter, og næste Dag red han ud med den anden. Hun kom tilbage med et kostbart Armbaand; men Graakappen havde ligeledes sagt til hende, at hun ikke var den, han ventede paa. Den tredie Dag turde Kongen ikke andet end ride ud med sin yngste Datter. Længe holdt han i den mørke Skygge og ventede, og ventede, men hun kom ikke tilbage. Da red han ind mellem Granerne og kom til den frie Plads; men hverken Graakappen eller hans Datter vare at see, og han vendte kummerfuld og ene tilbage til sit Slot.

Saasnart den yngste Kongedatter var kommen ind paa den frie Plads, stod Graakappen for hende, og uden at tale et Ord, førte han hende giennem en mørk Række Træer til et prægtigt Slot. Der skulde hun boe, og alle de Herligheder, som hun fandt derinde, skulde være hendes Eiendom. Hun maatte gaae hvor hun vilde, men i et lille Taarnkammer var der en Lem i Gulvet, den forbød han hende paa det Strengeste, nogensinde at aabne.

Kongedatteren blev underlig tilmode ved alt dette; men hun fornøiede sig over de mange smukke Ting, som hun fandt til at fordrive Tiden med i sin Eensomhed. Graakappen saae hun ikke, uden naar hun spiste; da vartede han op ved Bordet. Det var en Tiener, som hun heller vilde have været fri for. Hun kunde næsten aldrig uden Gysen see paa den lange graae Kappe, der svævede omkring, som om den ikke var hængt over et menneskeligt Legeme, men bevægede sig frit i Luften, med en stor Hætte, der var trukken tæt sammen over et Ansigt, som hun aldrig havde seet. Hun følte sig snart ilde tilfreds med dette Liv; og hendes eneste Glæde var en Drøm, som mangen Nat vendte tilbage paa samme Maade. Det forekom hende, at en ung smuk Mand kaldte hende ved Navn, rakte hende Haanden, og førte hende bort fra det uhyggelige Slot. Men hun drømte og drømte, og Drømmen gik aldrig i Opfyldelse.

En Morgen sagde Graakappen til hende, at hun kunde

ikke vente at see ham den hele Dag. „Det er ret godt, „tænkte hun, „jeg vil ikke længes efter dig.“ Hun morede sig nu ved at gaae i al Frihed omkring, og giennemsee Alting. Da hun kom ind i Taarnkammeret, tænkte hun: „I Dag er han borte, saa tør jeg nok lukke Lemmen op, og titte lidt derned.“ Hun aabnede den kun lidt paa Klem, lagde sig paa Gulvet, og tittede ængstelig ned i Kielderen. Men hvor stor blev ikke hendes Skræk! Graakappen stod dernede, og hvad hun aldrig før havde seet, Hætten var slaaet lidt tilbage, saa at hun fik et Par tindrende, frygtelige, truende Øine at see, der vendte sig lige op imod hende. Fuld af Rædsel lod hun strax Lemmen falde til, sprang op og vilde flygte. Da traadte Graakappen imod hende fra det andet Værelse. „Hvad, har Du seet under Lemmen?“ spurgte han med en forfærdelig Stemme. Men hun kunde af Skræk ikke svare, og faldt som død omkuld paa Jorden.

Da hun vaagnede, var Slottet med alle dets Herligheder forsvundet; hun laae eensom i en øde Skov. I nogen Tid vandrede hun der omkring i stor Angest; da hørte hun Jægere blæse i deres Horn. Det var en ung Konge, som var paa Jagt med sit Følge. Han kom forbi, saae hendes Skiønhed, tog hende med, og giorde hende til sin Gemalinde. Men saasnart hun ved Vielsen havde sagt ja, blev hun stum, og kunde ikke tale et Ord mere. Kongen elskede hende dog høit, hun levede lykkeligt, og det følgende Aar bragte hun en lille Søn til Verden. Da viste Graakappen sig igien for hende, og spurgte: hvad hun havde seet under Lemmen. Hun kunde ikke svare af Skræk, da strøg han hende hastigt over Munden, greb Barnet, og ilede bort dermed. Saasnart der igien kom Nogen ind til hende, saae de, at hun var blodig om Munden, og Barnet var ikke til at finde. Saaledes gik det ogsaa med hendes anden og tredie Søn. Da blev der talt høit om, at den unge Dronning spiste sine Børn; og hun var stum, og ikke i Stand til at forsvare sig. Kongen kunde heller ikke længer lade det gaae saaledes hen; han lod sætte en Ret over hende, og Dommerne domte hende til at brændes som en Hex.

Den ulykkelige unge Dronning var allerede ført op paa

Retterstedet, og ventede paa, at Baalet skulde antændes. Der viste Graakappen sig igien for hende, og spurgte hende: „Hvad har Du seet under Lemmen?“ Da overvandt hun sin Skræk, fik pludseligt sit Mæle igien, og raabte høit: Dig, saae jeg, Du afskyelige Graakappe! I samme Øieblik faldt den graa Kappe sammen til Aske, og den smukke unge Mand, som hun havde seet i Drømme, stod for hende. Han førte hende til sit Slot, hvor hun fandt sine tre Børn igien, og han var selv den Konge, som hun var gift med, og som først nu maatte vise sig for hende i hans sande Skikkelse. En Troldqvinde i Skoven, som han havde fornærmet, havde dømt ham til, at han skulde gaae omkring med et usynligt Legeme i den graae Kappe, og prøve den Piges Oprigtighed, som han havde faaet kiær. Hun skulde hade og afskye ham, og han maatte ikke ophøre at ængste hende, før hun havde tilstaaet, at hun havde overtraadt hans Forbud. Nu var det endelig skeet, Trolddommen var forbi, der blev holdt en stor Høitid, og hendes Fader og Søstre bleve indbudne til at dele deres Glæde.

15.

Katten og Musen i Selskab.

En Kat og en Muus vare blevne enige om, at de vilde leve sammen og holde Huus i Fællesskab. Da nu Vinteren nærmede sig, vare de forsynlige, og kiøbte en lille Potte med Fedt, og de vidste ikke noget bedre og mere sikkert Sted til at giemme den, end under Alteret i Kirken; der skulde den staae, indtil de trængte til den. Men det hændte sig engang, at Katten fik Lyst til Fedtet; den gik da hen til Musen, og sagde: „Hør, lille Muus! jeg er buden til Fadder af mit Søskendebarn;

hun har faaet en lille Søn, ſom er hvid med brune Pletter, ham ſkulde jeg holde over Daaben. Farvel ſaalænge, i Dag kan Du holde Huus allene." — "Ja, ja! ſagde Muſen, "gaa du kun, og naar du faaer noget godt at ſpiſe, ſaa tænk paa mig; jeg gad gierne været med ved Barſelgildet, og ſpiiſt Kage, og drukket en Draabe af den ſøde Viin." Men Katten havde ikke noget Søsſkendebarn, og ſkulde heller ikke ſtaae Fadder; den gik lige ind i Kirken, og ſlikkede alt det fede Skind ovenaf Potten; derpaa ſpadſerede den omkring i Byen, og kom ikke hiem før henimod Aften. "Du har nok ret været til Lyſtighed," ſagde Muſen, "hvad kom Barnet til at hedde?" — "Skindet af," ſvarede Katten. — "Skindet af? det er et underligt Navn; det har jeg aldrig hørt før."

Ikke længe efter blev Katten atter lyſten efter Fedt; den gik hen til Muſen, og ſagde: "Jeg er igien buden til Fadder, og da Barnet har en hvid Ring om Livet, ſaa kan jeg ikke ſige nei; Du maa giøre mig den Tieneſte, at holde Huus allene." Den lille gode Muus ſagde ja, men Katten gik hen til Potten, og aad det Halve af Fedtet op. Da den kom hiem, ſpurgte Muſen: "hvordan blev det Barn døbt?" — Halvt-op," ſvarede Katten. "Hvad ſiger Du! Halvt-op? Aldrig i mine Levedage har jeg hørt det Navn; det ſtaaer viſt heller ikke i Almanakken."

Men Katten var en Slikmund; det havde ſmagt den godt, og dens Tænder løb atter i Vand efter Fedt. Da ſagde den: "Jeg er tredie Gang buden til Fadder, Barnet er ſort med hvide Fødder, og har ellers ikke et hvidt Haar paa Kroppen; det træffer ſig kun een Gang hvert andet Aar, ſaa lader Du mig vel gaae." — "Skindet-af, Halvt-op!" ſagde Muſen, de forunderlige Navne giør mig ganſke betænkſom; men gaa Du kun!" Muſen giorde Alting reent hiemme, og ryddede op; imidlertid aad Katten Fedtet lige tilbunds i Potten, og denne Gang kom den ikke hiem før ved Nattetid, og var endnu ganſke tyk og forædt. "Hvad hedder nu det tredie Barn?" ſpurgte Muſen. "Heelt-op." — "Heelt-op! ei, ei! det er endnu det allerbetænkeligſte Navn," ſagde Muſen, "Heelt-op? Men hvad ſkal et ſaadant Navn betyde? Det har jeg endnu aldrig læſt paa

Tryk!" Dermed ryſtede den paa Hovedet, og lagde ſig til at ſove.

Fierde Gang vilde Ingen bede Katten til Fadder. Men da Vinteren var kommen, og der ikke mere var noget at finde i det Frie, ſagde Muſen til Katten: „Kom, lad os nu gaae hen til vort Forraad, ſom vi have ſkiult i Kirken under Alteret; nu vil det ret ſmage os!" — „Jo," ſagde Katten ganſke haanligt, „det vil ſmage, ſom naar Du rækker Tungen ud af Vinduet." Og da de kom derhen, var Potten tom. „Ah!" ſagde Muſen, „nu kommer det for Dagen, at Du har ædt Alting, naar Du er gaaet til Fadderſtads: forſt Skindet af, ſaa Halvt op, og ſaa" — „Ti ſtille," ſagde Katten, „eller ſiger Du eet Ord mere, ſaa æder jeg dig" — „Heelt op," ſlap den ſtakkels Muus ud af Munden, og den havde neppe ſagt Ordet, ſaa ſprang Katten paa den, og ſlugte den i ſig.

16.

Den tappre Skrædder.

En Sommermorgen ſad en Skrædder paa ſit Bord og ſyede. Da kom en Bondekone gaaende paa Gaden, og raabte: „Nykiernet Smør! nykiernet Smør!" Det klang ganſke lifligt i Skrædderens Øren; han rakte ſit lille Hoved ud af Vinduet, og raabte: „Kom herop lille Mo'er! her ſkal hun faae Handſel!" Da Konen kom op, maatte hun tage Laagene af begge ſine Bøtter, og tage de friſke grønne Blade af, ſom hun havde lagt oven paa Smørret. Skrædderen ſmagte ſnart paa den ene Bøtte, ſnart paa den anden, tingede længe om Priſen, og kiøbte endelig et Fierdingpund. Konen blev fortrædelig over al den Uleilighed, hun havde havt for ſaa lidt, gav Ondt af ſig og gik vranten bort. „Det ſkal rigtig ſmage mig!" ſagde

Skrædderen, „det skal give mig Kraft og Styrke!“ Saa tog han et Brød, skar sig et Stykke af rundt om Brødet, og smurte tykt paa af det nykiernede Smør. Han tog sig en Bid deraf, satte derpaa Smørrebrødet ved Siden af sig, og syede Alt hvad han kunde paa en Troie, som det havde Hast med. „Ja, det skal smage mig!“ sagde han igien; „men først skal Troien være færdig, inden jeg bider igien;“ og af Længsel efter det nykiernede Smør, tog han bestandig større og større Sting. Imidlertid gik den gode Lugt af det friske Smør op til Fluerne paa Væggen, saa de i stor Mængde floi ned, for at giøre sig tilgode. Da Skrædderen igien saae hen til sit Smørrebrød, opdagede han de ubudne Giæster. „Ei,“ sagde han, „hvem har sendt Bud efter Jer?“ og saa jog han dem bort. Men Fluerne forstod ikke Dansk, og lod sig ikke saadan vise bort; de kom snart igien med endnu større Selskab. Da blev Skrædderen hed om Ørene, han tog en stor Klædeslap af sin Kludebunke, og raabte: „Nu skal I faae!“ Saa slog han til dem, og talte derpaa, at han havde truffet syv, som laae ganske døde, og strakte Benene ud fra sig. „Er Du saadan en Karl?“ sagde han med stor Forundring; „det skal hele Byen faae at vide!“ Og han skar sig i Hast et Bælte til, sømmede det, og udsyede derpaa med store Bogstaver: Syv med eet Hug! — „Ja, ikke allene hele Byen, hele Verden skal faae det at vide!“ sagde han videre, og hans Hierte det bævede af Glæde, ligesom Halen paa et Lam.

Nu bandt han sit Bælte om Livet, og søgte rundt i Huset, om der ikke var Noget, han kunde tage med paa Reisen; thi han vilde ud i den vide Verden. Men der var ikke andet at finde, end en gammel, blød Ost; den stak han i Lommen. Udenfor Porten fangede han ved et Lykketræf en Fugl, den maatte ned i Lommen til Osten. Nu tog han Benene med sig, og steg op ad et høit Bierg. Da han var kommen op paa Toppen, saae han der en stor Kæmpe: „Hør, Kammerat! sagde han til ham, „Du sidder der og seer dig omkring i Verden; der har jeg nu i Sinde at gaae ud, har Du Lyst til at gaae med?“ Kæmpen saae paa ham, og sagde: „Hvad er Du for en

jammerlig lille Karl?" — „Hvad jeg er for En?" sagde Skræd-deren, knappede sin Kiole op, viste Kæmpen sit Bælte, og sagde: „Der kan Du see skriftligt, hvad jeg er for en Mand." Kæmpen læste: „Syv med eet Hug!" og tænkte, at dermed var meent Mennesker, som han havde slaaet ihiel; derved fik han dog lidt Respect for Skrædderen. Men først vilde han prøve ham. Da tog han en Steen i sin Haand, og trykkede den saa haardt, at han presfede Vandet ud af den. „Giør mig det efter," sagde han, „hvis Du vil have Ord for at være stærk." — „Ikke andet end det," sagde Skrædderen, „det kan jeg ogsaa;" og han greb i Lommen, tog den bløde Ost frem, og trykkede den, saa at Saften løb ud af den. „Det tænker jeg var en Smule bedre!" sagde han. Kæmpen vidste ikke hvad han skulde troe om den lille Mand. Han tog da en Steen op fra Jorden, og kastede den saa høit, at den neppe var til at see. „Du lille Knort!" sagde han, „giør mig det efter." — „Strax!" sagde han; „dit Kast var godt, men Stenen maatte dog falde ned igien til Jorden; jeg vil kaste een op, den skal ikke komme ned igien." Derpaa greb han i Lommen, tog Fuglen og kastede den op i Luften; Fuglen blev glad at den atter var fri, og fløi hurtigt langt bort. „Nu, Kam-merat! hvad synes Du derom?" sagde han til Kæmpen. „Kaste kan Du," svarede denne; „men nu vil vi ogsaa see, om Du kan bære noget ordentligt." Derpaa førte han ham til et stort og vældigt Egetræ, som laae og var fældet. „Det vil vi bære sammen ud af Skoven," sagde han. „Saa tag Du den tykke Ende dernede paa dine Skuldre," sagde den lille Mand, „jeg vil da løfte Grenene op med alle deres Qviste, og bære dem, det er dog endnu tungere." Kæmpen løftede Stammen og lagde den paa Skulderen; men i Stedet for at løfte Toppen op, satte Skrædderen sig paa een af Grenene, og Kæmpen maatte ganske allene bære hele Træet og ham oven i Kiøbet. Han giorde sig ganske lystig der bag ved, og fløitede allehaande Viser, som om det var en Borneleg, at bære det store Træ. Da Kæmpen havde gaaet et Stykke Vei med den store Byrde, kunde han ikke længer holde det ud, og sagde: „Hør, nu maa

jeg lade Træet falde". Da sprang Skrædderen behændigt ned, greb om Træet med begge Armene, saa at det saae ud som om han bar det, og sagde til Kæmpen: „Du er saadan en stor Karl, og kan dog ikke engang bære dette Træ!" Nu gik de videre, og kom forbi et Kirsebærtræ, det tog Kæmpen fat paa, øverst i Toppen, hvor de modenste Kirsebær hang, bøiede hele Toppen ned, og gav Skrædderen den i Haanden, for at han ogsaa skulde spise. Men Skrædderen var for svag, han kunde ikke modstaae Træets Kraft, og blev vippet op i Veiret. „Hvad er det?" sagde Kæmpen, „kan Du ikke holde den svage Qvist?" — „Jo vist!" svarede Skrædderen, „det skulde være Noget for Een, som har fældet syv med eet Hug! Men veed Du hvorfor jeg giorde det? Jeg saae nogle Jægere, som vilde skyde der nede i Krattet, derfor sprang jeg over Træet. Kan Du giøre mig det efter?" Nu vilde Kæmpen ogsaa springe over Træet, men han kunde ikke; thi hver Gang blev han hængende i Grenene, saa at Skrædderen ogsaa heri fik Overhaand. „Nu, saa kom da med i vor Hule, og bliv der i Nat," sagde Kæmpen. Det var Skrædderen strax villig til, og fulgte med. Der viste Kæmpen ham en Seng, hvor han kunde ligge og udhvile sig. Men Skrædderen lagde sig ikke ordentligt i den store Seng; han krøb sammen i det ene Hiørne. Da det nu var Midnat, kom Kæmpen med en stor Jernstang og gav et Slag paa Sengen, hvor han meente Skrædderen laae og sov, saa at Stangen gik igiennem Sengen; „Nu," tænkte han, „er det ude med den Græshoppe, han skal aldrig mere lade sig see." Næste Morgen gik Kæmpen i Skoven, og havde reent glemt den døde Skrædder; da kom denne paa eengang ganske lystig og kiæk imod ham. Nu blev Kæmpen bange for, at han skulde slaae ham ihiel paa Stedet, og løb sin Vei i største Hast.

Skrædderen gik nu allene videre, lige efter sin spidse Næse, indtil han kom udenfor et kongeligt Slot. Og da han var træt, lagde han sig ned i Græsset og sov ind. Medens han laae der, kom Kongens Folk forbi, betragtede ham paa alle Sider, og læste paa Bæltet: „Syv med eet Hug!" „Ak!" sagde de, „hvad vil den store Krigshelt her midt i Fredens

Tid? det maa vist være en mægtig Herre." De meldte det til Kongen, og sagde til ham: at hvis der skulde komme Krig i Landet, vilde det være en vigtig og nyttig Mand, ham skulde han ikke give Slip paa. Det Raad syntes Kongen godt om, og da Skrædderen havde udsovet, sendte han Een hen, som skulde tilbyde ham Tieneste. „Ja," svarede denne, „jeg er netop kommen for at byde Kongen min Tieneste. Saaledes blev han godt modtaget, og fik en egen Bolig paa Slottet.

Men Krigsfolkene bleve ilde fornøiede med Skrædderen, og ønskede ham Fanden i Vold. „Hvad skal det blive til?" sagde de, „komme vi i Klammeri med ham, saa fælder han Syv af os med hvert Hug." De gik da Allesammen til Kongen, bade om deres Afsked, og sagde: „Vi ere ikke skabte til at holde det ud med saa stærk en Mand." Kongen blev ilde tilmode over, at han for den Enes Skyld skulde miste alle sine Tienere; han vilde gierne være ham qvit, og ønskede, at han aldrig havde seet ham for sine Øine. Dog vovede han ikke at give ham Afsked, fordi han saa var bange for, at han vilde slaae ham og alt hans Folk ihiel, og sætte sig selv paa Thronen. Kongen pønsede længe frem og tilbage; endelig fandt han paa Raad, sendte Bud til Skrædderen og lod ham sige, at da han var en saa vældig Krigshelt, vilde han giøre ham et Tilbud. I en Skov ude i hans Land var der to Kæmper, som giorde stor Skade ved at røve, myrde og brænde; dem turde der Ingen vove sig imod. Hvis han dræbte dem, vilde Kongen give ham sin Datter til Gemalinde, og det halve Kongerige til Medgift. Der skulde ogsaa drage hundrede Ryttere med til hans Hielp. „Det var Noget for en Mand, som Du er!" sagde Skrædderen ved sig selv, „den deilige Kongedatter og det halve Rige! det er nok værdt at tage med!" Hvorpaa han gav til Svar, at han skulde nok giøre det af med Kæmperne, men de hundrede Ryttere brød han sig ikke om; den, der kunde fælde Syv med eet Hug, behøvede ikke at være bange for To. Saa drog han da ud i Skoven, lod sine Øine løbe rundt til alle Sider, og fandt endelig de to Kæmper. De laae under et Træ og sov, og pustede og snorkede, saa at

Grenene gik op og ned derved. „Nu har jeg vundet Spil!“ sagde Skrædderen; han sankede sine Lommer fulde af Stene, og krøb over Kæmperne op i Træet. Der begyndte han at kaste den ene Steen efter den anden ned i Hovedet paa den ene Kæmpe, indtil han vaagnede. „Hvad er det, hvorfor slaaer Du mig?“ sagde han ganske vredt til den Anden. „Du drømmer,“ svarede denne, „har jeg slaaet dig?“ De vilde til at sove ind igien, da kastede Skrædderen en større Steen af al Magt ned paa den Andens Bryst; han foer op, og sagde: „Hvad er det, Du har for? hvorfor støder Du mig saa for Brystet?“ — „Jeg har ikke rørt dig,“ svarede den Første; de trættedes nu en Stund, men da de vare søvnige, forligedes de snart igien, og deres Øine lukkede sig. Nu begyndte Skrædderen paa Ny sit Spil, tog den største Steen, han havde, og kastede den saa stærkt han kunde ned paa Brystet af den første Kæmpe. Da skreg denne: „Nei, nu bliver det for galt!“ sprang op som en Rasende, og slog sin Kammerat. Denne betalte ham med lige Mynt, saa at de begge kom i Raseri, rev Træer op med Rod, og slog løs paa hinanden saa længe, indtil Begge sank døde om paa Jorden. „Det er dog godt,“ sagde Skrædderen, „at de ikke rev mit Træ om, ellers var jeg kommen til at giøre et slemt Spring.“ Derpaa steg han lystig ned, drog sit Sværd, og huggede i al Magelighed et Par Saar i Brystet paa hver af Kæmperne. Han gik da ud af Skoven, hvor de hundrede Ryttere holdt for at vente paa Udfaldet. „Nu har jeg giort det af med begge Kæmperne,“ sagde han; „men dertil hørte ogsaa En, som kan træffe Syv med eet Hug; de Karle have endnu i deres Dødskamp rykket Træer op med Rod.“ — „Har I da slet ikke noget Saar?“ spurgte Rytterne. „Jo vist!“ svarede Skrædderen, „I seer jo nok, de har ikke krummet et Haar paa mit Hoved.“ Rytterne vilde ikke troe det; de rede ind i Skoven, fandt Kæmperne i deres Blod, og de oprykkede Træer liggende omkring dem. De forundrede sig ikke lidt, og bleve nu saa bange for Skrædderen, at de sagde til hverandre: „Lad os ikke giøre ham vred; han giør det af med os Allesammen.“ Derpaa red de hiem til Kongen,

og fortalte, om hans store Heltegierning. Skrædderen kom ogsaa og sagde: „Om jeg nu maatte udbede mig Kongedatteren og det halve Rige!“ Men Kongen fortrød sit Løfte, og tænkte atter paa, hvordan han skulde slippe fra denne farlige Mand, som han saa nødigt vilde give sin Datter. Han sagde til ham: „Hør nu! Der inde i Skoven løber en Enhiørning, som giør stor Skade paa Mennesker og Qvæg; den maa I endnu først fange, før I kan faae min Datter.“ — „Det er ikke efter Aftale; men lad gaae!“ sagde Skrædderen, tog et Reb, gik ud til Skoven, og befalede dem, der skulde følge ham, at vente uden for; han skulde nok ene holde fast paa Enhiørningen. I det han nu gik dybere ind i Skoven, og saae sig om, kom Dyret springende lige imod ham, og vilde spidde ham paa sit Horn. „Saa sagte!“ sagde Skrædderen, og blev roligt staaende indtil Dyret var ham ganske nær; da sprang han behændigt bag ved det nærmeste Træ. Enhiørningen, som var i fuldt Løb, kunde ikke saa hurtigt vende sig; den rendte med saadan Magt Hornet ind i Træstammen, at den ikke strax kunde faae det ud igien; og var saaledes fangen. Nu kom Skrædderen frem bag Træet, kastede Rebet om Dyrets Hals, trak det ud til sit Følge, og derfra til Kongen. Der bad han da igien om det, som var ham lovet; Kongen blev forskrækket, men fandt paa en ny List, og sagde: „det forstod sig; han skulde faae begge Dele; men før Brylluppet holdtes, maatte han dog først fange et stort Vildsviin, som løb om i Skoven; Kongens Jægere skulde hielpe ham.“ Skrædderen sagde: „det er min mindste Konst.“ Han gik da igien til Skoven og lod Jægerne blive udenfor, hvormed de vare godt fornøiede, da de tidt nok havde prøvet, hvad der kom ud af, at give sig i Kast med det Vildsviin. Saasnart Svinet saae den lille Mand, skar det Tænder, løb imod ham med skummende Tryne, og vilde hugge ham ned. Men Skrædderen stod nærved et lille Capel, der smuttede han hurtigt ind, og sprang ganske let ud igien, giennem Vinduet paa den anden Side. Svinet fulgte efter ham, men da sprang Skrædderen atter frem, slog Døren

hurtigt i, og havde nu fanget Vildsvinet, som ikke kunde springe ud igiennem det lille Vindue. Han kaldte paa Jægerne, for at de kunde see det, gik derpaa til Kongen, og sagde: „Soen har jeg; maa jeg nu ogsaa faae Prindsessen.“ Det er let at giette, om Kongen blev glad eller bedrøvet ved den Efterretning; men nu var der ikke andet for; han maatte holde sit Ord, og give Skrædderen sin Datter. Men Kongen bildte sig dog ind, at det var en stor Krigshelt; havde han tænkt, at det var en Skrædder, havde han heller givet ham en Strikke om Halsen. Brylluppet blev da holdt med stor Pragt og ringe Glæde, og af Skrædderen blev der giort en Konge.

Efterat nogle Dage vare gaaede, hørte den unge Dronning om Natten, at Skrædderen talte i Drømme: „Dreng! sye mig nu i Hast den Troie færdig, og lap mig de Buxer, eller min Alen skal kløe dig om Drene!“ Da mærkede hun, i hvilken Gade den unge Hr. Gemal havde hiemme, og om Morgenen klagede hun for sin Fader: at det var ingen Prinds, hun havde faaet; det var en Skrædder, og ham vilde hun af med. Kongen trøstede hende og sagde: „Hør, mit Barn! lad kun Døren til dit Sovekammer staae aaben i Nat; saa vil jeg lade nogle af mine Tienere passe paa uden for, og overfalde ham naar han sover.“ Det syntes Konen godt om. Men Kongen havde en Vaabendrager, der havde hørt alt dette; han holdt af den unge Herre, og løb hen og fortalte ham det. Skrædderen var lige glad og sagde: „Ikke andet! den Sag skal jeg nok styre.“ Om Aftenen lagde han sig til Engs paa sædvanlig Tid, og lod snart som om han var sovet ind. Strax stod Prindsessen ganske sagte op, aabnede Døren, og lagde sig igien. Nu lod Skrædderen igien, som om han drømte, og talte i Søvne med klar Stemme: „Dreng! gior mig i Hast den Troie i Stand, og lap mig de Buxer, eller min Alen skal kløe dig om Drene! Jeg har fældet Syv med eet Slag, slaaet to Kæmper ihiel, og fanget en Enhiørning og en vild So — og jeg skulde være bange for dem, som staae der udenfor mit Kammer!“ Ikke saasnart hørte de Andre udenfor disse Ord,

før de løb afsted, som tusinde Diævle var efter dem, og der var ikke Een, som vilde vove en Dyst med Skrædderen. Paa den Maade var og blev han en Konge alle sine Levedage.

17.

„Hans blev narret."

En Fortælling.

Hans var en fattig Dagleiers Søn; en rask og munter Dreng, der tænkte lige saa lidt paa sin lappede Trøie, som paa en Maaneformørkelse, og hver Dag spiste sit tørre Brød uden mindste Bekymring; han var ogsaa en lydig og arbeidsom Dreng, og derfor holdt hans Forældre meget af ham. Men til hans Ulykke blev han engang sendt i et Ærinde til en stor By, nogle Mile fra hans Hiem. Der saae han mange rige og fornemme Drenge, som havde det bedre end han. De havde fine Klædes Trøier paa, med forgyldte Knapper i, og Huer med Guldsnore. Andre havde, naar de legede, en blank Hielm paa Hovedet, i den venstre Haand et Skiold og i den høire en Landse, eller en skinnende Sabel. Nogle red paa smaa Heste med brogede Dækkener og prægtige Bidseler. Hvor alt dette skinnede Hans i Øinene! Saadan noget havde han aldrig seet før. Og hans Tænder løb ret i Vand, da han saae adskillige Drenge spise store Stykker Kage, og de herligste Æbler og gule og røde Blommer, som laae i store Kurve hos Frugthandlerne. Hvor gierne vilde han dog ikke havt noget af alt dette! Han saae paa sin Trøie, som igien havde faaet et nyt Hul paa Albuen, saa at Skiorteærmet krøb ud; han saae paa sine bare Fødder, som vare ganske brune af Solen, og paa sin gamle Hue, der knap kunde giøre Tieneste mere. Sørgmodig vandrede han fra Byen, og kunde om Natten næsten ikke sove, ved at tænke paa de

smukke Klæder, de smaa Heste, og Kagerne og Frugterne; og da han endelig faldt i Søvn, drømte han, at alt dette hørte ham til; men, i det han vaagnede, var den Glæde forbi.

Næste Dag vogtede han som sædvanligt Bondens Faar. Han tog en Fløite frem, som han selv havde skaaret sig, og begyndte at blæse et Stykke, men lagde den strax hen igien, og sagde: „Jeg gider ikke blæse. — Hvorfor skal jeg dog være saa fattig, medens Drengene i Byen have det saa godt? Hvorfor har Vor Herre ikke indrettet det saaledes, at jeg ogsaa kunde være rig? Hvad Godt have de rige Drenge giort, at de have det saa herligt, og hvad Ondt har jeg giort, at jeg skal have det saa daarligt?" Hver Dag brød Hans sit Hoved med, hvorfor det skulde være saaledes i Verden, men han kunde ikke udfinde Aarsagen. „Ja," tænkte han videre, „der findes jo rigtignok baade høie Egetræer og lave Brombærbuske, baade smaa Markblomster og store Roser, ligesom der er fornemme og ringe, rige og fattige Mennesker; men hvorfor skal jeg høre til Brombærbuskene?" Det var som om hans uskyldige Siæl blev omspunden af en hæslig Edderkop, som hedder Misundelse. Han dadlede den gode Gud, som havde givet Andre saa meget, og ham saa lidet; han undte dem ikke deres Rigdom, han vilde selv have det Allerbedste. Derved tabte han al Lyst til at vogte Faarene, og Bonden maatte tidt skiende paa ham, fordi han lod dem løbe ind i Sæden. Derover blev Hans endnu mere fortrædelig; han hængte med Hovedet, og hans Forældre kunde ikke blive kloge paa, hvad der feilede ham.

Saadan laae Hans en Dag i mørke Tanker under et Piletræ, da kom der en gammel Krigsmand gaaende paa Veien. Han havde et Træbeen, lod til at være meget træt, og lagde sig derfor ved Siden af Hans. „Goddag, min Søn!" sagde han, „hvem hører de mange Faar til? Din Fader?" — „Jo vist!" svarede Hans, „nei det er den rige Bondes, som eier den store Gaard hist henne. Min Fader har Ingenting, og jeg heller ikke; men Du har ikke nødig at sætte dig her, naar det bare er for at spørge mig om det."

„Nu," sagde den gamle Soldat, „under Du mig ikke en

lille Plads til Hvile i Skyggen under dette Træ?" — „Den Smule Skygge," mumlede Hans, „er det eneste Gode, jeg har her i denne Verden, og den kan jeg ikke engang beholde i Ro." — „Hvad i al Verden kan Du vel ønske dig mere?" spurgte Krigsmanden. „Hvad jeg kunde ønske mig?" sagde Hans. „At jeg laae i en blød Seng, istedet for i Græsset, at jeg havde Kager istedet for denne Brødskorpe, og smukke Klæder istedetfor disse Pialter. Kan Du sige mig, hvorfor Andre skal have alt dette, og jeg ikke?"

„Kan Du sige mig," sagde Invaliden, „hvorfor næsten alle andre Mennesker skal have to Been, og jeg skal have et af Træ? Hvorfor skulde en Kanonkugle i Krigen netop træffe mig? Og foruden det skal jeg være en fattig Soldat, der maa vandre om fra Stad til Stad for at tigge, medens Andre med sunde Lemmer kan kiøre i magelige Vogne. Og dog findes der ikke paa hele Jorden en gammel Karl, der er mere tilfreds og lystig end jeg. See, det kan jeg Eenbeen sige til dig Tobeen; men hvad hielper det? Du taabelige Dreng bliver dog ved at være misfornøiet — kunde jeg derimod giøre dig rig og fornem, saa skulde jeg see dig med et glad Ansigt; ikke sandt?"

„Jo det troer jeg!" sagde Hans, „saa vilde jeg gierne overlade dig hele Pladsen her under det gamle Piletræ."

Den gamle Soldat stoppede imidlertid sin lille Pibe, slog Ild, tændte den, og blæste Tobaksrøgen i Ansigtet paa Hans. Han begyndte at gabe, og jo mere Røgen indhyllede ham, jo søvnigere blev han. Han gabede igien; han gned sine Øine, og sov ind.

Efter en Times Søvn vaagnede han endelig igien. Men, hvor blev han ikke forundret! Engen og Faarehiorden, og den Gamle med Træbenet vare borte. Alting omkring ham var forvandlet. Han laae i en deilig Have, ved en rislende Kilde. Fuglene sang over hans Hoved i de ranke Træer. Dog tog hans Forundring endnu mere til, da han saae paa sig selv. Han havde fine blaa Klæder paa, en Skiorte, saa hvid som Snee; hans Ansigt og Hænder vare vaskede rene, Haaret redet

glat, og paa Benene havde han hvide Bomuldsstrømper og lette blanke Skoe. Hans speilede sig i Kilden, og hans Forfængelighed sagde ham, at han var en smuk Dreng; og han var nu ogsaa klædt som rige Folks Børn.

I dette Øieblik var han meget lykkelig. Han saae sig om, og bemærkede strax en Fuglerede i Toppen af et høit Træ. Det var altid hans Lyst, at see efter om der var Unger i Rederne. I en Fart klavrede han op i Træet. Nei! der var kun Æg i Reden. Han krøb igien nedad, da han med eet hørte en Stemme under Træet, som raabte til ham: „Alfred, Junker Alfred! hvad er det for Streger! Min Gud! De brækker Halsen! Kom ned! men for Himlens Skyld tage Dem i Agt.“

Hans brød sig ikke om disse Jammerskrig: han krøb rolig ned, og naaede lykkeligt Jorden. Der stod en fremmed Mand, som med en Tordenstemme sagde til ham: „Er De bleven reent gal, Junker Alfred? See, hvordan De har tilflyet deres Trøie, og revet Deres Beenklæder; og Deres Haand, den bløder jo, og Kraven er bleven grøn! Jo, det vil bekomme Dem godt, naar Deres naadige Fru Moder faaer det at see!“

Hans stirrede paa ham med store Øine: „Alfred og Junker, og den naadige Fru Moder“: hvad skulde alt det betyde? — „Hvad er Du for en underlig Een?“ spurgte han den Fremmede, „og hvad kommer det dig ved, at jeg kryber op i Træet?“ — „Hvem jeg er?“ sagde Manden, „kiender De ikke meer Deres egen Hovmester, Deres Lærer, Deres Opdrager?“ — „Hovmester? Opdrager?“ sagde Hans, og loe, saa Vandet løb ham ud af Øinene. „Ja, lee De kun, Junker Alfred!“ blev Hovmesteren ved; „De skal nok faae andet at tænke paa.“ — „Hvorfor kalder De mig Alfred?“ sagde Drengen, „jeg hedder jo Hans!“ — I det Hovmesteren vilde svare ham, kom en rank, meget pyntet og stolt Dame spadserende hen til dem. Hun slog Hænderne sammen, i det hun saae paa Hans og hans revne Klæder. Hovmesteren fortalte om hans Vovestykke, og den fornemme Frue befalede, at Hans paa Øieblikket skulde føres op paa sit Værelse.

Ved hvert Skridt voxede Drengens Forundring; han kom til et prægtigt Slot, der skulde tilhøre hans Fader; der løb nogle smukt pyntede Drenge og Piger omkring; de talte til ham som deres Broder, og en fornem Mand med Stierne paa Brystet kaldte ham sin Søn. Han blev ført op af brede, speilglatte Trapper til et smukt Værelse, hvor der stod Meubler, som han aldrig i sit Liv havde seet Mage til; og der hængte et Speil, hvori han kunde see sin hele Person. Det var han nær bleven reent forstyrret over. Han brød sig ikke om, at de lukkede Døren i Laas; han havde nok derinde at more sig med. Da han endelig engang havde seet sig mæt paa Alting, begyndte han at tænke paa, hvordan han var kommen til al denne Herlighed: men det var ham ikke mueligt at udtænke det. „Ligemeget!“ sagde Hans tilsidst, „jeg hører jo, at jeg nu er en Junker, og jeg vil hver Dag leve godt og spise Kage, og fornøie mig fra Morgen til Aften.“

Nu gik Døren op. En Tiener bragte en Kop Thee og en Tvebak. Theen var drukken i et Øieblik, Tvebakken tog Hans i to Mundfulde. „Bringer Du mig snart nogle flere?“ spurgte han utaalmodig og sulten. Tieneren sagde nei, og traf paa Skuldrene. „Aa, hør engang,“ blev Hans ved, „kunde Du ikke skaffe mig et tykt Stykke Rugbrød og et godt Stykke Flesk? Hvordan skal jeg ellers blive mæt?“ — „Den naadige Junker behager at spøge,“ svarede Tjeneren, „Gud bevares, hvis hendes Naade fik det at vide!“ — Det hialp ikke, hvormeget Hans end bad; han maatte gaae til Sengs med det han havde faaet. Men hvad for en Seng var det! Saa fiin og saa blød og behagelig. Men Hans blev snart hed i Hovedet af de bløde Duun; han vaagnede hvert Øieblik, og maatte tilstaae sig selv, at aldrig nogen Nat havde han sovet saa daarligt. Om Morgenen kom der en Tiener for at klæde ham paa. Solen skinnede saa smukt ude i den prægtige Have; men — han skulde nu have Stuearrest. Til Frokost fik han en Drik, som Tieneren kaldte Chocolade, og dertil en lille Kage; det smagte ham fortræffeligt, men det fyldte kun lidt i hans sultne Mave.

Lige saa lidt hialp det med det tynde Smørrebrød, som han fik om Formiddagen, eller de fine Retter, som bragtes ham til Middag, og den lille Kop Thee til Aften, istedet for den store Skaal Melkegrød, som han hiemme var vant til at faae til Aftensmad; og hvad han ikke led af Sult, det led han af Kiedsommelighed. Fuglene sang udenfor, og Lammene brægede og sprang omkring paa Engen, men han maatte sidde indelukket i en Stue; det havde han aldrig før prøvet. Endelig var Dagen og Natten forbi, og den næste Morgen oprandt, da han igien skulde have sin Frihed. Ved denne Tanke vaagnede han fuld af Glæde. Den Første, der besøgte ham, var Hovmesteren, der befalede ham, at gaae ned til sin Fru Moder, kysse hende paa Haanden, og bede om Forladelse. Det gik ham haardt paa; men naar han tænkte paa sin Stuearrest, maatte han vel give efter. Naar det var vel overstaaet, vilde han ret giøre sig tilgode i Haven i de skiønne Æbletræer, som han havde seet fra sine Vinduer. Men det blev der ikke noget af. Med alle sine nye Søskende blev han ført ind til Hovmesteren. Der maatte han ti Gange gientage de Ord: „jeg spiser, du spiser, han spiser, vi spise, I spise, de spise; jeg har spiist, jeg havde spiist, jeg skal spise;“ Tænderne løb ham i Vand derved, og denne Spisen med Ord mættede ham ikke. Der fulgte desuden en heel Deel Forklaringer med, som han ikke forstod det mindste af: om den nærværende, den forbigangne og den tilkommende Tid, o. s. v. Hans tænkte blot paa den tilkommende, naar dette engang skulde holde op, og han kunde komme ud i den frie Natur.

Endelig kom da den lykkelige Time. Alle Børnene løb ned ad Trappen; Hans stormede frem, og ud i Haven. Der trillede han sig i Græsset, og stødte Kolbytter, saa at hans Søskende loe høit derved. Men det varede kun et Øieblik, saa kaldte Hovmesteren igien, og nu skulde han endogsaa til at lære Latin. Nu maatte han ligesaa tidt gientage: panis, Brød, caro Kiød, malum, et Æble, o. s. v. „Ak Gud!“ sukkede Hans, „hvad hielper alt det, naar jeg ikke faaer noget deraf.“ — Derpaa maatte han skrive og regne. Det giorde han yderlig

slet; Hovmesteren sagde, det var af Trods; han havde før giort det langt bedre, og Hans fik Skiend fra først til sidst. Nu traadte en lille pyntet Herre, som bukkede meget ziirligt og afmaalt, ind i Værelset, og spurgte om det var beleiligt, at hans Time begyndte? Alle Børnene klappede i Hænderne af Glæde. Den nye Lærer var en Dandsemester. Han stillede Hansses Fodder tilrette, trykkede hans Bryst frem, trak hans Skuldre tilbage, rettede hans Hoved i Veiret, og lærte ham at bukke. Men han giorde det saa daarligt og klodset, at alle de andre Børn brast ud i en høi Latter derved. Derover blev Hans saa opbragt, at han foer imod sin ældste Broder, og vilde have slaaet ham fordærvet, dersom Dandsemesteren ikke var kommen imellem.

Den naadige Fru Mama hørte denne Støi, traadte ind, og befalede, Hans skulde atter have Stuearrest og smal Kost. Da blev han reent modfalden, og ønskede sig med Taarer i Øinene hiem igien til sine fattige Forældre, til sin troe Hund, sit tykke Grovbrød og sit haarde Leie. Han lovede den gode Gud, aldrig mere at misunde fornemme Børn, naar han blot vilde udfrie ham af denne Elendighed.

Den følgende Dag begyndte dog noget bedre; det var en Søndag. Der var ingen Læretimer; Hans fik Lov til at lege i Haven med sine nye Sødskende. Der lykkedes det ham at plukke sig en halv Snees Æbler, som han i en Hast fortærede. Om Middagen kunde han ogsaa spise sig nogenlunde mæt. Men det var Mad, som han ikke var vant til; desuden spiste han for meget, fik ondt i Maven og maatte gaae til Sengs. Nu kom der en Doctor og skrev Medicin op for ham. Den smagte ham forfærdeligt. Han svedte Angestens Sved, hver Gang, han skulde have en Skeefuld ned. Han forbandede det Øieblik, da han var bleven en Junker. „Ak!“ sukkede han, „hvad hielper en blød Seng, naar man skal være syg? Hvad hielpe de smukke Klæder, naar man hele Dagen skal sidde over en Bog, og lære hvad Vand og Brød hedder paa Latin, og at Negrene i Afrika ere sorte, og at 5 kan ikke trækkes fra 1, men at man skal laane. Hvad hielper al den gode Mad, naar

man skal have Medicin ovenpaa! Og desuden — her er jo ikke et Menneske, der er kiærlig imod mig. Det var dog langt bedre hiemme hos min Fader og Moder i vor fattige Hytte.“ Saadan tænkte Hans, og græd saalænge indtil han af Graad og Hulken og Hovedpine faldt i Søvn.

Den næste Dag lod til, at giøre Alting godt igien. En lille smuk, sadlet Hest blev ført frem; han skulde ud at ride. Hans havde redet mange Heste til Vands; han svingede sig rask op, og vilde trave afsted; da raabte Staldmesteren: „Holdt Junker! Hvordan er det, De sidder? Fødderne i Stigbøilen, lige i Sadlen! For Pokker! jeg faaer min Afsked, hvis De ikke holder Dem bedre.“ Nu blev den stakkels Dreng sat tilrette, og Hesten blev ført rundt i en Kreds, og der maatte han ride paa een Plet, og hvordan han ogsaa sad, og hvordan han end holdt Tøilen og Pidsken, var det dog aldrig rigtigt. Jo, det var en fornøielig Ridetour!

Lige saa kiedsommeligt var det, da han skulde ud at kiøre. Der maatte han sidde stiv og stille imellem sine Sødskende inde i Vognen, og baglænds, saa at han ikke kunde see Hestene. Han havde langt mere Lyst til selv at være Kudsk, og smelde med Pidsken, saa at det kunde høres langt borte.

Paa denne Maade gik adskillige Dage hen. Uafladeligt hed det: „Vær dog artig, Alfred! Væn dig af med de stygge Manerer! Hvor Du gaber uanstændigt! Hvor Du holder klodset paa din Kniv og Gaffel! Du spiser og tygger, saa det kan høres over hele Bordet!“ Saadan gik det uafbrudt, og de evige Irettesættelser piinte ham langt mere, end naar hans Fader i Hytten engang imellem gav ham nogle Hug, eller han fik en lille Dragt Prygl af Bondens Stok. Hans Sødskende giorde altid Nar af ham, og loe, saa de vare nærved at briste, naar han giorde noget galt eller upassende, som for Ingen havde lagt Mærke til. Enhver passede ham op, og lurede paa, om han begik noget uanstændigt; det blev da strax berettet til den strenge Fru Mama, og straffet med Stuearrest. Det værste var endnu, at hans nye Forældre slet ikke lod til at holde synderligt af ham. Hans Moder kysede ham aldrig,

Faderen tog ham aldrig paa Skiødet, eller snakkede venligt med ham. „Det er ikke som hos dem der hiemme," tænkte Hans; „disse skal jeg kysse paa Haanden; og det er al den Kiærlighed de vise mig." Han blev ordentlig bleg og mager af Græmmelse, og ønskede hver Dag mere og mere den gamle Tid tilbage.

En Eftermiddag, da han Natten før ikke havde kunnet sove af Graad og Bekymring, faldt han i Søvn i Haven ved den Kilde, hvor han første Gang var vaagnet op som Junker. Da hørte han i Drømme sine Faar bræge og sin Trofast give. Den gode Hund loggrede af Glæde og slikkede hans Hænder, og Fuglene sang muntert i det gamle Piletræ. Men nu saae han med eet Soldaten med Træbenet, der med en spodsk Mine sagde til ham: „Hovmesteren kalder!" — Af Skræk vaagnede Hans op. Og han laae virkelig under Piletræet, ved Siden af den gamle Krigsmand; hans Hiord græssede et Stykke derfra, Trofast vogtede den. Hans var atter barfodet, og havde sin gamle lappede Troie paa. Han gned sine Øine, og vidste ikke, hvad han skulde troe. „Hvordan gaaer det, Hans?" spurgte Soldaten.

„Gud være lovet! nu gaaer det godt!" raabte Hans og sprang op; „nu hedder jeg igien Hans, og er ikke længer Junker Alfred. Jeg har jo drømt det Hele! Der er ingen Hovmester til, og ingen Fru Mama, og ingen sorte Negre i Afrika, og ingen hvide Bioerne i Grønland. Ikke sandt, du gamle Krigsmand, der er slet ingen Junker Alfred til?"

„Jo, det er der dog, min Dreng!" svarede Invaliden; han har været her og vogtet dine Faar, medens Du laae i hans bløde Seng, og gik i hans Klæder. Du har drømt om Junker Alfred, og han har drømt om Hans; jeg tænker, I have begge To faaet en god Lærdom derved — eller vil Du endnu bytte med ham?"

„Nei!" raabte Hans, „nei, jeg er ikke saadan en Nar! Jeg takker for Kage og Steg og den naadige Fru Mama; det skal jeg ikke have meer af. Lad de rige Folk maale deres

Penge med Skiepper; lad dem holde Tienere, som klæde dem af og paa — jeg misunder dem ikke mere!"

„Du har Ret, min Søn!" sagde Invaliden, „den allene er lykkelig, som er sund og fornøiet. For Penge kiøber man ikke Tilfredshed; og kun den er at beklage, som ikke er elsket af Nogen. Skulde Du engang igien ønske dig Noget, som Du ikke kan faae, saa tænk blot paa Junker Alfred, da vil Du igien med Fornøielse bide i dit tykke Stykke Rugbrød, og være tilfreds med at trække din lappede Troie paa." Efter disse Ord gik Manden med Træbenet sin Vei. Hans saae efter ham, og vidste aldrig hvad han skulde tænke om denne besynderlige Mand og om sin underlige Drøm. Men, det var ikke hans Sag, at falde længe i Tanker. Han fløitede paa sin Trofast, som han kyssede af Glæde, og under en munter Sang drev han sine Faar hiem.

18.

Asabrønden.

Et Rhin-Sagn.

Ikke langt fra Staden Mühlheim flød i fordums Tid en Bæk ud i den store Flod Rhinen; den blev kaldet Asabrønden. Denne Bæk snoede sig ud og ind, saaledes at den et Sted dannede en spids Landtunge, og paa denne Spids laae der en Vandmølle, som tilhørte en meget rig og hovmodig Mand, der bildte sig ind, at han var klogere end alle andre Folk. Efter Stedet, hvor hans Mølle laae, kaldte Folk ham i Almindelighed Spidsmølleren.

En Dag var han kiørt ud i Skoven, for at fælde et Træ, som han vilde bruge til Gavntømmer. I det han traadte

frem med sine Karle, og vilde lægge Haand paa Værket, krob der en lille Mand frem fra Træets Rod; han havde en lang Klædning paa, en stor Hat paa Hovedet, og var ikke større end et Barn. „Mester Spidsmøller!“ sagde han, „Mester Spidsmøller! læg Jeres Øxe bort; i Dag vil det ikke gjøre Jer godt at fælde Træer!“ Møllerен saae ganske barsk til den lille Mand, og sagde: „Hvad snakker Du om? Jeg veed nok, hvad jeg har at gjøre, uden at jeg behøver at spørge dig til Raads. Pak dig bort, og staa ikke her i Veien for os!“ Den Lille rystede med Hovedet, og sagde: „Jeg siger Jer, Mester Spidsmøller! I skulde ikke foragte den, som giver Jer et godt Raad; I skal faae at see, det gior ikke godt at fælde Træer i Dag.“ Med disse Ord gik han sin Vei. Møllerен drev sine Karle til Arbeidet, men de havde ikke stor Lyst dertil. „Mester!“ sagde En af dem, „den lille Mand hører til Ellefolket, som har sit Tilholdssted der, hvor Asabrønden vælder frem; de veed altid god Besked med tilkommende Ting, og de mene det godt med os Mennesker, derfor vare de os ad i Tide. Men de tage det grumme ilde op, naar man ikke fæster Tro til deres Ord, eller lønner dem med Utak derfor.“ — „Hug løs paa Træet,“ raabte Møllerен, „og ingen Snak længer om den Nisse!“ — Tjenestekarlene turde da ikke andet end adlyde den strenge Mand, og snart efter var Træet halvt gjennemhugget. Imidlertid var der trukket et stærkt Uveir sammen over deres Hoveder, og der kom Lyn og Torden, og Storm og Regn, som nødte alle Arbeiderne til at søge Ly. Spidsmøllerен gik siden igien hen til Træet med sine Folk, men de fandt det omstyrtet, og fra Toppen ned til Roden var det revet fra hinanden af en Lynstraale, og duede nu kun til Brændsel. Da saae Møllerен, at den lille Mand havde havt Ret; men han skjældte ham kun ud derfor, da han aldrig kunde taale, at Nogen var klogere end han.

En anden Gang havde han sendt sin Avlskarl ud, for at saae Byg paa en Ager, som var pløiet dertil. Da kom der en lille Kone imod ham, som ligeledes hørte til de Smaafolk, der boede i Jorden og i Krattet rundt om Asabrønden. „Mester

Spidsmøller! Mester Spidsmøller!" hviskede hun, "behold i Dag Jeres Byg i Sækken! Der kommer ikke et Korn op af dem I saaer i Dag." — "Hvad skal jeg give dig for det gode Raad?" spurgte Møllerен ganske spodsk. — "Vi tage ikke imod Foræringer," sagde Konen, "men der voxer en Urt i Jeres Have, som Gederne gierne ville æde, og den giver dem god Melk. Om tre Dage vil jeg komme og lade min Gied æde den." Derpaa vendte hun sig om, og gik bort. Men Møllerен befalede sin Karl at saae Bygget, og sagde: "Det fordomte Herepak vil allevegne i Kast med mig; men jeg skal vise hende Vinterveien, dersom hun er saa fræk, at komme ind i min Have." Ageren var neppe tilsaaet, da kom der en uhyre Sværm af Vagteler flyvende, som dalede paa Marken, og aad hvert et Korn, som var saaet der, saa at der ikke blev eet tilbage. Da Møllerен hørte det, troede han, at det var skeet ved den lille Kones Trolddomskonster, og svör, han skulde hævne sig, saasnart han saae hende igien."

Tre Dage derefter kom hun trækkende ind i Haven med sin lille Ged, og tænkte hun skulde faae venlige Ord til Tak for sit gode Raad. Men saasnart Møllerен saae hende krybe frem mellem Gierdet, raabte han: "Pak dig herfra, Du gamle Hex! eller jeg skal give dig en Paamindelse, som Du længe skal huske." — "Ei, Mester Spidsmøller!" hviskede Konen, "det var jo afgiort imellem os, at min Ged skulde æde den Urt, der staaer som et Ukrud i Jeres Have." Dermed trak hun Geden fremad, og lod den æde, hvor den ikke kunde giøre Skade. Men Møllerен foer ind i Huset, greb et Spyd, løb ud og stak den arme Ged tvers igiennem, saa at den styrtede død om paa Jorden. Da Konen saae det, rettede hun sig rank op, skiøndt hun ellers gik ganske krøget, hendes Øine sprudede Flammer, hun knyttede sine Hænder, og sagde: "Mester Spidsmøller, Vand for Blod! Har I stukket Blodet af min Ged, saa skal jeg stikke Vandet fra Jert Møllehiul!" Derpaa knælede hun ned ved den døde Ged, skar nogle Haar af den, og gik bort. Med hastige Skridt gik hun lige hen til det

Sted, hvor Asabrønden sprudlede frem, kastede Gedehaarene i Vandet, og sang:

„Klare Væld! klare Væld!
Her du sprudlet har til Held!
Rinder bort nu, Bølger smaa!
Evig tør skal Grunden staae.
Klare Væld! klare Væld!
Aldrig meer Du bringe Held!"

Og fra dette Øieblik af torrede Bækken ud. Mølleren hørte pludseligt sine Øværne standse; han skiendte paa sine dovne Folk, at de ikke havde giort Sluſen fast; men da han saae nøiere til, viste det sig, at Vandet var udtørret, og der var ikke en Draabe meer i Mølleaaen. Da kunde han ikke længer male; hans store kostbare Mølle var ham til ingen Nytte, og fra den Dag veg Lykken bort fra Spidsmølleren, saa han blev en fattig Mand. Asabrønden har siden den Tid været tør, og hvor man ogsaa vil grave i Nærhed af den, støder man ikke paa nogen Kilde.

Om Natten droge alle de smaa Folk derfra, og toge Veien over Rhinen, hvor de fandt den nærmeste Bro. Der var saa Mange, at Vægteren paa Broen ikke kunde tælle dem, og han stillede en Skieppe frem, for at Hver kunde lægge en Halvskilling deri, som Bropenge. Og da Toget var forbi, var Skieppen fuld til Randen. Efter den Tid har Ingen seet eller hørt noget til dem i den Egn, hvor deres gode Raad var blevet foragtet og ilde lønnet.

19.

Prindsesse Mikmak.

Der var engang en Konge, som hed Mik, og en Dronning, som hed Mak, og de fik en Datter, hende kaldte de Mikmak. Prindsessen var overmaade smuk, men ogsaa overmaade stolt. Hele Dage kunde hun staae for Speilet og pynte sig, og alle Folk, spurgte hun, om der kunde være en smukkere Pige i Verden, end hun? Jo ældre hun blev, jo stoltere og mere ondskabsfuld blev hun, og plagede alle Mennesker der vare omkring hende; saa at hendes Forældre vare ret bedrøvede, og gave sig al muelig Umage med at giøre hende god. Men det hialp ikke. Da gik de stakkels Forældre i deres Sorg til en viis Kone, der boede i en Skov, langt fra andre Mennesker; hende fortalte de om den Nød, som de havde med deres Datter, og bad hende om Hielp, for at Prindsesse Mikmak kunde blive forbedret. Da sagde Konen: „Det vil blive meget vanskeligt; Eders Datter er allerede tretten Aar gammel, og da forbedrer man sig ikke saa let. Jeg veed kun eet Middel, men det er haardt, og derfor vil I vel ikke synes om det?“ Da bad Kongen og Dronningen den vise Kone, at hun dog endelig vilde anvende det Middel, i hvad det end var. Da sagde den gode Fee: „Nu, siden I forlanger det, saa vil jeg hielpe Jer, men kom saa ikke bagefter til mig med Jeres Klager. Nu kan I rolig gaae hiem; Eders Villie skal opfyldes, og Middelet skal blive anvendt, før I tænke derpaa.“

Da nu Kongen og Dronningen gik hiem, sagde de til hinanden: Hvad kan det vel være for et Middel? Og Dronningen sagde: „Det maa vel være Noget, der smager stygt, som Mikmak skal tage ind, og det vil hun ikke.“ — „Nu, vi faae at see,“ sagde Kongen, „jeg kan ikke tænke mig, hvad det kan være.“

De kom nu hiem, og hørte allerede nede i Døren et frygteligt Skrig. Da sagde Dronningen: „Det er vor Datter, Mikmak; hvad kan der være mødt hende?“ Og nu løb hun i Hast op ad Trappen, og Kongen bag efter. Paa Trappen mødte de Tienere og Piger og andre Folk, der alle holdt Lommetørklæder for Ansigtet, og da de saae Kongen og Dronningen, raabte de: „O, hvilken gruelig Ulykke!“ og de lod som de græd, men egentlig loe de. Da Kongen spurgte, hvad de Skrig skulde betyde, kunde de ikke svare, men tænkte: De vil snart selv faae det at see.

Og de fik det rigtignok at see, og langt om længe fik de ogsaa at høre, hvordan det var gaaet til: Medens Kongen og Dronningen vare hos Feen, gik den stolte Prindsesse ud at spadsere i Haven med begge sine Piger. Den ene Pige maatte altid have et Speil hos sig, for at Prindsessen kunde see sig deri, saa tidt hun vilde. Nu kom de i Haven til et Bed med mange smukke Blomster. Dem plukkede hun endeel af, bandt sig en Krands, og sagde: Den vil klæde mig godt paa mine lyse Haar. Hold nu Speilet for mig! — Men Pigen havde glemt at tage det med. Da blev Prindsessen saa vred, at hun slog den gamle Pige i Ansigtet, og befalede hende, paa Øieblikket at skaffe Speilet derned. Da maatte den gamle Pige løbe efter det, og fordi Prindsessen var saa vred, løb den Anden ogsaa med, saa Mikmak blev allene i Haven.

Nu var der i Haven en Dam, den var saa klar som det blankeste Speil; og da Mikmak var allene, og Tiden blev hende lang, løb hun til Dammen, for at see, hvordan Blomsterkrandsen klædte hende.

I det hun stillede sig hen ved Bredden og saae ned i Vandet, var det et afskyeligt Uhyre, hun fik Øie paa. Hun foer tilbage, men vilde dog atter see, om hun ikke havde taget Feil. Da blev hendes Skræk endnu større, thi det forekom hende som om det hæslige Billede var hende selv. Det havde nu et gammelt, rynket Ansigt, indfaldne Kinder, en spids Hage med tre store Vorter paa, og i Munden kun fire gule Tænder, saa lange, at de stode langt udenfor Læberne. Hendes lille kirsebærrøde

Mund var bleven saa stor og vid som en gammel Skindpung, og den spidse, røde Næse krummede sig ud over den, som et Fuglenæb. De lyse Haar, der hængte i Lokker om hendes Pande, vare nu borte, kun nogle enkelte graae Haar stode stivt ud fra hendes skaldede Hoved. Længe vilde hun ikke troe, det var hende selv, men hun tænkte, Vandet var forhexet. Endelig greb hun sig i Ansigtet og følte den spidse Hage, Rynkerne og Tænder, og da begyndte hun at skrige saa høit, at alle Folk kom tilløbende, og begge Pigerne med. De kunde nu slet ikke troe, at hun var den skiønne Prindsesse, og vilde løbe bort for at søge om den rette Mikmak. Da skreg hun endnu værre, fordi Folkene ikke vilde troe, at det var hende selv; og hun trampede, og slog til alle Sider som en Rasende, indtil Alle løb deres Vei, og lode hende staae allene. Da løb hun bag efter dem ind i Slottet paa sit Værelse, og der var det, hvor Kongen og Dronningen hørte hende skrige.

Saasnart de stakkels Forældre saae, hvad der var blevet af deres Datter, vilde de slet ikke give sig tilfreds; Dronningen rev sig i Haaret, og skieldte Feen ud; og begge græd Nat og Dag over den Ulykke, Feen havde bragt over deres Datter. De tænkte ikke mere paa hvad hun havde sagt og meente det var af lutter Ondskab og Misundelse, at hun havde giort hende saa hæslig.

Prindsessen rasede endnu i lang Tid, og naar hun gik forbi et Speil, slog hun det i Stykker, og drev sin Vrede saa vidt, at Ingen meer vilde komme til hende. Men da hun saae, at Alt det ikke hialp hende, begyndte hun først at græde, og da hun havde grædt længe nok, blev hun stille; og siden, da hun sad og kiedede sig, faldt hun paa at spinde og strikke, som hun aldrig før havde havt Lyst til, og hendes Piger maatte hielpe hende dermed. Efterhaanden, som hun lærte det bedre, morede hun sig dermed, og var ofte ret tilfreds; ja langt mere end hun før havde været. Men hun kunde dog ikke altid arbeide. Da lod hun fattige Børn komme til sig, forærede dem hvad hun havde strikket og spundet, og fortalte dem ogsaa smukke Historier, saa at Børnene fik Prindsessen saa kiær, som deres Moder, og tænkte slet ikke paa, hvor hæslig hun saae

ud. Men da hun nu altid sad i Stuen, og aldrig gik ud, thi hun skammede sig for at lade sig see af Folk, saa blev hun syge-lig, og Doctoren sagde, at hun maatte gaae ud at spadsere. Det faldt hende rigtignok suurt, og hun hængte et tykt Slør over sit hæslige Ansigt, for at Ingen skulde faae det at see. Men da kunde Luften heller ikke meget hielpe hende, og hun blev meer og meer daarlig. Da tænkte hun: „Det har jeg for-tient; fordi jeg har været saa stolt af min Skionhed, derfor har den gode Gud nu giort mig saa hæslig. Saa vil jeg ogsaa taalmodig bære min Straf, og ikke længer skiule den for Folk.“ Og nu gik hun omkring uden Slør. Først bleve rig-tignok alle Folk staaende, og saae efter hende. Men da hun talte venligt til Alle, altid gav de Fattige Noget, og var god mod Enhver, saa havde Folk Medlidenhed med hende, og Ingen spottede hende. Mangen Een tænkte ogsaa: Hun er straffet haardt nok, men uden den Straf var hun heller aldrig bleven saa god.

Det varede vel to Aar — da blev Prindsessen meget syg, og Doctoren sagde, han kunde ikke hielpe hende, hun maatte døe. Da blev der en Jammer paa Slottet! Kongen og Dronningen vilde slet ikke give sig tilfreds ved, at deres gode Datter skulde døe; alle Pigerne græd, og den hele Dag blev der hverken kogt eller stegt, thi der var Ingen, som vilde spise. Dertil holdt de altfor meget af Prindsessen. Der var ogsaa en stor Sorg i hele Byen, og der kom hele Tiden Folk, som spurgte, om det ikke snart blev bedre med den gode Prindsesse; og alle Kirker vare fulde af Mennesker, der bad for hende. Men den-gang det blev Nat, samlede Prindsessen sine sidste Kræfter og sagde, at hun følte nu, hendes yderste Time var nær. Hun tog Afsked med sine Forældre og med alle Folk omkring hende, og takkede den gode Gud, at han havde giort hende styg, fordi hun derved var bleven forbedret, og dog nu haabede at blive salig. Endelig bad hun, at de vilde trække Sengegardi-nerne sammen, og at Alle vilde lægge sig til Hvile, for at hun kunde døe i Ro.

Da nu Prindsessen saaledes laae i Sengen og ventede

paa Døden, og alle Folk vare gaaede bort, da sad den gamle Vaagekone allene i en Krog ved en Natlampe, og der var ganske stille og mørkt i Stuen. Men lige i det Taarnuhret slog tolv, blev der med eet saa lyst, som om der var tændt mange hundrede Lys i Stuen, og Sengegardinerne fløi til Side, og i Stedet for den gamle Vaagekone stod en deilig Dame ved Sengen — thi det havde været Feen — hun rørte ved Prindsessen med en Blomsterstængel, som hun havde i Haanden, og sagde: „Mikmak! bliv nu sund og frisk. Din Prøvetid er til Ende. Bliv ved at være god, da vil Du blive lykkelig.“ Og efterat den deilige Dame havde sagt dette, var hun borte, og Vaagekonen var der ikke heller meer, og der var igien mørkt i Stuen, og kun Natlampen brændte i det ene Hiørne. Men Prindsessen var ganske frisk og vel tilmode, og tænkte bestandig: „Gid dog mine Forældre vilde komme, at de ikke længer skal sørge, fordi de tænke, at jeg skal døe.“

Endelig blev det Morgen, og Kongen og Dronningen havde reist sig og kom op ad Trappen; og Kongen sagde: Nu maa vor Datter vel være død. Og Dronningen sagde: Jeg troer det ogsaa; hun var igaar Aftes meget slet. Men saasnart de lukkede Stuedøren op, kom en ung, skiøn Prindsesse dem imøde, der var endnu smukkere, end Mikmak før havde været. Da sagde Dronningen: „Men, kiære Mand! hvem er det?“ Og Kongen sagde: „Det maa vist være en Engel, der vil afhente vor kiære Datter til Himmelen.“ Da faldt den skiønne Prindsesse dem om Halsen, og sagde dem, at hun var deres Datter, som nu atter var bleven sund og frisk; og hun fortalte dem Alt, hvad der om Natten havde tildraget sig. Men at hun igien var ung og smuk, det vidste hun ikke, thi der var ikke noget Speil i Stuen. Og da hun hørte det, blev hun glad; dog stolt blev hun ikke mere, men altid god og from.

20.

Roveren.

Der var engang en Møller, som havde en smuk Datter; da hun var voxen, tænkte han: „Jeg vil ikke beholde min Datter hos mig bestandig; naar der kommer en ordentlig Frier og beiler til hende, saa vil jeg gifte hende bort, at hun kan blive vel forsørget.“ Da hændte det sig, at der kom en Frier, som lod til at være meget rig, og da Faderen ikke vidste noget at udsætte paa ham, saa lovede han ham sin Datter; men Pigen havde ham ikke meget kiær, saaledes som en Brud skal holde af sin Brudgom; hun vidste ikke hvorfor, men hun følte et Slags Gru i sit Hierte hver Gang hun saae paa ham, eller tænkte paa ham. Han sagde engang til hende: „Hvorfor besøger du mig ikke, da du dog er min Kiæreste?“ — „Jeg veed ikke, hvor Eders Huus er,“ sagde Pigen. „Det er derude i den grønne, mørke Skov,“ svarede Brudgommen. Hun søgte Udflugter, og sagde: „Derhen kan jeg aldrig finde Vei.“ Men Brudgommen sagde: „Jo, paa Søndag maa du gaae ud til mig; jeg har allerede budet Giæster fordi jeg ventede, at du vilde komme; og jeg skal strøe Aske for at du kan finde Vei til mig igiennem Skoven.“ Da det nu var Søndag, og Pigen skulde til at gaae, fik hun en stor Angest over sig. Men hun tænkte: „Det kan jo ikke være anderledes; gaae skal og maa jeg“; og saa stak hun begge sine Lommer fulde af Ærter og Lindser. Hun fandt rigtig nok Aske strøet, ligesom en Vei i Skoven, og der gik hun videre og videre frem; men ved hvert et Skridt kastede hun Ærter og Lindser til høire og venstre paa Jorden. Saaledes gik hun næsten den hele Dag, indtil hun kom til et Huus, der laae midt i det Tykkeste af Skoven. Der var ganske stille, og hun fandt ikke et Menneske derinde, men paa eengang raabte en Stemme:

„Tu ſtakkels Barn! vend om, vend om!
Hen til et Morderhuus du kom!"

Og da hun ſaae ſig om, var det en Fugl, der ſad i et Buur, og den raabte endnu engang:

„Vend om, du ſtakkels Barn! vend om!"

Nu gik den ſmukke, unge Pige videre fra den ene Stue til den anden, og giennem hele Huſet, men allevegne var der tomt, og ikke en Menneſkeſiæl var at finde. Endelig kom hun ned i Kielderen, og der ſad en ældgammel Kone. „Kunde I ikke ſige mig," ſagde Pigen, „om min Kiæreſte boer her?" — „Ak, mit Hierte Barn!" ſvarede den gamle Kone, „det kan jeg alt for vel ſige dig. Du er kommen i en Mordergrube; dit Bryllup ſkal være med Døden; Røveren vil tage Livet af dig. Seer Du, der har jeg maattet ſætte en ſtor Kiedel med Vand paa, naar de ſørſt have dig her, ſaa vil de hakke dig i Stykker, og koge dig i Kiedlen, og ſaa vil de ſpiſe dig. Hvis jeg ikke redder dig, ſaa er Du fortabt."

Derpaa ſkiulte hun Pigen bag en ſtor Tønde og ſagde: „Rør dig nu blot ikke af Stedet, ellers er det ude med dig; naar Røverne ſove, ville vi flygte bort; jeg har ogſaa længe villet være herfra, naar jeg kunde faae Een med mig." Neppe var dette ſkeet, før Røverne kom hiem, og havde en anden Jomfru med; de vare ganſke berusede, og hørte ikke hendes Skrigen og Jamren. De gave hende Viin at drikke, tre Glas, et Glas hvid, et Glas rød og et Glas guul Viin; deraf ſprang hendes Hierte. Derpaa rev de hendes fine Klæder af, lagde hendes deilige Legeme paa et Bord, hakkede det i Stykker, og ſtrøede Salt derpaa. Da blev Bruden bag ved Tønden ſaa angeſt, ſom om hun allerede følte ſin Død. Og En af Røverne ſaae tilſidſt, at den myrdede Pige havde en Guldring paa den lille Finger, og da den ikke godt vilde lade ſig trække af, tog han en Øxe, og huggede Fingeren af; men Fingeren ſprang i Veiret og faldt ned bag ved Tønden, lige i Brudens Skiød. Røveren tog et Lys og ſøgte efter den, men kunde ikke finde den; da ſagde En af de Andre: „Har Du ogſaa ſøgt bag ved den ſtore Tønde?" — „Hør!" raabte den gamle Kone hurtigt, „nu er det bedſt

I komme til Bords, og lader den Søgen fare til i Morgen; Fingeren løber dog ikke bort fra Jer."

Da holdt Røverne op at søge; og de satte dem til Bords og spiste og drak; men den Gamle havde heldt en stærk Sovedrik i Vinen, saa at de snart bleve overvældede af Søvn, og den ene efter den anden lagde sig ned paa Gulvet i Kielderen og sov og snorkede. Da Bruden bag ved Tønden hørte dette, krøb hun frem, og hun maatte skride over alle Røverne, som laae der i en lang Række, og var i Dødens Angest for, at een af dem skulde vaagne. Men Gud hialp hende, at hun kom lykkelig igiennem, og den Gamle steg op ad Trappen med hende, og de skyndte sig begge bort fra Morderhulen. Asken, som Røveren havde strøet i Skoven, var blæst bort; men Ærterne og Lindserne havde spiret, og vare vorede op, og viste dem Veien i Maaneskin. Da gik de den hele Nat, og næste Morgen kom de til Mollen. Men Pigen fortalte sin Fader alting, saaledes som det var tilgaaet.

Da nu Dagen var kommet, at Brylluppet skulde staae, indfandt Brudgommen sig, og Molleren lod al sin Slægt, og alle sine Bekiendte indbyde. Medens de sad ved Bordet, blev det opgivet Enhver, at fortælle Noget. Da sagde Brudgommen til Bruden: "Nu, min Hierte! veed Du Ingenting? fortæl os dog noget!" Hun svarede: "Ja, saa vil jeg da fortælle en Drøm jeg har havt. Jeg drømte engang, at jeg gik igiennem en Skov, og kom til et Huus, hvor der ikke var en Menneskesiæl, men en Fugl i et Buur raabte to Gange:

"Du stakkels Barn! vend om, vend om!
Hen til et Morderhuus Du kom!"

"Ja, min Hierte! det drømte jeg kun. — Derpaa gik jeg giennem alle Stuerne, og de vare alle tomme, indtil jeg kom i Kielderen, hvor der sad en ældgammel Kone. Jeg sagde: "Boer ikke min Kiæreste her?" Men hun svarede: "Ak, mit hierte Barn, Du er kommen i en Mordergrube; din Kiæreste vil dræbe dig og hakke dig i Stykker, og derpaa koge og spise dig." — Ja, min Hierte! det drømte jeg kun. — Men Konen skiulte mig bag ved en stor Tønde, og neppe var det skeet, saa

kom Røverne hiem, og ſlæbte en Jomfru med, hende gav de tre Slags Viin at drikke; og deraf ſprang hendes Hierte — Derpaa trak de hendes fine Klæder af, huggede hendes deilige Legem i Stykker paa et Bord, og ſtrøede Salt derpaa" — Brudgommen rørte ſig lidt, og Bruden ſaae ham i Øinene og ſagde igien: "Ja, min Hierte! alt det drømte jeg kun. — Og en af Røverne ſaae, at hun havde en Guldring paa Fingeren, og den var ikke let at faae af, og han tog en Øxe og huggede den af, men Fingeren ſprang i Veiret og faldt bag ved den ſtore Tønde lige i mit Skiød — og her er Fingeren med Ringen!" Ved diſſe Ord tog hun den af ſit Skiød, og viſte den frem for Alle ſom vare tilſtede ved Bordet.

Da Røveren ſaae og hørte dette, blev han kridhvid af Skræk, og vilde ud af Stuen; men Giæſterne holdt faſt paa ham, og gav ham i Øvrighedens Hænder. Da blev han ſat i Fængſel, og de fangede hele hans Bande, og halshuggede dem alle for deres mange Misgierninger.

21.

Pigen i Muſeſkindspelſen.

Et jydſk Eventyr.

(Fra Ringkiøbing Amt. Mundtlig berettet).

Der var engang en Herremand, ſom havde en eneſte Datter, hende førte han ud i en ſtor Høi, og der ſkulde hun boe, medens der var Krig i Landet. Faderen havde hemmeligt ladet bygge en Stue til hende derinde; der var Mad og Drikke og Brændſel til ſyv Aar, og hun maatte ikke komme ud, før han hentede hende frem; men hvis han ikke var kommen inden ſyv Aar, maatte hun ſelv gaae ud, og da kunde hun vide, at han var død. Hendes lille Hund var den Eneſte, ſom hun ſkulde have til Selſkab. Faderen kyſſede hende til Affked, trøſtede ſig ved, at han nu havde bragt hende til et ſikkert Sted, medens de

ſlemme Krigsfolk foer om i Landet, og derpaa drog han ud med alle ſine Svende, for at ſtride for ſit Fædreland.

Herremandens Datter ſad i Høien og ſpandt og vævede og ſyede; og det ene Aar gik hen efter det andet. Hun fik ſig en heel Klædning færdig, ſom var indvirket med Sølv, og en anden med Guld; men da hun ikke længer havde noget at ſpinde, eller noget rigtigt at tage ſig for, begyndte Tiden at falde hende lang. Hendes Levnetsmidler gik ogſaa med, og hun ſørgede over, at hendes Fader blev borte; da Tiden ſnart var udløben, og han ikke kom, kunde hun vel forſtaae, at han maatte være død. Hun begyndte da paa at grave ſig ud af Høien, men det blev langvarigt, og var ingen let Sag for hende. Imidlertid ſlap hendes Fødevarer op; men der var fuldt af Muus i Høien; deraf tog den lille Hund hver Dag endeel, ſom den bed ihiel; dem flaaede hun, ſtegte dem, ſpiſte Kiødet, og gav ſin lille Hund Benene; men alle Muſeſkindene ſyede hun ſammen, og giorde ſig deraf en Pels, ſom var ſaa ſtor, at hun ganſke kunde ſkiule ſig i den. Hver Dag gravede hun paa en Udgang af Høien, og tilſidſt kom hun ſaa vidt, at hun igien fik Dagens Lys at ſee. Da Aabningen var bleven ſtor nok, gik hun ud af Høien med ſin lille troe Hund, og da hun var kommen uden-for, kaſtede hun ſig paa Knæ, og takkede Gud for ſin Frelſe. Hun lukkede derpaa Høien godt til igien, og de Muſeſkind, hun havde tilovers, hængte hun rundt om Høien, paa ſmaa Pinde, ſom hun ſtak ned i Jorden.

Herremandens Datter gik nu med ſin Hund fra Høien ud igiennem Skoven, og der var meget, ſom havde forandret ſig oven paa Jorden i de ſyv Aar, medens hun havde boet nede i Hulen. Hun havde ſin Guldklædning og ſin Sølvklædning paa, men uden paa dem havde hun ſin Muſeſkindspels, der ganſke tilhyllede hende, ſaa hun mere var liig et Fattigmands-barn, end en fornem Jomfru. Ved det førſte Huus, hun kom til, ſpurgte hun, hvem der boede paa Herregaarden? „Det giør den unge Herremand,“ ſvarede de, „ſom fik den i Arv, dengang den forrige døde.“ — „Hvordan døde han da?“ ſpurgte hun, og kunde neppe ſkiule ſin Bedrøvelſe. „Jo, det var en tapper

Krigsmand" ſagde de, „han jog Fienden ud af Landet; men paa det ſidſte faldt han ſelv i et Slag. Hans eneſte Barn, det var en Datter; hun var i Forveien røvet bort; og Ingen har ſiden hørt Noget til hende." Jomfruen ſpurgte, om de ikke kunde ſige hende et Sted, hvor hun kunde komme i Tieneſte. „Vor unge Herremand ſkal ſnart giftes," ſagde de; „Bruden er kommen til Gaarden med ſin Fader og Moder, og de lave til Bryllupsgilde; gaa Du kun derop, der vil de nok flye dig noget at beſtille."

Pigen i Muſeſkindspelſen gik op til ſin Faders Herregaard; den lille Hund blev ordentlig glad, da han kiendte Stedet igien, men Jomfruen græd af Sorg, og bankede ydmygt paa Døren. Da Folkene hørte, at hun ſøgte Arbeide, tog de gierne imod hende; de ſatte hende til at feie Gaarden og Trapperne, og til anden grov Gierning. Men hun udrettede Alting villigt og godt, ſaa Alle maatte blive tilfreds med hende. Mange Folk, der gik forbi, morede ſig ogſaa over at ſee paa hendes fine Skindpels; men hendes Anſigt kunde der Ingen faae at ſee. Hun havde en ſtor Hætte paa, ſom hængte langt ud over Anſigtet, og ſkiulte det, og den vilde hun aldrig ſlaae tilſide.

Om Aftenen før Bryllupsdagen lod Bruden hende komme ind i ſit Værelſe, og ſagde til hende, at hun vilde bede hende om en ſtor Tieneſte. „Du er af ſamme Størrelſe, ſom jeg," ſagde hun; „Du maa i Morgen tage min Brudekiole og Brudeſløret paa, og kiøre til Kirken, og lade Dig vie til Brudgommen i mit Sted." — Pigen i Muſepelſen kunde ikke begribe, hvorfor den Anden ikke ſelv vilde vies til den unge ſmukke Herremand. Bruden fortalte hende da, at der var en Anden, ſom hun i Forveien havde givet ſin Tro; men det var hendes Forældre, der vilde tvinge hende til at gifte ſig med den rige Herremand. Nu vovede hun ikke at ſige dem imod; men hun havde giort den Aftale med ſin Kiæreſte, at paa Bryllupsaftenen vilde hun flygte langt bort med ham. Det kunde hun ikke giøre, naar hun førſt havde bundet ſig til Herremanden ved Alteret; men naar hun der ſendte en Anden i ſit Sted, kunde alting gaae godt. Pigen i Muſepelſen lovede at giøre hvad Bruden bad hende om.

Næſte Dag blev Bruden pyntet i koſtelige Klæder, og alle Gaardens Folk kom op til hendes Kammer for at ſee hende. Da ſagde hun tilſidſt: „Kald mig ogſaa paa den fattige Stakkel, ſom har feiet Gaarden, at hun ogſaa kan faae mig at ſee.“ Pigen i Muſepelſen kom, Bruden lukkede ſig inde med hende, gav hende de ſmukke Klæder paa, og Brudeſløret over Hovedet, men ſelv hyllede hun ſig ind i den lange vide Skindpels.

Derpaa førte de Herremandens Datter ud paa Vognen til Brudgommen, og de kiørte til Kirke med det hele Brudefølge. Paa Veien kom de forbi den Høi, hvor hun ſaa længe havde været ſkiult. Da ſukkede hun under Sløret og ſagde:

„Hisſet ſtaaer endnu hver Pind
Med alle de ſmaa Muſeſkind,
Hvor jeg Stakkel i Høien ſad
Saamangen Dag, og aldrig var glad.“

„Hvad ſiger Du, min Hiertenskiær?“ ſpurgte Brudgommen. „O, jeg taler kun lidt med mig ſelv“ ſvarede hun. Dengang hun traadte ind i Kirken, ſaae hun begge ſine Forældres Billeder; der hængte et paa hver Side af Alteret; men det var for hendes Øine, ſom de vendte ſig om, da hun græd under Sløret, ved at ſee paa dem. Da ſagde hun:

„Vender Jer om igien, I Billeder fiin',
Vender Jer, kiære Fader og Moder min!“

Da vendte Billederne ſig om igien; men Brudgommen ſpurgte: „Hvad ſiger Du, min kiære Brud?“ — „O, jeg taler kun lidt med mig ſelv,“ ſvarede hun igien. Da bleve de viede i Kirken, Herremanden ſatte en Ring paa hendes Finger, og de kiørte hiem igien; men ſaaſnart Bruden var ſtaaet af Vognen, ſkyndte hun ſig, ſom der var aftalt, og løb op paa Jomfruens Kammer, hvor hun ſkiftede Klæder med hende; men Bruderingen, ſom hun havde paa Fingeren, beholdt hun. Da hun ſiden ſtod i ſin Muſepels i Døren imellem de andre Tieneſtefolk, tænkte Ingen paa, at det var hende, ſom nylig havde ſtaaet Brud for Alteret. Om Aftenen blev der Dands, og Herremanden dandſede med hende, der ſkulde være hans Brud; men da han tog hendes Haand, ſagde han: „Hvor er Ringen, ſom jeg i Kirken

ſatte paa din Finger?“ Da blev Bruden noget forlegen, men hun ſvarede raſk: „Jeg tog den af et Øieblik, og lagde den i mit Kammer; men nu vil jeg løbe ud og hente den.“ Hun løb da ud, vinkede ad den anden Brud, og forlangte Ringen. „Nei,“ ſagde Herremandens Datter, „den Ring giver jeg ikke fra mig; den hører til paa den Haand, ſom blev givet bort for Alteret. Men jeg vil følge dig hen til Døren, der kan Du kalde paa ham, og vi blive begge ſtaaende paa Gangen. Naar han ſaa kommer, puſte vi Lyſet ud, ſom ſtaaer der, og jeg rækker min Haand ind ad Døren, ſaa han faaer Ringen at ſee.“ Derved blev det da; Brudgommen ſtod nær inden for Døren, Bruden kaldte ad ham i Gangen, og ſagde: „See, her er Ringen!“ i det Samme puſtede hun Lyſene ud, og den Anden ſtak ſin Haand, med Ringen paa, ind giennem Døren. Men Brudgommen vilde ikke nøies med at ſee paa Ringen; han greb om Haanden, og trak Pigen ind i Salen. Da ſaae han med Forundring, at det var den fattige Stakkel i Muſeſkindspelſen. Alle Brudegiæſterne ſamledes omkring hende, og vilde vide, hvordan det hængte ſammen. Da trak hun Skindpelſen af, og ſtod der i ſin guldvirkede Klædning, og var ſmukkere at ſee til, end den anden Brud. Nu vilde Alle vide hvordan det gik til, og hun maatte da fortælle dem, hvor længe hun havde ſiddet ſkiult i Høien, og at hendes Fader havde været deres forrige Herremand. Den lille Hund blev ogſaa hentet ind fra Pigens usle Kammer, og mange Folk i Egnen kiendte den igien. Der blev da en ſtor Glæde og Forundring. Alle priſte hendes Fader, ſom havde ſtridt ſaa tappert for Landet, og Alle vare enige i, at Herregaarden hørte hende til. Hendes Sorg havde nu vendt ſig til Glæde; men hun vilde at Alle ſkulde være glade, ſom hun, og ſaa ſkienkede hun den anden Brud Gods og Guld, at hun kunde gifte ſig med den Mand, ſom hun hemmeligt havde givet ſin Tro. Forældrene fandt ſig deri; og nu gik det først ret lyſtigt til ved Bryllupsgildet, dengang den unge Herremand dandſede med ſin rette Brud, ſom han var viet til i Kirken.

22.

Stadsmusicanterne i Bremen.

Der var en Mand i Tydskland, som havde et Esel, der havde tient ham trolig i mange Aar; men nu var det paa Heldingen med Eselet; Kræfterne tog af, og det duede næsten ikke mere til Arbeide. Da sagde Herren: „Det er en doven Esel; Han er ikke sit Foder værd; men Skindet kan nok due.“ Men Eselet mærkede, hvad Klokken var slagen, tog Leiligheden i Agt, og løb sin Vei, ad Bremen til. „Der kan du jo nok blive Stadsmusicant!“ sagde han ved sig selv. Da han nu havde gaaet et godt Stykke, fandt han en Jagthund liggende paa Veien, og den pustede, som een, der havde løbet sig ganske træt. „Hvad puster du efter?“ spurgte Eselet. „Ak“ sagde Hunden, jeg er nu til Aars, og bliver svagere; og da jeg ikke kan løbe saa stærkt paa Jagten som i mine unge Dage, vilde min Herre skyde mig ihiel; men jeg mærkede, hvad han havde i Sinde, og løb fra ham og hans Kugle Alt hvad jeg kunde; men nu ligger jeg her, og veed ikke hvormed jeg skal fortiene mit Brød.“ —„Hør, veed du hvad“, sagde Eselet, „jeg vil til Bremen for at blive Stadsmusicant; følg Du med, og gior som jeg, tag Tieneste ved Musiken; den kan føde sin Mand.“ Det syntes Hunden nok om; og de gik videre frem. Men det varede ikke længe, saa traf de paa en Kat, der sad ved Grøften, og saae ganske ynkelig og modfalden ud. „Hvad er der i Veien med Dig?“ spurgte Eselet. „Herregud!“ sagde Katten, „man kan vel ikke være lystig, naar man seer sin Død for Øine. Jeg er nu gammel, mine Tænder vil ikke staae mig bi; og fordi jeg nu heller vilde sidde bag Kakkelovnen og spinde, end gaae paa Musejagt, saa havde min Madmoder i Sinde at drukne mig. Jeg listede mig vel bort i Tide, uden at hun mærkede det; men nu sidder jeg stakkels gamle Kat her paa Landeveien,

og veed ikke hvad jeg skal gribe til, for at komme i et godt Huus igien." — „Det skal jeg sige dig, Du skal gaae med os to til Bremen", sagde Eselet; „Du forstaaer dig jo paa Kattemusik; saa kan du ogsaa blive Stadsmusicant." — „Ja, I har Ret!" sagde Katten; „det var nu ikke faldet mig ind;" og saa gik den med de andre. Noget efter kom de tre Landflygtige forbi en Gaard; der stod Hanen ovenpaa Porten, og galede af Livskræfter. „Hi ja-a!", raabte Eslet, „Du skriger da ogsaa, saa det gaaer igiennem Marv og Been; hvad er der nu paa færde?" — „Jh", sagde Hanen, „jeg har hele Morgenen galet til godt Veir, for det er idag Frue Dag, saa veed vi jo, at Jomfru Maria har vasket Lintøi, og vil have det tørret; men det hielper mig ikke. Her skal komme Fremmede i Morgen, og vor Madmoder har ikke mindste Medlidenhed med en tro, aarvaagen Tiener. Hun har sagt, der skal koges Suppe paa mig, og Kokkepigen skal skære Halsen af mig i Aften. Nu sidder jeg derfor her, og galer af fuld Hals, saalænge den er heel endnu." — „Aa hvad, du Rødhoved!" sagde Eselet, „det er aldrig værd at prøve det; du finder allevegne noget bedre end Døden af en Kokkepiges Haand; gaae du med os til Bremen; Du har en god Tenorstemme, og naar vi fire føre en Qvartet op, saa skal jeg love for, det bliver en Musik, der kan lade sig høre. „Ja, ja," sagde Hanen; det vil jeg nok gaae ind paa;" og dermed drog de alle fire videre.

Men de kunde ikke naae Bremen paa een Dag; og om Aftenen, da det blev mørkt, kom de i en Skov, hvor de vilde blive Natten over. Eselet og Hunden lagde sig under et stort Egetræ; Katten klavrede op i en Green, og Hanen fløi tilveirs, op i den øverste Top, og før han satte sig til Ro, saae han sig endnu engang rundt omkring, til alle fire Verdens Hiørner. Da syntes det ham, at han saae noget langt borte, der lyste i den mørke Skov; og han raabte ned til sine Staldbrødre, at der maatte være et Huus i Skoven, for han kunde see, at der skinnede Lys. Da sagde Eslet: „Saa er det bedst, vi søge derhen; for her bliver kun et daarligt Natteqvarteer." — „Ja" sagde Hunden, „at faae sig et Par gode Been med lidt Kiød paa, det vilde

ogsaa giøre godt." Derpaa travede de afsted i Skoven, lige efter Lyset, og jo længere de kom, jo lysere blev det; til de omsider kom til et Røverhuus, der laae dybt inde i den tykkeste Skov, og hvor Stuen var stærkt oplyst. Eselet, som den største af Selskabet, gik til Vinduet og saae ind i Stuen, og blev ved at staae og see. „Naa, hvad seer du da, Graaskimmel?" spurgte Hunden. „Hvad jeg seer" sagde Eselet; „Jh, jeg seer der staaer et dækket Bord midt i Stuen, med god Mad paa; og Røveren og hans Svend sidde og spise alt hvad de kan." „Der kunde vanke Noget for os med" sagde Hunden. „Ja! gid vi var der!" sagde Eselet. Derpaa lagde de Raad op, hvordan de skulde faae de to Røvere bort; og tilsidst fandt Katten paa et Middel. Eselet maatte sætte sine Forbeen op i Vinduet; Hunden sprang paa Ryggen af Eselet, Katten klavrede op paa Hunden, og Hanen fløi op og satte sig paa Kattens Ryg. Derpaa begyndte de Alle paa engang, efter et Signal, som Hanen gav, at istemme deres Musik; og med det samme slog de Vinduet ind, og styrtede alle fire ind i Stuen, saa Ruderne klang og klirrede omkring dem. Røverne, der allerede vare satte i Skræk ved den frygtelige Musik, troede nu, det var et Spøgelse, der kom styrtende ind i Stuen, og toge i største Forskrækkelse Flugten ud i Skoven. Nu satte de fire Svende sig omkring Bordet, toge til Takke med hvad der var levnet, og aad af Hiertenslyst.

Da nu de fire Spillemænd vare færdige dermed, slukkede de Lyset, og søgte sig et Natteleie, hver efter sin Natur og Bequemmelighed. Eselet lagde sig paa Møddingen, Hunden bag Døren, Katten paa Skorstenen ved den varme Aske, og Hanen satte sig paa Hanebielken. Da de alle fire vare meget trætte af Dagens Vandringer, sov de ogsaa snart ind. Men da Midnat var forbi, og Røveren langt borte fra, kunde see, at der ikke længer brændte Lys i Huset, og Alting lod til at være roligt, sagde han til sin Svend: „Vi skulde dog ikke have ladet os jage saadan en Skræk i Livet; gaae Du ind i Huset, og see, hvordan det staaer til." Svenden maatte da gaae, skiøndt Lysten ikke var stor hos ham; han fandt alting

roligt, gik ud i Kiøkkenet, og vilde tænde Lys med en Svovelstikke. Der sad Katten paa Skorstenen med sine gloende Øine; dem tog Røveren for en Glød, og holdt Svovelstikken hen til Øiet. Men Katten forstod ikke Spøg; den sprang lige i Ansigtet paa ham, hvæsede stærkt og rev ham ganske blodig. Da blev han gruelig forskrækket, og foer ud af Bagdøren; men Hunden, som laae der, sprang op, og bed ham dygtigt i Benet; og da han i Gaarden løb forbi Møddingen, pasede Eselet paa og gav ham et dygtigt Slag med Bagbenene, saa han tumlede derved; men Hanen, der var bleven vækket af al den Støi, raabte ned fra Bielken: „kykeliky!“ — Da løb Røveren Alt hvad han kunde tilbage til sin Herre, og sagde: „Nei, der kan intet Menneske komme! I Huset sidder en frygtelig Hex, hun har pustet Ild paa mig, og revet mig blodig i Ansigtet med sine lange, lodne Fingre. Ved Døren staaer der en Mand med en Kniv; han stak mig i Benet; I Gaarden ligger et stort Uhyre, som slog mig med en Kølle, saa jeg tumlede om; og under Loftet sidder Dommeren, han raabte: „bring mig den Gautyv hid!“ Da skyndte jeg mig hvad jeg kunde, for at komme bort.“ — Da Røveren hørte det, sagde han: „Det er ikke værdt at komme der mere.“ Men de fire Musicanter fandt sig saa vel i Huset, at de for det første blev der, og opsatte at gaae til Bremen; og den, som har fortalt dette, mener det gierne kan være, at de ere der endnu.

23.

Hanſemand og Grethe.

Der var engang en fattig Brændehugger, ſom boede nær ved en ſtor Skov. Han var ſaa fattig, at han knap havde det daglige Brød for ſig og ſin Kone og ſine to Børn, Hanſemand og Grethe. Tilſidſt vidſte han ikke engang mere hvor han ſkulde faae Brødet fra, og var reent ude af ſig ſelv over al den Jammer og Nød, ſom han ſaae for ſine Øine. Da han nu laae om Aftenen og ikke kunde ſove for bare Sorg, ſagde hans Kone til ham: „Hør, Mand! i Morgen tidlig ſkal Du tage begge Børnene, og endnu engang give dem hver et Stykke Brød; bring dem ſaa ud i Skoven, ret dybt inde, hvor der er allertykkeſt; der ſkal du tænde et Baal for dem, og lad dem ſaa blive der allene tilbage; vi kan dog ikke føde dem længere.“ — „Nei, Kone! ſagde Manden, det nænner jeg aldrig, at bringe mine egne, kiære Børn ud i Skoven, hvor de vilde Dyr ſnart ville finde dem, og rive dem ihiel.“ — „Ja, giør du ikke det“, ſagde Konen, „ſaa maae vi alleſammen ſulte ihiel“, og hun plagede ham ſaalænge, til han endelig ſagde ja.

De to Børn laae ogſaa vaagne af Sult; og de hørte hvad deres Moder ſagde til Faderen. Da tænkte Grethe: nu er det ude med os, og gav ſig ynkelig til at græde. Men Hanſemand ſagde: Vær ſtille, Grethelille, og ſørg du kun ikke; jeg ſkal nok hielpe os begge to. Derpaa ſtod han op, tog ſin lille Trøie paa, lukkede Nederdøren ganſke ſagte op, og liſtede ſig ud. Der udenfor ſkinnede Maanen klart, og de hvide Flinteſtene ſaae ud ſom lutter nye Tokillinger. Hanſemand bukkede ſig, og puttede ſaa mange af dem i ſine Trøielommer, ſom der kunde faae Rum. Derpaa gik han ind igien, lagde ſig i Sengen, og ſagde til Grethe: „Nu kan du være rolig, og ſove ganſke trygt;“ og de faldt begge i Søvn.

Tidligt om Morgenen, før Solen endnu var oppe, kom Moderen og vækkede dem begge to: „Staaer nu op, Børn! Vi ſkal ud i Skoven! Der har I hver et Stykke Brød; men I maae ſpare paa det, og giemme noget til Middag!“ — Grethe tog Brødet under ſit Forklæde, fordi Hanſemand havde Stenene i ſin Lomme; og derpaa gik de ud ad Skoven til. Da de havde gaaet lidt, ſtod Hanſemand-ſtille, og ſaae ſig tilbage mod Huſet; og noget efter igien, og ſaadan blev han ved. Nu ſagde Faderen: „Hvad ſkal det betyde, Hanſemand, at du hvert Øieblik ſeer dig tilbage? Du ſinker dig kun, og glemmer at tage Benene med dig. — „Aa, Fader,“ ſvarede Hans, „jeg ſeer kun efter min lille hvide Kat; jeg troer den ſidder oppe paa Taget og vil ſige mig Farvel.“ — „Jh, din Nar!“ ſagde Moderen, „det er jo ikke din Kat; det er Morgenſolen, der ſkinner paa Skorſtenen.“ Men Hanſemand havde ikke ſeet efter Katten; hver Gang han vendte ſig og ſtod ſtille, havde han kaſtet en af de blanke Flinteſtene af ſin Lomme paa Veien.

Da de vare komne midt ind i Skoven, ſagde Faderen: „Naa, Børn, ſanker nu Brænde alt hvad I kan; ſaa vil jeg tænde en Ild op, at vi ikke ſkal fryſe. Og Hanſemand og Grethe ſankede nu Qviſte og Grenebrænde ſammen, ſaa det blev til en ſtor Dynge. Den tændte Faderen i Brand, og da Luen blusſede ret høit op, ſagde Moderen: „Nu, Børn, kan I lægge Jer om Ilden og ſove; vi maae længere ind i Skoven og fælde Brænde; men I kan bie her til vi komme igien og hente Jer.“

Hanſemand og Grethe bleve ſiddende ved Ilden til Middag; ſaa ſpiſte hver ſit Stykke Brød. De troede, deres Fader var endnu i Skoven, fordi de hørte Huggene af hans Øxe; men det var ikke andet end et Stykke Brænde, ſom han havde bundet ved et Træ, og ſom Vinden ſlog frem og tilbage. Nu ventede de indtil Aften; men Fader og Moder blev borte, og Ingen kom der for at hente dem hiem. Da det nu blev mørk Nat, gav Grethe ſig til at græde; men Hanſemand ſagde: „Bi kun lidt, til Maanen er kommen op.“ Og da Maanen var oppe, tog

han Grethelille ved Haanden; og der laae Flinteſtenene paa Jorden og glimrede ſom nye Toſkillinger, og viſte dem Veien. Og de gik hele Natten igiennem; og da det blev Morgen, kom de igien til deres Faders Huus. Faderen var ret hiertelig glad, da han ſaae ſine Børn igien, thi det havde giort ham ondt, da han maatte lade dem blive allene tilbage; Moderen lod ogſaa ſom hun glædede ſig, men i hendes Hiérte var hun vred.

Ikke ret længe efter, ſaa var der igien ikke Brød i Huſet, og Hanſemand og Grethe de hørte begge, at deres Moder om Aftenen ſagde til Faderen: „Eengang har Børnene fundet Veien tilbage, og da har jeg ladet det gaae hen; men nu er der igien ikke mere end et halvt Brød i Huſet. Du maa i Morgen tidlig bringe dem endnu dybere ind i Skoven, ſaa at de ſlet ikke kunne finde hiem igien; der er ikke andet for os at giøre.“ Det gik Manden meget nær til Hierte; og han tænkte ved ſig ſelv: „Det var dog bedre at du deelte den ſidſte Bid Brød med dine Børn.“ Men fordi han eengang før havde giort det, ſaa turde han nu ikke ſige nei. Da Børnene havde hørt den Samtale, og Forældrene vare faldne i Søvn, ſtod Hanſemand op, og vilde igien ſanke Flinteſtene; men da han kom til Døren, havde Moderen lukket den i Laas. Dog trøſtede han ſin Søſter, og ſagde: „Sov du kun, lille Grethe! den gode Gud vil nok hielpe os.“

Om Morgenen tidlig fik Børnene hver ſit Stykke Brød, endnu mindre end førſte Gang. Paa Veien brød Hanſemand ſit Stykke i Krummer, ſtod tidt ſtille paa Veien og kaſtede en Brødkrumme paa Jorden. „Hvor bliver du af, Hanſemand!“ ſagde Faderen; „Hvorfor bliver du hvert Øieblik ſtaaende og ſeer Dig om? Afſted med dig!“ — „Jeg ſeer bare efter min lille hvide Due; den ſidder paa Skorſtenen, og vil ſige mig Farvel.“ — „Jh, din Nar!“ ſagde Moderen; „det er ikke din lille hvide Due; det er Morgenſolen, der ſkinner paa Skorſtenen.“ Men Hans ſmulrede alt ſit Brød i Lommen, og kaſtede Krummerne paa Veien.

Moderen førte dem endnu dybere ind i Skoven, hvor de aldrig i deres Levedage havde været før; der ſkulde de igien

ſidde og ſove ved et ſtort Baal; og om Aftenen vilde Forældrene komme og hente dem. Om Middagen deelte Grethe ſit Brød med Hanſemand, fordi han havde ſtrøet alt ſit paa Veien; men Middagen gik og Aftenen kom, og der kom Ingen og hentede de ſtakkels Børn. Hanſemand trøſtede Grethe det bedſte han kunde, og ſagde: „Bi kun lidt til Maanen er kommen op, ſaa kan jeg ſee de Brødſmuler, jeg har ſtrøet hvor vi gik; de ſkal viſe os Veien hiemad.“ Maanen kom op; men da Hans ſaae efter Brødſmulerne, vare de alle borte; de mange tuſinde Smaafugle i Skoven havde fundet dem, og ſpiiſt dem op hver eneſte en. Hanſemand meente dog, at han nok ſkulde finde Veien hiem, og drog Grethe ved Haanden med ſig; men ſnart gik de vild i den ſtore, øde Skov, og de gik Natten igiennem, og hele Dagen derpaa; da kunde de ikke mere, og ſov ind af Træthed. Derpaa gik de ogſaa den følgende Dag, men kom endnu ikke ud af Skoven; og de vare nu ganſke matte af Sult, da de ikke havde faaet det Mindſte at ſpiſe, undtagen nogle Bær, ſom de hiſt og her fandt i Skoven.

Den tredie Dag bleve de ved at gaae til henimod Middag; da kom de til et lille Huus, der var bygget af bare Brød, og Taget var af Kage, og Vinduerne af hvidt Sukker. „Naa! raabte Hanſemand, „her vil vi ſætte os ned, og ſpiſe os ret mætte; jeg vil ſpiſe af Taget; ſpiis du af Vinduerne, lille Grethe! Det er noget for dig, det rene, klare Sukker!“ — Da nu Grethe begyndte at bryde af Sukkeret og knuſede det imellem Tænderne, hørte de en fiin Stemme inde i Huſet, der raabte:

Hvad er det for Rotter eller Muus,
Som gnave derude paa mit Kagehuus?

Børnene ſvarede:

Det er hverken Rotter, eller Muus,
Det er Vinden, ſom ruſker i dit Kagehuus;

og blev ved at ſpiſe. Grethelille brækkede en heel ſtor, rund Vinduesrude ud, og Hanſemand rev et dygtigt Stykke Kage af Taget. Med eet gik Døren op, og en grumme gammel Kone, der ryſtede ſtærkt paa Hovedet, kom liſtende frem. Hanſemand

og Grethe bleve ſaa forſkrækkede, at den ene tabte ſin Sukker-Rude og den anden ſin Kage af Hænderne. Men den Gamle ſagde ganſke venligt: „See, ſee, I rare Smaa! er I kommen i Lav med mit Kagehuus! Hvor kommer I fra ſaa allene? — Ja, det kan være det ſamme; kommer I kun ind med mig. I ſkal faae det ſaa godt.“ Dermed tog hun hver ved ſin Haand, og førte dem ind i Huſet. Der blev diſket op for dem, Melk og Pandekage med fiint hvidt Sukker paa, og Æbler og Nødder; og da de havde faaet nok, redede Konen to pene ſmaa Senge; der lagde Hanſemand og Grethe ſig i, og meente, de vare ſom i Himmerige.

Men den Gamle var en ſlem Hex, der lurede paa ſmaa Børn. Derfor havde hun bygget ſit Kagehuus, for at lokke dem til ſig; og naar hun fik et ſtakkels Barn i ſin Magt, ſlagtede hun det, kogte og ſpiſte det; og det var da ret en Høitid for den fæle Kiælling. Nu var hun grumme glad over at Hanſemand og Grethe vare komne løbende til hende. Ganſke tidligt om Morgenen, førend Børnene endnu vare vaagne, ſtod hun alt op, gik hen til deres Senge, og da hun ſaae dem ſove ſaa ſødt med røde Kinder, ſagde hun ganſke fornøiet til ſig ſelv: „Naa, det bliver en fed Steg for mig!“ Derpaa greb hun Hanſemand, og puttede ham ind i en lille Stald, og da han vaagnede, mærkede han, at han var indeſluttet med et Gitter, ligeſom en kalkunſk Høne, og kunde ikke gaae mere end et Par Skridt. Grethe tog den Gamle fat i, ryſtede hende til hun blev vaagen, og ſagde: „Staa op, din dovne Krop! hent Vand, gaae i Kiøkkenet, og kog os nogen god Mad. Der ſidder din Broder i en Stald; ham vil jeg førſt fede, og naar han er bleven fed, vil jeg ſpiſe ham; ſaalænge ſkal du fodre ham.“ Grethe blev forſkrækket og græd; men hun var nødt til at giøre hvad Hexen forlangte. Nu blev der hver Dag kogt herlig Mad til Hanſemand, for at han ſkulde blive ret fed; men naar de kogte Pølſe, fik Grethe Skindet, og naar Hanſemand fik Krebs, maatte hun nøies med Skallerne. Hver Dag kom den Gamle, og ſagde: „Hanſemand, ræk dine Fingre ud, at jeg kan føle, om du ſnart er fed nok.“ Men Hans rakte altid et

lille Been ud, i Stedet for ſin Finger; og da undrede Kiæl-lingen ſig meget over, at han altid blev ſaa tør, og ikke vilde trives.

Da fire Uger vare gaaede, ſagde hun en Aften til Grethe: „Rap dig nu, og bær Vand til Kiøkkenet! Enten nu din lille Broder er fed eller ikke, ſaa vil jeg ſlagte og koge ham i Morgen. Nu vil jeg imidlertid lægge Dei i Aften, at vi og-ſaa kan bage.“ Da gik Grethelille ud, og græd ſine modige Taarer, medens hun bar det Vand ind, hvori Hanſemand ſkulde koges. Ganſke tidligt om Morgenen maatte Grethe op af Sengen, giøre Ild paa, og hænge en ſtor Kiedel paa Skor-ſtenen. „Paa nu paa“ ſagde den gamle Hex, „nu giør jeg Ild i Bagerovnen, og naar den er hed nok, ſaa ſkyder jeg Brødene ind.“ Men Grethe ſtod i Kiøkkenet, og vendte ſig om, og græd. „Gud give at de vilde Dyr hellere havde ædt os i Skoven;“ tænkte hun, „ſaa vare vi begge døde paa eengang; jeg havde ikke havt den ſtore Hierteſorg, og jeg havde da ikke ſelv maattet ſætte Vand paa til at koge min ſtakkels gode Broder i. Gud hielpe dog os arme Børn ud af denne ſtore Nød!“

En Stund derefter kaldte den Gamle: „Grethe! kom ſtrax her hen til Bagerovnen!“ Da Grethe kom, ſagde Hexen: „See ind i Ovnen, om Brødet allerede er giennembagt, om det er rigtigt bruunt paa Skorpen; mine Øine ere ſvage; jeg kan ikke ſee ſaa langt. Men det kan du vel heller ikke; ſaa ſæt dig kun her paa Brættet; jeg vil ſkyde dig ind i Ovnen, ſaa kan du gaae omkring derinde, og ſee paa Brødene.“ Me-ningen var, naar Grethe var derinde, vilde den onde Hex lukke Døren i, og Grethe ſkulde ſteges i Ovnen ſom en Kalveſteg, og ſaa vilde hun ſpiſe hende. Men i det ſamme indgav Gud den lille Pige en Tanke, og hun ſagde: „Ja, men jeg veed ikke hvordan jeg ſkal bære mig ad dermed; Du maa ſørſt viſe mig hvordan jeg ſkal ſætte mig paa Brættet, ſaa vil jeg ſee, om jeg kan giøre dig det efter.“ Det giorde den Gamle; og da hun var let og udtæret, ſkød Grethe hende i en Fart ret langt ind i Bagerovnen, ſlog Døren i, og ſatte Jernſtangen for. Den Gamle

ſkreg inde i den gloende Ovn, „Luk op, Luk op!“ men hvem der ikke lukkede op, det var Grethelille; hun løb ſin Vei, og lod Hexen brænde.

Nu ſkyndte hun ſig hen til ſin Broder, lukkede Døren op for ham, og ſagde: „Spring ud, Hanſemand! vi ere frelſte!“ Da ſprang Hanſemand ud, ligeſom en Fugl af Buret, hvori den er indeſluttet; og begge græd af Glæde, og kyſſede hinanden. Hele Kagehuſet var fuldt af Ædelſtene og Perler; dermed fyldte de alle deres Lommer, og gik derpaa bort, og ſøgte Veien til deres Hiem. Da kom de til et ſtort Vand, ſom de ikke kunde komme over. Men Søſteren ſaae en hvid And, der ſvømmede frem og tilbage, hvorpaa hun raabte: „Hør, du lille, gode And! tag os paa din Ryg!“ og da Anden hørte det, kom den ſvømmende, og bar Grethelille over Vandet, og hentede derpaa ogſaa Hanſemand. Kort derpaa fandt Børnene deres Hiem; Faderen glædede ſig hierteligt, da han ſaae dem igien; thi han havde ikke havt en glad Time ſiden Børnene kom bort; Moderen derimod var død. Børnene bragte nok af Rigdom hiem med ſig; og efter den Tid behøvede de aldrig at ſørge over, hvor de ſkulde faae Mad og Drikke fra.

24.

De tre Slangeblade.

Der var engang en fattig Mand, ſom havde en eneſte Søn; men han kunde ikke længer føde ham. Da ſagde Sønnen: „Kiære Fader, det gaaer Jer ſaa kummerligt, I kan ikke mere give mig det daglige Brød; jeg vil gaae ud i Verden, og ſee, hvordan jeg ſelv kan hielpe mig frem.“ Faderen gav ham da ſin Velſignelſe, og var meget bedrøvet, da han ſagde ham Farvel

men Sønnen blev Soldat og drog ud i Krig. Da han kom til at staae lige over for Fienden, gik det skarpt til, og der regnede med blaa Bønner, saa at hans Kammerater styrtede ned rundt om ham. Endelig faldt ogsaa deres Anforer; da vilde de Øvrige flygte, men Ynglingen traadte frem, satte Mod i dem, og raabte: „Vi vil ikke svigte vort Fædreland.“ Da fulgte de efter ham, trængte frem og slog Fienden. Saasnart det blev bekiendt, at den tappre unge Mand havde vundet Slaget, ophøiede Kongen ham til Ære og Værdighed og gav ham en rig Belønning.

Denne Konge havde en deilig, men forunderlig Datter, der havde giort et selsomt Løfte. Hun havde svoret, at den som vilde blive hendes Herre og Ægtefælle, maatte love, at han ikke vilde overleve hende, saaledes, at hvis hun døde først, skulde han lade sig levende begrave med hende; det samme vilde hun giøre, hvis Manden døde først. Denne Ed havde afskrækket alle Friere, fordi Enhver var bange for at han kunde komme til at gaae levende i Graven. Ynglingen, som var bleven En af de Fornemste ved Kongens Hof, saae den deilige Prindsesse, og blev saa indtaget af hendes Skiønhed, at han endelig beilede til hende hos den gamle Konge. Da svarede Kongen: „Den, som vil gifte sig med min Datter, maa ikke være bange for at gaae levende i Graven;“ og derpaa fortalte han om den Ed, som hans Datter havde svoret. Men den unge Mands Kiærlighed var saa stor, at han aflagde dette Løfte, uden at tænke paa, hvor farligt det kunde blive; og der blev holdt Bryllup med stor Glæde.

En Tidlang levede de unge Ægtefolk lykkelige og fornøiede med hinanden; men da hændte det sig, at den unge Dronning blev farligt syg, og ingen Læge kunde hielpe hende, saa hun maatte døe. Da hun nu laae livløs paa sit Leie, faldt det hendes Mand ind til hans store Skræk, hvad han høitideligt havde lovet, at han vilde lade sig levende begrave med hende; og den gamle Konge lod alle Porte besætte med Vagt, for at han ikke skulde undflye, og forkyndte ham, at nu var det Tiden, at holde det Løfte, han havde giort. Paa den Dag, da Liget

blev bisat i den kongelige Gravhvælving, blev han ogsaa ført derned, Porten blev lukket i, og en stor Laas hængt for. Ved Siden af Ligkisten stod der et Bord, med et Lys paa, fire Hvedebrød og fire Flasker Viin, og naar det var fortæret, maatte han sulte ihiel.

Nu sad da den unge Mand ganske sorgfuld og fortvivlet dernede i Graven, spiste hver Dag kun en lille Bid Brød, drak kun en lille Taar Viin, og saae dog, at han bestandig rykkede nærmere til Døden. Da hændte det sig, at han engang saae en Slange krybe frem fra en Krog i Hvælvingen, og nærme sig til Liget. Han tænkte at den kom, for at giøre det Skade, drog sit Sværd, og sagde: „Saa længe jeg lever, skal du ikke røre hende," og dermed huggede han Slangen i tre Stykker. Efter en lille Stund saae han, der krøb endnu en Slange ud af Krogen; men da den fandt den anden liggende død og hugget i Stykker, krøb den hurtig tilbage, men kom snart efter frem igien med tre Blade i Munden. Derpaa tog den de tre Stykker af den sønderhuggede Slange, lagde dem sammen, som de hørte til at være, og paa hvert Saar lagde den et af Bladene. Strax foiede de adskilte Dele sig sammen, Slangen begyndte at røre sig, blev levende, og ilede bort med den anden; men Bladene bleve liggende paa Jorden. Manden havde seet paa alt dette, og tænkte: „der maa stikke en underlig Kraft i de Blade! Have de giort Slangen levende igien, saa kanskee de ogsaa kunne hielpe et Menneske." Han tog da Bladene op, lagde et af dem paa den Dødes Mund, og et paa hvert Øie. Strax begyndte Blodet igien at bevæge sig i hendes Legeme, og steg snart op i det blege Ansigt, saa at det blev rødt igien. Kongedatteren drog atter Aande, slog Øinene op, aabnede Munden, og sagde: „Ak, Gud! hvor er jeg?" — „Du er hos mig, min kiære Kone," svarede Manden, gav hende noget Brød og Viin, for at styrke sig paa, og fortalte hende Alt, hvad der var hændet, og hvorledes han igien havde vakt hende til Live. Da stod hun op med Glæde, og de bankede paa Døren, saa stærkt, at Vagten udenfor hørte det, og meldte det til Kongen. Da gik han selv ned, og da Døren blev lukket op, stod de begge for ham, friske og sunde; han

førte dem op af Graven, og de glædede sig hierteligt alle tre over, at al Nød nu var overstaaet. Men de tre Slangeblade, som den unge Konge havde taget med, gav han til en tro Tiener, og sagde: „Giem dem vel, og bær dem altid hos dig; hvem veed, hvad de endnu vil kunne hielpe os til.“

Men fra den Time, at den unge Mand havde bragt Kongedatteren til Live igien, var det ligesom om hendes Sind og Hierte ganske havde forandret sig imod ham; og da han nogen Tid efter vilde giøre en Reise til Søes med hende til sin gamle Fader, glemte hun reent hans store Kiærlighed og Troskab, og hun følte en lastværdig Tilbøielighed til Skipperen, som førte Skibet, hvorpaa de seilede. Engang da den unge Konge laae og sov, gik hendes Ondskab saa vidt, at hun sagde til Skipperen: „Kom, og hielp mig, vi vil kaste ham i Vandet og reise hiem igien, der vil jeg sige, at han er død, og at Du har viist dig værdig til at blive min Mand, og arve min Faders Krone.“ Derpaa greb hun den unge Mand ved Hovedet, Skipperen tog ham om Fødderne, og de kastede ham over Bord, for at han skulde drukne i Havet. Nu vilde Konens Anslag være lykket, dersom den trøe Tiener ikke havde seet Alting; men han løsnede hemmeligt en lille Baad fra Skibet, roede ud efter Liget, og fiskede det op igien. Derefter tog han de tre Slangeblade, og lagde dem paa sin Herres Øine og Mund, og saa blev han atter levende igien.

Nu sagde Tieneren: „Lad os roe Dag og Nat, for at vi kan komme først til den gamle Konge.“ Saasnart Kongen saae dem igien, forundrede han sig og sagde: „Hvad er der mødt Jer?“ Da fortalte den unge Konge Alting, og den Gamle sagde: „Jeg kan ikke troe, at min Datter skulde have handlet saa slet,“ og han bød dem Begge, at gaae ind i et hemmeligt Kammer, hvor de skulde holde sig skiult for alle Folk. Kort Tid efter landede Konen med det store Skib, og kom til sin Fader med et ganske bedrøvet Ansigt. Han sagde: „Min Datter, hvorfor kommer Du allene? hvor er din Mand?“ — „Ak!“ svarede hun med forstilt Bedrøvelse, “han er pludselig bleven syg paa Havet, og døde kort efter; denne brave Skipper har

staaet mig bi, og veed, hvordan Alt er gaaet til." Da aabnede Kongen det hemmelige Kammer, og kaldte paa de To, som der vare i Skiul; men da hans Datter saae, det var hendes Mand, blev hun som truffen af Lynild, sank paa Knæ for sin Fader, og bad om Naade. Men Kongen sagde: „Nei, der er ingen Naade for dig; han har villet døe for dig, og du har villet aflive ham i Søvne; nu skal du faae din vel fortiente Lon." Derpaa satte de hende tilligemed Skipperen paa et hullet Skib, og lod det drive ud paa Havet.

25.

Prindsesse Rosette.

Et Fee-Eventyr.

Der var engang en Konge og en Dronning, som havde to smukke Sønner. De voxede i Dagetal og vare Forældrenes Glæde. Hvergang Dronningen fik et Barn, indbød hun alle Feer til sit Slot, for at erfare af dem, hvad Skiebne Barnet vilde faae. Saaledes gik det ogsaa, da hun nogle Aar derefter fik en nydelig lille Pige. Feerne bleve Alle herligt bevertede, og da de vilde gaae, sagde Dronningen til dem: „Glem ikke eders gode Skik, men siig mig, hvad skal der møde Rosette i hendes Liv?" Feerne svarede, at de havde glemt deres Spaabog hiemme; men de vilde komme en anden Gang, for at sige hende det. „Ak!" sagde Dronningen, „det betyder ikke noget godt; I vil ikke bedrøve mig ved en slem Spaadom; men jeg beder Jer, siger mig kun Alt og skiuler Intet." De undskyldte sig længe; men Dronningen blev ved at bede, indtil den Fornemste af dem endelig sagde: „Vi frygte for, at Rosette vil bringe

sine Brødre stor Ulykke, og de ville komme i Livsfare for hendes Skyld. Det gjør os ondt, at vi ikke kunne sige Eder noget meer, eller noget bedre om denne smukke lille Pige." Derefter gik de bort, og Dronningen var meget bedrøvet. Kongen lagde Mærke dertil, og spurgte hende om Aarsagen. Hun svarede, at hun var kommen for nær til Ilden, og havde brændt al den Hør, der var paa hendes Rokkehoved. "Ikke andet end det?" sagde Kongen. Han gik ind paa sit Loftskammer, og bragte hende derpaa saa megen Hør, at hun kunde spinde deraf i hundrede Aar.

Dronningen blev ved at være bedrøvet; og Kongen spurgte igien, hvorfor? Hun sagde, at hun havde gaaet nær ved Aabredden, og tabt sin grønne Silketøffel i Vandet. "Er det ikke andet?" sagde Kongen. Han sendte strax Bud til alle Skomagere i sit Kongerige, og bragte hende tituſinde grønne Silketøfler. — Hun blev endnu ved at være bedrøvet; han spurgte, hvad der fattedes hende? Hun svarede, at hun en Dag havde følt saa stærk en Sult, at hun endogsaa havde sunket sin Trolovelsesring, som hun havde taget af Fingeren. Nu mærkede da Kongen, at hun talte Usandhed, og han sagde til hende: "Hør, min kiære Kone! du lyver! See, her er din Ring, som jeg har gjemt i min Pung." Dronningen blev ret skamfuld over at see sig greben i Usandhed, (thi det er den styggeste Ting i Verden) og da hun mærkede, at Kongen var vred derover, aabenbarede hun ham endelig den sørgelige Efterretning, som Feerne havde givet hende. Kongen blev meget bedrøvet, og sagde: "Jeg veed ikke andet Raad for at frelse vore to Sønner, end at vi dræbe den Lille, medens hun endnu er i Svøbet." Men Dronningen raabte, at heller vilde hun selv døe; han maatte finde paa et andet Middel.

Der blev fortalt Kongen og Dronningen, at i en stor Skov, ikke langt fra Byen, levede en gammel Eneboer i en huul Træstamme, og ham spurgte alle Folk om Raad. Dronningen stod en Morgen tidlig op, satte sig paa sit lille hvide Muuldyr, med Guld-Bidsel og guldbroderet Saddel-Dækken, og red bort, fulgt af to af hendes Jomfruer paa smukke lysebrune Heste.

Da de kom til Skoven, stege Dronningen og Jomfruerne af Hestene, af Ærbødighed for den vise Mand, og gik hen til det Træ, som han boede i. Eremiten holdt ikke af at tale med Fruentimre; men da han saae det var Dronningen, sagde han: „Velkommen, Frue? hvad vil I mig?“ Hun fortalte ham Feernes Spaadom, og bad om Raad. Han svarede, at de maatte sætte Prindsessen i et Taarn, og aldrig lade hende komme ud. Dronningen gav ham en betydelig Foræring, og saasnart hun kom hiem, fortalte hun Kongen det Raad, Eremiten havde givet. Da Kongen hørte dette, lod han strax bygge et høit Taarn, som hans Datter blev sat i; men for at hun ikke skulde kiede sig alt for meget, gik Kongen, Dronningen og begge hendes Brødre hver Dag hen for at besøge hende. Den Ældste kaldtes den store Prinds, og den Yngste den lille Prinds. Begge holdt de hiertelig af deres Søster; thi hun var den deiligste og yndigste Pige, man nogentid havde seet. Da hun var femten Aar gammel, sagde den store Prinds til Kongen: „Min Fader! Nu er min Søster en voxen Pige; skulde vi ikke snart gifte hende bort?“ Den lille Prinds sagde det samme til Dronningen; men Deres Majestæter slog det hen i Spøg, og gav dem intet Svar derpaa.

Endelig bleve Kongen og Dronningen meget syge, og døde saa godt som paa een Dag. Der blev da en Sorg over det hele Land! Man ringede med alle Kirkeklokker; alle Folk klædte sig i Sort, og Rosette var ganske utrøstelig over sine gode Forældres Død. Da nu Kongen og Dronningen vare begravede, førte Rigets Hertuger og Grever den store Prinds op paa Thronen. De gave ham en Krone paa af Guld og Diamanter, og en prægtig blaa Fløiels Kappe, udsyet med Sole og Stierner af Guld. Derpaa raabte hele Hoffet tre Gange: „Kongen leve!“ og der blev stor Glæde over det hele Land; alle Folk tænkte ikke paa andet end at more og fornøie sig.

Kongen sagde da til sin Broder: „Nu ere vi Herrer; nu ville vi tage vor Søster ud af Taarnet, hvor hun saa længe har maattet kiede sig.“ De behøvede blot at gaae igiennem Haven, for at komme derhen. Rosette sad just og broderede

paa en Floiels Kiole; men da hun saae sine Brødre, stod hun op, tog Kongen ved Haanden, og sagde: „God Morgen, Sire! Nu er De jo min Konge, og jeg er Deres ydmyge Tienerinde. Jeg beder Dem da, at De vil tage mig ud af dette Taarn, hvor jeg kieder mig forskrækkeligt.“ Hun var ganske bevæget derved, og gav sig ordentlig til at græde. Men Kongen sagde til hende: „Du skal ikke græde, Rosette! Jeg er just kommen for at tage dig ud af Taarnet, og føre dig op paa mit Slot.“ Den lille Prinds havde Lommen fuld af Sukkergodt; han bød Prindsessen en heel Haandfuld, og sagde: „Vær du kun fornøiet, lille Rosette! Nu kommer du ud af Taarnet, og saa sørger Kongen nok for, at du bliver gift og faaer dit eget Slot.“

Rosette blev ganske forundret, da hun kom ud i Haven. Hun gik, hun standsede, hun plukkede Blomster og Frugter, og kunde ikke see sig mæt paa alle de smukke Ting. Hendes lille Hund, der var grøn som en Poppegøie og havde kun eet Øre, dandsede foran hende og giorde tusinde Krumspring af Glæde. Fra Haven løb den ind i en lille Skov, og Prindsessen fulgte efter den. Der saae hun atter noget nyt, og blev endnu mere forundret. Det var en stor Paafugl, der bredte sin Hale ud, og var saa smuk, at hun ikke kunde vende sine Øine fra den. Kongen og Prindsen kom til, og spurgte, hvad der morede hende saa meget? Hun viste dem Paafuglen, og spurgte, hvad det var? De svarede, det var en Fugl, som man undertiden slagtede og spiste. „Hvad!“ sagde hun, hvor er det mueligt at Nogen tør vove at dræbe saa smuk en Fugl, og at spise den? Jeg siger Jer, jeg vil aldrig gifte mig uden med Paafuglenes Konge, og naar jeg bliver Dronning, skal jeg nok sørge for, at aldrig Een mere bliver spiist.“ Man kan ikke forestille sig Kongens Forundring. „Men, min Søster,“ sagde han, „hvor mener du, at vi skulde finde Paafuglenes Konge?“ — „Hvor I selv vil,“ svarede hun; „men jeg gifter mig ikke med andre, end med ham.“

Da hun havde taget denne Beslutning, førte begge Brødrene hende op paa Slottet, hvor de maatte lade Paafuglen

bringe ind i hendes Værelse; thi den kunde hun slet ikke asse. Alle Hoffets Damer, der ikke før havde seet Rosette, løb hen for at byde hende velkommen. De bragte hende guldbroderede Klæder, smukke Baand, Dukker, Perler og Diamanter; hun takkede dem saa venligt, at Alle bleve henrykte over hendes Ynde og Mildhed; men af Alt, hvad man bragte hende, var der intet, der behagede hende som hendes Paafugl.

Kongen lod imidlertid en Maler komme, da han ønskede at faae Prindsessens Billede; og da dette var færdigt, sagde han til sin Søster: „Siden du kun vil giftes med Paafuglenes Konge, saa faaer jeg at reise Verden rundt med min Broder, for at opsøge ham. Sørg du for vort Kongerige, indtil vi komme tilbage.“ Prindsessen takkede dem for deres Kiærlighed; hun lovede, at hun skulde nok styre Riget godt, og sagde, at medens de vare borte, vilde hun more sig med sine Dukker, med at betragte den smukke Paafugl, og med at lade sin lille grønne Hund dandse. Alle Tre græd, da de sagde hverandre Farvel.

Overalt, hvor Prindserne kom frem, spurgte de: „Er der Ingen, som kiender Paafuglenes Konge?“ Alle Folk saae forundrede paa dem, og svarede Nei! De reiste da videre, og kom endelig saa langt, saa langt, at aldrig Nogen før havde været saa langt borte. Det var til Oldenborrernes Rige, de kom. Der var en saa forfærdelig Surren, at Kongen nær var vendt om, af Frygt for at blive døv. Imidlertid spurgte han den Oldenborre, der saae ham fornuftigst ud: om han ikke vidste, paa hvad Sted han skulde finde Paafuglenes Konge? „Jo, naadige Herre!“ svarede Oldenborren, „det kan jeg rigtig nok sige Dem, men hans Rige er tredive tusinde Mile herfra; De har reist en betydelig Omvei, hvis De vil derhen.“ — „Veed I da, hvor jeg kommer fra?“ spurgte Kongen. „Jo,“ svarede Oldenborren, „vi tilbringe hvert Aar nogle Maaneder i Deres Majestæts Haver.“ Kongen og Prindsen takkede Oldenborren meget, og indbøde ham at spise til Middag med dem. Efter Taffelet viste han dem derpaa Landets vigtigste Mærkværdigheder, sagde dem Veien til Paafuglelandet, og derhen kom de

endelig efter en lang Reise. I dette Land vare alle Træer fulde af Paafugle; og man hørte en giennemtrængende Skrigen fra hver Green og hver Busk. Kongen sagde til sin Broder: „Nei! her kan mine Øren endnu mindre holde det ud, end hos Oldenborrerne; og dersom nu Paafuglekongen selv er en Paafugl, hvor kan vor Søster da gifte sig med ham?“ — „Ja, det er et ulykkaligt Indfald, Rosette har faaet,“ svarede Prindsen; „Gud maa vide, hvordan hun kunde giette, at der var en Paafuglekonge til i Verden.“

Men da de kom til Landets Hovedstad, saae de, at den var fuld af Mandfolk og Fruentimre, der alle havde Klæder af Paafuglefiedre. De mødte Kongen, der var ude at kiøre; det var en meget smuk ung Mand, med lange lysebrune Lokker; paa Hovedet havde han en Krone af Paafuglefiedre; han sad i en forgyldt Vogn, der blev trukket af tolv Paafugle, som han selv kiørte. Kongen og Prindsen bleve ganske indtagne af hans Skiønhed, og fandt nu, at deres Søsters Indfald havde ikke været saa ufornuftigt. Da Kongen saae dem, bemærkede han strax at de vare fra et fremmedt Land, og han standsede sin Vogn, for at tale med dem.

Kongen og Prindsen hilsede ham med Anstand, og sagde: „Vi have reist en meget lang Vei, for at vise Eders Majestæt dette Billede.“ De trak nu Rosettes Portrait frem af deres Vadsak, og da Paafuglenes Konge opmærksomt havde betragtet det, sagde han: „Jeg kan ikke troe, at der er saa deilig en Pige til i Verden.“ — „Hun er endnu langt, langt smukkere!“ sagde Kongen. — „Nei, det er umueligt; I ville bilde mig noget ind,“ gientog Paafuglekongen. Da sagde Prindsen: „Jeg er en Kongeson; min Broder, som der staaer, er Konge saavelsom I. Vi komme ikke for at bilde Jer noget ind; men for at spørge, om I har Lyst til at ægte vor Søster, Prindsesse Rosette, hvis Billed I her seer. Hun er ligesaa fornuftig som hun er smuk, og vi ville give hende en Skieppe Guldpenge i Medgift.“ — „Ja,“ svarede Kongen, alt dette er meget godt. Jeg vilde med Fornøielse ægte hende; men hvem indestaaer mig for, at I sige Sandhed? — I maae derfor finde Jer i, at

blive her tilbage i Fangenskab, indtil eders Søster kommer. Er hun da ikke saa smuk, som hendes Billede, sender jeg baade hende og Jer med Skam tilbage." Prindserne havde intet derimod; de vidste, at Rosette var skiønnere end hendes Billede.

Paafuglekongen holdt vel sine fornemme Giæster fangne; men lod dem beverte paa det bedste. Han besøgte dem ogsaa daglig, og paa sit Slot havde han Rosettes Billede, som han hver Dag flere Gange betragtede, og tilsidst ganske forelskede sig i. Kongen og hans Broder skrev nu til deres Søster, at hun maatte skynde sig at reise dertil, da Paafuglekongen ventede hende; og Rosette blev ganske henrykt af Glæde, da hun modtog dette Brev. Hun fortalte alle Folk, at Paafuglekongen nu var funden, og at hun skulde giftes med ham. Der blev tændt Glædesild, og skudt med Kanoner, og anrettet store Giæstebud. Derpaa udnævnte Prindsessen de viseste Mænd i Landet til at styre Riget, og forærede alle sine Dukker til sine gode Veninder. Hun paalagde dem at sørge for hendes Paafugl; og hun tog ikke Andre med paa Reisen, end sin Amme, dennes Datter, og sin lille grønne Hund.

Med disse Tre satte hun sig i en Baad. En Skieppe Guldpenge havde hun med, og Klæder til ti Aar og til at skifte to Gange om Dagen. Rosette var saa glad, at hun giorde ikke andet end lee og synge i Baaden. Efter nogen Tid spurgte Ammen Baadsmanden: „Ere vi snart i Paafuglenes Rige?" Han svarede: „Endnu ikke." Henimod Aften spurgte hun ham anden Gang: „Ere vi der snart?" Han svarede: „Ja, det kan vare en Stund endnu." Og da hun havde hørt det, satte hun sig hen hos ham i den anden Ende af Baaden, og sagde til ham: „Hvis du vil, kan du blive riig for hele din Levetid." — „Det vil jeg grumme gierne," svarede han. „Nu vel," sagde hun, „i Nat, naar Prindsessen sover, maa du hielpe mig at kaste hende i Vandet. Naar hun er druknet, giver jeg min Datter hendes smukke Klæder paa, og bringer hende til Paafuglekongen, som da gifter sig med hende; og til Belønning give vi dig den hele Skieppe Guld, som er i Baaden. Baadsmanden blev ganske forskrækket, og vilde ikke samtykke i at drukne

den smukke Prindsesse; men Ammen tog en Flaske Viin, og fik ham til at drikke saalænge, indtil han sov ind. Natten kom, og Rosette sov godt, men den slemme Amme sov ikke; hun kaldte paa sin Datter, og gik med hende hen til Prindsessen, der slumrede sødt i sin Fiederseng, med Silketepper over sig, og den lille Hund laae ved hendes Fødder. De løftede nu hele Sengen op, og kastede den ud i Vandet; og baade Prindsessen og Hunden sov saa fast, at de ikke vaagnede derved.

Men nu var det saa heldigt, at Sengedynerne vare fyldte med Duun af Fuglen Phønix, som ere overmaade sieldne, og som have den Egenskab, at de aldrig synke i Vand. Prindsessen svømmede da frem i sin Seng, som om det havde været en Baad. Men Skummet af Bølgerne stænkede hende i Ansigtet: hun følte det i Søvne, og vendte sig fra den ene Side til den anden. Ved hendes Urolighed vaagnede Hunden, og da den lugtede Fiskene saa nær ved, gav den sig til at giøe af alle Kræfter. Alle Fiskene bleve forundrede ved denne usædvanlige Lyd; de samledes om Prindsessens Seng, og der blev saa stærk Trængsel, at den ligesom blev roet frem ved Fiskenes Bevægelser. Den lille Hund blev ved at bieffe, og den ugudelige Amme hørte det langt borte i Baaden. „Lad os skynde os i Land," sagde hun, „at det tossede lille Dyr ikke skal røbe os."

Paafuglekongen havde sendt mange Karreter ned til Strandbredden, forspændte med alle Slags Dyr. Den Vogn, Rosette skulde kiøre i, blev trukken af sex blaae Aber, der sprang og dandsede og giorde mange Konster. Alle Dyrene havde prægtige Fløielsdækkener med Guldfryndser om, og tredsindstyve unge Piger ventede for at modtage Prindsessen med kostbare Foræringer.

Imidlertid havde Ammen pyntet sin Datter med Prindsessens Klæder og Diamanter; men hun var desuagtet styg som en Natugle. Hun suurmulede altid, stammede i sin Tale, og gik saa klodset som en Skildpadde. Alle Folk bleve forbausede over hendes Hæslighed. Paafuglene, der sadde i Træerne,

havde Befaling at raabe: „Leve den skiønne Prindsesse Rosette!“ Men da de saae hende, raabte de: „Fy, hvor hun er styg!“

Da Kongen hørte, at Prindsessen var ankommen, gik han ud for at møde hende. Alle hans Hofmænd og alle hans Paafugle fulgte efter ham, og foran Toget blev Prindsessens Billede baaret paa en lang Stang, for at Alle skulde see det. Kongen var fuld af Længsel efter sin deilige Brud. Men hvordan blev han tilmode, da han saae hende! Han var nær ved at falde død om paa Stedet; han sønderrev sine Klæder af Vrede, yttrede den største Afsky, og vilde ikke komme hende nær.

Han foresatte sig strax, at hævne sig paa Rosettes Brødre, og befalede tillige, at Baadsmanden og Ammen skulde kastes i Fængsel. Kongen og Prindsen, der havde hørt, at deres Søster var kommen, pyntede sig imidlertid med deres bedste Klæder, og glædede sig alt til Brylluppet; men just som de vare i Færd hermed, kom Fangevogteren med nogle Soldater, og trak afsted med dem, ned i en mørk Hule, der var fuld af Vand, Slanger og Fiirbeen. Ingen af dem kunde begribe, hvad der var Aarsag til en saadan Behandling. De havde ingen Ahnelse om, hvorledes det var gaaet den stakkels Rosette.

Efter tre Dages Forløb talte Paafuglekongen til dem giennem et Hul høit oppe i Hulen. Han giorde dem mange Bebreidelser, og truede, at han vilde lade dem halshugge, fordi de havde bedraget ham. De bevidnede høit og dyrt, at de havde sagt Sandhed, og at deres Søster var deilig som Dagen. Herover blev Paafuglekongen endnu mere opbragt; men da de bade ham bønligt om at opsætte deres Død i syv Dage, for at de kunde bevise deres Uskyldighed, tilstod han dem endelig dette, og gik hiem til sit Slot, for at betragte Rosettes Billede og græmme sig i Eensomhed.

Nu maae vi høre, hvordan det gik den stakkels Prindsesse. Saasnart det blev Morgen, slog hun sine Øine op, og vidste ikke hvad hun skulde tænke ved at see sig svømme i sin Seng midt paa Havet. Snart blev hun betagen af Angest og Fortvivlelse, og hun græd saa bitterligt, at endogsaa Fiskene bleve rørte derved. „Det maa være Paafuglekongen,“ sagde hun ved

sig selv, „der har ladet mig kaste i Vandet, fordi han har betænkt sig, og ikke vil giftes med mig." — I tre Dage svømmede hun saaledes om paa Havet, og var nær ved at døe af Sult og Kulde. Havde den lille grønne Hund ikke varmet hendes Hierte, var hun ogsaa sikkert frosen ihiel. Til Lykke drev hun hen til en Klippe, hvor hun fandt nogle Østers, og ved dem opholdt hun sit Liv. Hunden syntes ikke meget om denne Ret; men af bare Sult maatte den tage til Takke dermed. Det lille Dyr bieffede troligt hele Natten igiennem, naar den mærkede en Rovfisk i Nærheden; og tredie Dags Aften drev Sengen endelig hen imod Strandbredden.

Paa Kysten boede en gammel Fisker i en usel Hytte. Han stod om Aftenen i sin Dør, og blev forundret ved at høre en Hund give ude paa Vandet. I det han gik ned til Stranden for at see hvad det var, saae han Sengen, der vuggedes paa Bølgerne. Prindsessen rakte sine foldede Hænder ud imod ham, og raabte: „Gode Gamle! for Guds Skyld frels mig! Jeg er Døden nær!" Den Gamle skyndte sig til sin Baad, skød den ud i Vandet, og det lykkedes ham, med en Baadshage at hale Sengen hen mod Strandbredden. Baade Rosette og Hunden vare ganske matte af Hunger, saa det kostede dem Møie at komme i Land. Prindsessen svøbte sig da i sit Sengeteppe, og gik paa sine blotte Fødder til Fiskerens Hytte. Den gode Gamle tændte en stærk Ild af tørre Qviste, for at hun kunde opvarme sig; derpaa tog han sin afdøde Kones Klæder og Skoe frem, som han laante Rosette. Skiøndt hun nu var i Bondeklæder, var hun dog saa deilig, at selv den gamle Fisker fandt, han havde aldrig seet en saadan Skiønhed. Prindsessen fortalte ham sin Historie; men da hun kom til Enden, og hørte af Fiskeren at det var Paafuglenes Land, hun igien var kommen til, brast hun i Graad. Den Gamle tilbød sig, at han vilde gaae til Kongen, og bede ham, kun en eneste Gang at see Prindsessen; thi da, meente Fiskeren, vilde han nok betænke sig. „Ak nei," svarede Rosette, „det vil ikke hielpe til Noget. Lad mig hellere blive her i din Hytte!" — „Ja," sagde Fiskeren, „jeg vil gierne beholde Jer her; men jeg har kun ringe

Føde at byde Jer." — „Det siger intet," sagde Rosette; „giv mig blot en lille Kurv, den binder jeg om Halsen paa min Hund, saa vil han snart bringe mig noget at spise."

Fiskeren gav hende en Kurv; hun hang den om Hundens Hals og sagde: „Gaa til den bedste Gryde i Byen, og bring mig hvad du finder i den." Hunden løb til Staden, og tænkte, „den bedste Gryde maa vel staae i Kongens Kiøkken." Der gik han da ind, tog Laaget af Gryden, og løb bort med Alt, hvad han fandt deri. Da han var kommen hiem, sagde Rosette: „Nu maa du gaae tilbage igien, og hente mig fiint Brød, Kage og den bedste Frugt, som er at faae." Den lille Hund skyndte sig tilbage til Kongens Spiiskammer og Kielder; der fik den sig en Flaske Muskatviin, Æbler og Viindruer, og deilige Kager i Kurven. Hunden var saa belæsset, at han neppe kunde slæbe det ud til Fiskerhytten.

Da nu Kongen vilde spise, var der Ingenting i hans Gryde; og da Kiøkkenskriveren gik i Spiiskammeret, for at udlevere Æblerne og Viindruerne til Taffelet, vare de borte. Kokken og Taffeldækkeren bleve ganske forbausede, og Kongen blev yderst opbragt, da han erfarede det. „Siden jeg ingen Middagsmad faaer," sagde han endelig, „saa vil jeg i Aften spise desmere; sæt mig en god Steg paa Spiddet, og lad den blive ret mør." Men om Aftenen gik det ligesom om Middagen. Prindsessen sagde til sin Hund: „Bring mig den bedste Steg, du kan finde i Byen." Hunden løb igien til Kongens Kiøkken, listede sig sagte ind, og da Kokken et Øieblik vendte sig bort, tog Hunden meget behændigt Stegen af, og løb sin Vei med den. Kongen længtes efter Mad, og vilde spise tidligt til Aften; og nu var der Ingenting paa Skorstenen. Derover blev han endnu langt mere vred; men det hialp ikke, han maatte gaae sulten til Sengs. Næste Dag sagde Hofmarskallen: „Det gaaer aldrig rigtig til med Kongens Mad. Jeg maa passe paa, hvem Tyven er; thi det er dog at stiæle for grovt i Kiøkkenet!" Han skiulte sig da i en Krog i Kiøkkenet, og vendte ikke Øinene fra Gryden. Da saae han henimod Middag en lille grøn Hund med eet Øre komme listende ind; den tog Laaget af Gryden, fyldte sin

Kurv, og skyndte sig ud af Slottet. Hofmarskallen løb alt hvad han kunde bag efter, lige til Hytten, hvor han saae en gammel Mand og en ung Bondepige sætte sig til Bords for at spise Kongens Mad.

Nu ilede han tilbage, og fortalte det altsammen til Kongen, der blev ikke lidt forundret. Han befalede, at man strax skulde gribe den Gamle, Bondepigen og Hunden, og kaste dem alle i Fængsel. „De kan faae deres Straf," sagde han, „tilligemed Prindsesse Rosettes Brødre; i Morgen er den syvende Dag forbi." Derpaa gik han ind i Retssalen, og lod Fiskeren komme frem, for at forhøre ham. Den gamle Mand kastede sig for Kongens Fødder, og fortalte, at Hunden tilhørte en ulykkelig Prindsesse, som han havde trukket op af Vandet, og som kaldte sig Rosette. Nu blev Kongen endnu mere forbauset, lod hende hente, og kiendte hende paa Øieblikket; men fandt, at hun var endnu langt smukkere end hendes Billede. Skiøndt han var temmelig mat, da han i fire og tyve Timer ikke havde holdt Maaltid, blev han dog saa henrykt, at han giorde et høit Spring af Glæde, løb derpaa hen og omfavnede Prindsessen, løste hendes Lænker, og bad hende tusinde Gange om Forladelse.

Paa samme Tid blev der sendt Bud efter Rosettes Brødre. De tænkte først, at de skulde døe; men bleve meget glade da de hørte, at Alting var gaaet saa godt. Nu kaldte Kongen paa en Skarpretter, og befalede ham at halshugge Ammen og hendes Datter; men Prindsessen bad saa indstændigt om Naade for dem, at Kongen skienkede dem Livet, imod at de gav Prindsessen hendes kostbare Klæder og hendes Skieppe Guld tilbage. Den gode gamle Fisker fik en stor Belønning, og et peent Huus at boe i, i Stedet for sin daarlige Hytte.. Paafuglekongen holdt sit Bryllup med Rosette; og der var Dands og Lystighed over fiorten Dage. Alle vare muntre og fornøiede, og den lille grønne Hund fik hver Dag Kramsfuglebeen og Agerhønsvinger at spise.

26.

Dværghatten.

Et Rhin-Sagn.

I en af de Biergegne, der ſtrække ſig langs med Rhinen, levede der engang en ung og flink Smed, ſom hed Claz Froitzen. En Aftenſtund, da han havde været ude paa Arbeide, vandrede han hiemad i dybe Tanker, og regnede ud, hvor længe det kunde vare, til han havde fortient ſaa meget, at han eiede ſit Huus gieldfrit, og kunde gifte ſig med en vakker Kiæreſte, ſom han havde i Landsbyen. Maanen ſkinnede klart paa hans Vei og paa den lille Aa, der ſlyngede ſig giennem Dalen. Med eet blev Vandringsmanden forſtyrret i ſine Tanker af underlige Toner. Det var en Surren, ſom naar Oldenborrene flyve omkring, ſom naar Vinden en Sommeraften ſuſer ſagte i Træerne, og ſom en Ringen med Klokker langt i det Fierne; og alt dette paa eengang. Forundret blev han ſtaaende og ſaae ſig om til alle Sider. Stedet, hvor han ſtandſede, var omringet af høie, morke Klippeſtykker, og det kom ham i Minde, at han meer end eengang havde hørt tale om, at her var en Samlingsplads for de ſmaa Niſſer eller Dværge, ſom boede i Fieldet. Han tænkte: „Jeg maa dog ſee at komme efter, om det virkelig er ſandt“; og længe varede det ikke, for han fik Syn for Sagnet. Een efter den anden kom de ſmaa Folk liſtende frem af alle Kløfter og Revner i Klippen. Claz gik ganſke ſagte og forſigtigt bag et Træ, for at de ikke ſkulde bemærke ham. Der kom flere og flere, ganſke ſmaa, klædte ſom Biergfolk, og paa Hovedet havde de ſmaa Hatte, behængte med Biælder af Sølv. De ſtillede ſig op, i to Rækker ſom til Dands, paa den jævne Grund; og paa et fremſpringende Klippeſtykke ſad der omtrent en Snees ſmaa Folk med Sølvtrommer og Piber, og giorde Muſik; men for Smedens Øren lød det ikke ſtærkere, end ſom naar Bierne ſværme. Dværgene gave ſig til at dandſe lyſtigt

dertil, snart i en lang Række, snart To og To mod hinanden; de klappede i Hænderne, svang sig i Veiret, og hoppede rundt paa eet Been, saa det var ret pudserligt at see paa. Een af de Smaa udmærkede sig især ved sine Konster; han sprang midt ind i Kredsen, stødte Kolbøtter, og giorde mange Slags Krumspring. Af og til tog han sin Hat af, svingede den, kastede den op i Luften og greb den igien, og hver Gang han greb den, skreg han, men ganske fiint, af Glæde. Men tilsidst tog han sig ikke i Agt, og svingede den lille Hat alt for høit op; der kom et Vindpust; Hatten fløi til Siden, og faldt ned i Aaen. Nu blev der en Skrigen og Jamren; alle løb de ned til Aabredden, for at see efter Hatten. Den var netop faldet paa en Steen, som ragede frem midt i Vandet, men de smaa Mænd kunde ikke komme til den; over Vandet havde de ingen Magt, og Aaen var alt for dyb, til at Dværgene kunde vade igiennem den. Deres hele Lystighed var forstyrret, og efter at de længe forgieves havde lagt Raad op, sneg de sig ganske mismodige bort og forsvandt efterhaanden giennem Revnerne i Klippen. Kun Een blev tilbage; det var netop ham, som det var gaaet saa uheldigt; han sad paa en Pilegreen, og blev ved at stirre ud paa Stenen hvor hans Hat laae. Da tænkte Smeden: „Den stakkels Fyr tør vist ikke komme hiem uden Hat; men vil han vente, til han kan vade over Strømmen, saa kan han sidde der til Dommedag.“ Derpaa gik han hen til ham og sagde: „Frist Mod, min lille Mand! nu skal jeg hente dig din Hat.“ Med disse Ord gik han ud i Aaen, vadede hen til Stenen, tog den lille Hat, og rakte den op til Eiermanden. Den lille Dværg blev som ude af sig selv af Glæde da han fik den igien; hurtig krøb han ned af Piletræet, satte Hatten paa Hovedet og rystede med Bielderne, tog den af igien, og besaae den paa alle Kanter, og bar sig saa morsomt ad, at Smeden maatte lee ganske høit.

Endelig havde Dværgens Glæde sat sig lidt; han vendte sig til Smeden, og sagde: „Clas Froitzen! du har giort mig en stor Tieneste; havde jeg mistet min Hat, saa havde jeg i fem Aar ikke maattet komme med til Dandsegilde, til Straf fordi jeg havde været saa ubehændig. Men du skal see, at jeg

heller ikke er utaknemmelig." Dermed tog han en stor funklende Diamant op af Lommen, og vilde give den til Smeden. Men enten det nu var, at Clas ikke vidste, hvad en saadan Ædelsteen var værd, eller han havde hørt, at der ikke var nogen Velsignelse ved at tage imod Foræringer af de Underjordiske; nok er det, han svarede: „Hvad er det værd at tale om en saa ringe Ting! Behold du kun selv den blanke Steen, og sig mig heller, hvoraf veed du hvad jeg hedder?" Da loe Dværgen saa smaat, og sagde: „Ja, der er mange Ting, som I langbenede Folk ikke kan begribe, og som vi, dernede under Jorden, veed fra vor Barndom af. God Nat, Clas Froitzen! jeg skal nok huske, at jeg er i din Gield." Derpaa blev han borte imellem et Par Stene, og Smeden gik til sit Hiem. For han lagde sig til Ro, saae han efter, om Alting var i Orden i Huset. Han havde den Dag tilligemed sin Svend hugget Staalkager til, som næste Dag skulde smedes til Stænger. Dem lagde han nu tilrette, for at de strax den næste Dag kunde begynde paa Arbeidet; og derpaa gik han til Sengs.

Om Morgenen, da han stod op, blev han ganske forundret, da han ikke længer fandt Staalkagerne, hvor han havde lagt dem, men i deres Sted laae der en Deel Stænger, som vare udhamrede og smedede paa det ypperligste. Clas tænkte først, at hans Svend havde giort det om Natten for at overraske ham, eller i Spøg; men da han talte derom, vilde Svenden ikke vide et Ord deraf. Om Dagen huggede de atter en Deel Staalkager til, og lagde dem om Aftenen til Rette; og næste Morgen fandt han dem igien fortræffeligt smedede til glatte og blanke Stænger. Da tænkte Clas: „Jeg maa dog vide, hvordan det gaaer til!" hvorpaa han om Aftenen lukkede sin Huusdør fast i Laas, og stillede sig derpaa ved et lille Vindue paa Stuedøren, som gik ud til Værkstedet. Ved Midnatstid hørte han at Huusdøren blev lukket op, og den lille Dværg, som han havde bragt Hatten til, listede sig frem. Han tog en lille Hammer og en Tang op af sit Skiødskind, tændte Ild op, og blæste dertil, skiøndt han havde stor Moie med at haandtere Blæsebælgen. Derpaa trillede han Staalkagerne hen i Ilden,

og da de vare gloende, lagde han dem med Tangen paa Amboltен, og bankede dem ud. Smeden begreb ikke, hvordan den lille Mand kunde være saa stærk, og hvordan han med sin lille Hammer kunde udrette langt mere, end han og hans Svend i dobbelt saa lang Tid; men det forunderligste var, at han vel kunde see ham hamre og banke, men ikke høre den mindste Lyd af Hammeren. Da Arbeidet var færdigt, betragtede Dværgen Stængerne med stor Fornøielse, lagde dem til Rette og listede sig bort igien. Clas Froitzen havde ikke talt et Ord til ham, men han tænkte: „Det er da ret en skikkelig lille Pusling; og siden Arbeidet gaaer saa let fra Haanden for ham, hvorfor skulde jeg da ikke tage derimod?“

Efter den Tid kom Dværgen næsten hver Nat i Værkstedet, og Clas Froitzen behøvede kun om Aftenen at lægge Staalkager til Rette, saa fandt han om Morgenen de smukkeste Stænger. Paa den Maade tog hans Velstand til, da han sparede Folk til Arbeidet, og det blev giort meget bedre end af almindelige Smedesvende. Han giftede sig nu med den Pige, han var trolovet med, og levede tilfreds og lykkeligt.

Saaledes var der gaaet et Par Aar, da tænkte han paa, at han dog gierne vilde give Dværgen et Beviis paa sin Erkiendtlighed. Guld og Sølv vidste han, de havde nok af nede i Bierget, men da han havde mærket, at den lille Mand holdt meget af Pynt, lod han sye en heel Klædning til ham af Floiel og Silke, prægtigt broderet; og da Alting var færdigt, lagde han det om Aftenen ind i Værkstedet, satte et Speil i Nærheden, og skiulte sig paa det sædvanlige Sted, for at see, hvad det vilde blive til. Dværgen kom, som han pleiede, og da han blev den nye Klædning vaer, giettede han snart, at den var bestemt for ham. Med de liveligste Tegn paa Glæde, traf han hurtigt sin gamle Troie af, og klædte sig om. I en Hast fik han de smaa Silkebeenklæder paa, Stovlerne med Skruesporer, og den Floiels Troie, og Halskraven af fine Kniplinger. Derpaa kastede han Silkekappen om sig, og stak den lille Kaarde ved Siden. Ganske henrykt over sin Skionhed gik han nu frem og tilbage forbi Speilet, med stolte Skridt, og med Næsen i

Veiret. Pludselig blev han staaende og faldt i Tanker; derpaa løb han hen, tog sine gamle Klæder, og kastede dem hurtigt ind i Ilden. Ligesaa gjorde han ved sin Hammer og Tang. Derefter dreiede han sig endnu et Par Gange for Speilet, og gik meget fornøiet derfra.

Clas Froitzen havde moret sig kosteligt, ved at see paa den lille Mand, og da han saae ham brænde sit Skiødskind og sin Hammer og Tang, giettede han sig til, at han ikke mere vilde komme igien. Det skeete heller ikke; men Smeden sad nu engang i god Velstand, og havde et stort Værksted, og saa meget Arbeide, at hans Formue blev ved at tage til, saa han tilsidst blev en rig Mand. Men han glemte aldrig den, der saa troligt havde hiulpet ham til at komme i Velstand; og sagde tidt til sin Kone: „Ja, min Lykke, den har jeg fundet hos dig og i Dværgens Hat.“

27.

Gierdekongen og Biornen.

Engang en smuk Sommerdag spadserede Biornen og Ulven i en Skov; da hørte Biornen en Fugl, der sang meget smukt, og han spurgte: „Hør, lille Broder Ulv, hvad er det for en Fugl, der synger saa smukt?“ — „Det er Fuglenes Konge,“ svarede Ulven, „ham maae vi boie os for“; men det var ingen anden end den lille bitte Fugl, som man kalder Gierdesmutten eller Gierdekongen. „Boer han her,“ sagde Biornen, „saa gad jeg ogsaa gierne see hans kongelige Pallads; kom og før mig derhen.“ — „Ja, det gaaer ikke saa let an, som Du troer,“ svarede Ulven, „Du maa vente, til hans Fru Dronning kommer.“ Strax efter kom

Fru Dronningen og havde Føde i sit Næb, og Herr Kongen havde ogsaa noget, og de vilde made deres Unger. Biørnen havde nu gierne strax villet løbe derhen, men Ulven holdt ham ved Ærmet og sagde: „Nei, Du maa vente til Herr Kongen og Fru Dronningen ere borte igien.“ De lagde da nøie Mærke til det Hul i Gierdet, hvor Fuglen fløi ind, og gik derpaa bort. Men Biørnen havde ingen Ro, for han fik seet det kongelige Pallads, og lidt efter gik han atter derhen. Da vare Kongen og Dronningen fløine bort; Biørnen tittede ind i Reden, og saae fem eller sex Unger, som laae der. „Hvad for noget? Skal det være det kongelige Pallads?“ brummede Biørnen. „Det er jo et usselt Pallads? I ere heller ingen Kongebørn; I ere kun Prakkerunger!“ — Da de unge Gierdesmutter hørte dette, bleve de forfærdelig vrede og skreg: „Nei, det ere vi slet ikke! Vore Forældre ere fornemme og ærlige Folk! Det skal Du komme til at bekiende, din Biørn!“ — Biørnen og Ulven bleve bange; de løb bort derfra og satte sig i deres Huler. Men de smaa Gierdesmutter bleve ved at skrige og støie, og da deres Forældre kom igien med Æde, sagde de: „Ikke saa meget som et Fluebeen vil vi nyde, om vi saa skulde døe af Sult, førend det er afgiort, om vi skal kaldes fornemme Folks Børn, eller ikke; for Biørnen har nylig været her og skieldt os hæsligt ud.“ Da sagde Kongen: „Værer I kun rolige! den Sag skal nok blive afgiort.“ Derpaa fløi han med Fru Dronningen hen til Biørnens Hule og raabte derind: „Brumbasse! Du har skieldt mine Børn ud, det skal bekomme Dig ilde, og det vil vi afgiøre i en blodig Krig.“ — Nu var der altsaa erklæret Krig imod Biørnen, og han kaldte alle stirfødde Dyr til Hielp, Oxen, Eselet, Bæderen, Hiorten, Raadyret, og alle de Andre som gaae paa Jorden. Men Gierdekongen sammenkaldte Alt, hvad der flyver i Luften; ikke allene Fuglene, baade store og smaa, men ogsaa Myg, Bremser, Bier, Fluer og Torbister maatte frem.

Da nu Tiden kom at Krigen skulde begynde, sendte Gierdekongen Speidere ud, for at høre, hvem der skulde være Fiendernes General. Myggen var den listigste af dem Alle; den sværmede omkring i Skoven, hvor Fienden samlede sig, og satte

sig endelig under et Blad paa det Træ, hvor Feltraabet blev givet. Da hørte den Biornen kalde Ræven for sig og sige: „Ræv! Du er jo den snildeste blandt alle Dyr; Du skal være General og føre os an; hvad for et Felttegn skal vi nu giøre Aftale om?“ — Ræven svarede: „Jeg har en lang, smuk, lodden Hale, der næsten seer ud som en rød Fiederbusk; naar jeg holder den i Veiret, saa gaaer det godt med vore Sager, og I maae rask marschere efter mig; men lader jeg den hænge ned, saa giver Jer til at løbe det bedste I har lært.“ Da Myggen havde hørt dette, fløi den atter hiem, og fortalte Gierdekongen hvert eneste Ord.

Saasnart Dagen gryede, da Slaget skulde begynde, hørte man alle de fiirfoddede Dyr komme løbende frem med en Trampen, saa Jorden rystede derved; Gierdekongen kom ogsaa giennem Luften med sin Hær; den susede og skreg og sværmede, saa Folk maatte blive ganske bange derved, og nu skulde de gaae løs paa hverandre. Da sendte Gierdekongen en stor Hestebrems ned; den skulde sætte sig under Rævens Hale, og stikke ham af alle Kræfter. Da Ræven nu fik det første Stik, giorde det saa ondt, at han trak det ene Bagbeen op; men han taalte det dog, og lod Halen staae til Veirs; ved det andet Stik maatte han et Øieblik lade den synke; men ved det tredie kunde han ikke holde sig længer; han gav et Skrig og tog Halen imellem Benene. Saasnart Dyrene saae dette, tænkte de, Alting var tabt; de begyndte at løbe, hver til sin Hule, og Fuglene havde vundet Slaget.

Da fløi Herr Kongen og Fru Dronningen hiem til deres Børn, og raabte: „Nu Børn! værer nu glade, spiser og drikker med et fornøiet Sind; vi have vundet Krigen!“ Men de unge Gierdesmutter sagde: „Nei, vi vil endnu ikke spise, før Biornen er kommen hen til vor Rede, og har bedet os om Forladelse og sagt, at vi ere skikkelige og fornemme Folks Børn.“ Da fløi Gierdekongen hen til Biornens Hule, og raabte: „Brumbasse! Du skal komme hen ved Reden til mine Børn, og bede dem om Forladelse, og sige, at de ere skikkelige og fornemme

Børn, ellers skal Du faae dine Ribbeen knuste i Livet paa Dig." Da krøb Biørnen i stor Angest derhen og bad om Forladelse; og derpaa satte de smaa Gierdesmutter sig sammen, og spiste og drak og giorde sig lystige til langt ud paa Natten.

28.

Skovhuset.

En fattig Brændehugger levede med sin Kone og sine tre Døttre i en lille Hytte, tæt udenfor en stor, eensom Skov. En Morgen, da han igien vilde til sit Arbeide, sagde han til sin Kone: „Lad den ældste af Pigerne bære min Middagsmad ud i Skoven til mig, ellers bliver jeg ikke færdig. Men," lagde han til, „for at hun ikke skal gaae vild, saa vil jeg tage en Pose med Hirse med mig, og strøe Kornene ud paa den Vei, som hun skal gaae." Da nu Solen stod midt over Skoven, gav Pigen sig paa Vei, med en Potte fuld af Suppe. Men Skov- og Markspurve, Lærker og Bogfinker, Irisker og Drosler, de havde allerede for længe siden spiist hvert Hirsekorn, og Pigen kunde slet ikke finde noget Vei-Spor. Da gik hun fremad paa Lykke og Fromme, indtil Solen gik ned, og Natten brød frem. Træerne susede i Mørket, Uglerne tudede, og Pigen begyndte at blive bange. Da saae hun langt borte et Lys, der blinkede frem imellem Træerne. „Der maae vel boe Folk," tænkte hun, „og hos dem kan jeg blive i Nat;" og saa gik hun rask henimod Lyset. Ikke længe efter kom hun til et Huus, hvor hun saae Vinduerne vare oplyste. Hun bankede paa, og en grov Stemme indenfor raabte: „Kom ind!" Pigen traadte ind i den mørke Forstue, og bankede paa Stuedøren. „Kom kun ind!" raabte Stemmen, og da hun lukkede Døren op, sad

der en gammel graahaaret Mand ved Bordet, han støttede sit Hoved paa begge sine Hænder, og hans hvide Skieg flød over Bordet næsten lige ned til Jorden. Men ved Kakkelovnen laae der tre Dyr, en Høne, en Hane og en rødbraget Ko. Pigen fortalte den Gamle, hvordan det var gaaet hende, og bad om Nattely. Manden sagde:

Skiøn Honelil,
Skiøn Hanelil,
Og du smukke, røde Ko!
Skal i Nat vi laane hende Vo?

„Duks!" svarede Dyrene, og det maatte vel betyde: „Vi have ikke Noget derimod;" thi den Gamle sagde nu videre: „Godt! her er fuldt op i Bøtter og Krukker: gaae kun ud til Ildstedet, og kog os noget Aftensmad." Pigen gik ud i Kiøkkenet, fandt Overflødighed af Alting, og kogte en god Nadver; men paa Dyrene tænkte hun ikke. Hun bar det fulde Fad ind paa Bordet, satte sig hos den graae Mand, og stillede sin Hunger. Da hun var mæt, sagde hun: „Men nu er jeg saa træt, hvor er der en Seng, at jeg kan lægge mig til at sove?" Dyrene svarede:

„Mad og Drikke har vel dig smagt,
Os har du ikke det Mindste bragt;
Lønnen du faaer —
See nu til, hvordan det i Nat dig gaaer!"

Da sagde den Gamle: „Stig kun op ad Trappen, saa finder du et Kammer med to Senge, ryst Dyner og Puder, og bred de hvide Lagen paa, saa vil jeg ogsaa komme og lægge mig til at sove." Pigen gik derop, og da hun havde redet Sengene og lagt rene Lagen paa, lagde hun sig uden videre i den ene Seng, uden at vente paa den Gamle. Nogen Tid efter kom den graae Mand, holdt Lyset hen til Pigens Ansigt, saae paa hende og rystede med Hovedet. Og da han mærkede, at hun laae i fast Søvn, aabnede han en Falddør, og lod hende synke ned i Kielderen.

Brændehuggeren kom hiem fra Skoven silde om Aftenen, og giorde sin Kone Bebreidelser, fordi hun havde ladet ham

sulte den hele Dag. „Det er ikke min Skyld," svarede hun, „Pigen gik ud med Middagsmaden, og maa have forvildet sig; i Morgen kommer hun vel igien." For det blev Dag stod Brændehuggeren op, vilde ud i Skoven, og forlangte at den anden Datter skulde denne Gang bringe ham Maden. „Jeg vil tage en Pose med Lindser med," sagde han; „de Korn ere større end Hirse, Pigen vil bedre kunne see dem, og ikke gaae feil af Veien." Ved Middagstid gik Pigen ud med Maden, men Lindserne vare forsvundne; Skovfuglene havde spiist dem, ligesom den forrige Dag, og ikke levnet en eneste. Pigen vankede om i Skoven indtil det blev Nat, da kom hun ligeledes til den Gamles Huus, blev kaldt ind, og bad om Spise og Nattely. Manden med det hvide Skiæg spurgte igien Dyrene:

„Skiøn Honelil,
Skiøn Hanelil,
Og du smukke røde Ko,
Skal vi laane hende Bo?"

Dyrene svarede atter „Duks!" og Alting gik til ligesom den forrige Dag. Pigen kogte en god Nadver, spiste og drak med den Gamle, men bekymrede sig ikke om Dyrene. Og da hun spurgte om sit Natteleie, svarede de:

„Mad og Drikke har vel dig smagt,
Os har du ikke det Mindste bragt.
Lønnen du faaer —
See nu til, hvordan det i Nat dig gaaer!"

Da hun var sovet ind, kom den Gamle, saae paa hende, rystede med Hovedet, og lod hende synke ned i Kielderen.

Den tredie Morgen sagde Brændehuggeren til sin Kone: „I Dag maa du sende vort yngste Barn ud med min Middagsmad; hun har altid været god og lydig, hun vil blive paa den rette Vei, og ikke sværme om, som hendes Søstre, de vilde Humlebier." Moderen vilde det ikke, og sagde: „Skal jeg nu ogsaa miste mit kiæreste Barn?" — „Vær du kun rolig!" svarede han, „den Pige gaaer ikke vild, dertil er hun altfor klog og forstandig; jeg vil tage saa mange Ærter med, at jeg kan strøe dem ganske tæt; De ere større end Lindser, og vil nok

vise hende Veien." Men da Pigen kom ud med Kurven paa Armen, havde Skovduerne allerede alle Erterne i Kroen, og hun vidste ikke, hvor hun skulde vende sig hen. Hun blev ganske sorgfuld, og tænkte bestandigt paa, at den stakkels Fader nu maatte sulte, og hvad det vilde blive en Jammer for den gode Moder, naar hun ikke kom hiem. Endelig, dengang det blev morkt, saae hun det lille Lys, og kom til Skovhuset. Hun bad ganske venligt om de vilde huse hende Natten over, og Manden med det hvide Skiæg spurgte igien sine Dyr:

„Skiøn Hønelil,
Skiøn Hanelil,
Og du smukke røde Ko!
Skal vi laane hende Bo?"

„Duks!" sagde de. Da gik Pigen hen til Kakkelovnen, hvor Dyrene laae, og klappede Hønen og Hanen, i det hun strøg med Haanden hen over deres glatte Fiedre, og den røddragede Ko kløede hun mellem Hornene. Og da hun paa den Gamles Forlangende havde kogt god Mad til dem, og sat Fadet paa Bordet, sagde hun: „Skulde jeg spise mig mæt, og de stakkels Dyr skulde ingenting have? — Derude er fuldt op, jeg vil først sørge for dem." Da gik hun ud, hentede en Haandfuld Byg-korn, strøede dem for Hønen og Hanen, og bragte Koen en heel Favn fuld af friskt, duftende Hø. „Lad det nu smage Jer, I gode Dyr!" sagde hun, „og hvis I ere torstige, skal I ogsaa faae noget at drikke." Da hentede hun en Spandfuld af friskt Vand, og Hønen og Hanen fløi op paa Randen, og stak Næbbet ned og holdt Hovedet i Veiret, som alle Fugle, naar de drikke, og den røddragede Ko tømte siden den halve Spand. Da Dyrene vare forede, satte Pigen sig først hen ved Bordet til den Gamle, og spiste hvad han havde levnet. Ikke længe efter begyndte Hønen og Hanen at stikke Hovedet under Vingen, og den rød-dragede Ko blinkede med Øinene. Da sagde Pigen „Skulde vi ikke nu gaae til Hvile?" og den gamle Mand spurgte:

„Skiøn Hønelil,
Skiøn Hanelil,
Og du smukke røde Ko!
Skal vi nu gaae til Ro?"

Og Dyrene svarede: „Duks!

Mad og Drikke har vel os smagt;
Rigeligt har Du os Alle bragt.
Lønnen Du faaer —
Natten for dig saa herligt gaaer!“

Da gik Pigen op af Trappen, rystede Fiederpuderne og lagde rene Lagener paa, og da det var færdigt, kom den Gamle, og lagde sig i den ene Seng, og hans hvide Skiæg naaede til hans Fødder. Pigen lagde sig i den anden, giorde sin Aftenbøn, og sov ind.

Hun sov roligt til Midnatstid, da blev der saa uroligt i Huset, at Pigen vaagnede. Det begyndte at knage og brage i alle Hiørner; Dørene sprang op af sig selv og sloge imod Væggene. Bielkerne gave sig, som om de blevne løsnede fra Stolperne, det var som om Trappen styrtede ned, og tilsidst gav det et Bulder, som om Taget faldt sammen. Derpaa blev det atter stille, og da der ikke mødte Pigen noget Ondt, blev hun roligt liggende, og sov atter ind. Om Morgenen vaagnede hun ved det klare Solskin, og hvad saae da hendes Øine? Hun laae i en stor Sal, og rundt omkring glimrede Alting i kongelig Pragt: paa Væggene voxede Guldblomster frem paa den grønne Silkegrund, Sengen var af Elfenbeen, og Teppet derpaa af rødt Fløiel, og paa en Skammel ved Siden af Sengen stod et Par Tøfler, udsyede med Perler. Pigen tænkte, det var en Drøm, men tre kostbart klædte Tienere traadte ind, og spurgte, hvad hun havde at befale? „Gaa kun,“ svarede Pigen, „nu vil jeg strax staae op, og koge Davre til den Gamle, og saa vil jeg fodre skion Hønelil, skion Hanelil og den smukke røde Ko.“ Hun tænkte, den Gamle var allerede staaet op, og saae hen til hans Seng; dog han laae der ikke mere, men en anden fremmed Mand. Og da hun betragtede ham, saae hun at han var ung og smuk; da vaagnede han, reiste sig op og sagde: „Jeg er en Kongesøn, og var fortryllet af en slem Hex, og fordømt til at leve som en gammel, graahaaret Mand i denne Skov; Ingen maatte blive hos mig, uden mine tre Tienere i Skikkelse af en Høne, en Hane, og en rød Ko. Og

Trolddommen skulde ikke høre op, før der kom en Pige til os, der var saa god af Hiertet, at hun ikke allene viste sig kiærlig imod Menneſker, men ogsaa imod Dyrene; og det har du giort, og i denne Midnat ere vi for din Skyld blevne forløste, og det gamle Skovhuus er igien blevet til mit kongelige Slot." Og da hun var staaet op, sagde Kongesønnen, at de tre Tienere skulde kiøre hen og hente Pigens Fader og Moder til deres Bryllupshøitid. „Men hvor ere da mine to Søstre?" spurgte hun. „Dem har jeg spærret inde i Kielderen" svarede han, „og i Morgen skal de føres ud i Skoven; der skal de være Tieneſtepiger hos Kulsvieren, saalænge indtil de have forbedret sig, og lært, at man heller ikke skal lade de stakkels Dyr lide Mangel."

29.

Den modige Svend.

Et jydsk Eventyr.

(Ringkiøbing Amt. Mundtlig fortalt).

Der var engang en Enke, som havde en eneste Søn, og han var ogsaa al hendes Glæde. Hver Gang han gik ud af Døren, var hun bange for, at han skulde komme til Skade; men Drengen var rask og modig, og vilde allerhelst være, hvor der var Fare. De boede nær ved Kirkegaarden, og Moderen havde stor Frygt for Spøgeri; hun paalagde derfor sin Søn, at han maatte aldrig gaae ind og lege der, efterat det var blevet mørkt; men nu fik han netop Lyst dertil, og gik derind hver Aften, for at faae at vide, hvad der saa kunde møde ham. Moderen talte med Tienæstepigen om, hvordan de skulde giøre ham kied deraf, og det traf sig i de Dage, at de slagtede en Ko. Da faldt Pigen paa en Aften, da Drengen igien var gaaet ind paa Kirkegaarden, at hun tog Kohuden over sig, saa

at de store Horn kneisede op over hendes Hoved, og dermed gik hun hen og stillede sig lige midt i Kirkegaardsdoren. Drengen kom og vilde ud, saae den underlige Skabning, og blev nogen Tid staaende, for at vente paa, at den skulde gaae. Men den gik ikke: da gik han rask henimod den, og sagde: „Med Forlov at komme forbi;“ men Skikkelsen spærrede Veien for ham. Da greb han et gammelt Trækors, som var faldet om ved en Grav, med det foer han kiæk hen imod Udyret, raabte: „Vil du giore Plads, siger jeg!“ og gav det et Slag for Panden, saa det styrtede omkuld med et høit Skrig; da gik han rolig forbi, og hiem til sin Moder. Han sagde Ingenting, før Moderen spurgte, om han ikke havde mødt Nogen paa Kirkegaarden?“ „Jo,“ svarede han, „jeg mødte et stort Spøgelse med Horn, og da det ikke vilde gaae af Veien for mig, slog jeg det for Panden, saa det segnede om, og der ligger det endnu.“ — „Gud frie os,“ raabte Moderen, „det var ingen Anden end vor Pige.“ De gik da begge derhen, og fandt Pigen liggende afmægtig; hun kom dog snart til sig selv igien, og de fik hende hiem; men det varede længe, inden hun rigtig kom sig efter det Slag, og hun lovede, at hun aldrig meer skulde prøve paa at skræmme Folk. Efter den Tid fik Drengen Lov til at gaae, hvor han selv lystede.

Da han var bleven voxen, sagde han engang til sin Moder, at han vilde nu drage ud i Verden, og prøve sin Lykke; og bad hende om at give ham en Madpose med, og hans Klæder i en Vadsæk. Det vilde hun nok, men hun sørgede meget over, at han vilde reise, og det oven i Kiøbet uden Penge, da hun saa godt som slet ingen havde at give ham. Hun sankede dog saa mange sammen, at han for dem et Par Nætter kunde faae Huusly; men hun vilde ikke slippe ham, før han gav hende det Løfte, at han hver Aften før Sol gik ned vilde søge sig et Natteqvarteer, og altid være under Tag inden det blev morkt. Det lovede han ogsaa med Haand og Mund, og derpaa drog han afsted.

Henimod Aften kom han til en Præstegaard, der gik han ind og bad om Nattely. „Du maa gaae til Vertshuset en

halv Miil herfra," svarede Pigerne, „vi huse ingen omvankende Folk." — „Jeg er nødt til at blive her," svarede han; „jeg har lovet min Moder, at jeg hver Dag vil søge mig et Nattely inden Solen gik ned; nu seer I vel, at jeg i Aften ikke kan gaae videre." Han fik da Lov til at blive, og sad og snakkede med Tieneſtekarlene til henimod Midnat. Da kom der et Bud fra Præſten, om een af Folkene vilde gaae ind i Kirken, og hente ham hans Bog, som han havde glemt paa Alteret. Det var der Ingen, som havde Lyſt til, uden den modige Svend, som ſtrax var villig til at gaae. Han fik da en Lygte med og Nøglen til Kirken, og gik efter Bogen. Da han kom midt paa Kirkegaarden ſaae han tre Mænd, der ſpillede Kegler, og hver Gang Een vandt, betalte de Andre ham med klingende Sølvpenge. Han ſtod lidt og ſaae paa dem; da ſpurgte een af dem, om han vilde være med? „Ja, nok!" ſagde han, og tog Kuglen; da mærkede han, at det var et Dødninghoved, men han ſlog ligefuldt raſk til i Mørke, og hver Gang han ſlog traf han Keglerne. De Andre vilde betale ham hvad han havde vundet, og han fik en Haandfuld Sølvpenge; men da han ſaae dem efter ved Lygten, ſagde han: „Det er jo gamle Penge, som ikke længer gaaer imellem Folk; giv mig nogle andre, som jeg kan bruge!" — „Andre har vi ikke," ſvarede de, men ſaa gav de ham et Been, og ſagde: „Det vil vi give dig i Tilgift; naar du rører med det Been ved Noget, ſom hører Jorden til, ſaa falder det ſammen, og bliver til Aſke." Han tog da imod Benet, ſtak det i Lommen, gik derpaa ind i Kirken, hentede Bogen, og bragte den ind i Præſtegaarden. Der fik han næſte Dag en Tæreſkilling af Præſten, fordi han havde været ſaa modig, og vandrede derpaa videre.

Nogen Tid efter kom han, lige i det Solen gik ned, til en Mølle, hvor han vilde bede om Nattely; men i det han bankede paa, kom alle Folkene ud, ſatte ſig paa en Vogn og vilde kiøre bort. Dengang de hørte hans Ærinde, ſvarede de, at paa den Mølle boede der aldrig noget Menneſke om Natten; der var et ſlemt Spøgeri, og baade Mølleren og hans Folk toge hver Aften bort, og laae i et Huus ikke langt derfra; de lukkede da

godt Laas for Alting, og næste Morgen, naar Solen var oppe, kom de først igien. „Jeg er dog nødt til at blive her," sagde den modige Svend, „jeg har lovet min Moder hver Dag at være under Tag inden Solen gaaer ned, og nu er det den høie Tid." — „Vil du blive her, maa det være din egen Sag," svarede de, „men saa maa du finde dig i, at vi lukke i Laas for dig udenfra." Ja, det brød han sig ikke om; de Andre lukkede da og toge bort, og han blev alene tilbage. Han gik ind i Kiøkkenet, tændte Lys, giorde Ild paa, og varmede den Mad, som de havde anviist ham; derpaa satte han sig ind med den i Storstuen, og spiste med god Lyst. Henimod Midnat hørte han en farlig Rumlen og Tumlen i hele Huset; Gulvet i Storstuen aabnede sig, og der kom fire sorte Folk op med en Baare; paa den laae der en stor sort Mand. Han reiste sig op, de fire Tienere tændte Lys, og den sorte Mand gik rundt med dem, og saae Alting efter i Huset. „Her er Een tilbage, jag ham ud!" sagde han, dengang de fandt det fremmede Menneske. Tienerne løb da hen, og vilde kaste ham ud af Vinduet; men han slog rask fra sig, og raabte, at de skulde nok lade være at drive ham derfra; han havde lovet sin Moder at være under Tag hver Nat, og han lod sig ikke kaste ud under aaben Himmel." Den sorte Mand spurgte ham da, hvem han var? Han svarede, Folk kaldte ham den modige Svend. „Dersom du svarer til dit Navn," sagde Manden, „saa kan du blive her, og følge efter os, hvor vi gaae." Han fulgte da efter dem ned i Kielderen; der trak de en Kobberkiedel, som var fuld af Penge, ud af Muren, og den sorte Mand satte sig ned, og talte dem efter Allesammen. Da han var færdig, reiste han sig op og sagde: „Siden du er saadan en modig Svend, vil jeg skienke dig disse Penge. Men du svarer mig til, at ikke een af dem bliver her paa Stedet, eller kommer til Mollerens Gavn; saa behøver jeg ikke længer at gaae her hver Nat og tælle dem efter. Nu er du og ingen Anden deres Eiermand." Derpaa gik den sorte Mand atter op i Storstuen, lagde sig paa Baaren, og Tieneren bar ham bort igiennem Gulvet, men den modige Svend gik til Engs og sov roligt til næste Morgen.

Molleren og hans Folk bleve høilig forundrede, da de kom ind og fandt Manden liggende i god Ro i Sengen. Han fortalte dem, hvordan Alting var gaaet til, og førte dem ned i Kielderen, hvor de brød Hul paa Muren og fandt Kobberkiedlen med de mange Penge. Den modige Svend sagde, at de nu vare hans, og Molleren giorde slet ingen Indvendinger. Han hialp ham endogsaa selv at bære Kiedelen ud, og tillod ingen af sine Folk at hielpe, af Frygt for, at de skulde stikke en Mynt til sig og lokke Spøgelset tilbage. Den modige Svend stak saa mange Penge i sine Lommer, som han kunde føre med sig, de øvrige lod han blive i Kiedlen, og Molleren hialp ham at grave den ned udenfor hans Grund, paa et Sted, som kun de To kiendte. Efter den Tid var der Fred og Ro paa Møllen, og Folkene behøvede ikke om Natten at reise derfra.

Med Lommerne fulde af Penge reiste nu den modige Svend videre, og saae sig ret tilgavns om i Verden. En Aften gik han langs med Stranden, og der var i lang Afstand ikke noget Huus at øine, hvor han kunde søge sit Natteherberg. Da saae han ude paa Havet, igiennem Taagen, en lille Ø, saavidt han kunde see, med Huse paa. „Der kan jeg vel endnu komme hen til Solen gaaer ned," sagde han; og spurgte en Fisker, som han mødte, om han vilde roe ham derud. Fiskeren sagde Nei; paa den Ø var der ikke andet end forfaldne Mure af et gammelt Slot, og der boede ingen Mennesker. Den modige Svend spurgte, om man slet ikke kunde faae Tag over Hovedet der? Fiskeren svarede: at lidt Tag var der vel tilbage over et Kammer eller to; men der var saa slem en Trolddom, at ikke engang om Dagen vovede Nogen at komme Stedet nær. „Det faaer ikke at hielpe" sagde den reisende Svend; „Solen er snart nede, jeg maa derover." Han leiede da Baaden for god Betaling af Fiskeren, gik ned i den og roede sig selv over til Øen. Da han havde gaaet noget omkring mellem de gamle Mure, kom han endelig til det Sted, som der endnu var Tag over. Der var ogsaa en Dør; men den var lukket i Laas. Han trak i den og slog paa den saa det peb i Hængslerne, og der lød et frygteligt Bulder over ham, som om Taget skulde styrte

ned, og alle de gamle Mure rundt omkring gave Gienlyd deraf. Men han blev ved at dundre paa, og kastede Stene imod den, indtil den endelig gik i Stykker, saa han kunde krybe ind i Stuen. Der faldt Stole og Bænke sammen af Alderdom, naar han rørte ved dem; saa lagde han sig da ned i en Krog paa Gulvet, glad ved, at han dog havde Tag over Hovedet, og begyndte at sove. Henimod Midnat vaagnede han, og saae tre Mænd, der sad ved et lille Bord med en Lampe for dem, og spillede Tærninger, og saavidt han kunde see, var det de samme, som han for længe siden en Midnat havde spillet Kegler med paa Kirkegaarden. „Hvem er du?“ raabte de, og sloge vredt i Bordet, i det han kom hen til dem. „Jeg er den samme Svend, som nok har spillet Kegler med Jer engang før,“ sagde han; „jeg faaer vel Lov til at spille med Jer igien.“ Da slog Enhver af dem et Kast, og lod derpaa ham faae Tærningerne. Han kastede høiest Dine, og forlangte derpaa, hvad han havde vundet. Nu foer de alle Tre op, og hver af dem havde et langt rustent Sværd i Haanden, som de svingede imod ham, og vilde slaae ham ihiel. Han havde ikke Noget at værge sig med; da greb han i Lommen efter det gamle Been, som de engang havde givet ham, med det slog han fra sig; men i det Benet rørte ved dem, faldt den ene efter den anden sammen og blev til Aske. Nu havde han da Ro, lagde sig atter hen i Krogen og sov til næste Morgen. Da det begyndte at dages, vaagnede han, saae sig om, og Alting var Støv omkring ham, uden de tre gamle Sværd. Da saae han en Dør i den anden Ende af Stuen, den stødte han op, og kom ind i et lille Kammer. Der laae en deilig ung Jomfru i kostbare Klæder, men han vidste ikke om hun sov eller hun var død. Han kaldte høit for at vække hende; men det hialp ikke. Tilsidst bukkede han sig ned og kyssede hende; da slog hun Dinene op, og kom til Live. Han spurgte, hvordan hun var kommen der? Hun sagde: Tre fornemme Herrer, som vare slemme Folk, havde røvet hende bort, og ført hende over til Slottet. De havde spillet Tærninger om, hvem af dem hun skulde tilhøre; derpaa vare de alle tre faret imod hverandre med deres Sværde;

hun troede, de havde ſtukket hinanden ihiel; derpaa var hun faldet i Afmagt, men hvor længe det var ſiden, det vidſte hun ikke. Den modige Svend var glad ved, at han havde befriet hende; hun fulgte ham ud i Baaden, og reiſte med ham hiem til hans Moder. Intet Menneſke kiendte Navnene paa de Folk, hun ſpurgte om; deraf kunde hun begribe, at hun maatte have ſovet i mange Aar. Dog var hun i den Tid ikke bleven ældre, og havde ikke forandret ſig. Den modige Svend var heller ikke bange for den ſmukke Jomfru, der havde ſovet ſaa længe i Spøgelſe-Borgen; han hentede de mange Penge, ſom han og Molleren havde gravet ned, byggede Slottet paa Øen i Stand, giftede ſig med Jomfruen, og levede lykkelig og fornøiet med hende og ſin gamle Moder.

30.

Kongeſønnen, der aldrig blev bange.

(Fortalt efter Grimm.)

Der var engang en Kongeſøn, han ſyntes ikke længer om at blive hiemme i ſin Faders Huus, og da han ikke var bange for nogen Ting, tænkte han: „Jeg vil reiſe ud i den vide Verden, og ſee mange forunderlige Ting, ſaa bliver Tiden mig ikke lang.“ Han tog derfor Afſked med ſine Forældre og gik afſted, fra Morgen til Aften, og det var ham det ſamme, hvor Veien førte hen. Da hændte det ſig engang, at han kom udenfor en Kæmpes Huus, og der ſatte han ſig ved Døren, for at hvile ſig. Han ſaae ſig om til alle Sider, da faldt hans Øine paa Kæmpens Kegleſpil, og han fik Lyſt til at ſpille dermed. Han ſtillede de mægtige Kegler op, kaſtede efter dem med ſtore

Kugler, og raabte og loe, naar de faldt; og det gik meget muntert for ham. Kæmpen hørte denne Støi, rækkede sit mægtige Hoved ud af Vinduet og saae et Menneske, der ikke var større end alle andre, og dog spillede med hans Kegler. Da raabte han: „Du lille Kryb! Hvem har givet dig Styrke til at spille med mine Kegler?“ Kongesønnen saae i Veiret, betragtede Kæmpen og sagde: „O du Klods! du troer nok, at du er den Eneste, der har stærke Arme! Jeg kan Alt, hvad jeg har Lyst til.“ Kæmpen kom ned, saae forundret paa Kongesønnen og sagde: „Menneskebarn! Er det saadan fat med dig, saa gaa hen og hent mig et Æble af Livets Træ.“ „Hvad vil Du bruge det til?“ spurgte Kongesønnen. „Jeg vil ikke have det til mig selv,“ sagde Kæmpen, „men min Brud ønsker det; jeg har selv været ude for at hente det, men jeg kunde ikke engang finde Træet.“ „Ja, naar jeg først giver mig paa Vei,“ svarede Kongesønnen, „saa finder jeg nok Træet; og det skulde gaae underligt til, om jeg ikke kunde plukke Æblet deraf.“ — „Det er ikke saa let, som Du troer,“ sagde Kæmpen: „Træet staaer i en Have, der er indhegnet med et Jerngitter, og uden for Gitteret ligge mange vilde Dyr, det ene ved Siden af det andet; de holde Vagt, og lade intet Menneske komme ind.“ — „Aa, mig lade de sikkert komme ind,“ sagde Kongesønnen. „Ja,“ svarede Kæmpen, „men om Du ogsaa er i Haven, og seer Æblet hænge paa Træet, saa er det dog endnu ikke dit; der hænger en Ring foran det, og den, der vil naae Æblet og plukke det, maa stikke Haanden igiennem Ringen, og det har endnu aldrig vilde lykkes for Nogen.“ „Det Held er bestemt for mig,“ sagde Kongesønnen, „jeg er ikke bange for nogen Ting; for mig vil det nok lykkes.“

Derpaa tog han Afsked med Kæmpen, og gik afsted over Bierge og Dale, Marker og Enge, indtil han endelig kom til den fortryllede Have. Dyrene laae rundt om den; men de hængte med Hovederne og sov. De vaagnede heller ikke, og han krøb forbi dem, steg over Gitteret, og kom lykkelig ind i Haven. Midt i den saae han Livets Træ, og de røde Æbler skinnede paa Grenene. Han klavrede op af Stammen, og da

han var oppe i Toppen og vilde plukke et Æble, saae han der hængte en Ring foran det, men han kunde meget let stikke sin Haand igiennem den og tage Æblet. Ringen blev siddende fast paa hans Arm, og Kongesønnen følte paa eengang, at Armen havde faaet saa stor Kraft, at han nu kunde overvinde Alt, og denne Styrke gav Ringen den. Da han var stegen ned af Træet, vilde han ikke krybe over Gitteret, men han greb i den store Port, rystede een Gang stærkt i den, og med et høit Bulder sprang den op for ham. Han gik ud, og Løven, der havde ligget udenfor, var vaagnet og sprang efter ham, dog ikke i Vildhed og Vrede; men den fulgte ham ydmygt, som om han var dens Herre; den adlød ham og vilde ikke forlade hans Fodspor.

Kongesønnen holdt sit Løfte og bragte Kæmpen Æblet. „Seer Du," sagde han, „jeg har uden Møie hentet det." Kæmpen blev meget glad over, at han saa let havde faaet hvad han saa længe havde ønsket; han skyndte sig hen til sin Brud, og gav hende Æblet. Dette var en smuk og klog Jomfru, og da hun ikke saae Ringen paa hans Arm, sagde hun: „Jeg troer ikke, at Du selv har hentet Æblet, før jeg seer Ringen paa din Arm." „O," sagde Kæmpen, „jeg vil strax gaae hiem og hente den;" og han tænkte, hvis det svage Menneskebarn ikke vilde give ham den godvillig, kunde han jo tage den med Magt. Han gik da tilbage, og forlangte Ringen af Kongesønnen; men denne vilde ikke give ham den. „Hvor Æblet er, der maa ogsaa Ringen være," sagde Kæmpen; „giver Du mig den ikke, saa maa Du slaaes med mig om den."

De brødes længe med hinanden; men Kæmpen kunde ikke faae Magt over Kongesønnen, saa stærk var denne bleven ved Ringens Kraft. Da fandt Kæmpen paa en List, og sagde til ham: „Hør! vi ere begge blevne varme i denne Kamp; lad os bade os i Floden og afkøle os, før vi begynde igien." Kongesønnen, der ikke kiendte til Falskhed, gik hen til Vandet med ham, tog sine Klæder af, strøg ogsaa Ringen af Armen, lagde den ved Siden, og gik derpaa ned i Floden. Strax greb Kæmpen Ringen og løb bort med den; men Løven, som trolig havde fulgt sin

Herre, saae Tyveriet, satte efter Kæmpen, og rev atter Ringen fra ham. Derover blev Kæmpen saa rasende, at han sprang tilbage til Vandet, hvor Kongesønnen netop var ved at tage sine Klæder paa igien; han greb ham fat bag fra, og stak begge hans Øine ud.

Nu var da den stakkels Kongeson blind, og stod der og vidste ikke, hvor han skulde hen; men Ringen havde han. Da traadte Kæmpen igien hen til ham, og havde Ondt i Sinde. Stiltiende tog han den Blindes Haand, som om han vilde lede ham, og førte ham saaledes afsted til et høit Bierg. Der forlod han ham, og tænkte: „Naar han nu kun gaaer et Par Skridt, styrter han ned, slaaer sig ihiel, og saa kan jeg tage Ringen fra ham.“ Men den trove Løve havde ikke forladt sin Herre; den holdt ham fast ved hans Klæder, og trak ham forsigtigt tilbage. Da Kæmpen kom for at plyndre den Døde, fandt han ham reddet. Ganske harmfuld sagde han da ved sig selv: „Kan det svage Menneskebarn da ikke overvindes!“ og derpaa førte han Kongesønnen igien ad en anden Vei, lige til Afgrunden; men Løven, der mærkede hans onde Hensigt, hialp atter trolig sin Herre ud af Faren. Da de vare komne til Randen, og Kæmpen havde sluppet Kongesønnens Haand, sprang Løven med al Magt imod ham, saa at Uhyret styrtede ned i Afgrunden og blev knuust.

Derefter trak den igien sin Herre ned af Bierget, og ledede ham hen til et Træ, ved hvilket der flød en klar Bæk. Der satte Kongesønnen sig; men Løven lagde sig ved Bækken, og søgte, saa godt den kunde, at sprøite noget Vand deraf i hans Ansigt. Et Par Draaber traf ogsaa lykkeligt Øinene og vædede dem, og Kongesønnen mærkede, at han begyndte at faae sit Syn, thi han kunde skimte lidt, og skielne det, der var ham nærmest; men han vidste ikke hvoraf det var kommet. Da saae han en Fugl, der fløi ganske nær forbi hans Ansigt, lige imod en Træstamme, saa at den stødte derimod, som om den var blind: derpaa dalede den ned i Vandet, badede sig deri, og nu fløi den op igien, og svingede sig saa sikkert frem imellem Træerne, at man godt kunde mærke, den atter kunde see. Da faldt det Kongesønnen ind, at dette maatte være et Vink fra Gud; han bukkede sig

derfor ned til Vandet, vaskede sine Øine deri, og da han reiste sig op igien, havde han faaet sit Syn, og det var bedre og klarere end nogensinde før. Kongesønnen takkede Gud for denne store Naade, og drog videre om i Verden med sin Løve. Da hændte det sig, at han kom til et fortryllet Slot. I Porten stod en Jomfru, med en deilig Skabning og et skiønt Ansigt; men hun var ganske sort. Hun talte til ham og sagde: „Ak! gid Du kunde udfrie mig af den Trolddom, der holder mig her, og har Magt over mig.“ Da spurgte Kongesønnen: „Hvad skal jeg giøre for at befrie dig?“ Jomfruen svarede: „Du maa tilbringe tre Nætter i den store Sal paa dette fortryllede Slot, men der maa ikke komme Frygt i din Siæl. Holder Du alt det Onde ud, som der vil vederfares Dig, uden at give en Lyd fra Dig, saa er jeg befriet; Livet tør de ikke i noget Tilfælde berøve Dig.“ Da svarede Kongesønnen: „Med Guds Bistand vil jeg prøve derpaa, der er ikke Noget i den hele Verden, som jeg er bange for.“ Derpaa gik han ganske munter ind paa Slottet, satte sig i den store Sal, og ventede til Natten kom. Det var stille og roligt til henimod Midnat; da begyndte der en stor Støi og mange Smaatrolde kom frem, ikke blot fra Dørene, men fra alle Hiørner og Kroge. De lod, som om de ikke saae ham, satte sig midt i Stuen, giorde Ild paa og begyndte at spille Kort. Naar Een tabte, sagde han: „Det er aldrig rigtigt her; her maa være Een, som ikke hører os til, og han er Skyld i, at jeg taber.“ „Bi kun, jeg skal nok finde dig,“ sagde en Anden; og den Skrigen tog til og blev saa forfærdelig, at man skulde ikke tænke, Nogen kunde høre den uden Skræk; men Kongesønnen blev ikke bange. Tilsidst sprang Smaatroldene hen imod ham, kastede sig over ham, og der var saa mange, at han ikke kunde værge sig for dem. De rev ham omkuld, kneb ham, trykkede ham, slog ham og piinte ham paa alle Maader; men han taalte det uden Frygt, og gav ikke en Lyd fra sig. Henimod Morgenstunden forsvandt de, og han var saa udmattet, at han ikke kunde røre et Lem; men saasnart Dagen brød frem, traadte den sorte Jomfru ind til ham. I sin Haand havde hun en Flaske med Livets Vand, hvormed

hun vaskede ham, og strax følte han alle Smerter forsvinde og var frisk og munter. Hun sagde til ham: „Een Nat har Du lykkelig holdt det ud; men der forestaaer dig to endnu.“ Derpaa gik hun atter bort, og i det hun gik, bemærkede han, at hendes Fødder vare blevne hvide. Den følgende Nat kom Smaatroldene igien, og begyndte atter paa deres Spil; men snart overfaldt de Kongesønnen og sloge ham forfærdeligt, meget haardere end den forrige Nat, saa at hans Legeme blev fuldt af Saar. Dog, da han taalte det ganske roligt, maatte de slippe ham igien, og da Morgenrøden brød frem, kom Jomfruen atter og helbredede ham med Livets Vand. Da hun gik bort, saae han med Glæde, at hun var bleven halv hvid, indtil Fingerspidserne. Nu skulde han kun holde det ud een Nat endnu, men den var den værste. Smaatroldene kom igien og raabte til ham: „Er Du her endnu? ja bi kun, Du skal blive piint, saa Hiertet skal sidde dig i Halsen!“ De stak ham og slog ham, kastede ham omkring og trak i ham, som om de vilde rive Lemmerne af ham; men han gav ikke et Klageskrig, ikke en Smerteslyd fra sig; han trøstede sig med den Tanke, at det vilde dog faae en Ende, og saa var Jomfruen befriet af deres Magt. Men, da nu Diævlene forlode ham, laae han ganske afmægtig og kunde ikke røre sig; han kunde slet ikke see eller mærke, at Jomfruen kom ind og heldede Livets Vand over ham. Men da blev han paa eengang fri for alle Smerter, og følte sig sund og frisk, som om han var vaagnet op af en Slummer; og da han aabnede sine Øine, stod Jomfruen for ham og hun var sneehvid og skiøn som den lyse Dag. Hun sagde til ham: „Staa op og sving dit Sværd tre Gange over Trappen, saa vil Alting her være befriet.“ Og da han havde giort det, var hele Slottet løst fra Trolddommen. Jomfruen var en rig Kongedatter; Tienerne kom ind og sagde, at Bordet var dækket i den store Sal, Giæsterne ventede, og Maden var anrettet. Da satte de sig til Bords og spiste og drak; men om Aftenen holdt de Bryllup med stor Glæde, og dandsede lystigt til den lyse Dag.

31.

Duen.

Et italiensk Eventyr.

En ung smuk Kongeſøn red engang med ſit Jagtfølge giennem en ſtor Skov. Dybt inde kom han forbi et lille fattigt Huus, og udenfor det ſtod der midt i Veien et gammelt ormſtukket Sold med Bønner, ſom nylig vare renſede. Men Kongeſønnen havde ikke ſine Øine ſaa lavt ved Jorden, han red raſk til, væltede Soldet og ſpildte alle Bønnerne. Den gamle Kone, ſom boede i Huſet, kom ſtrax efter hiem med et Knippe Brænde, ſom hun havde ſanket i Skoven, for at koge ſine Bønner derved; men nu laae de alle ſpredte omkring paa Jorden. Da blev hun ſaa harmfuld, at hun brød ud i Forbandelſer over den, ſom havde været Skyld deri, og ønſkede, at han maatte blive forelſket i Troldqvindens Datter, ſom boede der i Skoven, og faae ſtor Sorg og Jammer af ſin Elſkov.

Det hændte ſig og, at Kongeſønnen lidt efter kom bort fra ſit Følge, og forvildede ſig i Skoven. Da han nu ſaaledes red allene og vildfarende omkring, mødte han en deilig Jomfru, der ſamlede Snegle; hun ſagde:

„Stræk ud, ſtræk ud, de Horn ſaa ſmaa,
Min Moder kan føle min Skiebne derpaa."

Kongeſønnen fandt hende ſaa ſmuk, at han ikke kunde ride derfra, og da han længe havde ſeet og hørt paa hende, talte han til hende og ſagde: „Kunde jeg føle paa Sneglenes Horn, at Du havde mig kiær, ſaa vilde jeg ſamle hver een, der findes i Skoven." Jomfruen ſvarede: „Men naar Sneglen trækker ſine Horn ind, ſaa kan du hverken røre dem, eller faae Noget at vide;" og med diſſe Ord vilde hun gaae ſin Vei. Men Kongeſønnen ſteg af Heſten og talte ſaa kiærligt til hende, at hun baade glemte at gaae, og at ſee til ſine Snegle. Een efter

den anden krøb de ud af hendes Kurv, og strakte deres Følehorn langt, langt frem, og paa Enden af hvert tindrede der ligesom en blank Ædelsteen. Troldqvinden sad paa sit Slot midt i Skoven, og da hun saae al den Glands, vidste hun, hvad det havde at betyde. Hun forvandlede sig da til et vildt Dyr, og foer hen i Skoven, hvor Kongesønnen gik Haand i Haand med hendes Datter. Han vilde først trække sit Sværd ud, men al Kraft veg fra ham, saa at han stod der uden at kunne røre sig, ligesom Faaret, naar Ulven seer paa det. Da raabte Troldqvinden: „Nu skal du arbeide for mig som en Hund, og ilde skal det gaae dig, hvis du ikke udretter Alt hvad jeg forlanger." Derpaa gik hun til Slottet med sin Datter, og Kongesønnen fulgte bag efter, med sin Hest ved Tøilen.

Næste Dag sagde Hexen til ham, at han skulde pløie og tilsaae et stort Stykke Hedeland, der laae udenfor hendes Slot. Hun ilede derpaa hen til den gamle Kone i det fattige Huus, som ogsaa var en Hex, for at lægge Raad op med hende. Men Jomfruen sagde til Kongesønnen, han skulde kun give sig tilfreds, hun vidste Raad til at hielpe ham; hvorpaa hun gik ind i sin Moders hemmelige Kammer, fandt hendes Trylleqvist, og ved Hielp af den udrettede Arbeidet for ham. Om Aftenen kom Troldqvinden hiem, og som hun pleiede, raabte hun udenfor: „Min Datter! lad din Haarfletning hænge ned!" Jomfruen lod den lange Fletning af hendes guldgule Haar hænge ud af Vinduet, og ved Hielp af den, steg Hexen op, da der ingen Dør eller Trappe var paa Slottet. Da hun var kommen op, rakte hun Hovedet ud af Vinduet, og saae med Forundring, at Kongesønnen havde udført alt det Arbeide, som hun havde paalagt ham. Den følgende Dag viste hun ham hen til sex Favne Ved; dem skulde han hugge til Brændsel inden Aften, og kløve hvert Stykke fire Gange. Jomfruen hialp ham ogsaa dermed, og om Aftenen, da Hexen kom hiem, og var stegen op paa den sædvanlige Maade, saae hun atter, at Arbeidet var giort. Da fik hun Mistanke til Datteren, og befalede den tredie Dag, at Kongesønnen skulde fylde en udtørret Brønd med tusinde Spande Vand; men før hun gik, lukkede

hun sit hemmelige Kammer godt i Laas. Jomfruen kunde da ikke mere hielpe ham, og de vidste nu intet andet Raad, end at flygte bort derfra. Giennem et Vindue, der vendte mod Haven, krøb hun ud i et høit Træ, derfra hen paa Havemuren; og udenfor den stod Kongesønnen paa sin Hest og tog imod hende. De satte dem begge paa Hesten, og ilede derfra, det stærkeste de kunde.

Om Aftenen kom Hexen hiem, og kaldte paa Datteren som sædvanligt, men der blev ingen Haarfletning kastet ud af Vinduet. Da søgte hun om Kongesønnen og hans Hest, men de vare heller ikke til at finde, og hun mærkede nu, de maatte være flygtede bort sammen. Da blev hun saa forbittret paa sin Datter, at hun for at hevne sig giorde det onde Ønske, at Kongesønnen maatte glemme hende og sin Kiærlighed, ved det første Kys, som Nogen gav ham.

Efterat de To havde redet en lang, lang Vei, kom de endelig i Nærheden af den Stad, hvor Kongesønnens Forældre havde deres Slot. „Her skal Du vente," sagde Prindsen, „jeg vil fremstille dig med Ære, og afhente dig med al mulig Pragt og med et stort Følge." Han red da alene ind i Byen, og da han kom til det kongelige Pallads, ilede hans Moder imod ham, tog ham i sine Arme, og gav ham et hierteligt Kys. Men fra det Øieblik af, havde Kongesønnen reent glemt Troldqvindens Datter, der havde hiulpet ham i al hans Nød, og som nu med Længsel ventede efter ham udenfor Staden. Paa Slottet blev der anrettet en stor Glædeshøitid i Anledning af Prindsens Hiemkomst; hele Byen gienlød af Jubel; om Aftenen vare Gaderne oplyste og behængte med Blomsterkrandse; og den stakkels forladte Pige saae langt borte et Gienskin paa Aftenhimlen af den stærke Oplysning, hørte alle Folk tale derom, og følte sig ganske ulykkelig.

Den næste Dag fik Dronningen sin Søn overtalt til at gifte sig med en ung Prindsesse, som hun havde udvalgt til ham. Det blev forkyndt over hele Landet, og der blev giort store Forberedelser til deres Bryllupsfest. Da klædte den forladte Pige sig i Mandsklæder, gik til det kongelige Slot, og

lod sig fæste til Kokkedreng. Paa Bryllupsdagen tillavede hun et kosteligt Bagværk; det blev sat paa Bordet for Kongesønnen, og han skar det selv for. Da fløi der en Due ud derfra, som var saa smuk, at Alle ved Bordet maatte beundre den. Men Duen satte sig paa Kongesønnens Skulder, og sagde til ham:

„Sneglen strækker ud sine Følehorn smaa,
Falskhed og Farer den træffer kun paa.
Kongesønnen trues af Trængsel og Død,
Jomfruen hielper ham ud af hans Nød;
Villig hun følger den troløse Ven;
Han fører en Anden til Alteret hen.“

Efter disse Ord fløi Duen ud af Vinduet, og var ikke mere til at see; men nu huskede Kongesønnen alting; han sprang paa Dieblikket op, og spurgte, hvem der havde tillavet dette Bagværk? — Da blev Kokkedrengen hentet op i Salen; Prindsen kiendte sin Hiertenskiær igien, og vilde ikke vide af noget andet Giftermaal, end med hende. I det Samme traadte begge Troldqvinderne fra Skoven paa eengang ind i Salen. „Du var saa stolt, at Du ikke ændsede den Fattiges ringe Eiendom,“ sagde den Første, „derfor kom al den Nød over dig.“ — „Med al din Magt, kunde Du dog ikke udrette Noget, uden ved Kiærlighedens Hielp,“ sagde den Anden; „glem herefter ikke i din Høihed og Lykke dem, der have hiulpet dig i Nødens Tid.“ Kongesønnen lovede det, forsonede sig med begge Troldqvinderne, og holdt med stor Glæde Bryllup med sin trofaste Brud.

32.

Nisſen, der vilde gifte ſig.

Et iriſk Eventyr.

Mac Daniel var en raſk ung Karl, der aldrig forſømte ſig, hvor han kunde komme med til en Dands eller til et Drikkegilde. Han ſørgede over ingen Ting i Verden, uden, hvor han ſkulde faae Penge fra, til at leve lyſtigt for; og han brød aldrig ſit Hoved med andet, end hvordan han ſkulde faae Credit paa Kroen, naar han ingen Penge havde. Folk, der bære ſig ſaadan ad, komme altid i ſlet Selſkab, og Mac Daniel gik det ikke bedre end mange Andre; men det kunde let have gaaet ham endnu værre. Engang, en klar Vinternat, kort efter Julen, var han paa Veien til ſit Hiem. Maanen ſkinnede og Veiret var ſmukt; men det var en ſtreng Froſt. „Havde man et godt Glas Viin her, vilde det ikke være ilde," mumlede han ved ſig ſelv; „det kunde varme et forfrosſent Menneſke; gid jeg havde Mage til det, jeg i Aftes tømte i Kroen!" — „Det ſkal Du ikke have nødig at ønſke to Gange," ſagde pludſelig en lille Mand, der ſtod for ham, med en trekantet, guldſnoret Hat paa, og ſtore Sølvſpænder i Skoene. Han rakte Mac Daniel et Glas Viin, der næſten var ligeſaa ſtort ſom Mandens hele Perſon.

Mac Daniel giettede ſtrax, det maatte være en Nisſe; men han tog dog Glaſſet, og ſvarede kiækt: „Paa Deres Velgaaende, lille Mand! og til ſkyldigſt Takſigelſe for den gode Viin! Med Betalingen har det vel ingen Haſt?" Ved disſe Ord tømte han Glaſſet i een Drik. — „Velbekomme!" ſagde den Lille; „men tænk ikke paa, at ſlaae mig en Plade, ſom Du pleier med andre Folk. Nei, Pungen ud, og betal ſom en ærlig Mand!"

„Hvad!" ſvarede Mac Daniel, „ſkulde jeg betale Jer

fremfor alle Andre? I er jo ikke større, end at jeg kunde løfte Jer op med to Fingre, og putte Jer i min Lomme!"

„Vilhelm Mac Daniel!" sagde den Lille, „der hielper ingen Snak! „I syv Aar og een Dag skal Du tiene mig; det skal være min Betaling for Vinen, Du drak. Kom nu strax og følg med mig!" Da Mac Daniel hørte det, fortrød det ham, at han havde været saa frisk til at drikke af Nissens Glas. Han vidste ikke hvordan det gik til; men han følte ved sig selv, at han maatte følge den fremmede Mand over Stok og Steen, over Grøfter og Gierder, uden Rist og Ro. — Da Morgenskiæret begyndte, vendte den Lille sig til ham og sagde: „Nu kan Du gaae hiem Mac Daniel; men, jeg raader dig, forsom ikke, naar Natten falder paa, at møde hos mig paa Fort-Field; ellers vil det i lang Tid gaae dig ilde. Men fører Du dig op som en tro Tiener, saa skal Du ogsaa finde en mild Herre i mig." Mac Daniel gik hiem, og i hvor træt og mat han var, kunde han dog længe ikke falde i Søvn, ved Tanken paa den lille Mand. Dog vovede han ikke at være hans Bud ulydig; men gik om Aftenen til Fort-Field, og strax efter kom den Lille. „Nu Mac Daniel!" sagde han, „jeg har i Nat en lang Reise for, og Du skal følge med. Læg Sadel paa en af mine Heste, og en anden kan Du sadle til dig selv; Du er vel endnu træt af din Gang sidste Nat?" — Mac Daniel takkede sin Herre for denne Opmærksomhed, og sagde: „Med Forlov at spørge Herren, hvor er Veien til Eders Stald?" — „Gaa derhen paa Mosen," svarede den Lille," og hent mig de to stærkeste Ror, Du kan finde." Mac Daniel adlød, trak to store Ror op og bragte dem til sin Herre. „Sid op, Mac Daniel!" sagde den Lille, i det han tog et af Rorene og skrævede over det. — „Hvor skal jeg sidde op, med Deres Velbaarenheds Tilladelse?" — „Jh, naturligviis, ligesom jeg, paa Hestens Ryg," svarede den Lille. — „Skal jeg gjøre mig til Nar ligesom I, og sætte mig til Hest paa et Ror eller Kosteriis?" sagde Mac Daniel. — „Op, til Hest! uden Indvendinger!" sagde Manden, „den bedste Hest, Du nogensinde har redet paa, var kun et Øg imod denne."

Mac Daniel tænkte det var Spøg; men han vovede ikke at gjøre sin Herre vred, og skrævede over Røret. Den Lille raabte tre Gange: Borram! borram! borram! (hvilket betyder: bliv stor!) og Mac Daniel gjorde det samme. I samme Øieblik blev Rørene til to prægtige Heste, der travede rask afsted; men Mac Daniel havde taget Enden af Røret i sin Haand, i Stedet for Toppen. Derover kom han til at sidde bagvendt paa Hestens Ryg, med Ansigtet vendt imod Halen; og saaledes maatte han ride afsted. — Endelig holdt de for Døren af et stort Huus. „Mac Daniel!“ sagde den Lille, „gjør nu hvad Du seer jeg gjør, og følg mig i Hælene; dog, siden Du ikke kiender Forskiel paa Hestens Hoved og Hale naar Du er ædru, saa tag dig i Agt, at Du ikke drikker for meget her, ellers veed Du vel tilsidst ikke ret, om Du selv skal gaae paa Hovedet eller paa Benene.“

Derpaa sagde den Lille nogle underlige Ord, som Mac Daniel ikke forstod; men han kunde dog sige dem efter. Nu smuttede begge igiennem Nøglehullet paa Porten, og fra et Nøglehul til et andet, indtil de kom ned i Viinkielderen. — Den Lille begyndte dygtigt at drikke, og denne Gang var Mac Daniel ikke seen til at følge hans Exempel. Han syntes nu meget godt om sin nye Tieneste. Derefter gik de samme Vei tilbage fra Nøglehul til Nøglehul, og begge steg da paa Rørene, som de havde ladet staae ved Porten. De raabte: „Borram! borram! borram!“ og strax foer de frem gjennem Luften, og stødte alle mørke Skyer tilside, som om det havde været Sneebolde.

Saaledes gik det nu den ene Nat efter den anden, til de havde besøgt alle Viinkieldere i hele Irland, og kiendte hvert Slags Viin i Landet, ligesaa godt som nogen af Kielderme-sterne selv.

En Nat, da Mac Daniel som sædvanligt traf den lille Mand og vilde hente Reiseheste paa Mosen, sagde Herren: „I Aften maa Du bringe en tredie Hest med; det er mueligt, at vi komme tilbage i større Selskab, end vi reise ud.“ Mac Daniel var ret nysgierrig efter at vide, hvem Manden meente

dermed, og glædede ſig ordentlig ved, at han maaſkee ſkulde faae en Kammerat i Tieneſten; dog ſpurgte han ikke derom, da han vidſte, det var noget, hans Herre ikke kunde lide.

De gave ſig da paa Vei; Mac Daniel havde den tredie Heſt ved Toilen, og de holdt ikke ſtille, før de vare komne til en eenſomt liggende Bondegaard i Grevſkabet Limmerick. Der var ſtort Gilde i Gaarden, og den Lille blev i nogen Tid ſtaaende udenfor og lyttede; men pludſeligt vendte han ſig om og ſagde: „Mac Daniel! i Morgen bliver jeg tuſind Aar gammel!“ — „Giør I det, Herre?“ ſagde Mac Daniel; „ſaa ønſker jeg Jer til Lykke! det er en kiøn Alder!“ — „Men Du maa ikke ſige det til Nogen igien, Mac Daniel! det vilde volde mig ſtort Uheld — men, ſiden jeg i Morgen har været til i tuſind Aar, ſaa tænker jeg, det kunde være Tid, at jeg giftede mig.“ — „Det tænker jeg med,“ ſvarede Mac Daniel, „hvis I ellers endnu kan faae det i Sinde.“ — „Jo, det er blot af den Grund jeg er kommen hertil,“ ſagde Herren. „I dette Huus, netop i Aften, ſkal den unge Darby Riley holde Bryllup med Birgitte Runey; og da det er en ſmuk, allerkiæreſte Pige, ſom ſtammer fra ærbare Folk, ſaa har jeg ſelv i Sinde at ægte hende, og tage hende med mig.“

„Men hvad vil Darby Riley ſige til det?“ ſpurgte Mac Daniel. — „Hold Mund!“ ſagde den Lille, og ſaae ſkarpt paa ham, „jeg har ikke bragt dig med, for at Du ſkal giøre unyttige Spørgsmaal.“ — Uden at ſige meer, udtalte han de underlige Ord, ſom ſatte dem i Stand til at gaae igiennem Nøglehuller; Mac Daniel maatte, ſom ſædvanligt, ſige dem efter, og dermed liſtede begge ſig ind i Huſet.

For bedre at kunne betragte Selſkabet, hoppede den Lille op paa en af de Bielker, der laae tværs over Huſet, og lige over Folkenes Hoveder. Mac Daniel maatte giøre det ſamme, men da han ikke var vant til at ſidde ſom en Høne paa en Pind, lod han Benene meget klodſet hænge ned. Den Lille derimod ſad meget net, med Benene over Kors, ſom om han hele ſin Levetid havde været Skrædder. Herren og Tieneren ſtirrede nu begge opmærkſomt ned paa den muntre Forſamling. Der

var Præsten, Degnen og Piberen, Darby Rileys hele Slægt, Brudens Forældre og hendes fire Søstre, med splinternye Baand paa Huerne; der var Farbrødre og Morbrødre, Fastere og Mostere og Sødskendebørn; hele Huset var fuldt, og der var Mad og Drikke i stor Overflødighed.

Præsten skulde just til at giøre det første Snit i den store Fedegriis, der laae paa et skinnende Tinfad med Persille i Munden og Svedsker i Stedet for Øine, og Mo'er Runey hialp ham til Rette dermed; da hændte det sig, at Bruden maatte nyse. Enhver ved Bordet foer op, men ikke Een sagde: „Gud velsigne Jer!" Alle tænkte, Præsten vilde giøre det, da det først tilkom ham, og Ingen vilde tage ham Ordet af Munden; men uheldigviis havde han saa travlt med Grisens Hoved, at han forsømte det. Efter et Øieblik's Taushed, loe man og snakkede igien, og derved blev den fromme Velsignelse glemt.

Men Nissen, der sad paa Bielken over Bordet, lagde nøie Mærke hertil. Hans Øine trak sig spidse i Veiret, i det han skelede snart til Bruden, snart til Mac Daniel: „Haha!" sagde han, „halvt har jeg hende; lad hende kun nyse to Gange endnu, saa er hun min, til Trods for Præsten, Messebogen og Darby Riley." Den smukke Brud nyste anden Gang; men saa fiint og undseeligt, at Faa, uden den lille Mand bemærkede det, og Ingen tænkte paa at sige: „Gud velsigne Jer!"

Mac Daniel havde imidlertid ret bedrøvet seet ned paa den stakkels Brud, og tænkte bestandigt paa: hvor sørgeligt det maatte være for en ung smuk Pige paa nitten Aar, med store blaa Øine og Smilehuller i Kinderne, at blive tvungen til at gifte sig med et stygt, lille Skrog af en Mand, der var tusind Aar gammel mindre end een Dag.

I dette vigtige Øieblik nyste Bruden tredie Gang, og Mac Daniel raabte nu af fuld Hals: „Gud velsigne Jer!" — Han vidste selv ikke ret, om dette Udraab kom af Medlidenhed, eller af gammel Vane; men neppe vare Ordene ude af hans Mund, før den lille Mand sprang hen imod ham paa Bielken. Hans Ansigt blussede af Vrede og Arrighed, og han skreg med en Røst, som Tonen af en Sækkepibe: „Jeg jager dig bort

af min Tieneste! der har Du din Lon!" Hermed gav han, saa lille han var, Mac Daniel et saadant Stod for Brystet, at denne fra Bielken styrtede lige ned paa det store Bord. Det traf sig saa uheldigt, eller maaskee snarere heldigt, at han faldt med Ansigtet lige i et Fad Sodgrød, der var halv afspiist; Maven rammede en stor Sauceskaal, som han knuste reent i Stykker, saa at han virkelig kunde sige, at han blev dyppet, men ikke i sit eget Fedt; og med Fødderne slog han to Glas saa net imod hinanden, at de tomtes saa reent ud, som om han havde drukket Brudeparrets Skaal.

Dersom Mac Daniel var slaaet af Skræk, saa forskrækkede han vist ikke mindre det Selskab, som han saaledes blev indført i, uden al Ceremonie. Alle sprang op med et høit Skrig, undtagen Præsten, som kun et Øieblik lagde Kniv og Gaffel fra sig, og derpaa spurgte meget alvorligt: „Hvor kommer Du fra, og hvor vil Du hen, min Søn?" — Mac Daniel fortalte nu sit hele Eventyr; og da den gamle Runey hørte det, lod han det unge Par blive viet paa Stedet.

Mac Daniel dandsede rask med til Brylluppet, da han havde vasket sig reen i Gaarden; han spiste og drak af Hiertenslyst den hele Nat, og fandt, at Vinen her dog smagte ham endnu meget bedre, end den, han havde drukket i Nissens Selskab.

33.

Hvordan Hans blev lykkelig.

Hans havde i syv Aar tient hos sin Herre, og sagde til ham: „Herre, min Tid er omme, nu vilde jeg gierne hiem igien til min Moder; om jeg saa maatte faae min Lon!" Herren svarede: „Du har tient mig ærlig og tro; som Tienesten er, skal ogsaa Lønnen være;" og han gav ham et Stykke

Guld, der var saa stort som hans Hoved. Hans tog sit Lommetørklæde, svobte Klumpen ind deri, lagde den paa sin Skulder, og gav sig paa Hiemveien. I det han nu saadan gik, og satte det ene Been foran det andet uden at standse, fik han Die paa en Rytter, der frisk og vel tilmode travede hen ad Veien paa en munter Hest. „Ak," sagde Hans ganske høit, „at ride er dog en herlig Ting; der sidder man, som paa en Stol, støder sig ikke mod nogen Steen, sparer sine Skoe, og kommer frem, uden at man selv veed hvordan." Rytteren, som havde hørt det, raabte til ham: „Jh, Hans, hvorfor løber du ogsaa til Fods?" — „Jeg maa jo bære denne Klump her hiem med mig; den er rigtignok af Guld, men jeg kan ikke holde Hovedet lige for den, og den trykker mig ned i Skulderen." — „Veed Du hvad," sagde Rytteren, og holdt stille, „lad os bytte: jeg giver dig min Hest og Du giver mig din Klump." — „Hiertensgierne;" sagde Hans, „men jeg siger Jer forud, I kommer til at slæbe godt paa den." Rytteren steg af, tog Guldet, hialp Hans op, gav ham Tøilen fast i Hænderne, og sagde: „Naar det skal gaae ret rask, saa maa du smække med Tungen, og raabe: hyp, hyp!"

Hans var sælleglad, da han sad paa Hesten, og kunde ride frank og fri afsted. Lidt efter faldt det ham ind, det skulde gaae endnu hurtigere, og han begyndte at smække med Tungen og raabe: hyp, hyp! Hesten gav sig til at løbe i stærk Trav, og inden Hans saae sig for, var han kastet af, og laae i Grøften, imellem Landeveien og Ageren. Hesten var ogsaa løbet sin Vei dersom den ikke var bleven greben af en Bonde, der just kom henad Veien, og drev sin Ko foran sig. Hans søgte sine Lemmer sammen, og kom igien paa Benene. Men han var fortrædelig og sagde til Bonden: „Det er en daarlig Fornøielse, at ride, især naar man kommer paa saadan et Dg, som støder og kaster Een af, saa man er nær ved at brække Halsen; nu sætter jeg mig ikke i al Evighed op igien. Da maa jeg prise Jeres Ko, den kan man i al Magelighed gaae bag efter, og saa har man oven i Kiøbet hver Dag sin visse Melk, sit Smør og sin Ost. Jeg vilde give meget Godt

til, at jeg havde saadan en Ko!" — „Nu," sagde Bonden, „skeer der Jer saa stor en Tieneste dermed, saa kan jeg gierne bytte med Jer, og give Koen for Hesten." Det var Hans villig til med største Glæde; og Bonden svingede sig op paa Hesten, og red i Hast derfra.

Hans drev nu sin Ko roligt foran sig, og tænkte paa den heldige Handel, han havde giort. „Naar jeg nu kun har et Stykke Brød, og det vil jeg da altid kunne faae, saa kan jeg, hver Gang jeg faaer Lyst, spise Smør og Ost til Brødet; er jeg tørstig, saa malker jeg min Ko, og drikker Melk; er det ikke Alt, hvad Hiertet kan ønske sig?" Da han kom til en Kro, holdt han stille, spiste i sin store Glæde Alt hvad han havde hos sig reent op, baade sit Middagssuul og sit Midaftensbrød, og forlangte for et Par Skilling Øl, som han drak dertil. Derpaa drev han sin Ko videre, henad hans Moders By til. Varmen blev meer og mere trykkende, jo nærmere det blev Middag, og Veien gik over en Hede, som vel kunde vare en god Time. Da blev han ganske tør i Halsen, saa at Tungen hang fast i Ganen paa ham. „Det er der gode Raad for," tænkte Hans, „nu vil jeg malke min Ko, og Melken kan jeg lædske mig paa." Han bandt den ved en tør Træstamme, og holdt sin Læderhue under, men det hialp ikke, hvor megen Umage han endogsaa giorde sig, der kom ikke en Draabe Melk tilsyne. Da han nu bar sig saa galt ad dermed, blev Dyret utaalmodigt, og gav ham et Spark med det ene Bagbeen lige paa Hovedet, saa han tumlede om paa Jorden, og kunde længe ikke besinde sig, hvor han var. Lykkeligviis kom der i det Samme en Slagter forbi, som førte en stor Griis med sig paa en Trillebør. „Hvad er det for Optoier?" sagde han, og hialp den gode Hans paa Benene. Hans fortalte, hvordan det var gaaet ham. Slagteren rakte ham sin Flaske, og sagde: „Drik engang, og faa Jer en Hiertestyrkning; af den Ko faaer I sagtens ingen Melk, det er et gammelt Hoved, som i det høieste duer til at spændes for en Plov, eller til at slagtes." — „Ja saamænd," sagde Hans og kloede sig bag Øret; „men hvem tænker paa det. Det er jo

rart nok, at man kan slagte saadan et Dyr naar man er hiemme; hvor faaer man da ikke fuldt op af Suul! Men jeg giør mig ellers ikke stort ud af Oxekiød; det er mig for tørt. Nei, saadan et ungt Fedesviin, det smager anderledes, og saa faaer man desuden Polser!" — „Hør Hans!" sagde Slagteren, „siden det er Jer, saa vil jeg bytte, og overlade Jer Grisen for Koen." — „Gud velsigne Jer for det Venskab," sagde Hans, overgav ham Koen, lod ham løse Grisen fra Børen, og tog Strikken i Haanden, som den var bunden ved.

Hans drog videre, og tænkte paa, hvor Alting dog gik ham efter Ønske; mødte der ham et eller andet Uheld, saa blev det dog strax giort godt igien. Nu traf det sig, at en ung Knøs, med en stor hvid Gaas under Armen, gik henad samme Vei. De bød hinanden Goddag, og Hans begyndte at fortælle ham om sin Lykke, og hvordan han altid havde giort saadan et godt Bytte. Knøsen fortalte derimod, at han skulde bringe Gaasen til et Faddergilde. „Løft engang" blev han ved, i det han greb den om Vingerne, „hvor tung den er; men den har ogsaa staaet paa Sti i otte Uger. Hver Een, som bider i den Steg, han vil faae nok at giøre med at tørre Fedtet af Kinderne." — „Ja," sagde Hans, og lettede paa den med den ene Haand, „den veier godt; men da er mit Sviin heller ingen daarlig So." Imidlertid saae den Anden sig betænkeligt om til alle Sider, og rystede paa Hovedet. „Hør," begyndte han, „det hænger aldrig rigtigt sammen med Jeres Griis. I Byen hissет, som jeg er kommen igiennem, er der netop stiaalet een ud af Stalden fra Fogeden. Jeg er bange — ja, jeg er bange, det er den, I har der ved Haanden; det vilde blive en slem Handel, hvis de traf Jer med den; i det ringeste blev I sat i det mørke Hul." Den gode Hans blev bange og sagde: „Herre Gud! hielp mig ud af den Nød; I veed bedre Besked her omkring; tag mit Sviin og lad mig faae Jeres Gaas." — „Jeg vover jo altid noget derved," sagde Fyren, „men jeg vil dog ikke være Skyld i, at I skulde komme i nogen Ulykke." Han tog da Rebet i Haanden, og drev Svinet rask afsted henad en Sidevei; men den gode Hans var nu bleven fri for sin nye Sorg, og gik med

Gaasen under Armen ad sit Hiem til. „Naar jeg ret overlægger det," sagde han ved sig selv, „saa har jeg endda Fordeel ved Byttet; først den gode Steg, siden den Mængde Fedt, som vil dryppe af den, saa at jeg i et heelt Fierdingaar kan spise Gaasefedtebrød; og saa de hvide, blode Duun, som jeg kan lade mig stoppe i min Hovedpude; den vil jeg nok sove paa, uden at jeg behøver at vugges. Og hvor vil min Moder ikke have sin Glæde af Fiedervingerne!"

Da han nu kom til Landsbyen stod der en Skærslipper med sin Karre, og sang til sit snurrende Arbeide:

„Saxen jeg sliber, fornøiet i Sind;
Min Kappe jeg hænger efter Veir og Vind!"

Hans blev staaende og saae paa ham; endelig talte han ham til og sagde: „Det gaaer Jer vist ogsaa godt, ligesom mig, siden I er saa lystig ved Jeres Arbeide." — „Ja," svarede Skærslipperen, „det kan man sige, der voxer Guld paa saadan et Hiul; den der rigtig forstaaer at snurre det rundt, han finder altid Penge, saasnart han stikker Haanden i Lommen. Men hvor har I kiøbt den kionne Gaas?" — „Den har jeg ikke kiøbt, den har jeg byttet mig til for mit Sviin." — „Og det Sviin?" — „Det havde jeg faaet for en Ko." — „Og Koen?" — „Den fik jeg for en Hest." — „Og Hesten?" — „For den gav jeg en Klump Guld, der var lige saa stor som mit Hoved." — „Og Guldet?" — „Jh, det var min Løn for syv Aars Tieneste." — „I har altid vidst at hielpe Jer godt," sagde Skærslipperen; „kan I nu bringe det til, at I hører Pengene springe i Lommen, saasnart I staaer op, saa har I giort Jeres Lykke." — „Hvordan skulde jeg saa bære mig ad?" spurgte Hans. „I maa blive en Skærslipper, ligesom jeg; dertil hører egentlig ikke andet end en Hvæssesteen, det andet kommer af sig selv. Her har jeg een, som har faaet lidt Skade; men den er derfor lige god. I skal ikke give mig andet for den, end Jeres Gaas; vil I det?" — „Hvor kan I spørge derom!" svarede Hans; „ja, det forstaaer sig! Jeg bliver jo det lykkeligste Menneske paa Jorden; har jeg Penge, hver Gang jeg griber i Lommen, hvad behøver jeg da at sørge?" Og saa gav han ham Gaasen.

„Nu," sagde Skærslipperen, og tog en stor Kampesteen op, der laae ved Siden af ham, „der har I endnu en dygtig Steen oven i Kiobet; den kan taale at slaaes paa, og paa den kan I banke Jern og gamle Søm lige igien. Tag den kun med, og forvar den godt."

Hans slæbte Stenene med sig, og gik videre med fornoiet Sind; hans Øine lyste af Glæde, og han sagde ved sig selv: „Jeg maa være født i en lykkelig Stund; Alt hvad jeg ønsker, det træffer ind, som om jeg kunde være et Søndagsbarn." Imidlertid, da han havde været oppe siden Daggry, begyndte han at blive træt; han plagedes ogsaa af Sult, da han havde spiist Alting op paa een Gang, af Glæde over den Ko, han havde byttet sig til. Det var kun med Nod og Neppe, at han kunde gaae videre; hvert Øieblik maatte han staae stille, og Stenene tyngede ham ynkeligt. Da faldt det ham hele Tiden ind, hvor godt det var, hvis han nu ikke behøvede at bære dem. Som en Snegl krøb han hen til en Brønd paa Marken, der vilde han hvile og vedergvæge sig med en Drik koldt Vand; og for at Stenene ikke skulde tage Skade, i det han satte sig, lagde han dem først betænksom ved Siden af sig paa Randen af Brønden. Derpaa vendte han sig, og vilde bukke sig ned for at øse Vand; da gled han, stødte lidt paa, og begge Stenene trillede ud og plumpede ned i Vandet. Da Hans med sine Øine havde seet dem synke ned i Dybet, sprang han høit op af Glæde, kastede sig derefter paa Knæ, og takkede Gud med Taarer i Øinene, at han ogsaa havde beviist ham denne Naade, og paa en saa god Maade befriet ham fra de tunge Stene; det var det Eneste, der feilede i hans Lykke. „Saa lykkelig som jeg," udraabte han, „gives der ikke noget Menneske under Solen!" Let om Hiertet og fri for alle Byrder sprang han afsted, indtil han var hiemme hos sin Moder.

34.

Kongesønnen og Kongedatteren.

Et nedertydsk Eventyr.

Der var engang en Konge, som havde en lille Søn; om ham var det bleven spaaet, at han skulde blive dræbt af en Hiort, naar han var seksten Aar gammel. Da han nu var saa vidt opvoxen, gik Jægeren engang med ham paa Jagt. I Skoven saae den unge Kongesøn en stor Hiort. Den vilde han skyde, men han kunde ikke dræbe den. Hiorten ilede saa langt fra ham, at da han blev ved at forfølge den, kom han tilsidst ganske ud af Skoven, langt bort fra alle de Andre. Da stod der paa een Gang en stor lang Mand i Hiortens Sted, og han sagde til Kongesønnen: „Naa, det er godt at jeg har dig; jeg har ogsaa slidt sex Par Glassko i Stykker for Din Skyld, og dog har jeg ikke kunnet fange Dig.“ Da tog han ham med sig, og slæbte ham igiennem et stort Vand til et stort Kongeslot; der maatte han sætte sig til Bords, og spise noget. Da de havde spiist sammen, sagde den store Mand, der selv var Kongen paa Slottet: „Jeg har tre Døttre; kan Du ordentlig udføre det Arbeide, som jeg paalægger dig, saa vil jeg give dig den Ældste til Kone; men kan Du det ikke, saa maa Du miste Livet. Jeg har en stor Skov, den maa Du hugge mig om, fra i Morgen Klokken sex, indtil om Aftenen Klokken ti.“

Næste Morgen lod Kongen ham give en Glasøxe, en Glaskile, og en Skovhakke af Glas, for at han dermed kunde gaae ud i Skoven; og da han kom der, huggede han een Gang til, saa var Øxen itu; da tog han Kilen, og slog een Gang med Skovhakken derpaa, da sprang de begge i mange Stykker, saa smaa som Sand. Da blev han meget bedrøvet, og troede, nu maatte han døe, og satte sig hen til at græde. Da det var Middag, sagde Kongen: „En af Jer Piger maa bringe ham Noget at spise.“ — „Nei,“ sagde begge de Ældste,“ vi har ikke Lyst til at gaae ud i Skoven, for at bringe ham Mad.“

Da maatte den Yngste gaae, og bringe ham noget; og da hun var kommen ud i Skoven, spurgte hun ham hvordan det gik? „Gud bedre mig," sagde han, „det gaaer mig kun slet." Hun sagde, han skulde komme og spise lidt; nei, sagde han, det kunde han ikke, han skulde jo dog døe; spise vilde han ikke meer. Da gav hun ham saa mange gode Ord, at han dog spiste lidt. Derpaa sagde hun til ham: „Læg Dig nu her i Skyggen, og sov lidt til Middag; jeg skal imidlertid vifte Fluerne fra Dit Ansigt." Og da hun viftede over ham, blev han søvnig og faldt i Slummer. Da tog hun sit Tørklæde, bandt en Knude derpaa, slog det tre Gange mod Jorden, og raabte: „Arbeidsfolk, herfrem!" Da kom der strax mange smaa, underjordiske Folk frem, og spurgte, hvad Kongedatteren befalede? Hun svarede: „I en Tid af tre Timer skal hele Skoven være omhugget, og alt Brændet opstablet." Da gik de smaa Underjordiske omkring, og kaldte alle deres Naboer og Venner sammen, for at de kunde hielpe dem med Arbeidet. De begyndte nu strax derpaa, og i tre Timer var det Hele forbi; og de gik igien hen til Kongedatteren, for at sige hende det. Nu tog hun igien sit hvide Tørklæde, og sagde: „Arbeidsfolk, gaaer hiem!" da vare de med eet Alle borte.

Kongesønnen vaagnede, og saae hvad der var skeet, og blev meget glad. Da sagde hun: „Lad os nu gaae hiem!" Kongen spurgte, om Skoven var omhugget? „Ja, den er" svarede Kongesønnen. Da de siden sad til Bords, sagde Kongen: „Jeg har endnu et Arbeide til dig, som Du maa udrette, før jeg giver dig min Datter. Du maa i Morgen rense min store Fiskedam, saa at den bliver blank som et Speil, og der maa vrimle af alle Slags Fiske deri." Næste Morgen gav Kongen ham en Skovl af Glas, og sagde: „Klokken sex maa Dammen være i Stand." Kongesønnen gik bort, men da han kom til Dammen og stak Skovlen i Mudderet, brækkede den midt over. Han var atter ganske bedrøvet. Om Middagen bragte den yngste Datter ham igien at spise, og spurgte, hvordan det gik ham? „Mit Redskab har igien slaaet mig feil," sagde han. Hun sagde, at han skulde spise lidt, og gav ham mange gode

Ord. Da han havde spiist, fik hun ham til at sove; knyttede en Knude paa sit Terklæde, slog det mod Jorden, og kaldte Arbeiderne frem. Hun sagde til dem: „Inden tre Timer maa I giøre Dammen saa blank, at man kan speile sig i den, og den maa være fuld af alle Slags Fisk.“ De smaa Underjordiske giorde Alt, som hun havde sagt, og derpaa sendte hun dem atter hiem, ligesom forrige Dag. Da Kongesønnen vaagnede, var Dammen i Stand.

Klokken sex gik Kongesønnen til Slottet, og da Kongen hørte, Arbeidet var giort, sagde han: „Det var hurtigt; men jeg kan dog endnu ikke give dig een af mine Døttre, før Du har afhugget alle de Tornebuske, som staae paa mit store Bierg derhenne, og har bygget et Slot øverst oppe paa Bierget; og Slottet maa være saa smukt, som noget Menneske kan udtænke det; og der maa være prægtigt Bohave, og Silkebetræk, og Guldtæpper og Lysekroner, og Alt hvad der ellers hører til et kongeligt Slot.“ Næste Morgen gav Kongen ham en Glasøxe og et Glasbor, og Arbeidet skulde være giort til Klokken sex. Da han huggede med Øxen imod den første Tornebusk, gik den strax itu, og med Boret gik det ligesaa. Da var han ganske bedrøvet, og ventede blot paa den kiære Kongedatter, for at hun kunde hielpe ham ud af denne Nød. Om Middagen kom hun, og kaldte Arbeiderne frem, og Klokken sex var Arbeidet færdigt. Da Kongesønnen vaagnede, og saae det store Slot, da var han saa glad, som en Fugl i Luften. De gik sammen hiem til Kongen, og han spurgte, om Slottet var færdigt? „Ja“ sagde Kongesønnen, og da de sad til Bords, bad han om, at Kongen nu endelig vilde give ham sin yngste Datter til Kone. Men Kongen sagde: „den yngste kan Du ikke faae; den ældste skal giftes først.“ Da bleve Kongesønnen og Kongedatteren ganske bedrøvede; og da Faderen hverken brød sig om alle de store Arbeider, eller alle deres Bønner, saa bad Kongesønnen hende hemmeligt om, at hun vilde løbe bort med ham, hiem til hans Faders Slot. Kongedatteren sagde Ja, og de flygtede bort. Men et Stykke Vei derfra vendte hun sig om, og saae Faderen komme bag efter dem. „Hvad skal vi nu giøre?“

sagde hun. „Jeg vil forvandle dig til en Tornebusk, og mig til en Rose, som sidder midt inde i den.“ Da Faderen kom, og vilde afbryde Rosen, stak han sine Fingre paa Tornene, og maatte gaae hiem igien. Dronningen spurgte, hvorfor han ikke havde Datteren med? Han fortalte, at han med eet havde tabt dem af Syne, og ikke truffet andet end en Rose i en Tornebusk, og i den havde han forstukket sine Fingre. „Havde Du kun taget Rosen,“ sagde Dronningen, „saa var Busken nok fulgt bag efter.“ Nu vilde Dronningen afsted for at fange dem. Da Kongedatteren vendte sig om, og saae sin Moder, sagde hun: „Nu er igien Nød paa Færde! Jeg vil giøre Dig til en stor Dam, og mig til en Fisk, som svømmer i den.“ Da Moderen kom til Dammen, saae hun Fisken, som svømmede i Midten, og ganske lystigt stak sit Hoved i Veiret, for at see sig om. Den Fisk vilde hun gierne have; men hun kunde ikke fange den. Da blev hun meget vred, og vilde drikke hele Dammen ud, for at faae fat paa Fisken. Hun begyndte at drikke; men da hun næsten havde tømt Dammen, fik hun saa ondt af al den Mængde Vand, at hun igien maatte spytte det ud altsammen. Da sagde Dronningen, at hun saae vel, det kunde ikke hielpe hende; nu kunde de reise bort, hvorhen de vilde. Da de havde gaaet i ti Timer, kom de til en Landsby, og derfra kunde de see det Slot, som tilhørte Kongesønnens Fader. „Bliv her, min Hiertelskede,“ sagde han, „jeg vil først gaae allene op til Slottet, og siden hente Dig med en Vogn og mange Tienere.“ Da han kom til Slottet, bleve Alle glade, ved at have ham der igien. Han fortalte, hvad der var mødt ham, og at han havde en Brud, som var nede i Landsbyen; om de nu strax vilde spænde for Vognen, at han kunde hente hende. Der blev ogsaa spændt for; men Dronningen syntes ikke om, at hendes Søn skulde faae en Brud, som Ingenting eiede. Hun gik derfor hen til ham, og gav ham et Kys, og det gik til med Trolddom saaledes, at han fra det Øieblik af havde glemt sin Brud og Alt hvad der var mødt ham. Moderen lod strax spænde fra igien, og der blev ikke tænkt mere paa Kongedatteren.

Pigen sad nede i Landsbyen, og ventede og lyttede, om Vognen ikke kom for at hente hende; men der kom ingen Vogn. Da tog Kongedatteren Tieneste i Mollen ganske nær ved Slottet, og hun maatte hver Eftermiddag gaae ned til Bækken, for at skure Bøtter. Dronningen kom engang forbi da hun spadserede ved Vandet, saae den smukke Pige, og spurgte, hvem det var; men Ingen kunde sige, hvor hun var kommen fra. Imidlertid havde Dronningen opsøgt en fornem og rig Brud til sin Søn, i et Rige langt borte derfra. Da hun skulde komme og kiøre ind paa Slottet, løb der mangfoldige Mennesker sammen, for at see paa den Stads, og Molleren sagde til sin Pige, at hun maatte gierne gaae med. Kongedatteren var bedrøvet; hun var nu en fattig Pige, og havde kun daarlige Klæder; men hun eiede tre Valnødder, som de smaa Underjordiske i hendes Faders Skov engang havde foræret hende, og sagt: at dem skulde hun ikke aabne, før hun var i meget stor Nød. Nu lukkede hun da den ene Valnød op, og fandt deri en Klædning; den var af det fineste Flor, og skinnede som det blankeste Sølv. Den tog hun paa, og stillede sig op paa Veien, iblandt de Folk, som vilde see Bruden kiøre forbi. Da hun kom, og saae den deilige Pige i de kostbare Klæder, holdt hun stille, og spurgte, om hun vilde sælge hende sin Klædning? „Jeg vil ikke sælge den," svarede Kongedatteren; men jeg vil give Dig den, hvis Du i Aften vil tage mig med ind i Dandsesalen paa Slottet." Bruden lovede det, og henimod Aften gik Mollerens Pige op paa Slottet i den kostbare Dragt, og Bruden byttede Klæder med hende; men da de skulde gaae ud af Kammeret hen til Dandsesalen, gik Bruden først ud, og slog derpaa hurtigt Kammerdøren i Laas efter sig. Hun tænkte: „Lad den Anden kun blive der; tager jeg hende med, vilde Folk kanskee synes, at hun er smukkere end jeg." Kongedatteren var da indelukket hele Natten, og hørte paa Dandsen, og tænkte paa den rige Brud, som var pyntet med hendes kostbare Klæder. Næste Morgen lukkede Bruden hende ud af Kammeret, og undskyldte sig med, at Døren var gaaet i Laas af Vanvare. Mollerpigen gik da hiem, og om Eftermiddagen aabnede hun den

anden Valnød. Deri var en Klædning som det pureste Guld. Den tog hun paa, og gik ind og spadserede i den kongelige Slotshave. Den rige Brud saae hende fra Slotsvinduet, sendte Bud efter hende, og spurgte, om hun vilde sælge sin Klædning. „Nei," sagde Kongedatteren, „men jeg vil give Dig den, hvis Du i Aften vil lade mig bære Slæbet af din Kiole, naar Du gaaer ind i Spisesalen." Bruden svarede ja, og Kongedatteren tænkte: „Nu skal jeg nok holde fast i Slæbet." Men da Bruden gik ud af sit Kammer, lod hun Døren falde i midt paa Slæbet, og derpaa slog hun Døren i Laas, løsnede sit Slæb, lod det ligge, og gik allene ind i Spisesalen. Næste Morgen undskyldte hun sig atter, men Kongedatteren gik endnu mere bedrøvet bort; thi nu var næsten alt Haab ude for hende. Endelig aabnede hun den tredie Valnød; og deri laae en Klædning af sneehvid Silke, udsyet med Perler og Ædelstene. Den tog hun paa, og spadserede forbi Slottet hen til Kirken, hvor Kongesønnen i Dag skulde vies. Men den fremmede Fyrstinde saae hende langt fra, sendte Bud efter hende, og vilde kiøbe hendes Klædning, til at staae Brud i. „Jeg sælger den ikke," svarede Møllerens Pige; „men jeg vil give Dig den, hvis Du i Dag vil lade mig komme ind i Kirken, og faae en Plads nær ved Alteret; men jeg vil lukkes ind førend jeg giver Dig min Kiole, for at Du ikke tredie Gang skal narre mig." Bruden sagde ja, naar hun vilde tage et stort Slør over sig, saa at Ingen kunde see hende. Dette var Kongedatteren villig til; Bruden indhyllede hende ganske i Sløret, modtog hendes kostbare Dragt, og lod hende føre ind i Kirken. Der stillede hun sig bag en Pille, og Kongesønnen kom, og stillede sig foran den.

Men da Musiken begyndte, hørte han en sagte Hvisken bag ved sig, og en vel bekiendt Stemme spurgte ham, om han havde glemt, hvem der havde frelst hans Liv, og ladet Skoven hugge om for ham, og ladet Dammen rense, og ladet det store Slot bygge op, og befriet ham paa Reisen, og været ham tro i al Nød. Og da Kongesønnen hørte hendes Stemme, kunde han strax huske Alting. Da Musiken holdt op, skulde han gaae hen til Alteret; men i dets Sted gik han om bag Pillen, og

traf Kongedatteren frem, og tog Sløret af hende, og kiendte hende igien. Da bad han hende tusinde Gange om, ikke at være vred, fordi han saa længe havde glemt hende; og han fortalte høit Alt hvad hun havde giort for ham; og derpaa gik han op med hende til Alteret, og lod sig vie til hende, og holdt et lystigt og fornøiet Bryllup. Den rige Brud sendte hende de tre kostbare Klædninger tilbage, og saae til, at hun kunde med det snareste komme bort i al Stilhed; og det var der Mange, som loe over. Kongesønnens Moder reiste ogsaa sin Vei; og det var der Ingen, som græd over.

35.

Hvordan Mikkel Ræv gik paa Frieri.

I de lykkelige Dage, da der endnu ikke var noget Fiendskab mellem Dyrene, da Hunden talte venligt med Haren, og Ulven endnu ikke vidste, hvordan Lammekiød smager: i denne gode, gamle Tid levede en Kat, der havde mange Penge og kun en eneste Datter. Hun var den smukkeste Skabning af hele Kattesslægten; hendes Skind var i Glands og Farve som en Skildpaddeskal; hendes smaa Fødder vare saa bløde som det fineste Fløiel, og hendes Mundhaar netop saa lange, som de skal være paa en fuldkommen smuk Kat. Man kan begribe, at hun havde mange Friere; og da begge hendes Forældre døde kort efter at hun var bleven voxen, saa at hele Rigdommen kom i hendes Hænder, kan man vel tænke, at der kom endnu fleer end før. Det vilde være for vidtloftigt, at fortælle om dem alle; vi vil derfor blot tale om de to vigtigste, nemlig Hunden og Ræven.

Hunden var et godt, ærligt Dyr, og desuden ret smuk. Da han engang havde pudset sig og var bleven klippet, sagde han ved sig selv, i det han speilede sig i en klar Bæk: „Jeg seer dog virkelig ikke ilde ud! Hvorfor skulde mit Sødskendebarn Katten ikke ligesaa gierne tage mig, som en Anden? Jeg mener hende det ærligt og oprigtigt, og jeg frier ikke til hende for hendes Rigdoms Skyld; men fordi jeg troer, vi kunde leve lykkeligt sammen. Jeg har ingen anden Feil, end at jeg knurrer, naar Nogen forstyrrer mig i mit Maaltid; men jeg giver ikke, uden naar jeg har Aarsag dertil, og jeg bider aldrig, uden at Nogen angriber mig. Jeg er næsten altid munter, og god at komme til Rette med; altsaa vil jeg med frisk Mod give mig paa Reisen.“

Ræven, som altid lurer i Huler og Kroge, hørte disse Ord, og da Hunden var borte, brød han ud i en høi Latter og sagde: „Ei, ei, min kloge Herre! Du skulde ikke være saa sikker i din Sag. Tag dig i Agt, at Ræven ikke narrer dig!“ Nu tænkte han paa, hvordan han skulde opholde Hunden paa Veien, da det var ham meget om at giøre, at komme først til Katten; og han fandt snart paa en List. „Hunden,“ sagde han ved sig selv, „er en godtroende Stakkel; min Plan vil nok lykkes.“ Derpaa løb han ad en Gienvei ind i Skoven, lagde sig ved Aabningen af en Hule, som Hunden skulde forbi, og tudede ret ynkeligt.

Da Hunden hørte dette, løb han Alt hvad han kunde, for at see, hvad der var paa Færde med Ræven. „O min kiære Ven,“ stønnede denne, „hvad skal jeg gribe til? Min lille Søster er falden ned i denne Kløft i Bierget; jeg kan ikke faae hende op igien, og hun vil ganske sikkert omkomme dernede!“

„Men, min kiære Mikkel,“ sagde Hunden, „hvorfor gaaer Du da ikke ned og hielper din Søster op?“

„Har jeg ikke prøvet paa det?“ svarede Ræven, „men, som du seer, har jeg reent forvredet min Fod, da jeg vilde springe efter hende i det hun faldt; jeg kan ikke røre mig. Ak! hvad skal jeg gribe til! Hvordan skal jeg faae hende op?“

„O, slaae du dig kun til Taals," sagde Hunden, „jeg skal bære mig forsigtigere ad, og skal nok faae hende op!"

Saasnart Ræven saae, at Hunden virkelig var smuttet ned i Kløften igiennem Aabningen, væltede han en stor Steen for denne, og lagde den saa fast, at Hunden ikke kunde faae den bort. „Haha!" raabte nu Mikkel ned til ham, „fornøi dig godt med min lille Søster, mens jeg gaaer hen og giør min Opvartning hos Jomfru Mis!"

Ved disse Ord gik han afsted med jævne, magelige Skridt, uden at bryde sig det mindste om, hvad der skulde blive af Hunden. Da den stakkels Fange længe forgieves havde kradset med Forbenene og stødt til Stenen, ansaae han sig som ganske fortabt. Udmattet lagde han sig ned paa Jorden, og lod Tungen hænge ud af Halsen. Da tænkte han: „Det er dog ikke værd at sulte ihiel, før jeg har forsøgt alle Midler til at komme herfra." Derpaa gik han dybere ned i Afgrunden, og kom endelig til en lang Gang. Den var i Begyndelsen saa smal, at han hvert Øieblik stødte Siderne paa de haarde Klippestene, der ragede frem; dog blev den efterhaanden bredere, og tilsidst kom han til en stor Hule, hvor han saae en uhyre Grif, der sad paa sin Hale og røgede Tobak af en grumme lang Pibe.

Hunden blev slet ikke glad ved at stode sammen med saadan et Kreatur, der kun behøvede at lukke Gabet op for at sluge ham i een Mundfuld. Dog tog han Mod til sig, gik ganske ærbødig hen til Griffen, og sagde: „Min Herre! jeg vilde være Dem meget forbunden, hvis De vilde have den Artighed at sige mig, hvor jeg skal finde en Vei, der igien kunde føre mig op paa Jorden." Griffen tog langsomt Piben ud af Næbbet, saae derpaa meget opbragt paa Hunden, og raabte: „Din elendige Karl! hvordan kommer Du herned? Jeg kan tænke, Du har i Sinde at stiæle mine Skatte; men jeg forstaaer at tage imod saadanne Landløbere, som Du; jeg skal ret strax æde dig op!" — „Høistærede Herre," sagde Hunden, „det kommer kun an paa Dem; men det vilde ikke være smukt giort. Jeg anfalder aldrig en Hund, der er mindre end jeg, det vilde jeg skamme mig ved; og hvad Deres Skatte

angaaer, saa skulde jeg tænke, at mit Rygte er saa godt, at Ingen kan have en saadan Mistanke til mig." — "Paa min Ære, Du taler ret frimodigt," sagde Griffen; "men, jeg spurgte dig hvorfra Du kom?"

Hunden vidste ikke, hvad det var at lyve; han fortalte derfor Griffen alting, hvordan han vilde reise ud for at frie til den smukke Kat, og hvordan Ræven havde indespærret ham i Hulen.

Da han var færdig dermed, sagde Griffen: "Jeg seer, min Ven, at Du forstaaer bedre at tale Sandhed, end at vogte dig for List og Løgn. Jeg behøver en tro Tiener af dit Slags; derfor kan Du blive hos mig, og vogte mine Skatte medens jeg sover."

Hunden svarede: "Dertil kan jeg ikke sige, at jeg har stor Lyst, naar jeg tænker paa den slette Tro, De før havde om mig, Hr. Griff! Jeg vil derfor heller bede Dem om, at vise mig Veien op af denne Afgrund, for at jeg kan reise til mit Sødskendebarn, Katten."

"Jeg holder ikke af mange Ord," sagde Hulens Herre; "derfor, kort og godt: vil Du være min Tiener, eller min Frokost? Du kan betænke dig indtil jeg har røget min Pibe ud."

Den stakkels Hund behøvede ikke længe at betænke sig; han begreb, at han aldrig kunde staae sig i en Kamp med Griffen; altsaa var han nødt til at tage imod det første Tilbud. "Saa giv mig dit høire Forbeen paa, at Du vil blive her, og tiene mig tro," sagde Griffen; og Hunden giorde det. "Nu vil jeg sige dig, hvad Du har at giøre," sagde hans nye Herre; derpaa trak han sin Hale sammen, og viste Hunden en stor Bunke Guld og Sølv i et Hul i Gulvet, som han skiulte under sig; han viste hen til en Krog, hvor der laae en ligesaa stor Dynge Been, der saae meget tillokkende ud: "Om Dagen," sagde Griffen, "kan jeg nok selv holde Vagt, men om Natten kan jeg ikke længer holde det ud; derfor skal Du vaage, medens jeg sover." "Meget vel," svarede Hunden, "og det skal ingen

Nød have med Guldet og Sølvet; men jeg ønsker, at De vilde giemme alle Benene, thi om Natten er jeg altid meget sulten —"

„Hold Mund!" sagde Griffen.

Efter nogen Taushed begyndte Hunden igien: „Men, min Herre! hvor er det mueligt, at der kunde komme Tyve i denne affides Bolig?" Griffen svarede: „Jo, Du maa vide, her gives mangfoldige Slanger i denne Egn, som bestandigt søge at overrumple mig, og de vilde ikke nøies med at bestiæle mig; de har bestemt ogsaa i Sinde at stikke mig ihiel. Jeg er bleven ganske mager, fordi jeg i saa lang Tid ikke har turdet lægge mig til at sove." Hunden, der holdt meget af sin Nattero, svarede: „Nu, saa misunder jeg Dem ikke Deres Skatte, Hr. Griff! Men herefter kan De sove ganske trygt."

Griffen havde slet ikke mere Tvivl om, at Hunden var et skikkeligt Dyr; han lagde sig derfor til Hvile i en Krog i Hulen. Hunden vaagede over Skatten, og holdt sig munter; men hans Tænder løb bestandig i Vand efter Benene, og han kunde ikke lade være, engang imellem at snuse til dem. „Men, et Ord er et Ord," sagde han til sig selv, „og har jeg lovet at tiene Griffen, saa maa jeg tiene ham, som det sømmer sig en ærlig Hund."

Midt om Natten saae han en stor Slange skyde sig ind fra et Hul i en Sidevæg; da begyndte han at giøe saa høit, at hans Herre vaagnede, og Slangen trak sig hastig tilbage. Det syntes Griffen meget godt om, og han gav Hunden et Been at fornøie sig med. Hver Nat bevogtede Hunden saaledes Skatten, og passede saa godt paa, at tilsidst vovede ikke en eneste Slange at lade sig see.

Griffen var glad ved sin styrkende Nattero, og viste sig meget tilfreds med Hundens Troskab. Han gav ham hver Aften et stort Been, og var i det Hele god imod ham. Men Hunden længtes dog tidt efter at komme til Oververdenen igien; han tænkte endnu bestandig paa den smukke Kat, og paa den nedrige Ræv, der var reist hen til hende, og nu maaskee for længe siden havde friet og faaet Ja.

En Nat, da han som sædvanlig, holdt Vagt, blev han

meget forundret over at see en lille sort Hund med hvide Pletter komme ind i Hulen. Den logrede med Halen, og gik meget venlig hen til ham. „Ak! Du stakkels lille Dyr!“ sagde Vagthunden, „Du giorde bedst i, strax at skynde Dig herfra. Seer Du ikke den store Grif, som ligger der henne i Krogen og sover; hvis han vaagner, sluger han dig strax, eller han tvinger dig til at blive her under Jorden, og tiene ham ligesom jeg!“

Den lille Hund svarede; „Jeg er netop kommen herned for at befrie Dig. Stenen er væltet bort fra Hulen, og hvis Du vil følge med, skal jeg vise dig Veien. Kom, kiære Broder, kom!“ — Vagthunden blev underlig tilmode ved disse Ord. „Tal ikke saadan til mig, lille Ven!“ sagde han. „Du maa vide, jeg vilde prise mig meget lykkelig, naar jeg kunde komme op af denne kolde Hule, og igien ligge og sole mig paa det blode Skovgræs; men dersom jeg forlader Griffen, saa komme disse forbistrede Slanger igien frem, og ville stiæle hans Skat; ja, maaskee stikke ham ihiel.“ Den lille Hund blev ved at ville overtale ham, og beskrev ham, hvor smukt der var ovenpaa Jorden; den nappede ham i Øret, for at trække ham bort, og prøvede Alt for at lokke ham derfra; men det hialp ikke. Da den mærkede det var ganske forgieves, sagde den: „Jeg er bleven meget sulten paa den lange Vei hertil. Du giver mig vel et af de Been, der ligge; de lugte saa godt, og eet kan Du vel undvære af saa mange.“ „Ak!“ sagde Vagthunden med Taarer i Øinene, „hvor det giør mig ondt, at jeg har fortæret mit Been før Du kom. Det vilde jeg hiertelig gierne have givet dig; men disse tør jeg ikke røre. Jeg behøver ikke at sige Dig meer, end at jeg har givet Griffen mit Ord og mit Forbeen derpaa.“ Den lille Hund svarede spottende: „Ja det er nok noget at giøre Væsen af! Saa riig en Grif kan nok undvære saadan et lille Been, som jeg har nok af til at mætte mig ved.“ Derpaa nærmede den sig til Krogen, hvor Benene laae, og vilde trække eet til sig. Derover blev Vagthunden vred, tog den lille Hund i Nakken, og kastede den til Side. Strax forvandlede den sig til en afskyelig, stor Slange, der næsten var endnu tykkere end Griffen, og Vagthunden giorde

af alle Kræfter. Griffen foer op, og Slangen gik løs paa ham, før han endnu var rigtig vaagen. Men Hunden bed Slangen saa eftertrykkeligt i Halen, at den maatte vende sig, og Griffen fik imidlertid Øinene rigtigt op. Nu begyndte der en gruelig Kamp imellem de to frygtelige Dyr; dog vilde Slangen vist have faaet Overhaand, dersom Hunden ikke havde staaet sin Herre bi. Endelig lykkedes det Griffen at slaae Kloerne fast i sin Fiende, og i en Hast at qvæle den. Da Griffen havde udhvilet sig noget, vidste han ikke alt det Gode han vilde sige og giøre Hunden. Denne fortalte ham, hvorledes Alt var gaaet til, og Griffen forklarede ham, at den dræbte Fiende var Slangekongen, der besad den Magt, at kunne paatage sig hvilken Skikkelse han vilde: „Ja," lagde han til, „hvis Du havde ladet dig lokke til at forlade Skatten et eneste Øieblik, eller til at give ham det mindste Been, saa vilde han have knuust dig og dræbt mig i Søvne; men Du seer, at ikke engang den giftigste Skabning har Magt til, virkelig at skade den Retskafne. „Det har altid været min Tro", svarede Hunden, „og nu, høistærede Herre, giorde De bedst i at lægge Dem til at sove igien og overlade det Øvrige til mig."

„Nei," sagde Griffen, „nu behøver jeg ikke længer en Tiener. Naar Slangekongen er død, vil de andre Slanger ikke nærme sig; thi det var ham der sendte dem, ellers havde de ikke vovet at komme min Hule nær." Da Hunden hørte dette, blev han overmaade glad, og i det han stillede sig paa Bagbenene, bad han Griffen meget rørende, om han maatte faae Lov at komme op igien paa Jorden, da han længtes saa meget efter at besøge Katten og advare hende for Rævens Falskhed. Griffen svarede: „Du tiener ingen utaknemmelig Herre. Du kan gaae naar Du vil, og jeg skal lære dig saa megen List og Snildhed, saa Ræven nok skal komme tilkort derimod." „De maa undskylde mig," sagde Hunden, „jeg tænker, med Ærlighed kommer man altid lige saa langt, som med List." Griffen svarede: „Nu, giør som Du vil; jeg ønsker dig god Lykke med din Ærlighed!" Herpaa aabnede han en Dør i Hulen, og Hunden saae en bred Sti, der førte lige til Skoven. Han takkede Griffen hierteligt,

og løb saa afsted alt hvad han kunde henimod Kattens Bolig. Da han kom nær ved denne, standsede han lidt ved en Dam for at læske sin Tørst, og her mødte han en Skade, som boede i den Egn. „Hvor skal han hen?“ spurgte den, og saae foragteligt til Hunden, der var bleven temmelig støvet og smudsig paa sin Reise.

„Jeg vil besøge mit Søsskendebarn, Katten,“ svarede Hunden.

„Er det hans Søsskendebarn?“ sagde Skaden. „Veed han da ikke, at hun om et Par Dage vil gifte sig med Herr Mikkel Ræv? Nu har hun altsaa ikke Tid til at tage imod Besøg af saadan et Dyr som han.“ Hunden blev saa opbragt over disse Ord, at han nær havde faret løs og bidt Skaden; dog tvang han endnu sin Hidsighed, og løb lige hen til Kattens Huus.

Katten sad i Vinduet, og Hunden blev uendelig glad ved at see sit smukke Søsskendebarn igien; men, saasnart hun saae ham, reiste hun sig op, og slog Vinduet i ligefor hans Næse. Lidt efter lod Ræven sig see i hendes Sted. „Kom herud, din Kieltring!“ raabte Hunden, og viste Tænder, „dersom Du ikke er ligesaa bange, som Du er ondskabsfuld. Kom herud, saa skal Du faae Løn for din Nedrighed!“ „Pak Dig herfra, dumme Knegt!“ svarede Ræven med en fornem Mine, „jeg slaaes ikke med saadan et uopdraget Dyr.“ Derpaa gik han fra Vinduet. Hunden blev nu saa rasende, at han gispede, støiede og skrabede paa Døren, saalænge indtil Katten igien kom til Vinduet.

„Hvad er der paa Færde? spurgte hun ganske vred; „hvorfor giør Du saadan en Støi ved mit Huus?“ — „O mit kiæreste lille Søsskendebarn,“ sagde Hunden, „jeg er kommen for at besøge Dig, og for at advare Dig imod Ræven; Du kan ikke troe, hvor stor en Skurk han er.“ „Fy! skam dig noget! Er det Ord at bruge om velopdragne Folk?“ svarede Katten: „Nu seer jeg nok, at Herr Mikkel har Ret i hvad han siger om Dig. Strax, bort fra min Dør! Her er intet for dig at hente!“ „Godt, Jomfru,“ svarede Hunden, „det skal De ikke

ſige mig to Gange." Derpaa gik han ganſke langſomt derfra, og lagde ſig under et Træ, hvor han vilde blive Natten over;

Næſte Morgen var hele Egnen i Oprør. Om Natten var der kommet en fornem Fremmed reiſende dertil, og han havde giort ſaa forfærdelig en Støi ved ſin Ankomſt, at alle Fugle og andre Dyr vare vaagnede derved. Ræven ſtak Hovedet ud af Vinduet, og ſaae, at det var en uhyre ſtor Grif, ſom havde valgt ſin Bolig i en Hule overſt oppe paa et høit og ſteilt Bierg. Alle Dyr vare meget nysgierrige efter at ſee denne Grif nærmere, og Skaden var den førſte, ſom vovede ſig hen paa Bierget. Der hoppede den omkring, og lod ſom om den vilde ſamle Qviſte til ſin Rede. „Hør lidt, Madam!" raabte ſtrax efter en ſtærk og grov Stemme, og da Skaden ſaae ſig om, var det Griffen, der kom ud af Hulen med ſin Tobakspibe i Næbbet. Skaden hoppede ſtrax derhen, neiede, og ſpurgte hvad han vilde. „Siig mig," ſvarede han, „boer der nogle fornemme Dyr her, ſom man kunde være bekiendt at omgaaes med?" Skaden ſvarede: „Jo, her er mange, Deres Høivelbaarenhed! de komme reiſende hertil fra forſkiellige Steder, for at frie til den unge Kat, der har arvet den ſtore Rigdom."

„Aa, den Rigdom er aldrig værd at ſnakke om," ſagde Griffen; „Nei, min Datter, hende kan man kalde rig. Hun har allerede arvet en heel Sæk Guld, og mere faaer hun, naar jeg engang døer."

„Hvad hører jeg! er Deres Høivelbaarenheds Frøken Datter ogſaa her?" ſpurgte Skaden forundret: „Tør jeg vel gaae ind og ſee, hvordan hun befinder ſig efter Reiſen?" Griffen ſvarede: „Madamen ſkal have Tak for Deres Artighed; men jeg lader hende ikke ſee af Nogen, ſaalænge jeg er her. De maa vide, hun er meget ſmuk; hun ligner mig aldeles, og jeg er bange for, at hvis de unge Dyr i Egnen fik hende at ſee, kunde let Een af dem lokke hende til at lade ſig bortføre, for derpaa at gifte ſig med hende. Det vilde være mig meget imod; jeg har endnu ingen Lyſt til at udbetale hendes Brudeſkat. De maa troe, min kiære Madam, det er uhyre mange Penge, og ſkiøndt man er rig, har man ikke altid Penge i Kaſſen.

Jeg beder Dem derfor, tal ikke til Nogen, om hvad jeg her har sagt Dem." „Gud bevare's! De kan fuldkommen stole paa min Taushed!" svarede Skaden: „Jeg ønsker Deres Høivelbaarenhed en god Morgen!" Skaden fløi bort, og havde ingen Ro paa sig, før den fik fortalt allevegne hvad den havde hørt af Griffen. Det første Sted, hvor den gik ind, var til Katten, og der traf den tillige Hr. Mikkel, der var buden til Frokost hos hende. Skaden var ikke seen til at fortælle Alt hvad hun havde hørt, og lagde desuden selv lidt til. Derpaa fløi hun hastig derfra, for at bringe sine Nyheder videre omkring.

Lidt efter gik Ræven fra Katten. Han pasfede altid, for visse Aarsagers Skyld, at gaae bort paa en Tid naar han ikke saae Hunden i Nærheden. „Det er slet ikke, fordi jeg er bange; men jeg kan ikke lide at see det Dyr!" sagde han. Hr. Mikkel kunde ikke glemme, hvad Skaden havde fortalt om denne Grif og hans rige Datter; og han sagde ved sig selv: „Hvis hun virkelig skulde være saa uhyre rig, saa var det jo noget ganske andet end Katten; og nok værd at man forsøgte sin Lykke der." I Tusmørket listede han sig hen til Bierget, og stirrede nysgierrig op til Hulen. Da han havde staaet der lidt, saae han en Klo komme frem, som vinkede ham til at komme nærmere. Han steg saa høit op, som det var ham mueligt, og hørte da en Stemme, der sagde: „Bedste Herr Mikkel! troer De ikke, at De kunde befrie mig af dette gruelige Fængsel?" — „O, hvilken nydelig Stemme!" raabte strax Ræven. „Var det den høivelbaarne Herr Grifs Frøken Datter, jeg hørte?" Stemmen svarede: „Tal ikke saa høit; min Fader spadserer her i Nærheden. Han har bundet mig i denne Hule ved begge Vingerne, da han var bange for, at jeg skulde løbe bort fra ham med hele min Rigdom."

„Kan jeg komme og løse Deres Baand?" spurgte Ræven. „Ak nei," svarede Stemmen fra Hulen, „jeg ligger i en forfærdelig tyk Lænke; men vilde De ikke behage at stige op paa den Pynt her ligeoverfor, saa kunde vi bedre tale sammen!" Hun viste ham derhen med Kloen, og Ræven, som tænkte:

„Det er godt! der kan man spionere!“ kom da op paa et høit Sted, hvorfra han kunde see lige ind i Hulen. Der saae han virkelig ogsaa nogle store Dynger Guld, som blinkede i Mørket, og mod hvilke Kattens Rigdom var Ingenting; han saae tillige noget af Griffens Datter, og tænkte ved sig selv: „Jeg seer nok, det er et overmaade hæsligt Dyr; men jeg vil ikke see paa hende; jeg vil blot see paa hendes Guld.“ Han spurgte da, om hun vilde flygte bort med ham, saasnart hun blev løst af sin Lænke? „Ja,“ svarede hun, „det skeer kun hver Aften, naar jeg skal koge Suppe til min Fader, og saa viger han ikke fra mig; men hvis jeg kunde koge noget i hans Suppe, hvoraf han kunde falde i Søvn, før han fik lagt mig i Lænken igien, saa kunde jeg liste mig bort, og tage alle Skattene med paa min Ryg.“ „Det vilde være ganske fortræffeligt,“ sagde Ræven; „her voxer just Valmuer i Nærheden; jeg vil strax plukke en heel Mængde, som De kan koge i Suppen.“ „Ak,“ svarede hun, „en Grif falder ikke i Søvn af Valmuer. Det eneste, der kan bringe min Fader i en fast Søvn, det er, hvis jeg kunde koge en smuk, lille Kat i hans Suppe. Det er forunderligt, hvor han kan sove fast efter den Ret. Men hvor skal jeg faae en Kat fra? og det maa være en ganske ung Kat.“

Ræven studsede lidt ved dette besynderlige Tryllemiddel; men alt det Guld, han havde seet, løb ham om i Hovedet, og han svarede derpaa efter nogen Betænkning: „Ja, jeg kiender rigtignok en ung Kat, ret en smuk lille Kat; men det vil være mig lidt ubehageligt, om den skulde koges i Herr Griffens Suppe; kunde det ikke være ligesaa godt med en Hund?“ — „Uforskammede Dyr!“ svarede Griffens Datter, „jeg seer, De vil giøre Nar af mig, i Stedet for at befrie mig, og jeg mærker, De holder meer af den Kat end af mig! Gaa Deres Vei, jeg vil ikke tale meer med Dem.“ Ræven forsikkrede nu, at hun tog aldeles Feil, og lovede for ganske vist, at bringe den stakkels Mis til Hulen, for at den kunde blive kogt i Suppen til Frøkenens Papa. „Men, hvordan vil De faae hende herhen?“ spurgte Griffens Datter. „Aa, det skal jeg nok finde

paa," svarede Ræven: „siig mig blot, paa hvad Tid, jeg skal komme her med hende?"

„Min Fader spadserer hver Aften, paa denne Tid," svarede hun. „Saa lad det skee i Morgen Aften", svarede Ræven, der nu ikke længtes efter andet, end at faae Skatten i sine Hænder. „Det er godt," sagde hun, „jeg vil hisse en Kurv ned; sæt hende deri, saa kan jeg trække hende op."

Derpaa tog Ræven Afsked, og gik tilbage til Katten. Da han traadte ind i hendes Huus, syntes han Alting saae smaat og simpelt ud, imod den store Rigdom, han havde seet hos Griffen. Da han havde hilset Katten, sagde han: „Kan De giette, hvor jeg kommer fra? Fra vor Nabo, den rige Grif! Det er en overmaade mild og artig Herre; han fortalte mig, at han havde hørt meget tale om Deres Skionhed, og da jeg sagde ham, at vi to snart skulde giftes, ønskede han mig til Lykke og indbød os begge til et stort Bal i Morgen Aften. Jeg haaber De vil ikke sige Nei?"

„Et Bal!" svarede Katten, i det hun reiste Halen og strøg sig ganske kiælent op til Ræven: „Nei, det vil være mig en overmaade stor Fornøielse!"

Ræven vedblev: „Og hør blot, hvor artig han er! Da han boer meget høit oppe, og Bierget paa den Side er steilt som en Væg, vil han lade en Kurv hænge ned, og i den vil han selv med egen høie Haand trække sine Giæster op. Tænk Dem engang, hvor nedladende!"

Katten glædede sig hele den næste Dag til dette Bal, og i Tusmørket begav hun sig, i Selskab med Ræven, paa Veien til Bierget. Hunden var til Rævens store Trøst ingensteds at see. Da de kom til Hulen, saae de allerede Kurven hænge ned. „Der er kun Plads til een Person," sagde Ræven: „vil De behage først at stige i Kurven!" Derpaa hialp han Katten deri, og Øieblikket efter var Kurven trukken op. Han hørte en ynkelig Miauen, og derpaa ikke en Lyd mere.

„Gid Suppen maa bekomme Dem vel, Herr Grif!" tænkte han, og ventede utaalmodig paa at høre, hvordan det gik oppe i Hulen. Noget efter stak Griffens Datter sin Klo frem, og

sagde: „Alting er i Orden, Herr Mikkel! Min Fader har spiist Suppen, og snorker alt hvad han kan. Sæt Dem nu i Kurven, saa vil jeg trække Dem op.“ Ræven satte sig i den og blev trukken op; men dog ikke saa høit at han kunde springe ind i Hulen, og med nogen Gysen følte han, hvordan Griffens Datter strakte sin lange Klo ud, og strøg den ned ad hans Ryg: „De har dog en udmærket skiøn Pels!“ sagde hun. „Aa De er altfor artig,“ svarede Ræven! „men vil De ikke være saa god at trække Kurven lidt høiere op, at jeg kan stige ud!“

„Og hvilken Hale!“ vedblev Griffen, „den er saa smuk, som den deiligste Fiederbusk!“

„Au!“ raabte Ræven, „jeg beder Dem om Forladelse, men De kniber min Hale altfor stærkt!“

Neppe havde han sagt dette, før Kurven styrtede ned paa Jorden; men Herr Mikkel blev deroppe. Griffen havde giort en Slynge fast om hans Hale, og nu dinglede han der, med Hovedet hængende nedad. Man kan let tænke sig hans Bestyrtelse; han gav sig til at hyle af alle Kræfter, og det var virkelig en ubehagelig Stilling han var kommen i. Hulens Dør blev nu lukket op; Griffen traadte ud med sin Pibe i Næbbet, og med ham alle de fornemste Dyr i Egnen. Maanen skinnede klart, og med megen Latter betragtede de Ræven, der dinglede og sprællede i Maaneskinnet. Griffen fortalte dem Alle om hans skammelige Opførsel, og tillige, hvordan den listige Herr Mikkel tilsidst selv var bleven narret, da han vilde løbe bort med hans Datter, som hele Tiden ikke havde været nogen anden end ham selv.

Ræven var nærved at briste af Ærgelse, og det blev endnu værre, da Hunden og Katten kom frem i Hulen, og, efterat Griffen havde bragt Forliig i Stand, bleve Selskabet forestillede som Brudgom og Brud. Ved dette Syn blev Ræven saa rasende, at han giorde et voldsomt Spring, hvorved han rev sig løs, lod sin Hale i Stikken, faldt ned paa Jorden, og løb i største Hast ad Skoven til. Katten havde endelig lært at kiende hans ondskabsfulde og falske Sind; og man kan

begribe, hvad hun syntes om, at han havde ført hende til Bierget for at hun skulde koges i en Suppepotte. Griffen havde ogsaa fortalt Alt om sin Ven, den ærlige Hund; og saaledes bragte han Forliig i Stand imellem de to Kiæresteſolk, og belønnede Hunden for hans troe Tieneste.

36.

Skion Guldhaar.

Der var engang en Kongedatter, som var den deiligste Pige i Verden. Hendes Haar var skinnende lyseguult, og saa langt, at det naaede til hendes Fødder; derfor kaldte man hende Skion Guldhaar. Haaret hængte ned paa Skuldrene i deilige tykke Lokker, hun bar altid en Rosenkrands paa Hovedet, og hendes Kiole var lyserød.

I Nabolandet var der en ung smuk Konge, som ikke var gift. Da han hørte Alt hvad man fortalte om den deilige Prindsesse, blev han ganske indtaget af hende, skiøndt han aldrig havde seet hende, og ønskede at faae hende til sin Dronning. Han sendte derfor en af de fornemste Mænd i Riget med stort Følge hen, for i hans Navn at frie til hende. Kongen var saa vis paa hendes Samtykke, at han lod sye prægtige Klæder til sit Bryllup, og Alting indrettes paa det herligste i Slottet. Men da Sendebudet kom til Prindsessen, for at melde hende sit Ærinde, holdt han en meget lang Tale, og nævnede deri tredive Gange Kongens fire og tyve Navne og alle hans Forfædres, og opregnede alle hans Titler. Prindsessen blev saa kied deraf, at hun var nær ved at falde i Søvn;

og hvad enten hun var bleven bange for at komme til et Hof, hvor Folk holdt saa lange Taler, eller hun havde andet i sit Hoved, saa svarede hun ganske høfligt: „at han kunde takke Kongen for hans Tilbud; men hun havde ikke i Sinde at gifte sig.“ Dermed maatte Gesandten reise hiem, og bringe alle de kostbare Foræringer tilbage, som han havde havt med sig til Prindsessen. Da han nu kom til Hoffet, og ikke havde Skion Guldhaar med sig, blev Kongen saa fortrydelig at han græd som et Barn, og Ingen kunde trøste ham. Tilsidst blev han syg af lutter Ærgrelse.

Ved Kongens Hof var der en ung Mand, som var det smukkeste og mest velskabte Menneske i det hele Land. Han var mild og forstandig, og havde faaet Navnet Alfryd, fordi han var alle til Glæde ved sin Venlighed, sin belevne og kloge Adfærd. Kun endeel misundelige Hoffolk ærgrede sig over, at ogsaa Kongen syntes særdeles vel om ham. Alfryd tog megen Deel i Kongens Sygdom, og sagde engang, da der blev talt om det uheldige Frieri: „at Kongens Sendebud havde giort sine Sager slet; og at hvis man havde sendt ham til Skion Guldhaar, skulde han nok have faaet et bedre Svar af hende.“ Strax bragte man disse Ord for Kongen, med det Tillæg (thi en Sladdrer lyver som oftest): at Alfryd havde pralet med, at hvis han havde beilet til Prindsessen i sit eget Navn, saa havde hun nok givet ham Ja. — „Ja tænk engang, Herre!“ sagde en Anden, der var endnu mere ondskabsfuld: „Alfryd bilder sig ind, at han er meget smukkere end J, naadigste Herre! og at Prindsessen strax vilde være bleven forelsket i ham.“ — Herover blev Kongen saa fortørnet, at han befalede, Alfryd skulde kastes i et mørkt Taarn, og dø af Sult. Vagten trak afsted med den stakkels unge Mand, som allerede reent havde glemt hvad han havde sagt. Han blev ført til Taarnet, og der vilde han snart være død, hvis han ikke næste Morgen havde opdaget et lille Lufthul høit oppe i Væggen, hvorigiennem Solen just skinnede lige ind til ham; han krøb op for at titte ud, og saae et høit Figentræ, fuldt af modne Frugter tæt op til Muren. Alfryd kunde netop faae sin Haand ud igiennem

Hullet, og paa den Maade plukkede han sig nogle Figener, hvorved han stillede baade sin Hunger og sin Torst. Men snart kunde han ikke naae flere paa Træet. Efter nogle Dage var han ganske afmægtig af Sult, og da klagede han sig ganske høit, og sagde: „Hvad kan dog Kongen have imod mig, der aldrig har fornærmet ham, men altid har været ham lydig og tro?“ — Da hændte det sig just, at Kongen var kiørt ud for at tage frisk Luft. Han kom tæt forbi Taarnet, og da han hørte Alfryds Røst, faldt det ham pludselig ind, at han vilde høre hvad denne sagde. Hoffolkene søgte at faae Kongen derfra. „Eders Majestæt veed jo,“ sagde den Fornemste iblandt dem, „at det er en slet Karl, ret et Skarn; og desuden er han nu vist allerede død.“ Men Kongen sagde: „Det er ligemeget; jeg vil dog see ham.“ Han lod Vognen holde, gik ind i Taarnet, og blev temmelig forundret ved at finde Fangen endnu i Live. Alfryd kastede sig paa Knæ, kyssede Kongens Fødder, og spurgte: hvormed han saa høilig havde fortørnet ham? Kongen sagde: „Har du ikke spottet mig og mit Sendebud, og sagt, at dig vilde Skion Guldhaar nok have svaret Ja?“ Alfryd svarede: „Ja, Herre! det sidste er sandt; men ikke det første. Jeg vilde have fortalt Prindsessen saa meget Godt om Eders Majestæt, at hun nok skulde være fulgt med. “Nu vel,“ sagde Kongen, „jeg vil endnu engang frie til Prindsessen, og sende dig til hende i dette Ærinde. Kan du saa udføre hvad du har roest dig af, vil jeg igien skienke dig min Naade.“ Kongen førte ham derpaa ud fra Taarnet, og lod ham følge med til Slottet. Derved bleve Hoffolkene, som havde staaet udenfor Taarnet, meget lange i Ansigtet; men den Fornemste iblandt dem bukkede dybt, og sagde til Kongen: „Denne Alfryd er virkelig en fortræffelig ung Mand! Eders Majestæt vil have stor Nytte og Glæde af ham.“

Næste Dag steg Alfryd til Hest, og begav sig paa Reisen. Kongen tilbød ham et stort Følge, men han vilde helst reise ganske allene. Følgende Morgen, da han havde redet et langt Stykke Vei, kom han til en speilklar Sø, og ved Bredden saae han noget glindsende i Sandet. Det var en mægtig stor

Karpe, der havde giort et Spring op over Vandet, alt for nær ved Landet, og som ved den Leilighed var kommen paa det Tørre, og nu laae og gabede. Alfryd kunde have taget den med, og ladet den koge til sin Middagsmad; men han tænkte paa, hvordan han selv havde været Døden nær; han ynkedes over Karpen, og kastede den ud i Søen. Karpen blev strax munter igien, svømmede rask omkring, stak Hovedet op af Vandet og raabte: „Tak fordi du frelste mig! det skal jeg betale dig.“ Alfryd, der blev lidt forundret ved at træffe paa en Karpe af saa megen Artighed og god Levemaade, svarede: „Det er godt, min kiære Fisk! jeg seer, du har den bedste Villie;“ og derpaa red han videre.

Nogen Tid efter saae han en Ravn, der fløi ængstelig omkring, fordi den blev forfulgt af en stor Ørn. Fuglen skreg saa ynkeligt, at det lød, som om den bad om Hielp. Da sagde Alfryd ved sig selv: „Jeg seer ingen Grund, hvorfor denne Ørn skal æde Kragen, naar jeg kan hindre det;“ tog saa sin Bue frem, lagde en Piil derpaa, sigtede og traf Ørnen, saa den faldt død til Jorden. Men Ravnen satte sig i et Træ og skreg: „Tak fordi du frelste mig, det skal jeg giengielde dig!“ Alfryd svarede igien „Det er godt, min kiære Fugl!“ Han sagde ved sig selv: „Det er dog mærkeligt, hvor alle Dyr her i Landet ere høflige og erkiendtlige;“ og red derpaa videre afsted.

Mod Aften kom han ind i en tyk Skov. Midt inde i denne hørte han en ynkelig Jamren, og da han red til Stedet, var det en Ugle, der hylede ganske fortvivlet, fordi den var fangen i et Fuglenet. „Dit stakkels Dyr!“ sagde Alfryd, „du giør jo Menneskene ingen Fortræd, men giør dem tvertimod Nytte ved at fange Muus paa Agrene; jeg seer ingen Grund til, at du skal falde i Jægerens Snare.“ Med disse Ord trak han sit Sværd frem, skar Nettet over, og Uglen fløi ud. Den satte sig paa en Green over hans Hoved, og skreg saa tydeligt, som den var i Stand til: „Tak fordi du frelste mig! det skal jeg betale dig!“

Men Alfryd tænkte slet ikke paa nogen Løn for de Tieneste,

han havde viist disse stakkels Dyr. Han red bestandig videre frem, og standsede ikke, for han kom til Prindsessens Slot. Alting var der fuldt af Guld og Diamanter, og Alfryd pyntede sig paa det bedste, for ikke at see altfor ringe ud midt i al denne Pragt. Han tog en guldbroderet Kiole paa, og en Hat med høirode og hvide Fiedre. Over Skulderen havde han et Silkeskiærf, besat med Ædelstene. Enhver, der saae ham, blev forundret over hans Skienhed og Elskværdighed. Om det saa var Skildvagterne ved Slottet, saa præsenterede de for ham; og den ene Hoffroken efter den anden løb ind til Prindsessen, og fortalte hende om den deilige unge Mand, der var kommen som Gesandt fra Nabokongen. „Det klæder ikke godt, at lægge saa meget Mærke til unge Herrer," sagde Prindsessen. „Kom hid og krøl mine guldgule Haar! Bind mig en ny Rosenkrands; hent mig min himmelblaa Atlasses Kiole med Sølvbroderi, mine høihælede Skoe og min Vifte; lad dem feie min Sal og børste min Throne; der skal ikke siges andet, end at jeg med Rette kaldes Skion Guldhaar."

Da Prindsessen var paaklædt, gik hun igiennem sit store Speil-Gallerie, for at see, om der intet manglede i hendes Paaklædning. Derpaa satte hun sig paa sin Throne af Guld, Elfenbeen og Ibenholt; og sex unge Hoffrøkener, klædte i hvid Silke, stode ved hver Side af Thronen.

Alfryd blev stum af Forundring, da han traadte ind i Salen og saae dette Syn. Dog fattede han sig snart igien, og forebragte sit Ærinde i en kort, men ypperlig Tale. „Ridder Alfryd!" svarede Prindsessen; „Alt hvad I der siger, kan være meget godt; men jeg har giort det Løfte, aldrig at ægte nogen Mand, hvis jeg ikke faaer en Ring igien, som jeg tabte for en Maaneds Tid siden i den store Sø, da jeg spadserede i min Slotshave." — Alfryd blev ganske sørgmodig over dette Svar; og da han kom hiem, sagde han til sig selv: „Det kan jeg da begribe, at Prindsessen gav mig dette Svar, i Stedet for et reent Afslag. Hvorledes skulde jeg kunne skaffe hende en Ring tilbage, som hun for en Maaned siden har tabt i Vandet?" — Om Aftenen, da det var deiligt Maaneskin, gik han

grublende i Haven, langs med Søens Bredder, og stirrede ned i Vandet. Med eet hørte han en Stemme som kaldte: „Alfryd! Alfryd!“ Det var Karpen. Alfryd saae sig om; men der var Ingen. Da han vilde gaae videre, kaldte det atter, og ligesom fra Søen. Nu saae han derud, og saae en stor Karpe, der stak Hovedet op af Vandet; den svømmede nærmere, og spurgte, hvad der feilede ham? Han fortalte den Alt; og Karpen sagde: „Du har eengang reddet mit Liv; og jeg har lovet at giengjelde dig det.“ Strax skød den ned til Bunds, og nogle Øieblik efter kom den op med Ringen. Alfryd var sælleglad, og næste Morgen bragte han Prindsessen hendes Ring. Skion Guldhaar blev høiligen forundret; hun stak Ringen paa sin Finger, og sagde: „I kan udrette meer end man skulde troe; jeg maa derfor bede Jer, at giøre mig endnu en vigtig Tieneste; ellers kan jeg umuelig ægte Eders Herre. I de Bierge, der grændse til dette Land, lever der en Konge, der ogsaa vil giftes med mig. Han hedder Galifron; det er et Uhyre af en Kæmpe, og han er forfærdelig grim. Han spiser Mennesker, som om de vare Smørrebrød, og naar han gaaer ud, har han to smaa Kanoner i Beltet, istedetfor Pistoler. Jeg har svaret ham Nei; men siden den Tid ødelægger han mit Land og mine Undersaatter. Jeg tør ikke give nogen Anden min Haand, før man har bragt mig Galifrons Hoved.“

Alfryd havde Mod i Brystet, men ved Tanken om et saadant Uhyre blev han dog noget betænkelig. Ikke desmindre svarede han: „Enten opfylder jeg hvad I forlanger, eller jeg dør som en tapper Mand.“ Efter nogle Dagsreiser naaede han til Galifrons Rige; da han havde redet over den første Biergryg, saae han en dyb Dal, der var fuld af Been og Knogler, og han hørte en forfærdelig Lyd, som naar ti Dyr brøle paa een Gang. Det var Kæmpen, der sang:

„Kiød for min Tand,
Der smage kan;
Eller jeg sluger det hele Land!“

Den frygtelige Kæmpe traadte i det samme ud af Skoven, og han var endnu større end det høieste Træ. Alfryd sang til Svar:

„Her er en Mand,
Der vil frelse vort Land,
Og bræke dig ud din Hungerstand!"

Da Galifron hørte disse Ord blev han rasende af Vrede. Han løftede sin Jernkolle, der var saa lang som en dygtig Baadsmast, i Veiret, og styrtede frem imod Alfryd, som ved Siden af ham saae ud som den mindste Dværg. Den smukke Ridder var bleven knuust ved første Slag, hvis ikke en Ravn var fløien ned, og i samme Øieblik havde hugget Kæmpens ene Øie ud. Galifron giorde et høit Spring, og brølede saa frygteligt, at Alfryd i nogen Tid blev ganske døv af Lyden; men han nyttede Øieblikket, sprang frem, og gav Kæmpen et dybt Saar i Siden med sin Landse. Da kom Ravnen atter flyvende, og huggede det andet Øie ud, og nu havde Alfryd Overmagten. Han gav Kæmpen det ene Saar efter det andet, hvorved denne mistede saa meget Blod, at han endelig blev afmægtig, og styrtede omkuld. Nu dræbte Ridderen ham, og skar hans store Hoved af, som han med Nød løftede op paa sin Hest, saa tungt var det. Ravnen skreg i et Træ: „Farvel, Farvel! Nu har jeg giort Giengield!" Derpaa fløi den bort, og Alfryd red hiem til Skion Guldhaar med Galifrons Hoved.

Da han kom til Staden, fulgte alle Folk efter ham, og raabte: „Leve den tappre Ridder, som har dræbt det gruelige Uhyre!" Prindsessen hørte denne Støi, og blev bange for at det skulde betyde, Alfryd var dræbt. Men snart traadte han ind i hendes Sal med Kæmpens Hoved, der satte hende i stor Skræk, endskiøndt det var dødt. „I seer, Fyrstinde!" sagde Alfryd, „Eders Fiende er dræbt, og jeg haaber at I nu vil ægte min Herre!" — „Ak!" svarede Skion Guldhaar, „jeg har nu kun eet Ønske tilbage. Bring mig Tryllevandet fra den mørke Bierghule, saa vil jeg følge med Jer, hvorhen I vil. Naar man stænker dette Vand paa en tør Green, springer den ud, og faaer Blomster og Blade; og vasker man sig med det, bliver man altid ung og smuk. Jeg kan umueligen reise herfra, før jeg har en Flaske af dette Vand." Alfryd svarede: „I er saa deilig, Prindsesse! at I ikke behøver dette Vand. Jeg

mærker, I søger kun Udflugter; men jeg vil heller miste Livet, end komme allene hiem til min Konge."

Han gav sig da paa Vei, skiøndt alle Folk raadede ham derfra. Da han havde reist meget langt, saae han en mørk Klippe, og der steg en Røg op af den, der var sort som Blæk. Han red nærmere, og saae at Grotten var i denne Klippe; men den blev bevogtet af to store Drager, der udspyede Ild giennem Øine og Mund. De havde guult Skind, grønne Kløer, og en lang Hale af alle muelige Farver. Alfryd traf sit Sværd og vilde fare imod Dragerne, men han blev indhyllet i Røg, og ganske bedøvet. Da hørte han en Stemme over sit Hoved, der raabte: "Alfryd! Alfryd!" Det var Uglen, som han havde befriet. "Giv Du mig Flasken," sagde den, "saa vil jeg hente dig Tryllevandet." Saasnart den havde faaet den, fløi den ind i Hulen; kort Tid efter kom den tilbage med den fulde Flaske i sin Klo, rakte Alfryd den, og svingede sig bort igien i Luften.

Da Skiøn Guldhaar modtog Tryllevandet, sagde hun til Alfryd: "Vil Du blive her, saa vil jeg giøre dig til Konge?" — Alfryd svarede: "Jeg kan ikke; jeg maa holde mit Ord." — "Saa vil jeg da ogsaa holde mit," sagde Prindsessen, og reiste derpaa med ham til hans Konge.

Brylluppet blev holdt med stor Pragt; Kongen var ganske henrykt over Skiøn Guldhaar, og udtømte sig i Lovtaler over sit troe Sendebud. Den unge Dronning roste ham ikke mindre, og sagde til Kongen: "Havde han ikke været, var jeg aldrig kommen her. Han har giort ganske utrolige Ting for at tiene mig; og det er ham, som har skaffet mig Skiønhedsvandet, hvorved jeg altid vil blive baade ung og smuk."

Hoffolkene derimod begyndte igien at misunde Alfryd, og at bagtale ham hos Kongen. De sagde: at han giorde ikke andet end rose sig af sine store Fortienester; at Dronningen giorde langt mere af ham, end af Kongen; og at Alfryds Hensigt var at reise et Oprør, sætte sig selv paa Thronen, og gifte sig med Dronningen. Skiøndt nu Kongen saa vel havde prøvet Alfryds Troskab, satte han dog mere Lid til disse slette

Mennesker, og lod sin bedste Ven fængsle i et mørkt Taarn, hvor han ikke fik andet end Vand og Brød. Da Skion Guldhaar hørte dette, kastede hun sig for Kongens Fødder, græd og bad, og forsikkrede at Alfryd var uskyldig. Men nu blev Kongen endnu mere forbittret, og truede med strax at lade ham dræbe, hvis hun tiere bad for ham.

Kongen tænkte: „Det er alt for vist: Dronningen synes bedre om Alfryd end om mig, fordi han er smukkere;“ men han besluttede at vaske sig med Tryllevandet, og haabede, at det vilde hielpe. Flasken med dette Vand havde Dronningen sat paa Kaminen i sit Sovekammer; men nu hændte det sig engang, at een af Pigerne vilde feie en Edderkop ned med en Kost, og da kom hun til at støde Flasken om. Den faldt paa Gulvet, gik i Stykker, og Vandet blev spildt. Pigen vidste ikke, hvad hun skulde gribe til; i Kongens Værelse havde hun seet en ganske lignende Flaske med klart Vand i; hun løb hurtig ind, hentede den, og satte den i Tryllevandets Sted. Men denne Flaske indeholdt en stærk Gift, som Kongen brugte naar han vilde dræbe en Prinds eller en fornem Herre. I Stedet for at lade dem halshugge, gned man dem i Ansigtet med dette Vand; de sov da ind, og vaagnede aldrig mere.

Efter Kongens Befaling gik hans Kammertiener ind i Dronningens Værelse, for at hente Tryllevandet, imedens hun var ude. Kongen vaskede sig om Aftenen dermed, sov ind, og laae næste Morgen død i sin Seng. I Grunden sørgede ikke Mange derover, da han havde været mistænkelig og uretfærdig. Dronningen gik da selv hen til Taarnet, for at befrie den smukke Alfryd, der havde lidt saa meget for hendes Skyld. Hun lod tage Lænkerne af ham, gav ham en Guldkrone paa Hovedet, og sagde, at hun vilde giøre ham til Konge og gifte sig med ham. Han kastede sig for hendes Fødder og takkede hende; hele Folket var glad ved at faae ham til Konge, og Skion Guldhaar levede længe og lykkeligt med den troe Alfryd.

37.

Dugen og Taſken.

Et jydſk Eventyr. Mundtlig fortalt.

Der var engang tre Skræddere, de levede i en By, ſom hed Landery; der var kun lidt at fortiene, og ſaa tænkte de, det var ikke værd at lade Syenaalen ruſte i Ærmet; det var bedre at tage Vandringsſtaven i Haanden og ſøge Arbeide andre Steder. Alle Tre vare de gifte; deres Koner gave dem hver en Madpoſe med, og ønſkede dem Lykke paa Reiſen. De gik mange Miil, og kom endelig ind i en ſtor Skov, hvor de fore vild. Jo mere de ſøgte om en Udgang, jo dybere kom de ind i Skoven. Deres Madpoſer bleve tomme; tilſidſt maatte de leve af Urter og Rødder, og ſove i Træernes Skygge. Dette Liv ſyntes de ikke meget godt om, og bleve derfor hiertensglade, da de en Dag ſaae et ſtort Slot langt borte mellem Træerne. De gik derhen og bankede paa, men Ingen lukkede op for dem. Efterat have betænkt ſig lidt, gik de uden videre ind, hverken Porten eller Dørene vare i Laas. De tre Skræddere kom fra den ene prægtige Sal til den anden, men ikke et Menneſke var at ſee; tilſidſt kom de ud i Kiøkkenet. Der gik en hvid Gaas omkring, og den kom ganſke venligt hen imod dem, ſtrakte Halſen ud, og hilſte paa dem, ſom om den vilde byde dem velkommen, ſaaledes ſom Gæſſene bruge, naar en Flok har været ſkilt ad, og ſamles igien. De tre Skræddere bleve ret fornøiede over, at her i Mangel af andre dog var en rigtig Gaas paa Slottet, ſom kunde tage imod dem. Den traf dem hen til den nærmeſte Dør, og førte dem ind i et vel forſynet Spiſekammer. Derefter giorde den Ild paa Skorſtenen, og da den ingen Puſter havde, viftede den med Vingerne til det brændte i lys Lue. Skrædderne kogte ſig noget til Aften, bragte det ind i den ſtore Spiſeſal, og ſpiſte og drak af

Hiertenslyſt. Da de vare færdige, takkede de Gaaſen for Mad, og nu begyndte den at tale: „Jeg har ſtillet Jeres Hunger og Jeres Tørſt, følg nu med, ſaa ſkal jeg viſe Jer til et godt Natteleie.“ Skrædderne fulgte med, og kom ind i et Kammer, med tre prægtigt oprebte Senge. „Her kan I ſove trygt og godt,“ ſagde Gaaſen, „men een Ting forlanger jeg til Gien=gjeld for, hvad jeg har gjort imod Jer: Ved Midnatstid vil der komme en Jomfru ind til Jer, og byde Jer Viin og Kage; I maae ikke nyde Noget deraf, i hvad hun ogſaa ſiger.“ Skrædderne lovede, at de ikke vilde giøre det; Gaaſen bød dem Godnat og gik ſin Vei, og de lagde ſig til Hvile.

Ved Midnatstid vaagnede de igien, og en deilig Jomfru, med et Bæger Viin i den ene Haand, og herlige Kager i den anden, traadte ind til dem. Hun bød dem paa det allervenligſte hvad hun havde, og giorde Alt hvad hun kunde, for at lokke dem til, at nyde Noget deraf. Men det hialp ikke, de ſvarede Nei Tak, de havde faaet nok til Aften, og behøvede ikke mere. Da Jomfruen mærkede, at hun ſlet ikke kunde bevæge dem, gik hun bort, og de ſov roligt til næſte Morgen. Gaaſen havde alle=rede ſat Frokoſt ind til dem, tog glad imod dem, og ſagde: „I Nat har i ſtaaet godt imod Friſtelſen, og jeg har godt Haab om, at det er Jer beſtemt, at løſe Trolddommen, ſom hviler over dette Slot og den hele Skov. Naar I har ſpiiſt, maae I gaae ud og ſøge Trolddommen op. Paa Veien kom=mer I forbi et Træ, der bærer Guldblade fra Midnat til Middag, men I maae ikke røre et eneſte af dem, hvis det ſkal lykkes Jer, at befrie mig.“

De tre Skræddere gik ud af Slottet og kom igiennem en deilig Have. Der ſtod det prægtige Træ, ſom i Stedet for grønt Løv, var fuldt af ſkinnende Guldblade. „Den maatte være en god Nar,“ ſagde den Ene af dem, „ſom vilde give ſig i Kaſt med Trolde, naar han uden ringeſte Fare kan giøre ſin Lykke her.“ Det meente den Anden med, og begge gave ſig til at plukke Blade af Træet alt hvad de kunde, ſtoppede alle deres Lommer fulde, og Madpoſen med. Den tredie Skrædder ſagde derimod: Hvad jeg har lovet Gaaſen, det vil jeg holde,

og jeg har ogſaa Lyſt til at ſee Enden paa al denne Troldom." De to Andre loe ham ud, og da de havde plukket ſaa mange Blade af, ſom de kunde giemme i alle deres Lommer, vandrede de afſted, det bedſte de kunde, og vare ſaa heldige, at de ſnart fandt Vei ud af Skoven.

Den Tredie gik videre frem imellem Træer og Buſke, da hørte han langt borte en deilig Muſik; han gik nærmere, da kom han til en Høi, paa den laae der en ſtor Kæmpe bunden, og en heel Flok Gæs gik frem og tilbage og traadte paa ham, medens den ſmukke Jomfru, ſom han havde ſeet om Natten, ſad i Nærheden og ſpillede paa ſin Harpe til den Dands. Kæmpen vendte Anſigtet imod ham, og ſagde: „Er der Chriſtenblod i dig, da tag den Kolle, ſom ligger under mit Hoved, og ſlaae mig ihiel med den; thi det er en ſeen Død, at lade Gæs træde ſig ihiel." Skrædderen betænkte ſig ikke længe, han tog Kollen, og huggede Kæmpen af al Magt for Panden. I ſamme Øieblik ſkeete der en ſtor Forvandling; alle Gæsſene bleve til Mennesker, og Kæmpen ſprang levende op, og var bleven til en ung ſmuk Kongeſøn. Han takkede Skrædderen mange Gange fordi han havde befriet ham og alle hans Tienere. Men Jomfruen blev til en ſtyg Hex, og fløi langt bort derfra. Den hvide Gaas kom ogſaa til, og havde faaet ſin egen Skikkelſe igien. Hun var Kongeſønnens unge Kone. „En ſlem Hex havde forvandlet os Alle;" ſagde hun, „til Løn fordi du har befriet os, vil jeg give dig denne Dug. Naar du breder den ud, og ſiger: Dug, dæk Diſk! ſaa vil der ſtaae alle de Retter paa den, ſom du ønſker dig." Skrædderen takkede for den gode Gave, tænkte at nu havde han Alt hvad han behøvede i Verden, og gav ſig paa Hiemveien.

Et Stykke udenfor Skoven vilde han prøve ſin Dug, bredte den ud, og ſagde: „Dug, dæk Diſk!" Strax ſtod der et Maaltid af alle hans kiæreſte Retter for ham. Han var netop bleven mæt, og begyndte at lægge ſin Dug ſammen, da kom der tolv Kæmper ridende imod ham; de vilde ſlaae ham ihiel fordi han havde ſpiiſt al Maden op før de kom. Han bredte hurtigt Dugen ud igien, og ſpurgte hvad de ønſkede at ſpiſe?

De forlangte alle deres Livretter, og i næſte Øieblik ſtod de for dem. Det var noget, ſom de ſyntes om; de giorde et dygtigt Maaltid, og ſpurgte derpaa, hvordan det hang ſammen med denne Dug? Skrædderen fortalte dem Alting, og da vilde de kiøbe Dugen af ham. Men han vilde ikke ſælge den, hvad de endogſaa bød. Endelig ſagde den Fornemſte iblandt dem: „Her er en Taſke; naar du har den, og ſiger: „Alle Mand ud!“ ſaa kommer der ſaa mange Krigsfolk frem, ſom du ønſker dig, med Sabler og Skydegevær, og du kan befale over dem, ſom du lyſter, indtil du ſiger: „Alle Mand ind igien!“ Den Taſke vil jeg give dig for Dugen.“ — „Jeg vil beholde min Dug,“ ſvarede Skrædderen, „jeg bryder mig mere om Mad, end om at ſlaae Folk ihiel.“ Da loe alle Kæmperne og Anføreren ſagde: „Du er ret en Dosmer, og fortiente, at vi ſkulde tage Dugen fra Dig for Intet; men jeg vil ikke giøre det, fordi jeg er ærlig; Taſken vil jeg dog give dig til Bytte for Dugen; vi ere ſtærke nok og behøve den ikke.“ Med diſſe Ord kaſtede han Taſken til ham, greb Dugen, og de red alle derfra med Skoggerlatter.

Skrædderen var ilde tilfreds med, at han havde miſtet ſin Dug, og faaet en Taſke, ſom han ikke vidſte hvad han ſkulde giøre med. Men da han havde betænkt ſig lidt, faldt der ham noget ind. „Har den Karl været ærlig,“ ſagde han ved ſig ſelv, „ſaa har han ogſaa været ret dum;“ og derpaa raabte han: „Alle Mand ud!“ Strax ſprang den ene Krigsmand efter den Anden ud af Taſken, indtil der ſtod en heel Hær. Da raabte Skrædderen: „Afſted efter Kæmperne, og ſkaf mig min Dug igien!“ Krigsfolkene fore afſted, overfaldt Kæmperne, og der blev en gruelig Strid, indtil alle tolv Kæmper vare dræbte. Skrædderen blev ikke lidt glad, da han fik ſin Dug igien; han ſagde: „Alle Mand ind!“ og gik fornøiet hiemad med ſine to Skatte.

Da han kom til ſin Huusdør, og bankede paa, kom hans Kone ud og lukkede op. Hun ſpurgte ſtrax, om han bragte ligeſaa meget Guld med, ſom hans to Kammerater, der hver havde bygget ſig et prægtigt Huus, og nu vare blevne til ſtore

Kiøbmænd. Men Skrædderen havde ikke det mindste Guld. Da skiendte Konen dygtigt paa ham, og sagde: „Du er og bliver en Stakkel! Hvorfor har du ikke været lige saa klog som dine Reisekammerater, der kom hiem med alle Lommer fulde? — Nu sidde de i Rigdom og Velstand, og ere blevne saa stolte, at deres Koner ikke meer ville kiendes ved mig, og da jeg engang gik hen for at bede dem om en lille Hielp, sendte de deres Tiener ud med nogle faa Skillinger.“ „Saa?“ sagde Manden, „da vil jeg dog gaae hen, og see, hvordan de vil tage imod mig.“ Han gik til dem og sagde: „han havde ikke været saa lykkelig, som de, han havde hverken bragt Guld eller Sølv hiem med; men han haabede dog, at de vilde hielpe ham, og meddele ham lidt af deres store Overflodighed.“ Men de svarede reent ud, at det var noget, som de ikke kunde indlade sig paa; han skulde have været saa klog som de, og forsynet sig i rette Tid. Heller ikke bød de ham enten Mad eller Drikke, skiøndt han dog før havde været deres gode Ven og Kammerat. „Ja, ja, siden I vil ikke byde mig Noget,“ sagde Skrædderen, i det han gik, „saa vil jeg byde Jer til Giæst. Kom nu i Morgen til rette Tid; jeg vil giøre et lille Gilde i Anledning af min lykkelige Hiemkomst!“ Det syntes de Andre underligt om; men de tænkte, „Vi vil dog gaae hen og see, hvad den Prakker har at byde Folk.“

Skrædderen kom hiem og sagde til sin Kone, at han havde bedet Folk til Gilde den næste Dag. Hun slog Hænderne sammen, og vidste ikke, hvad hun skulde sætte for dem. Men han sagde, det skulde hun slet ikke bryde sig noget om; han skulde nok sørge for Maden. Hun skulde bare feie Stuen peent; og tage imod de Fremmede naar de kom. Det giorde hun, og da de andre Skrædere vare komne, og spurgte om hendes Mand, var hun ganske forlegen, og svarede: han var nok gaaet ud i Byen for at kiøbe lidt Brød og Brændeviin til sine Giæster. Men da kom Skrædderen ind, bød dem sætte sig ned, bredte sin Dug paa Bordet, og sagde: „Dug, dæk Disk!“ Strax stod Bordet dækket med de kosteligste Retter og de herligste Vine. Konen blev ikke lidt glad; de andre To glemte

deres Stolthed og ſpiſte med ſtor Lyſt; og da de endelig vilde vide, hvor han havde faaet en ſaadan Skat, fortalte Skrædderen dem, at det var den hvide Gaas, der havde givet ham Dugen. Derpaa ſagde han, at nu maatte de drikke paa hans lykkelige Hiemkomſt. Det giorde de, men i det ſamme lød en ſaadan Skyden udenfor Huſet, ſaa at der aldrig er bleven ſkudt ſtærkere, naar en Konges Skaal er bleven drukket. De to Fremmede ryſtede af Angeſt, og tænkte, at nu vilde Skrædderen hævne ſig paa dem; men han loe, og ſagde, det var kun, for at viſe dem, hvordan det gik til, naar rige og fornemme Folk giorde Gilde. Derpaa gik han et Øieblik uden for Døren med ſin Taſke, raabte: „Alle Mand ind igien!“ og giemte i en Haſt alle de Krigsfolk, han havde ſtillet op udenfor, ſaa at Ingen ſik dem at ſee. Lidt efter gik begge Giæſterne bort; men udenfor mødte de et Sendebud fra Kongen, der var redet forbi i nogen Afſtand og havde hørt al den Skyden; nu vilde han vide, hvad det ſkulde betyde. Da fortalte de, hvorledes det var gaaet dem, og om den vidunderlige Dug, ſom Skrædderen havde i ſit fattige Huus. Da Kongen ſik dette at vide, red han ſelv derhen med ſit Følge, og Skrædderen maatte viſe ham Dugen og dække Bord med den. Kongen vilde kiøbe Dugen, og bød ham for den, Alt hvad han vilde forlange, men han vilde dog ikke ſælge den. Da ſagde Kongen: „Saa vil jeg viſe dig, hvem jeg er; vil du ikke give den med det Gode, ſaa tager jeg den med Magt!“ — Skrædderen maatte finde ſig deri, og Kongen red bort med Dugen. Men ſom han allerbedſt ſad paa Slottet og havde dækket Bord med den, til Dronningens og alle Hoffolks ſtore Forundring, da hørte de med Eet en frygtelig Skyden udenfor Slotsporten. Der ſtod en heel Krigshær uden for, og de truede med at ſkyde hele Slottet ned, hvis der ikke blev lukket op for dem. Der blev en ſtor Skræk blandt dem Alle indenfor, og Kongen lod ſpørge, fra hvilken Konge det var at de kom, ſiden der Ingen havde forkyndt ham Krig. Der blev ſvaret, „at Kongen havde taget Skrædderens Dug med Magt, nu vilde han med Magt tage den tilbage igien.“ Da Kongen ſaae, der var ſaa ſtor en Hær, at han

ikke havde halvt saa mange Folk paa Slottet, maatte han uden videre udlevere Dugen; og da han mærkede at Skrædderen var en saa mægtig Mand, der kunde stille saa stor en Krigsmagt paa Benene, lod han ham spørge, om han vilde være hans øverste Feltherre? Det syntes Skrædderen godt om, især da han aldrig selv behøvede at staae i Spidsen for Hæren, og han tilbød desuden, at han hver Dag vilde holde Taffel for Kongen. Saa blev han da den fornemste Mand i Landet næst efter Kongen, og hans to Kammerater maatte nu tilstage, at han dog havde været den klogeste og faaet den bedste Lykke.

38.

De tre Fugle.

Et nedertydsk Eventyr.

For tusind Aar siden, eller mere, var der engang en Konge, som boede øverst oppe paa et Bierg. En Dag vilde han paa Jagt, og drog ud fra Slottet med alle sine Jægere. Under Bierget gik tre Piger og vogtede deres Køer, og da Kongen red dem forbi med sit Følge, raabte den ældste Pige til sine Søstre i det hun viste til Kongen: „Hvis jeg ikke faaer ham, vil jeg slet ingen have!“ — Da viste den anden Søster til ham, som red paa Kongens høire Side, og sagde: „Hvis jeg ikke faaer denne her, saa vil jeg slet ingen have.“ Den yngste viste til ham, som red ved Kongens venstre Side, og sagde: „Faaer jeg ikke ham, vil jeg aldrig have nogen anden.“ Begge disse to Riddere vare de fornemste Mænd i Landet, næst efter Kongen. Da Jagten var forbi, lod Kongen de tre Piger komme for sig, og spurgte dem: hvad det var, de havde sagt, da han red neden om Bierget? De vilde ikke sige det; men Kongen havde

hørt altting, og han saae paa Pigerne, der Alle vare meget smukke, især den Ældste; hun havde Haar som den fineste Hør, og den deiligste Skabning, man kunde see. Kongen spurgte hende om hun vilde have ham til Mand? Da sagde hun ja, og hendes Søstre fik begge de fornemme Riddersmænd.

Engang skulde Kongen reise bort, da lod han begge Søstrene komme til Dronningen for at være hende til Selskab, og opmuntre hende. Og det traf sig just i den Tid, at Dronningen fik en lille Søn. Begge de andre Søstre havde ingen Børn, og de vare meget misundelige, fordi den Ældste skulde i alle Ting have mere Held end de. De bleve derfor enige om, at tage Søsterens lille Dreng bort, og kaste ham ud i Vandet. Da de havde giort det, fløi der en Fugl op i Veiret, og den sang:

"De kasted ham ned;
Jeg bringer Besked.
Sov sødt, lille Dreng
I Bølgernes Seng!
Som en Lillie skyd frem,
Hvor du finder dit Hiem!"

Da Søstrene hørte det, fik de en stor Angest, og skyndte sig derfra. Men saasnart Kongen kom hiem, sagde de til ham, at Dronningen havde faaet en lille Hund, i Stedet for et Barn. Da svarede Kongen: "Hvad Gud giør, det er vel giort!"

Men der boede en Fisker ved Vandet; han fiskede den lille Dreng op igien, medens der endnu var lidt Liv i ham; og da hans Kone ingen Børn havde, pleiede og opfødte de ham. Næste Aar var Kongen atter reist bort; da fik Dronningen igien en lille Søn, men de falske Søstre kastede ogsaa ham i Vandet; da fløi der atter en Fugl i Veiret, og den sang: "De kasted ham ned; jeg bringer Besked," og saa videre, ligesom forrige Gang.

Saasnart Kongen kom tilbage, sagde Søstrene til ham, at Dronningen havde atter faaet en Hundehvalp, og Kongen sagde igien: "Hvad Gud giør, det er vel giort!" Men Fiskeren tog ogsaa den Anden op, og beholdt ham hos sig.

Da reiste Kongen tredie Gang bort, og Dronningen fik imidlertid en lille Pige. Hende kastede de onde Søstre ogsaa i Vandet, og der fløi atter en Fugl op, der sang:

„Lille Pige! sov sødt!
Lig i Bølgerne blødt!
De kasted dig ned;
Men jeg veed Besked.
Som en Rose saa skiøn
Du blomstre i Løn!

Og da Kongen var vendt tilbage, fortalte Søstrene ham, at Dronningen havde nu faaet en Kattekilling. Da blev Kongen omsider vred, og lod sin Hustru kaste i Fængsel, og der maatte hun sidde i mange Aar. Men den lille Pige blev fisket op ligesom hendes Brødre. Børnene var imidlertid voxede til; da gik den ældste engang med andre Drenge ud at fiske; men de Andre vilde ikke have ham iblandt sig, og sagde: „Du Hittebarn, gaae Du din Vei!“ — Da blev han ganske bedrøvet, og spurgte den gamle Fisker, hvad det skulde betyde? Fiskeren fortalte ham nu, hvordan det var gaaet til, at han engang havde trukket ham op af Vandet. Da sagde Pleiesønnen, at han vilde gaae ud i Verden og søge om sin Fader. Fiskeren bad ham om at blive, men han kunde ikke holde ham; saa gav han ham da tilsidst Lov at gaae.

Drengen gav sig paa Vei, og gik flere Dage efter hverandre; da kom han til et stort Vand, hvor der stod en gammel Kone og fiskede. „God Dag, Moder!“ sagde Drengen, „Mange Tak!“ svarede hun. „Du maa nok længe staae der, før du fanger nogen Fisk:“ sagde han. „Og du maa nok længe søge, før du finder din Fader:“ sagde Konen. „Siig mig engang, hvordan tænker du at komme over dette Vand?“ — „Ja, det maa Gud vide,“ svarede Drengen. Da tog den gamle Kone ham paa Ryggen og vadede giennem Vandet med ham; og han søgte i lang Tid, men kunde ikke finde sin Fader.

Da der omtrent var gaaet et Aar, vilde Fiskerens anden Pleieson gaae ud, for at søge om sin Broder. Han kom ogsaa til Vandet, og traf den gamle Kone; og det gik med ham

ligesom med hans Broder. Nu var Datteren alene hiemme. Hun sørgede hver Dag over sine Brødre, og længtes saa meget efter dem at hun tilsidst ogsaa bad Fiskeren, om hun maatte drage ud, og søge om sine Brødre. Fiskeren maatte sige ja; Kongedatteren kom til det store Vand, saae den gamle Kone, og sagde Goddag til hende. „Mange Tak!“ svarede Konen. „Gud give Jer god Lykke til at fiske!“ sagde Pigen. Da den gamle Kone hørte det, blev hun meget venlig, bar hende over Vandet, gav hende en Kiep, og sagde til hende: „Gaae nu ligefrem ad denne Vei, min Datter! Naar Du kommer til en stor, sort Hund, maa Du gaae forbi den ganske dristig, men stille, uden at lee, og uden at see Dig om. Derpaa kommer Du til et stort Slot, hvor Døren staaer aaben. Paa Dørtrinet maa Du lade Kieppen falde, og strax gaae ud igiennem Slottet paa den anden Side; der er en gammel Brønd; ud af den voxer et stort Træ, og paa Træet hænger et Buur med tre Fugle. Tag det, og tag ogsaa et Bæger Vand af Brønden, og gaae dermed samme Vei tilbage; tag Kieppen op, som ligger paa Dørtrinet, og naar Du igien kommer forbi Hunden saa slaae ham lige i Hovedet, men saaledes, at Du rigtig træffer ham, og kom da tilbage til mig.“

Pigen fandt alting, ligesom Konen havde sagt, og paa Hiemveien traf hun begge sine Brødre, som havde giennemsøgt den halve Verden. De fulgtes nu ad og kom til det Sted, hvor den sorte Hund laae ved Veien; da slog Pigen ham lige i Hovedet, og i samme Øieblik blev han til en smuk ung Prinds. Han gik med dem til Vandet; der stod endnu den gamle Kone; hun glædede sig hierteligt over, at de Alle vare der igien, og hun bar dem over Vandet; derpaa gik hun bort, thi nu var ogsaa hun befriet. Men de andre gik alle til den gamle Fisker, og der blev en Glæde uden Ende over, at de atter vare samlede. Men Fugleburet blev hængt øverst op paa Væggen.

Den yngste Søn var saa glad, at han af Glæde ikke kunde blive i Huset; han tog sin Fløite, gik ud i Skoven, og begyndte at spille; Kongen var paa Jagt; han hørte hans

Floiteſpil, og ſpurgte ham, hvor han kom fra. Han kom fra en lang Reiſe, ſagde han, men hørte hiemme i Fiſkerens Hytte; og han fortalte Kongen om ſin Broder og ſin Søſter, og Alt hvad der var mødt dem. Kongen vilde ikke ret troe ham, og fulgte med til Fiſkerens Huus, gik ind i Stuen, og ſaae der Broderen og Søſteren og den fremmede Prinds. Kongen ſpurgte, hvem der var de tre Børns Fader? Fiſkeren fortalte, at han havde trukket dem op af Vandet; men da han taug, begyndte Fuglene paa Væggen at ſynge.

Den Førſte ſang:

O Konge hør mig, jeg veed Beſked:
De Børn, ſaa ſmaa,
Dem kaſted de falſke Søſtre ned
I Bølgen blaa.

Den Anden ſang:

Og Fiſkeren kom med Kreg og Snor;
De Lillier to
Og Roſen han bragte igien til Jord,
Hiem til ſin Bo.

Den Tredie ſang:

Dog Moderen ſidder bag Fængſlets Muur,
Med Graad paa Kind,
Uſkyldig hun ſluttes i Fangebuur,
Aar ud, Aar ind!

Derpaa fløi de tre Fugle ud af Buret, og langt bort fra Hytten. Men Alle bleve forfærdede over denne Hændelſe, og Kongen ilede hen til Dronningens Fængſel, og hans to Sønner fulgte ham, og hans Datter med den fremmede Prinds ved Haanden, og Fiſkeren og hans Kone. Og Dronningen blev befriet af ſit Fængſel, men hendes to onde Søſtre bleve indeſpærrede i hendes Sted. Dronningen var ſaa ſvag og elendig, da hun kom ud af Fængſlet, hvor hun ſaa længe havde ſiddet, at hun ſank om paa Jorden; da lod Datteren hende drikke af

det Bæger Vand, som hun havde taget med af Bronden, og strax blev hun sund og smuk igien. Da fløi de tre Fugle hen over hendes Hoved og sang:

Ei evigt hun boer i det mørke Skiul;
Hun faaer sin Trøst.
Der flyver i Luften saa mangen Fugl
Med Sandheds Røst.

39.

Husaren Istevan.

En ungersk Fortælling.*)

I Ungarn ligger en By, som hedder Debrecschin, hvor der for mangfoldige Aar siden levede en Mand ved Navn Lazco, der havde giftet sig med en formuende Enke, som med sin første Mand havde en Søn, Istevan kaldet. Ham maatte hun skifte med, da hun vilde gifte sig anden Gang, og Sønnen fik i Arv efter sin Fader et smukt og vel indrettet Huus, med Have og gode Marker til. Men Istevan havde været en vild, ustyrlig Dreng, som hans Moder temmelig havde forkiælet. Han vilde aldrig lære noget ordentligt; og hans Formynder kunde, efter Faderens Død, endnu mindre faae ham til at blive stadig og lægge sig efter en nyttig Virksomhed. Det rolige Landliv havde han ligesaa lidt Lyst til, som til at drive en borgerlig Næring. At hans Farbroder og Formynder vilde tvinge ham ved Strenghed, hialp til ingen Ting. En Morgenstund, da intet Menneske tænkte paa sligt, sadler Istevan sin bedste Hest, rider ud af Gaarden, og ned i Byen, hvor der laae Hververe til Kongens Tieneste; og med dem gik det afsted i fuld Galop, inden man vidste hiemme, hvorhen den gale Istevan havde taget Veien. Der gik nogle Aar hen, og han lod ikke det mindste høre fra sig. Alle Folk meente, at han maatte være falden i et Slag mod

*) Ungerske Navne: Andor, Andreas; Jànos, Johan; Ilona, Helena; Istevan, Istvan, Steffen; Erzsy, Elisabeth.

Tyrkerne; men see! da intet Menneske venter det, kommer der pludselig en anseelig, fremmed Husar, med en dygtig Skramme over Panden, travende ind i Gaarden paa en fyrig Hest, som han sætter ind i Stalden, derpaa seer sig om overalt i Gaarden, og gaaer op i Huset, ganske som En der var hiemme. Det var han jo ogsaa; det var Istevan, der havde faaet Forlov paa et Par Maaneder eller tre, for rigtig at komme sig efter det Saar i Hovedet, han havde faaet af et tyrkisk Sabelhug. Men det var ikke hans Hensigt, at blive hiemme ved Gaarden. „Nei!“ sagde han til sin Farbroder, „jeg seer, I har holdt godt Huus, medens jeg har været borte. I kan blive ved nogle Aar endnu; det bliver vel ikke til Jer Skade. Jeg har Lofte paa engang at blive Vagtmester; saa kan jeg med Tiden tiene mig op til Officeer. Bliver der da Fred, saa vil vi see, om jeg kommer hiem, og sætter mig ned paa min egen Gaard.“ Men Istevan fik snart andet i Sinde. Nogle Uger derefter paa en Markedsdag saae han den smukke Ilona, og fik pludselig Lyst til at gifte sig med hende, naar han kunde faae Afsked. De gav hinanden deres Tro, og snart galopperede Istevan afsted til sit Regiment; men han vilde nu hverken være Vagtmester, eller Officeer. Han vilde søge om sin Afsked, saasnart han kunde faae den; men det holdt haardt nok, og der gik to Aar hen før han opnaaede det.

Nu kom han igien tilbage til Debrecschin, paa sin gode Hest, fyrig og glad, floitende og syngende, i sin bedste Mondur, som om han skulde til Parade; men — hvor hastig var det ude med den Glæde! — Neppe var han kommen ind i sit Huus, før han fik at høre, at den smukke Ilona ikke havde kunnet modstaae sin Moders Bønner, sin Morbroders og sine Fastres Formaninger og Overtalelser. Hun havde allerede for et Aars Tid siden ægtet Sæbesyderen Janos i Debrecschin, en formuende Mand, der havde en større Gaard, flere Agre og Marker, Heste og Faar, end Istevan. Videre hørte han, at Ilona havde nylig faaet en lille Datter, og nu tænkte hun kun paa Barnet, og vilde helst glemme, at hun havde givet Husaren sit Løfte, at blive hans Kone naar han kom tilbage. Istevan

taug, og giemte sin Forbittrelse og Fortvivlelse dybt i sit Hierte; men han gik ud af Byen, omkring paa den vilde Mark, og dybt ind i Skoven. I mange Dage saae man intet til ham; og da man endelig søgte efter ham, og langt om længe med Møie fandt ham i en fremmed Egn, flere Mile borte — kiendte man neppe den smukke, unge, raske Krigsmand igien. Halv forhungret, i forrevne Klæder, med vilde Blik og vild Tale, viste han alle Tegn paa Vanvid; og da han med det Gode ikke vilde følge, og man med Magt maatte tvinge og tilsidst binde ham, for at føre ham hiem, steg hans Vanvid til Raseri. Da man saaledes havde bragt ham tilbage til Debrecschin, blev han under sin Formynders Varetægt og i hans Huus, indespærret i et affides liggende Kammer, indtil han efter flere Dages Vildhed og Ustyrlighed faldt i en stærk Feber, som udtømte hans Kræfter, og noget beroligede hans Sind, uden at give ham hans fulde Fornuft tilbage. Han kunde en lang Tid gaae omkring i Huset, i Marken og i Skoven, ganske stille og taus, uden at tage sig noget for, uden at svare dem som talede til ham; eller ogsaa svarede han dem med forvildet Tale, undertiden med bidende og spottende Ord, som det ikke sielden er Vanvittiges Skik. Det lod som han reent havde glemt, hvad der var hændet ham; og man hørte ham aldrig nævne Ilona. Men giorde man ham rigtig vred, eller det pludselig randt ham i Tanker, at han engang var bleven skuffet af sin forrige Kiæreste, kunde der med eet komme et Anfald af vild Galskab over ham, saa at knap Nogen kunde styre ham. Formynderen, som havde taget ham til sig i sin Gaard, for at have Opsyn med ham, søgte da saasnart mueligt at faae ham indespærret i et Værelse, indtil han efter nogen Tids Forløb igien blev roligere. Men kunde Istevan see sin Leilighed til at slippe ud af Gaarden, da løb han ud paa Gader og Stræder, raabte og støiede, truede og spottede hvem han ikke kunde lide, gav sig i Strid med Gadedrenge og med Pøbelen; og da han var meget stærk, var det en farlig Sag at komme ham for nær, naar han havde faaet en Stang eller Prygl i Haanden.

Særdeles var Ilona da bange for ham, naar det traf

sig, at han kom løbende igiennem Gaden, hvor hun boede. Hun fik da saa hurtigt som mueligt Porten lukket i Laas, og skiulte sig i et Bagværelse, skiondt hendes Mand havde en Ulvskarl i sin Tieneste, der bedre end noget andet Menneske kunde tæmme den glubske Istevan — det var hans egen Halvbroder Lazko. Det var gaaet deres Moder uheldigt i hendes andet Ægteskab; Manden blev forarmet og tilsidst drikfældig. Han døde efter nogle Aars Forløb; hans Gaard blev solgt; og med Kone og Barn maatte han flytte til en lille Eiendom, som han havde paa Landet, et Par Dagsreiser fra Debrecschin. Her døde han efter nogle Aar, og efterlod intet uden Gield. Enken maatte sælge det lidet hun eiede, og tilsidst saae hun ingen anden Udvei, end at tye hen til sin ældste Søn Istevan. Da hun havde hørt, at han var vendt tilbage til sine Fædres Hiem i Debrecschin, vilde hun bede ham at tage imod hende og hans Halvbroder. Svag af Kummer og Gienvordighed gav hun sig paa Reisen med sin halvvoxne Søn; men hun blev syg underveis og døde. Knøsen Lazko kom da forladt og ene til den Gaard, hvor hans Moder før havde levet i stor Velstand. Men han maatte ikke engang komme inden for Døren. Formynderen lod ham vide: „at hans Halvbroder var gaaet fra Forstanden; der var Besvær og Bekostning nok ved at passe paa Istevan; at have mere Paahæng af Moderens Børn, vilde han ikke vide af; Lazko maatte see at finde et Sted, hvor han kunde tiene for sit Brød.“ Den gierrige Mand var bange for, at om Istevan engang skulde komme til sin Samling og faae Godhed for sin Halvbroder, kunde det falde ham ind at indsætte Lazko til sin Arving. Saa mistede jo Farbroderen den gode Gaard, som han allerede længe havde betragtet som sin egen, og derfor altid holdt i god Stand.

Den stakkels Lazko, som Ingen kiendte i Debrecschin, gik længe fra Huus til Huus, og kunde ingen Tieneste faae. Endelig hørte Ilona tale om ham; og hun følte ligesom et Slags Trang til at giøre Godt imod den forladte Dreng, for at affone noget af den Skyld, hun havde i Broderens Ulykke. Hun overtalte da sin Mand til at tage Lazko i sin Tieneste; og denne

skikkede sig saa vel, at da han voxede til, overlod den rige Sæbesyder ham at bestyre alt Markarbeide ved den store Gaard, han eiede. Janos var en streng og opfarende Mand, der undertiden mishandlede baade Kone, Børn og Tienestefolk; men Ingen vidste saa godt at komme til Rette med den vanskelige Sæbesyder, som Lazko. Han var saa duelig, paapassende og flittig ved sit Arbeide, at Herren altid maatte være tilfreds med ham; han var mild og føielig i sit Væsen, naar Janos var rimelig og høflig; men hverken Skieldsord eller Krænkelser vilde Lazko taale, og aldrig havde Herren vovet paa at byde ham Hug.

Nogle Aar efter, da Sæbesyderens ældste Datter, den smukke Erzy, var voxen til, fattede hun og den flinke Lazko Kiærlighed til hinanden. Faderen mærkede det snart; men skiøndt han holdt endeel af Lasko, og nødig vilde skilles ved sin duelige Avlskarl, vilde han dog endnu mindre give sin Datter til saa fattig en Svend. Da han i nogen Tid havde betænkt sig paa, hvad han skulde giøre, besluttede han, hurtigt at trolove Erzy med en noget gammelagtig, riig Mand i Byen, som engang havde friet til hende. „Naar det først er skeet," tænkte han, „finder Lazko sig nok i hvad der ikke kan forandres, og bliver hos mig." Han fik ganske stiltiende den Sag bragt i Rigtighed; og en Dag sagde han meget uventet til sin Kone, at Frieren kunde ventes næste Formiddag, og om Aftenen skulde der være Jaord. Det hialp ikke hvad Konen sagde, „at den Mand blev Erzy vist ikke fornøiet med." Janos befalede, og Ilona maatte tie. Men hun taug ikke for Datteren, og Erzy vidste, at hendes Moder ikke havde noget imod, at hun engang i Tiden blev Lazkos Kone. Kort efter kaldte Herren paa sin Avlskarl, og sagde ham, han maatte strax ride bort, til en Eiendom, som Sæbesyderen havde et Par Miil borte fra Byen; der skulde han blive nogle Dage til alt Arbeide i Marken var færdigt — det var netop i Høslætten — og Janos vilde imidlertid selv see til Folkene hiemme ved sin Gaard. „Mester!" sagde Lazko, „det giør I ikke saa vel i; derude kan Engene godt bie i otte Dage endnu; men her hiemme ere alle

Folk i Arbeide, og der maa passes paa, at Høet kommer godt ind. Jeg har desuden en Sag, der ligger mig paa Hiertet at tale om med Eder.“ Derpaa forklarede han ganske roligt, at Erzy og han holdt af hinanden, og han vilde nu bede Janos at give ham sin Datter til Hustru. Da blev Sæbesyderen med eet saa hidsig, at han ikke kunde styre sig; ja, han greb til sin Stok, og truede Lazko med Prygl, og med at jage ham af sin Tieneste paa Stedet, dersom han nogensinde mere lukkede sin Mund op herom, eller han ikke strax giorde hvad han havde befalet ham.

Lazko stod nogle Øieblik tvivlraadig, om han skulde svare paa den Tiltale, eller ikke; da der i det samme hortes et høit Skrig af Ilona, der kom ilende ind af Porten; efter hende fulgte den Vanvittige og i nogen Afstand en Flok Gadedrenge, som raabte: „Der er den gale Istevan!“ — Janos blev endnu mere vred, end han var, begyndte at skielde, og vilde fare imod den Ulykkelige med sin vældige Stok; men Lazko greb ham med Magt i Armen og raabte: „Nei! ikke et Haar skal I krumme paa min Moders Søn! Det er dog Jer, som er Skyld i al hans Ulykke!“ Han løb derpaa hen imod Istevan; men denne standsede pludselig i det han fik Øie paa Erzy, som var ilet til ved Moderens Skrig, og dristigt traadte frem imod ham. Ilona havde den Vanvittige ikke længer kiendt; men Synet af den smukke blomstrende Pige, der var sin Moder saa liig, syntes at vække gamle og dybe Erindringer i hans forvirrede Sind. Han strøg det lange, mørke Haar, der hang vildt om hans Ansigt tilbage, og stod som forstenet, med Øinene stivt heftede paa sin forrige Elskerindes Datter. Erzy og Lazko talte begge til ham med Venlighed; med eet aa bnede han Armene, og trykkede Erzy længe og fast til sin Barm; og da han slap hende og vendte sig, saae man første Gang efter mange Aar hans Øine svømmende i Taarer. Taus og taalmodig lod han sig af sin Halvbroder føre ud af Gaarden.

Veien til Istevans Hiem gik over Byens Torv; her mødte Lyden af en støiende Folkesværm og skingrende Musik de Forbigaaende. Efter mange Aars Forløb havde kongelige Hververe

igien opslaaet deres Telt paa Torvet; rigt klædte Husfarer opmuntrede Folket til at følge Fanen; paa Bordet stod Viinkanderne med den lokkende Drik og et uhyre Tinfad, med nyprægede blanke Dukater og Sølvpenge. Klangen af Horn og Bækkener lød høit til Trompeternes mægtige Skingren; Zigeunerne slog paa deres Trommer, og Folket flokkede sig om Teltet i store Klynger. Den vilde Musik traf med forunderlig Magt den allerede dybt rystede Istevans Øren. Han standsede pludseligt og lyttede, som en Stridshest, der ved Ploven endelig hører de længe savnede Toner. Han reiste Hovedet i Veiret, rettede det sammensunkne Legeme, og stod høi og rank, som i yngre og bedre Dage. Det vilde, forvirrede Blik svandt efterhaanden bort af hans Øine; og til Alle Omstaaendes Forundring gik han med stive, afmaalte Skridt henimod Teltet. Lazko fulgte ham som hans Skygge, og saae hvorledes han med forstandig Eftertanke betragtede alle Ting omkring ham, og derpaa traadte kiækt hen for Underofficeren og sagde: „Pap Andor af Kinskys Husfarer!"

Underofficeren saae forundret paa ham, antog ham for en Tigger, rakte ham en Haandfuld Tobak, og sagde: „Velbekomme dig Krigskammerat!" Ved et Tegn med Haanden, og med et stolt Blik, viste Istevan Gaven fra sig: „Ja, hvorfor er jeg bleven min Fane utro!" sagde han, som ved sig selv. Derpaa faldt hans Blik ned paa hans bare Fødder i Skoene, og hans daarlige og smudsige Dragt; hans Kinder blussede af Skam, han vendte sig om, og med langsomme Skridt, men rank og kraftig, gik han lige ind i den aabne Barbeerstue paa Hiørnet, uden at agte paa det Opløb af Folk, der samlede sig om ham, eller paa Lazko, der blev ved at følge ham. Hos Barberen satte Istevan sig ned og sagde: „Nu flink, Badskiær! Tag Sax og Kam i Haanden, flet mig to glatte Pidske i mine Tindinger, og studs det øvrige kort af. Tag saa din Kniv, rag mine Kinder og min Hage, og sno min Knebelsbart i Veiret, for at jeg kan see ud som en reglementeret Husfar!" Barberen saae forundret paa ham. „Giør som han siger!" raabte Lazko, „han vil nok betale dig derfor." Barberen adlød, men det var

intet let Arbeide; endelig blev han dog færdig, og Lazko saae nu først, hvilken velvoxen og smuk Mand hans Broder var. Istevan selv saae sig vel tilfreds i Speilet, og gik derpaa bort ved sin yngre Broders Arm.

Udenfor kom Formynderen ilende imod dem. „Hvad er det for Streger, Istevan!“ raabte han, „jeg maa nok have dig hiem og binde dig igien.“ Istevan smilede ganske roligt, men Lazko svarede: „Lad ham gaae; han bærer sig jo ganske fornuftigt ad; Guds Naade har pludselig opklaret hans Forstand.“ — „Ah! nu mærker jeg, hvor alt det vil hen!“ raabte den opbragte Formynder. „Du har faaet i Sinde at forlokke ham, fordi Du er hans Halvbroder, og mener, Du skal blive hans Arving og bedrage hans Fædrenesslægt for det, som med Rette tilkommer dem; men det skal ilde lykkes dig!“

Istevan lyttede ganske forundret til den Tale, og saae derpaa saa stivt og med et koldt Smiil paa Formynderen, at denne skamfuld slog Øinene ned; derpaa vendte han sig til Lazko, og spurgte: „Er ikke Du Hollankas Søn?“ — „Jo,“ svarede Broderen, „Hollanka hed din og min Fru Moder, Lazko var min Herr Fader, hendes anden Mand.“ Istevan saae venligt og opmærksomt paa ham, kyssede ham paa begge Kinder og paa Munden, og gik med raske Skridt, men uden at tale et Ord, videre med sin Broder. Men da de kom til Huset, sagde han til Formynderen, som var fulgt efter dem: „Giv mig nu strax af det, som mit er, en ordentlig ny Klædning, med Alt hvad dertil hører; det er den sidste Ulejlighed, jeg skal giøre dig. Siden maa Du belave dig paa, at overgive mig alt mit liggende og rørlige Gods, at aflægge Regnskab for mig, og modtage Tak og Løn for Alt, hvad Du har giort for mig.“ Disse fornuftige Ord talte han i en stor Mængde Menneskers Paahør, som af Forundring og Nysgierrighed vare fulgte med, og nu yttrede deres Bifald. Formynderen vovede ikke at giøre nogen Indvending; han bragte ham det Forlangte, og Istevan tog det paa, Stykke for Stykke, og stod nu for Alles Øine, som en smuk og kraftig Mand, paa omtrent fyrgetyve Aar. Uden at indlade sig paa videre Tale, gik han

langsomt tilbage til Torvet, vandrede med faste Skridt og klart Blik igiennem den samlede Folkemængde, traadte hen for Underofficeren og sagde: „Pap Andor af Kinskys Husfarer, kiender Du mig nu?“ — „Herre, min Gud!“ raabte Andor, „er Du ikke min gamle Kammerat af anden Esquadron, Milfay Istevan?“ — „Jo, det er mig,“ svarede denne og trykkede hans Haand. „Jeg har havt en slem Drøm, siden vi skiltes ad, og er i den Tid bleven noget gammel; men endnu kan jeg nok due til Husfar, tænker jeg. Lad dem blæse op med Horn og Trompeter, og giv mig et Glas Viin!“ Andor giorde som han bød, Istevan klinkede med ham, raabte høit: „Vivat Rex noster, Maria Theresia!“ og drak Glasset ud. Underofficeren vilde tælle Penge til ham. „Nei,“ sagde han, „Penge trænger jeg ikke til; jeg har jo engang faaet Haandpenge af min Konge, og har endnu ikke faaet min Afsked.“

I dette Øieblik fik Lazko en Tanke, som allerede tidligere var falden ham ind, da han saae Hververne og tænkte paa sin Ulykke: „Broder,“ sagde han, „jeg vil drage med dig!“ — „Det skal min Moders Søn smukt lade blive!“ svarede Istevan; „hvem skulde da styre Gaard og Gods, som jeg efterlader? — Nei! det skal Ingen uden Du; hvad jeg forbeholder mig, er en opsadlet Hest, og i Fald jeg bliver i Live, et Kammer og en Plads i Kakkelovnskrogen for mine gamle Dage. Har Du forstaaet mig?“

I Folkestimlen stod ogsaa Sæbesyderen, og hørte disse Ord: „Tag imod hvad han byder Dig,“ sagde han „saa skal Du endnu faae Erzy til Kone. Det er Ilonas Datter!“ tilfoiede han, ligesom til Istevan. Da tindrede Husfarens Øine endnu engang i mørk Vrede, ligesom i den sidste Kamp med Vanvid; men han fattede sig snart. „Følg Du med mig!“ sagde han til Lazko; gik rolig hen til Øvrigheden, og overdrog lovligen al sin Eiendom til Halvbroderen.

Den følgende Dag drog Istevan i Stilhed derfra med Hververne. Ingen i Debrecschin har siden hørt Noget til ham.

Lazko og Erzy bleve Mand og Kone, og glemte aldrig den ædelmodige Velgiører, af hvis Ulykke der fremspirede Velsignelse for dem.

40.

Det kolde Hierte.

Peter Munk var en fattig Kulsviers Søn, opvoxen i den mørke Granskov, paa de svabiske Bierge, der kaldes „Schwarzwald," eller den sorte Skov. Faderen døde inden Drengen havde fyldt sexten Aar, og denne maatte nu ene drive den Næring, hvorved han skulde føde sig selv og sin Moder i deres lille, tarvelige Hytte. I Begyndelsen brændte han Kul, ligesom han, fra sin Barndom af, havde hiulpet Faderen dermed; men nu, da han ogsaa maatte kiøre Kullene til de nærmeste Byer, for der at sælge dem, fik han Hovedet fuldt af det meget Nye, han saae i Verden. Naar han da siden i den mørke Skov sad eensom ved den rygende Kulmile, kom der tidt en underlig Længsel over ham, og med Taarer i Øinene tænkte han: „Det er dog et elendigt Liv, at være en stakkels Kulsvier!" Da ærgrede det ham at tænke paa, hvor sort han var, baade i Ansigtet, paa Hænder og Klæder, naar han kom ind til de pyntelige Folk i Staden for at sælge sine Kul. Han maatte ogsaa finde sig i, at de kaldte ham den sorte Peter, eller Kul-Peter; og saa tænkte han, hvor langt bedre det havde været, om han var bleven født iblandt de Folk, der levede paa den anden Side af Skoven, og arbeidede i Glashytterne, eller vare Uhrmagere. Om Søndagen var det ham vel en Trøst, naar han kunde vaske sig rigtig reen, og pynte sig med sin Faders Stadstrøie med de store Sølvknapper i, og med sine splinternye røde Strømper, og da kunde han selv see, at han var en smuk, velvoxen Knøs; men tidt, naar han i sit Hierte var stolt af

at det lod til, andre Folk ogsaa kunde see det, blev hans Glæde med eet forstyrret, naar En eller anden sagde: „See der kommer jo den sorte Peter!“ eller: „Er det ikke Peter Kulmunk?“ Derfor ønskede han sig meer og mere, at eie ret mange Penge; saa vidste han, at man blev vel anseet af alle Folk. Især var der tre Mennesker i den Egn, som han misundte. Det var først den tykke Ezechiel, som to Gange om Aaret reiste til Amsterdam med Tømmer, og altid havde det Held, at faae sine Varer godt betalte. Han kunde om Helligdagene sidde i Kroen og sætte mere paa Spil een Aften, end den stakkels Peter fortiente hele Aaret igiennem. Den Anden var Franz Langhals, som var det længste og tyndeste Menneske i hele Skoven; og dog tog han altid Plads op for fire ved Bordet, naar han stak sine spidse Albuer frem til begge Sider. Overalt vilde han være den Klogeste, og sætte alle Folk i Rette; og Ingen vovede at sige ham imod, fordi han havde saa umaadelig mange Penge. Den Tredie var et smukt ungt Menneske, som blev kaldet Dandsekongen, fordi han dandsede saa godt, og altid førte an paa Dandsepladsen; desuden var han saa rig, at han kastede den ene Sølvpenge efter den anden hen til Musikanterne, saa at der var Ingen, som de hellere spillede op for, end for ham. Peter kunde ikke tænke sig nogen høiere Lykke, end at kunne leve som en af disse Tre; og de havde Alle været fattige, og vare pludselig komne til deres Rigdom, uden at Nogen vidste hvorledes. Snart meente Folk, de havde gravet en Skat op af Jorden, eller fisket den op af Floden, eller faaet den af nogen af de Troldfolk, som man sagde, havde deres Tilhold i Skoven.

Peter havde fra sin Barndom hørt meget fortælle om disse Skovtrolde. Om een af dem blev der sagt, at det var en brav og skikkelig Karl; han kaldtes „den lille Glasmand,“ og viste sig altid med en spids Hat, en vid Kofte, og røde Strømper. Den anden havde Navn af „Mikkel Hollænder,“ og gik om paa den modsatte Kant af Skoven. Det var en sværr, bredskuldret Kæmpe, der havde et Par Støvler paa, som vilde have naaet et almindeligt Menneske til midt paa Livet. Han

skulde være saa biſter og forfærdelig, at alle Folk vare bange for at møde ham. — „Men den lille Glasmand turde jeg nok give mig i Kaſt med“ tænkte Peter; „og kunde jeg bare engang faae ham fat, saa vilde jeg maaskee blive ligesaa rig som den tykke Ezechiel, eller som Langhalsen, eller Dandsekongen.“ Der var et Vers, som man skulde fremsige dybest inde i Granskoven, for at faae Manden til at vise sig, men af det Vers kunde Peter ikke huske mere end Begyndelsen:

Skattevogter i Skyggen grøn!
Hør min Bøn!
Mange hundred Aar i Løn
Herre Du var i den sorte Skov —

Videre kunde han aldrig komme. Han brød sit Hoved Nat og Dag dermed, men det var saa mange Aar siden han havde hørt det, saa det var reent gaaet ham af Minde. Da hændte det sig engang, at hans Moder fortalte ham, han var født paa en Søndag, og nu kom det ham med eet i Tanke, at det var netop som det skulde være, og at det kom for i Verset.

Da tog han en Dag sine Stadsklæder paa og gik i al Stilhed op ad den steile Biergsti, og ind i den eensomste og mørkeste Deel af Skoven. Der stod en uhyre Gran, som skulde være det ældste af alle Træerne, og her sagde man, kunde den lille Glasmand bedst manes frem. Peter bukkede tre Gange for Træet og sagde saa høit, som han i sin Angest kunde faae det frem:

Skattevogter i Skyggen grøn,
Hør min Bøn!
Mange hundred Aar i Løn
Herre Du var i den sorte Skov.
Med dit Forlov
Faaer Søndagsbørn til Huusbehov.

„Ja, ganske rigtigt er det just ikke,“ sagde i det samme en svag og fiin Stemme ved Siden af ham, „men siden det er dig, Peter Kulmunk, saa vil jeg lade det gaae.“ Da Peter vendte sig om, saae han en lille gammel Mand i en sort Trøie, med røde Strømper paa, og en spids Hat paa Hovedet. Han saae ret venlig

ud, og havde et Skiæg, saa fiint som Spindelvæv. I Munden havde han en Tobakspibe af blaat Glas, og da Peter traadte nærmere hen til ham, saae han, at ogsaa hans Klæder, ligesom Skoene og Hatten vare af farvet Glas. Men det var bøieligt, som om det endnu var hedt, og gav efter, hver Gang Mianden bevægede sig.

Peter tog Mod til sig, og sagde, han kom for at bede om et godt Raad, for at han kunde blive rig, ligesom Folk sagde, at Glasmanden havde hiulpet Ezechiel og Langhalsen og Dandsekongen. — „Man skal ikke troe Alt, hvad Folk siger," svarede Glasmanden, og blæste Røgen ud af sin Pibe; „med deres Rigdom er det daarligt bevendt. Jeg skulde vel ikke tænke, Peter, at det er af Dovenskab Du kommer hen til mig?" — „Dovenskab!" sagde Peter, „nei, Hr. Glasmand, jeg har aldrig været bange for at arbeide; men det vil dog aldrig strække længer, end til det allernødvendigste for mig og min Moder. Man vil dog ogsaa gierne være lidt anseet i Verden." — „Slap det derud?" sagde den lille Mand; „ja, husk da paa, at Hovmod staaer for Fald. Imidlertid, jeg pleier at give ethvert Søndagsbarn, som henvender sig til mig, Lov til at giøre tre Ønsker. De to første ere frie; det tredie kan jeg negte, hvis jeg finder det daarligt. Ønsk dig nu Noget, Peter — men noget godt og nyttigt." — „Noget ret fornøieligt skal det være!" raabte Peter sæleglad. „Saa ønsker jeg da, for det første, at jeg maa kunne dandse endnu bedre end Dandsekongen, og at jeg altid maa have ligesaa mange Penge i Lommen, som den tykke Ezechiel." — „O, Du Taabe!" raabte den Lille, „forstaaer Du ikke at ønske dig noget bedre! Kom nu frem med det andet!" — „For det andet ønsker jeg mig," sagde Peter, „den smukkeste og bedste Glashytte i hele Schwarzwald, med Alt, hvad der hører til at drive den." — „Og for det tredie?" spurgte den lille Mand med en bekymret Mine. „Ja," sagde Peter langsomt, og kløede sig bag Øret, „det kunde maaskee være en Stadsvogn og et Par Heste" — „Holdt!" raabte Glasmanden, og kastede i Vrede sin lille Glaspibe imod Træet, saa at den gik i hundrede Stykker — „jeg seer, Du er

saa taabelig, at Du slet ikke vil ønske dig det, som Du allermest trænger til, mere Forstand og bedre Indsigt; men siden dit andet Ønske dog ikke var saa reent galt, saa vil jeg lade dig holde det tredie tilbage indtil Du engang kommer i en stor Forlegenhed, og kan behøve min Hielp. See her, tag denne Pung, i den vil Du finde Penge til at kiøbe Glashytten for; vær flittig til at arbeide, saa vil Du vel komme frem. Dit første Ønske var det dummeste. Jeg siger dig, tag dig i Agt for at løbe paa Vertshusene! Og kom aldrig tiere, for at bede mig om Penge; thi da hænger jeg dig op i det høieste Træ. Saaledes har jeg altid holdt det, siden jeg kom til at boe her i Skoven." Derpaa tog den lille Mand en ny Pibe frem og et Brændeglas, traadte hen, hvor der var en Solstraale, tændte Piben, og blæste saa megen Røg ud af den, at den reent indhyllede ham, og dermed var han forsvunden.

Lykkelig og glad gik Peter Munk hiem, og kort Tid efter kiøbte han den bedste Glashytte der i Egnen. Han beholdt de Arbeidere, som havde tient den forrige Eier; de forstode deres Haandværk godt, og han behøvede blot at see til, at Ingen drev ledig om, saa gik det af sig selv. I Førstningen kom han daglig i Hytten, fandt megen Fornøielse i at see dem blæse Glas, og begyndte ogsaa selv at lære Konsten; men efterhaanden fik han mere Lyst til at være paa Kroen, end ved sin Glashytte. Saa kom han der kun hver anden, tredie Dag, omsider kun een Gang om Ugen; og Folkene giorde hvad de vilde. Det var Peter ikke nok, at gaae til Dandsegilde om Søndagen, og at han nu havde bragt det saa vidt, at Folk kaldte ham Dandsekeiseren, og at Dandsekongen reent maatte staae i Skygge for ham; nei, han fandt snart endnu mere Smag i at give sig i Spil med den tykke Ezechiel. Han mærkede snart at den lille Glasmand holdt sig nøie til Ordene; thi jo flere Penge den Tykke vandt og stak til sig, jo tungere blev ogsaa Peters Lomme, saa at jo mere han tabte til Ezechiel, des mere vandt han selv derved. Han kunde ogsaa føde sin Forfængelighed ved at øse Penge ud til Musikanterne og Opvarterne, meer end nogen af de Andre; det kildrede ham, at

Ingen nu gialdt mere paa Vertshuset, end han; og i Stolthed og Selvtilfredshed gav han nu heller ikke Frants Langhans noget efter. Men i hans Glashytte gik det meer og meer tilbage; da Arbeiderne mærkede, at Ingen saae dem efter, bleve de dovne og utroe, og da Peter ikke kiendte til sin nye Haandtering, og ikke brød sig om at lære noget, vidste han heller ikke hvor han bedst kunde faae sine Varer afsatte. Han maatte sælge dem til omreisende Handelsmænd, og tage hvad de vilde give ham.

Derved mærkede da Peter snart, at hans Formue tog af; men nu var han engang vant af med at arbeide, og gad ikke begynde derpaa igien. For at glemme sin Ærgrelse, drak han Viin paa Kroen, og tidt meer, end han kunde bære. Hvergang Ezechiel vandt Penge i Spil, blev Peters Lomme vel ogsaa fuld; men han gav dem ligesaa hurtigt ud igien, og bragte sielden noget hiem. Tilsidst kom det saa vidt, at hans Glashytte og al hans Eiendom skulde sælges, da han hverken kunde betale sine Arbeidere, eller de Afgifter, han skyldte. Da han nu en Aften gik hiem med en halv Ruus, kunde han dog ikke fordrive de mørke og ængstende Tanker, der opsteg hos ham. Han følte med sig selv, at han dog var langt mere tilfreds, dengang han var en fattig Kulsvierdreng, end nu, da han havde prøvet, hvad Rigdom var; og som han gik, sagde han ganske høit: „Der er heller ingen Anden Skyld deri, end den fordømte lille Glasmand!“

„Saa!“ sagde Glasmanden, der i det samme stod ved Siden af ham. „Det er altsaa Takken, jeg skal have, fordi jeg opfyldte dine egne Ønsker! — Har jeg bedet dig om at giøre dem saa ufornuftige? Forstand skulde Du have ønsket dig! Du seer nu, hvad al Verdens Rigdom hielper uden Forstand.“ — „Forstand har jeg nok af,“ raabte Peter, som endnu havde Hovedet fuldt af Viindunster, „det skal jeg vise dig!“ — Med disse Ord greb han den lille Mand haardt i Kraven og raabte: „Hør du Skattevogter i Skyggen grøn! skaf mig paa Stedet to Hundredetusinde Sølvdalere, eller“ — men med et Skrig trak han sin Haand tilbage; den lille Mand havde forvandlet sig til

glødende Glas, og forbrændt ham saaledes, at han i mange Dage maatte tænke paa det Møde. Og Glasmanden var med det samme forsvunden, og kom ikke igien.

Saa blev da Peters Glashytte og al hans Eiendom solgt, og da han havde betalt Enhver, hvad han var skyldig, blev der lidt eller intet tilovers. Han leiede sig da ind et Sted der i Egnen med sin Moder, og tænkte: „Hvorfor skulde jeg tage mig Verden saa nær? Saalænge den Tykke har Noget i sin Pung, kan jeg ikke komme til at mangle.“ Han tilbragte nu Dagen paa Vertshuset, og om Aftenen gav han sig i Spil med Ezechiel. „Naar jeg seer, at han har vundet ret mange Penge,“ tænkte han, „vil jeg gaae hiem; saa veed jeg, at min Lomme er vel forsynet.“ — De spillede Tærninger sammen, men denne Aften var der bestandigt Uheld over den Tykke. Peter slog altid dobbelt saa mange Dine, og hver Gang maatte han stryge til sig og stikke i Lommen hvad den Anden havde sat ud. Tilsidst trak Ezechiel sin tomme Pung frem og sagde: „Ja, nu har jeg ikke mere; Du laaner mig dog vel ti Gylden, Peter Munk? En ærlig Karl maa hielpe en Anden, især naar han har vundet fra ham Alt hvad han havde.“ — „Ja vist,“ svarede Peter, „saa mange Du vil“ — han stak Haanden i Lommen, men den var tom. Han vendte og dreiede alle sine Lommer; men det hialp ikke. Da kom Verten og alle de Tilstedeværende omkring ham, og de vilde ikke troe hans Ord, at han ingen Penge havde. Men da de selv havde søgt i hans Lommer og intet fundet, bleve de rasende, og svoer at han var en Troldmand, der kunde hexe Pengene af sin Lomme, fordi han ikke vilde laane dem ud. Han vilde forsvare sig, men da faldt de over ham, sloge ham, reve hans Klæder i Stykker, og kastede ham endelig ud af Døren.

Ikke en Stierne lyste paa Himmelen, da han gik hiemad, og i Peters Sind var der ligesaa mørkt. Da hørte han Nogen gaae med tunge Skridt ved Siden af sig, og han kunde skimte at det var en stor, høi Skikkelse. „Det er ude med al din Herlighed, Peter Munk!“ sagde en dyb Stemme; „men hvorfor har du ogsaa været saa dum, at gaae til den Lille, i Ste-

det for til den Store? Nu seer Du hvad der kommer ud af at forsmaae min Hielp." „Hvem er Du?" spurgte Peter, og foer forskrækket sammen. „Du kan træffe mig ved den gamle Gran," svarede Stemmen, „naar du kalder paa Mikkel Hollænder." Med disse Ord var han borte, og Peter var saa forfærdet over det frygtelige Møde efter en saa jammerfuld Dag, at han kun med Møie slæbte sig hiem.

Om denne Mikkel blev der fortalt, at han i Fortiden havde været en stor og kæmpestærk Skovhugger, der jævnlig skulde flaade Skibstømmer til Holland, og sælge det for sin Herre. Men han giorde Bedrageri hvor han kunde, og solgte alt det bedste Tømmer for sin egen Regning, eller gav Herren kun det halve af hvad han tog ind for Tømmeret; de Penge, han derved vandt, svirede han op paa Vertshusene, og forførte de andre Tømmerhuggere ved sit slette Exempel. Engang, da en af hans Kammerater havde opdaget hans Bedrageri, og truede ham med at angive ham til deres Herre, fik Mikkel ham ved sin Snedighed solgt til en Skipper som drev Slavehandel, og sendte ham saaledes til en anden Verdensdeel; men kort Tid efter blev Mikkel selv borte i Skoven, og Ingen vidste, hvad der var bleven af ham. — Men, død er han ikke, sige Skovboerne i „Schwarzwald." Her driver han endnu bestandig sit Spøgeri; og der fortælles, at mangengang om Natten, naar en Storm raser, er han paa Færde og hielper til at knække de største Grantræer ved Roden, som det kunde være Rør. Deraf sanker han Tømmerflaader og seiler med dem til Holland; men alle de Skibe, hvori der kun er en eneste Planke af hans Tømmer maae gaae til Grunde; thi hver Gang Mikkel Hollænder om Natten fælder et Grantræ i Skoven, springer der en af hans gamle Planker i et Skib, og enten lider det Skibbrud, eller synker i aaben Sø. Mange skal ogsaa til en Tid ved ham komme til Rigdom; men kun til deres Fordærvelse; thi alt det Onde, der er i Schwarzwald, er kommen der siden Mikkel Hollænder begyndte at gaae igien.

Alt dette og mere havde Peter hørt fortælle; men ved sit slette Levnet var han nu kommen saa vidt, at han vilde søge

Hielp hos den onde Trold. Han løb næste Dag op i den morke Granskov, og da han var kommen til det Sted, hvor han for havde truffet den lille Glasmand, syntes det ham, at der var Noget, der med Magt trak ham tilbage. Men han giorde da et raskt Spring fremad og raabte: „Mikkel Hollænder, Hr. Mikkel Hollænder!“ — „Naa, har jeg dig der!“ raabte en grov Stemme, og i det samme stod den kæmpestore Skovmand for ham. „Ja, du skal see, det giver mere af sig, at slutte Handel med mig, end med den lille Glasdværg. Følg nu med til mit Huus, at vi kan faae det afgiort.“ — „Hvad mon alt det skal blive til?“ tænkte Peter, og fulgte efter ham ganske ængstelig tilmode. De gik over en steil Skovsti, indtil de standsede ved en dyb, mørk Afgrund. Mikkel sprang nedad Klippen, som om der havde været en huggen Trappe; men da han var kommen heelt ned, giorde han sig saa høi som et Kirketaarn, strakte sin Arm henimod Peter, der af Skræk nær var segnet om, og sagde: „Sæt dig her paa min Haand, og hold dig fast ved Fingrene!,“ Peter rystede af Skræk, men han giorde dog, som Kæmpen havde befalet.

Han kom nu dybt, dybt ned i Bierget, og jo længere han kom, jo lysere blev det. Mikkel trak sig sammen og blev mindre og mindre, og tilsidst gik han med Peter ind i sit Huus; det saae ud som de andre Skovhuse ovenpaa Bierget. Han satte en Kande Viin paa Bordet, og medens de drak, fortalte han ham om Verdens Glæder og om fremmede Lande og Stæder, saa at Peter fik stor Lyst til at komme der. „Det kan meget let skee,“ sagde Mikkel, „jeg skal nok hielpe dig dertil; og forlanger ikke andet til Giengield end dit Hierte — Ja! bliv kun ikke saa forskrækket. Du vil selv staae dig godt derved, og det vil spare dig mange Bekymringer, at blive af med det.“ — „Mit Hierte,“ raabte Peter forfærdet, „vil du tage det ud af Livet paa mig, saa maa jeg jo døe paa Stedet.“ — „Aa vist ikke!“ svarede Skovtrolden, „det er en Konst, som jeg forstaaer.“ Han aabnede en Dor i Væggen, og viste Peter et stort Skab med Hylder, hvor der stod mange smaa Glas; de vare fyldte med klart Vand, og i hvert af dem laae der et

Hierte. Paa Glasſene var der klinet ſmaa Sedler med Navne paa, og Peter læſte: Ezechiels Hierte, Dandſekongens Hierte, Hververofficerens Hierte i B.; ja, da han kom videre, fandt han endogſaa Amtmandens og andre anſeete Folks Hierter der fra Egnen.

„Seer Du," ſagde Mikkel, „alle disſe brave Folk ere blevne Livets Sorger qvit, fordi de ikke længer have noget Hierte; og hvis du vil, kan du faae det ligeſaa godt og blive af med den urolige Giæſt, ſom kun er Menneſket til Plage." — „Men hvad have de da i deres Bryſt?" ſpurgte Peter, medens det var for ham, ſom om hele Stuen løb rundt med ham. „Et Steenhierte!" ſvarede Mikkel, i det han tog et op af en Skuffe og viſte ham. „Det maa være noget koldt," ſagde Peter, og gyſte derved. „Den Kolighed giør godt om Sommeren," ſvarede Mikkel, „og om Vinteren drikker man ſig et godt Glas Kirſebærbrændeviin, ſaa bliver man altid varm nok indvendig." Derpaa lukkede han et andet Skab op, tog en Bøtte med Guldpenge frem for Peters Øine, og ſagde: „Her er hundredtuſinde Gylden; naar du faaer dem for det første, ſaa tænker jeg du ſpørger ikke meer efter den Kiødklump i Bryſtet." Ved Synet af Guldet bankede Peters Hierte ſaa ſtærkt af Glæde ſom om det ſkulde ſpringe; „Hundredetuſinde!" raabte han, „ja, det kan hielpe! Slaae nu kun ikke ſaa ſtærkt — Vi to ſkal ſnart være færdige med hinanden. Kom da hid og tag det, Mikkel, og giv mig Pengene og din Steen!" — „Det ſkal vi førſt drikke paa", ſagde Trolden; og han ſatte ſig hos ham, og de drak, indtil Peter faldt i en dyb Søvn.

Da Kulſvieren vaagnede igien, var det ved den muntre Lyd af et Poſthorn; han ſad i en ſmuk Vogn og kiørte henad den brede Landevei, og da han bøiede ſig ud af Vognen, ſaae han ſin Fødeegns mørke Skove i det Fierne. Han vilde knap troe, det var ham ſelv, der ſad i Vognen; ogſaa hans Klæder vare forandrede, og vare nu meget koſtbare, men han følte ingen ſynderlig Glæde derved. Han tænkte ſig om, og kunde længe ikke ret beſinde ſig, hvad der var foregaaet med ham; men efterhaanden huſkede han alting, og ſagde ved ſig ſelv:

„Jo, det er en afgjort Sag, jeg er Peter Munk, og ingen anden." Da han nu saae, at Vognen rullede længere og længere bort fra hans Fødested, forundrede det ham, at han slet ikke blev veemodig derved; og at der ikke engang kom en Taare i hans Øie naar han tænkte paa sin gamle Moder, som nu sad forladt og hielpeløs der hiemme. Han lagde Haanden paa sit Bryst, og der var ganske roligt; ingenting rørte sig derinde; ikke engang et Suk steg op af Brystet. „Ja, det er koldt," sagde han; „nu har jeg altsaa et Hierte af Steen."

Han undersøgte Vognen, og fandt prægtige Klæder og Alt hvad han ellers kunde behøve paa en Reise, tilsidst ogsaa i en Taske nogle tusinde Daler i Guldpenge, og Anviisninger paa mange flere Penge, som han kunde hæve i forskiellige af de største Byer i Verden. I to Aar reiste han nu omkring, saae sig om overalt, og levede som en Fyrste; men ikke de deiligste Billeder, ikke den skiønneste Musik, ingen Dands, ikke al Jordens Herlighed, som han saae, giorde ham nogen Glæde. Det kom af, at hans Hierte var af Steen. At spise og drikke godt, og at sove, det holdt han nu meest af; men det kunde han dog ikke altid, og saaledes kiedede han sig hvor han kom. Nu og da tænkte han paa den forbigangne Tid; han kunde godt erindre, hvordan hans Liv havde været før, og det forekom ham ogsaa undertiden, som han havde svag en Erindring om, at han havde følt sig meget lykkeligere, dengang han var en fattig Kulsvierdreng og boede i sin Moders Hytte; men Længsel eller Hiemvee mindede ham aldrig. Naar Andre loe, trak han kun lidt paa Munden af Høflighed; men af Hiertet kunde han aldrig mere lee, som i forrige Tider. Rolig var han vistnok altid, men aldrig tilfreds.

Endelig var han saa kied af at reise, at han vendte hiem igien til sin Fødeegn; men han blev der ligesaa rolig og kold, som paa Reisen. Hans første Gang var ind i Skoven til Mikkel Hollænder, som tog venligt nok imod ham. „Nu har jeg da reist, og seet alting," sagde han; „men hvad hielper det til altsammen? — Det er godt nok med dette kolde Hierte, det frier mig fra at blive vred og at ærgre mig; men jeg har heller

ingen Glæde mere; det er ligesom jeg kun halvt levede. Lad mig heller faae mit gamle Hierte tilbage, som jeg i fem og tyve Aar havde i Brystet; det var dog et muntert og ret godt Hierte." Da loe Skovtrolden ganske spodsk, og sagde: „Naar du engang er død, Peter Munk, saa skal du faae dit varme, bløde Hierte igien; saa kan du føle, om det bringer dig Glæde eller Sorg. Men her oppe faaer du det aldrig mere. Hør nu mit Raad: bosæt dig her i Egnen, tag dig en Kone, nyd Livet, og tag dig Noget for, saa faaer dit Liv en anden Skik, og saa vil Kiedsommeligheden nok forgaae."

Peter fandt, at Mikkel vel deri kunde have Ret, især da han gav ham endnu flere Penge. Han fulgte hans Raad, kiøbte sig et stort Huus, og indrettede det paa det bedste. De, som forhen havde fornærmet og forhaanet ham, krummede nu Ryggen dybt for den rige Mand. Han slog sig til Tømmerhandel; men det var mere for et Syns Skyld. Hans egentlige Bedrift var at aagre med Korn og Penge, som han laante ud til de Fattige imod høie Renter. Naar disse ikke bleve betalte til rette Tid, drev han uden Barmhiertighed sine Skyldnere fra Huus og Hiem; thi han kunde jo ikke føle det mindste derved. Gierrigheds Aand var faret i ham; at formere sin Rigdom, det var det eneste, som han med sit Steenhierte kunde fornøie sig ved. Mest Besvær havde han af „den gamle Kone", som han nu altid kaldte sin Moder. Hun var bleven gammel og svag, levede i Armod og Nød, for det meste af Almisse. Da hun hørte, at hendes Søn var kommen rig hiem, gik hun strax til ham; men hans kolde Hierte rørtes ikke engang, da han saae sin egen Moder ussel og nødlidende ved hans Dør. For Skams Skyld lod han sin Tiener bringe hende en Gave, og hørte ganske rolig, hvordan hun takkede med skiælvende Røst, og hostende listede sig bort.

Endelig faldt han paa at gifte sig. Han vidste, enhver Fader i Schwarzwald vilde gierne give den rige Hr. Munk sin Datter; men han kunde ikke blive enig med sig selv, om han skulde vælge den Smukkeste, eller den Rigeste, eller en Pige af noget fornem Stand. Da hørte han engang, at der

var ingen Pige i hele Egnen, der kunde lignes med en fattig Skovhuggers Datter, som levede i Stilhed langt inde i Skoven. Elisabet skulde være et Vidunder af Skionhed, Dyd og Ynde. „Hende skal det være," sagde Peter; han red derhen, friede til hende, og den lydige Datter føiede sig efter Forældrenes Ønsker, og skaffede dem den rige Svigerson.

Men hun blev ikke saa lykkelig, som de havde tænkt. Hun meente, at hun forstod at passe sit Huus, men der var knap nogen Ting, hun kunde giøre sin vanskelige Ægteherre tilpas. Det var hendes Glæde, at lindre de Fattiges Nød, og da hendes Mand var saa rig, meente hun, der kunde ikke være noget i Veien derfor. Men naar Herr Munk saae, at hun gav en Tigger et Par Skilling, blev han opbragt, og forbød hende, at kaste hans Eiendom bort til Dagdrivere og Landlobere; ja brugte endogsaa haarde og krænkende Ord om hendes egen Fattigdom, der maatte skære hende i Hiertet. Da blev Elisabeth høilig bedrøvet og tænkte: „Jeg giftede mig med den kolde Mand, og troede, at jeg skulde formilde hans Hierte, og hvad har jeg nu for det!" I nogen Tid prøvede hun dog endnu at omvende hans Sind, men det var forgieves. Hun anede ikke, at Folk kunde have Hierter af Steen. Peter blev værre og værre, og truede endogsaa med at slaae hende, hvis han oftere saae hende give noget bort til de Fattige. Hun vovede da ikke at giøre ham imod, og saaledes gik det i nogen Tid; hun maatte endog taale at hun blev anseet for gierrig og haardhiertet, fordi Manden var det. Engang var Hr. Munk redet ud; da kom der en lille udtæret gammel Mand, som bar paa en svær Byrde, og da han saae Elisabet staae i Døren, bad han hende blot om en Drik Vand. Hun gik ind for at hente den, men i det samme tænkte hun: „Den gamle, svage Mand kunde have godt af en Drik Viin; min Mand er ikke hiemme, saa tør jeg vel vove det." Da bragte hun ham et Bæger god Viin, og et Brød dertil. „Det vil Himlen lønne Jer for!" sagde den Gamle, og drak Vinen med Begierlighed. „Nei, det vil jeg lønne hende for!" raabte i det samme en skrækkelig Stemme; det var hendes Mand, der blussende af Vrede stod bag ved

hende. „Og min bedste Viin giver Du til Landløbere, medens jeg er borte!“ skreg han, vendte i det samme Ridepidsken, som han holdt i Haanden, og gav hende med Haandtaget et stærkt Slag for Panden, saa at hun livløs sank om i den gamle Mands Arme. Da Peter saae dette, var det dog som om hans Gierning fortrød ham, og han bøiede sig ned, for at see, om hun ikke kom til Live. Da saae den gamle Mand ham stivt i Dinene, og sagde med Glasmandens velbekiendte Stemme: „Giør dig ingen Umage, Peter Kulmunk! Du har knækket den yndigste Rose i Schwarzwald, den kan ikke mere blomstre for dig. Hvis jeg vilde, kunde jeg bringe din dødelige Deel i Galgen. Men Du skal møde for en strengere Ret, thi Du har solgt din Siæl til den Onde.“ — „Jeg har solgt mit Hierte,“ raabte Peter, „men ingen uden Du, er Skyld deri!“ — „Usling!“ raabte Glasmanden, og blev i det samme høi og stor, og hans Dine stod i Flammer: „Du har vovet at trodse Skovens mægtige Aand; jeg kunde knuse dig naar jeg vilde.“ Han greb den skiælvende Peter i Nakken, ligesom med vældige Drnekløer, og hans Stemme rullede som Tordenens: „Din døde Hustru har vederqvæget mig, for hendes Skyld vil jeg give dig otte Dages Frist; hvis Du i den Tid ikke omvender dig til det Gode, kommer jeg og knuser alle dine Been, og Du maa fare herfra i dine Synder!“ Ved disse Ord snoede han ham rundt, som Hvirvelvinden det tørre Løv, og kastede ham til Jorden, saa at det knagede i alle Peters Been, og han laae der længe uden Bevidsthed.

Det var seent paa Aftenen, da nogle Vandringsmænd kom forbi, og fandt den rige Peter Munk liggende der paa Jorden. De bragte ham ind i hans Huus, og der kom han noget efter til sig selv igien. Der blev søgt om hans Kone; men hun var ingensteds at finde. Da steg der en Angest op i hans Siæl, som piinte ham, skiøndt hans Hierte ingen Sorg eller Anger følte over Konens Død; men han gyste dog ved den Tanke, at hans Udaad kunde blive opdaget. Han tænkte paa sin egen Død, og paa de Fattiges Taarer og Forbandelser, som vilde følge ham til Graven, paa Glasmandens rædsomme Trudsel, og paa de Ord, den onde Mikkel havde sagt.

Det stod nu klart for ham, at han ikke vilde faae sit Hjerte igien, for det var for sildigt. Billedet af hans gamle elendige Moder traadte ogsaa frem for ham; og hvert Øieblik ventede han, at Elisabets Forældre skulde komme og spørge ham: „Hvor har Du giort af vor Datter, som vi havde givet dig til Hustru?“ Da følte han en Trykken i Brystet, ligesom det kolde Steenhjerte skulde sprænge det; og ingen Lægedom kunde skaffe ham Lindring.

Om Natten ængstedes han af tunge Drømme; og hvergang han vaagnede, hørte han en mild Røst, der sagde: „Peter, skaf dig et varmere Hjerte!“ Han lukkede da Øinene fast i; thi det forekom ham tydeligt, at det var den dræbte Kones Røst. Da han havde hørt denne Stemme den syvende Nat, kunde han ikke længere holde det ud. Tidlig om Morgenen stod han op, satte sig paa sin Hest, og red ind i Granskoven. Nærved det ældgamle Træ steg han af, bandt Hesten fast, gik hen paa det sædvanlige Sted og fremsagde atter, skiondt med bævende Stemme, Verset, som kaldte den lille Glasmand frem. Da kom Aanden atter, men mørk og sørgmodig, og han var klædt i sort Glas fra Hoved til Fod: „Hvad vil du mig, Peter Munk?“ spurgte han med streng Røst. „Jo, Hr. Skattevogter,“ svarede Peter med nedslagne Øine, „det var mit tredie Ønske, som I endnu ikke har opfyldt; og nu ønsker jeg, at I vil tage den kolde Steen ud af mit Bryst, og give mig mit levende Hjerte i Stedet.“ — „Søg det hos ham, som Du har givet det til,“ svarede Glasmanden, „med den Handel har jeg intet at giøre.“ Da klagede Peter sin Nød, og fortalte, at han eengang for i samme Ærinde havde været hos Mikkel Hollænder, og han vidste, det var forgieves, at ville begiere det af ham. Endelig sagde Glasmanden noget mildere: „Siden jeg skylder dig dit tredie Ønske, og det ikke er ondt eller daarligt, saa kan jeg ikke negte at give dig Raad, hvorledes Du skal bære dig ad.“ Han paalagde ham, at han strax skulde gaae lige hen til den onde Skovaand; derpaa sagde han ham Besked om alting, og gav ham et lille Kors med af reent Glas, som skulde beskytte ham.

Peter Munk tog imod Korset, indprentede sig ethvert Ord, Glasmanden havde sagt ham, og vandrede til Mikkel Hollænders Bolig. Han kaldte ham tre Gange ved Navn, og strax stod Kæmpen for ham. „Du har slaaet din Kone ihiel," sagde han med en skrækkelig Latter, „jeg kan tænke, Du behøver nu Penge, for at komme ud af Landet." — „Ja, mange Penge, sagde Peter, „thi der er langt til Amerika." Mikkel gik med ham ind i Stuen, lukkede en Kiste op, og begyndte at tage hele Ruller med Guldpenge frem. „Men hør nu, Mikkel, Du har løiet for mig," sagde Peter; „Du har sagt, at jeg havde en Steen i Brystet, og at Du havde mit Hjerte." — „Ja vist har jeg det; føler Du ikke nok selv i dit Bryst, at der er iiskoldt?" — „Nei," svarede Peter, „det er Praleri; saavidt gaaer din Konst ikke, at Du kan bytte Folks Hjerter; det høieste Du kan, det er, at Du kan faae dem til at staae stille." — Da blev Trolden vred, rev Døren op til Skabet, viste ham i Glassæt hans eget Hjerte, og sagde: „Seer Du her, hvor det bæver! Vil Du nu troe mig?" — „Aa, det er ikke andet end et Vorhjerte;" svarede Peter, „troer Du, at jeg ikke har seet saadan Noget paa mine Reiser? — Nei, jeg kan jo føle, at jeg har mit Hjerte endnu; Du vil kun bilde os ind, at din Troldomsmagt er saa stor." — „Da skal Du faae Syn for Sagen," sagde Mikkel ganske harmfuld, rev hurtig Peters Trøie op, og tog Stenen ud af hans Bryst og raabte: „Vil Du nu troe, hvad Du seer?" — Men Peter vedblev at paastaae, at det Hjerte der i Glassæt dog ikke var hans. Da tog Mikkel Hjertet ud af Glassæt og satte det hurtigt ind i Brystet paa ham, og det slog stærkt af Glæde over, at det var kommen paa sin Plads igien. Nu fik Peter først rigtigt Mod. Han tog Korset frem, lagde det paa sit Bryst og raabte: „Behold nu din Steen og dit Guld, mit Hjerte faaer Du aldrig mere!" Og da Trolden saae Korset, sank han sammen, blev mindre og mindre, og laae paa Gulvet og vred sig som en Orm; og alle Hjerter i Glassene begyndte at bæve og at slaae, som man var i en Uhrmagers Værksted. Men Peter skyndte sig ud af Huset og op ad Klipperne, alt hvad han kunde, og løb gjennem Skoven

til den store Gran. Thi der traf et skrækkeligt Uveir op, det lynede og tordnede, og slog ned i Træerne rundt omkring ham. Peter kom dog velholden til den lille Glasmands Opholdssted.

Der kastede han sig paa sine Knæe, græd af Hiertensgrund, og tænkte paa sine store Synder, og fremfor Alt, hvorledes han af Gierrighed havde dræbt sin skiønne og gode Hustru. Glasmanden, der stod rolig og røg paa sin Pibe, sagde: „Hvorfor græder Du her? Nu har Du jo faaet dit Ønske opfyldt?“ — „Just derfor,“ svarede Peter, „det er ligesom mit Hierte vil briste, nu jeg har faaet det igien, over Alt det Onde, som det føler, at jeg har giort.“ — „Ja, en stor Synder har Du været,“ sagde Glasmanden, „og det er Leddiggang og Penge, som har giort dig dertil; men Anger kommer aldrig for silde.“ — „Nei,“ raabte Peter, „min Synd er for stor; vil I giøre en god Gierning imod mig, da slaae mig ihiel paa Stedet; med den Hiertesorg jeg har, kan jeg ikke holde Livet ud. Men jeg takker dog Gud, at jeg kom til Erkiendelse før min Død.“

„Godt!“ sagde Glasmanden, „siden Du vil have det, saa kan jeg gierne føie dig; jeg har just min Øxe lige ved Haanden.“ Han bankede ganske rolig sin Pibe ud, reiste sig og gik hen bag Træet, for at hente Øxen. Peter bøiede sit Hoved mod Jorden, ventede paa Hugget, og haabede, ved sin frivillige Død, at affone sin store Synd. „See dig endnu engang om før Du dør!“ raabte den lille Mand, og Peter reiste Hovedet i Veiret; men da han slog sine Øine op, saae han sin Moder og sin Hustru lyslevende for sig, og begge saae med Venlighed ned til ham.

Da blev hans Hiertesorg til Glæde, og Skovaanden sagde: „Din Anger har frelst dig; drag hiem, og begynd et nyt Levnet i din gamle Stand.“ Det lovede Peter helligt, og gik bort med sin Moder og Elisabet; men hans Hiem var ikke meer at finde. Lynilden havde slaaet ned i det prægtige Huus, og brændt det af til Grunden. Men der var ikke langt til Moderens gamle Hytte, og der vandrede de hen; da fandt Peter, i Stedet for Kulsvierhytten, et peent lille Skovhuus,

som Glasmanden havde skienket dem. Her levede han sit øvrige Liv i Flid og Nøisomhed, og kun eengang endnu gik han ud i Skoven i sin bedste Stads, for at kalde paa Glasmanden. Men denne viste sig ikke. Da raabte Peter: „Hr. Skattevogter! jeg vil ikke andet end bede Jer til Fadder; min Kone har faaet sin første Søn.“ Der kom intet Svar; men et Vindstød susede igiennem Træerne, og kastede nogle Grankogler ned, lige for Peters Fødder. Dem tog han op, og tænkte: „Jeg vil tage dem med til Erindring om Glasmanden.“ Men da han kom hiem, og Moderen vilde lægge Søndagstrøien i Kisten, følte hun noget tungt i Lommen; hun tog det ud, og det var Glasmandens Faddergave, fire Ruller med blanke nye Sølvdalere. Og Peter levede tilfreds og blev gammel, og endnu i sin Alderdom sagde han, hvergang han glædede sig ved Livet: „Det er dog bedre at være tilfreds med Lidet, end at have Alverdens Guld og et koldt Hierte.

41.

Den kloge Grethe.

Der var engang en Kokkepige, som hed Grethe; hun brugte Skoe med røde Hæle, og naar hun havde dem paa og gik ud, saa vendte og dreiede hun sig, var ganske fornøiet med sig selv, og tænkte: „Du er dog en smuk Pige!“ Og naar hun saa kom hiem, drak hun af lutter Glæde en Slurk Viin; og da Viin ogsaa giver Lyst til at spise, saa smagte hun saa længe paa det bedste af det hun kogte, indtil hun var mæt, og sagde: „Kokkepigen maa dog vide, hvordan Maden smager.“

Det hændte sig, at hendes Herre engang sagde til hende: „Grethe! i Aften kommer her en Fremmed til mig; saa maa du stege mig to gode Høns.“ — „Jo, det skal jeg nok, Herre!“

svarede Grethe. Nu slagtede hun Hønsene, skoldede dem og pillede dem, stak dem paa Spiddet, og da det var henimod Aften, giorde hun Ild paa og stegte dem. Hønsene begyndte at blive møre og brune, men Giæsten, som ventedes, var endnu ikke kommen. Da raabte Grethe til Herren: „Kommer den Fremmede ikke, saa maa jeg tage Hønsene fra Ilden; men det er dog en Jammerskade, dersom de ikke snart kan blive spiste, medens der er Saft og Kraft i dem.“ Herren sagde: „Det er sandt! — Jeg kan heller ikke begribe, hvor Manden bliver af. Jeg faaer vel selv gaae hen og hente ham.“ Da Herren havde vendt hende Ryggen, lagde Grethe Spiddet med Hønsene til en Side, og tænkte: „Det kan ikke nytte, at jeg bliver staaende ved Ilden saa længe; hvem veed, naar de komme! Hed og tørstig er jeg allerede, jeg vil imidlertid springe ned i Kielderen og faae mig en lille Taar.“ — Saa løb hun ned, satte Dunken for Munden, sagde: „Velbekomme Dig, Grethe!“ og tog sig en god Slurk. „Vinen hænger sammen,“ sagde hun ved sig selv, „det er ikke godt at faae den fra hinanden.“ Derpaa gik hun op igien i Kiokkenet, satte Hønsene atter til Ilden, dryppede dem med Smør, og dreiede Spiddet lystigt omkring. Men da hun mærkede at Stegen lugtede godt, tænkte hun: „Jeg maa dog smage, om den ikke mangler noget!“ — Saa slikkede hun lidt med Fingeren og sagde: „Hvor de Høns vist maa smage godt! Det er Synd og Skam, at de ikke nu strax kan blive spiste!“ — Derpaa løb hun til Vinduet, og saae om Herren endnu ikke kom med sin Giæst; men hun saae Ingen, stillede sig igien hen ved Hønsene, og sagde: „Den ene Vinge begynder at brændes, det kan jeg see; det er bedre, at jeg skærer den af.“ Derpaa skar hun den af, smagte paa den, og spiste den heelt op; og da hun var færdig med den, tænkte hun: „Den anden maa ogsaa bort, ellers mærker Herren, at der mangler Noget ved Hønen.“

Dengang de to Vinger vare fortærede, gik hun igien hen og saae efter Herren, men endnu kom han ikke: „Hvem veed,“ faldt det hende ind, „kanskee de slet ikke komme; Herren kan have betænkt sig; eller han er gaaet ind med den Fremmede et Sted

paa Veien." Da tænkte hun: „Hei, Grethe! vær du aldrig forsagt! den ene har du begyndt paa, drik dig endnu en lille Taar, og spiis den saa heelt op, saa har din Siæl Fred. Det er jo Synd at lade Guds Gaver fordærves." Saa løb hun endnu engang ned i Kielderen, tog sig en alvorlig Slurk, og spiste den ene Høne op med Lyst og Glæde. Da den var nede, og Herren endnu ikke kom, saae hun til den anden Høne og sagde: „Det er dog sandt og vist, hvor den Ene er, maa den Anden ogsaa være; de To høre sammen; hvad der er Ret for den Ene, maa være billigt for den Anden. Naar jeg drikker en ganske lille Taar endnu dertil, saa har jeg ikke ondt deraf." Saa tog hun sig igien en god Slurk, og lod den anden Høne følge efter den første.

Som hun sad allerbedst og spiste, kom Herren gaaende, og raabte: „Skynd dig nu, Grethe! den Fremmede er her paa Dieblikket." — „Jo, Herre! jeg skal nok sørge for Alting!" svarede Grethe. Herren saae imidlertid efter, om Bordet var ordentlig dækket, tog den store Kniv, som han vilde skære Hønsene for med, og sleb den paa Gangen. Imidlertid kom Giæsten, og bankede høfligt og sømmeligt paa Huusdøren; Grethe løb ud, og da hun saae hvem det var, lagde hun Fingeren paa Munden og sagde: „Tys, tys! stille! Skynd Jer at komme herfra, saa hurtig som I kan; faaer min Herre Jer fat, saa er I ulykkelig; han har indbudet Jer til Aften, men han har ikke andet i Sinde, end at skære begge Øren af Jer. Hør kun, hvordan han sliber den store Kniv!" Giæsten hørte ham virkelig slibe, og skyndte sig igien, alt hvad han kunde, ned ad Trappen. Grethe var ikke seen; hun slog Gadedøren i, løb skrigende ind til Herren, og sagde: „Det er en snuk Giæst, som Herren har indbudet!" — „Hvorfor det, Grethe? hvad fattes dig?" — „Jo," sagde hun, „jeg møder ham lige med begge Hønsene, som jeg strax vilde sætte ind paa Bordet, for det var da Tid, at de bleve spiste; og i det samme snapper han dem af Fadet, og løber bort med dem." — „Det er da en underlig Maneer, den!" sagde Herren; og det giorde ham

ondt, at han ikke skulde faae det mindste af de to gode Høns: „Havde Manden bare ladet mig beholde den ene, saa havde jeg dog havt noget at spise i Aften.“ — Han skyndte sig ned og raabte efter ham i Døren, men den Fremmede lod som om han ikke hørte det. Derpaa løb Manden efter ham, og havde endnu Kniven i Haanden: „Kun den ene! kun den ene!“ raabte han, og meente sin ene Høne; men den Fremmede meente, at han forlangte kun det ene af hans Øren, og han løb afsted, som om Ilden brændte under ham, for at bringe dem begge hiem i god Behold.

42.

Lykkeskillingen.

Et jydsk Eventyr. Mundtlig fortalt.

To unge Hyrder, Peder og Poul, vogtede i Forening alle Byens Faar. En Dag sad de sammen paa en Høi, hvorfra de kunde overse hele Græsgangen, da kom der en Pranger forbi med en Drift fede Stude. De kiendte Manden, og Peder sagde: „Den kunde man kalde lykkelig, der var saa rig, som han.“ — „O ja,“ svarede Poul, „det kunde ikke være saa galt, at have nogle af hans Penge for sine gamle Dage.“ — „For sine gamle Dage?“ sagde Peder, „nei, ligemeget med den Tid; skulde jeg have Penge, maatte det være mens jeg var ung, saa jeg kunde leve ret lystigt med dem, og fornøie mig ved Livet.“ Medens de saadan talte sammen, kom der en lille Mand op af Høien, med en rød Hue paa Hovedet. Han gik hen til Peder, rakte ham en lille Pung, og sagde til ham: „Denne Pung vil jeg forære dig; der er kun en eneste lille Sølvskilling i den, men hver Gang Du vil bruge Penge, behøver Du

kun at stikke Fingrene ned i Pungen, saa vil Du kunne tage lige saa mange op, som Du lyster, enten Solv eller Guld; men vogt dig vel, at Du aldrig giver denne lille Skilling ud." Derpaa viste han Peder den gamle Sølvskilling, og gav ham Pungen. „Men dig," sagde han til Poul, „vil jeg give et godt Raad: lær et nyttigt Haandværk! det vil tiene bedst til din Lykke." Derpaa blev den lille Mand borte for dem, og smuttede ned igien i Hoien.

Kort Tid efter gav Poul sig i Smedelære, men Peder begyndte at handle. Han kiobte alle Slags Varer, drog om fra By til By, giorde allevegne god Handel, og tog saa mange Penge ind, at han blev bekiendt i hele Jylland under Navn af den rige Peer Kræmmer. Da tænkte han, det var ikke længere værd, saadan at reise omkring; han havde jo Rigdom nok, og kunde daglig tælle op af sin Pung lige saa mange Penge, som han vilde. Han kiobte sig derfor en stor Herregaard, som hed Lanting; der laae meget Skov omkring, og tæt forbi Gaarden flød en stor Aa, hvor der var ypperlig Alefangst. Der anlagde den rige Peer Kræmmer et Alefisteri, hvis Mage ikke før havde været seet, og paa sin Gaard lod han Alting indrette paa det prægtigste. Her evede han i Glands og Herlighed, og giftede sig med en ung fornem Jomfru. Hver Dag var der Giæstebud paa Gaarden, og den rige Peer Kræmmer tænkte nu ikke paa andet end at fornøie sig. Hans Kone meente dog, det var ikke mueligt, at hans Pengekiste længe kunde holde det Levnet ud, og hun talte til ham derom. Da loe han og sagde: „hun skulde kun være ganske rolig; paa hans Rigdom var der ingen Ende." Men Konen sparede hemmeligt en heel Bunke Guld- og Sølvpenge sammen, af dem som han gav hende til at kiøbe Stads for; disse Penge vilde hun giemme paa et sikkert Sted, og nede ved Alekisten havde hun seet et stort Stykke Tømmer, som der var et Hul i, og der var en Kile rammet ind, som dog Ingen kunde see, uden den, der vidste af at den var der; her, meente Konen, kunde være et sikkert Giemmested. Hun listede sig da engang derned, fik Kilen trukket ud, stoppede alle sine Penge ind, og rammede atter

Kilen for, saa at intet Menneske kunde see, der havde været rørt ved den. Disse Penge vilde hun have i Baghaanden, hvis hendes Mand engang skulde komme til at behøve dem.

Men det hændte sig nogen Tid efter, at Konen blev syg, og døde, uden at hun fik aabenbaret et Ord derom. De havde ingen Børn havt, og efter hendes Død førte den rige Herremand et endnu galere Liv end før. Paa hans Gaard var der altid en Sværm af lystige Brødre, der gik paa Jagt med ham, og drak og spillede naar de kom hiem, fra den mørke Aften til den lyse Morgen; og der blev ført et saadant vildt Levnet paa Gaarden, at ingen skikkelig Mand vilde komme der mere, og endnu mindre noget skikkeligt Fruentimmer. Engang da Herremanden sad med sit Spilleselskab, og de havde Alle drukket for meget, skulde han betale en af de Andre, hvad han havde tabt til ham; men han var saa ør i Hovedet, at han ikke vidste hvad han selv gjorde; i Stedet for at tælle Pengene op af Pungen, een efter een, rystede han den heelt ud paa Bordet, og kastede derpaa Pungen hen i en Krog. Næste Morgen, da han havde sovet Rusen ud, stak han Pungen til sig igien; men Lykkeskillingen var borte, og den var nu som hver anden Pung, der ikke kunde give flere Penge fra sig, end dem, som man havde lagt i den. „Ligemeget!“ tænkte Peder, „jeg er jo rig nok alligevel!“ Men alle Herregaardens Skove og Fiskerier kunde dog ikke strække til, ved den Levemaade, som han førte. Ingenting blev drevet ordentligt og Alting forfaldt, da han aldrig gad været over, selv at see noget efter. Det gik da saaledes til, at hans Rigdom tog af Aar for Aar, indtil han maatte sælge Gaard og Gods, og tilsidst gaae med Tiggerposen paa Nakken fra Huus til Huus. Syg og elendig var han tillige, hans Sind var nedbøiet, og hans Udseende var saa jammerligt, at Ingen af hans forrige Kammerater kunde kiende ham igien.

Den anden Hyrde, Poul, blev en dygtig Smed; han arbeidede fra Morgen til Aften, men rig kunde han aldrig blive. Han giftede sig med en Pige, der var ligesaa fattig som han var selv, og de fik en heel Flok Børn. Der skulde

Brød til de mange Munde, og det manglede dem heller aldrig; men hvad den ene Dag bragte ind, det fortærede den næste. Imidlertid voxede Børnene op, artede sig godt, og bleve sunde og flinke Mennesker; og Poul Smed var vel tilmode hver Gang han saae paa dem. Hans Smedie laae ikke langt fra den Aa, der løb forbi Peer Kræmmers Herregaard, men det var dog mange Mile derfra. Engang kom der et svært Stykke Tømmer drivende ned ad Strømmen, og tæt ved Pouls Smedie drev det paa Grund. Han gik ud, saae det efter, og da han mærkede det var af fast Ved, tænkte han, det kunde være nyttigt til hans Ambolt, der trængte til en ny Fod. Han og hans Sønner trak det i Land, og stillede det op til en Væg, for at det skulde tørres.

Nogen Tid efter hændte det, at en gammel, usel Tigger kom til deres Dør, og bad om en Bid Brød. Smedekonen gav ham baade Øl og Mad, og det traf sig, at han hørte, Smedens Navn var Poul. De kom nøiere i Snak, og nu kom det snart for Dagen, at Tiggeren var den, som før blev kaldet den rige Peer Kræmmer, og som i sin Ungdom havde været Faarehyrde tilligemed Poul. Smeden giorde ham nu ret tilgode, og de fortalte hinanden om deres Livs Hændelser. Peder talte om sin store Herregaard, sine Skove og sin herlige Aalegaard, som han Alt tilsammen havde mistet, dengang han skilte sig ved sin Lykkeskilling; og Poul viste ham sine Børn og sin lille Eiendom. Da de havde talt sammen en god Stund, sagde Smeden, at nu maatte han ud til sit Arbeide; han skulde hugge sig et Stykke Tømmer tilrette til sin Ambolt. Da Peder siden efter kom ud i Gaarden, og saae paa det opdrevne Stykke Tømmer uden for Huset, sagde han: „Jeg skulde meget tage feil, om det ikke har hørt til min Aalekiste.“ Og det viste sig da, at hans Navn stod endnu hugget ind i Enden af Bielken, og han sagde dem Besked om, hvorfor det var saadan tilhugget. Endelig faldt hans Øie paa Kilen; den var nu halvraadden, og gik ud, saasnart de rørte ved den. Da strømmede ogsaa Guld- og Sølvpengene frem, til deres store Forundring. Peder troede nok, det var hans Penge, men vidste

ikke, hvordan de vare komne der; Poul vilde, at han skulde tage dem til sig, og sagde, det var hans med Rette; men Peder brød sig slet ikke om dem. „Pengene vare Skyld i al hans Ulykke," sagde han; „han havde heller ikke Mod eller Kraft til at begynde paa nogen ny Handel; det var ham lige kiært, hvordan han henslæbte de sidste Dage af hans usle Liv." Smeden vilde i det mindste dele med ham, eller beholde ham i sit Huus og pleie ham, men heller ikke det vilde han tage imod. „Det tiente ham bedst," sagde han, „at drive om fra Sted til Sted, da han dog aldrig havde nogen Ro paa sig; men engang med det første skulde han nok komme igien, og besøge sin Ungdomskammerat."

De vare ikke i Stand til at overtale ham, og næste Morgen vilde han atter give sig paa Vandring. Da han ikke vilde tage en eneste Mynt af de fundne Penge, havde Smedekonen hemmeligen talt med sin Mand, og bagt en heel Deel af Pengene ind i et Brød, som hun vilde give Tiggeren med paa Reisen. De tænkte: „Naar han finder Pengene, komme de ham nok tilpas." Hun fyldte da hans Pose med gode Fødevarer, og lagde Brødet paa Bunden. Peder sagde dem Farvel, lovede at komme snart igien, og vandrede atter frem med sin Tiggerstav.

Posen paa hans Nakke blev ham snart for tung; han tog den frem, eftersaae den, og mærkede, det var Brødet, der tyngede mest. Da gik han ind i det nærmeste Huus, og sagde dem: „At gode Venner havde givet ham et Brød med paa Reisen; men det var ham for tungt at bære; om de ikke vilde kiøbe det af ham." Folkene sagde jo, og gav ham saa meget derfor, som de antog det var værdt, og dermed gik han videre. Konen, som havde kiøbt Brødet, sagde til sin Mand: „Jeg har forgangen Dag laant et Brød hos Smedens, dette her er godt bagt, lad os sende dem det i Stedet." Manden var bange for, at Brødet var for lille; men dengang de veiede det, havde det rigelig Vægt, af de Penge, som vare indbagte deri. Det blev da sendt hen til Smedens, med Tak for Laan. Poul og hans Kone bleve ikke lidt forundrede ved, at Pengene paa den Maade vendte tilbage til dem. Men de vilde ikke

bruge dem, og besluttede at giemme dem, indtil Peder engang vendte tilbage. Dette skeete imidlertid aldrig, thi faa Dage efter blev han funden død paa Marken med sin Stav og sin Tiggerpose. Da meente Poul, at han nu med Rette kunde bruge Pengene som sin Eiendom, og saa henlevede han sine gamle Dage i Lykke og Velstand.

43.

Den lille underjordiske Mand.

Der var engang en Konge, som havde tre Døttre; de spadserede hver Dag i Slotshaven, og den var meget smuk, thi Kongen var en stor Elsker af skiønne Træer: især var der eet, der var ham saa kiært, at han forbød Enhver, at plukke det, og han fik bundet et Slags Trolddom til Træet, saaledes at hver den som spiste af dets Æbler, maatte synke hundrede Favne ned i Jorden. Da nu Høsten kom, bleve Æblerne paa dette Træ saa røde som Blod, og de tre Døttre gik hver Dag hen under Træet, for at see, om Vinden ikke havde blæst et Æble ned; men de fandt aldrig noget, og der var dog saa mange paa Træet, at de tyngede Grenene lige ned til Jorden. Tilsidst kunde den yngste Kongedatter ikke modstaae Lysten, og hun sagde til sine Søstre: „Vor Fader har os alt for kiære til at han skulde straffe os derfor; han har blot giort det for fremmede Folks Skyld." Medens hun sagde dette, plukkede hun et deiligt, rundt Æble, bed deraf, sprang hen til sine Søstre og raabte: „Aa, smag dog engang, mine kiære Søstre, jeg har aldrig i mine Levedage smagt noget saa sødt!" Da spiste ogsaa begge de andre Kongedøttre af Æblet; men derpaa sank de alle Tre dybt ned i Jorden, saa dybt, at de nok skulde lade være, at høre nogen Hane gale over dem.

Da det blev Middag vilde Kongen kalde dem til Bords, men de vare ingensteds at finde; han søgte overalt, i Slottet

og i Haven, men de vare der ikke. Nu blev Kongen meget bedrøvet og lod udraabe i det hele Land, at hvem der bragte ham hans Døttre igien, skulde faae een af dem til Kone. Da gave mange unge Mennesker sig til at søge; thi Enhver syntes godt om Kongedøttrene, fordi de vare milde og smukke af Udseende og havde altid talt venligt med Folk. Blandt andre gik ogsaa tre unge Jægere ud, og da de havde reist en otte Dages Tid, kom de til et stort Slot, hvori der var meget smukke Værelser, og i et af dem stod et dækket Bord med de herligste Retter, der endnu vare saa varme, at de dampede; men i hele Slottet var der ikke et Menneske at see. Jægerne ventede endnu en halv Dag; men der kom Ingen, og Maden blev ved at dampe. Da de vare meget sultne, satte de sig endelig til Bords, og giorde et godt Maaltid. Derefter besluttede de, at de vilde blive boende paa Slottet; de to skulde hver Dag reise ud, for at søge om Kongedøttrene, og den tredie blive hiemme. De kastede nu Lod om, hvem der skulde giøre Begyndelsen, og det traf sig saaledes, at de to Yngste skulde drage ud den første Dag og den Ældste blive hiemme.

Om Middagen, da han havde sat sig til Bords, kom der en ganske lille Mand ind, og bad ham om et Stykke Brød. Jægeren tog da Brødet, som laae paa Bordet, skar et rundt Stykke af, og rækkede ham det; men i det han vilde tage derimod, lod den lille Mand det falde paa Gulvet. Han bad, om Jægeren vilde være saa god, at tage Brødet op, og give ham det igien. Det vilde denne ogsaa giøre, men i det han bukkede sig, tog den lille Mand en Stok, greb ham i Haaret, gav ham nogle dygtige Slag, og løb sin Vei. Da de andre kom hiem, var han noget skamfuld, og fortalte dem intet derom. Følgende Dag blev den næstældste Jæger hiemme; men det gik ham ikke bedre.

Ved Aften, da de samledes, talte de to Ældste sammen, og klagede deres Nød for hinanden; men de vilde ikke sige noget derom til den Yngste, da de ikke kunde lide ham, og kaldte ham den dumme Hans, fordi han altid lod sig narre af dem.

Den tredie Dag blev den Yngste hiemme; da kom den

lille Mand igien og bad om et Stykke Brød, og i det han skulde tage derimod, lod han det atter falde. Han bad da, om Jægeren vilde være saa god, at tage det op for ham. Da sagde denne: „Hvad, kan Du ikke selv bukke dig og tage det op? Vil Du ikke engang have den Umage for din daglige Føde, saa fortiener Du heller ikke at faae noget!“ Da blev den lille Mand vred og sagde, at han skulde giøre det. Men det forstod Jægeren uret, tog Stokken, og pryglede min gode Mand dygtigt igiennem. Da raabte Manden: „Hold op, hold dog op! saa vil jeg sige dig, hvor Kongedøttrene findes.“

Da Jægeren hørte dette, holdt han strax op at slaae. Manden fortalte nu, at han hørte til de underjordiske Folk, og af dem var der fleer end tusinde. Hvis han vilde gaae med ham, vilde han vise ham, hvor Kongedøttrene vare. Han førte ham da til en dyb Brønd, som der dog ikke var noget Vand i. Her sagde Manden først til ham, han vidste, at hans Kammerater ikke meente det ærligt med ham; vilde han befrie Kongedøttrene, da skulde han giøre det allene. De Andre vilde nok vinde Belønningen; men de vilde ikke have nogen Fare eller Møie derfor. Han skulde nu tage en stor Kurv, sætte sig deri med sit Jagtsværd og en lille Klokke, og lade sig hisse ned. Dernede vare tre Værelser; i hvert af dem sad een af Kongedøttrene og en stor Drage med mange Hoveder, som den lagde i hendes Skiød, for at hun skulde vifte Fluerne bort, mens den sov; og alle disse mange Dragehoveder skulde han hugge af. Da den lille Underjordiske havde sagt alt dette, forsvandt han.

Om Aftenen kom de Andre hiem og spurgte, hvorledes det var gaaet ham? Han svarede: „O, for saavidt ret godt!“ og derpaa fortalte han dem Alt, fra først til sidst. Da ærgrede de to Andre sig, saa de bleve baade gule og grønne; men tænkte: „Det maae vi forsøge.“

Næste Morgen gik de alle Tre til Brønden; og kastede Lod om, hvem der først skulde sætte sig i Kurven. Loddet faldt igien paa den Ældste; han satte sig da i Kurven, tog en

Klokke med og sagde: „Naar jeg ringer, maae I trække mig op i en Fart!“

Da han var kommen et lille Stykke ned, blev han angest, ringede, og de Andre trak ham op. Nu satte den Anden sig i Kurven; men med ham gik det ligesaa, og de maatte ogsaa snart trække ham op igien. Derpaa satte den Tredie sig deri, men han lod sig hisse lige ned til Bunden.

Da han var stegen ud af Kurven, trak han sit Jagtsværd frem, og stod lidt ved den første Dør for at lytte. Han hørte Dragen snorke ganske høit; aabnede sagte Døren, og der sad den ene Kongedatter og viftede Fluerne af alle dens ni Hoveder. Da skyndte han sig og huggede dem alle af med eet Hug; Kongedatteren sprang op, takkede ham tusinde Gange, tog en Guldkiæde af sin Hals og hængte den om ham. Nu gik han til den anden Søster, der havde en Drage med syv Hoveder at vifte for; ham befriede ogsaa hende, og hun tog sit Armbaand af og gav ham. Endelig gik han til den Tredie; hun sad med fire Dragehoveder i Skiødet, dem huggede han ligeledes af, og hun gav ham sin Ring. Nu blev der en Glæde, da de tre Søstre samledes igien og de kunde ikke holde op med at takke ham.

Jægeren ringede nu saa længe med Klokken, indtil de hørte det ovenpaa. Han satte den ene Kongedatter efter den anden i Kurven; de trak dem op, og nu kom Raden til ham selv. Da faldt den lille Mands Ord ham ind, at hans Kammerater ikke meente det godt med ham; derfor tog han en stor Steen, som laae dernede, og lagde den i Kurven; og da den omtrent var hisset halvt op, skar hans falske Staldbrødre Rebet over, saa at Kurven med Stenen styrtede ned paa Gulvet. De troede nu ikke andet, end at han var død, og løb derfor afsted med de tre Kongedøttre; dog tvang de dem først til at love, at de vilde sige til deres Fader, at de To havde befriet dem. Dette skeete ogsaa da de kom til Kongen, og de to Jægere forlangte hver een til Kone.

Imidlertid gik den yngste Jæger ganske mismodig omkring i de tre Værelser og tænkte paa, at nu maatte han da ganske

vist omkomme der. Da saae han en Fløite hænge paa Væggen, og tænkte: „Hvorfor mon Du hænger der? Her kan jo dog Ingen være lystig.“ Han betragtede ogsaa Dragehovederne og sagde: „I kan nu heller ikke hielpe mig;“ og derpaa gik han saa mange Gange op og ned ad Gulvet, saa at det tilsidst blev ganske glat. Endelig blev han kied af dette, tog Fløiten af Væggen og blæste et Stykke; paa eengang kom der en heel Mængde smaa underjordiske Folk ind; ved hver en Tone, han blæste, kom der een til, og saa blæste han det Stykke saa længe indtil Kammeret var propfuldt. De spurgte Alle, hvad han begierede. Han svarede, at han ønskede sig igien op paa Jorden, til Dagens Lys. Da omringede de ham Alle; der var een til hvert Haar paa hans Hoved; hver greb i sit, og saadan fløi de op paa Jorden med ham. Da han var kommen der, gik han strax til Kongens Slot, hvor der netop skulde være Bryllup med de to Kongedøttre. Han gik lige ind i det Værelse, hvor Kongen sad med sine Børn. Da de saae ham, faldt alle Tre i Afmagt; derfor troede Kongen, at Jægeren var Een, som havde giort dem Fortred og lod ham strax sætte i Fængsel. Men da Søstrene igien kom til sig selv, bad de overmaade meget, at Kongen vilde give ham fri. Han spurgte dem, hvorfor? men de svarede, at de havde lovet, ikke at sige det til noget Menneske.

Da lod Kongen Jægeren hente, og han fortalte Alting, og viste baade Guldkiæden, Armbaandet og Ringen, som han havde faaet af Søstrene; og de sagde ja, det var ganske sandt, Alt, hvad han havde fortalt.

Da lod Kongen de to ældste Jægere hænges; men den Tredie gav han sin yngste Datter. Der var en grumme stor Høitid ved deres Bryllup — og der havde jeg et Par Glasskoe paa; dem stødte jeg mod en Steen, det sagde „Klink“ — og dermed var det Alt forbi.

44.

De onde Øine.

Et polsk Eventyr.

Der boede engang en rig Adelsmand i et smukt og prægtigt Huus, som man kaldte den hvide Gaard, nærved Weichselens Bred. Alle Husets Vinduer gik ud til Floden, og ikke eet vendte mod Landeveien, eller mod den rummelige Gaardsplads og de store Lader. Den lange Linde-Alle, som førte til Gaarden, var bevoxen med Græs og Ukrud, og i de syv Aar, den rige Mand havde boet der, var der sielden eller aldrig kommen nogen af Naboerne til Gjæst i hans Huus. Ja selv hans Bønder kiendte ham neppe, og flyede ham med Engstelse og Skræk. Dette kom af, at den stakkels Mand havde onde Øine; og hvilket Menneske han saae paa, naar det var i den slemme Stund, blev syg eller døde. Ligesaa gik det med Qvæget, hvergang han til en saadan Tid vilde tage sine store Hiorde i Øiesyn; og naar han roste Noget, blev det strax ødelagt. Denne Ulykke havde fulgt ham fra Vuggen af; hans Forældre vare døde af Sorg derover. Da solgte han sine store Arve-Godser, og flyttede hen i den eensomme Egn, hvor han nu boede. Han taalte intet Menneske om sig, og havde kun beholdt en gammel Tiener, der havde baaret ham som Barn paa sine Arme; denne var det eneste Væsen, som aldrig tog Skade af Herrens onde Øine.

Den „forhexede Mand," som han blev kaldet, gik næsten aldrig ud af sit Huus; thi Sygdom, Ulykke og Død fulgte ham, hvor han tog hen. Kiørte han engang ud, da sad den gamle Tiener altid i Vognen hos ham, og sagde ham, naar der var et Menneske eller et Huus i Nærheden. Da pleiede han at holde begge Hænder for sine ulykkelige Øine, eller han saae stivt ned paa et lille Knippe Ertehalm, der altid laae ved hans Fødder. Det trak det Onde til sig, saa at Halmen blev endnu mere tør, end den var, men de slemme Øine giorde da imidlertid

ingen Skade paa andre Ting. Mange Vinduer i det smukke Huus havde Herren ladet mure til, fordi hans Lader to Gange vare komne i Brand, da han i en ond Time havde seet paa dem; de Vinduer, der vare tilbage, vendte ud mod Floden, og Skipperne seilede med Angest forbi, og vovede neppe at see derop, af Frygt for, at de onde Dine skulde være i Nærheden. Thi af Skibsfolkene var tidt Nogen bleven syg, og mangt et Fartøi havde lidt Skade, naar det seilede forbi den hvide Gaard, som Alle vare saa bange for, eller naar det var lagt for Anker ved en Havn, som var i Nærheden. En Fisker, der vilde prale med sit Mod, havde engang roet ganske nær hen med sin Baad, og forlangt Herren i Tale. Den gamle Tiener førte ham lige ind i Spisesalen, hvor han snart fik sin Straf. Herren sad ved Bordet, saae misfornøiet hen til den Fremmede, der forstyrrede ham, og strax sank Fiskeren om i Døren af et voldsomt Feberanfald. Den ulykkelige Herre lod af Medlidenhed sin gamle Tiener strax bringe Fiskeren ned i Baaden; Tieneren roede ham over Floden, og gav ham en heel Deel Guldstykker efter Herrens Befaling. Men hvad hialp det? Fiskeren laae i Feber nogle Uger derefter; og alle Fiskere og Skibsfolk, som efter den Tid kom forbi det hvide Huus, vendte sig til den anden Side, og opsendte deres Bønner til alle Helgene, medens de dog rystede af Angest for de onde Dine.

I ti Aar havde Herren boet her, da kom der en streng Vinter. Ulvene flokkede sig rundt om den hvide Gaard og hylede i den mørke Aften. Herren sad ved den store Kamin, hvor Ilden blussede, og læste i en Krønike; Stanislaw, den gamle Tiener, havde om Dagen været ude og fisket paa Floden; og nu stod han om Aftenen inde hos sin Herre, og varmede sine forfrosne Lemmer ved den anden Side af Kaminen, medens han giorde sit Netistand. Da hørte de med eet menneskelige Stemmer, der raabte om Hielp. Herren havde i lang Tid ikke hørt nogen fremmed Røst i sit Huus; og blev saa bevæget, at han rystede derved. Den gamle Tiener ilede ud i Gaarden, og Herren fulgte efter ham med Lampen i Haanden.

Udenfor Porten stod en gammel Mand ved en Slæde med Dæk over, og bad om Hielp. De havde forvildet dem i Sneefog; Ulvene havde forfulgt dem, og kun med Nod havde de raske Heste undgaaet dem og naaet hen til den hvide Gaard. Den gamle Tiener hialp Manden at løfte hans afmægtige Kone og den smukke unge Datter ud af Slæden, og Husets Herre lyste dem selv ind i Dagligstuen.

Da blev der lagt mere Ved til Ilden, Herren lod Stanislaw hente gammel ungersk Viin af Kielderen, og sørgede paa det Bedste for de Reisende. Den fremmede Adelsmand fortalte ved Bordet om deres Hiem, deres Reise, og hvad Uheld, der var mødt dem. Da de havde spiist, førte Husets Herre dem ind i et hyggeligt og varmt Sovekammer, og den gamle Stanislaw smilte ved sig selv af Glæde over at see, hvor mild og fornøiet hans Herre saae ud, hvor opmærksom og venlig han var mod sine Giæster. De gik til Ro, og det blev stille som før paa den hvide Gaard. Det blussende Baal i Stuen var brændt ud i Gloder; og den gamle Tiener var falden i Søvn ved Kaminen. Det var en Time over Midnat, da knagede Døren og vækkede ham; det var hans Herre, som endnu ganske paaklædt kom ind fra sit Sovekammer. Stanislaw reiste sig og gned sine Øine, halv forundret og halv fortrædelig: „Hvad er nu det," mumlede han, „er Herren endnu ikke til Sengs?" Men den forhexede Mand satte sig i den store Læneſtol, saae ret sælleglad ud, og sagde: „Stille, min gamle Stanislaw, stille! Jeg kan ikke sove, og det er af bare Glæde. Jeg vilde gierne undvære al Søvn i mit Liv, naar jeg altid kunde være saa lykkelig." Og som han sad, begyndte Taarer at strømme af hans Øine; og Tieneren saae forundret paa ham, men tænkte ved sig selv: „Græd kun, stakkels Herre! græd kun; kanskee det Onde derved kan rinde ud af dine ulykkelige Øine."

„Vilde Gud kun unde mig det, som jeg nu tænker paa!" sagde Herren, „saa vilde jeg ikke forlange noget mere i Verden. Nu har jeg i saa mange Aar levet her som en Eneboer og en Forbryder; jeg har dog aldrig med min frie Villie begaaet

noget Ondt, og min Siæl er reen for Laster. Men mine Øine, mine Øine!" — Der samlede sig en mørk Sky over hans Ansigt; men snart kom der et Smiil igien i hans Blik, og Haabets Straale lyste af hans Øine. „Hør, gamle Ven!" sagde han halv sagte, „hvad mener Du, om jeg giftede mig?" — „Give Gud at det maatte skee!" sagde Stanislaw, „men hvor skulde Bruden findes?" — „Derinde!" svarede Herren ganske sagte og viste til de Reisendes Dør. Stanislaw sagde intet, men nikkede, som om han syntes godt om det Valg, og gav sig til at kaste mere Ved paa Ilden. Herren gik snart ind i sit Sengkammer; Stanislaw satte sig igien ved Ilden, mumlede ved sig selv: „Ja Gud give det! Men de Pærer vore ikke paa de Piletræer!" og lidt efter sov han ind.

Da de Fremmede vaagnede næste Morgen, kunde de ikke tænke paa at reise videre; Fruen havde af Skræk og Kulde paa Reisen faaet et Feberanfald. Herren var ikke lidt glad ved at høre, at han endnu i nogen Tid skulde beholde sine Giæster i Huset. Han blev med hver Dag mere oprømt og venlig; Stanislaw begyndte at troe, at Pærer ogsaa kan grove paa Piletræer, og deri tog han ikke feil; thi endnu inden Fruen var rigtigt kommen sig igien, havde hans Herre friet til Datteren. Den fremmede Adelsmand var ikke rig; Herren paa den hvide Gaard spurgte hverken om Medgift eller Udstyr, og hvad der var endnu bedre, Datteren syntes godt om ham. Saaledes blev den Trolovelse sluttet til Alles Tilfredshed.

Et Fierdingaar efter førte Herren sin unge Kone ind i Huset. Græs og Ukrud forsvandt i den lange Linde-Allee; Slægt og Venner kiørte frem og tilbage for at ønske den smukke Brud og den glade Brudgom til Lykke, og der var Fryd og Munterhed i det hvide Huus. Men det havde ingen Varighed. Da et Aars Tid var gaaet, begyndte Øinene igien at blive slemme. De Fleste af den Mængde Tieneste-folk, som den nygifte Ægtemand havde antaget, bleve syge, eller løb deres Vei af Skræk. Folk skyede Huset, ligesom før, og der voxede Græs og Ukrud frem igien i Alleen.

Selv den unge, smukke Frue var nu og da meget daarlig;

men hun vidſte nok, hvad Aarſagen var dertil. Herren gik da fuld af Sorg og Bekymring ved hendes Leie, og trykkede hendes Haand, men vendte ſine Øine bort fra hende. Han havde faaet ſin gamle Skræk for ſig ſelv igien; og turde om Dagen ikke ſee paa ſin egen Kone. Tidt bad hun ham dog med inderlig Kiærlighed, at han vilde vende ſit Anſigt hen til hende, om hun endogſaa ſkulde komme til at lide endnu mere. Men da ſvarede han engang reent fortvivlet: „Nei, elſkede, Maria, det hielper ikke; vi kan ikke blive lykkelige med hinanden, ſaalænge jeg har diſſe Øine. Riv dem ud! Her er en ſkarp Kniv, og naar din Haand giør det, vil det ikke ſmerte mig.“ Den ſtakkels Kone vendte ſig gyſende bort fra ham, og de græd begge af Hiertensgrund.

Nogen Tid derefter, da Konen atter laae ſyg, og Manden ſad ved hendes Seng med bortvendte Øine, tænkte han ved ſig ſelv: „Hvad Glæde har jeg af al den Velſignelſe, ſom Gud har forundt mig, ſaalænge mine Øine kun bringe Nød og Uheld overalt? — Og det ſtakkels, uſkyldige Barn, ſom Gud vil ſkienke os, ſkulde det være i Fare, hvergang det kom ſin Fader nær?“ — „Nei,“ raabte han høit, „det ſkal aldrig ſkee!“ Med diſſe Ord løb han ud, og da han forſt længe havde ſiddet i dybe Tanker, og knælet ned i Bøn, tog han en Kniv og gik ind i det yderſte Værelſe i Huſet. Da ſkeete det, at man i ſamme Øieblik hørte to forſkiellige Skrig fra to forſkiellige Værelſer paa Gaarden. Det ene kom fra et lille nyfødt Barn, ſom i den unge Frues Sovekammer for første Gang ſaae Dagens Lys, det andet kom fra den ulykkelige Fader, der i ſamme Stund havde ſeet Lyſet for ſidſte Gang. Begge hans Øine faldt ſom to blanke Kryſtalkugler ned paa Jorden; han havde ſelv ſkaaret dem ud med den ſkarpe Kniv.

Den gamle Stanislaw maatte ſtrax grave dem dybt ned i Jorden ved Havemuren, og fra det Øieblik begyndte der en lykkelig Tid paa Gaarden. Fruen i Huſet blev ſund og munter, og efter ſex Aar kunde den deilige lille Datter lede ſin blinde Fader omkring i Haven, paa Marken og rundt om i Landsbyen. En Rad glindſende Vinduer fra Stuerne gav

fri Udsigt til de fyldte Lader og den store Landevei. Egnens Folk vare ikke længere bange for Herren paa den hvide Gaard; de gik venligt hen og talte med den blinde Mand, naar han kom gaaende med sin Datter ved Haanden. Mange Tjenestefolk løb frem og tilbage i Huset, og den forrige Dødsstilhed var forsvunden. Skipperne havde nu en god Landingsplads tæt udenfor den hvide Gaard; og der var Liv og Munterhed, hvor man kom.

Alting gik godt, og der hørtes intet om Uheld, indtil den gamle Stanislaw engang blev nysgierrig, og vilde vide, hvordan de slemme Dine nu havde det. Han gik hen til Havemuren, gravede dem op igien og saae paa dem. De lyste endnu ligesom før; men aldrig saasnart var deres Glands falden paa hans Ansigt, før der kom en stærk Gysen over ham, og han segnede død om paa Stedet. Saaledes havde de onde Dine for første og sidste Gang skadet den gamle troe Tiener. Tilforn havde de ingen Fortred giort ham, fordi Herren elskede Stanislaw saa høit; det var Hiertet, der havde overvundet Dinenes Magt. Men nu vare de skilte fra Manden, som holdt af den Gamle; nu havde de i Jorden faaet ny Kraft, og den blev Stanislaws Død.

Den blinde Herre sørgede dybt over ham, og lod sætte et smukt Kors paa hans Grav. Der pleiede Skipperne gierne at holde Bøn, naar de landede ved den hvide Gaard; og Korset staaer der endnu — dersom Ingen har taget det bort.

45.

Fiskeren fra Ormus.

Et persisk Eventyr.

Den unge Fisker Ismael sad ved Stranden og knyttede nye Masker i sit sønderrevne Net. „Det er dog et usselt Liv jeg fører:“ sagde han ved sig selv. „Dag ud og Dag ind skifter jeg med at slide paa mit Net, og med at giøre det i Stand, hvor det er itu. Hver en herlig Stør jeg fanger, bliver sat paa rige Folks Bord; jeg har endnu aldrig smagt een af dem. De Penge, jeg faaer for mine Fisk, strække aldrig videre, end til at skaffe mig Livets nødtørftigste Ophold: nogle halvtørrede Bønner, eller Riis, eller Vandmeloner. Min Klædning er en Kurdi af det daarligste Sækkelerred, der er saa grovt, at Traadene trykke sig ind i min Hud; mit Natteleie er af det haarde Maisstraa, og videre vil jeg aldrig kunne bringe det i Verden; thi det Eneste, jeg forstaaer, er at fiske.“

Medens han sad i disse mismodige Tanker, red den mægtige Fee, Dalla Mutaleha, paa Fuglen Simurg, ned fra Toppen af Bierget Kaff. Paa Veien giennem Skyerne mødte hun Tiraban, Videnskabernes beskiermende Aand, ridende paa den vingede Hest, som havde bragt Propheten fra Jorden op til Himmelen. „Hvor iler Du hen?“ spurgte Feen ham. „Jeg vil trøste en lærd Mand i hans Armod,“ svarede Aanden. „Og jeg,“ sagde Feen, „vil hielpe en rig Mand, som er nærved at døe af Kiedsomhed. Hvem af dem er vel mest at beklage?“ — „Den Rige!“ svarede Aanden. „Nei, den fattige Lærde!“ paastod Feen. De trættedes i nogen Tid derom, og svævede imidlertid over den store persiske Havbugt. „Jeg seer en Fisker sidde hist nede paa Den Ormus,“ raabte Feen, „han er fattig og uvidende; lad os prøve, hvem af os der kan giøre ham lykkeligst.“ Aanden samtykkede, og i næste Øieblik stode begge de himmelske Reisende paa Strandbredden hos Fiskeren.

„Vil Du paa eengang blive rig og mægtig Ismael?“ sagde Feen: „Leiligheden er der. Den rige Noserats Søn er pludselig død i sin Seng, og Ingen veed endnu Noget deraf. Din Stemme og dine Træk ligne fuldkommen hans; følg med, da vil jeg strax lade hans Lig bringe bort, og lægge dig i hans Sted i Sengen.“ Ismael var næsten uden Sands og Samling af Forundring og Henrykkelse. Han svingede sig op paa Fuglen, bagved Feen, og var efter faa Øieblikke i den Afdødes Værelse. „Der er endnu Noget, som jeg maa paalægge dig,“ sagde Feen. „Noserats Søn havde den Vane, idelig at blinke med Øinene; det er ganske nødvendigt, at Du ogsaa giør det, for at de ikke skal mærke, Du er en Anden.“ Ismael lovede det, og tilbragte den øvrige Deel af Natten med at øve sig i at blinke.

Næste Morgen kom der en Række Slaver, for at opvarte ham ved hans Paaklædning. Han blinkede med Øinene, og det gik fortræffeligt. De klædte ham i Guld og Silke, og den stakkels Ismael kunde neppe kiende sig selv igien. Ved sin Høflighed mod Slaverne var han nær ved at forraade, hvor lidt han var vant til at byde over dem. Men han mærkede det selv; og for at giøre det godt igien, begyndte han at skiende paa Slaverne, og tillige at blinke saa stærkt med Øinene, at den fornemste Kammertiener blev opmærksom derpaa, og spurgte i al Ydmyghed, om han maaskee befandt sig ilde? — Nu fik Ismael en ny Skræk, at man maaskee kunde mærke Uraad; men han glemte al Frygt og Engstelse, da Husholdmesteren kom ind, og spurgte, hvad han befalede at spise? — Ismael kunde ikke saa let glemme sin forrige Stand og Levemaade. Han forlangte strax en Stør og et Par andre dyre Fisk; og det gottede ham ret, at han endelig engang kunde spise sig mæt i saadanne Fisk, som han til den Dag kun havde kiendt af Udseende, og ved det daglige Arbeide, som de gav ham. Nu spiste han da ogsaa saa stærkt af Fisken og andre gode Retter, foruden kostelige Frugter, Dadler, Oliven og Granatæbler, at han for første Gang i sit Liv følte sig besværet af et Maaltid. Men den Sygdom gik snart over

igien; og Ismael holdt sig for det lykkeligste Menneske paa Jorden.

Om Aftenen samledes en Flok deilige Piger fra Georgien og Circassien, der maatte synge og dandse for ham. Overalt i Paladset, hvor han vendte sit Die hen, var der saa megen Rigdom og Pragt, at han ved at betragte alt dette undertiden glemte at blinke. Dog faldt det aldrig den gamle Noserat ind, at det var nogen Anden, end hans Søn; og da Manden netop skulde giøre en Reise til Hoffet, overlod han sit Slot, og Alt hvad dertil hørte, til Sønnens Raadighed. I fiorten Dage levede Ismael i Overflødighedens høieste Nydelser; han gik i glimrende Sale, omringet af Slaver og Slavinder, der søgte at giette alle hans Ønsker; hans Maaltid blev fremsat paa Fade af Guld og Sølv, og hver Dag havde han det bedste Vildt, de kostbareste Fiske, de sødeste Frugter paa sit Bord, hvor om Aftenen vellugtende Voxlys udbredte en straalende Glands, og speilede sig i de konstigt slebne Pocaler, med herlige Vine og med kølende Drik. Duften fra de fyldte Blomsterkurve blandede sig med den fine Vellugt, der i tynde, neppe synlige Skyer strømmede ud fra ophængte gyldne Røgelsekar; og en velklingende Musik lød under hans Maaltid, til Slavindernes Dandse, og medens han talte til sine Giæster.

Men det varede ikke længe før Ismael følte ved sig selv, at han aldrig var fuldkommen tilfreds. Det var ham en stor Plage, at han uophørligt skulde blinke med Dinene, og hver Gang et Menneske saae nøie paa ham, vaagnede Frygten hos ham, at Bedrageriet skulde opdages. Omsider begyndte han ogsaa stærkt at kiede sig, fordi han reent manglede Arbeide. Han tænkte da ved sig selv: „Du maa tage dig noget alvorligt for;“ men der vilde ikke falde ham andet Arbeide ind, end hans gamle Sysel. Han befalede da, at der skulde foretages en stor Fiskefangst paa en Sø i Nærheden; og da han var kommen ud paa Baaden, begyndte han selv, til sine Folks store Forundring, at tage en Haand med i Værket som en øvet Fisker. Man giorde en rigelig Fangst; og nu blev Ismael først rigtig

fornøiet; det var noget, han forstod og var vant til. Han kunde slet ikke begribe, hvorledes han før kunde blive kied af dette Arbeide; og ingen Mad smagte ham bedre, end den Fisk, han selv havde været med at fange. I flere Dage blev han ved dermed, og saaledes traf ogsaa den gamle Noserat ham, da han kom hiem fra sin Reise. „Det kan være godt nok, at Du engang imellem morer dig med at fiske," sagde han, „men jeg hører, Du giør ikke Andet fra Morgen til Aften; og det synes mig, at Du vel kunde tage dig noget nyttigere for." — „Er det ikke noget nyttigt at fiske?" raabte Ismael, og forsvarede sin gamle Næringsvei med saa megen Varme, at han reent glemte at blinke. Men pludseligt faldt det ham ind, og nu fik han en Skræk, som om han saae tusinde Sværd imod sig. Han blev baade rød og bleg, stammede, blinkede og blev taus. Den Gamle tænkte, at han nu havde indseet sin Uret; han opmuntrede ham til at danne sin Aand ved Læsning, samle vise og lærde Mænd omkring sig, og øve sig i noget bedre, end hver Dag at fange Fisk, for siden at spise dem.

Ismael lovede at følge hans Raad, og tænkte ved sig selv: „Ja, det er jo det, jeg selv altid har ønsket mig: at kiende og forstaae noget mere, end min stakkels gamle Haandtering." Han begyndte nu ret ivrigt at læse, og lukkede sig inde i et Værelse paa Slottet, fuldt med Bøger. Her kunde han sidde i Ro, og behøvede ikke at blinke; Tiden blev ham heller aldrig lang, men han følte dog snart med Bekymring, at han ikke forstod det Halve af hvad han læste, fordi hans Forstand var udannet, og han aldrig havde nydt ordentlig Undervisning. Engang faldt et Skrift ham i Haanden, som begyndte med disse Ord: „Saa mange Trin, som Du stiger op ad Lykkens Stige, lige saa mange maa Du stige ned igien; men Kundskabens Stige naaer op til Himmelen, og naar engang de Riges og Mægtiges Palladser styrte sammen over deres Hoveder, stiger de Vises Berømmelse bestandigen høiere og høiere." — „Det er et Varsel fra Propheten!" raabte Ismael; „hvad hielper det mig, at jeg i al denne Herlighed gaaer som i en evig Ruus, der bag efter giver Hovedpine og

Mavesmerter? — Og saa den evige Blinken, og Frygt for, at det skal blive opdaget, hvem jeg er! Nei, at drikke af Kundskabens Brønd, at høre sit Navn paa alle Læber, at prises for sit Vid og sine udødelige Værker, det er en Lykke, som overgaaer Alt, hvad Rigdom kan skienke; for den vilde jeg gierne give det halve af min Levetid!"

„Jeg tager dig paa Ordet!" raabte i det samme Aanden Tiraban, der traadte ind i Værelset med Dalla Mutaleha. „Hvorledes!" sagde Feen, „kan mine rige Gaver ikke være dig nok? Hvad kan du savne i al den Nydelse, der omgiver dig?" — „Jeg veed ikke," sagde Ismael; „men der er noget, som fattes mig; jeg er ikke mig selv, og denne Blinken med Øinene, som jeg er tvungen til, forstyrrer al min Lykke." — „Du har Ret! jeg vil skienke dig en bedre," sagde Videnskabens Aand, „i Stedet for de Rigdomme, som Feen nu tager tilbage, vil jeg giøre dig til den lærdeste Mand paa Jorden. Men Du maa følge mig bort herfra; Videnskaberne bo ikke under forgyldte Tage." Ismael svingede sig op bag ved ham paa den vingede Hest, og med Vindens Hurtighed førtes han langt bort fra Ormus og den persiske Havbugt. Men næste Morgen fandt Noserats Slaver Liget af hans Søn, som Feen havde bevaret, og nu atter havde ombyttet med Ismaels kraftige Legeme. Sorgen kom kun nogle Maaneder sildigere til den rige Mands Palads.

Ismaels nye Bolig var en tarvelig Hytte i Nærheden af den store Stad Teheran. Den laae ved Bredden af en lille Flod, var forsynet med Alt, hvad der hører til Livets Nødvendigheder, og tillige med en Mængde Bøger. „Dette Huus," sagde Tiraban, „og de kostbare Skatte, som det indeholder, tilhører dig. Men vil Du samle Viisdom, saa lær at tvivle, før Du troer noget. Den, der ikke tvivler, undersøger intet; den, der intet undersøger, opdager ingenting, og kan aldrig i Sandhed blive en viis Mand. Jeg oplyser nu din Forstand," blev han ved, i det han strøg sin Haand over Ismaels Hoved; „men kom ihu, at din halve Levetid nu til-

hører mig." Derefter kastede han sig paa sin himmelske Ganger og forsvandt.

Paa faa Aar blev Ismael berømt for sin umaadelige Lærdom. Persiens første Lærde tilstod, at de ikke kunde maale sig med ham. Hans Værker i alle Videnskabs-Fag udbredte sig blandt Folket, og man gav ham Navnet Mouktehad, der betyder, at han var Mester i to og halvfierdsindstyve Videnskaber. Dette var den høieste Ærestitel, en lærd Mand kunde opnaae, og det blot ved Folkets Stemme. Mægtige Fyrster opsøgte den berømte Mand, og gientoge hans Ord, som om de havde været Prophetens; alle Folk higede efter at see ham og høre ham tale, og de største Vise i Asien reiste over Land og Sø, for at hente Raad hos ham.

Men det varede ikke længe, før Ismaels Lykke vakte Misundelse. Der blev udspredt om ham, at han ikke selv havde forfattet de Skrifter, som han udgav; men at han havde fundet gamle Vises Haandskrifter, hvoraf han tog al sin Lærdom. Intet bliver hurtigere udbredt og lettere troet, end onde Rygter. Det varede ikke længe, da vilde Folk neppe mere hilse Ismael, naar han vandrede om i den store Stad Teheran, hvor man før havde modtaget ham med saa megen Hæder. En og Anden spottede ham offentlig, og hvert Ord han sagde, blev galt udtydet. Alt dette gik ham nær til Hierte; han trak sig tilbage fra al Omgang med Mennesker, og levede i Eensomhed ved Bredden af den lille rolige Flod. Engang seilede en Baad tæt forbi hans Have, og der hørte han ubemærket, hvorledes en ung Pige forsvarede ham imod den Spot og de Usandheder, som de Andre i hendes Følge yttrede om Ismael og hans Skrifter. Det gav hans Hierte Trøst; Pigen behagede ham; han erfarede, hvor hun havde hiemme, gik til hendes Fader, og forlangte hende til Ægte. Hun blev hans Hustru, og han førte nu et stille, lykkeligt Liv. Han dyrkede sin Have, fiskede i Floden, opdrog sine Børn og underviste dem i nyttige Kundskaber. Naar han om Aftenen sad udenfor Hytten og glædede sig ved at betragte den Skat, der nu tilhørte ham, den unge venlige Kone, og de sunde,

muntre Børn, der legede omkring ham: da følte han sig tilfreds og langt lykkeligere, end dengang, da han levede i ødsel Overflødighed i Noserats prægtige Slot, eller da hans Navn lød med Berømmelse fra Alles Læber, og da man priste hans Lærdom ved Fyrsternes Hof, som i Folkets Forsamlinger.

En Række Aar var saaledes gaaet hen; da faldt Ismael en Dag afmægtig om i sin Have. Hans Kone ilede ham til Hielp, og alle hans Børn samledes om ham, paa hans ældste Søn nær, som var gaaet til Byen. I det Ismael vaagnede, saae han Tiraban og Mutaleha staae ved hans Side. Feen holdt i sin Haand Blomsten Gulbad, hvis Gift er saa stærk, at den dræber det Menneske, som den viftes hen over og som indaander dens Duft. „Ismael!“ sagde hun, „for at blive berømt, har Du offret din halve Levetid. Din Dødstime er kommen, og din Udødelighed vil nu begynde.“ — „Hellige Prophet!“ raabte Philosophen, „skal jeg dø, nu, da jeg netop har lært at leve og at glæde mig ved Livet?“ — „Saa er det!“ svarede Mutaleha, og vilde bevæge Blomsten henimod ham. „Holdt!“ raabte han, „tov dog kun til i Morgen, at jeg ogsaa kan see min ældste Søn hos mig.“ — „Det er ikke mueligt, sagde Tiraban; „kun paa een Betingelse kan jeg forlænge dit Liv i tre Dage; det er, at Du opgiver din Navnkundighed og din Berømmelse hos Efterverdenen.“ — „Kun tre Dage!“ raabte den Døende, „og for dem skal jeg opgive det store Navn, som jeg saalænge har arbeidet for! — Dog — jeg kan ikke dø, uden at have seet min elskede Søn. Kolde, hjerteløse Aand! Du har bedraget mig, ligesom den Fee, der skienkede mig Rigdom. Saa tag da ogsaa Du dine Gaver igien! Lad mig dø ubekiendt, for at jeg endnu i tre Dage kan leve i mine Elskedes Kreds.“

„Ismael!“ sagde Aanden, „dit ædle Sindelag har vundet Seier over vore Beslutninger. Nyd endnu længe uforstyrret din Lykke. Lev for Videnskaben, for Naturen, for dem, som Du elsker! Du har offret en glimrende Lykke for at befries for en ubetydelig Tvang; Du vilde offre din Berømmelse for tre korte Levedage. I Fremtiden vil Du erkiende, at det ikke er for at vinde Roes og Hæder man skal dyrke Videnskaber

og søge Lærdom. Kun den Glæde, som Aandens Oplysning og Forædling skienker Mennesket, skal være Maalet for hans Stræben." — „Og hvem af os To har vundet i denne Prøve?" spurgte Feen. — „Ingen, eller vi begge;" svarede Tiraban „Fiskeren fra Ormus har lært os, at Rigdom og Hæder er intet at agte mod Fred i Sielen og Kiærlighed i Hiertet."

46.

Elverdybet.

Et engelsk Eventyr fra Lancashire.

Der levede engang i Nord-England en Møller, som hed Ralf; han sad en Høstaften ved Arnestedet med sin Kone, og var ilde tilmode, fordi hans Qværn maatte hvile, og Mølle-hiulet ligge saa stille som en Muur af Mangel paa Vand. „Havde man endda Lov til at gaae ud paa Spor efter en Hare, eller man kunde hente sig et Par Ænder hiem fra Mosen, saa havde man dog lidt Tidsfordriv, og behøvede ikke at sidde med Hænderne i Skiødet," sagde han; „men saadan noget under Herskabet aldrig os Bønder; og siden Frøkenen deroppe er bleven trolovet med sin Fætter, kan man aldrig vide sig sikker for at møde den unge Ridder derude." — „Det er ret godt, at du ikke længer tør vove dig ud paa de Veie," sagde Konen; „saa skal jeg da ikke være bange for, at du farer vild, og kommer hen i Elverdybet, hvor der kunde møde dig alleslags Ondt." — „O, for den Sags Skyld," sagde Molleren, „Hexe og Trolde og Elverfolk, dem bryder jeg mig kun lidt om, lad dem komme, saa mange der lyster; havde de, der byggede Mollen, tænkt som jeg, saa laae den der langt inde, og havde Overflødighed af Vand, medens vi nu ligge paa det Tørre." — Konen tyssede paa ham, og sagde: alle Folk

i Egnen undrede sig dog over, hvor de turde bve saa nær „det stille Folk," og dersom han blev ved at tale paa den Maade, gik det heller aldrig godt. Men Møllerен havde nu i sit vrantne Lune netop Lyst til at drille sin Kone; han reiste sig op, satte begge Armene i Siden, og sagde: „Vil de mig noget, saa er jeg her!" Da slog Konen Hænderne sammen af Angest, og paastod hun havde hørt Nogen lee høit udenfor Vinduet. Møllerен vilde ikke vide noget deraf at sige; men Konen kunde længe ikke falde i Søvn den Nat, ved at tænke derpaa.

Ikke lang Tid efter gik Ralf en Aften ud i Krattet, for at hente lidt Brændsel hiem. Der faldt en tyk Taage, som blev tættere og tættere, jo mere han gik ned ad Bakke; men han var godt kiendt med hver Busk og Træ, og kunde ikke gaae vild. Da hørte han der puslede Noget i Løvet, og der lød en sagte Piben; han kiendte strax at det var af en Hare, kastede sin Dragt Brænde paa Jorden, og tænkte, han kunde fange den eller træffe den med noget. Men Haren sprang i det samme op, og gav sig til at løbe, og Møllerен bagefter; af og til standsede den, saa at han var den ganske nær, men hver Gang, han tænkte: nu har jeg den, saa var den atter borte. Paa den Maade kom han langt ind i Krattet og ned i den dybe Dal, hvor Mølleaaen havde sit Udspring; den strømmede ud fra en af de høie, mørke Fieldvægge, som næsten rundt om indesluttede Dalen, og styrtede sig nedad med Brusen og Skummen. Maanen var staaet op, og kastede hist og her et underligt Skiær i Taagen; men Ralf mærkede ikke til noget, han tænkte kun paa Haren. Endelig naaede han den virkelig, og greb den i Halen; den reiste sig op, men saa var det ingen Hare — det var et underligt sort Dyr, med gloende Øine, som den vendte lige imod ham, og en stor Mund, der trak sig til Siderne, som om den grinede ad ham. Da blev Møllerен næsten til Steen af Skræk, han slap Dyret, og det foer atter frem; Alting løb rundt for ham, og han maatte nu følge efter imod sin Villie, indtil han kom lige ned i Elverdybet, ved en

Hule i Klippen, hvor det blev sagt, at Elverfolkene havde ders Samlingssted.

Taagen havde imidlertid fordeelt sig, og han saae klart i Maaneskinnet baade Vandfaldet og Elverhulen. Nu blev det ham tydeligt, at en ond Aand havde lokket ham derhen. Han rystede af Skræk, Tænderne begyndte at klappre i Munden paa ham, og der feilede meget i, at han var saa stor en Helt, som hiemme i sin Stue. Da hørte han en Lyd, som naar mange Hunde give; en ganske lille Mand i hvide Klæder tittede ud af Hulen; da han saae Molleren, iilte han tilbage, og strax efter mylrede en utallig Mængde smaa Elverfolk frem fra alle Sider. En af dem steg op paa en firkantet Steen, som Folk kaldte Elverstolen; de Andre stillede sig rundt om ham, og ventede paa, at deres Konge vilde tale. „Det er heldigt for Os," begyndte han, „at Vi har faaet den kiække Møller herhid; han har selv sagt, at han hverken er bange for Hexe eller Trolde; han kan udrette Vort Ærende." Derpaa vinkede han, Ralf maatte gaae nærmere, og saae nu, at den lille Mand var stygg og gammel; guulgrøn i Ansigtet, med en lang Næse, og bitte smaa graae Øine. „Ralf!" sagde han, „dit frække Overmod havde fortient en haard Straf; men Vi eftergive den af kongelig Naade, naar Du vil giøre din Ed paa, at udføre hvad Vi paalægge dig inden tre Dages Forløb." Der blussede en svovelblaa Flamme frem af Jorden, Ralf maatte holde sin Haand over den, og love at giøre, hvad de forlangte. Da istemmede alle de Smaa med fine sølvklare Stemmer en Sang, der lød skiønnere end Alt, hvad Molleren nogentid før havde hørt; og han kunde tydeligt skielne disse Ord:

„Elverdronningen, ung og skiøn,
Ridderens Hustru blev i Løn.
Elverkongen, en Ridders Søn,
Snarlig som Jordens Børn maa døe,
Hvis ei han vinder en jordisk Mø."

„Du hører det," sagde den stygge lille Konge, „jeg maa døe, og det inden tre Nætter ere forbi, hvis en jordisk Mø ikke inden den Tid lover mig sin Tro. Gaae til Eleonore, Ridder

Byrons Datter, bring hende dette, og før hende her ned inden den Tid jeg har nævnt. Skeer det ikke, skal din Død blive dig vis." Med disse Ord stak de ham en lille Tavle i Haanden, sagde ham, hvad han skulde giøre dermed, og gave ham Lov til at forsøie sig bort. I samme Øieblik, som Molleren hørte, at han kunde gaae, ilede han op fra Dybet, giennem Skoven, over Krat og Tiern, saa stærkt ham kunde, indtil han naaede sit Hiem. Barhovedet, med Haaret fuldt af Løv, og graa som Aske i Ansigtet af Skræk, traadte ham ind til sin Kone. „Vor Herre bevare os!" raabte hun, „hvad er der mødt dig? Har du været i Elverdybet? Har du seet Noget der? Har du truffet paa den sorte Hund?" — Saaledes vedblev Konen at spørge; men det varede længe, inden hendes Mand kunde svare, og endnu længere, inden den forfærdede Kone kunde troste ham, og bringe hans Sind til Ro.

Frøkenen paa Herregaarden, den skiønne Eleonore, havde siden hendes Barndom været trolovet med hendes Fætter, Oliver, en ung smuk Ridder, kiæk i Feide, og øvet i alleslags Vaabenkonster. Eleonore var ham inderlig kiær, og han vilde intet Øieblik betænke sig paa, at gaae i Kamp for hende, enten det saa var paa Liv og Død til hendes Forsvar, eller i Ridderspil til hendes Navns Ære. Eleonore holdt af ham, som af en Barndomsven, men hun blev hverkem glad eller bedrøvet naar han kom eller gik. Naar ham var der, gik Talen næsten uafbrudt mellem ham og de andre Mænd om Kamp, Jagt og Vaabenfærd; da listede hun sig ud fra Hallen til den stille Lund, eller til sit eensomme Kammer, og vilde heller lytte til Fuglenes Sang i Træerne, end til de stridbare Mænds Tale. Engang, da Maanen skinnede ind igiennem hendes Vindue, viste der sig et Billede for hende, som en ung og deilig Mand i en hvid Klædning, og med en grøn Qvist i Haanden. Skikkelsen gled hende sagte forbi, saae hende ind i Øiet, nikkede til hende, og forsvandt. Efter den Tid saae hun hver Nat i Drømme det skiønne Billede, og det forekom hende, at den unge Mand stod i Elverdybet, og vinkede hende derned.

En Aften sad hun atter allene paa sit Kammer, og tænkte

paa, om hun da aldrig mere skulde see ham med aabne Øine. Da bankede det paa hendes Dør. I ganske underlige Tanker lukkede hun op, og da var det ingen Anden end Møller Ralf, der stod for hende i sine Søndagsklæder, bukkede meget forlegen, og bad om Forladelse for sin Dristighed. „Hvad er dit Ærende?“ spurgte hun. Molleren snakkede længe frem og tilbage, og vidste ikke hvordan han skulde komme frem dermed; endelig blev hun utaalmodig, og vilde, han skulde sige det reent ud. Saa kom det da frem: „om hun inden den følgende Nat vilde følges med ham ned i Elverdybet, paa hiin Side af Skoven, forbi Vandfaldet — og, hvis hun ikke vilde, var han dødsens og en fordømt Mand.“ Ved disse Ord gav han sig til at græde som et Barn. Men Frøkenen sagde forundret: „Til Elverdybet?“ og hun spurgte videre: „Hvis jeg nu gaaer, vil du saa være min Beskytter, og værge for mig i al Fare?“ — „Hvis Frøkenen vil gaae?“ spurgte Ralf overrasket af Glæde, og spærrede sine smaa Øine saa høit op, at hun nær var bleven bange for dem. Han lovede hende alt mueligt, og meer end han ventede at kunne holde; men han tænkte: „Faaer jeg hende kun med, saa frelser jeg dog mit eget Liv.“

Hun spurgte derpaa: fra hvem hans Ærende var? „En Fremmed har hvisket det i mit Øre,“ svarede han. „Men, det er jo forbudet hver Christensiæl, at komme i Elverdybet efter Solens Nedgang,“ sagde Eleonore. Da blev Molleren paa Ny bange; forsikkrede det gialdt hans Liv, hvis hun ikke gik med; og endelig rakte han hende nu ogsaa den lille Tavle, som han havde stukket i sit Belte, men reent havde glemt i sin Frygt og Forlegenhed. „Det ligner jo et Kiærlighedsbrev,“ sagde Frøkenen, da hun havde kastet sine Øine derpaa. „Ja, jeg skulde bede Jer at skrive et Svar derpaa,“ blev Molleren ved, „og kaste det ned i Strømmen under Jeres Vindue, saa vil han nok finde det, som skal have det.“ — „Det er godt,“ sagde Eleonore, stak Tavlen paa sit Bryst, lod ham gaae, og bød ham komme næste Aften til bestemt Tid.

Saasnart han var borte, tog Eleonore igien den lille Tavle frem, gik hen til Vinduet og skrev i Maaneskinnet det

eneste Ord derpaa: „Dfn.“ Til hendes store Skræk var det som om Bogstaverne brændte i Lue, og derefter faldt en Draabe Blod paa dem, som slettede Skriften ud. „Skal Pagten skrives med Blod?“ sagde hun gysende, „Nei, saa farvel! Saa er du ikke fra den lyse Himmel! Er du Een, som den evige Barmhiertighed kan naae, saa er jeg din — men jeg gior ingen Pagt med Blod!“ Hun skrev nu det samme Ord paa et andet Blad, men Bloddraaben slettede atter Skriften ud. „Nei, aldrig, endskiondt jeg elsker dig!“ raabte hun, og skrev det nu tredie Gang; da blev Skriften staaende uforandret, og hun kastede hurtigt sit Svar ned i Strømmen.

Næste Aften til den bestemte Tid kom Mølleren og afhentede hende. I Stilhed vandrede de frem giennem Skoven, hvor Maanen skinnede ned mellem Grenene, medens Vinden blæste det halvtorrede Løv til alle Sider. De vandrede ned i Dybet, til Vandfaldet, og stod endelig nærved den mørke Hule. „Nu maa jeg gaae, Frøken!“ sagde Mølleren, „her er Stedet: men jeg faaer paa ingen Maade Lov till at blive hvor I er.“ — „Er det at holde Ord?“ sagde Eleonore; „Jeg beder dig i det mindste at blive gamske nær herved, saa at du kan høre naar jeg kalder — og kom da paa Øieblikket!“ — lagde hun til med kiendelig Engstelse. „Ja, Gud bevare's!“ sagde Mølleren, „det maa I aldrig tvivle paa!“ Men han lovede det, som han slet ikke havde i Sinde at holde. Han vendte sig og gik, og saasnart ham var lidt borte, ilede han afsted, alt hvad han kunde, glad ved at ham havde frelst sit eget Liv. Eleonore hørte det; hun lyttede til hans Fodtrin, og jo fiernere de lød, jo mere bævede hendes Hierte. Hun vilde følge efter ham, men det var ligesom hun var lænket til Stedet. Da hørte hun et Suk, og mærkede, der var Een i hendes Nærhed. En sagte, men velklingende Røst hvisked i hendes Øre: „Du har forskudt din Beiler; en Anden har optaget dit Svar.“

„En Anden?“ spurgte Pigen, „og hvem er Du?“ — „Han, som du har seet i dine Drømme, som har omsvævet din Sovn, og som længe har elsket dig,“ svarede Stemmen. Da

vaagnede atter Eleonores Mod; og Stemmen blev ved: „Hvorfor har du ikke adlydt? hvorfor har du ikke beseglet vor Pagt og min Lykke?“ — „Fordi den var vanhellig:“ svarede hun med Fasthed, endskiøndt hun skiælvede som Løvet over hende. „Skriv det Ord igien med dit Blod,“ sagde han, „ellers mister jeg dig for evig, og maa døe endnu i denne Time. Skriv, eller du tilhører den Anden, som har fundet Bladet.“ — „Og hvem er det?“ spurgte hun. „Han, som du først har givet din Tro,“ var Svaret. Da vaklede hendes Hierte, og hun spurgte: „Hvem er da Du, som frister mig saa mægtigt?“ —„Skriv! mens det er Tid!“ raabte Stemmen, og blev nu mindre velklingende. „Alle disse Elverfolk ere mine Slaver; og dog er jeg ikke udødelig, thi min Fader var en af Jordens Sønner. Giv mig din Tro og din Lykke, saa kan jeg leve; hvis ikke maa jeg døe, naar Skyggen heelt overdækker hiin mørke Steen i Hulen. Min eller hans?“

Da var det for Eleonore, som om hun følte en kold Haand paa sin Pande, og hun udstødte et høit Skrig. I det Samme skiltes Grenene ad over hendes Hoved, og stærke Fodtrin steg ned i Dybet. Hun kastede sine Øine til Elverstolen; den sidste Straale af Maanen veg bort fra den, og den var indhyllet i Mørke; et sagte Suk lød ved hendes Side, og derpaa var det, som om en stor Vægt blev lettet fra hendes Hierte. Hun vendte sig om, og Oliver stod ved hendes Side. „Hvordan kommer Du her,“ sagde han, „i Elverdybet paa denne Tid?“ Eleonore kunde endnu ikke svare. Oliver havde været paa Jagt i Skoven, havde seet Møllerен komme op fra Dybet, og fare ham forbi, som i stor Skræk; da havde han nærmet sig, hørt hendes Skrig, og var ilet hende til Hielp. „Jeg har i Dag fundet et Blad med din Haandskrift,“ sagde han; „det har jeg giemt paa mit Bryst, og det har været en Stierne, som har ledet mig til din Frelse.—Men hvem var det, der stod ved din Side?“ spurgte han videre. — „Jeg vil fortælle dig Alt,“ svarede hun, „lad os blot komme bort herfra.“

Han tog hende paa sine Arme, og bar hende op fra det farlige Sted; da fik hun atter Mod og Kræfter, vandrede

rolig hiem ved hans Side, fortalte ham om sine Drømme og om den skiulte Beiler, som hun havde været nærved at binde sig til. Begge trøstede sig med, at han vel nu var død. Men Oliver havde lært af Elverkongen, at Mod og Kiækhed allene ere ikke nok til at vinde en ung Piges Hierte; og han bragte det snart saa vidt, at hans Billede stod for hendes Tanker og Drømme, ligesom før den hemmelige Beilers fra Elverdybet. Mølleren maatte nu frem og forklare Alt hvad der var mødt ham dernede; og da han beskrev den lille, stygge Konge med den lange Næse, og det gulgrønne Ansigt, da saae hun til sin Kiæreste, den unge smukke Ridder, og følte nu dybt i sit Hierte, at her var intet Blendværk, men kun Sandhed og Troskab.

47.

Armod og Ydmyghed.

En Legende.

Der var engang en Kongeson; han var altid tankefuld og sorgmodig. Al den Herlighed og Pragt, hvori han levede, kunde ikke glæde hans Sind, ingen Høitid, ingen Lystighed kunde opmuntre ham. Naar hans Faders Slot straalede af tusinde Lys, og hans Brødre fornøiede sig ved Dands og Musik i de høie Sale, sad han helst allene i sit Værelse, og tog ingen Deel heri, fordi han tænkte paa, hvor mange Lidende og Bedrøvede der fandtes andre Steder paa Jorden. Alle Folk viste ham stor Hæder og Agtelse; men han sagde: „Hvormed har jeg fortient det? Jeg har jo aldrig udrettet noget Stort i Verden!“ — Allerhelst vandrede han omkring paa eensomme Steder, og saae da ofte op til Himlen, naar den var klar og blaa. Saaledes gik han engang paa Marken; og da

sukkede han, og sagde: „Hvor der dog maa være deiligt der-oppe i Himlen!“ Og hans Siæl længtes inderligen efter at komme der, hvor han haabede, alt det skulde aabenbares for ham, som han nu saa tidt tænkte paa, og som Ingen kunde forklare ham. Da kom der en gammel fattig Mand gaaende, og Kongesønnen saae paa ham, og spurgte ham: „Hvorledes kan jeg vel komme op i Himlen?“ Manden svarede: „Ved Armod og Ydmyghed! — Tag mine daarlige Klæder paa, gaae i syv Aar omkring i Verden, og lær at kiende dens Elendighed; tag aldrig imod Penge: men naar Du hungrer, da bed med-lidende Hierter om et Stykke Brød. Paa den Maade vil Du nærme dig til Himlen!“ — Da tog Kongesønnen sin prægtige Kiole af, og hængte Betlerens Kappe om sig, gik ud i den vide Verden, og led megen Nød. Han modtog Intet, uden Lidt at spise; han talte ikke med Nogen, men bad hver Dag til Gud, at han engang vilde tage ham op i sin Himmel. Da de syv Aar vare forbi, kom han tilbage til sin Faders Slot; men Ingen kiendte ham, saa mager og bleg var han bleven. Han sagde til Tienerne: „Gaaer og siger mine For-ældre, at jeg er kommen igien!“ Men Tienerne troede, han var en gal Mand eller en Bedrager; de loe og lode ham staae. Da sagde han: „Gaaer og siger til mine Brødre, om de ville komme herned; jeg vilde saa gierne see dem endnu engang.“ Men det vilde Tienerne heller ikke; dog endelig gik En af dem til Kongens Sønner og sagde, der var en Tigger i forrevne Klæ-der, som gav sig ud for deres Broder; men de troede det hel-ler ikke, og ingen brød sig videre om ham. Da skrev han et Brev til sin Moder og fortalte hende al sin Elendighed; men han sagde ikke, at han var hendes Søn. Dronningen ynkedes, og lod ham anvise en Plads under Trappen, og befalede en Tiener, daglig at bringe ham Mad. Men den Tiener var et slet Menneske, og sagde: „Hvad skal en Tigger med saa god Mad!“ Han beholdt den selv; og bragte den udtærede Syge intet uden Vand og Brød. Heraf levede han i nogle Dage, og var meget taalmodig derved. Men da hans Svaghed tog til, og han mærkede, det led imod Døden, bad han Tieneren

at hente en Præst, der kunde skrifte ham. Tieneren lod sin Dreng gaae ud i Byen for at hente Præsten; men da Drengen sagde, det var til en pialtet Stodder, som laae under Trappen, varede det længe, før Nogen vilde komme. Da nogle Timer vare forløbne, begynder Klokken i den nærmeste Kirke af sig selv at ringe til Messe; og da nu endelig Præsten kommer til den fattige Mand under Trappen, ligger han der med lukkede Øine og smilende Træk, og er død. I den ene Haand holder han en Rose, i den anden en Lilie, og ved Siden af ham ligger et Papir, hvorpaa hans Historie er opskrevet. De lagde ham paa Kirkegaarden; og da han var begravet, voxede Rosen op paa den ene Side af hans Grav, og Lillien paa den anden Side.

48.

Pigen uden Hænder.

En Møller var efterhaanden kommen i Armod, saa at han ikke eiede andet end sin Mølle og et stort Æbletræ, som stod bag ved den. Engang var han gaaet ud i Skoven for at hente Brænde, da traadte der en gammel Mand hen til ham og sagde: „Hvorfor vil Du evig plage dig med at hugge Brænde? Jeg vil giøre dig rig, og Du kan til Giengield love mig det, der staaer bag ved din Mølle; om tre Aar kommer jeg og henter det.“ Molleren tænkte: „Det kan jo ikke være andet end mit Æbletræ;“ og han sagde ja, og forskrev det til Manden. Han loe ved den Handel, og gik sin Vei, og Molleren gik ogsaa hiem. Der kom hans Kone ham hastigt imøde og sagde: „Hør, Mand! hvorfra kommer den store Rigdom i vort Huus? Alle Kister og Kasser ere fulde, og intet Menneske har bragt Noget herind.“ Molleren svarede: „Det

skal jeg sige dig: der mødte mig en gammel Mand i Skoven, og fra ham kommer det; til Giengield har jeg forskrevet til ham det, som staaer bag ved Møllen." — „Ak, Mand!" sagde Konen forskrækket, „det vil blive en slem Sag, det har været Fanden, Du har mødt, og han har meent vor Datter dermed; hun stod just dengang lige bag Møllen og feiede Gaarden."

Møllerdatteren var en smuk og meget from Pige, og hun henlevede de tre Aar i Gudsfrygt og uden Synd. Da nu Dagen kom, at den Onde skulde hente hende, vaskede hun sig reen, og giorde en Ring omkring sig med Krid. Fanden kom ganske tidligt om Morgenen; men han kunde ikke komme hende nær. Ganske vred sagde han til Molleren: „Tag alt Vand bort fra hende, saa at hun ikke mere kan vaske sig, for at jeg kan faae Magt over hende." Molleren var bange for ham, og giorde det. Næste Dag kom Fanden igien; men Pigen havde grædt paa sine Hænder, og de vare ganske rene. Da kunde den Onde endnu ikke komme hende nær. Nu blev han rasende, og sagde til Molleren: „Hug Hænderne af hende, for at jeg kan tage fat paa hende." Men Molleren forfærdedes, og svarede: „Hvor kan jeg hugge Hænderne af mit eget Barn!" Da truede den Onde ham og sagde: „Hvis Du ikke gior det, saa er du min, og saa har jeg dig selv." Herover blev Faderen angest og lovede Diævelen, at adlyde ham. Han gik hen til Pigen og sagde: „Mit Barn! hvis jeg ikke hugger begge dine Hænder af, saa fører Diævelen mig selv bort; jeg har i min Angest lovet ham det, og beder dig om Forladelse derfor." Hun svarede: „Fader! I faaer giøre med mig, hvad I vil; jeg er jo Eders Barn." Derpaa rakte hun begge sine Hænder frem, og lod ham hugge dem af. Diævelen kom tredie Gang, men hun havde grædt saa længe og saa meget paa Stumperne, at hun endnu var ganske reen. Da maatte han vige bort, og havde tabt al Ret over hende.

Nu sagde Molleren til sin Datter: „Jeg har vundet saa stor Rigdom ved dig; jeg skal i alle dine Levedage holde dig saa kostbart som mueligt." Men Datteren svarede: „Nei, Fader! her kan jeg ikke blive. Jeg vil gaae ud i Verden;

medlidende Mennesker ville nok give mig, hvad jeg behøver." Derpaa lod hun dem binde Armstumperne i et Klæde, som hun hang paa Ryggen, og ved Solens Opgang gik hun bort, og blev ved at gaae den hele Dag, indtil det blev Nat. Da kom hun til en kongelig Have, og i Maaneskinnet saae hun at den var fuld af Træer med de skiønneste Frugter; men der var en Vandgrav uden om Haven. Og da hun Intet havde nydt den hele Dag og var meget sulten, tænkte hun: „Ak, gid jeg var derinde, at jeg kunde spise lidt af disse Frugter, ellers maa jeg reent vansmægte." Da lagde hun sig paa Knæ, og bad inderligt til Gud. Paa engang kom der en Engel, han lukkede en Sluse i Vandgraven, saa at den blev tør, og hun kunde gaae igiennem den. Hun gik da ind i Haven, og Engelen fulgte efter hende. Hun saae et Træ med deilige Pærer, som hun fik Lyst til; men de vare alle talte. Der gik hun hen og spiste med sin Mund en af Træet, for at stille sin Hunger. Gartneren saae det, men fordi Engelen stod hos hende, var han bange, og tænkte, det var en Aand, og raabte ikke, og sagde det heller ikke til Nogen. Da hun havde spiist Pæren, var hun mæt deraf, og nu skiulte hun sig imellem Buskene. Kongen, hvem Haven hørte til, kom næste Morgen derned; da talte han paa Træet, og fandt, at een af Pærerne manglede. Strax spurgte han Gartneren, hvor den var bleven af? den laae ikke under Træet, og var dog borte. Gartneren svarede: „I Nat kom der en Aand, som ingen Hænder havde; den spiste Pæren lige af Træet med sin Mund." Kongen sagde: „Men hvordan er den Aand da kommen over Vandet, og hvor er den gaaet hen?" Gartneren svarede: „Der kom En i en snehvid Klædning fra Himmelen, han traf Slusen for og stemmede for Vandet; og siden jeg saae, at det maatte være en Engel, blev jeg bange, og turde hverken spørge eller kalde paa Nogen. Derpaa gik Aanden igien tilbage ud af Haven." Kongen sagde: „Tilkommende Nat vil jeg selv vaage hos dig."

Da det nu blev mørkt, kom Kongen ned i Haven, og bragte en Præst med, som skulde tale til Aanden. De satte sig begge under Træet og passede paa. Ved Midnat kom Pigen

krybende frem mellem Buskene, gik hen og spiste igien en Pære af Træet med Munden. Ved Siden af hende stod Engelen i den hvide Klædning. Da traadte Præsten frem og sagde til hende: „Er Du kommen fra Gud, eller fra denne Verden? Er Du en Aand eller et Menneske?“ Hun svarede: „Jeg er ingen Aand, men et stakkels Menneske, der er forladt af Alle, uden af Gud.“ Kongen sagde: „Er Du forladt af hele Verden, saa vil jeg ikke forlade dig.“ Derpaa tog han hende med i sit Slot, lod giøre Hænder af Sølv til hende, og fordi hun var saa smuk og saa from, elskede han hende af Hiertet, og tog hende til sin Ægtehustru.

Efter et Aars Forløb maatte Kongen drage i Krig, da sagde han til sin Moder, den gamle Dronning: „Naar hun kommer i Barselseng, da maa Du pleie hende vel, og strax skrive det til mig.“ Kort efter fik hun en smuk lille Søn, og den gamle Moder skrev strax til Kongen, for at give ham denne gode Efterretning. Men Sendebudet hvilede sig underveis ved en Bæk og sov ind; da kom Diævelen, som altid tragtede efter den fromme Dronnings Fordærvelse, og forbyttede Brevet med et andet; deri stod, at Dronningen havde bragt en hæslig lille Skifting til Verden. Da Kongen læste Brevet, blev han forskrækket og meget bedrøvet; dog svarede han sin Moder, at hun skulde pleie Dronningen godt, og sørge vel for hende indtil han kom hiem. Budet gik tilbage med Brevet, hvilede paa samme Sted og sov atter ind; da kom den Onde igien, og lagde et andet Brev i hans Lomme; deri stod, hun skulde dræbe baade Dronningen og hendes Barn. Dengang den gamle Moder fik dette Brev, blev hun heftig forskrækket, og skrev endnu engang det samme til Kongen; men hun fik intet andet Svar, da Diævelen hver Gang forbyttede Brevene, naar Budet sov; og i Kongens sidste Brev stod der end ydermere, at hun skulde giemme Dronningens Tunge og Øine, til et Tegn paa, at hans Villie var skeet.

Men den gamle Moder græd over, at hun skulde udgyde saa uskyldigt Blod; hun lod om Natten hente en Hind, lod den slagte, skar Tungen og Øinene ud, og giemte dem. Der-

paa sagde hun til den unge Dronning: „Jeg kan ikke bære det over mit Hierte, at lade dig dræbe, men her maa Du ikke blive; gaa med dit Barn ud i Verden, og kom aldrig mere igien.“ Derpaa bandt hun Barnet i et Klæde fast til hende, og den stakkels Kone gik med grædende Øine ud i den store vilde Skov. Der lagde hun sig paa Knæe og bad til Gud, og Herrens Engel viste sig, og førte hende til et lille, venligt Huus, som der hang et Skildt paa, med de Ord: „Her boer Enhver frit.“ Ud af Huset kom der en sneehvid Jomfru, der sagde: Velkommen Fru Dronning! og førte hende ind i Stuen. Der løste hun den lille Dreng fra hendes Nakke, holdt ham til hendes Bryst, for at han kunde faae Die, og lagde ham derpaa i en lille blød Seng. Da sagde den stakkels unge Kone: „Hvoraf veed Du, at jeg var en Dronning?“ Den hvide Jomfru svarede: „Jeg er en Engel, sendt af Gud, for at pleie dig og dit Barn.“ Da blev den unge Dronning syv Aar i det Huus, og nød god Pleie; og ved Guds Naade, og for hendes Fromheds Skyld, voxede de afhugne Hænder ud igien.

Men da Kongen var kommen hiem, vilde han see sin Kone med Barnet; da begyndte den gamle Moder at græde, og sagde; „Du slemme Mand! har Du ikke selv skrevet mig til, at jeg skulde lade de to uskyldige Siæle aflive!“ og hun viste ham begge Brevene, som den Onde havde forfalsket, og blev ved: „Jeg har giort, som Du befalede;“ og hun viste ham Øinene og Tungen til Tegn derpaa. Da græd Kongen endnu mere bitterligt over sin stakkels Kone og sin Søn, saa at den gamle Moder ynkedes over ham, og sagde: „Giv dig kun tilfreds, hun lever endnu; disse Vartegn har jeg taget af en Hind, som jeg hemmeligen har ladet slagte; men din Kone bød jeg at gaae ud i den vide Verden, og jeg bandt Barnet fast om hendes Nakke, og hun har maattet love mig, aldrig at komme her tilbage, fordi Du var saa opbragt paa hende.“ Da sagde Kongen: „Jeg vil drage bort, saa langt, som Himlen er blaa, og hverken spise eller drikke, før jeg har fundet min kiære Kone og mit Barn igien, hvis de ikke ere døde af Sult og Mangel.“ Derpaa drog han omkring i syv

lange Aar, og søgte i alle Huler og Biergkløfter, men han fandt hende ikke, og tænkte, at hun var omkommet. Han spiste ikke og drak ikke i al den Tid, men Gud opholdt ham dog. Endelig fandt han i den store Skov et lille Huus, med et Skilt, hvorpaa der stod disse Ord: „Her boer Enhver frit.“ Da kom den hvide Jomfru imod ham, tog ham ved Haanden, førte ham ind, og sagde: „Vær velkommen Herr Konge!“ og hun spurgte, hvorfra han kom? Han svarede: „I næsten syv Aar har jeg vanket om, for at søge om min Kone og hendes Barn, men jeg kan ikke finde dem; de maae vel være omkomne.“ Engelen bød ham Spise og Drikke, men han vilde Intet nyde, han vilde kun hvile sig lidt. Han lagde sig da til at sove, og dækkede et Klæde over sit Ansigt.

Derpaa gik Engelen ind i det Kammer, hvor Dronningen sad med sin lille Søn, som hun kaldte Smerterig. Engelen sagde til hende: „Kom herud med dit Barn; din Herre og Ægtefælle er kommen.“ Da gik hun ud hvor han laae, og Klædet var faldet fra hans Ansigt, og hun sagde: „Smerterig! tag Klædet op, og dæk din Faders Ansigt til igien.“ Det hørte Kongen i sin Slummer, og han blev glad, og lod Tørklædet atter falde ned. Da sagde hun igien til Sønnen: „Tag Klædet og dæk din Faders Ansigt til! — Nu blev Drengen utaalmodig og sagde: „Min kiære Moder! hvor kan jeg dække min Faders Ansigt til? Jeg har jo ingen Fader i den hele Verden. I eg har lært at bede: „Vor Fader! Du som er i Himmelen!“ og du har sagt, at min Fader var i Himmelen, og at det var den gode Gud: hvordan skulde jeg kiende denne vilde Mand? han er ikke min Fader.“ — Nu reiste Kongen sig op, og spurgte, hvem hun var? „Jeg er din Hustru,“ sagde hun, „og her er din Søn.“ Men Kongen saae hendes levende Hænder og sagde: „Min Hustru havde Hænder af Solv.“ Hun svarede: Gud havde igien ladet hendes naturlige Hænder vore ud; og Engelen gik ind i Kammeret, hentede Solvhænderne, og viste ham dem. Da saae Kongen først med Vished, at det var hans kiære Kone og hans Barn, og han kyssede dem begge og var hierteglad. Nu vederqvægede Guds Engel dem med Spise og Drikke, og derpaa

gik de hiem til den gamle Moder, og der blev overalt en stor Glæde. Kongen og Dronningen holdt endnu engang Bryllup, og de levede fornøiede indtil deres salige Ende.

49.

Den nedtraadte Ager.

Et jydsk Eventyr. Mundtlig fortalt.

Der var engang en Bonde, som havde tre Sønner. De to ældste vare flinke til Arbeide, og hialp Faderen troligt i Marken; den yngste derimod havde aldrig Lyst til at gaae med, hverken til Arbeide eller til nogen Fornøielse, og det var sielden han talte et Ord; og alle Folk kaldte ham derfor den taabelige Esben. Blandt de mange Agre, som Bonden eiede, var der een, som han aldrig havde noget Held med; det slog aldrig feil, at Alt, hvad der blev saaet, blev traadt ned hvert Aar paa Sanct Hans Nat. Men der gik et Ord fra gammel Tid der i Egnen, at dersom den Ager ikke blev tilsaaet, var der intet Held med al Bondens Udsæd; derfor blev det aldrig forsømt, at Ageren blev ploiet og tilsaaet ligesom de andre. Da de to Sønner bleve vorne, syntes de ikke om, at de hver St. Hans Morgen skulde see den unge Sæd nedtraadt paa den Ager, og de sagde derfor til deres Fader, at de vilde ad Aare vaage over den, for at faae at vide, hvordan det gik til. Faderen havde ikke noget derimod, og næste Aar, St. Hans Aften, gik den Ældste ud paa Ageren. For Enden af den laae der en stor Steen, under et ældgammelt Træ. Der satte han sig paa Stenen, og ventede paa, hvad der vilde komme. Men han blev saa søvnig, at hans Øine snart faldt i; henimod Midnat vaagnede han dog igien, og hørte en Susen og Brusen i Luften over hans Hoved, som om det stærkeste Uveir vilde bryde løs. Derover blev han forskrækket, og vovede ikke

at blive der længer. Han løb hiem, det hurtigste han kunde, og om Morgenen var Sæden traadt ned, ligesom den pleiede at være. Næste Aar vilde den anden Søn vaage, men det gik ham ikke bedre. Da han hørte al den Susen og Brusen i Luften blev han ogsaa bange, og løb hiem; og Sæden var da traadt ned som sædvanlig.

Det tredie Aar gik den yngste Søn hen til sin Fader, og sagde, at denne Gang vilde han vaage. Faderen og begge hans Brødre bleve høiligen forundrede ved at høre dette, da han ikke pleiede at tage sig af nogen Ting; og ligesaa underligt var det for dem at høre ham tale, da han ellers aldrig sagde meer end Ja og Nei, naar han blev spurgt om noget. Han gik da henimod Aften ud til Ageren, og satte sig paa den store Steen. Ved Midnatstid hørte han, ligesom de andre, en Susen og Brusen i Luften, og saae da i Maaneskinnet en stor Drage med tre Hoveder komme flyvende; den fløi omkring i nogen Tid, derpaa dalede den ned paa Ageren, og da viste det sig for ham, at det var ingen Drage, men tre deilige Jomfruer med Vinger paa, der havde holdt hinanden omslyngede og vare saaledes floine afsted. De løste deres Vinger af Ryggen, kastede dem til en Side, og gave sig nu til at dandse op og ned ad Ageren. Esben stirrede paa dem i det klare Maaneskin, og han havde aldrig seet noget saa yndigt før i sit Liv. Det var ligesom han blev et andet Menneske derved; hans Hierte slog af Henrykkelse, der kom baade Liv i hans Sicel og Lethed i hans Krop. Midt i hans bedste Glæde fik han et snildt Indfald; han sprang op, løb hen og sankede alle Vingerne sammen, lagde dem paa Stenen, og satte sig paa dem.

Da nu de tre Søstre havde dandset sig trætte, ledte de om deres Vinger. De gik Ageren igiennem fra Ende til Ende, og kom tilsidst hen til Esben, der sad paa Stenen. De fik Die paa Vingerne og bade ham ret bønligt om, at de maatte faae dem tilbage. Han sagde: „Ja, naar een af Jer vil blive her og gifte sig med mig, saa skal de andre To faae deres Vinger tilbage.“ Da græd de og sagde, det var ikke mueligt;

de maatte endelig alle Tre følges ad hiem igien. „Giv os vore Vinger," sagde de, „saa vil vi give dig en stor Skat. Naar Du skærer tre Grene af det Træ, som Du sidder under, og slaaer dermed tre Gange paa den Steen, som Du sidder paa, og siger: „Steen! vend dig om, for de tre deilige Jomfruers Skyld:" saa vil Stenen vende sig, og Du vil finde ni Tønder Guld under den; deraf kan Du tage saa meget, som Du lyster." — „Det er godt nok med denne Skat," sagde Esben, „og Tak for Jeres Anviisning; men jeg vil dog heller have en af Jer til Kone." — Da sagde den Første iblandt dem: „Jeg er en Kongedatter fra denne Egn, og de andre To ere mine Tienerinder. For hundrede Aar siden maatte vi flygte herfra; her stod vort Slot, og under Stenen giemte vi alle vore Skatte. En mægtig Troldqvinde har ført os til et andet Land, og givet os et nyt Hiem, hvor man aldrig bliver gammel. Een Gang om Aaret laaner hun os disse Vinger, for at vi kunne flyve herhen, og forlyste os i vort Barndomshiem. Hun vilde bringe Ulykke baade over dig og os, hvis hun ikke faaer alle sine Vinger igien." — „Jeg kan dog ikke give dig dem tilbage," sagde Esben, „med mindre Du lover mig, at komme her igien, og blive min Hustru." — „Det lover jeg," sagde Kongedatteren; „om tre Maaneder vil jeg komme her igien. Tag imidlertid af Skatten, hvad Du behøver, for at giøre Alting rede til vor Bryllupshoitid." Men Du maa ikke bede Kongesønnen heri i Landet med til Giæst; thi seer han mig, da vil han selv ægte mig, og nu har jeg faaet dig kiær, og givet dig mit Løfte; nu vil jeg heller ikke gifte mig med nogen Anden." Esben gav derpaa Vingerne tilbage; de bandt dem paa igien, omslyngede hinanden, og svingede sig susende bort igiennem Luften.

Esben sad længe i dybe Tanker, og kunde ikke komme til sig selv igien af Forundring og Henrykkelse over det, der var mødt ham. Endelig reiste han sig, skar tre Grene af Træet, slog paa Stenen, og sagde: „Steen, vend dig om for de tre deilige Jomfruers Skyld!" Da vendte Stenen sig om, og han saae en stor Dynge Guld og Sølv nede i Jorden. Imid-

lertid var det blevet Morgen; Brødrene kom derud, de loe, dengang de saae den nedtraadte Ager, og sagde: „Ja, det tænkte vi nok, hvor kunde det gaae ham bedre end os Andre!“ Men Esben svarede: „Bryd Jer aldrig om Ageren, men løb hiem og spænd for; læg ni Sække i Vognen, og bed vor Fader, at følge med.“ Da nu Brødrene saae Guldet skinne dernede, fik de andre Tanker om Esben; de gjorde som han sagde, og da de kom tilbage med Faderen, fyldte de Sækkene med Penge og Sølvtøi, som de fandt under Stenen, og een Sæk blev ganske fuld af Guldpenge. Der var endnu meget mere tilbage; men Esben sagde: „Steen! vend dig om igien; nu har vi nok for denne Gang.“ — Da vendte Stenen sig igien, og lagde sig over Skatten; og Faderen og de tre Sønner kiørte glade hiem med de fulde Sække.

Efter den Tid gialdt Esben mest blandt de tre Brødre, og han blev spurgt og hørt som den klogeste iblandt dem. Gaarden blev ombygget, saa den næsten var liig et Slot, og Alting blev indrettet paa det prægtigste. Efter nogen Tids Forløb sagde Esben: „Jeg vil snart gifte mig, og om en Maaned maae I have hele Huset i Stand til min Bryllupshøitid.“ — „Hvem vil Du da giftes med?“ spurgte de Andre. — „Ja, hun vil nok komme den Dag hun har bestemt,“ svarede han; og Brødrene drog heller ikke hans Ord i Tvivl, men gjorde Alting rede, saadan som han ønskede det. Der blev ogsaa indbudet en stor Deel Folk til Brylluppet, ikke alene Bønder, men ogsaa mange af Kongens Hofmænd; thi siden Brødrene vare blevne saa rige, vilde baade Fornemme og Ringe omgaaes dem og være i Slægt med dem. Da Kongens Søn hørte fortælle om, at den unge Bondesøn, der var lige saa smuk som han var klog og rig, skulde have Bryllup: da vilde han ogsaa være med, og kom af sig selv paa Bryllupsdagen tilligemed de andre Giæster. Derover blev Esben ikke synderlig fornøiet, men han tænkte: „Naar han kommer af sig selv, er jeg dog uskyldig deri.“ — Bruden lod længe vente paa sig; de spurgte Esben, hvor hun blev af, og han løb hvert Øieblik ud, og saae op i Luften efter hende. „Skal hun komme

deroppe fra," sagde Folk, „saa har det nok ikke meget at betyde med den Forstand, som Esben har faaet."

Endelig kom der virkelig en prægtig Vogn kiørende; Esben løb den imøde, og hans deilige Brud sad i Vognen: „Du maa først nævne mig alle Bryllupsgiæsterne," sagde hun,. „inden jeg stiger ud." Esben maatte da ogsaa nævne Kongesønnen, og Bruden sagde, at saa turde hun ikke lade sig see, det vilde ellers koste Blod og mange Menneskers Liv. „Nu maa Du komme til mig," sagde hun til Esben, „jeg boer Sønden for Solen, Østen for Maanen, og Vesten for alle Vinde." Derpaa tog hun en Ring af sin Finger, brækkede den midt over, gav ham den ene Halvdeel og beholdt selv den anden, og inden han fik ret betænkt sig, var hun atter kiørt saa langt bort, at han neppe kunde øine hende.

Med Bryllupshøitiden var det forbi for den Gang. Esben satte sig paa sin Faders bedste Hest, tog en Hob Guld med sig, og red ud i Verden for at søge om sin Brud. Men Ingen kunde sige ham, hvordan man skulde finde hen Sønden for Solen, Østen for Maanen, og Vesten for alle Vinde. Han red og red, og da kom han engang forbi to Mænd, der trættedes om et Par gamle Skoe. „Er det værd, at trættes om saa ringe Ting?" sagde han til dem. — „Jo tilvisse," svarede de, „der er en Dyd ved disse gamle Sko, at hvert Skridt man gaaer med dem, er hundrede Mile." — Da bød han dem sin Hest til Bytte og en Haandfuld Guldpenge. Det toge de imod, han traf Skoene paa, og nu kunde han i Hast giennemløbe den hele Jord. Et andet Sted kom han forbi to Mænd, der sloges om en gammel Kniv. Hvor man pegede hen med denne Kniv, der skiltes Alting ad for den. Ogsaa den kiøbte han, og gik derpaa videre. Endelig kom han til et stort Glasbierg, der bankede han paa, men Ingen vilde lukke op. Han pegede med Kniven henimod det, og strax skiltes det ad, og en Trold med tre Hoveder kom frem. „Hvem er Du, der har Magt til at aabne saa konstig en Dør?" spurgte Trolden. Esben sagde, han løb Verden rundt, for at finde et Slot, der laae Sønden for Solen, Østen for Maanen og Vesten for alle

Vinde. „Jeg kan byde over alle Orme, der krybe paa Jorden," sagde Trolden, „jeg vil spørge, om de kan sige mig det." Men der var ikke Een, som vidste det. Da viste Trolden ham til sin Broder, som boede syvtusinde Miil derfra, og var Herre over alle Fiske, der svømme i Vandet. Ved Hielp af sine Skoe og sin Kniv kom han ogsaa hen til denne Trold, som havde sex Hoveder. Han spurgte alle Fiske og Havets Dyr, men Ingen kunde give det Svar, han ønskede.

Derpaa viste Trolden ham til den tredie Broder, som kunde byde over alle Fugle, der fløi under Himmelen. Han boede tolvtusinde Mile derfra. Esben kom snart derhen, lukkede hans Glasbierg op med sin Kniv, og en Trold med ni Hoveder kom frem. Han kaldte alle Fugle sammen, men Ingen kunde besvare hans Spørgsmaal. Tilsidst kom der en stor Ørn flyvende. „Hvorfor kommer Du saa silde?" spurgte Trolden. „Jeg har været langt borte," svarede den, „Sønden for Solen, Østen for Maanen og Vesten for alle Vinde." Da blev Esben glad, og spurgte Ørnen om Veien derhen. „Der kan Du ikke komme, uden at jeg fører dig derhen," svarede Ørnen. Esben spurgte, hvad han forlangte derfor? — „Hverken Guld eller Sølv," svarede Ørnen, „men paa det Sted boer der tre selsomme Fugle; de flyve om i mit Rige, og ville dog ikke høre til min Slægt. Deres Liv forlanger jeg for min Umage." — „Jeg lover dig," svarede Esben, „enten vil jeg bringe dig deres Vinger, eller Du kan tage mit eget Liv." Hermed var Ørnen tilfreds; den bød Esben, at holde sig fast ved dens ene Been, og dermed fløi Ørnen afsted over Bierge, Dale og Søer, og høit giennem Skyerne, forbi Sol og Maane og mange Stierner. Esben kom ganske fra Sands og Samling derved, og vidste ikke af sig selv, før han vaagnede i en deilig Have, hvor han laae ved en klar Kilde. Men han var saa mat, at han ikke engang kunde krybe hen og vederqvæge sig med en Drik Vand. Da kom der en ung smuk Jomfru gaaende med et Guldbæger i Haanden. Han kiendte hende igien, at det var en af de deilige Piger, som havde dandset paa hans Faders Ager med hans trolovede Brud. Hun tog

Vand af Kilden, og han bad om, at han maatte drikke lidt af hendes Bæger. Det tillod hun ham, og strax blev han ganske oplivet derved. Da tog han den halve Guldring, som han bar hos sig, og kastede den i Bægeret. Jomfruen fyldte det atter med Vand, og bar det op til Kongedatteren, som drak deraf, og fandt Ringen paa Bunden. „Hvem har taget den Skat fra mig," sagde hun, „som er det kiæreste jeg eier?" Hendes anden Jomfru kom ogsaa ind, men begge negtede, at have giort det. Da saae hun efter, og fandt sin egen paa det sædvanlige Sted. Den første Jomfru fortalte nu om den vansmægtende Mand, som laae ved Kilden, og havde drukket af Bægeret. De gik alle Tre derned, og da stod han for dem, ung og smuk, i de prægtige Klæder, som han havde ladet sig giøre til Reisen. Kongedatteren gienkiendte ham med Glæde, og han fortalte hende, hvordan han havde søgt, og hvad han havde lidt, for at finde hende. „Men nu har jeg endelig seet dig igien," blev han ved; „nu maa jeg til Giengield for denne Lykke give Ørnen mit Liv."

Derover blev Kongedatteren ganske bedrøvet, og da hun hørte, det var den frygtelige Ørn, som altid forfulgte hende og hendes Jomfruer, og at han kunde forsones, naar han fik deres Vinger: da syntes hun, det var dog ikke for meget at give for ham, der havde sat sit Liv i Vove for hendes Skyld. Hun hentede alle tre Par Vinger, og den smukke Bondeson bragte dem udenfor Haven, og bredte dem paa Jorden. Da slog Ørnen ned fra Høiden, sankede dem alle sammen med sit Næb, floi bort derfra, og lod sig aldrig mere see. Men Esben blev gift med den deilige Kongedatter, og boer endnu med hende og hendes troe Terner i Fryd og Lykke paa den vidunderlige Ø, Sønden for Solen, Østen for Maanen, og Vesten for alle Vinde. Men Sæden paa den rige Bondes Ager ved den store Steen blev efter den Tid aldrig mere traadt ned, siden de tre Jomfruer ikke længer kunne flyve derhen, og holde Tands Sanct Hans Nat.

50.

Den Rige og den Fattige.

I ældgamle Dage, da Vor Herre undertiden nedsteg paa paa Jorden og vandrede om iblandt Menneskene, hændte det sig engang, at Natten overfaldt ham, førend han kunde naae til et Herberg eller Vertshuus. Da saae han lige for sig ved Veien to Huse, det ene stort og smukt, det andet ganske lidet og uanseeligt; og det store Huus tilhørte en rig, og det lille en fattig Mand. Da tænkte Vor Herre: den Rige kan jeg ikke komme til Besvær ved at bede ham om Natteleie; jeg vil banke paa hos ham. — Da den Rige hørte, at det bankede paa hans Huusdør, lukkede han Vinduet op, og spurgte den Fremmede: hvad han vilde? — Vor Herre svarede: „Jeg er en Vandringsmand, der vil bede om Huusly for i Nat.“ Manden betragtede ham fra øverst til nederst, og da Vor Herre gik i ringe Klæder, og ikke saae ud som een, der havde mange Penge i Lommen, rystede den Rige paa Hovedet og sagde: „Jeg kan ikke give Eder Herberge i mit Huus; alle mine Kamre og Værelser ere besatte, og alle mine Lofter ligge fulde af Sæd, og af Urter og Frugter. Skulde jeg desuden modtage enhver i mit Huus, som kommer og banker paa min Dør, saa kunde jeg snart selv komme til at gaae med Bettelstaven. I maa andensteds søge Jer et Natteleie!“ Dermed slog han Vinduet i, og lod Vor Herre staae.

Vor Herre vendte ham da Ryggen, gik over til det lille Huus og bankede paa. Neppe havde han banket, saa slog den Fattige allerede Skuddet fra sin Dør, og bad Vandringsmanden træde ind, og blive Natten over hos ham. „Det er allerede mørkt,“ sagde han, „og i Aften kan I dog ikke komme videre.“ Dette behagede Vor Herre, og han traadte ind i Huset. Den fattige Mands Kone rakte ham Haanden, bød ham velkommen og sagde til ham: „Gjør Jer det nu ret mageligt, og tag til Takke med det som Huset formaaer. Det er

kun lidet; men hvad vi have, det give vi af et godt Hierte." Derpaa satte hun Kartofler paa Ilden, og imedens de kogte, malkede hun deres Ged, for at faae lidt Melk at byde Vandringsmanden. Da nu Bordet var dækket, satte Vor Herre sig ned hos Folkene, og spiste med dem; og den ringe Kost smagte ham, thi ved Bordet var der glade Ansigter. Da de havde spiist og det var Sengetid, tog Konen sin Mand til en Side og sagde: „Hør, kiære Mand! vi vil i Nat lægge os derhenne i Krogen paa et Knippe Straa, for at den stakkels Vandringsmand kan lægge sig i vor Seng og rigtig hvile sig ud; han har gaaet den hele Dag igiennem; det giver een trætte Lemmer!" — „Hiertelig gierne," svarede Manden, gik hen til Vor Herre, og bad ham, at han vilde lægge sig i Sengen og tage sig en ordentlig Hvile. Vor Herre afslog det, fordi han ikke vilde berove Folkene deres Seng; men de holdt ikke op med at bede ham, til han endelig tog imod den; og Manden og Konen lagde sig da paa Straaleiet. Næste Morgen vare de allerede oppe ved Daggry, og Konen kogte lidt Melk og Grød til deres Giæst. Da nu Solen skinnede klart og muntert ind af de smaa Vinduer, og Vor Herre var staaet op, satte han sig til Bords, spiste atter med Folkene, og vilde saa give sig igien paa Veien. Men, da han allerede stod i Døren, sagde han til Folkene: „I har været gode og giæstfrie imod mig; derfor kan I giøre tre Ønsker; dem skal I faae opfyldte." Da sagde den fattige Mand: „Ja, hvad skulde jeg vel ønske mig andet end den evige Salighed, og at min Kone og jeg, saa længe vi leve, maae være friske og have vort nødtørftige, daglige Brød; for det tredie veed jeg ikke noget at ønske mig." — Da sagde Vor Herre: Vil Du dog ikke ønske dig et nyt Huus i Stedet for det gamle?" — hvorpaa Manden svarede: „Jo, i Fald det lod sig giøre, saa havde jeg vel ikke noget derimod!" — Strax opfyldte Vor Herre hans Ønske, og forvandlede det gamle Huus til et ganske nyt, sagde Mand og Kone Farvel og drog videre.

Lidt længer op ad Dagen stod den Rige op, og da han lagde sig i Vinduet, saae han lige overfor et ganske nyt

Huus i Stedet for den gamle Hytte. Han vilde ikke troe sine egne Øine, kaldte paa sin Kone, og sagde: „Hør, Kone! jeg veed ikke, om jeg drømmer eller er vaagen. Kom hid og see, hvad jeg ikke kan begribe. I Aftes stod endnu den daarlige Rønne lige overfor os, og nu staaer der et smukt nyt Huus. Løb dog over til Folkene, og hør, hvorledes dette er gaaet til!“ — Konen gik da over til de fattige Folk, og spurgte dem ud, og Manden sagde: „Her kom i Aftes en fremmed Vandringsmand og bad om Natteleie; og i Morges, da han tog Afsked, tilstod han os at ønske tre Ting, der skulde blive opfyldte: den evige Salighed, Sundhed og nødtørftigt Udkomme, og et smukt nyt Huus, i Stedet for vor gamle Hytte.“ Da den Riges Kone havde hørt dette, ilede hun hiem og fortalte det til sin Mand, der blev som ude af sig selv ved at høre det. „O jeg Tosse,“ raabte han, „jeg kunde faae Lyst til at banke og prygle mig selv, fordi jeg bar mig saa dumt ad i Aftes! — Havde jeg dog blot dengang vidst, hvad jeg nu veed! — Tænk dig, Kone! den Fremmede var ogsaa her hos mig, og bad om Natteleie, og jeg viste ham af!“ — „Nu, giv dig tilfreds!“ sagde Konen, „Du kan jo sætte dig paa din Hest, og endnu naae ham; han kan ikke være kommen ret langt; og naar du træffer ham, maa Du bede ham saalænge, indtil han ogsaa tilsteder dig at giøre tre Ønsker.“

Den rige Mand lod strax sin Hest sadle, red efter Vor Herre, og hentede ham ind. Derpaa begyndte han at tale meget høfligt og venligt til ham, og bad: at han dog ikke vilde være vred, fordi han ikke strax havde lukket ham ind om Aftenen; han var gaaet hen for at søge om Nøglen til Gadedøren, og imidlertid var Vor Herre gaaet sin Vei; men naar han kom tilbage, maatte han dog endelig tage ind hos ham. — „Ja,“ svarede Vor Herre, „kommer jeg engang tilbage, saa skal jeg huske det.“ Nu tænkte den Rige: „Hvo veed, naar det vil blive!“ og saa bad han Vor Herre: om han ikke ogsaa maatte faae Lov til at ønske sig tre Ting, ligesom hans Nabo? — Vor Herre sagde: det maatte han vel; men det vilde ikke blive godt for ham; han skulde hellere lade være at

at giøre noget Ønske. — Men den Rige meente: det havde ingen Nød; han skulde nok ønske sig noget ret godt, naar det blot maatte blive opfyldt. — „Saa rid da hiem," sagde Vor Herre, „de tre første Ønsker, Du gier, skulle blive opfyldte!"

Nu havde den Rige, hvad han vilde; han red da tilbage, og tænkte længe efter paa Hiemveien, hvad han nu først skulde ønske sig, for ret at giøre et godt Valg. Imedens han saaledes sad i Tanker, og lod Tommen falde, tog den fyrige og utaalmodige Hest til at løbe, og saaledes flere Gange forstyrrede ham, saa at han ikke kunde holde sine Tanker samlede ved det, han vilde ønske sig. Da blev han ganske opbragt paa Hesten, og sagde engang, da den igien begyndte at løbe: „Jy! saa var jeg tilfreds, at Du brækkede din Hals!" Neppe havde han sagt Ordene, før Hesten styrtede død ned, og den rige Mand laae paa Jorden. Der var nu hans første Ønske opfyldt. Men Manden var gierrig, og det syntes ham at være Synd, at lade den smukke nye Sadel ligge paa Landeveien. Derfor spændte han den med megen Umage af den døde Hest, tog den paa Ryggen, og maatte nu gaae den øvrige Vei tilfods. Imidlertid trøstede han sig ved, at han endnu havde to Ønsker tilbage. Som han nu gik langsomt hiemad, og Solen brændte hedt i Middagsstunden, blev det ham forfærdelig tungt at gaae; Sadelen trykkede ham paa Ryggen; Heden var ham næsten utaalelig, og endnu havde han ikke bestemt sig til at giøre et Ønske; thi hver Gang der faldt ham noget ind, forekom det ham siden at være for ringe. Med eet faldt det ham i Tankerne: hvor godt hans Kone havde det, som kunde sidde hiemme i Ro og spise sin Middagsmad i en kølig Stue. Dette ærgrede ham ordentlig, og uden ret at vide af det, sagde han: „Den Kone veed kun lidt af, hvad det er at lide ondt; jeg var tilfreds, hun sad paa Sadelen derhiemme, og kunde ikke komme af den; i Stedet for at jeg maa gaae her og slæbe den paa Ryggen."

Neppe havde Manden sagt disse Ord, saa mærkede han, at Sadelen var borte fra hans Ryg, og at nu ogsaa det andet Ønske, som han havde giort, var gaaet Opfyldelse.

Dog tænkte han ikke paa andet, end at oprette, hvad han havde forsømt, gav sig til at løbe alt hvad han kunde, og sagde ved sig selv: „Saasnart jeg kommer hiem vil jeg sætte mig ganske allene i mit Kammer, og i Ro udtænke mig noget ret stort og betydeligt til det sidste Ønske!“ — Men i det han kommer hiem og lukker sin Stuedør op, seer han Konen, der sidder midt paa Bordet paa Saddelen, skriger og jamrer sig, og kan ikke komme af den. Da raabte Manden til hende: „Giv dig tilfreds, lille Kone! jeg skal ønske dig al Verdens Rigdomme til Eie; men bliv siddende hvor Du er!“ — Men hun gav sig endnu mere ynkeligt, og sagde: „Hvad skulde al Verdens Rigdom nytte mig, naar jeg ikke kan komme ned af Saddelen? — Nei! har Du ønsket mig paa den, saa maa Du ogsaa ønske mig af den igien!“ — Enten Manden vilde eller ikke, maatte han til at giøre det tredie Ønske: at Konen kunde slippe ned af Saddelen; og det blev strax opfyldt. — Saaledes havde nu den rige Mand ikke andet af sin Begierlighed, end Møie, Ærgrelse, og oven i Kiøbet Tabet af sin Hest; men den fattige Mand og Kone levede et stille, fromt og fornøiet Liv indtil deres salige Endeligt.

51.

Den Dødes Søn.

En sibirisk Fortælling.

Engang, da Vinteren havde lagt sit første Sneedække over Siberiens Sletter, gled to Slæder ind i en lille Landsby nær ved Floden Lenas Bredder. De medbragte, foruden nogle Kosakker og deres strenge Befalingsmand, et tilsløret Fruentimmer. Enhver giettede, at hun var en af de ulykkelige Forviste, fordømte til at henleve deres øvrige Tid i disse øde Egne, langt

fra deres Hiemstavn. Men denne Ulykkeliges Jammer skulde snart endes. Hun blev syg baaret ind i et Huus, Byens kloge Kone blev hentet, og efterat den Forviste var bleven Moder til en Søn, døde hun i Præstens Arme, der var kommen for at høre hendes sidste Skriftemaal. Præsten døbte Barnet, men Ingen fik Moderens Navn at vide. Tre Dage efter grov Kosakkerne i den haardt frosne Jord paa Kirkegaarden en Grav nær ved Muren. Her begrov man den Ulykkelige, og medlidende Qvinder bragte efter Landets Skik Vand derhen, som de heldte ud over Graven, for at Jorden snart igien skulde fryse til, og Liget ikke blive et Rov for vilde Dyr.

„Hvad skal der blive af Barnet?“ spurgte Folkene den Officeer, som havde bragt den fremmede Kone dertil. „I kan opdrage det paa fælles Bekostning,“ svarede han. „Vi ere fattige Livegne!“ sagde de; „vi tilhøre Alle en fornem Herre, som lever langt herfra.“ — „Saa lad Barnet ogsaa blive hans Livegen,“ svarede den haardhiertede Mand, i det han foer afsted paa sin Slæde. Barnet blev da sat i Pleie hos den fattigste Hyrde der i Byen. Ingen spurgte nogensinde efter det; Ingen erfarede Moderens Navn. Russerne have den Skik, at give Folk, som ved deres Egenheder eller deres Skiebne udmærke sig fra Mængden, betegnende Tilnavne. Saaledes kaldte man den lille Forladte, der fra Fødselen af syntes bestemt til Jammer, næsten altid kun: „Den Dødes Søn.“

Den fornemme Herres Godser i Siberien bestyredes af en Adelsmand af ringere Stand, som der kaldes en Upravitel. Denne kom hiem fra en Reise, og hørte med stor Misfornøielse om Barnet, som var født i Landsbyen, og nu skulde falde den til Byrde. Han vilde ikke give den fattige Hyrde, der skulde opfostre det, nogen Godtgiørelse; men kaldte den hielpeløse Dreng „Tiggerungen,“ „Hittebarnet,“ eller gav ham endnu værre Spotnavne. Hyrden og hans Kone, der selv havde en Flok Børn, gav ikke det fremmede Barn meer end det allernødvendigste til Livets Ophold; og Drengen voxede op i Foragt, Mangel og Undertrykkelse. Dog blev han derved ikke trodsig

eller haard, men var altid mild og taalmodig; enhver Nød og Lidelse, han maatte giennemgaae, antog han for uundgaaelig nødvendig; ethvert Arbeide, som man alt fra den tidligste Alder paalagde ham, udrettede han med Flid og Villighed.

Men engang havde Hyrdens Børn alt for slemt mishandlet den Ulykkelige, og da Faderen kom hiem fra Kroen, beruset af Brændeviin, trak han Drengen frem af den Krog, hvor han sad og græd, slog ham endnu mere, og kastede ham ud af Døren. Den Dødes Søn gik da hulkende langs hen med Flodens Rand, og vovede ikke at vende hiem igien, af Frygt for at blive endnu mere mishandlet. Det var en af de lune Sommernætter, da der i Siberien ikke gives noget Mørke, men kun en venlig Dæmring. Maanen skinnede paa Bølgerne og paa de hvide Smaasteen, der laae ved Flodbredden; og ved at see derpaa, glemte Drengen sin Nød. Han fik Lyst til at lege, sankede endeel Stene, og begyndte at bygge paa et lille Huus. Da hørte han med Eet, ganske nærved, en deilig Sang. Han saae forundret omkring, men der var Ingen at see. Tonerne vedbleve, og det var ligesom at den der sang, sad ved hans Side. Drengen foldede sine Hænder og lyttede; det var som om enhver Byrde af Kummer og Modgang blev aandet bort fra hans Hierte; han følte sig saa let og fri og tilfreds, som om intet i Verden manglede ham. Da rørte der en fiin Haand ved hans Skulder, og en blød Stemme sagde: „Hvorfor bliver Du ikke ved at lege?“ Drengen slog halv forskrækket sit Øie op, og det faldt paa en deilig lille Pige, nogle faa Aar ældre end han, der venligt smilede til ham, med et Blik, fuldt af ubeskrivelig Ynde. Hendes lange, tykke Haar var indflettet med Vandlilier, og om Panden havde hun en Krands af store melkehvide Perler. Hvordan hun var klædt, kunde han aldrig ret beskrive; men sagde altid, at det forekom ham, som hendes skinnende hvide Klædning var vævet af Maaneglands. Hvem hun var og hvor hun med eet var kommen fra, kunde han ikke begribe; men han spurgte hende ikke derom; han glemte alting over hendes Skiønhed, og hun legede med ham, som om hun kunde været hans Søster. De

byggede Slotte og Keiserborge af Sand og Stene; derpaa strøg hun Haaret fra hans Pande, vaskede hans Ansigt i Strømmens klare Vand, og sagde: „See nu, hvor smuk Du er!“ Og hun kyssede hans fromme, ærlige Øine, hans Pande og hans Mund, og trykkede ham til sit Hierte. Aldrig før havde Nogen viist sig saa kiærlig mod den Dødes Søn; det giorde ham saa godt; thi indtil denne Aften var han jo bleven truet, slaaet, udskieldt og mishandlet af Enhver. Men saasnart Solen, efter den korte lyse Nat, begyndte at hæve sig igien, gned den lille Pige sine Øine og sagde: „Jeg er søvnig; nu maa Du ogsaa gaae hiem, ellers faaer Du Skiend i Morgen.“ Ved disse Ord stod det atter klart for den lille Dreng, hvor ulykkelig han var, og han spurgte ængstelig: „Vil Du komme her igien? Intet Menneske kan lide mig, vil ogsaa Du forlade mig?“ — Pigens Øine fyldtes med Taarer; hun strøg ham et Par Gange med sin Haand over Panden, og sagde: „Fra denne Stund af skal de ikke mere hade og forfølge dig.“ Hun aandede i hans hule Haand, og blev ved: „Hvad Du tager fat paa, skal lykkes. Jeg vil heller ikke forlade Dig; hver Gang den blege Vandrer“ — hun viste til Maanen — „kommer tilsyne, vil jeg vente paa dig. Gaa nu hiem; Hyrdens Dør er aaben.“ Drengen giorde, som hun sagde; men da han allerede efter et Par Skridt vendte sig om efter sin Veninde, var hun forsvunden. Alting var tyst og stille; kun Vandet bevægede sig blidt, og det var som om den skiønne Sang atter lød fra Bølgerne. Da læste han sagte sin Morgenbøn, og gik hiem.

Alt som Drengen kom nærmere til Hyrdens Bolig, blev han mere mismodig. Han tænkte: „Det gaaer aldrig godt; jeg bliver dog udskieldt og faaer Hug, som jeg pleier.“ Men Alt gik ganske anderledes. Hyrden sagde ham ikke et ondt Ord. Konen talte mildt til ham, og gav ham nok at spise. De slemme Drenge, som ellers bankede ham, kom ham venligt i Møde; og Alting var paa en underlig Maade ligesom forvandlet. Gik han i Skoven, da fandt han altid de saftigste Bær; kastede han sin Medesnor i Floden, strax bed en Fisk paa

Krogen; var et Rensdyr løbet ud af Flokken, fandt han det snart igien. Hvert Arbeide, han begyndte paa, om det ogsaa var over hans Alder og Kræfter, lykkedes ham til Forundring. „Han har en let Haand," sagde Folk; „det er de usynlige Aander, som give ham Held og Velsignelse." Men naar Natten nærmede sig, skyndte han sig til den eensomme Flodbred, og fandt der altid sin lille yndige Velgiørerinde; de sladdrede og legede sammen; men undertiden var hun ogsaa alvorlig; hun lærte ham mange skiulte Ting, viste ham Urter, som der er Lægedom ved, og Stene, der beskytte mod Gift og Troldom. Hans Forstand blev lysere, jo tiere hun talte med ham. Ordene føiede sig efter hans Tanker, og uden at vide det, talte han ofte som en klog Sandsiger. Egnens Folk sagde da: „De Usynlige har ikke allene givet ham en let Haand; de har ogsaa oplyst hans Hoved." De fulgte hans Ord, som om de kom fra en viis Mand.

Men nu nærmede Vinteren sig, og den bryder i Siberien pludseligt frem. I Julius afsvier Solens Brand hver Urt og hvert Græsstraa; og allerede i October viser den sig først ved Middagstid paa Himlen, som en mat Skive uden Glands og Varme, der efter et Par Timer atter forsvinder. „Hvor staaer dine Forældres Hytte?" sagde Drengen til sin Veninde," at jeg kan finde dig der, naar Vinteren bliver streng, og Du ikke længere kan gaae ved den tilfrosne Flod?" — „Da maa du gaae længer ind i Landet," svarede hun, „til den vilde Angara; den Flod styrter sig saa voldsomt frem, at ingen Is kan lægge sig paa dens Bølger; der vil Du altid kunne finde mig."

Alle Mennesker holdt af den Dødes Søn, untagen den adelige Upravitel, som var streng og haardhiertet mod alle sine Undergivne. Næsten ligesaa haard som han, var hans lille Datter, et deiligt Barn, der var et Par Aar yngre end den fader- og moderløse Dreng. Det slette Exempel havde tidligt fordærvet hendes unge Hierte; naar hun gik paa Gaden, maatte endogsaa gamle Mænd bukke sig dybt for hende, og naar hun vilde kiøre i Slæde paa Lenas Is, blev der ikke spændt Heste for;

men de Livegnes Sonner, Landsbyens Drenge, maatte trække hende. Da sad den lille naadige Froken, indhyllet i sin Pels, med en Pidsk i Haanden, og morede sig med at slaae dem. Engang hændte det sig, da den Dodes Son trak hende, at han snublede og styrtede paa den glatte Jis. Da svingede hun sin Pidsk, og slog til ham, saa at hans Hals og Skuldre bleve tegnede med røde og blaae Striber. Men i det han reiste sig igien, og trak i Slæden, braft Isen under den, og den sank. Den anden Dreng, som trak med ham, slap Stangen og ilede forskrækket derfra; kun den Faderlose blev tilbage. Han saae, hvordan Bolgerne slog sammen over den lille Piges Hoved, og det var, som om hans eget Liv skulde forgaae derved. Inden de Andres Skrig havde kaldt Nogen til Hielp, havde han styrtet sig ned efter den druknede Isidora. I første Dieblik susede de kolde Bolger over ham, som om han skulde synke i Dodens Nat. Derpaa forekom det ham, ligesom hans lille Veninde kom ham imode, lagde Adelsmandens Datter i hans Arme, og bar dem begge op til Vandfladen. Han saae atter Dagens Lys, og i hans Arme laae uden Bevidsthed det stolte Barn, som nylig havde mishandlet ham. Han og de andre Drenge bare hende op til Faderens Huus; og den haarde Adelsmand græd og vred sine Hænder, da han saae sin Yndling ligge kold og livlos for sig. Men Datteren kom til sig selv igien, og da vaagnede ogsaa Faderens Grumhed. Han gav Hittebarnet Skyld for, at dette Uheld var hændet; og befalede, at han skulde bringes udenfor og pidskes. Da samlede den matte Isidora al sin Kraft, sprang op fra sit Leie, traadte hen foran Drengen og raabte: „Nei, min Fader, nei! den, som har frelst mit Liv, skal Ingen mishandle! — Du veed ikke, hvad jeg har seet og oplevet dernede i Vandet. Jeg blev omringet af frygtelige Skabninger, med menneskelige Ansigter, men blegblaae og blodløse; Legemet bedækket med Skiæl; Armene vare lange, skarpe Finner, som de strakte ud imod mig, og raabte med hæse Stemmer: Kom hid! kom hid! Du hører os til; der slaaer heller ikke noget Hierte i dit Bryst! — Da kom der en gruelig Dodsangest over mig;

men Drengen, som jeg nylig havde været ond imod, var ilet efter mig — han frelste mig fra dem, tog mig i sin Favn, og løftede mig op igien til det venlige Dagslys. Aldrig skal det Gode, han har giort imod mig, giengieldes med Ondt."

Faderen maatte føie hende, og Isidora var fra den Tid af ligesom forvandlet. Hun blev blid og mild imod Alle, der vare fødte i ringe Stand; ja næsten ydmyg mod ham, som havde frelst hendes Liv.

Næste Gang, da Maanen igien lyste paa Himmelen, vandrede Drengen til Angaras Bred, og der fandt han sin lille Veninde. Paa hans Skuldre kiendtes endnu Mærkerne af Isidoras Pidskeslag; og Pigen spurgte strax, hvorledes det var gaaet til. Han fortalte hende da alting; og sagde, at det var forekommet ham som det var hende, der havde mødt ham nede i Strømmen. „Deri tager Du ikke Feil;" sagde hun; „det var jo ogsaa mig, som lagde den Druknede i dine Arme. Har du aldrig hørt, at der boer Væsener dybt nede i Floder og Strømme?" — „Saa er du en Russalka?" raabte han, og sprang forfærdet op. Da hun svarede: „Det er jeg!" glemte han med eet alt det Gode, hun havde giort ham, rev sit Dødekors frem af Brystet, holdt det imod hende, og raabte: „Viig fra mig, udøbte Fristerinde, og forsvind for Korsets hellige Tegn!" Men den Lille gyste ikke for Korset; hendes Øine fyldtes kun med Taarer. Hun var en Russalka, men en af de gode. Om dem fortælles i Rusland, at det er de spæde Børn, som af deres Mødre eller Andre dræbes før de blive døbte, og kastes i Floden. Der begynder deres Liv igien; og Længsel efter den Jord, som de skulde have tilhørt, og som man har revet dem bort fra, driver dem ofte op paa Bredden. De elske Menneskenes Børn, beskytte dem i Farer, og skienke dem tidt sieldne Gaver. Men de onde Russalker, det er Selvmordere, som af Fortvivlelse over deres onde Gierninger have styrted sig ned i Bølgerne, og der fundet deres Død. Om dem gives der mange Sagn i Rusland; og en stor Fare truer enhver, som møder en saadan Russalka paa sin natlige Vandring. Derfor bævede Drengen ved at høre, at hans Velgiørerinde

hørte til dette Slags Væsener. Men da hun saa roligt fæstede sine Øine paa Korsets Tegn, og sagde: „Vil Du fordømme den, af hvem Du aldrig har seet andet end godt?“ — da kastede han sig for hendes Fødder, og bad inderligt om Tilgivelse. Ja, han ynkedes over den stakkels Pige, som altid skulde boe dybt nede i de kolde, mørke Vande. Men hun rørte ved hans Øine, og sagde: „See ned i Floden, og siig mig, hvad Du kan øine dernede.“ Da rullede Angaras Bølger giennemsigtige forbi hans Øie; og længst nede i det speilklare Dyb hævede sig et Huus — en glimrende Bygning, ligesom af saphirblaae Ædelstene, med et blinkende hvidt Tag af Bjergkrystal. Da Drengen saae den skinnende Bygning, raabte han: „Hvad det maa være herligt, at boe dernede i det deilige Slot!“ — „Ja, der boer jeg,“ sagde Pigen; „og vil Du nu giøre mig ret glad, saa kom ned med mig!“ — Han svarede ikke; der løb en kold Gysen igiennem ham, og han traadte et Par Skridt tilbage fra Floden. „Saa Du betænker dig,“ sagde den skiønne Russalka; „Du tænker ikke paa, at det er for din Skyld, jeg er steget op fra mit glimrende Slot, og saa tidt har taalt Jordens trykkende Luft. Negter Du mig nu det første, jeg beder dig om — vil Du ikke giengielde min Tillid, og give mig Kiærlighed for Kiærlighed, da seer Du mig aldrig mere.“ — „Aldrig mere!“ raabte den Dødes Søn — og i det samme tænkte han paa, hvor usselt og tomt hans Liv havde været, før han kiendte den lille Pige fra Floden. Da traadte han frem, og saae endnu engang ned i det dybe Vand — han vendte sig og saae Pigen i de klare Øine, og hviskede til hende: „Jeg følger dig!“ — Da slyngede hun sine Arme om ham, og styrtede sig ned med ham i den brusende Strøm. En pludselig voldsom Smerte bedøvede Drengen; men det var kun et Øieblik, da aandede han atter frit, og stod nede i den speilklare Halle, som han nylig kunde øine giennem Vandet. Her forekom hans yndige Veninde ham endnu skiønnere, end naar han saae hende paa Jorden; og en Flok af lignende, ligesaa smukke Børn modtog ham med Venlighed i deres Selskab. Iblandt dem levede han en Stund, uskyldig og lykkelig, ligesom de, uden at kiende

til Hunger eller Tørst, til Menneskenes Trang og Fornødenheder, eller til deres Sygdomme og Sorger. Her vidste man intet af Alderdom og Svaghed, men kun af en evig Barndom. Man kiendte ingen Forskiel paa Aarets Tider; der var ingen barsk Vinter og ingen brændende Sommer. Træerne stode altid i Løv og Blomster; men Bladene vare stive og ubevægelige, Blomsterne uden Duft og kolde at føle paa som Jis. Heller ikke skinnede Solen her nede, men Maanelyset var her deres Dag; naar Maanen tog af, blev det mørkere, og naar den ikke længer skinnede over Jorden, sank alle Børnene hen i en dyb Søvn. Saaledes gik det ogsaa den Dødes Søn under Havets Dyb; han slumrede hen, og vaagnede atter op med de andre Børn; men hvormange Dage og Maaneder der imidlertid randt hen, det mærkede han ikke til. I hans Slummer drømte han undertiden om Livet paa Jorden; og eengang forekom det ham i Drømme, som han saae den deilige Isidora, der smilte mildt og kiærligt, og vinkede ham til sig med sin hvide Haand. Da han nu igien vaagnede ved Maanelys, forekom det ham mindre klart, og mere livløst under Havet, end før; hans Længsel efter Jorden var vaagnet; den tog meer og mere til, og han stod ofte og stirrede op igiennem Bølgerne og lyttede, om han aldrig der skulde høre en menneskelig Stemme.

Den lille Russalka mærkede hans Længsel; med et sørgmodigt Blik saae hun længe i hans Øine, og sagde til ham: „Din Kiærlighed til mig har bragt mig et langt Offer. Jeg seer, dit Hierte er ikke mere hos mig; Du længes efter Jorden, dens Uro og Smerte; nu vil jeg opfylde dine Ønsker:“ Da trykkede hun sin Haand fast over hans Øine, og et langt Afskedskys paa hans Mund, og da han igien aabnede Øinene, laae han ved Flodbredden ovenpaa. Det var ikke længer Vinter; Solen var bleven stor og mægtig, og straalede paa Træernes Løv, og Jorden var bedækket med det grønne Græstæppe. Da han reiste sig fra Jorden, mærkede han, at han var bleven høi og stor; han var ikke længer et Barn, og da han gik videre frem, saae sig rundt om til alle Sider, og med Glæde i

sit Hierte hilsede Livet paa den lyse Jord, der var gienfødt for ham: følte han dog dybt, at der fattedes ham noget, som hverken Solens Skin, den græsgrønne Mark, eller Skovens qvægende Skygge kunde give ham. Da kom en deilig Jomfru ham imøde i fornem Dragt; hans Hierte kiendte hende strax igien; det var Isidora, saaledes som han i Drømme havde seet hende; hun kiendte ogsaa strax ham, rakte ham venligt sin Haand, og talte milde Ord til ham, skiøndt han stod der i sin ringe, fattige Klædning. Men længe havde de ikke talt sammen, da Jomfruens stolte Fader kom gaaende og blev dem vaer. Datteren rødmede, og paa et Vink af Faderen, maatte hun vende om med ham; den Livegne sendte han et truende Blik, der forkyndte hans Vrede. Da den Dødes Søn kom tilbage til Landsbyen, gik det ham anderledes, end han ventede sig. Ingen forundrede sig over at see ham igien; Ingen spurgte ham, hvor han havde været. Det var som om han slet ikke havde været borte; og Alle vare lige saa gode og venlige imod ham, som før. Men allerede den næste Dag maatte han møde med mange andre af Landsbyens unge Svende, der bleve sammenkaldte udenfor Adelsmandens Bolig. Der var kommet et Brev fra Godsherren, at han vilde anlægge et Guldvasferi paa den yderste Grændse af sine Eiendomme. Derhen skulde disse unge Mennesker sendes, og Ingen brød sig om Forældres og Slægtningers Sorg over, at de skulde skilles fra dem, de havde kiærest.

Endnu engang talte Isidora med den Dødes Søn. „Naar Du som Barn gik forbi mit Vindue," sagde hun, „kastede jeg tidt en Blomst ned til dig; tag nu denne Granqvist; det er Dødens Grønt. — Tænk, naar Du seer paa den, at hvad Livet adskiller, vil Døden forene." Hun ilede bort, og Granqvisten var den Forladtes eneste Rigdom, den eneste Trøst han tog med til Sorgens Land.

Da Toget af de unge Svende ankom til Ural, og deres nye Arbeide begyndte, glædede Mange sig i Haabet om, at Lykken kunde være dem gunstig, og lade dem i Guldsandet optage en kostbar Ædelsteen, og derved vinde den sædvanlige Belon-

ning, Frigivelse af deres trælbundne Stand Den Dødes Søn var heller ikke uden et saadant Haab; men længe lod det som om alt Held var veget fra ham. Hvergang han fandt en glimrende Steen i Flodsandet, viste det sig altid, naar den blev undersøgt, at den ikke var ægte. En Aften vandrede han eensom i Maaneskin ved den store Flod, der er Grændsen imellem to Verdensdele, og tænkte snart paa Isidora, snart paa sin forsvundne Velgiørerinde, som han aldrig mere ventede at see. Pludseligt rørte det sig i Bølgerne, og den lille Russalka viste sig for ham; men hun var bleg og saae kummerfuld ud. „Under Jorden ere alle Floder forbundne," sagde hun; „jeg kan komme til dig, hvor Du end er; og jeg kommer nu for at bebude dig din Lykke. Naar Du i Morgen begynder dit Arbeide, see da stiøt ned i Bølgerne, og jeg vil række dig en Diamant af høi Værdi. Let kan Du giemme den hos dig, og hemmeligt sælge den; da vil Du blive saa rig, at Du let kan skiule din ringe Fødsel, og endogsaa vinde Isidoras Haand. Vel begaaer Du en Forbrydelse, da Stenen er Grundherrens Eiendom; men at udlevere den, vil ikke hielpe dig til andet, end din Frihed; Du er og bliver dog en Betler." Ynglingen stirrede paa sin Beskytterinde, og forstod neppe hendes Tale. Altid havde hun tilforn viist sig reen og uden Plet for ham; og nu var det hende, der opmuntrede ham til et Tyveri. Hendes Stemme havde ogsaa skiælvet medens hun talte; med nedslaaet Blik stod hun for ham, og inden han var i Stand til at svare hende, forsvandt hun atter i Bølgerne. En smertelig Følelse giennemtrængte den Dødes Søn; nu var han først ret ulykkelig, da han troede sit Livs beskiermende Aland vanhelliget.

Næste Morgen gik det som den skiønne Russalka havde sagt; da han stirrede ned i Bølgerne, rakte hun ham fra Dybet en kostbar Steen, og sagde med et sørgmodigt Blik: „Giem den paa dit Bryst!" og forsvandt. Men den ærlige Russer fulgte ikke Fristelsen. Han holdt Armen høit i Veiret, til Tegn paa, at han havde fundet noget godt. Opsynsmanden nærmede sig; men da han saae Stenen, sagde han: „Du er en Taabe! — saa store Diamanter findes der ikke." Og han kastede den

hen blandt de andre Stene ved Flodbredden. „Hun har vilet prøve min Redelighed," tænkte den Dødes Søn, og gik atter til sit Arbeide. Om Aftenen vandrede han allene hen til Floden, for at vente paa sin Veninde; men hun kom ikke; og mismodig tænkte han nu paa, hvorfor han dog hele sit Liv skulde være fordømt til Elendighed? Da faldt hans Blik hen paa Steendyngerne, og her saae han atter den samme Steen, som Opsynsmanden havde forkastet, tindrende ved Maanelyset med den herligste Glands. Han tog den op, og vilde atter bære den hen til Herrehuset. Da mødte han paa Veien en hæslig Jøde, der listede sig omkring og spurgte: om han ikke havde noget at sælge? Den Livegne svarede nei, men viste ham Stenen, og spurgte om dens Værdi? Jødens Øine tindrede af Gæde, men han svarede rolig: „Stenen duer ikke meget, men jeg kan dog bruge den; jeg vil give dig halvhundrede Rubler for den." Yndlingen ilede videre, men Jøden løb efter ham, og bød tohundrede, tre, fire, femhundrede. „Jeg sælger den ikke," var hans Svar. Jøden holdt ham fast ved hans Klæder, og raabte: „Jeg giver dig tusinde Rubler." — „Stenen er ikke min Eiendom," svarede han nu, „lad mig gaae min Vei med Gud!" Ved disse Ord var Handelsmanden forsvunden. Strax efter mødte Yndlingen en Armenier, der med begierlige Blik udspurgte ham, om ingen af Arbeiderne havde fundet nogen kostbar Steen? Den Dødes Søn viste ham sin, og Armenieren bød ham titusinde Rubler for den, og lovede at føre ham sikkert til Persien, hvor han uforstyrret kunde leve i Fryd med alle disse Penge.. Men ogsaa denne Fristelse modstod han standhaftig. Nærved sit Maal kom en gammel Mand ham imøde, som spurgte, hvorfor han ved Aftentid ilede saa hurtigt frem? Han fik ligeledes Stenen at see, og bød halvtredsindstyvetusinde Rubler for den. „Stenen er ikke min," svarede Finderen, „jeg vil overbringe den til Grundeieren." — „Saa gjør, hvad Du holder for Ret," sagde den Gamle, „og Gud vil være med dig paa dine Veie."

Da han traadte ind i Herrehuset, vare Alle der i Bevægelse. Den fornemme Adelsmand, som eiede Godset, var kommen

dertil, og ikke før den følgende Morgen kunde Ynglingen faae Leilighed til at fremvise sin Skat for de Kyndige, som skulde prøve den. Længe undersøgte de den meget nøie; endelig raabte de: „Den er ægte!“ og een af dem ilede med det kostbare Klenodie til Grundeieren. Strax efter kom der Bud, at Herren vilde see den Livegne, som havde fundet Stenen, og selv forkynde ham Friheden. Den Dodes Søn fulgte sin Fører med bankende Hierte; hans Siæl kunde neppe rumme den Tanke, at han nu skulde være fri. Med sagte Skridt maatte han træde ind i et Værelse, der straalede af Guld, Sølv og andre Kostbarheder; aldrig havde han seet noget lignende uden hos den lille Rusalka, nede i Flodens straalende Haller. I en purpurrød Lænestol sad en svagelig Mand, med Utilfredsheds, eller maaskee Angerens Furer i sit blege Ansigt. Alle Jordens Herligheder vare ham tilfaldne i det rigeste Maal, og dog var han ulykkelig. Han havde levet i Fiendskab med sin eneste Søster, og hun var død fra ham i hans Ungdom; siden havde han giftet sig, men baade Kone og Børn havde Døden berøvet ham. Han følte sig eensom i Verden; hans Haar var graanet, og hans Livskraft var svunden; han var bleven gammel før Tiden. Han befalede Ynglingen at træde nærmere, men i det Øieblik, da hans matte Blik faldt paa dennes smukke Ansigt, gyste han forfærdet. Han reiste sig, gik hen til et af de Malerier, der hang paa Væggen, og var skiult af et mørkt Forhæng; dette trak han tilside, og Billedet, der kom tilsyne, var en ung, deilig Pige i kostbar Dragt. Godsherren betragtede derefter Billedet og den Livegne, der stod for ham; men denne saae ikke mindre forbauset paa det skionne Maleri, der slog ham ved en forunderlig Liighed med hans Veninde, den lille Russalka. Herren lod atter Forhænget falde, og spurgte: „Hvem var denne Livegnes Forældre?“ Føreren fortalte om hans Moders Ankomst til Floden ved Lena, om hendes Død og Begravelse. „Hans Moder var en Forviist ... hun døde i Siberien!“ gientog sagte den rige Mand, og vinkede derpaa med Haanden, at Alle uden Ynglingen skulde gaae ud.

Længe betragtede han det unge Menneske med faste Blik, og syntes at gienkalde sig mange gamle Erindringer. Endelig sagde han: „Du seer ud til at være et ufordærvet Menneske; vil Du være min Søn, saa vil jeg give dig en Faders Kiærlighed.“ Han aabnede sine Arme, og den Livegne vovede at at kaste sig til hans Bryst. Oldingen vendte sig mod Billedet, og sagde: „Er Du nu forsonet? Vil Du ikke længer vise dig for mig i søvnløse Nætter og tunge Dromme?“

Paa den mægtige Mands Vink skeete der en pludselig Forandring i Ynglingens Liv; fra en Livegen var han pludselig bleven til en Herre; men hans Siæl vedblev at være from og ydmyg, som i hans Lidelsers lange Aar. Da den første maanelyse Nat brød frem, sneg han sig bort fra de pragtfulde Sale hen til den stille Flodbred, hvor han haabede at træffe sin lille Belgiorerinde. Hun kom, smilede kiærligt til sin Ven, og sagde: „Du er nu lykkelig; ikke fordi Du er bleven mægtig og rig, men fordi Du er god, og har modstaaet Fristelsen. Du veed ikke, hvormeget det smerter os, naar vi maae friste de svage Dødelige, og hvor dybt vi sørge, naar de falde under Prøvelsen.“ — Da glædede Ynglingen sig ved at høre, at ogsaa hun var god og reen, og han sagde: „Du har været min Engel i Livet, sig mig, hvormed har jeg fortient al din Kiærlighed?“ Da tog den lille Pige hans Haand, medens Taarerne strømmede af hendes Øine, og hun sagde: „Ak Gud! jeg er jo din lille Søster, som blev myrdet i sin Fødsel, og aldrig har kiendt Jordlivets Glæder. Vor Moder var deilig, rig, af en fornem Stamme; men hun var letsindig og stolt. Mægtige Herrer beilede til hendes Haand; men hendes Hierte havde hun givet en ung Livegen, der var baade klog og smuk, og havde fulgt hendes Broder paa Reiser til alle Jordens store Stæder. En hemmelig Kiærlighed forbandt dem, og jeg var deres første Barn; men af Stolthed, og af Frygt for sin strenge Broder, lod hun sin gamle Amme dræbe mig og kaste mig ud i Nevafloden. Der begyndte min Bevidsthed; jeg, som en Forbrydelse havde udstødt af Menneskenes Samfund, blev nu

som Russalka optaget blandt Flodernes Beboere. Til min Fader sagde hun, at jeg var sendt bort med en gammel Tiener, for at opdrages langt inde i Landet; og den Livegne troede hendes Ord, thi han havde et mere menneskeligt Hierte end hun. Synden og dens skrækkelige Følger havde ikke standset min Moders Letsind; hendes hemmelige Forbindelse blev ikke afbrudt; endelig opdagede den strenge Broder Alt, og rasende af Forbittrelse udvirkede han en Befaling, hvorved hun blev sendt til Siberien for der at skiules for Verdens Øine. Ved Lenas Bredder blev Du født; der er vor Moders Grav. Vor Fader ligger paa Finlands Sletter, hvor han faldt i et Slag, som simpel Soldat. Du var forladt paa Jorden, lige som jeg i Dybets Strøm; Kiærlighed drog mig til dig, og jeg blev din Veninde, din Lærerinde, din beskyttende Aand. Nu har jeg aabenbaret dig Alt, men nu tør jeg heller ikke tiere vise mig for dig; thi snart vil dit Hierte tilhøre en Anden. Men trues Du af nogen Fare, da vil jeg usynlig være dig nær." Derpaa kyssede hun hans Øine og hans Mund; en mørk Sky trak forbi Maanen, og da han atter saae sig om, var Søsteren forsvunden. Kun fra Bølgerne, der sagte bevægede sig, hørte han en Lyd; det var som Nogen hvisked „Farvel!"

Den mægtige Herres Plejeson blev hædret, ligesom han havde været elsket og agtet, da man endnu ikke kaldte ham andet end „den Dødes Søn." I Krigstieneste mod Tyrkerne udmærkede han sig ved Tapperhed, og blev belønnet med Æresstegn og Forfremmelse. Han var sin Morbroders Trøst og Glæde; og den Gamle gav ham sit Navn, og indsatte ham til Arving af al hans Rigdom. Men i sin Lykke glemte han ikke hende, som han engang havde frelst som Barn af Dødens Arme. Han ilede til Godset ved Ural og viste Isidora den tørre Grangreen, der engang havde været hans eneste Rigdom og Trøst. Isidora havde ligesaa trofast bevaret sin Kiærlighed til ham, og blev nu hans lykkelige Hustru. Paa Bryllupsdagen fandt hun paa sit Bord en Krands af

deilige Vandblomster, omvunden med en Række kostbare Perler; Ingen har nogensinde erfaret, hvem der havde lagt den der.

52.

De to Brødre.

Der var engang to Brødre, en rig og en fattig. Den rige var Guldsmed og ond af Hiertet, den fattige nærede sig ved at binde Koste, og han var god og redelig. Den Fattige havde to Børn, som vare Tvillingbrødre, og hinanden saa lige, som en Draabe Vand den anden. De to Børn gik ud og ind i den Riges Huus, og fik mangengang lidt at spise af Levningerne i Kiøkkenet. Det traf sig engang, at den fattige Mand gik ud i Skoven, for at hente Kosteriis, da saae han en Fugl, der skinnede som Guld, og var smukkere end nogen anden, der før var kommen ham for Øie. Han tog en lille Steen op og kastede efter den, traf den ogsaa heldigt, men der faldt kun een Guldfieder ned, og Fuglen fløi bort. Manden tog Fiederen og bragte den til sin Broder; han saae paa den og sagde: „det er ægte Guld," og gav Broderen mange Penge for den. Næste Dag var Manden steget op i et Birketræ, og vilde hugge et Par Grene af; da fløi den samme Fugl ud fra Træet, og Manden søgte og fandt en Rede, og deri et Æg af Guld. Han tog det med hiem, og da han havde bragt det til sin Broder, sagde denne igien: „Det er ægte Guld," og gav ham, hvad det var værd. Tilsidst sagde Guldsmeden endnu: „Fuglen selv gad jeg allerhelst have." Den Fattige gik tredie Gang ud i Skoven, og saae atter Guldfuglen sidde paa Træet; da tog han en Steen, traf den, saa den styrtede ned, og bragte den til sin rige Broder, som gav ham en stor

Bunke Penge for den. Da tænkte den Fattige: „Nu kan jeg nok slaae mig igiennem," og gik vel tilfreds hiem.

Guldsmeden var klog og listig, og vidste vel, hvad det var for en Fugl; han kaldte paa sin Kone og sagde: „Steg mig den Guldfugl, men lad ikke det mindste af den komme bort; jeg har Lyst til at spise den ganske allene." Thi det var ingen almindelig Fugl, men af et saa forunderligt Slags, at den, der spiste Fuglens Hierte og Lever, fandt hver Morgen et Guldstykke under sit Hoved. Konen giorde Fuglen i Stand, stak den paa Spid, og lod den stege. Da hændte det, medens den stod ved Ilden, og Konen nødvendig maatte gaae ud af Kiøkkenet til noget andet Arbeide, at den fattige Kostebinders to Børn kom løbende, stillede sig foran Spiddet, og dreiede det nogle Gange omkring. Da faldt der just to smaa Stykker af Fuglen ned i Panden, og den Ene sagde: „De Par Bid ville vi spise, jeg er saa sulten, og Ingen vil savne dem." Derpaa spiste begge i Fællesskab de to smaa Stykker, men i det samme kom Konen ind, saae det og sagde: „hvad er det I har spiist?" — „Det var et Par smaa Stykker, som faldt ned fra Fuglen," svarede de. „Det har været Hiertet og Leveren," sagde Konen ganske forskrækket; og for at hendes Mand ikke skulde blive vred, slagtede hun i Hast en Hanekylling, tog Hiertet og Leveren ud af den, og lod dem stege med Guldfuglen. Da den var mør, satte hun den ind for Guldsmeden, som spiste den heelt op; men næste Morgen, da han tænkte, der skulde ligge et Guldstykke under hans Hovedpude, var der lige saa lidt noget at finde, som der for havde været.

Børnene vidste ikke, hvilken Lykke der var bleven dem til Deel. Næste Morgen, dengang de stode op, faldt der noget ned paa Jorden, som klingede, og det var to Guldstykker. De tog dem op og gav dem til deres Fader; han blev meget forundret og sagde: „Hvor kan de komme fra?" Men da de næste Morgen atter fandt to, gik han til sin Broder, og fortalte ham den underlige Tildragelse. Guldsmeden mærkede nu strax, hvordan det maatte være gaaet til, nemlig at Børnene havde spiist Guldfuglens Hierte og Lever, og da han var ond

og misundelig, vilde han hevne sig og sagde til Faderen: „Dine Børn ere i Kast med den Onde, rør ikke Pengene, men jag Børnene bort; thi nu har han Magt over dem, og kan ogsaa let bringe dig i Fordærvelse.“ Faderen var bange for den Onde, og saa tungt det ogsaa faldt ham, førte han dog begge Tvillingerne ud i Skoven, og gik fra dem med et bedrøvet Hjerte.

Nu løb begge Børnene omkring i Skoven og søgte efter Hjemveien, men kunde ikke finde den, og forvildede sig mere og mere. Endelig mødte de en Jæger, som spurgte: „Børn, hvem høre I til?“ — „Vi ere en fattig Kostebinders Drenge,“ svarede de, og fortalte ham, at deres Fader havde forladt dem, fordi han hver Morgen fandt en Guldpenge under deres Hovedpude. Jægeren var en god gammel Mand, og da han syntes godt om Børnene og selv ingen havde, tog han dem hjem med sig, og sagde: „Jeg vil være Jeres Fader, og sørge for Jer, indtil I blive store.“ Da lærte de hos ham at blive Jægere, og den Guldpenge, som hver af dem fandt om Morgenen, naar han vaagnede, gjemte den gamle Jæger for dem, til den Tid engang kom, at de kunde behøve dem.

Da de voxede til, tog deres Plejefader dem en Dag med ud i Skoven, og sagde: „I Dag skulle I gjøre Jeres Prøveskud; lykkes det, saa vil jeg give Jer Fribrev og Vidnesbyrd om, at I ere udlærte Jægere.“ De gik da ud paa Spor og ventede længe, inden der kom noget Vildt for Skud. Endelig saae den gamle Jæger en Flok Vildgæs lige over sig, der floi i Skikkelse af en Trekant; og han sagde til den Ene af de Unge: „Skyd mig en Gaas ned fra hvert Hjørne.“ Det gjorde han, og havde nu fuldbragt sit Prøveskud. Noget efter kom der en anden Flok, og den floi i Skikkelse af et Total. Da sagde Jægeren til den Anden, at han ligeledes skulde skyde een ned fra hvert Hjørne; og han havde ogsaa Lykke med sit Prøveskud. Nu sagde Plejefaderen: „Jeg giver Jer begge fri; I ere udlærte Jægere.“ Derpaa gik begge Brødrene sammen ind i Skoven, og lagde Raad op med hinanden; og da de om Aftenen havde sat sig til Bords ved deres Plejefader, sagde

de til ham: „Vi røre ikke en Bid, før I har lovet at opfylde, hvad vi ville bede om.“ — „Hvad er da Eders Bøn?“ sagde den gamle Jæger. De svarede: „Vi have nu udlært; vi maae prøve vor Lykke i Verden; giv os Lov til at vandre.“ Da sagde den Gamle med Glæde: „I tale som flinke Jægere; det har jeg selv ønsket; drager ud, det vil gaae Jer godt!“ Derpaa spiste og drak de fornøiede sammen.

Da den bestemte Dag kom, skienkede Plejefaderen hver af dem en god Bøsse og en Hund, og lod Enhver tage sig af de sammensparede Guldpenge, saa mange som han vilde. Derpaa fulgte han dem et Stykke paa Veien, og ved Afskeden gav han dem endnu en blank Kniv og sagde: „Dersom I engang skulle skilles ad, stød da paa Skilleveien denne Kniv ind i et Træ; naar saa En af Jer kommer tilbage, vil han paa den kunne see, hvordan det er gaaet hans fraværende Broder; thi den Side af Kniven, som vender hen mod den Vei, han gik ad, vil ruste, naar han dør; men saa længe han lever, bliver den blank.“

De to Brødre gik da bort, og kom i en Skov, der var saa stor, at de umueligt paa een Dag kunde komme igiennem den. De bleve der altsaa Natten over, og spiste hvad de havde i deres Jagttasker. Næste Dag gik de videre; men kom endnu ikke ud af Skoven, og havde nu ikke noget at spise. Da sagde den Ene: „Vi maae skyde os noget Vildt, ellers lide vi Sult.“ Han ladede sin Bøsse og saae sig om, da kom en gammel Hare løbende; han sigtede paa den, men Haren raabte:

„Kiære Jæger! lad mig ilive!
Saa vil jeg dig to Unger give.“

Da sprang den ind i Krattet, og bragte to Unger; men de smaa Dyr legede saa muntre sammen, og vare saa smukke, at Jægerne ikke kunde bringe det over deres Hierte, at slaae dem ihiel. De beholdt dem hos sig, og de smaa Harer fulgte efter i deres Fodspor. Snart efter kom en Ræv, som de nu vilde skyde; men Ræven raabte:

„Kiære Jæger! lad mig ilive!
Saa vil jeg dig to Unger give.“

Og den bragte to ſmaa Ræveunger, ſom Jægerne heller ikke vilde dræbe. De gave dem Harerne til Selſkab, og alle fire fulgte nu efter dem. Ikke længe efter kom en Ulv, ſom ſkulde være ſkudt, men han reddede ogſaa ſit Liv, da han raabte:

„Kiære Jæger! lad mig ilive!
Saa vil jeg dig to Unger give.“

Og Jægerne lode de to ſmaa Ulve følge efter de andre Dyr. Derpaa kom en Biørn. Den vilde heller ikke ſkydes ihiel, men raabte ligeſom de andre Dyr, og Jægerne lode de to ſmaa Biørne gaae med de andre Unger. Men tilſidſt, hvem kom da? — En Love! — Nu ſigtede begge Brødrene paa ham, men Loven ſagde ligeledes:

„Kiære Jæger! lad mig ilive!
Saa vil jeg dig to Unger give.“

Saaledes havde nu Jægerne to Løver, to Biørne, to Ulve, to Ræve og to Harer, ſom fulgte efter dem og tiente dem. Imidlertid var deres Hunger endnu ikke ſtillet, og de ſagde til Ræverne: „I Luſkere! ſkaffer os noget at ſpiſe; I ere jo ſnue og behændige.“ De ſvarede: „Ikke langt herfra ligger en Bondeby, der have vi allerede hentet mangen en Høne; derhen ſkal vi viſe Jer Veien.“ Jægerne gik da ind i Byen, kiøbte ſig noget at ſpiſe, lode ogſaa noget bringe til deres Dyr, og droge derpaa videre. Ræverne, ſom vidſte god Beſked i Egnen, hvor der var Hønſegaarde, kunde overalt viſe Jægerne tilrette.

En Tidlang droge de ſaaledes omkring, men fandt ingen Tieneſte, hvor de kunde blive ſammen; da ſagde de: „Det vil ikke gaae paa den Maade; vi komme til at ſkilles ad.“ Og efterat de havde deelt deres Dyr, ſaa at hver fik en Løve, en Biørn, en Ulv, en Ræv og en Hare, toge de Afſked, lovede hinanden broderlig Kiærlighed indtil Døden, og ſtødte den Kniv,

som deres Pleiefader havde givet dem, ind i et Træ; hvorpaa den Ene drog mod Østen og den Anden mod Vesten.

Den Yngste kom med sine Dyr ind i en Stad, hvor alting var overtrukket med sort Flor. Han gik ind i et Værtshuus, og spurgte Værten, om han kunde huse hans Dyr. Værten gav ham en Stald, hvor der var et Hul i Væggen; der krøb Haren igiennem og hentede sig et Kaalhoved, og Ræven hentede sig en Høne, og da han havde spiist den, ogsaa Hanen dertil; men Ulven, Biørnen og Løven kunde ikke komme ud af Hullet. Da lod Værten dem bringe hen, hvor der gik en Ko paa Græs, for at de kunde spise sig mætte. Og da Jægeren havde sørget for sine Dyr, spurgte han først Værten, hvorfor der overalt var hængt Sørgeflor ud i Staden? Værten sagde: „Fordi vor Konges eneste Datter i Morgen skal døe.“ — „Er hun dødsyg?“ spurgte Jægeren. „Nei,“ svarede Værten, „hun er ganske sund og frisk, men hun maa dog døe. Udenfor Byen er der et høit Bierg; der boer en Drage, som hvert Aar maa have en reen Jomfru, ellers ødelægger den hele Landet. Nu har de givet ham den ene Jomfru efter den anden, saa der er ingen tilbage uden Kongedatteren, og dog er der ingen Naade, hun maa overgives til Dragen; og det skal skee i Morgen.“ Jægeren sagde: „Hvorfor bliver Dragen ikke slaaet ihiel?“ — „Ak,“ svarede Værten, „det have saa mange Riddere prøvet paa; men Allesammen have de bødet med Livet; Kongen har lovet, at den, der overvinder Dragen, skal faae hans Datter til Kone, og efter hans Død arve Riget.“

Jægeren sagde ikke noget videre dertil, men næste Morgen tog han sine Dyr med sig, og steg op paa Dragebierget. Deroppe fandt han en lille Kirke, og paa Alteret stod tre fulde Bægere, og en Skrift var derved: „at den, som drak disse Bægere ud, blev den stærkeste Mand paa Jorden, og kunde føre det Sværd, som laae nedgravet udenfor Dørtrinnet.“ Jægeren drak ikke, men gik ud, og søgte om Sværdet i Jorden; han fandt det, men kunde ikke rokke det af Stedet. Da gik han ind og drak Bægeret ud, og nu var han stærk nok til at løfte Sværdet, og hans Haand kunde med Lethed føre det.

Da Tiden kom, at Kongedatteren skulde overgives til Dragen, førte Kongen, Marskallen og alle Hoffolkene hende ud. Hun saae langt fra Jægeren oppe paa Dragebierget, og tænkte, det var Dragen, som stod der og ventede paa hende, og hun vilde længe ikke til at gaae derop. Endelig, da man blev ved at sige hende, at den hele By ellers vilde være fortabt, maatte hun dog beslutte sig dertil. Og Kongen og Hoffolkene vendte tilbage med stor Sorg; men Kongens Marskal skulde blive staaende og see paa, hvorledes Dragen førte den skionne Jomfru bort derfra.

Men dengang hun nu kom op paa Bierget, da var det ikke Dragen, som stod deroppe, men den unge Jæger; han trøstede hende og sagde, at han var kommen for at frelse hende; hvorpaa han førte hende til Kirken, og lukkede hende inde der. Ikke længe efter kom en Drage med syv Hoveder farende med stor Tummel, og da den saae Jægeren staae der, forundrede den sig og sagde: „Hvad har Du at giøre heroppe paa mit Bierg?“ Jægeren svarede: „Jeg vil kæmpe med dig.“ „Dragen sagde: „Saa mangen Riddersmand har maattet lade sit Liv, jeg skal ogsaa snart giøre det af med dig!“ Derpaa gav den sig til at spye Ild ud af sine syv Gab, der skulde antænde Græsset rundt omkring, for at Jægeren skulde qvæles af Rog og Hede; men da kom Dyrene løbende og traadte strax Ilden ned. Da foer Dragen lige imod Jægeren, men han svingede Sværdet, saa det sang i Luften, og huggede tre Hoveder af den i eet Hug. Nu blev Dragen først rigtig rasende, hævede sig op i Luften, spyede Ildsluer ud over Jægeren, og vilde styrte sig paa ham; men Jægeren løftede endnu engang sit Sværd, og huggede igien tre Hoveder af den. Nu blev Udyret mat og sank ned, men vilde dog igien løs paa Jægeren; men med sin sidste Kraft huggede han Halen af Dragen, og da han af Træthed ikke kunde mere, kaldte han paa sine Dyr og de sønderrev den ganske. Da Kampen var tilende, lukkede Jægeren Kirken op, og fandt Kongedatteren liggende paa Jorden, fordi hun under Striden var bleven afmægtig af Skræk og Angest. Han bar hende ud, for

at hun skulde komme til sig selv igien, og da hun slog Øinene op, viste han hende den sønderrevne Drage, og sagde, at nu var hun frelst. Da glædede Kongedatteren sig, og sagde: „Nu bliver Du min hiertenskiære Ægtefælle; thi min Fader har lovet mig til den, som slaaer Dragen ihiel.“ Derpaa tog hun sit Coral-Halsbaand af, og uddeelte det iblandt Dyrene, og Løven fik Guldlaasen for sin Deel. Men sit Lommetørklæde, hvori hendes Navn stod, skienkede hun til Jægeren; han gik hen, skar Tungerne ud af de syv Dragehoveder, svøbte dem ind i Tørklædet og giemte dem godt.

Da dette var skeet, og Jægeren følte sig ganske mat af Ilden og Kampen, sagde han til Jomfruen: „Vi ere begge saa trætte og matte, lad os sove lidt.“ Hun sagde ja, og de lagde sig ned paa Jorden; og Jægeren sagde til Løven: „Du skal vaage, for at Ingen skal overfalde os i Søvne,“ og begge sov ind. Løven lagde sig ved Siden af dem, for at vaage, men den var ogsaa træt af Kampen, og kaldte paa Biørnen, og sagde: „Læg dig ved Siden af mig, jeg maa sove lidt; men væk mig, dersom der kommer Nogen.“ Da lagde Biørnen sig ved Siden af ham, men den var ogsaa træt, kaldte paa Ulven, og sagde: „Læg dig ved Siden af mig, jeg maa sove lidt; men væk mig, dersom der kommer Nogen.“ Da lagde Ulven sig ved Siden af ham, men den var ogsaa træt, kaldte paa Ræven og sagde: „Læg dig ved Siden af mig, jeg maa sove lidt; men væk mig dersom der kommer Nogen.“ Da lagde Ræven sig ved Siden af ham, men den var ogsaa træt, kaldte paa Haren og sagde: „Læg dig ved Siden af mig, jeg maa sove lidt; men væk mig, dersom der kommer Nogen.“ Da satte Haren sig ved Siden af ham, men den stakkels Hare var ogsaa træt, og havde Ingen, som den kunde kalde paa og sætte til Vagt, og den sov ind. Nu sov da Kongedatteren, og Jægeren, og Løven, og Biørnen, og Ulven, og Ræven, og Haren; og de laae alle i en tryg Søvn.

Marskallen, der langt fra skulde see til, hvorledes det løb af, mærkede ikke noget til, at Dragen fløi bort med Jomfruen; og da han fornam at alting var ganske stille paa Bierget, tog

han Mod til sig og steg betænksomt, langsomt og forsigtigt derop. Da laae Dragen der, reven ihiel og i mange Stykker, og ikke langt derfra Kongedatteren og en Jæger med hans Dyr, som Alle vare faldne i en dyb Søvn. Da det nu var en ond og ugudelig Marskal, saa drog han sit Sværd ud, huggede Hovedet af Jægeren, og tog Jomfruen paa sine Arme og bar hende ned af Bierget. Derved vaagnede hun i stor Skræk; men Marskallen sagde til hende: „Du er i mine Hænder; Du skal sige, det er mig, der har slaaet Dragen ihiel.“ — „Det kan jeg ikke,“ svarede hun; „det har en Jæger giort med sine Dyr.“ Da drog han sit Sværd og truede at dræbe hende paa Stedet, hvis hun ikke adlød ham, og derved tvang han hende til at hun maatte love det. Han bragte hende derpaa til Kongen, som af Glæde ikke vidste hvad Fod han vilde staae paa, da ham fik sit kiære Barn igien, som han tænkte Udyret for længe siden havde revet ihiel. Marskallen sagde da til Kongen: „Jeg har slaaet Dragen ihiel, og befriet Jomfruen og det hele Rige; jeg forlanger hende derfor til Ægte, saaledes som det er lovet.“ Kongen spurgte sin Datter: „er det sandt, hvad han siger?“ — „Ak ja!“ svarede hun med et dybt Suk; „men jeg forbeholder mig, at Brylluppet først maa blive om Aar og Dag;“ thi hun tænkte, at i den Tid fik hun vel noget at høre fra sin kiære Jæger.

Paa Dragebierget laae Dyrene endnu og sov hos deres døde Herre, da kom der en stor Humlebi, og satte sig paa Harens Næse; men Haren strøg den i Søvne af med Foden. Humlebien kom anden Gang, men Haren strøg den atter af, og sov endnu. Da kom den tredie Gang, og stak ham i Næsen, saa han vaagnede, og da vækkede han ogsaa strax Ræven, og Ræven Ulven, og Ulven Biørnen, og Biørnen Løven. Og da Løven vaagnede og saae, at Jomfruen var borte og hans Herre dræbt, begyndte han frygteligt at brøle, og raabte: „Hvem har giort det? Biørn, hvorfor har Du ikke vækket mig?“ Biørnen spurgte Ulven: „Hvorfor har Du ikke vækket mig?“ Ulven spurgte Ræven: „Hvorfor har Du ikke vækket mig?“ og Ræven spurgte Haren: „Hvorfor har Du ikke vækket mig?“

Den stakkels Hare allene vidste ikke, hvad han skulde svare, og Skylden blev hængende paa ham. Da vilde de Alle styrte over ham, men han bad for sig og sagde: „I maae ikke tage mig af Dage, jeg vil bringe vor kiære Herre til Live igien; thi jeg veed et Bierg, hvor der voxer en Rod, hvem der tager den i Munden, han bliver helbredet af al Sygdom og alle Saar. Men Bierget ligger tohundrede Miil herfra.“ Løven sagde: „Godt! I fire og tyve Timer maa du løbe frem og tilbage, og bringe Roden med.“ Da sprang Haren affted, og fire og tyve Timer efter var den tilbage, og bragte Roden med. Løven satte Hovedet paa Jægeren, Haren stak ham Roden i Munden; strax føiede Hovedet sig sammen med Kroppen, Hiertet slog igien, og Livet vendte tilbage. Da vaagnede Jægeren og blev forskrækket, da han ikke mere saae Jomfruen; og han tænkte: „hun er vel gaaet bort medens jeg sov, for at blive fri for mig.“ Men nu havde Løven i sin store Hast sat Hovedet bagvendt paa sin Herre; dog mærkede Herren det ikke over sine sørgelige Tanker paa Kongedatteren, før til Middag, da han vilde spise noget, thi da saae han, at hans Ansigt vendte ud til hans Ryg; det kunde han ikke begribe, og spurgte Dyrene, hvad der var vederfaret ham i Søvne. Nu fortalte Løven, at de havde Allesammen sovet, og da de vaagnede, havde de fundet ham død med afhugget Hoved; men Haren havde hentet Livets Rod, og han havde i sin Hast vendt Hovedet galt; men det skulde han nok giøre godt igien. Derpaa rev Løven atter Hovedet af Jægeren, dreiede det om, og Haren lægede det med Roden, saa at det strax groede fast igien.

Men Jægeren var bedrøvet, og vilde ikke gaae til Staden igien; han drog om i Verden med sine Dyr, og lod dem dandse for Folk. Det hændte sig, at lige efter et Aars Forløb kom han igien til den samme By, hvor han havde befriet Kongedatteren fra Dragen; og denne Gang var alting i Staden overtrukket med rødt Skarlagen. Da spurgte han Verten: „Hvad vil det sige? For et Aar siden hang der sort Flor over hele Byen, og i Dag er Alting rødt.“ Verten svarede: „For et Aar siden skulde vor Konges Datter overgives til den

fæle Drage; men saa kæmpede Marskallen med den, og slog den ihiel, og i Morgen skal han holde Bryllup med Prindsessen. Nu veed Du hvorfor Byen dengang var dækket sort med Flor til Sorg, og i Dag er smykket med rødt Skarlagen til Glæde."

Den næste Dag, da Brylluppet skulde være, sagde Jægeren ved Middagstid til Verten: „Vil han troe, Herr Vert, at jeg i Dag her vil spise Brød fra Kongens Bord?" Da sagde Verten: „det vil jeg sætte hundrede Guldstykker imod, at der ikke bliver noget af." Jægeren sagde: „dem holder jeg;" og satte en Pung med ligesaa mange Guldstykker paa Bordet. Derpaa kaldte han paa Haren og sagde: „Gaa hen min kiære Springer, og hent mig af det Brød, som Kongen spiser." Nu var Haren den ringeste, og kunde ikke overdrage det til nogen Anden, men maatte selv tage Benene paa Nakken. „Naar kun ikke de store Slagterhunde ville forfølge mig, naar jeg saadan ganske allene springer igiennem Gaderne," tænkte Haren. Og det skeete, som han tænkte; Hundene kom, og de havde ikke i Sinde, at lade ham slippe heelskindet hiem. Men han sprang, „tag mig om Du kan!" og flygtede lige ind i et Skilderhuus, uden at Soldaten havde seet ham. Hundene kom og vilde have Haren ud, men Skildvagten forstod ikke Spøg, han slog med Kolben iblandt dem, saa de hylende løb derfra. Da nu Haren mærkede at Luften var reen, sprang den ind i Slottet, lige hen til Kongedatteren, satte sig under hendes Stol, og kradsede hende paa Foden. Hun sagde: „Gaa din Vei!" og tænkte, det var hendes Hund; men Haren kradsede hende anden Gang paa Foden, og hun sagde igien, „Gaa din Vei! siger jeg," og tænkte endnu, det var Hunden. Men Haren lod som den Intet hørte; og kradsede tredie Gang; da tittede hun ned, og kiendte den paa sit Halsbaand. Nu tog hun den paa Skiødet, bar den ind i sit Kammer, og sagde: „kiære lille Hare! hvad vil Du?" Den svarede: „Min Herre, som har slaaet Dragen ihiel, er her, og sender mig, for at jeg skal bede dig om et af de Brød, som Kongen spiser af." Da blev hun hierteglad, lod Bageren komme og befalede ham, at bringe

et Brød af dem, som Kongen spiste af. Haren sagde: „Men Bageren maa ogsaa bringe mig det hiem, for at Slagterhundene ikke skal giore mig noget.“ Bageren bar Brødet efter ham til Vertshusets Dor; da stillede han sig paa Bagbenene, tog Brødet i Forbenene, og bragte det ind til sin Herre. Da sagde Jægeren: „Seer han, Herr Vert, de hundrede Guldstykker ere mine.“ Verten forundrede sig, og Jægeren sagde endvidere: „Ja, Herr Vert, Brødet har jeg, nu vil jeg ogsaa spise af Kongens Steg.“ Verten sagde: „Det gad jeg nok seet; men vædde vil jeg ikke meer.“ Jægeren kaldte paa Ræven og sagde: „Min lille Ræv, gaa hen og hent mig af den Steg, som Kongen spiser af.“ Den rode Mikkel vidste bedre at snoe sig; han løb giennem Kroge og Snigveie, uden at en Hund saae ham, og satte sig under Kongedatterens Stol, og kradsede hende paa Foden. Da saae hun ned, og kiendte Ræven paa Halsbaandet, og tog den med paa sit Kammer og sagde: „Kiære lille Ræv! hvad vil Du?“ Den svarede: „Min Herre som har slaaet Dragen ihiel, er her, og sender mig, at jeg skulde bede om en Steg af dem, som Kongen spiser af. Da lod hun Kokken komme, han maatte rette en Steg an, saadan som Kongen spiste den, og bære den til Døren for Ræven; der tog han Fadet med sine Forbeen, og bar det ind til sin Herre. „Seer han, Herr Vert!“ sagde Jægeren, „Brød og Kiød er her, nu vil jeg ogsaa have noget stuvet Grønt dertil, saadan som Kongen spiser det.“ Han kaldte paa Ulven og sagde: „Kiære Ulv, gaae hen og hent mig noget stuvet Grønt, som Kongen spiser det.“ Ulven gik uden videre lige ind i Slottet, fordi den ikke var bange for Nogen, og da den kom ind i Stuen til Kongedatteren, traf den hende bag i Kiolen for at hun skulde see sig om. Hun kiendte ham paa Halsbaandet, tog ham med paa sit Kammer, og sagde: „Kiære Ulv! hvad vil Du?“ Den svarede: „Min Herre, som har slaaet Dragen ihiel, er her; jeg skulde bede om noget stuvet Grønt som Kongen spiser det.“ Da lod hun Kokken komme, han maatte stuve noget Grønt, som Kongen spiste det, og bære det for Ulven hen til Døren; der tog den Fadet fra ham og bragte

det til sin Herre. „Seer han, Herr Vært," sagde Jægeren, „nu har jeg Brød, Steg og Grønt; nu vil jeg ogsaa have Bagværk, saadan som Kongen spiser det. Og han kaldte ad Biornen, og sagde! „Kiære Biorn, Du slikker gierne efter det, der er sødt; gaa hen og hent mig noget Sukkergodt, saadan som Kongen spiser det." Da travede Biornen hen til Slottet, og alle Folk gik af Veien for ham; men da han kom til Skildvagterne, holdt de Geværerne for, og vilde ikke lade ham gaae ind i det kongelige Slot. Men han reiste sig op, og gav med sine Labber et Par dygtige Dresigen til Høire og Venstre, saa at hele Vagten trillede omkuld, og derpaa gik han ligefrem op i Salen til Kongedatteren, stillede sig bag ved hende, og brummede saa smaat. Da saae hun sig om, kiendte Biornen, lod ham gaae med paa hendes Kammer, og sagde: „Kiære Biorn, hvad vil Du?" Den svarede: „Min Herre, som har slaaet Dragen ihiel, er her, jeg skulde bede om noget Bagværk, saadan som Kongen spiser det." Da lod hun Sukkerbageren komme, han maatte bringe Sukkerværk, saadan som Kongen spiste det, og bære det til Døren for Biornen; den tog da Fadet fra ham, og bragte det ind til Herren. „Seer han, Herr Vert," sagde Jægeren, „nu har jeg Brød, Kiød, Grønt og Bagværk, nu vil jeg ogsaa drikke af den Viin, som Kongen drikker." Han kaldte paa sin Løve og sagde: „Kiære Løve, Du drikker dig dog gierne en lille Ruus; gaa hen og hent mig af den Viin, som Kongen drikker af." Da skred Løven hen over Gaden, og alle Folk løb for ham; og da han kom til Vagten, vilde den spærre Veien for ham, men saa brølede han eengang, og da foer Alle bort. Nu gik Løven til de kongelige Værelser, og bankede paa Døren med sin Hale. Kongedatteren kom ud, og var nær bleven forskrækket for Løven; men saa kiendte hun ham paa Guldlaasen af hendes Halsbaand, bød ham at gaae med op paa hendes Kammer, og sagde: „Kiære Løve, hvad vil Du?" Den svarede: „Min Herre, som har slaaet Dragen ihiel, er her; jeg skulde bede om noget Viin, af den som Kongen drikker." Da lod hun Kieldermesteren komme, han skulde give Løven af den Viin, som Kongen drak

af. Løven sagde: „Jeg vil gaae med, og see, at jeg faaer af den rette.“ Da gik den med i Kielderen, og der vilde Kielder-mesteren tappe af den almindelige Slags Viin, som blev drukket af Kongens Tienere, men Løven sagde: „Stop lidt! jeg vil først smage paa Vinen,“ og saa tappede den sig en Kande fuld, og drak det i een Slurk. „Nei,“ sagde han, „det er ikke den rette.“ Kieldermesteren saae skievt til Løven, men gik dog hen, og vilde give ham af en anden Tønde, som Kongens Marskal drak af. Løven sagde: „Stop! lad mig først prøve Vinen,“ og han tappede sig en halv Kande fuld, og drak den ud, “den er bedre,“ sagde han; „men det er endnu ikke den rette.“ Da blev Kieldermesteren vred og sagde: „Hvad forstaaer saadan et Fæ sig paa Viin!“ Men Løven gav ham et Smæk paa Øret, saa han faldt hovedkulds ned paa Jorden, og da han havde reist sig igien, førte han Løven ganske stiltiende hen i en lille særskilt Kielder, hvor Kongens Viin laae, som ellers ikke noget Menneske fik at drikke. Løven tappede sig en halv Kande fuld, for at smage den, derpaa sagde han: „Det kan nok være af den rette,“ og bød Kieldermesteren at fylde sex Flasker. Nu steg de igien op, og da Løven kom ud i det Frie, og havde drukket lidt for meget, vaklede han fra den ene Side til den anden, saa Kiældermesteren maatte bære Vinen hen til Døren for ham. Der tog Løven Kurven, og bragte den til sin Herre. Jægeren sagde: „Seer han, Herr Vert! nu har jeg Brød, Kiød, Grønt, Bagværk og Viin, saadan som Kongen har det; nu vil jeg holde Maaltid med mine Dyr;“ og han satte sig til Bords, spiste og drak, og gav ogsaa Haren, Ræven, Ulven, Biørnen og Løven at spise og drikke, og var vel tilmode, thi han saae, at Kongedatteren endnu havde ham kiær. Og da han havde holdt Maaltid, sagde han: „Herr Vert, nu har jeg spiist og drukket, som Kongen spiser og drikker, nu vil jeg ogsaa gaae til Kongens Hof, og gifte mig med Kongedatteren.“ Verten spurgte: „Hvordan skal det gaae til, da hun allerede har en Brudgom, og skal giftes med ham i Dag?“ Da trak Jægeren det Lommetørklæde frem, som Kongedatteren havde givet ham paa Dragebierget, og hvori han havde

ſvobt Uhyrets ſyv Tunger, og han ſagde: „Dertil ſkal det hielpe mig, ſom jeg her holder i Haanden.“ Verten ſaae til det, og ſagde: „Om jeg ogſaa troede Alting, det vil jeg dog ikke troe, og tør vædde Huus og Gaard derimod.“ Da tog Jægeren en Pung med tuſinde Guldſtykker, ſtillede den paa Bordet, og ſagde: „det ſætter jeg derimod.“

Nu ſagde Kongen ved det kongelige Taffel til ſin Datter: „Hvad vilde de mange vilde Dyr hos dig, ſom ere gaaede ud og ind i mit Slot?“ Hun ſvarede: „Jeg tor ikke ſige det, men ſend Bud efter Dyrenes Herre; det vil I gjøre vel i.“ Kongen ſendte en Tiener hen til Vertshuſet, og lod den fremmede Mand indbyde, og Tieneren kom, juſt ligeſom Jægeren havde væddet med Verten. Da ſagde han: „Seer han, Herr Vert, der ſender Kongen en Tiener, og lader mig indbyde; men ſaadan gaaer jeg dog ikke til Fods.“ Og til Tieneren ſagde han: „Jeg lader Herr Kongen bede om, at han ſender mig kongelige Klæder, en Vogn med ſex Heſte, og Tienere til at opvarte mig.“ Da Kongen hørte dette Svar, ſagde han til ſin Datter: „Hvad ſkal jeg giøre?“ Hun ſagde: „Lad ham hente, ſom han forlanger, det vil I giøre vel i.“ Da ſendte Kongen ham kongelige Klæder, en Vogn med ſex Heſte, og Tienere til at opvarte ham. Da Jægeren ſaae dem komme ſagde han: „Seer han, Herr Vert, nu bliver jeg afhentet, ſom jeg vilde det.“ Han traf de kongelige Klæder paa, tog Torklædet med Dragetungerne, og kiørte til Slottet. Da Kongen ſaae ham komme, ſagde han til ſin Datter: „hvordan ſkal jeg tage imod ham?“ Hun ſvarede: „Gaae ham imøde, det vil I giøre vel i.“ Da gik Kongen ham imøde, og førte ham op, og hans Dyr fulgte efter ham. Kongen anviſte ham en Plads mellem ſig og ſin Datter, og Marſkallen ſad paa den anden Side ſom Brudgom; men han kiendte ikke Jægeren igien. Nu blev netop de ſyv Dragehoveder baaret frem til Skue, og Kongen ſagde: „See her! disſe ſyv Hoveder har Marſkallen hugget af Dragen; derfor giver jeg ham i Dag min Datter til Ægte.“ Da ſtod Jægeren op, aabnede de ſyv Gab, og ſagde: „Hvor er Dragens ſyv Tunger?“ Da blev Marſkallen forſkrækket og ganſke

bleg, og vidſte ikke, hvad han ſkulde ſvare; endelig ſagde han i ſin Angeſt: „Drager have ingen Tunger.“ Jægeren ſagde: „Løgnere ſkulde ingen have; men Dragetungerne ere Seierherrens Vaertegn;“ og da han rullede Tørklædet op, laae de alle fyv deri, og han ſtak hver Tunge i ſit Gab, og de paſſede alle dertil. Derpaa tog han Tørklædet, hvori Kongedatterens Navn var udſyet, og viſte det til Jomfruen, og ſpurgte hende, til hvem hun havde givet det? Da ſvarede hun: „Til ham, ſom har ſlaaet Dragen ihiel.“ Og da kaldte han paa ſine Dyr, tog Halsbaandet af hver af dem, og Guldlaaſen af Løven, viſte Alt til Jomfruen, og ſpurgte, hvem det tilhørte? Hun ſvarede: „Halsbaandet og Guldlaaſen tilhørte mig, jeg har uddeelt det til Dyrene, de ſom hialp til at overvinde Dragen.“ Nu ſagde Jægeren: „Da jeg var træt og mat efter Kampen, og havde lagt mig til Hvile og ſov, da kom Marſkallen og huggede mit Hoved af, og bar Kongedatteren bort, og foregav at det var ham, ſom havde ſlaaet Dragen ihiel; men at han har løiet, det beviſer jeg med Tungerne, Tørklædet og Halsbaandet.“ Og derpaa fortalte han, hvorledes hans Dyr havde helbredet ham, og at han et heelt Aar havde trukket om med dem, indtil han endelig var kommen hertil, og havde hørt om Marſkallens Bedrageri. Da ſpurgte Kongen ſin Datter: „Er det ſandt hvad han ſiger, at han har dræbt Dragen?“ Da ſvarede hun: „Ja, intet er viſſere; nu tør jeg ogſaa aabenbare Marſkallens ſkiændige Udaad, ſiden den uden mig er kommen for Dagen; thi han har aftvunget mig det Løfte, at jeg ſkulde tie.“ Da lod Kongen tolv Raadsherrer kalde, de ſkulde affige Dommen over Marſkallen; og de dømte, at han ſkulde ſønderrives af fire Oxer. Saa blev da Marſkallen henrettet, men Kongen gav Jægeren ſin Datter, og udnævnte ham til Statholder over hele Riget. Brylluppet blev holdt med ſtor Fryd, og den unge Konge lod ſin Fader og ſin Pleiefader hente, og giorde vel imod dem. Verten glemte han heller ikke; han lod ogſaa ham hente, og ſagde til ham: „Seer han, Herr Vert, Kongedatteren har jeg faaet, og hans Huus og Gaard høre mig til.“ Verten ſagde: „Ja, efter Lov og Ret.“ Men den unge Konge

sagde: „Det skal gaae efter Naade, og ikke efter Ret. Huus og Gaard skal han beholde, og de tusinde Guldstykker, skienker jeg ham ogsaa."

Nu var den unge Konge og den unge Dronning vel tilmode, og levede fornøiede sammen. Han drog ofte ud paa Jagt, fordi det var hans Glæde, og hans Dyr maatte altid ledsage ham. Men der laae i Nærheden en Skov; om den heed det, at der gik det ikke rigtigt til, og var Een først derinde, kom han ikke let ud igien. Den unge Konge havde imidlertid stor Lyst til at jage der, og lod ikke den gamle Konge have Ro, før han tillod ham det. Nu red han ud med et stort Følge, og da han kom til Skoven, saae han en sneehvid Hind, og sagde til sine Folk: „Holder stille her, indtil jeg kommer tilbage, jeg vil paa Spor efter det smukke Vildt:" hvorpaa han red ind i Skoven efter Hinden, og kun hans Dyr fulgte ham. Folkene holdt og ventede til Aften, men han kom ikke igien; da rede de hiem og fortalte den unge Dronning: „Den unge Konge har forfulgt en Hind ind i Trylleskoven, og er ikke kommen igien." Da var Dronningen i stor Bekymring for ham. Men han var bleven ved at ride efter det smukke Vildt, og kunde aldrig indhente det; naar han troede, nu kunde han naae Hinden med sit Skud, saa var den strax igien meget langt borte, og tilsidst forsvandt den ganske. Han mærkede endelig at han var kommet dybt ind i Skoven, tog sit Jagthorn og blæste, men fik ikke noget Svar, thi ingen af hans Folk kunde høre det. Og da nu ogsaa Natten brød frem, indsaae han, det var umueligt for ham at komme hiem den samme Dag; han steg derfor af Hesten, giorde Ild paa under et Træ, tændte et stort Baal, og vilde blive der om Natten. Da han sad ved Ilden, og hans Dyr ogsaa havde lagt sig i Nærheden, forekom det ham, som han hørte en menneskelig Røst; han saae sig om, men bemærkede Ingen. Snart derpaa hørte han ligesom en stærk Klynken ovenfra; da saae han tilveirs, og mærkede nu, det kom fra en gammel Kone oppe i Træet, og hun jamrede sig uafbrudt: „Hu, hu! hvor jeg fryser!" Han sagde: „Stig ned hvis Du fryser, Gamle! og varm dig her." — „Nei, jeg tør ikke," sagde hun, „dine Dyr bide mig." Han svarede: „de giøre dig ingenting,

gamle Mo'er, kom kun ned." Men hun var en Hex og sagde: „See der vil jeg kaste et Riis ned til dig, naar Du slaaer dem med det paa Ryggen, gjøre de mig ikke noget." Da kastede hun et lille Riis ned til ham, og han slog dem dermed, strax laae Dyrene stille, og de vare forvandlede til Steen. Da nu Hexen var sikker for Dyrene, sprang hun ned, og rørte ogsaa ved den unge Konge med sit Riis, og forvandlede ham til Steen. Derpaa slog hun en Latter op, og slæbte ham og hans Dyr hen i en dyb Grav, hvor der laae flere af saadanne Stene.

Men da den unge Konge slet ikke kom igien, blev Dronningens Angest og Bekymring for ham større og større. Nu hændte det sig just paa den Tid at den anden Broder, som vandrede mod Øst, dengang de skiltes ad, kom til Kongeriget. Han havde trukket omkring hist og her, havde søgt en Tieneste og ingen fundet, og havde bjerget sig ved at lade sine Dyr danse; da faldt det ham ind, at han engang vilde see til den Kniv, som de havde stødt ind i Træstammen, der hvor de skiltes ad, for at erfare, hvordan det gik hans Broder. Da han kom hen, var det Halve af hans Broders Side rustet, men det halve var endnu blankt. Da blev han forskrækket og tænkte: „Der maa være tilstødt min Broder en stor Ulykke; dog kan jeg maaskee endnu redde ham, siden den ene Halvdeel af Kniven endnu er blank:" og han drog med sine Dyr mod Vesten. Da han kom til Byens Port, traadte Vagten imod ham, og spurgte, om de skulde melde ham til Prindsessen? Den unge Dronning havde i et Par Dage været i stor Angest over hans Udebliven, og var bange for, at han skulde være omkommen i Trylleskoven. Vagten kunde ikke troe andet, end at han var den unge Konge selv, saa liig var han ham, og han havde de samme vilde Dyr bag efter sig. Da mærkede han, at Talen var om hans Broder, og han tænkte: „Det er bedst jeg giver mig ud for ham, saa kan jeg vel lettere frelse ham." Saa lod han da Vagten føre sig ind i Slottet, hvor han blev modtaget med stor Glæde. Den unge Dronning havde ingen Tvivl om, at han var hendes Ægtefælle, og han fortalte hende, at han havde forvildet sig i Skoven, og ikke før kunnet finde ud igien. Om

Aftenen førte de ham ind i Sovekammeret; men han lagde et skarpt, tveægget Sværd mellem sig og den unge Dronning; hun vidste ikke, hvad det skulde sige, men hun turde ikke sporge derom.

Han blev paa Slottet et Par Dage, og udforskede imidlertid Alt, hvordan det forholdt sig med Trylleskoven, endelig sagde han: „Jeg maa engang ud paa Jagt i den Skov." Kongen og den unge Dronning vilde snakke ham fra det; men han paastod, at han vilde, og drog ud med et stort Følge. Da han kom til Skoven, saae han ligesom hans Broder en hvid Hind, og sagde til sine Folk: „Bliver her og venter, indtil jeg kommer tilbage, jeg vil paa Spor efter det smukke Vildt," hvorpaa han red ind i Skoven, og hans Dyr fulgte efter ham. Nu gik det ham ikke anderledes end Broderen; Hinden kunde han ikke indhente, og kom saa dybt ind i Skoven, at han maatte blive der Natten over. Men da han havde giort Ild paa, og tændt et stort Baal, hørte han det klynke over sit Hoved: „Hu, hu!; hvor jeg fryser!" Da saae han op, og det var den samme Hex, der sad oppe i Træet. Han sagde: „Fryser Du, gamle Mo'er, saa kom ned og varm dig." Hun svarede: „Nei, jeg tør ikke, dine Dyr bide mig." Han sagde: „De giøre dig ingenting." Da raabte hun: „Jeg vil kaste et Riis ned til dig, naar Du slaaer dem dermed, saa giøre de mig ikke noget." Da Jægeren hørte det, havde han ingen Tro til den Gamle, og han sagde: „Mine Dyr slaaer jeg ikke, kom Du herned, eller jeg skal hente dig." Da raabte hun: „Hvad vil Du vel giøre mig? Du kan ikke naae mig!" Men han svarede: „Kommer Du ikke, saa skyder jeg dig ned." Hun sagde: „skyd Du kun, Du skal nok lade mig løbe!" Da sigtede han og skød efter hende, men Heren var fast mod alle Blykugler; hun loe, saa det skingrede igien, og raabte: „Du skal nok lade være at træffe mig!" Men Jægeren vidste Besked; han rev tre Solvknapper af sin Kiole og lagde dem for i Bossen; thi mod dem var hendes Konst forgiæves, og da han skød, styrtede hun ned med et Skrig. Da satte han Foden paa hende og sagde: „Gamle Hex, dersom Du ikke strax tilstaaer, hvor min Broder er, saa tager jeg dig og kaster dig i Ilden." Heren var i stor Angest for sit Liv, bad for sig, og

sagde: „Han ligger forstenet i en Grav med alle sine Dyr.“ Da tvang han hende til at gaae med, og sagde: „Gamle Kat! det raader jeg dig, at Du strax bringer min Broder, og alle de Skabninger, som ligge her, til Live igien, eller Du kommer paa Baalet.“ Da tog hun et Riis og rørte ved Stenene, og hans Broder med alle Dyrene bleve levende igien, og mange Andre, Kiøbmænd, Haandværksfolk og Hyrder, og de stode op, takkede for deres Befrielse og droge hiem. Men da Tvillingbrødrene saae hinanden igien, faldt de hinanden om Halsen med stor Glæde. Derpaa greb de Hexen, bandt hende, og kastede hende paa Baalet; og da hun var brændt op, aabnede Skoven sig af sig selv, og var lys og munter, og man kunde see det kongelige Slot, som kun var tre Timers Vei derfra.

Nu gik de to Brødre hiem sammen, og fortalte hinanden paa Veien deres Hændelser. Og da den Yngste sagde, han var i Kongens Sted i hele Landet, sagde den Anden: „Det har jeg vel mærket, thi dengang jeg kom til Staden, og blev anseet for dig, da vederfores mig al kongelig Ære; den unge Dronning holdt mig for sin Ægteherre; jeg maatte spise ved hendes Side, og blev ført ind i dit Sovekammer.“ Da den Anden hørte dette, blev han saa harmfuld og skindsyg, at han paa Stedet drog sit Sværd og huggede Hovedet af sin Broder. Men da nu denne var død, og han saae hans røde Blod flyde, angrede det ham grueligt, og han sagde: „Min Broder har befriet mig, og til Giengield har jeg slaaet ham ihiel!“ og han jamrede sig høit. Da kom hans Hare og sagde, han vilde hente Livets Rod; og Haren sprang afsted, og hentede Roden endnu til rette Tid, og den Døde blev atter levende og mærkede ikke noget til sit Saar.

Derpaa droge de videre, og den Yngste sagde: „Du seer ganske ud som jeg; Du har kongelige Klæder paa, ligesom jeg og Dyrene følge efter dig, ligesom efter mig; vi ville gaae ind ad forskiellige Porte, og komme fra to Sider paa eengang til den gamle Konge.“ Saa skiltes de ad, og Vagten fra de to modsatte Porte kom paa een Gang til den gamle Konge og meldte, at den unge Konge med hans Dyr var kommen hiem

fra Jagten. Da sagde Kongen: „Det er ikke mueligt; Portene ligge en Times Vei fra hinanden.“ Imidlertid kom begge Brødrene fra to Sider ind i Slotsgaarden, og gik begge op ad Slotstrappen. Da sagde Kongen til sin Datter: „Nu siig Du, hvem af dem der er din Ægtemand; thi den ene seer ud som den anden, jeg kan ikke sige det.“ Da var hun i stor Angest fordi hun ikke vidste det; endelig faldt Halsbaandet hende ind, som hun havde givet til Dyrene, og hun saae Guldlaasen paa hendes Mands Love; nu blev hun glad og sagde: „Denne er min rette Mand.“ Den unge Konge loe og sagde: „Ja vist, jeg er den rette!“ og de satte sig allesammen til Bords, spiste og drak, og vare vel tilmode. Om Aftenen, da den unge Konge vilde gaae til Sengs sagde hans Kone; „Hvorfor har Du de forrige Nætter altid lagt et tveægget Sværd i Sengen? Jeg troede hver Nat, at Du havde i Sinde at slaae mig ihiel.“ Da mærkede den unge Konge først, hvor tro hans Broder havde været.

53.

De sex Tienere.

I fordums Tid levede der en gammel Dronning; hun var en led Troldqvinde, men hun havde den deiligste Datter under Solen. Selv tænkte hun kun paa, hvordan hun skulde lokke Menneskene i Fordærvelse; og naar der kom en Frier, sagde hun, at den der vilde have hendes Datter, maatte løse en Opgave, eller dø. Mange, der vare forblindede af Jomfruens Skionhed, vovede det vel: men de kunde aldrig fuldføre hvad den Gamle paalagde dem, og saa var der ingen Raade: de maatte lægge sig paa Knæ, og Hovedet blev hugget af dem. Nu hændte det sig engang, at der var en Kongeson, som ogsaa hørte om

Jomfruens Skiønhed, og han sagde til sin Fader: „Kiære Fader, lad mig reise derhen, jeg vil beile til hende.“ — „Nei, det skal aldrig skee!“ sagde Kongen, „gaaer Du derhen, saa gaaer Du i din visse Død.“ Da lagde Sønnen sig til Engs, og blev dødssyg, og laae i syv samfulde Aar, og ingen Læge kunde hielpe ham. Da Faderen saae, at han dog vilde være fortabt, sagde han fuld af Hierteſorg til ham: „Reis hen, og prøv din Lykke; jeg veed ingen anden Redning for dig.“ Saasnart Sønnen hørte det, stod han op, var sund og frisk, og gav sig fornøiet paa Veien.

Da han nu engang paa Reisen red igiennem en Skov, saae han langt borte en stor Forhøining paa Jorden imellem Træerne; men da han kom nærmere, opdagede han, at det var Bugen af et Menneske, der havde lagt sig til Hvile der; men den var i Størrelse som en dygtig stor rund Høi. Da den Tykke bemærkede den Ridende, reiste han sig, og sagde til ham: „Hvis I behøver Nogen, saa tag mig i Eders Tieneste.“ Men Kongesønnen svarede: „Hvad skulde jeg tage mig for med saadan en tyk Mand?“ — „O!“ sagde den Tykke, „saadan som Du seer mig nu, vil det ikke sige meget; men naar jeg rigtig breder mig ud, er jeg endnu tretusinde Gange saa tyk.“ — „Ja, er det Tilfældet,“ sagde Kongesønnen, „saa kan jeg nok bruge dig; kom med mig!“ Da gik den Tykke bag efter Kongesønnen; og en Stund efter fandt de i Skoven en Anden, som laae paa Jorden, med Øret imod Græsset. Kongesønnen sagde: „Hvad gior Du der?“ — „Jeg lytter,“ svarede Manden. „Hvad lytter Du efter?“ — „Efter alt det, som skeer i Verden; thi jeg kan høre Alting; jeg kan endogsaa høre Græsset gro.“ Kongesønnen spurgte: „Siig mig da, hvad skeer der nu ved Hoffet, hos den gamle Dronning, som har den deilige Datter?“ Han svarede: „Jeg hører just nu Sværdet suse, der hugger Hovedet af en Frier.“ Kongesønnen sagde: „Kom Du med mig, dig kan jeg bruge.“ — De drog nu videre, og ud af Skoven; da kom de til et Sted, hvor de saae et Par Fødder ligge, og noget af Benene var der ogsaa, men Enden af dem kunde de ikke see; dog, da de vare gaaede et godt Stykke hen ad Veien,

kom de til Kroppen, og endelig ogsaa til Hovedet. „Naa," sagde Kongesønnen, „Du er da ret en lang Lommel!" — „O," svarede den Lange, „det er endnu ingen Ting; naar jeg først rigtig strækker mig ud, er jeg tretusinde Gange saa lang, og større end det høieste Bierg paa Jorden. Jeg vil gierne tiene eder, hvis I vil have mig." „Kom med," sagde Kongesønnen, „jeg troer, jeg kan bruge dig." Saa reiste de videre, og fandt Een siddende ved Landeveien, med tilbundne Øine. Kongesønnen sagde til ham: „Er Du blind, eller har Du svage Øine, saa at Du ikke kan taale at see Lyset?" „Jo saamænd kan jeg saa, svarede Manden, „men jeg tør ikke tage Bindet af; thi hvad jeg seer paa med mine Øine, det springer i Stykker, saa stor en Magt har de. Kan jeg være eder til Nytte, saa vil jeg gierne tiene eder." — „Kom Du ogsaa med," svarede Kongesønnen, jeg kan vist bruge dig." De reiste endnu videre; og saa fandt de en Mand, som laae midt i det hede Solskin, og han rystede af Kulde, og frøs over hele Legemet, saa at ikke et Lem kunde være stille. „Hvor kan Du saadan fryse," sagde Kongesønnen, „Solen skinner jo saa varmt?" — „Ak!" svarede Manden, „jo hedere det er, jo mere fryser jeg, og Kulden gaaer mig da giennem Marv og Been; men jo koldere det er, desto hedere har jeg det; sidder jeg i Jis, kan jeg ikke holde det ud af Hede, og midt i Ilden ikke af Kulde." — „Du er en underlig Person," sagde Kongesønnen, „men vil Du tiene mig, saa kom med." Nu drog de videre og traf en Mand, der giorde en lang Hals, og saae sig om, som om han vilde see ud over alle Bakker og Bierge. Kongesønnen sagde: „Hvad seer Du saa ivrigt efter?" Manden svarede: „Jeg har saa klare Øine, at jeg kan see ud over Marker og Skove, Bierge og Dale, og giennem den hele Verden." Kongesønnen sagde: „Hvis du vil, saa kom med mig, thi saadan Een som Du manglede jeg endnu."

Nu drog Kongesønnen med sine sex Tienere ind i den By, hvor den skiønne og farlige Jomfru levede; han gik til Dronningen og sagde: „Hvis I vil give mig eders Datter, vil jeg fuldføre, hvad I paalægger mig." „Ja," svarede Trold-

qvinden, „tre Gange vil jeg give dig en Opgave; løser Du den hver Gang, saa skal Du blive min Datters Ægteherre. „Han sagde: „Hvad vil I da først opgive mig?“ — „At Du bringer mig en Ring igien, som jeg har ladet falde i det røde Hav,“ svarede Troldqvinden. Da gik Kongesønnen hiem til sine Tienere, og sagde: „Den første Opgave er ikke let, en Ring skal hentes op af det røde Hav; kan Nogen af Jer nu skaffe Raad?“ Da sagde han med de klare Øine: „Jeg vil see, hvor den ligger!“ og han saae ned i Havet og sagde: „Der ligger den! lige ved Siden af en stor Steen.“ — „Jeg skulde snart hente den,“ sagde den Lange, „hvis jeg blot kunde see den.“ — „O, det skal jeg hielpe dig til!“ raabte den Tykke; han lagde sig ned, holdt sin Mund i Vandet, lod Bølgerne løbe ind, og drak hele Havet ud, saa at det blev tørt, som en Eng. Nu bukkede den Lange sig lidt, og tog Ringen op med sin ene Haand. Da blev Kongesønnen glad, og bragte den til den Gamle, hun saae paa Ringen og sagde med Forundring: „Ja, det er den rette; det første har Du rigtig udrettet; men nu kommer det Andet. Seer Du den Eng ligefor mit Slot; der græsse trehundrede fede Øxer, dem maa Du fortære med Hud og Haar, med Horn og Been; og nede i Kielderen ligge trehundrede Øxehoveder Viin, dem maa Du drikke ud til Maaltidet, og bliver der et Spor af Øxerne, eller en Draabe Viin tilovers, saa har Du forbrudt dit Liv.“ Kongesønnen spurgte: „Maa jeg da ikke indbyde nogle Giæster dertil? Allene vil det ikke smage mig.“ Den Gamle loe af Ondskab, og svarede: „Een kan Du indbyde, for at Du kan have Selskab ved dit Maaltid; men ikke flere!“

Da gik Kongesønnen til sine Tienere, og sagde til den Tykke: „Du skal idag være min Giæst, og een Gang spise dig rigtig mæt;“ og den Tykke blæste sig op og spiste de trehundrede Øxer, saa der ikke blev et Haar tilovers og spurgte: Om der ikke var meer end denne Frokost? Og Vinen drak han strax ud af Tønderne, uden at behøve et Glas, og han heldede Øxehovederne for at faae den sidste Draabe af hvert. Da Maaltidet var til Ende, gik Kongesønnen til den Gamle

og sagde, nu var det Andet fuldfort. Da blev hun stærkt forundret, og sagde: „Saavidt som Du, har Ingen bragt det; men det Tredie er endnu tilbage;“ og hun tænkte: „Jeg faaer vel Magt med dig, dit Hoved skal ikke længe kneise saa høit!“ Hun sagde da: „I Aften bringer jeg min Datter til dig i dit Kammer og lægger hende i din Arm; der skal I sidde sammen; men vogt dig for, at Du ikke sover ind, og hold fast paa hende! Jeg kommer naar Klokken slaaer tolv, og er hun saa ikke meer i dine Arme, saa har Du tabt.“ — „O,“ tænkte Kongesønnen, „den Opgave er let, jeg holder nok mine Øine aabne.“ Dog kaldte han paa sine Tienere, fortalte dem, hvad den Gamle havde opgivet ham, og sagde: „Hvem veed, hvad der stikker under; Forsigtighed er en god Ting; holder Vagt og sørger for, at Jomfruen ikke slipper ud af Kammeret igien.“

Da det nu blev Nat, bragte den Gamle sin Datter og førte hende i Kongesønnens Arme, og derpaa slyngede den Lange sig i en Kreds om dem begge, og den Tykke stillede sig for Døren, saa at ingen levende Siæl kunde komme ind. Der sad de nu begge To, og Jomfruen sagde ikke et Ord; men Maanen skinnede giennem Vinduet paa hendes Ansigt, saa at han kunde see hendes vidunderlige Skionhed. Han vendte ikke sine Øine fra hende, og var fuld af Glæde og Kiærlighed, og blev ikke træt af at see paa hende; det varede til Klokken elleve, da faldt ved den Gamles Konster, en Trolddom over dem alle, som de ikke kunde modstaae; de sov ind, og paa Øieblikket var ogsaa Jomfruen ført bort.

Nu sov de haardt til Klokken manglede et Qvarteer i tolv, da var Trolddommen kraftesløs og de vaagnede alle igien. „O Jammer og Ulykke!“ raabte Kongesønnen, „nu er jeg fortabt!“ De troe Tienere begyndte ogsaa at klage høit, men den, der hørte saa godt, sagde: „Vær kun stille! jeg vil lytte.“ Han lyttede et Øieblik, da sagde han: „Jomfruen sidder i en Klippe trehundrede Mile herfra, og klager over sin Skiebne. Nu kan Du hielpe, du Lange! naar Du reiser dig op, saa er Du der med et Par Skridt.“ — „Ja,“ svarede den

Lange, „men han med de skarpe Øine maa gaae med, for at vi kan skaffe Klippen bort.“ Da tog den Lange ham med de tilbundne Øine paa Nakken, og i en Haandevending vare de ved den fortryllede Klippe. Den Lange tog nu Bindet fra den Andens Øine, denne saae paa Klippen, og strax sprang den i tusinde Stykker. Nu tog den Lange Jomfruen paa sin Arm, bar hende i et Nu tilbage, kom igien og hentede sin Kammerat, og før Klokken slog tolv, sad de alle igien som før, og vare muntre og vel tilmode. Paa Slaget tolv sneg den gamle Troldqvinde sig ind med et haanligt Ansigt, som om hun vilde sige, „nu er han min;“ og hun vidste ikke andet, end at hendes Datter sad trehundrede Miil borte i Klippen. Men i det hun kom ind, og saae hende i Kongesønnens Arme, blev hun forskrækket, og sagde: „Det er Een, som kan meer end jeg!“ Men hun kunde ikke indvende noget, og maatte love ham Jomfruen. Dog hviskede hun hende i Øret: „Det er en stor Skam for dig, at Du saaledes bliver vundet ved hans Tienere, og ikke kan vælge dig en Mand efter dit eget Hierte!“

Nu havde Jomfruen virkelig saa stolt et Sind, at hun blev fuld af Vrede derover; og næste Morgen lod hun trehundrede Favne Brænde kiøre sammen, og sagde til Kongesønnen: han havde vel løst de tre Opgaver, men hvis hun skulde gifte sig med ham, maatte der Een sætte sig midt i Brændet, og udholde Ilden. Derved tænkte hun: om end ogsaa Tienerne giorde Alt for ham, vilde dog Ingen lade sig brænde levende for ham, og af Kiærlighed til hende vilde han selv sætte sig deri, og saa var hun fri. Men da Tienerne hørte det, sagde de: „Vi have Alle giort noget, kun den Forfrosne har endnu intet giort,“ og de toge ham, bare ham ind i Brændestabelen, og stak Ild paa den. Den stod snart i lys Lue og brændte i tre Dage, til alt Brændet var fortæret, og da Ilden slukkedes, stod den Forfrosne midt i Asken og rystede som et Espeløv og sagde: „Saaledes har jeg aldrig i mine Levedage frosset, og havde det varet længere, var jeg død af Kulde.“

Nu var der ingen Udflugt meer; den skiønne Jomfru maatte gifte sig med Kongesønnen; men da de kiørte til Kirken

sagde den Gamle: „Jeg kan aldrig give mit Minde dertil;“ og hun sendte Krigsfolk efter dem, der skulde hugge Alle ned, som de traf paa, og bringe hende sin Datter tilbage. Men han, der lyttede, havde spidset Ørene og hørt Alt hvad den Gamle havde talt, og han sagde det til den Tykke; denne spyttede et Par Gange bag ved Vognen; da opstod der et stort og dybt Morads, og Krigsfolkene bleve siddende i Dyndet og druknede. Nu kiørte de uforstyrret videre, og da de vare komne i Kirken, toge de sex Tienere deres Afsked og sagde: „Vi ville nu prøve vor Lykke andensteds i Verden.“

En halv Miil fra Slottet var der en Bondeby, udenfor den vogtede en Svinehyrde sin Hiord. Da de kom derhen, sagde Kongesønnen til sin Kone: „Veed Du ogsaa ret, hvem jeg er? Jeg er ingen Kongeson, men en Svinehyrde, og han der ved Hiorden, det er min Fader, og nu maae vi to ogsaa til det, og hielpe ham at vogte.“ Da steg han af med hende i et Vertshuus, og sagde hemmeligt til Vertshusfolkene, at de om Natten skulde tage hendes kongelige Klæder bort. Da hun om Morgenen vaagnede, havde hun intet at tage paa, og Vertinden gav hende en gammel Kiole og et Par Uldstrømper, og lod endda, som om det var en stor Foræring. Hun sagde: „Var det ikke for Deres Mands Skyld, havde jeg slet ikke givet Jer Noget.“ Da troede den deilige Jomfru, at han virkelig var en Svinehyrde; og hun vogtede Hiorden med ham og sagde: „Jeg har fortient det for min Stoltheds Skyld!“ Det varede i otte Dage, da kunde hun ikke længer holde det ud; thi hendes Fødder vare ganske hovne og ømme. Da kom et Par Folk og spurgte, om hun ogsaa ret vidste, hvem hendes Mand var? „Jo,“ svarede hun, „han er Svinehyrde; og han er nu just gaaet ud, for at handle med lidt Baand.“ Men de sagde: „Kom engang med, vi ville føre Eder hen til ham;“ og de bragte hende op paa Slottet, og da hun kom ind i Salen, stod hendes Mand der i kongelige Klæder. Men hun kiendte ham ikke, før han faldt hende om Halsen, kyssede hende og sagde: „Jeg har lidt saa meget for Dig; derfor

skulde Du ogsaa lide noget for mig.“ Nu blev der først den rette Bryllupshøitid — og den, som fortæller dette, vilde give meget til, at han havde været med.

54.

Løn som forskyldt.

Et jydsk Eventyr.

(Fra Ringkiøbing Amt.)

Der var engang et Par fattige Huusfolk, som kun eiede en eneste Ko; henimod Foraaret slap Foderet for dem, og de vare nødte til at sælge den. Da Markedsdagen kom, havde Manden andet Arbeide, og han sagde til Konen: „Træk Du hen til Kiøbstaden med den!“ — „Hvad skal jeg forlange?“ spurgte Konen. „Det siger Torvet dig nok,“ svarede han. Konen traf afsted med Koen, og stod længe med den paa Torvet; Ingen bød paa Koen, fordi den var saa mager. Der kom vel En og Anden og spurgte, hvad hun forlangte for den; men da svarede hun: „det maa Torvet sige Jer.“ Tre Skielmer, som gik omkring der, havde hørt Konens Svar, og de tænkte: hun maa være let at narre. Da gik den ene hen til hende og sagde: „Hvad vil I have for den Ged?“ — „Det er ingen Ged,“ svarede Konen, „det er jo en Ko.“ Gautyven blev ved at paastaae, det var en Ged, og bød ganske lidt for den. „Nei,“ sagde Konen, „nu har jeg malket den for Ko saalænge; jeg sælger den heller ikke uden for Ko.“ Fyren gik, og lidt efter kom den anden Gautyv hen til hende og spurgte: „Hvad vil I have for den Ged?“ Konen svarede igien: hun havde i lang Tid malket den for Ko, og vilde ikke sælge den for ringere. Gautyven gik, og lidt efter kom den Tredie hen til hende og sagde: „Hvad vil I have for den Ged!“ Konen svarede ham ligesom de Andre; men han loe og sagde: „Hør

Mo'er, hvor kan I dog troe, det er en Ko, naar hele Torvet siger, det er en Ged?" Da begyndte Konen at blive betænksom; Manden havde jo selv sagt, at Torvet skulde sige hende Prisen, og nu sagde Torvet, det var en Ged, saa maatte hun vel troe det; trække tilbage med den turde hun heller ikke, da hun ikke havde noget hiemme at give den; saa slog hun da til, og solgte Koen til den tredie Gautyv for mindre end hvad Huden alene var værd.

Manden blev ilde tilfreds, da hun kom hiem, og fortalte, hvordan det var gaaet. Da han hørte, paa hvad Maade de havde narret hende, maatte hun nøie betegne ham, hvordan de tre Skielmer saae ud, og nu skyndte han sig og løb lige afsted til Kiøbstaden med de Penge, som Konen havde faaet. Det varede ikke længe inden han opdagede Gautyvene med den velbekiendte Ko. Da gik han først ind i det nærmeste Vertshuus, hvor han var godt kiendt med Kromanden; ham gav han nogle Penge og sagde: „Om lidt kommer jeg ind og drikker her med et Par gode Venner; naar vi have fortæret for disse Penge, kan I give mig et Vink, saa dreier jeg min Hat rundt i Haanden, og saa maae I sige: Tak for god Betaling! og lade os gaae." Det lovede Kromanden, og den fattige Huusmand gik endnu ind paa to andre Vertshuse der i Nærheden, og giorde samme Aftale. Derpaa gik han hen til de tre Skielmer, gav sig i Snak med dem, og spurgte ganske lystigt, hvad de havde givet for den magre Ko? — Da loe de og sagde: „De havde kiøbt den for mindre end Huden var værd, og bildt Konen, der solgte den, ind, at det var en Ged." — „Det kan jeg godt lide Jer for," sagde Manden, „I ere af mine Folk; derfor skal I ogsaa følge med ind i Vertshuset her, og drikke et Glas med mig." Det havde de ikke noget imod. De gik ind og drak med ham, og da Verten gav ham et Vink, reiste han sig op, tog sin Hat, saae stivt i den, dreiede den rundt, og bød Farvel. „Tak for god Betaling!" sagde Verten, og Manden gik ud, fulgt af de tre Fyre. „Hvor kunde det være," sagde de til ham, „at Verten sagde: Tak for god Betaling, og vi saae dog ikke, at I gav ham

Penge?" — „Ja, det er saa en egen Sag," svarede Manden, „I saae jo nok, hvordan jeg snurrede rundt paa min gamle Hat?" — Jo, det havde de seet. — „Ja, deri stikker det," sagde han. De vilde vide nøiere Besked, men han sagde: „I kan følge med ind i det næste Vertshuus, saa skal I see det endnu engang." De gik ind med ham, drak ligesom forrige Gang, og da de havde faaet, hvad de skulde have, dreiede Manden paa Hatten. Verten sagde: Tak for god Betaling! og lod dem uden videre gaae derfra. De Tre vare endnu mere forundrede, og vilde endelig vide, hvordan det hængte sammen. „Saa vil jeg da sige Jer det," sagde Manden; „jeg har kiøbt denne Hat af en Hex; der er den Trolddom ved den, at naar jeg dreier den rundt, troer Folk, jeg har givet dem Penge, skiøndt de ikke har faaet en Skilling af mig. Vil I see det endnu engang, kan vi gierne gaae ind paa det tredie Sted; det koster mig jo ingenting."

De gik da ind paa det tredie Vertshuus, og da de havde drukket nok, dreiede Manden igien paa Hatten. Verten sagde: Tak for god Betaling! og de gik Alle derfra. De tre Skielmer kunde ikke nok forundre sig over Hatten, og havde stor Lyst til at kiøbe den. Manden svarede først nei; siden vilde han dog nok, naar han fik den godt betalt. De bød ham ti Rigsdaler, og tyve, og tredive, men det var Alt for lidt. Tilsidst skrabede de alle de Penge sammen, som de havde hos sig, det var henimod hundrede Rigsdaler. Manden sagde, han kunde endnu ikke nøies dermed; men saa tilbød de ham, at tage Koen med i Bytte, og da slog han til, gav dem sin gamle Hat, og trak afsted med Koen og Lommen fuld af Penge.

De Tre kunde ikke bie længe, inden de maatte ind paa et Vertshuus, for selv at prøve Hatten. Endeel havde de drukket i Forveien, mere drak de nu, og tænkte: det kan vi gierne, det koster os jo ikke Noget. Tilsidst havde de drukket saa meget, at de faldt under Bordet, og laae der og sov Rusen ud til næste Morgen. Da kaldte Verten paa dem og forlangte sin Betaling; den Ene greb Hatten og snurrede den rundt, men

det hialp ikke; den Anden prøvede nu at dreie den, og den Tredie prøvede det, men Verten forlangte lige fuldt sine Penge. Da mærkede de, at Bonden havde narret dem, og lovede, at de ikke vilde hvile, før de havde hævnet sig paa ham, og faaet deres Penge igien. De gik da allevegne omkring for at søge efter ham, og det varede ikke længe, før de havde opspurgt, hvor han boede.

Bonden frygtede selv for at dette vilde skee; og han brugte derfor sine Øine og Øren, hvor han gik, for at de ikke skulde komme bag paa ham. Henimod Aften kom han løbende ind til sin Kone og sagde: „Nu har vi dem. De komme listende bag om Gierdet, hver med en stor Kiep i Haanden. Gior nu ligesom jeg siger dig, saa skal vi endda slippe dem, og kanskee narre dem endnu engang.“ Han sagde da Konen Besked, tog et stort Lagen med sig, og gik over paa Loen; her giorde han sig et høit Leie af en Bunke Langhalm, lagde sig lige ud derpaa og bredte Lagenet over sig.

De tre Gautyve kom ind til Konen; men hun lod, som om hun slet ikke kiendte dem igien, og de spurgte om hendes Mand. „Ak,“ sagde Konen, „han er saamænd død for et Par Dage siden, da han kom hiem fra Kiøbstaden.“ — Det er vel aldrig muelig,“ sagde de; „han var jo ganske nylig sund og frisk, da vi skiltes ad.“ — „Vil I ikke troe det,“ sagde Konen, „saa kan I faae ham at see. Jeg har maattet lægge ham over paa Loen, saadan som vi fattige Folk maae giøre, der kun har een Stue.“ Hun gik da over med dem, traf Lagenet fra hans Ansigt, og han laae der med lukkede Øine og ganske hvid, da han havde gnedet sig med Meel. „Det er ret ilde, at han er død,“ sagde de; „vi havde noget alvorligt at snakke med ham om, hvor han havde giort af alle de Penge, som han forleden fik af os.“ — „Jeg har saamænd ikke seet en Skilling af dem,“ sagde Konen, „men er det Jer meget om at giøre, at snakke med ham, saa har jeg en Alen, med den kan man vække Døde, naar de ikke har liggetv over tre Dage; men det varer ikke længere, end at man kan giøre dem et eller andet meget nødvendigt Spørgsmaal.“ — „Det var

artigt!" sagde Gautyvene; „lad os dog engang faae det at see." Konen sagde da, om Een af dem vilde lyse hende med Lygten op paa Loftet, for at finde den gamle Alen. De gik med alle Tre, og saae kun Fattigdom, hvor de kom. Konen fandt sin Alen, og de gik atter ud paa Loen; hun gav Manden et lille Slag paa Hovedet og et paa Brystet, da reiste han sig lidt overende, slog Øinene vildt op og saae sig omkring, saa de Tre vare nær ved at løbe af Skræk. „Hvor har I vore Penge?" spurgte endelig Een af dem. „Løn som forskyldt, Hatten for Geden:" sagde Manden paa Langhalmen med en huul Stemme. „Ja, det hielper ikke," sagde den Anden, „vi maae have vore Penge!" Men Bonden laae ganske stille, og var igien som død. Konen maatte paa ny vække ham; han reiste sig igien lidt overende og sagde: „Pengene for Livet!" Ingen af dem vidste, hvad det skulde betyde; men den Alen havde de stor Lyst til, og vilde endelig have den af Konen. Hun turde ikke sælge den, før hun havde spurgt Manden, og maatte da vække ham tredie og sidste Gang; tiere maatte det ikke skee. „Alle Lommer ud!" sagde Manden, og lukkede Øinene til igien. Da maatte de alle Tre vende deres Lommer, og Konen fik derved igien en Slump Penge; hun gav dem nu sin gamle Alen, og de skyndte sig bort med den.

Nogen Tid efter hørte de tre Skielmer tale om, at der i et andet Land var død en mægtig Konge, uden at han havde faaet sagt, hvem der skulde arve hans Krone; og Børn havde han ingen af. Der reiste de da hen i stor Fart, og fortalte, at de forstod at vække Døde til Live, saa at de kunde besvare tre Spørgsmaal. Det blev der megen Glæde over, og de bleve indførte, hvor den døde Konge laae. Mange Folk vare forsamlede, og ventede paa, hvad det skulde blive til. De Tre slog ham med deres Alen baade i Hovedet og for Brystet men det hialp ikke — han var død og blev død. Da sankede Folk sig om dem, og vilde gribe dem; men Skielmerne sloge fra sig og flygtede; dog slap de ikke bort, uden at have faaet saa mange Prygl, at de i lang Tid efter ikke kunde røre sig.

De vidste nu, at Manden havde narret dem anden Gang: „men var han dengang død for Spøg," sagde de, „saa skal vi nu snart slaae ham ihiel for Alvor." De reiste atter derhen, og en Aften mærkede Manden, hvordan de sneg sig rundt om Huset for at passe ham op. Nu boede han paa et eensomt Sted, og det var ikke mueligt at kalde Folk til Hielp. Manden sagde derfor Konen Besked, og krøb derefter op paa Loftet. Strax efter lukkede de tre Gautyve Stuedøren op, og spurgte, hvor Manden var? „Han gik ud igiennem Smygen, for at hente mig et Par Pinde til Brænde," sagde Konen. De skyndte sig da alle Tre hen til Smygen, som var en snever Gang imellem Stuehuset og Staldlængen. Tvert over den laae der en Bielke, og der var Manden krøbet ud med en stor Øxe, men Ingen af dem kunde see ham, fordi det var Tusmørke. Da Gangen var snever, maatte de gaae Een efter Een, og ligesom de kom Bonden nær, slog han dem for Panden med Øxen, saa de styrtede Alle døde omkuld. Han meldte selv næste Dag for Øvrigheden, hvorledes det var gaaet til; og da han havde giort det for at frelse sit eget Liv, kom han ikke i nogen Straf; men der blev sagt, at de Tre havde faaet Løn som forskyldt.

55.

De tre grønne Grene.

En Legende.

Der var engang en Eremit eller Eneboer, som levede i en Skov ved Foden af et Bierg, og tilbragte sin Tid med Bøn til Gud og med gode Gierninger. Hver Aften bar han desuden, til Guds Ære, et Par Spande Vand op paa Bierget. Mangen et Dyr gav han derved Drikke, og mange Fugle

vederqvægede han med dette Vand; thi paa Bierghøider blæser altid en skarp Vind, der udtørrer Luften og Jorden; og de vilde Fugle, der ere skye for Menneskет, flyve da høit i Kreds, og søge med deres skarpe Øine om et Sted, hvor de kunne drikke. Da nu denne Eneboer var saa from, gik en af Guds Engle synlig for hans Øine, op med ham paa Bierget, talte hans Skridt, og bragte ham, naar Arbeidet var fuldendt, hans Mad, ligesom fordum, efter Guds Befaling Ravnene maatte bringe Propheten Elias Føde.

Da Eneboeren i dette fromme Levnet allerede havde naaet en høi Alder, hændte det sig engang, at han saae, hvorledes man langt borte førte en Misgiærningsmand ud til Galgen, hvor han skulde hænges; og Eneboeren sagde ved sig selv: „Han faaer nu sin Ret!“ — Men om Aftenen, da han efter Sædvane bar Vandet op paa Bierget, aabenbarede Engelen, der pleiede at følge ham, sig ikke for ham, og bragte ham heller ingen Mad. Da blev han forskrækket, prøvede sit Hierte, og overtænkte, hvori han vel kunde have syndet, eftersom Gud viste sig saa fortørnet imod ham: men han vidste det ikke. Eremiten nød nu hverken Mad eller Drikke, men kastede sig ned til Jorden, og bad til Gud baade Nat og Dat. Og da han nu engang græd ret bitterligt i Skoven, hørte han en lille Fugl synge saa deiligt, at han selv blev endnu mere bedrøvet derved, og sagde: „Hvor Du synger fornøiet! Ja, dig er Herren ikke vred paa. Ak! kunde Du dog sige mig, hvormed jeg har fortørnet ham, for at jeg kunde giøre Bod, og igien blive glad og rolig i mit Sind!“ Da begyndte Fuglen at snakke og sagde til ham: „Du har giort Uret fordi Du nylig fordømte en stakkels Synder, der blev ført til Galgen; derfor er Herren bleven vred paa dig; dog, naar Du vil giøre Bod og fortryde din Synd, vil han nok tilgive dig.“ — Med eet stod Engelen ved hans Side, med en tør Green i sin Haand, og sagde: „Denne tørre Green skal Du bære saa længe, til der springer tre grønne Skud frem af den, og om Natten, naar Du vil sove, skal Du lægge den under dit Hoved. Dit Brød skal Du tigge ved Hvermands Dør; og aldrig skal Du

blive længere i et Huus end een Nat. Dette er den Bod, som Herren paalægger dig.

Da tog Eremiten den tørre Green og gik med den ud i Verden, som han i saa lang Tid ikke havde seet. Han spiste og drak ikke andet, end hvad man rakte ham ved Dørene; men mangen Gang vilde Ingen høre hans Bon, og mangen Dør blev lukket for ham: saaledes at han tidt i hele Dage ikke fik en Smule Brød. Engang havde han saaledes gaaet fra Morgen til Aften, Dør for Dør. Ingen havde givet ham Noget; Ingen vilde laane ham Huus om Natten: da gik han tilsidst ud i en Skov, hvor han fandt en bevoet Hule, og en gammel Kone siddende derinde. Til hende sagde han: „Hør, min gode Kone! Vær saa barmhiertig, at give mig Huusly i Nat i eders Hule!" Men hun svarede: „Nei, det tør jeg ikke, om jeg ogsaa vilde. Jeg er hos tre slemme, vilde Sønner; naar de komme hiem fra deres Røvertog, og finde Eder her, saa ere de i Stand til at slaae os begge ihiel." Da sagde Eremiten: „Lad mig kun blive her! de ville hverken giøre Eder eller mig nogen Fortræd." Konen var medlidende, og lod sig overtale. Derpaa lagde Manden sig under Trappen, og lagde det tørre Stykke Træ under sit Hoved. Da den gamle Kone saae dette, spurgte hun ham, hvad han giorde med dette Træ, og han fortalte hende: at han bar det omkring med sig til en Bødøvelse, og brugte det om Natten som Hovedpude. Han havde fornærmet Vor Herre; thi da han engang saae en Misdæder paa dennes Gang til Retterstedet, havde han sagt, at ham skeete hans Ret. Konen stak da i at græde, og raabte: „Ak, naar Vor Herre saaledes straffer et eneste Ord, hvordan vil det da gaae mine Sønner, naar de engang skulle staae for hans Domstol!"

Ved Midnatstid kom Røverne hiem med megen Støien og Stimen. De tændte Ild op paa Arnestedet, og da denne Ild oplyste Hulen, og de saae en Mand ligge under Trappen, bleve de opbragte, og raabte og skreg i Vrede til Moderen: „Hvad er det for en Mand? Har vi ikke tidt nok forbudet Jer, aldrig at tage nogen Fremmed ind i Hulen?" — Da

reiſte den gamle Eremit ſig op, og ſagde dem, hvorledes han med et eneſte Ord havde ſyndet ſaaledes, at han derved fortornede Gud, og hvordan han endnu maatte bøde for denne ſin Synd. Ved hans Fortælling rørtes Røvernes Hierter ſaa mægtigt, at deres Samvittighed vaagnede, og de med eet fik en Skræk over deres forrige Levnet, saa de bekiendte deres Synder, og begyndte med hiertelig Anger at love Bod og Bedring. Da den fromme Eneboer ſaaledes havde omvendt de tre Syndere, lagde han ſig igien til Hvile. Men om Morgenen fandt man ham død, og af det tørre Stykke Træ, ſom hans Hoved laae paa, var der voxet tre grønne Qviſte høit i Veiret. Saaledes havde Vor Herre igien taget ham til Naade.

56.

Hexemeſteren og hans Lærling.

Et polſk Eventyr.

En fattig Kone gik engang igiennem en mørk Skov, med ſin lille, halvvoxne Søn ved Haanden. Hun græd medens hun gik frem, thi hun havde mange Børn og kunde ikke føde dem, eller ſørge ordentligt for deres Opdragelſe. Paa Veien kom hun forbi en gammel Eeg, og under den ſad der en Mand, ſom pludſelig reiſte ſig og ſpurgte: hvorfor hun græd? Konen fortalte, hvad det var, hun ſørgede over, og den Ubekiendte ſagde: han var Skrædder, og vilde tage hendes Søn i Lære. Drengen ſkulde faae det godt, og det ſkulde ikke vare længer end tre Aar, ſaa vilde han giøre ham til Svend og give ham ſit Lærebrev. Alt det ſyntes Konen godt om; Manden tog da hendes Søn ved Haanden og Konen gik allene hiem.

Men den ubekiendte Mand havde loiet for Konen; han var ingen Skrædder, han var en stor Hexemester; og Drengen lærte den sorte Konst, istedetfor at bruge Syenaalen. Han bragte det snart lige saa vidt, som Læremesteren, og da det nærmede sig til Enden med de tre Aar, sneg han sig en Dag bort fra Troldmandens Hule, for at søge sin Moder, som han mødte paa den grønne Eng, hvor hendes Huus laae. Hun græd af Glæde, da hun saae, hvor stor og stærk hendes Søn var bleven; men Knosen sagde til hende: „Min kiære lille Moder! om otte Dage er det tre Aar siden jeg kom i Lære hos min Mester, som er en Troldmand. Da maa I gaae hen til ham, og forlange, at han giver mig mit Lærebrev og lader mig gaae. Hexemesteren vil da vise Jer en heel Mængde Duer, og sige, at I maa selv søge den ud iblandt dem, som er Jeres Søn. Det er altsammen ingen rigtige Duer, men lutter unge Knose, som han har taget i Lære. Naar han saa kaster Ærterne ud til Duerne, maa I lægge Mærke til den iblandt dem, som slet ikke vil æde, men hele Tiden slaaer med Vingerne af Glæde; og det vil være Jeres Søn.“

Otte Dage efter gik Moderen hen til Hexemesteren, og forlangte sin Søn tilbage. Den Gamle tog en stor Trompet af Kobber, og blæste i den mod alle Verdens fire Hiorner. Strax kom der fra alle Kanter en stor Mængde Duer flyvende. Hexemesteren strøede Ærter til dem, og medens de Alle graadigt gave sig til at æde, befalede han, at hun skulde søge den ud, som var hendes Søn. Konen lagde Mærke til en Due, der slet ikke aad, men sprang glad og munter omkring; og slog med Vingerne. Da viste hun med Fingeren, og sagde: „Den Due er det!“ og Hexemesteren tog den fat, og da fik Konen rigtig sin Søn fri.

Hun var gift med en ærlig Skoflikker, og de levede i stor Nød og Fattigdom. Da nu Hans, der kunde alle Troldkonster, var kommen hiem, sagde han en Dag til sin Fader: „Jeg skal nok gjøre Jer til en rig Mand; men paa eengang gaaer det ikke an. Jeg vil efterhaanden forvandle mig først til en Oxe, siden til en Ko, og tilsidst til et Faar. Saa kan I trække

mig hen paa Torvet og sælge mig for en god Skillings Penge. Men naar I siger et Troldomsord over mig, som jeg vil lære Jer, saa vogt Jer vel for, at I ikke ønsker mig at blive til en Hest; og naar I har solgt mig, da glem ikke at tage Rebet af, som I har trukket mig i; thi lader I det folge med i Kiøbet, saa mister I Jer hele Fortieneste, og mig vil det gaae meget ilde."

Skoflikkeren ønskede da først, at hans Søn maatte blive til en Oxe, derpaa til en Ko, og siden til et Lam. Hvergang trak han ham hen paa Torvet, solgte ham, og giorde en god Handel; men inden Aften var Sønnen altid hiemme igien som et Menneske. For Pengene byggede Manden sig et nyt Huus, og forsynede sig med Alt, hvad der manglede i Huset, og led nu ikke Nod for nogen Ting. Men jo mere han fik, desmere begierlig blev han. Uagtet Alt, hvad Sønnen havde varet ham ad, ønskede han ham dog til en Hest, for at faae flere Penge ind paa een Gang. Da han havde trukket den stakkels Knos hen paa Torvet, var Hexemesteren allerede ved Haanden, kiøbte Hesten, og betalte saa meget for den, at Faderen i sin Glæde over Pengene lod Grimen følge med i Kiøbet.

Nu havde da Troldmanden paa ny faaet den kloge Hans i sine Garn. Han trak ham ind i sin Stald, bandt ham i en Lænke, gav ham kun lidet Foder, og slog ham ubarmhiertig med Pidsken. Den stakkels Hest hængte med Hovedet og stønnede ganske ynkeligt; det hørte engang Hexemesterens Tieneste-pige, hun gik ind i Stalden, klappede den, og spurgte: „Hvad feiler dig, stakkels Dyr?" Da gav den udmagrede Hest sig til at græde, og fortatle hende sin hele Historie. Pigen blev rørt over Hestens ulykkelige Skiebne, og løste den af Lænken. Da fik Hans strax igien sin naturlige Skabning. Han takkede Pigen hierteligt, forvandlede sig til en Spurv, og fløi op paa Taget, hvor han sad og qviddrede af Glæde; og siden fløi han længere bort til Skoven.

Men Troldmanden mærkede strax, at Hans var borte, og kiendte ham ogsaa igien i Spurvens Skikkelse. Da forvandlede han sig selv til en sort Krage, der opsøgte og

forfulgte den lille Fugl. Spurven fløi saa hurtigt den kunde, men den rasende Krage lod den ikke med Fred. Tilsidst faldt den ganske mat ned i den kongelige Have, men Kragen lukkede Næbbet høit op, og vilde lige styrte sig ned over den. Da forvandlede Hans sig til en Gierdesmutte, og Hexemesteren giorde sig til en Spurv, der forfulgte den lige saa ivrigt, som Kragen før havde giort.

Paa samme Tid spadserede Prindsessen i Haven, og da hun mærkede denne Kamp, tænkte hun ved sig selv: „Du gode Gud! hvad der er et Fiendskab imellem disse Smaadyr! Alting i Verden skal dog føre Krig, lige til de mindste Fugle.“ Og da Hans nu var saa udmattet, at han ikke længer kunde røre sig, forvandlede han sig til en smuk Ring, der sprang hen paa Prindsessens Finger.

Hexemesteren søgte længe forgieves om ham, indtil han endelig giettede den listige Streg af hans Lærling, og besluttede ikke at hvile, før han igien havde faaet ham i sin Magt. Prindsessen var imidlertid gaaet tilbage til sit Værelse, og der bemærkede hun først med stor Forundring den smukke Ring, der sad paa hendes Finger. I samme Øieblik forandrede den sig igien, og Hans stod for hende som en smuk Ungersvend. Han fortalte hende om al sin Nød og Ulykke, og advarede hende for Hexemesteren, som næste Dag vilde komme reisende til hendes Hof, klædt som en rig Fyrste og med stort Følge. Da vilde han bede Prindsessen om Tilladelse til at see hendes Ring. „Saasnart Mesteren har den i Haanden,“ sagde Hans,„ saa er det ude med mig; men bliver han ved at plage Eder alt for meget, og I kan ikke slippe for hans Bønner, da er det sikkreste, at I kaster Ringen med al Magt mod Jorden.“

Som sagt, saadan skeete det. Næste Dag kom Troldmanden til Prindsessens Hof, forklædt som en Fyrste, med mange Hofjunkere og Tienere. Han blev ført ind i Salen, og saasnart han var forestillet for Prindsessen, bad han hende om, at han maatte see hendes Ring. Prindsessen vilde ikke engang tillade ham at kysse den Haand, som Ringen sad paa; men da han blev ved at plage hende, kastede hun Ringen med

Magt paa Jorden. Da blev den til en stor Mængde Ærter, der spredtes om paa Jorden. Men Troldmanden blæste i sin Kobbertrompet mod de fire Verdenshiørner, da kom en stor Flok Duer flyvende, som fortærede alle Erterne; kun een Ert sprang op fra Gulvet, og faldt i Prindsessens hvide Haand. Den kastede hun igien paa Jorden, og saa blev den til en Mængde smaa sorte Valmuefrøe. Heremesteren blæste igien paa sin Kobbertrompet, og en Sværm af Spurve kom flyvende, og for at være sikker paa, at hvert Korn blev sanket op, forvandlede han ogsaa sig selv til en Spurv, for at hielpe til at fortære alt Frøet. Det havde Hans ventet paa. Strax giorde han sig til en Krage, bed den onde Heremester ihiel, og bar Stykkerne af hans døde Legeme til alle fire Verdenshiørner, for at de aldrig mere skulde voxe sammen igien.

Prindsessen valgte den smukke Ungersvend til sin Ægtemand. Der blev giort et prægtigt Bryllupsgilde, og spiist og drukket til langt ud paa Natten. Der var jeg ogsaa med og fik min Tallerken fuld; men saa maatte jeg fortælle denne lange Historie — og nu er den ganske tom.

57.

Fanden paa Graaskimmelen.

Et engelsk Eventyr fra Lancashire.

Der var engang en Skrædder, som hed Mikkel Waddington, han forstod sit Haandværk meget godt, og vilde aldrig have manglet Kunder, dersom han ikke havde havt den slemme Vane, at han hver Aften, som han sagde, skulde „rette sine Been.“ Naar han da gik ned ad Gaden, i den Landsby, hvor han

boede, maatte han forbi Kroen; og kom han først udenfor Huset, og lugtede Brændeviin, og tænkte paa, hvor mange lystige Historier de nu fortalte inde i Kielderstuen, og hvor gierne de Andre vilde have ham med i det gode Lag, saa begyndte han at gaae langsommere og langsommere; og han kom aldrig ret langt paa den anden Side af Kroen, før han vendte om, og gik ind til de andre lystige Brødre. Det hialp ikke at han først sagde ved sig selv, naar han gik ind: „Mikkel! hold Drene stive! Laas for din Lomme; der vanker ikke Brændeviin i Aften, men kun et Kruus Øl.“ Inden han gik, havde hans Penge altid fundet Veien ned i Kromandens Disk. Mikkels Lomme var altid tom, og han selv fuld, naar han havde været ude om Aftenen og rettet sine Been. Næste Morgen sov han da til hoit op paa Dagen; Kunderne maatte vente paa deres Arbeide, og dersom hans Kone ikke havde fortient Lidt ved at gaae Naboerne og Byens Folk tilhaande, vilde der mangen Dag ikke have været det tørre Brød i Skrædderens Huus. Hun sled og slæbte dog med en god Villie, og Mikkel kunde ikke andet end takke Gud for sin Mette. Foden skaffede hun hver Dag, men til Drikken om Aftenen vilde hun aldrig give en halv Skilling. Tvertimod, hun tog Lofte af ham den ene Gang efter den anden, at han aldrig mere vilde give sig ud paa den farlige Vei. Men hver Aften, naar Mikkel skulde ud, saa hialp det ikke, om han ogsaa gik til den anden Side. Benene havde engang faaet Vane; de kunde ikke rettes uden paa Gaden, hvor Kroen laae, og den Vei fandt de af dem selv.

En Aften sad han der, som sædvanligt; det stod kun lavt i hans Kruus, og hans Credit stod endnu lavere; og han tænkte paa hvad der forestod ham den næste Dag, naar Folk kom og spurgte efter deres Veste og Buxer, som endnu ikke vare lappede, og Troier som ikke vare vendte; og hvordan Mette vilde klage — og nu drak han den sidste Taar, og saae ingen Udvei til en Draabe meer, som han kunde slukke Sorgen ned med. „Gid jeg dog bare havde mig en fast Tieneste, om det saa skulde være hos Fanden selv!“ sagde han halvt hoit: „saa

fik jeg hver Dag mit visse, naar jeg var tør i Halsen, og behovede ikke at tigge mig det til, eller hver Dag at høre Folks Grovheder." Lige i det han havde udtalt disse Ord traadte der en høi, fremmed Mand ind i Stuen; han var ganske fort klædt, havde en Paryk af samme Farve, og oven paa den en spidspullet Hat, med fort Baand og Spænde. Han var noget til Aars, overordentlig peen i Klæder og Væsen, og særdeles høflig. Hans Stok var fort som Ibenholt, med en prægtig Guldknap. Han havde en stor Ørnenæse, smaa forte Øine, der uafladeligt speidede rundt til alle Sider, ligesom de vilde giennembore Alt, hvad de saae paa. Alle de der sad ved Bordet, Grovsmeden, Klokkeren, Byens Barbeer, Skrædderen og Flere, rykkede strax tilside for ham; men han satte sig lidt affides i Skyggen, saadan at han kunde overse hele Selskabet, uden at de saa nøie kunde see ham. Den Fremmede forlangte et Kruus af det Bedste; „Men kom lidt Sukker deri;" sagde han, „og varm det over Ilden, ellers giør det Maven saa kold som en raa Kartoffel." — „Hm!" mumlede Værten, „det maa være en daarlig Mave, som ikke kan varme koldt Øl!" — „Og Du mener nok," sagde Smeden, „dit Øl er saa godt, at det kunde varme hvis Mave det saa skulde være, om det saa var den Gamles med Hestefoden." Hele Selskabet brød ud i en Skoggerlatter, kun den Fremmede sad ganske alvorlig. Han hverken loe eller forandrede en Mine ved Alt, hvad der blev sagt, han fæstede kun uafbrudt sine smaa, lynende Øine paa Mikkel. Skrædderen mærkede det, og blev ganske ilde tilmode derved. Han flyttede sig, men det hialp ikke. Det var, som naar man seer paa et Skilderi, der er malet saaledes, at Øinene ligesom stirre paa os, hvor vi saa staae i Stuen. Mikkel prøvede et Par Gange paa at tale, men det var som om Ordene sad fast i Halsen paa ham. For første Gang var han glad ved at gaae bort derfra; hans Kruus var tomt, han reiste sig, bød God Nat og skyndte sig bort. I Døren vendte han sig om endnu eengang: jo rigtig! den Fremmedes Øine stirrede endnu efter ham. Da ilede han afsted over den knagende Snee, og glædede sig til, at han snart skulde være hiemme. I det

samme hørte han Fodtrin bag ved sig; han vendte sig, da stod den sorte Mand der med den spidspullede Hat, og var endnu mere kulsort paa den hvide Snee. Mikkels Haar reiste sig af Skræk. Hans Knæe, der altid gik noget indad, slog nu mod hinanden, og rystede saa han neppe kunde flytte Benene.

„Du gaaer nok hiemad, Mikkel Waddington?“ sagde han med den spidse Puld. Skrædderen mumlede noget til Svar, som han ikke selv kunde forstaae. „Og hvorfor gaaer Du saa tidligt?“ spurgte den Anden. „Jeg har hverken Penge eller Credit længer,“ sagde Skrædderen. „Det er jo din egen Skyld,“ sagde Manden; „Du kan faae Rigdom og Alt hvad Du ønsker dig, naar du vil følge mit Raad.“ Mikkel stirrede paa ham, og Tanken om Rigdom giorde ham lidt modigere. „Du er en usel Stakkel,“ begyndte den Sorte igien, „og med alt dit Slid kan Du neppe holde Livet i dig. Vilde Du ikke synes godt om, at have fuldt op af alt det, der giver Menneskene Lyst og Glæde?“ Mikkels Tænder begyndte at løbe i Vand ved denne Tale. Den fremmede Herre blev ved: „Jeg var engang en Stakkel ligesom Du; men jeg er bleven klogere, og nu er der ingen Ende paa min Rigdom. Har Du aldrig hørt tale om, at man kan faae Hielp ved den sorte Konst?“ — Mikkel udbrød: „Bevar os den naadige“ — „Holdt!“ raabte i samme Øieblik den Fremmede, og greb Mikkel haardt i Armen. “Skriger Du saadan endnu engang, saa lader jeg dig gaae hiem til dit Fingerbøl og dine Sømme, for at sulte og tørste, som du er vant til.“ Mikkel lovede at tie. „Hør!“ blev den sorte Herre ved, „det er ikke saadan en Ulykke, som man bilder sig ind; den hele Sag kan afgiøres i et Par Minuter, uden at man har stor Besvær dermed.“ — „Hvori bestaaer det da?“ spurgte Mikkel, og begyndte at overveie Tingen. Den Anden svarede: „Det er ikke andet, end at Du siger din Troesbekiendelse og dit Fadervor tre Gange bagvendt, og kalder paa den usynlige Herre over det mørke Rige: saa vil han sige dig, hvad Du har at giøre.“

Der kom en Gysen over Mikkel ved disse frygtelige Ord; han gik i Stilhed videre og skottede et Par Gange til den

Anden; men denne gik ved hans Side uforandret ligesom før, med sin spidse Hat og sin Ørnenæse. Da Mikkel stod ved sin Dør, spurgte han, om han ikke vilde gaae ind med; men Manden svarede, det kunde han ikke; han havde vigtige Forretninger paa andre Steder, og dermed bød han god Nat.

Skrædderen kunde ikke sove hele Natten, ved at tænke paa hvad den fremmede Mand havde sagt til ham. Omsider besluttede han dog, at han vilde prøve det Middel, som han havde lært af den sorte Mand, og see, hvad der fulgte paa. „Jeg har jo slet ikke nødig at indgaae nogen Forpligtelse," tænkte han, „jeg vil kun vide, hvad det kunde føre til." Næste Formiddag gik han til et eensomt Sted ved Floden, og vilde fremsige de hellige Ord i den bagvendte Orden, som han paa Veien havde lært sig det. Men hver Gang han vilde begynde, følte han en stærk Knugen om Hiertet, og tog paa at ryste og bæve. Endelig tog han dog Mod til sig, ramsede det Hele op, og kaldte paa Menneskeslægtens Arvefiende. Da lød der et stærkt Tordenskrald over ham, og Mørkhedens Fyrste stod for ham. „Hvi kalder Du mig hid?" spurgte Satan, og hans Røst lød som en susende Stormvind. Men Skrædderen kunde ikke svare af Forfærdelse. „Svar mig!" sagde den Onde, „hvad vil Du mig?" Da faldt Mikkel paa sine Knæe, og sagde: „O! — jeg vil Ingenting! — jeg mangler Ingenting!" — „Elendige Træl!" sagde Diævelen, „Du lyver! Siig mig, hvad Du vil, eller jeg fører Dig uden videre bort med mig!" — „O, tag mig det ikke ilde op," sagde Skrædderen, „jeg er saa fattig, jeg vilde jo gierne være rig, dersom det kunde lade sig giøre — ja —jeg mener" — „Godt!" afbrød Fanden ham med et spodsk Smiil: „Jeg veed det nok; giv mig! giv mig! det er Alt hvad Adams Børn veed at skrige paa. Men det skal være din egen Skyld om Du ikke bliver rig. Tre Ønsker skal Du have Lov at giøre; brug dem som Du vil." Ved disse Ord blev den arme Stymper fornøiet, og han brød ud i sin Glæde: „O, det er meer end nok! Det første Ønske skal blive saadan, at jeg slet ikke skal behøve de to andre; jeg veed nok, hvad det skal være." — „Hvoraf veed Du det?" sagde Diævelen, og saae til ham

med dyb Foragt, saa Mikkel nær var sunken om af Skræk. „Men hør et Ord: der er Noget vi først maae have i Orden, Du maa give mig en lille Forskrivning.“ — „En Forskrivning? og hvorfor det?“ spurgte Skrædderen. „O, det er nu engang Skik ved saadan Leilighed,“ sagde den Anden: „for alt det Gode jeg vil giøre dig, skriver Du blot, at Du om syv Aar vil følge med mig.“ — „Nei Tak!“ svarede Skrædderen, „saa behold kun selv dine Rigdomme; paa det Vilkaar skiotter jeg ikke om dem.“ — „Din usle Taabe!“ brølede den Onde, „skriv! eller Du skal følge med mig strax. Veed Du ikke, at hver den, der kalder paa mig, har overgivet sig i min Magt? Du maa prise dig lykkelig, at jeg i syv Aar vil unde dig Liv og Rigdom, og alt Jordens Gode; hvis jeg vilde, kunde jeg paa Øieblikket tage dig med.“ Da tænkte Mikkel: „Er det saadan fat, saa maa jeg dog heller underskrive.“ Den Onde ridsede ham i Haanden, tog en Draabe Blod, og med den skrev Mikkel under; da lød atter et stærkt Tordenskrald, og dermed foer Satan bort med Forskrivningen i sin Haand.

Mikkel var allene og troede næsten, at han havde drømt; da saae han der hængte endnu en Draabe Blod ved hans Finger; den overbeviste ham om, hvad der var skeet. Han gik hiem; men den gruelige Tanke, at han havde solgt sig til Fanden, trykkede hans Sind saaledes, at han ikke turde slaae sine Øine op, og hverken havde Lyst til at spise eller drikke. „Det er ligesom han pleier,“ tænkte Mette: „naar han har været længe ude om Aftenen, fortryder det ham altid bagefter.“ Men denne Gang havde han noget endnu langt værre at fortryde. Hun dækkede Middagsbordet, han satte sig hos hende, men ikke en Bid kunde han faae ned. „Hvad feiler dig, Mikkel,“ sagde Konen nok saa mild, „skær Du kun løs paa Fleskebenet, saa meget Du lyster. Det er snart forbi, men det kan ikke hielpe, at Du sørger derover. Det var et godt Stykke Flesk; Du ønsker vel, at vi snart havde Mage til det igien?“ — „O, ja!“ svarede Mikkel, halvt i Tanker, og sukkede derved. I det Samme laae der et stort Stykke fedt og rygende Flesk paa hans Tallerken. Da foer Mikkel op af sin stille Grublen.

„Kone! Kone! hvad har Du giort?“ raabte han, „gid Du var langt borte med dit taabelige Dnske!“ Og i samme Øieblik var Konen borte; hun var forsvunden, ligesaa hurtigt, som Flesket var kommet. „Mette! Mette!“ raabte Mikkel, og vred sine Hænder, men hun var langt derfra. „Det var det andet Dnske,“ tænkte han, „og det blev værre end det første. Det tredie skal jeg bedre betænke mig paa.“ Spise kunde han ikke; han giemte Maden, gik omkring i det øde Huus, og havde ingen Ro paa sig. Allevegne var der saa tomt, der var ikke Een, som kunde sige et Trøstens Ord til ham, Mette savnede han hvor han gik og stod. „O, gid dog Mette var her igien!“ sukkede han ved sig selv; og paa Timen var hun der.

„Saa! Nu er det forbi!“ skreg han, og blev som rasende; „det var det tredie Dnske.“ — „Hvad er forbi?“ spurgte Konen. „Det er forbi med al den Rigdom, vi skulde have,“ raabte han, „vi har det ligesom vi havde det for, undtagen at jeg med Hud og Haar har solgt mig til Fanden!“

Derpaa fortalte han Konen Alting, og hun kunde ikke faae et Ord frem af Skræk; endelig gav hun sig bitterlig til at græde, og de græd begge To. — „Det kan ikke nytte at græde, Mikkel!“ sagde Konen tilsidst, „gaa til Præsten, og hør om han ikke kan løse dig fra din Pagt.“ — „Jo vist,“ sagde den stakkels Skrædder, „det vilde være at gaae fra Tagdryp ud i Regnen; jeg vilde blive brændt som en Troldmand, og havde lige fuldt den Onde til. Syv Aar har jeg dog endnu med Fred; de kostbare Krummer vil jeg ikke saadan kaste bort. Lad os da vente, og giøre det saa godt vi kan. Jeg veed jo nok, den hele Ulykke kommer af min Dovenskab og Drik; men hvis jeg nogentid igien sætter min Fod over Kromandens Dørtrin, saa vil jeg ønske — nei, jeg vil ingenting ønske; det har vi havt nok af. Men jeg vil herefter være ædruelig og passe mit Arbeide, og hvem veed, hvad der i syv Aar kan skee: kommer Tid, kommer Raad!“

Den stakkels Kone blev hiertelig glad ved at høre ham tale saaledes, og hun sagde: „Hvem veed, Mikkel! det var

maaskee til dit Vel, at den Ulykke mødte dig." Han ryskede paa Hovedet; men fra den Dag af var han som et andet Menneske; han syede flittigt fra Morgen til Aften, og kom aldrig Vertshuset nær. Hans gamle Kammerater vinkede ad ham, og kaldte paa ham, og spottede ham; men han lod sig ikke lokke. Arbeide fik han meer og meer af, Penge manglede han aldrig. Mette fik hele Huset i Orden, satte altid god Mad paa Bordet, og giorde Alt hvad hun kunde, for at troste og opmuntre sin Mand. Men dog var og blev han tungsindig og nedbøiet; det hialp ikke, at deres Velstand tog til med hver Dag; han tænkte kun paa, at med hver Dag nærmede de dem mere til de syv Aars Ende; at sye ret flittigt, det var det Eneste, der kunde fordrive hans sorgelige Tanker. En Aften, da Tiden næsten var omme, sagde han til sin Kone: „Nu har jeg ikke lang Tid at leve i, Mette!" Hun vilde troste ham med, at han ikke havde saaet det Ringeste af den Onde; Flesket havde hun kastet bort, og ikke engang smagt paa det. Skrædderen paastod, Fanden havde Forskrivningen, og hentede ham nok alligevel. Endelig faldt de paa, at han skulde gaae ud til den gamle Eremit i Hulen og spørge om Raad.

Næste Morgen gik Skrædderen ud til den gudfrygtige Mand, som boede ganske ene i en lille Hytte under den store Banke ved Flodbredden. Det var en meget gammel Mand med et langt kridhvidt Skiæg, men endnu rask og rørig. Han havde sit Bedekammer hulet ind i Banken, derfor kaldte de ham Eneboeren i Hulen. Mikkel fortalte ham grædende, hvorvidt det var gaaet, og at Tiden snart var udløbet, da han ventede, at den Onde vilde hente ham. „Ja, saadan gaaer det," sagde Eneboeren, „naar Gaverne, som den gamle Slange giver til Bytte, ere opbrugte, saa kommer Fortrydelsen." Mikkel forsikkrede ham høitideligt, at han ikke havde faaet det allerringeste; og Oldingen sagde: „Ja, er det sandt, saa staaer din Sag sig noget bedre." Han gav ham de bedste Formaninger og Trostens Ord, bød ham sætte sit Haab til den Almægtige, der aldrig vil en Synders Død, som vender sig til ham med Bod og Anger, og gav ham gode Raad,

hvordan han skulde bære sig ad, for at faae Diævelen til at vige fra sig.

Skrædderen gik hiem, lettere om Hiertet. Dagen kom, og den ulykkelige Time var forhaanden. Han var ene indelukket i et lille affides Kammer, hvor han ikke vilde have sin Kone hos sig. Fra den tidlige Morgenstund havde han holdt Bøn, og anraabt Gud om hans Bistand. Med eet lød der en stærk Torden, og Fanden stod midt i Stuen. „Det glæder mig, at jeg seer, Du er færdig," sagde han. „Nei, jeg er ikke færdig," sagde den gysende Skrædder. „Hvordan!" sagde den Onde, med en Stemme, saa at hele Huset rystede, „har jeg ikke din Forskrivning?" — „Den har Du narret mig fra ved Trudsler og Bedrageri, og den gielder ikke:" sagde Skrædderen, der meer og meer tog Mod til sig. „Jeg er jo ikke bleven et Gran rigere ved de tossede Ønsker, som Du lokkede mig til, fordi Du havde ingen Magt til at give mig, hvad Du havde lovet." — Det kunde Fanden ikke taale at høre. „Din uforskammede Knegt!" brølede han: „Tør Du sige, at jeg ikke kunde have opfyldt ethvert af dine Ønsker? For at overbevise dig, maa Du have Lov til at giøre et Ønske endnu, før Du reiser af med mig; og i hvad det ogsaa er, saa skal jeg vise Dig at jeg kan opfylde det." — „Saa vil jeg da ønske," sagde Skrædderen saa hurtigt han kunde, „at Du sætter dig paa Graaskimmelen, som gaaer derude, og rider hiem igien Fanden i Vold til dit eget, det stærkeste Du kan, og aldrig kommer tiere igien for at plage mig eller nogen anden Stakkel her i Egnen, som Du har faaet i dine Kløer."

Fanden udstødte et høit Brøl; men borte var han i samme Øieblik, og paa Ryggen af det gamle skimlede Øg, som græssede udenfor. Skrædderen løb ud af Døren og saae ham fare afsted som en Raket; og syngende og dandsende kom han ind i Kiøkkenet til sin Kone, som havde været nærved at døe af Skræk, og nu blev ligesaa glad som han. De levede sammen til en høi Alderdom, og efterlod en god lille Formue, som blev deelt mellem deres fattige Slægt; Een af dem, som fik Huset,

bosatte sig der som Oltapper; og paa Skildtet, som han lod male, seer man endnu Fanden, som flyver afsted paa den skimlede Hest.

58.

Ulven og Ræven.

Ulven havde engang faaet Ræven saaledes i sin Magt, at Mikkel maatte gaae i Tieneste hos ham; og Alt hvad Ulven nu faldt paa, det maatte Ræven gjøre, fordi han var den svageste. Dette blev Ræven snart kied af, og vilde hiertelig gierne været af med sin ubeqvemme Herre. Nu hændte det sig engang, at de begge gik igiennem en Skov, og da sagde Ulven i sit plumpe Sprog: „Hør du røde Ræv! skaf mig noget at æde, ellers æder jeg dig!“ Ræven svarede: „Ja, jeg veed, hvor der i en Bondegaard er et Par unge Lam; har Du Lyst, saa kunde vi gaae hen og tage eet af dem.“ Ja nok! svarede Ulven; og de gik begge til Gaarden, hvor Ræven stial eet af Lammene, og bragte det ud til Ulven. Han aad det op, uden at byde Ræven det mindste; men dermed var Ulven endnu ikke fornoiet. Han vilde ogsaa have det andet, og gik selv ind i Bondegaarden for at tage det; men der bar han sig saa ubehændigt ad, at Faaret, der var Moder til Lammene, mærkede det, og begyndte at bræge forskrækkeligt. Dette hørte Bondens Folk, ilede ind i Stalden med Stokke og Knipler, og sloge løs paa Ulven, som dog slap fra dem, og hylende og haltende kom ud til Ræven. „Jo, Du har smukt narret mig!“ raabte han! „jeg vilde ogsaa hente det andet Lam, og der fik Bønderne fat paa mig, og pryglede mig ganske mør.“ — „Det skader dig ikke,“ svarede Ræven; „hvorfor er Du saadan en Tværfylding!“

Dagen efter gik begge igien ud i Marken; og da sagde Ulven atter: „Hør du røde Ræv! skaf mig noget at æde,

eller jeg æder dig!" — Ræven svarede: „Jeg veed en Bondegaard; der bager Konen Pandekager i Aften; vi ville gaae hen og hente os nogle af dem." De gik derhen, og Ræven sneg sig saa længe omkring i Huset, og snusede saa længe efter Lugten, til han endelig fik opdaget, hvor Fadet stod. Han stial da sex Pandekager af Fadet og bragte Ulven dem. „Der har Du noget at æde!" sagde han til ham, og gik da sin Vei; thi Ræven vidste nok, at han dog ikke fik noget af Kagerne. Ulven slugede dem graadig, og sagde: „De Kager smage efter mere." Derpaa gik han ind i Fadburet, hvor Ræven havde hentet dem, for at tage de øvrige; og rev saa hele Fadet ned af Hylden. Bondekonen hørte dette i Kiøkkenet, løb til, og saae Ulven; hvorpaa hun kaldte paa sin Pige, og hver med sit Kosteskaft pryglede de paa ham alt hvad Tøiet kunde holde, saaledes at han med Nød og Neppe kunde hinke ud i Skoven paa to lamme Been; og der skreg han nu til Ræven: „O dit slemme Skarn! hvor Du igien har narret mig! Bondekonen fik fat paa mig, og bankede mig saaledes, at jeg neppe kan gaae." — „Det skader dig ikke," sagde Ræven igien, „hvorfor er Du saadan en Tværfylding!"

Den tredie Dag, da de vare sammen i Marken, og Ulven knap kunde slæbe sig frem paa sine lamme Been, sagde han dog ligesom før: „Du røde Ræv! skaf mig noget at æde, eller ogsaa æder jeg dig!" — Ræven svarede: „Jeg veed en Mand, som nylig har slagtet, og har saltet sit Kiød i Kielderen; der vil jeg gaae hen og hente noget." Men Ulven sagde: „Ja, jeg vil strax følge med dig, for at Du kan hielpe mig frem; thi jeg er kun daarlig til Fods idag." — „Ligesom Du vil!" svarede Ræven; og begge listede af, og snege sig ind i Gaarden og ned i Kielderen. Der var nu Guds Gaver af Kiød; og Ulven gav sig strax i Lav dermed, og tænkte: det vil have Tid, inden eg holder op! — Ræven giorde sig ogsaa til Gode; men saae sig flittigt om imedens han aad, løb tidt hen til Hullet, som de vare komne ind af, og prøvede, om hans Krop endnu var smal nok til at slippe igiennem. Da sagde Ulven, som nu var vel tilmode: „Hør, lille, gode Ræv!

hvorfor render Du dog saaledes frem og tilbage, og springer ind og ud?" — „Jh!" svarede Ræven listig, „jeg maa jo dog passe paa, at der ikke kommer nogen bag paa os. Æd nu kun ikke for meget!" — Det har gode Veie," sagde Ulven, „jeg gaaer ikke herfra for Tonden er tom." — Imidlertid havde Bonden mærket, at der var noget, som rørte sig i hans Kielder, og han skyndte sig derned. Ræven, saasnart han saae ham, var med eet Sæt ude af Hullet. Ulven vilde følge ham; men han havde ædt sig saa tyk, at han ikke kunde slippe igiennem, og blev siddende fast i Hullet. Da tog Bonden en dygtig Knippel, og slog ham ihiel. Men Ræven sprang affted i Skoven, og var hiertelig glad over, at han var bleven af med den gamle Tværsylding.

59.

Fiskeren og hans Hustru.

Der var engang en Fisker og hans Kone, de bode sammen i et Hyttefad, nær ved Stranden. Fiskeren gik hver Dag hen og anglede, og det giorde han i lang Tid.

Der sad han engang ved Stranden med sin Medestang, og saae ned i det klare Vand, og han saae bestandig efter Medekrogen — omsider gik den til Bunds, dybt ned, og da han trak den op, hang der en stor Flynder paa Krogen. Flynderen sagde til ham: „Jeg beder dig saa meget, at Du vil lade mig leve; jeg er ingen rigtig Flynder, jeg er en forhexet Prinds; sæt mig igien i Vandet, og lad mig svømme." — „Nu," sagde Manden, „Du behøver ikke at bruge saa mange Ord; en Flynder, som kan snakke, maa jeg vel lade svømme." Da satte han den igien i Vandet, og Flynderen gik flux til Bunds, og lod en lang Stribe Blod efter sig.

Manden gik til sin Kone i Hyttefadet, og fortalte hende, at han havde fanget en Flynder, der havde sagt til ham, at den var en forhexet Prinds, og derfor havde han ladet den svomme igien. „Har Du da ikke ønsket dig noget?“ sagde Konen. — „Nei,“ sagde Manden, „hvad skulde jeg vel ønske mig?“ — „Ak!“ sagde Konen, „det er dog ilde, at man altid skal boe i et Hyttefad ved en Vandpyt, hvor der er saa snavset og lugter saa ilde; gaa Du hen igien, og ønsk os en lille Hytte!“ Det var ikke ret efter Mandens Sind; men han gik dog hen til Stranden, og da han kom der, var Søen ganske guul og grøn. Han stillede sig tæt ved Vandet, og sagde:

„Flynder! Flynder, flink og fro!
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilsebil, min Hustrulill.
Hun vil det, jeg ikke vil.“

Da kom Flynderen svømmende og sagde: „Naa, hvad vil hun da?“ — „Ak!“ sagde Manden, „min Kone siger, at siden jeg dog havde fanget dig, skulde jeg have ønsket mig noget; hun gider ikke længer boe i Hyttefadet; hun vil gierne have en ordentlig lille Hytte.“ — „Gaa kun hiem,“ sagde Flynderen, „hun er allerede i den.“

Manden gik tilbage, og saae en Hytte, og i Døren stod hans Kone, der sagde til ham: „Kom kun ind og see dig om; her er dog meget bedre at være!“ Og der var en Stue og et Kammer og et Kiøkken, og bagved Hytten en lille Have med alleslags Urter og Grønt, og en Gaardsplads med Høns og Ænder. „Ak!“ sagde Manden, „nu vil vi ret leve fornøiede!“ — „Ja,“ sagde Konen, „vi vil prøve derpaa.“

Saadan gik det vel en otte eller fiorten Dage; da sagde Konen: „Mand! den Hytte bliver mig for trang, og Gaardspladsen og Haven ere altfor smaa. Jeg vil boe i et stort Slot, som er bygget af Steen. Gaa hen til Flynderen; han maa skaffe os et Slot.“ — „Ak Kone,“ sagde Manden, „Flynderen har ganske nylig givet os denne pene Hytte; jeg vilde

nødig gaae til ham saa snart igien; det kunde Flynderen tage mig ilde op." — „Ih hvad!" sagde Konen," det kan han meget godt, og han gjør det gierne; gaa Du kun derhen!" Da gik Manden derhen, men det var ham ikke let om Hiertet. Da han kom til Stranden, var Søen ganske violet og graa og mørkeblaa, dog var den endnu stille; og han gik hen til Vandet og sagde:

„Flynder! Flynder, flink og fro!
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilsebil, min Hustrulill,
Hun vil det, jeg ikke vil!"

„Naa, hvad vil hun da?" sagde Flynderen. — „Ak," sagde Manden ganske bedrøvet, min Kone vil bye i et Slot af Steen." — „Gaa kun hiem, hun staaer alt i Døren," sagde Flynderen.

Manden gik hiem, og hans Kone stod udenfor et stort Palads. „Kom nu, Mand," sagde hun," og see, hvor deiligt det er!" Derpaa gik de sammen ind i Slottet. Der var mange, mange Tienere og Piger, og Væggene vare ganske blanke, og der var forgyldte Stole og Borde i Stuerne; og bag ved Slottet var der en Have og en Skov, vel en halv Miil lang; der var Hiorte, Raadyr og Harer; og ved Gaarden var der en Kostald og en Hestestald. „Ak," sagde Manden," nu vil vi ogsaa blive i dette smukke Slot, og altid være tilfreds!" — „Vi vil betænke det, og sove derpaa," sagde Konen; og dermed gik de til Sengs.

Næste Morgen vaagnede Konen, og det var hoilys Dag. Hun stødte Manden i Siden med sin Albue, og sagde: „Mand! staa dog op! vi maae see til at blive Konge over det hele Land." — „Ak, Kone, sagde Manden, „hvorfor skulde vi blive Konge? Jeg gider ikke være Konge." — Nu," saa vil jeg være det," sagde hun. — „Ak, Kone," sagde Manden, „hvor kan Du være Konge? Det gjør Flynderen dig ikke til!" — „Jo vist, Mand!" sagde Konen, „gaa strax derhen; jeg maa

være Konge.“ Da gik Manden, og var meget bedrøvet over, at hans Kone vilde være Konge; og da han kom til Søen var Vandet ganske fortegraat, og det var som om det gjærede og hævede sig høit op. Men han gik dog derhen og sagde:

„Flynder! Flynder, flink og fro,
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilsebil, min Hustrulill,
Hun vil det, jeg ikke vil.“

„Naa, hvad vil hun da?“ sagde Flynderen. — „Ak,“ sagde Manden, „min Hustru vil være Konge.“ — „Gaa kun hiem, hun er det allerede,“ sagde Flynderen.

Manden gik hiem, og da han kom til Paladset, var der saa mange Soldater med Pauker og Trompeter, og hans Hustru sad paa en høi Throne af Guld og Ædelstene, og havde en stor Guldkrone paa; og paa hver Side af Thronen stod der sex Jomfruer, den ene bestandig et Hoved mindre end de andre. „Ak,“ sagde Manden, „er Du nu Konge?“ — „Ja, sagde hun, „nu er jeg Konge.“ Og da han en Stund havde seet paa hende, sagde han: „Ak, Kone! hvor det er smukt, naar Du er Konge. Nu ville vi heller aldrig ønske noget meer.“ — „Jo, Mand! nu maa det gaae rask, ellers kan jeg ikke holde det ud. Konge er jeg, nu maa jeg ogsaa være Keiser!“ — „Ak, Kone!“ sagde Manden, „vil Du nu være Keiser.“ — „Mand! sagde hun, „gaae strax til Flynderen; jeg vil være Keiser.“ — „Ak,“ svarede han, „Keisere kan han ikke gjøre; det tør jeg slet ikke tale til Flynderen om.“ — „Jeg er Konge,“ sagde Konen, „og Du er min Mand; jeg befaler dig, gaa strax derhen!“ Da gik Manden bort, og medens han gik, tænkte han: „Det gaaer aldrig i Evighed godt; Keiser, det er altfor uforskammet. Flynderen bliver tilsidst kied af det.“ Imidlertid kom han til Stranden, og Vandet var ganske sort og tykt, og der gik en Hvirvelvind hen over det, saa at det skummede og bruste. Da stod han stille i nogen Tid, og var bange; endelig sagde han:

„Flynder! Flynder, flink og fro!
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilſebil, min Huſtrulill,
Hun vil det, jeg ikke vil.“

„Naa, hvad vil hun da?“ ſagde Flynderen. — „Ak,“ ſagde han, „nu vil min Kone være Keiſer.“ — „Gaa kun hiem,“ ſagde Flynderen, „hun er det allerede.“

Manden gik hiem, og da han kom der, ſad hans Kone paa en meget høi Throne, ſom var af eet Stykke Guld; og hun havde en ſtor Guldkrone paa, ſom var vel et Par Alen høi; og paa begge Sider ſtode Drabanter, den ene beſtandigt mindre end den anden, fra den ſtørſte Kæmpe, til den mindſte Dværg, ſom ikke var længer, end en lille Finger; og foran hende ſtod der en Række af Fyrſter og Grever. Manden gik ganſke ydmyg hen iblandt dem til Thronen og ſagde: „Kone, er Du nu Keiſer?“ — „Ja viſt,“ ſagde hun, „nu er jeg Keiſer.“ — „Ak!“ ſagde Manden, og ſaae ret viſt paa hende, „hvor det lader ſmukt, at Du er Keiſer.“ — „Naa Mand,“ ſagde hun, „hvorfor ſtaaer Du der, og ſeer ſaa viſt paa mig? Keiſer er jeg bleven; men nu vil jeg ogſaa være Pave.“ — „Men, Kone!“ ſagde Manden, „hvad tænker Du paa, vil Du være Pave — og der er kun een Pave i den hele Chriſtenhed!“ — „Det kan ikke hielpe, Mand!“ ſvarede hun; „endnu i Dag maa jeg være Pave.“ — „Nei, ſagde han, „til Pave kan ingen Flynder giøre dig; det gaaer aldrig godt.“ — „Hvad Snak!“ ſagde hun, „kan han giøre en Keiſer, ſaa kan han ogſaa giøre en Pave. Gaa flux derhen!“ Manden gik, og var reent ilde tilmode, hans Knæe og Been ryſtede under ham; og Vinden ſuſede, og Søen var ſom om den kogte, og Skibene ſkød Nødſkud, og dandſede og ſprang paa Bølgerne; dog var Himmelen endnu en Smule blaa i Midten, men rundt om paa Siderne, der trak det op ſom til et forfærdeligt Uveir. Da ſtod han ret angeſt tilmode, og ſagde:

„Flynder! Flynder, flink og fro!
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilſebil, min Huſtrulill,
Hun vil det, jeg ikke vil.“

„Naa, hvad vil hun da?“ sagde Flynderen. „Ak!“ sagde Manden, „min Hustru vil være Pave.“ — „Gaa kun hiem,“ sagde Flynderen, „hun er det allerede.“

Da gik han sin Vei, og da han kom hiem saae han sin Hustru paa en Throne, der var to Mile høi; og hun havde tre store Kroner paa, og omkring hende stod der en heel Skare af Geistligheden, og paa hver Side stod der en Rade Lys, det største saa stort og tykt som det allerhøieste Taarn, og saa nedad til den allermindste Kiøkkenpraas. „Kone,“ sagde Manden, og saae længe paa hende, „er Du nu Pave?“ — „Ja,“ sagde hun, „nu er jeg Pave.“ — „Ak, sagde Manden, „hvor det lader smukt, naar Du er Pave? — Ja, Kone, vær nu da endelig tilfreds! Nu, da Du er Pave, kan Du ikke blive til meer i Verden!“ — „Det vil jeg betænke mig paa,“ sagde Konen. Da gik de begge til Sengs; men hun var ikke tilfreds, og Begierligheden lod hende ikke sove; bestandigt tænkte hun paa, hvad hun endnu vilde være. I det samme stod Solen op. „Ha!“ tænkte hun, da hun saae giennem Vinduet og saae den herligt stige frem, „hvorfor kan jeg ikke ogsaa lade Solen staae op?“ — Da blev hun ganske bister, og stødte til sin Mand, og sagde: „Gaa strax hen til Stranden, jeg vil blive ligesom Vor Herre selv.“ Manden var endnu halvt i Søvne, men han blev dog saa forskrækket, at han faldt ud af Sengen. „Ak, Kone!“ sagde han da han havde reist sig, „gaa i dig selv, og lad dig nøie med at være Pave.“ — „Nei,“ sagde Konen, og reiste sig ganske stolt i Veiret, „jeg bliver ikke rolig; det kan jeg ikke holde ud, at jeg skal see Solen og Maanen staae op, og har det ikke i min Magt, at jeg kan lade dem staae op og gaae ned, naar jeg lyster; jeg vil være ligesom Vor Herre selv!“ „Ak, Kone!“ sagde Manden, „det kan Flynderen paa ingen Maade giøre dig til; jeg seer, at Keiser og Pave kan han giøre, men det kan han ikke.“ — „Mand!“ sagde hun, og saae ret forfærdelig ud, „jeg vil være som Vor Herre! Gaa strax hen til Flynderen!“

Det foer Manden giennem alle Lemmer, saa han rystede af Angest; og udenfor susede der en Storm, saa Træer og

Fielde styrtede om, og Himmelen var mørk, som ved Midnatstid, og det tordnede og lynede; Bølgerne i Søen gik saa høit, som Bierge, ganske sorte, og alle havde en hvid Krone paa af det kogende Skum. Da sagde han endnu engang:

„Flynder Flynder, flink og fro!
Skynd dig af din vaade Bo!
Ilsabil, min Hustrulill,
Hun vil det, jeg ikke vil!"

„Naa, hvad vil hun da?" sagde Flynderrn. — „Ak," sagde han, „hun vil blive ligesom Vorherre selv." — „Gaa kun hiem," sagde Flynderen, „hun sidder igien i Hyttefadet." Og da Manden kom hiem, sad hans Kone igien i Hyttefadet; og der sidde de begge, endnu den Dag i Dag.

60.

De tolv Brødre.

Der var engang en Konge og en Dronning, de levede i Fred med hinanden og havde tolv Børn; men det var lutter Drenge. Da sagde Kongen til sin Kone: „Hvis det trettende Barn, som Du faaer, er en Pige, saa skal de tolv Drenge døe, for at hendes Rigdom kan blive stor, og hun kan arve det hele Kongerige." Han lod ogsaa giøre tolv Ligkister; de vare allerede fyldte med Hovlspaaner, og i hver af dem laae en lille Hovedpude til den Døde; de tolv Kister lod han bringe ind i en tillukket Stue, gav Dronningen Nøglen dertil, og sagde, hun skulde ikke tale til noget Menneske derom.

Men Moderen sad nu den hele lange Dag og sørgede, saa at den mindste Søn, der altid var hos hende, og som hun efter Bibelen havde kaldt Benjamin, sagde til hende:

„Hør, kiære Moder, hvorfor er Du saa bedrøvet?“ — „Kiæreste Barn,“ svarede hun, „det tør jeg ikke sige dig.“ Men han lod hende ikke have Ro, før hun gik hen, lukkede Stuen op, og viste ham de tolv Ligkister, som allerede vare fyldte med Hovlspaaner: „Min kiære Benjamin,“ sagde hun, „dem har din Fader ladet gjøre til dig og dine elleve Brødre; thi hvis jeg skulde faae en Datter, saa skal I Allesammen slaaes ihiel, og begraves i disse Ligkister.“ Da sagde Sønnen: „Græd ikke Moder! vi skal nok finde paa Raad; vi vil gaae vor Vei.“ — „Ja,“ sagde hun, „gaa med dine elleve Brødre ud i Skoven, og der skal En af Jer altid sidde i det høieste Træ, der er at finde, og holde Vagt, og see hen til Taarnet her i Slottet. Faaer jeg en Søn, saa vil jeg sætte en hvid Fane op, og da kan I komme hiem; men faaer jeg en Datter, saa bliver det en rød Fane. Da maae I flygte langt bort, og bede den gode Gud, at han vil bevare Eder. Hver Nat vil jeg staae op og bede for Eder: om Vinteren, at I maae have Ild at varme Eder ved; om Sommeren, at I ikke maae vansmægte i Heden.“

Efterat hun saaledes havde velsignet sine Sønner, gik de ud i Skoven. Der skiftedes de til at holde Vagt; og Een sad altid i Toppen af den høieste Eeg, og stirrede hen imod Taarnet. Da elleve Dage vare forbi, kom Raden til Benjamin, og da han havde siddet der en Stund, saae han, at en Fane blev sat op, men det var ikke den hvide, det var den røde Blodfane, som forkyndte, at de Alle skulde døe. Da Brødrene hørte dette, bleve de vrede og raabte: „Vi skulde altsaa have mistet Livet for en Piges Skyld! Saa vil vi da sværge paa, at hver en Pige, som vi møde paa vor Vei, hende vil vi hævne os paa, og lade hendes røde Blod flyde.“

Derpaa gik de dybere ind i den store Skov, og midt derinde, hvor det var allermørkest, fandt de et lille fortryllet Huus, som stod ganske tomt. Da sagde de: „Her vil vi boe. Du, Benjamin, som er den yngste og svageste, Du skal blive hiemme og holde Huus; vi Andre vil gaae ud og skaffe Føde.“ Nu drog de ud i Skoven og skød Harer, og vilde Raadyr,

Skovduer og andre Fugle, og hvad der ellers var til at spise; det bragte de til Benjamin, som maatte lave det til, for at de alle kunde stille deres Hunger. I det lille Huus levede de sammen i ti Aar, og Tiden blev dem ikke lang.

Den lille Datter, som deres Moder, Dronningen, havde faaet, var imidlertid voxet til; og hun var meget smuk, og havde en Guldstierne midt i Panden. Engang, da der var en stor Vask paa Slottet, saae hun deriblandt tolv Mandsskiorter, og hun spurgte sin Moder: „Hvem tilhøre disse tolv Skiorter? Til min Fader ere de dog meget for smaa.“ Da svarede Moderen med bedrøvet Hierte: „Mit kiære Barn: de tilhøre dine tolv Brødre.“ Kongedatteren sagde: „Hvor ere da mine tolv Brødre, som jeg aldrig før har hørt tale om?“ Dronningen svarede: „Det veed ingen uden Gud; de vanke om i den vide Verden.“ Og hun tog Pigen med sig, lukkede Værelset op, og viste hende de tolv Ligkister med Høvlspaanerne og de smaa Puder. „De vare bestemte for dine Brødre,“ sagde hun, „men de ere alle hemmeligt gaaede deres Vei, før Du blev født:“ og hun fortalte hende, hvordan Alt var gaaet til. Da sagde den lille Pige: „Græd ikke, min kiære Moder, græd ikke! jeg vil gaae bort og søge om mine Brødre.“

Nu tog hun de tolv Skiorter og gik bort, lige ind i den store Skov. Hun gik den hele Dag, og om Aftenen kom hun til det fortryllede Huus. Der traadte hun ind, og fandt en ung Knos, som spurgte: „Hvor kommer Du fra, og hvor vil Du hen?“ og han undrede sig over, at hun var saa smuk, havde kongelige Klæder paa, og en Stierne i Panden. Da svarede hun: „Jeg er en Kongedatter, der søger om mine tolv Brødre; og jeg vil gaae, saa langt som Himmelen er blaa, indtil jeg finder dem.“ Og hun viste ham de tolv Skiorter, som tilhørte dem. Da saae Benjamin, at det var hans Søster, og han sagde: „Jeg er Benjamin, din yngste Broder!“ Da begyndte hun at græde af Glæde, og Benjamin ogsaa, og de kyssede og omfavnede hinanden af stor Kiærlighed. Derpaa sagde han: „Kiære Søster! Der er endnu noget i Veien; vi have Alle med hinanden aftalt og besluttet, at enhver Pige, som vi

møde paa vor Vei, skal døe, fordi vi maatte forlade vort Kongerige for en Piges Skyld. "Da sagde hun: „Jeg vil gierne døe, naar jeg derved kan frelse mine tolv Brødre." — „Nei," svarede han, „Du skal ikke døe; sæt dig her under denne Bøtte indtil de elleve Brødre komme, saa skal jeg nok blive enig med dem." Det gjorde hun; og da det blev Nat, kom de Andre fra Jagten, og Maaltidet var færdigt. Som de nu sad ved Bordet og spiste, spurgte de: „Hvad Nyt, Benjamin?" — „Veed I Ingenting?" sagde han. „Nei," svarede de. Han blev ved: „I have været i Skoven, og jeg er bleven hiemme, og jeg veed dog meer end I." — „Saa fortæl os det!" raabte de. Han svarede: „Ja, hvis I vil love mig, at den første Pige som vi træffe, skal ikke blive slaaet ihiel?" — „Ja," raabte de Alle, „hun skal blive benaadet; fortæl os det nu!" Da sagde han: „See, her er vor Søster:" og han løftede Bøtten op, og Kongedatteren kom frem i sine kongelige Klæder med Guldstiernen paa Panden, og var saa fiin og smuk. Da glædede de sig Alle, faldt hende om Halsen og kyssede hende, og elskede hende af Hiertet.

Nu blev hun hiemme hos Benjamin, og hialp ham med det huuslige Arbeide. De Elleve droge ud i Skoven, som de pleiede, og jagede efter Vildt, Raadyr, Harer, Duer og Fugle, for at de kunde faae noget at spise, og Søsteren og Benjamin sørgede for, at det blev vel tillavet. De sankede Brænde til at koge det ved, og Urter og Grønt til at stuve til Maden; og det satte de betids paa Ilden, saa at Maaltidet altid var færdigt, naar de Elleve kom hiem. Søsteren holdt ogsaa Huset i Orden, redte Sengene hvide og rene, og Brødrene vare altid tilfreds, og levede med hende i stor Enighed.

Engang havde de To derhiemme lavet et godt Maaltid; og da nu alle Søskende vare samlede, satte de sig til Bords, spiste og drak, og vare hiertelig glade. Bag ved dette fortrylled Huus var der en lille Have, hvor der stod tolv Lilieblomster; nu vilde Søsteren giøre sine Brødre en Fornøielse; hun plukkede derfor de tolv Blomster, og vilde bringe een til hver, medens de spiste. Men i samme Øieblik, da hun plukkede Blomsterne,

bleve hendes tolv Brødre forvandlede til tolv Ravne, og de fløi bort, hen over Skoven; og Huset med Haven var ogsaa forsvundet. Der var nu den stakkels Pige ganske allene i den vilde Skov, og da hun saae sig om, stod der en gammel Kone ved Siden af hende, og hun sagde: „Ei, ei! mit Barn! hvad er det, Du har giort? Hvorfor har Du ikke ladet de tolv hvide Blomster staae? Det var dine Brødre, og de ere nu for evigt forvandlede til Ravne.“ Pigen sagde grædende: „Er der da ikke noget Middel til at forløse dem.“ — „Nei,“ sagde den Gamle, „der er kun eet Middel i den hele Verden, men det er saa vanskeligt, at Du ikke vil kunne befrie dem derved; thi Du maatte da i syv Aar være stum, maatte ikke tale, og ikke lee; og taler Du kun et eneste Ord, og om der end kun mangler en eneste Time i de syv Aar, saa er Alting omsonst, og dette Ord vil dræbe dine Brødre.“

Da sagde Pigen i sit Hierte: „Jeg skal sandelig nok befrie mine Brødre,“ og hun gik og søgte om et høit Træ; der, satte hun sig op og spandt, og hun talte ikke og loe ikke. Nu hændte det sig engang, at Kongen var paa Jagt i Skoven; blandt hans Jagthunde var der en stor Mynde, den løb hen til Træet, hvor Jomfruen sad, sprang omkring det, og gisede op ad det. Da kom Kongen derhen, saae op i Træet, og saae den deilige Kongedatter med Guldstiernen paa Panden, og blev saa henrykt over hendes Skiønhed, at han raabte op til hende, om hun vilde være hans Gemalinde. Hun gav intet Svar, men nikkede kun lidt med Hovedet; da steg han selv op, bar hende ned, satte hende paa sin Hest og førte hende hiem til sit Slot. Der blev holdt Bryllup, og skiønt Bruden var stum, og aldrig loe, var der dog stor Herlighed og Glæde.

Et Par Aar havde de levet fornøiede med hinanden, da begyndte Kongens Moder, som var en ond Kone, at bagtale den unge Dronning, og sagde til Kongen: „Det er en usel Tiggertøs, som Du har hentet dig hiem; hvem veed hvad for slette Ting hun hemmelig driver. Om endogsaa hun er stum og ikke kan tale, saa kunde hun dog engang imellem lee; thi

hvem der aldrig leer, har en ond Samvittighed. Kongen vilde først ikke troe derpaa, men hun blev saa længe ved at gientage det, indtil han endelig lod sig overtale, og dømte Dronningen til Døden.

Nu blev der tændt et stort Baal i Gaarden, der skulde den unge Dronning brændes; og Kongen stod paa Slottet og saae til med grædende Øine, fordi han endnu holdt saa meget af hende. Men da hun allerede var bunden til Pælen, og Ilden allerede strakte sine Tunger ud imod hendes Klæder, da var netop det sidste Øieblik af de syv Aar forbi, og der lod en Susen sig høre oppe i Luften. Tolv Ravne kom flyvende og dalede ned mod Baalet, og i det de berørte Jorden, var det hendes tolv Brødre, som hun havde befriet. De rev Baalet fra hinanden, slukkede Luerne, bandt deres Søster løs, og kyssede og omfavnede hende med Glædestaarer. Nu turde hun lukke sin Mund op og tale, og hun fortalte Kongen, hvoraf det var kommet, at hun havde været stum, og aldrig havde leet. Han glædede sig ved, at hun var uskyldig, og de levede alle tilsammen i Lyst og Enighed indtil deres Død. Men den onde Stiømoder brændte de paa Baalet i den unge Dronnings Sted.

61.

Sømunken.

Et skotsk Fiskersagn.

Man kunde ikke let see en ynkeligere Skabning, end Tibb Rødhaar. Det var en lang opløben Dreng i en gammel forreven Sømandstrøie, Beenklæder af samme Slags, og en ynkelig Hat, som han brugte baade til Forraadskammer og til Drikkeskaal. Naturen havde ikke givet ham mere Fornuft, end

der netop behøvedes for at man kunde skille ham fra Torskene, Sælhundene og de andre Sødyr, som han levede i en jævn Omgang med. Fiskerne ved Stranden og alle Folk i Landsbyen behandlede ham som et stakkels Skrog, der ikke duede til Andet, end at bære Fisk hiem fra Stranden, saasnart de kaldte paa ham; og for strax at være ved Haanden, drev han altid om ved Strandbredden, strakte sig i Sandet, eller jog efter Maagerne; om Aftenen lagde han sig undertiden til at sove ved Siden af en Sælhund. Prygl tog han imod uden Indvendinger, og dem fik han ogsaa nok af; men naar han kun bagefter fik godt at spise, var han lige glad. Mad og Drikke manglede han heller aldrig, da han blev bevertet i hvert Kiøkken, hvor han kom for at bringe de bestilte Fisk, Muslinger eller andet sligt.

Ved en saadan Leilighed kom han en Morgenstund ind til Præstens gamle Huusholderske. „Har I hørt, hvad her er hændet i Gaar?“ sagde Tibb til hende med sit sædvanlige dumme Blik. „Nei! men fortæl, fortæl!“ svarede hun ganske nysgierrig.“ — Sømunken gik længe ved Stranden med den gamle Doctor; tilsidst spadserede de begge to ned i Vandet, og kom ikke op igien.“ Huusholdersken forsede sig, og maatte lige ind til Præsten for at fortælle det. „Igien den samme dumme Snak om Sømunken!“ raabte Præsten; og da Huusholdersken, forskrækket over hans Vrede, skyndte sig ud i Kiøkkenet igien, blev han ved at følge efter hende, for at skiende: „Har jeg ikke saa mangfoldige Gange forgieves prædiket imod den syndige Overtro?“ raabte han; „Har jeg ikke mere end hundrede Gange forbudet hver en Siæl i Sognet at troe paa Sømunken?“ I tænke, fordi den gamle Nar, Doctor Oldinby, troer paa Spøgeri, saa har I ogsaa Lov dertil. Han giør mig hele Menigheden opsætsig. Og hører jeg nogensinde tiere, at Du, Tibb, løber med saadan Sladder, saa skal det ikke være sidste Gang at Du har faaet din Ryg banket!“ — „Nei!“ svarede Tibb, bukkede ærbødigt for Præsten, og skyndte sig bort. Men at lade være at troe paa Sømunken, det kunde han dog ikke. Hvert Sted, hvor han kom, fortalte han

om den gamle Doctor, og lagde blot til: „Men Præsten har forbudet alle Mennesker at troe derpaa."

Doctor Oldinby var en gammel lærd Mand, som altid var Præsten en Torn i Øiet. Denne paastod, at den Gamle endnu hængte fast ved den catholske Tro, som nu var forbuden der i Landet. At alle Reisende, som kom i Egnen, besøgte Doctoren for at høre om Stedets Mærkværdigheder, fremfor at komme til Præsten, det ærgrede ham; ligesom ogsaa, at Alt, hvad den gamle Doctor havde sagt, gialdt mere blandt Sognets Folk, end Præstens Ord. — At den Gamle havde en hemmelighedsfuld Omgang med Sømunken, troede man for ganske vist; derfor gik han altid saa meget omkring ved Stranden; og da nu Tibb vilde paastaae, at han havde seet ham gaae lige ud i Søen med en fremmed Mand i lange Klæder, og man dog et Par Dage efter saae ham lyslevende gaae om paa Gaden, saa kunde Enhver vide, at det ikke maatte hænge rigtigt sammen.

Den Egn, hvor dette foregik, er den nordligste Pynt af Skotland. Høie Klipper omgive den Bugt, hvor Fiskerleiet ligger, der var Tibbs egentlige Hiem. Omtrent et Bøsseskud derfra ude i Søen hører man tidt ved roligt Veir underlige Toner, snart klare og stærke, snart utydelige, som en svag Gienlyd fra det Fierne. Endeel Reisende, som have hørt dette, forklare at denne Lyd opstaaer ved de mange Kløfter og Ridser i de høie Klipper ved Stranden, der trække Vinden til sig, og ved roligt Veir, naar Brændingens Larm tier, frembringer denne sørgmodige Lyd; men Egnens Folk kalde den „Munkesangen." De ere saa vante til at høre den, at de gaae ligegyldige forbi; men en Fremmed kan ikke høre den uden andægtig Følelse, paa dette Sted, hvor Skabelsens Værk viser sig i al sin Kraft og Høihed. Man kunde sige, at disse Toner lyde som en høitidelig Messe; dog ikke som den blev siungen af menneskelige Stemmer, men af salige Aander; og man kan ikke ret forklare om denne Musik kommer fra Havets Dyb, eller fra Himmelen.

Sognets Folk havde den Tro, at Ingen uden den gamle Doctor vidste rigtig Besked med denne Sag; han havde ogsaa

betroet det til et Par gamle Venner, og ved den Leilighed var det kommet temmelig vidt omkring; dog vovede ingen at tale høit derom. Men Sagnet gik, at paa Landets yderste Spidse, der hvor nu Havet skyller over, havde der i fordums Tid staaet et Kloster, beboet af fredelige Munke. Efter Jacob den Femtes Død, dengang Forfølgelsen imod de Catholske begyndte, lod Mange af dem sig af Frygt bevæge til, at antage den nye Lære. Da bad den fromme Prior i Gleenarvons Kloster til Gud, at han vilde bevare ham og hans Brødre i Nødens Tid; og hans Bøn blev opfyldt: da Forfølgerne nærmede sig, forsvandt Klosteret fra Jordens Overflade, og sank ned i Havet. Der lyder nu uforstyrret Munkenes Sang; der brænder Lys paa Alteret i deres Capel, saa klart, at Fiskerne undertiden ovenfra kan see det; og een Gang hvert Aar stiger en af Munkene op paa Jorden, for at giøre vel imod den, som har holdt dem i Ære, og straffe Alle, som spottede dem.

Den Strenghed, hvormed Præsten forfulgte Enhver, der yttrede noget om, at han ikke vilde opgive Troen paa de Munke, hvis Sang man saa tidt hørte, giorde ham kun ilde lidt iblandt Sognefolkene. Hans gamle Huusholderske, som var det eneste Menneske han holdt i sit Huus, havde stor Sorg af Præstens Vantro; hvergang en Steg blev brændt, eller en Potte kogte over, eller naar hendes Tøfler gik i Stykker før Tiden, eller naar der var kommen mange Spindelvæve i Præstens Studerekammer: altid skulde det være en Straf, Sømunken havde bragt over dem.

Endnu samme Dags Aften, da Præsten havde truet Tibb Rødhaar med Prygl, traf han den enfoldige Stakkel udenfor Byen i Samtale med den gamle Doctor, og hørte hvorledes Drengen maatte give ham en Forklaring over Alt, hvad Præsten om Morgenen havde sagt til ham. Derover blev den geistlige Mand saa vred, at han foer frem med sin Stok, og vilde prygle Tibb. Men Drengen var lettere til Fods, sprang afsted, og ilede ned imod Stranden. Præsten kaldte da paa et Par store Fiskerdrenge, der stod i Nærheden, og befalede dem, at løbe efter Tibb og banke ham. Dette vare de med stor

Fornoielſe villige til, og løb, alt hvad de kunde; men noget efter kom de ganſke ſlukorede tilbage, og da Præſten talede til dem, fortalte de, at da de kom ned til Stranden, havde de ſeet Tibb gaae ved Siden af en Mand i lange, hvide Klæder, og denne Mand førte ham lige ind i den tykke Taage, der kom fra Søen, og derfor havde ingen af dem vovet ſig hen til ham. Præſten ſkiendte vel dygtigt, og talte om taabelig Frygt og dum Overtro; imidlertid maatte han, til ſin Ærgrelſe, finde ſig i, at Tibb ingen Prygl fik denne Gang.

Men han fik heller ingen næſte Dag, thi han var reent forſvunden. Hverken i Landsbyen, eller ved Stranden, kom han til Syne. Den ene Dag gik efter den anden, og han blev borte. Fiſkerne ſavnede ham ſnart til at løbe Ærender for dem; de andre Drenge ſavnede Een, ſom de kunde have til Nar og give Prygl, uden at faae Giengield; og i Kiøkkenerne ſavnedes Een, ſom kunde bringe Sladder fra eet Huus til det andet; det giorde Tibb i ſin Enfoldighed for et godt Ord, naar man kun forſtod at fritte ham ud. Men nu var alt det forbi; Tibb Rødhaar lod ſig aldrig mere ſee.

Netop tre Maaneder efter at han var forſvunden, bankede det en Morgenſtund paa Kiøkkendøren i Præſtens Bolig. Huusholderſken lukkede op, og en ung Herre traadte ind; han var fiint klædt, havde et ſmukt Udſeende, og efter hans Væſen at dømme lod han til at høre til den høiere Stand. Hun vilde ſtrax føre ham ind til Præſten; men den Fremmede vinkede med Haanden, ſmilte venligt til hende, og ſpurgte: om hun ikke kiendte ham? „Jeg bringer her," blev han ved, „de Muslinger, ſom I beſtilte hos mig i Gaar; det har I dog vel ikke glemt?" Nu kaſtede Huusholderſken ſig paa ſine Knæe, holdt begge Hænder for ſit Anſigt, og raabte: „Gud være mig naadig! — derſom I ikke havde ſaa ſmukke nøddebrune Haar, vilde jeg troe, I var Tibb Rødhaar. — Naadige Herre! jeg beder om Forladelſe! men I maa vide, der har været en Tiggerdreng her i Byen...." — „Som løb bort, og kom tilbage ſom et andet Menneſke," blev den Fremmede ved, og forklarede hende derpaa, at han ſelv virkelig var den usle Fiſker-

dreng, som hun saa tidt havde givet Mad og Drikke, og taget i Forsvar mod Præsten. „Til Giengield," sagde han, „bringer jeg Eder her nogle Muslinger af en bedre Art, end de sædvanlige;" og han gav hende et Par, hvori der fandtes Perler af megen Værdi. „Men hvor i al Verden har I været, og hvor har I faaet saadanne Muslinger fra?" spurgte hun. „Tys!" svarede den unge Herre, „tal ikke derom: jeg har været borte, og I selv veed nok hvor; men sige et eneste Ord derom — det tør jeg aldrig!"

Med disse Ord gik han bort; men snart løb den Nyhed om i hele Egnen, at Tibb var kommen tilbage, og var bleven til et andet Menneske. Alle Folk ilede til Vinduer og Døre, naar han gik forbi, og paa Gaden løb de efter ham; men Ingen vovede nu at sige et uartigt Ord til ham, da han ikke allene var bleven en fiin og velopdragen, men ogsaa en forstandig ung Mand. Og havde han for været sladderagtig, saa var han nu desmere taus. Han negtede aldrig, at han var den samme, som de før havde kiendt, og som de havde kaldt Tibb Rødhaar; men naar Nogen spurgte ham, hvorledes han da var bleven saa forvandlet, taug han reent stille, eller svarede: „Lad os tale om andre Ting."

Herr Tobias, som han nu blev kaldt, kiøbte kort Tid efter en smuk Gaard der i Egnen, hvor han levede i Velstand og Lykke; Mange, baade Unge og Gamle, misundte ham hans forunderlige Lykke. Længe talte man om, hvor ubegribeligt det var, at Tibb Rødhaar var bleven til et ordentligt, forstandigt Menneske, ja, det som mere var, til en Herremand; tilsidst blev man dog ogsaa vant dertil.

Ingen havde mere stille Ærgrelse deraf, end Præsten paa Stedet. Det er vist, at man havde aldrig talt mere i Sognet om det i Søen nedsunkne Kloster, end nu; men det var besynderligt, Præsten sagde ikke et Ord derimod. Naar der blev fortalt, eller han selv saae, hvorledes snart Een, snart en Anden af hans Menighed drev omkring ved Stranden i Aftenstunden for at prøve paa, om ikke Sømunken ogsaa vilde hente dem ned, og sende dem tilbage med Guld og Perler; saa kom

Præsten ikke mere med sine Formaninger imod Gierrighed eller Overtro; langt mindre skieldte han dem ud, eller truede dem, som tilforn. Ja, jo mere det løb om i hans Hoved, hvad han havde hørt om Tibb, desto mere eftertænksom blev han, og tilsidst tænkte han ikke paa andet, end om han ikke selv kunde opnaae samme Lykke, som den enfoldige Fiskerdreng. „Doctor Oldinby har havt fuldkommen Ret i at troe paa dem," sagde han nu høit; „det maa være nogle ganske ypperlige og gode Ander, disse Sømunke." Ved saadan Tale haabede han, at de skulde fatte Godhed for ham, og skiøndt han af og til følte en Gysen af Frygt, blev dog Begierligheden efter Rigdom saa stærk, at han omsider en Aftenstund, da ingen anden var der, sneg sig ned til Stranden. Der satte han sig paa en Steen tæt ved Vandet, og stirrede ud i Bølgerne; men jo længere han sad, jo mere angest blev han. En af Sognefolkene kom i det samme ogsaa gaaende ned til Stranden, og saae Præsten sidde paa Stenen. Med eet gav Manden et Skrig fra sig, og løb tilbage til Landsbyen, hvor han fuld af Skræk fortalte: „at i det samme han saae Præsten, kom der ligesom en stor Taagesky hen imod ham fra Havet; den lignede en Kæmpe i graa Munkedragt, med et Skiæg som et nedstyrtende Vandfald. Præsten vilde flygte, men nu var det for silde. Sømunken — for det var ingen Anden, end ham — slog sin graae Kappe om Præsten, og førte ham bort med sig."

Folk i Landsbyen vidste dog i Begyndelsen ikke ret, hvad de skulde troe om denne Fortælling. „Maaskee er det kun Indbildning, eller et Syn, som Tom Wilkin har havt;" sagde en af de Unge. Men om Morgenen ganske tidligt kom en Fiskerdreng løbende fra Stranden, hvor han havde fundet Præstens Hat. Han selv var ingensteds at finde. Drengen mødte den gamle Huusholderske, som ganske urolig over at Præsten ikke havde været hiemme om Natten, vilde ud for at søge ham. Da hun saae Hatten, og hørte hvad Tom fortalte, blev hun ganske bevæget, sukkede dybt, og sagde ved sig selv: „Det ahner mig, at det aldrig gaaer ham godt dernede." Til de Andre sagde hun: „Vi ville vente en Stund, og see om vor gode

Sogneherre ikke kommer tilbage." Da tre Maaneder vare til Ende, og hun sad ene i Tusmørket i den øde Præstebolig, hørte hun Nogen banke paa Vinduet, og en velbekiendt Stemme raabte: „Luk mig ind! jeg fryser." — „Gud, og alle hans gode Aander være lovet!" brød hun ud, i det hun lukkede Døren op for sin Herre: „jeg har været nærved at dø af Bekymring for Jer, i de tre Maaneder, I har været borte." — „Hvad er det for Snak!" svarede Præsten, „jeg har jo ikke været længer borte, end siden i Gaar." — „Jo," gientog hun, „netop ligesaa længe som Tibb Rødhaar; og nu vil I dog vel vise Jer gamle Huusholderske hvad for Skatte, I bringer med." — „Skatte!" raabte Præsten og stampede vredt i Gulvet; i det Samme viste der sig et stort blegt Ansigt, hyllet i en Hætte udenfor Vinduet, og man hørte disse Ord siges med en huul Stemme: „Tænk paa din Ed!" Præsten og Huusholdersken flygtede hver i sin Krog, og han bragte ikke et Ord over sin Mund hverken denne Aften, eller den følgende Dag. Hans Tilstand vedblev at være elendig; han saae stivt hen for sig, sukkede og vilde ikke tage imod Besøg af Nogen.

Den gamle Kone giorde Alt hvad hun kunde, for at opmuntre ham; men ingenting hialp. Tredie Dag efter at han var kommen hiem, gik hun ind i hans Studerekammer, og tænkte, det vilde fornøie ham, at see en deilig Ret Fisk, som hun havde kiøbt til Middag. „See, hvor levende!" sagde hun, „de ere lige komne op af Vandet." Men da Præsten saae Fiskene, sprang han op som en Rasende: „Bort med dem!" raabte han, „seer Du ikke, hvor de strække Hovederne op imod mig, ligesom dernede, da jeg skulde synge Messe for dem!" — „Hvad?" raabte Huusholdersken, „har I maattet synge Messe for de umælende Fiske?" — „Ja," sukkede Præsten, „det har jeg giort. Det var Gierrighed, der lokkede mig ned i Afgrundens Dyb — Hu! Du veed ikke, hvad jeg der har seet!" — „Fortæl det, kiære, gode Herre!" raabte Huusholdersken, „det vil lette Jeres Sind!" Præsten vilde tale, men i det Samme, sprang Fiskene omkring i Kurven; da blev han bleg, hans Øine rullede vildt, hans Tunge stammede, og han skreg som en

Besat: „See Goddag, min Broder Miniſtrant! Venter Menigheden paa mig?“ — Da hørtes der et stærkt Slag paa Vinduet; og Døren sloi op. Huusholderſken vendte sig om, og i det samme var hendes Herre forsvunden. „Hvad han er kommen hurtig ud af Døren!“ tænkte hun; men da saae hun med Forfærdelse, at der var kommen een Fisk mere i Kurven. Hun kastede sig paa Knæ, vred sine Hænder, og hulkede: „Strenge Herre! for Guds Skyld, I er dog ikke bleven til en Fisk? Ak, hvad vil Folk i Byen sige, naar de høre det!“ Men der kom intet Svar fra Kurven; det forekom derimod Konen, at een Fisk i Kurven, som var tykkere end de Andre, løftede Hovedet op, og saae ganske ynkeligt paa hende.

Huusholderſken fyldte en stor Balle med Vand, kom Fiskene deri, og satte dem i et køligt Kammer; hun ventede hver Dag paa, at Præsten skulde faae sin forrige Skikkelse igien. Men det skeete ikke; og da Fiskene begyndte at blive matte i Karret, og hun var bange for, at de skulde døe, eller æde hverandre op af Sult, bar hun Karret i al Stilhed ned til Stranden. Der stod hun endnu længe og betænkte sig. Endelig tog hun Mod til sig, og styrtede alle Fiskene ud i Vandet, hvor de strax svømmede bort fra Land. Men efter den Tid spiste hun aldrig Fisk mere, af Frygt for, det kunde træffe sig, at hun engang fik sin forrige Herre paa Fadet.

62.

Biergmanden og Tordenveir.

Et jydsk Eventyr.

I Nærheden af en lille Bondeby laae der midt ude paa Marken en stor Høi, og i Høien boede der en Biergmand, som eiede nok baade af Sølv og Guld. Naar det traf sig, at Nogen i den Egn var i stor Trang for Penge, gik de hen til Biergmanden og klagede deres Nød, og han var da for det meste

villig til at hielpe dem paa den ene eller den anden Maade. Der var kun een Bonde i Byen, som ingen Tro havde til hvad der blev fortalt om Biergmanden, og endnu mindre vilde han henvende sig til ham for at bede om noget. Men der traf ham det ene Uheld efter det andet, og da han blev meer og mere fattig, plagede hans Kone ham hver Dag med, at han skulde giøre som de Andre, og søge Hielp ude hos Manden i Høien. Endelig lod han sig overtale, gik en Nat derud, og bankede paa. Den lille krogede Biergmand kom strax frem, og spurgte, hvad han vilde? Bonden fortalte om sin Armod, og hvor tungt det faldt ham, at føde sin Kone og sine mange Børn; han kunde snart vente at faae et Barn til i Huset, og saa vilde hans Nød blive endnu større. — „Du skulde have kommet til mig for lang Tid siden," sagde Biergmanden, „saa kunde Du havt det ligesaagodt som de Andre. Imidlertid, jeg vil ikke lægge det paa Hierte; der har Du en Pose med Penge, brug dem med Forstand, saa vil Du nok slaae dig igiennem. Og naar der kommer et Barn til i dit Huus, glem da ikke at bede mig til Fadder." Bonden lovede det, gik bort med mange Taksigelser, og kom ikke lidt glad hiem med sine Penge.

Fra den Stund havde han gode Dage; han kiøbte Heste, Køer og Faar, og havde Lykke med sin Ager. Nogen Tid efter kom der et lille Barn til i hans Huus, og han var nu glad derved, da han havde Velstand nok til sin hele Børneflok. Dennegang vilde han ogsaa giøre et ret lystigt Barselgilde; men een Ting løb rundt i Hovedet paa ham: at han skulde bede Biergmanden til Fadder. „Det er ikke fordi jeg jo gierne vilde have den lille skikkelige Mand med," sagde han; „men jeg veed jo nok, hvordan alle Byens Folk ville lade mig høre, at jeg ogsaa har maattet tye til Biergmanden i min Nød; og de ville have mig til Nar, fordi jeg saalænge vilde være klogere, end de Andre. Og saa er jeg bange, Manden bliver vred, naar han hører, at jeg aldrig før har villet troe paa ham og hans Rigdom." — „O, Fader!" sagde Konen, „gaae Du kun roligt ud, og byd ham til os; jeg tænker dog ikke, at han kommer." — „Jo," svarede Manden, „et godt Gilde gider han

nok være ved; det kan Du være sikker paa. Jeg bliver ked om Drene, hver Gang jeg tænker paa, at vi skal have ham med; og byde ham maa jeg alligevel." — „Hør, Fader!" sagde den ældste Søn, der ret var en snild Dreng, „lad Du mig gaae ud og byde ham, jeg veed hvordan jeg skal gjøre det, at han ikke kommer." Faderen var bange for, at Drengen skulde fornærme den Gamle i Bakken; men Drengen sagde, han havde hørt saa meget om den lille Mand; han vidste nok, hvordan han skulde tale med ham. Endelig fik han da Lov til at gaae.

I den maaneklare Sommernat gik Drengen ud til Høien og bankede paa. Biergmanden kom ud, og spurgte: Hvad Godt? Drengen tog Hatten af, bukkede dybt og sagde: „Jeg har en flittig Hilsen fra Fader og Moder, om Hr. Biergmanden vilde gjøre dem den Ære, at staae Fadder til min lille Broder." — „Jo saamænd!" svarede Biergmanden; „Kan Du ellers sige mig, er der budet mange andre Folk til Gildet?" — „Jo," svarede Drengen, „baade Naboer og Gienboer, og hver Mand, der gielder noget i Sognet." Det syntes den lille Mand ikke ilde om; og Drengen fortalte, at der skulde tracteres med Hønsekiødsuppe, og med godt Øl og Miød og Kage, og andre gode Sager, og dandses skulde der, fra den mørke Aften til den lyse Morgen. — „Saa skal der ogsaa være Musik?" spurgte Biergmanden ret fornøiet, for det holdt han af. „Ja," svarede Drengen, „der er kommen en dygtig Musikant her til Egnen; han kan spille til en Dands bedre end alle de Andre, vi før have havt." — „Hvad hedder han?" spurgte Biergmanden. „Han hedder Tordenveir," svarede Drengen raskt. „Tordenveir!" gientog den lille Mand langsomt, giorde et langt Ansigt, og saae noget suur ud. „Ja det var en anden Sag! — Den Karl er en farlig Giæst, hvor han kommer hen. Forgangen Sommer lød der saadan en forfærdelig Rumlen over mit Hoved, og jeg gik ud, for at høre, hvad det kom af. Saa hørte jeg Folk sige, at det var Tordenveir; og i det samme slog han ned paa mig, og brækkede mit ene Been, saa jeg længe maatte ligge til Sengs dermed. Nei! hils din Fader og sig ham mange Tak, lille Søn! det vil tiene mig bedst,

at jeg ikke gaaer til Gilde, hvor Tordenveir skal være Musicant. Er det ellers Skik, at der gives Faddergave hos Jer?" — "Jo," svarede Drengen, „det gjøre de Andre allesammen, som komme til Gildet; men, siden J ikke kommer, har J da vel noget imod, at jeg bringer lidt af Gildekosten? — det skal ikke blive af det Ringeste." — „Tak den, som byder," sagde Biergmanden, „det skal Du være velkommen med."

Drengen gik fornøiet hiem, og fortalte Faderen, hvordan det var løbet af, og at han vist kunde vente sig en Faddergave; og Faderen var ikke lidt glad ved, at Drengen havde udrettet sit Ærende saa godt. Næste Dag, da Gildet stod paa, glemte Drengen ikke, at løbe ud med en Kurv fuld af god Mad og Drikke til den Gamle; og da han kom derud, saae han, der laae en Pung paa en stor Steen tæt ved Høien, og Pungen var fuld med gamle Kroner. Han bankede paa, men Manden vilde ikke komme ud. Da satte Drengen sin Kurv paa Stenen, raabte „Velbekomme Jer!" og løb glad hiem med Pungen til sin Fader.

63.

Barnet hos Ellefolkene.

Et skotsk Eventyr.

Der var engang et Par unge Folk; de havde et lille Barn, som var deres største Glæde. Men Faderen var en Krigsmand; han skulde engang reise langt bort med sin Konge til et fremmed Land, og det var en stor Sorg. Konen fulgte ham med Barnet paa Armen hen til Stranden, hvor han skulde ombord paa et Skib; der tog han Afsked med dem, kyssede dem begge, og bad Moderen, at passe godt paa den lille Dreng, som kun var et Par Maaneder gammel; derpaa reiste han. Konen blev

siddende ved Strandbredden, og saae ud efter Skibet; og hun var saa bedrøvet, at hun ikke tænkte paa at komme hiem, før Solen var gaaet ned. Men det var en maanelys og varm Sommeraften, og hun gik uden Frygt over et Par Marker. Paa Veien kom hun til en stor Høi; og ved Foden af den satte hun sig paa en Træstub, og lagde sin lille Dreng ved Brystet. Maanen skinnede paa den Lilles trinde Ansigt, og Moderen saae med Glæde ned paa ham; men da hun igien løftede sit Hoved i Veiret, blev hun ganske forundret, da hun saae en Flok deilige, hvidklædte Smaaborn staae i en Kreds rundt omkring hende, Alle med Øinene henvendte paa hendes lille Dreng. Det var Smaafolk, som boede i Høien, og i Maaneskin kom ud, for at more sig paa Engen. Konen mærkede strax, at det ikke var rigtige Børn; hun sprang op, og vilde skynde sig bort; men i samme Øieblik var hun omringet, og Ellefolkene gave sig til at dandse i Kreds omkring hende, og til hvilken Side hun vilde løbe, saa havde hun dem bestandigt omkring sig. Deraf blev hun selv ganske ør og forvirret i Hovedet; og tilsidst sank hun af Mathed ned i Græsset. I det samme løb et Par af de Smaa hen til hende, snappede hendes Dreng, og forsvandt med ham. Derover kom Moderen til sig selv igien, sprang op og ilede efter dem; men de fløi afsted, ligesom det faldne Løv om Efteraaret, naar Vinden blæser og hvirvler det hen ad Marken. Det hialp ikke, at hun ledte rundt om Høien, at hun bad og kaldte — Barnet og de smaa Folk vare og bleve borte. Da græd hun og vred sine Hænder, og vandrede saaledes om paa Engen den halve Nat. Pludselig stod der en af de Smaa foran hende og sagde: „Drengen skriger, vil Du give ham at die?“ — Uden at betænke sig ilede Moderen afsted, og i den Hast kunde hun ikke lægge Mærke til, hvordan hun kom ind i Høien, indtil hun med eet var i en deilig, oplyst Sal, hvor hendes lille Dreng laae paa et Leie af Blomster og friske Blade. Moderen kyssede ham, og stillede hans Tørst, og brød sig slet ikke om, at see paa den herlige, skinnende Sal; hun saae blot paa sin lille Søn. Og hun holdt fast og trygt paa ham, og vendte ikke

ſine Øine fra ham; men henimod Morgenſtunden blev hun endelig ſaa træt og mat, at hun faldt i Slummer og ſov mange Timer i Træk.

Da hun atter ſlog ſine Øine op, var det Middag, og hun laae paa en grøn Eng; men hendes lille Dreng var ikke mere hos hende. Hun ſøgte igien, men fandt intet Spor; da gik hun hiem til ſin Mands Forældre, ſom hun boede hos, og de ſpurgte, hvor Barnet var? Hun fortalte, hvad der var ſkeet, og al hendes Slægt gik ud for at ſøge. Men til ingen Nytte; Høien var tæt begroet med Krat; Engen var fuld af Græs og Siv og Ellebuſke, og der var intet Barn at ſee eller høre. Da gave Forældrene hende haarde Ord, fordi hun ikke havde paſſet bedre paa ſin lille Dreng, og derpaa gik de fra hende. Moderen gik hen igien paa Engen, og græd og ſorgede; men ligeſom forrige Nat kom der een af Ellefolkene, og ſagde til hende: „at hvis hun vilde love at tie, og ikke aabenbare det for noget Menneſke, ſaa ſkulde hun hver Nat komme til ſit Barn.“ Uden at betænke ſig, lovede hun det ſtrax, og de førte hende atter ind i Høien. Ellefolkene fortalte hende, at de holdt meget af alle ſmukke Børn; de vilde gierne beholde hendes Søn til deres Morſkab, og være gode imod ham; men ſaalænge han behøvede ſin Moders Melk, ſkulde hun hver Nat blive hentet ned til ham. Hun blev der atter til næſte Middag, og kom igien om Aftenen, og ſaaledes gik det hver eneſte Dag en lang Tid. Naar Nogen ſpurgte om hendes Barn, ſvarede hun, at det levede godt; men Ingen maatte vide, hvor det var. Enhver ſom hørte dette Svar, og ſaae hende vanke om paa Engen, tænkte, at hun af Sorg over Barnets Tab havde miſtet ſin Forſtand, og de lode den ſtakkels Vanvittige gaae med Fred. Hun var hiertensglad ved, at Smaafolkene tillode hende at være ſaa længe i deres Bolig; efterhaanden blev hun ſaa vant til dem, at hun tog ſin Haandteen med, og ſpandt; eller hun ſyede Klæder til ſit Barn, og Ellefolkene kunde godt lide, at ſee hende arbeide. Men de vilde endelig have, at den lille Drengs Klæder ſkulde være af hvidt Silketøi; og da hun intet eiede, gave de hende Sølvpenge, for at hun ſkulde kiøbe

noget. Hun maatte giøre, hvad de forlangte; men da Folk over Jorden saae de nye blanke Sølvpenge, kunde Ingen begribe, hvor hun havde faaet dem fra; og der blev sagt om hende, at hun havde solgt sit Barn til en Trold, som hun fik alle disse Penge af. Da vilde hendes Mands Forældre ikke længer taale, at hun blev i deres Huus, og alle skyede hendes Selskab. Det syntes de smaa Folk godt om, og de sagde til hende, at hvis hun aldrig meer vilde forlange at komme op paa Jorden, saa maatte hun gierne blive og boe nede hos dem. Men hun tænkte paa sin Mand, og vilde ikke love det. Da byggede de hende en luun Hytte af Grene og Torv paa den grønne Eng, og der sad hun hver Dag og arbeidede, indtil de hentede hende ned til Barnet.

Hun vidste snart Besked med Alting nede i Høien, og kiendte hver især af dens Beboere. Foruden de smukke hvide og røde Ellefolk, var der fire smaa brune Dverge, som vare i Tieneste hos de andre. De bragte engang en heel Deel Urter og Blomster hiem, pressede Duggen og Saften af dem, og rørte det sammen i en lille Kiedel. Derefter gik enhver af Ellefolkene derhen, og smurte sine Øine dermed. Men da Kiedlen blev baaren bort, spildtes der noget af Saften paa Gulvet. Da bøiede Drengens Moder sig ned, uden at Nogen saae det, tog en Draabe paa sin Finger, og smurte den paa sit ene Øie, for at prøve, hvad det var godt for. Men i samme Stund blev dette Øie saa klart og skarpsynet, at hun kunde see alting som det virkeligt var. Hun saae nu, at mange af de smaa nydelige Folk vare gamle og rynkede, og den deilige Hule tindrede ikke mere, som om den var beklædt med Marmor og Ædelstene, men var kun omsat med Graasteen og Leer. Dog talte hun aldrig derom til Nogen; men blev ved at sysle hos Ellefolkene, og i sin lille Hytte paa Engen, og der forløb over et heelt Aar paa den Maade.

Undertiden gik hun til Landsbyen, for at kiøbe noget, og der hørte hun da engang, at hendes Mand var kommen hiem fra Krigen. Strax løb hun fuld af Glæde hen til ham, og vilde falde ham om Halsen; men han vendte sig fra hende,

og spurgte efter Drengen. Hun vilde først ikke sige det, men han talte vrede Ord og truede hende, og han sagde, han vidste nok, at hun havde solgt Barnet til en Trold. Da aabenbarede hun Alting, og bad ham følge ud med til Engen i det klare Maaneskin. De kom derud; men der var ingen Hytte at see. Konen søgte forgieves, indtil hun saae, at Høien med eet aabnede sig, og alle de smaa hvide Folk kom ud. Men neppe vare de vel ude paa Marken, før de fore bort som en Stormvind, og hendes lille Dreng med. Een af Ellefolkene foer tæt forbi hende og sagde: „Du har fortalt, hvad Du skulde tie med; nu seer Du os aldrig mere.“ Konen hørte tydeligt disse Ord; men for Mandens Øren lød det kun som en Piben for Vinden, og han saae kun en hvid Taage paa det Sted, hvor Konen saae de smaa Folk drage bort. Hun fortalte Manden, hvad hun havde seet, og bad ham at ile efter dem alt hvad han kunde, for at frelse Barnet. Men da han slet intet kunde see, troede han nu fuldt og fast ligesom de Andre, at Konen var gaaet fra Forstanden, og at hun i Vildelse havde solgt sit Barn til Troldene. Ganske bedrøvet gik han sin Vei, og sagde: han vilde intet ondt gjøre hende; men han vilde aldrig tilgive hende, før hun skaffede Barnet tilbage.

Da græd hun bitterligt, og vidste ikke andet Raad, end at vanke omkring i den vide Verden, for at søge om sit Barn. Hun tog en Stav i Haanden og gik fra Sted til Sted, langt bort fra sit Hiem, og havde ikke andet at leve af, end hvad medlidende Folk vilde give hende. Hver Nat gik hun om paa de grønne Enge, især paa dem, hvor der voxede Elletræer og Ellebuske; i Skyggen af dem vidste hun, at de smaa Folk holdt af at være. Men hun saae aldrig noget til dem. I meer end et heelt Aar havde hun vanket om: da kom hun engang til en By, hvor der var Marked og Lystighed og mange Folk samlede; og blandt dem, der gik frem og tilbage og saae sig om, lagde hun Mærke til en lille Mand, med en stor Hat paa Hovedet og et langt Skiæg. Med sit ene skarpsynede Die saae hun strax, at det var een af de brune Dværge, som hun havde seet i Høien. Hun støttede sig paa sin Stav, og

vendte ikke sine Øine fra ham, og stirrede saa vist paa ham, at mange Mennesker lagde Mærke dertil og fæstede deres Øine paa hende. Iblandt dem var der en Krigsmand, med Rustning paa, og en Staalhue paa Hovedet. Han kunde ikke vende sine Øine fra den unge Kone, der var ganske mager og bleg, i usle, fattige Klæder, men smuk alligevel og hvid som en Lillie. Folk fortalte, at hun var vanvittig; at hun vandrede Landet rundt, og sov hver Nat under aaben Himmel. Han ynkedes over hende, sagde ikke et Ord, men gik hen til hende og vilde give hende nogle Penge. Men hun saae strax med sit klare Øie, at det var hendes Mand, skiøndt han havde slaaet sit Hielmgitter ned, og hun saae ikke til Pengene, men sagde til ham: „Løb strax hen, og hold fast paa den lille Mand, med den store Hat, saa skal Du faae din Søn igien!“ Da kiendte Manden ogsaa hende, men han tænkte, at hun snakkede i Vanvid; og han talte godt til hende, og lovede for Eftertiden at sørge for hende. Men hun svarede: „Nu har jeg lidt ondt i saa lang Tid, lad mig nu ikke have lidt forgieves. Giør hvad jeg siger; hold fast paa Manden, at min Uskyldighed kan komme for Dagen, og vi kan faae vort Barn igien.“ Da løb Krigsmanden hen til Dværgen, greb ham fat, og trak ham ind i Skoven, og Konen fulgte efter dem. Strax spurgte hun efter sin lille Dreng, og Dværgen sagde, han havde det godt; men nu vilde han vide, hvordan det gik til, at hun kiendte ham, da han havde paataget sig en ganske ny Skikkelse? — Hun lovede at sige det, naar han vilde skaffe Barnet tilbage; og Krigsmanden svor, før det var skeet kom han ikke løs igien. Da førte Dvergen dem langt ind i Skoven, til en fri Plads; og det var Aften, og alle de smaa Folk dandsede der i en Kreds, og den lille Dreng laae i Midten og sov, rød som en Rose, og pyntet med hvide Silkeklæder og grønne Baand. Faderen kunde godt see Barnet; men de smaa Folk giorde sig usynlige for hans Øine. Moderen saae det Hele, og hun sprang ind i Kredsen og tog Barnet i sine Arme. De Smaa undredes, men vedbleve at dandse rundt, og vilde ikke lade hende komme ud. Da sagde hun til Manden: han maatte trække sit Sværd,

og skille dem ad. Han saae dem ikke, men gjorde hvad hun forlangte; og saasnart det blanke Staal foer om imellem Ellefolkene, flygtede de, og Moderen og Barnet vare befriede. Men den lille brune Dverg kom hen, og spurgte nu: hvordan hun var bleven saa klarsynet? og hun maatte nu holde sit Ord og sige ham det. Dværgen trak da i det samme en Troldurt op af Jorden, og strøg hende over Øiet dermed. Fra den Stund af blev dette Øie ganske blindt, og hun kunde slet ikke see dermed. Det andet fik ingen Skade, og med det kunde hun see paa sin lille Dreng, som hun endelig havde fundet igien, og derved fik hun Trøst for Tabet af sit ene Øie. Manden saae nu, at hun havde talt Sandhed, og blev overbeviist om hendes Uskyldighed. Han bad hende tusinde Gange om Forladelse, gav hende prægtige Klæder, reiste hiem med hende, og de levede lykkeligt med deres lille Dreng i mange, mange Aar.

64.

Ottiliebjerget.

En Legende fra Elsas.

Der levede engang i fordums Tid en rig og mægtig Fyrste, som var Herre over hele Landskabet Elsas. Den bedste Skat, han eiede, var dog hans fromme Hustru Ottilia. Hun byggede Kirker og Klostere, sørgede for de Fattige, og var de Nødlidendes Trøst. Men Fyrsten var ikke god; han ødslede hellere sin Rigdom paa Vellevnet og Forlystelser. Mangengang talte han haarde Ord til Ottilia, fordi hun var saa from, og gav saa meget bort; men hun bar hans Vrede med Taalmodighed. Hun vilde heller selv undvære end negte, de Fattige sin Hielp. Fyrsten havde slette Folk om sig, der ikke kunde lide hans

dydige Huſtru. De ſatte Ondt for hende, opdigtede uſande Beſkyldninger imod Fyrſtinden, og hvilede ikke med at bagtale hende, for hendes Ægteherre ſkilte ſig fra hende, og ſendte hende ud paa et eenſomt Jagtſlot. Der levede hun i Stilhed, bar ſin Skiebne uden Klage, og ſatte alt ſit Haab til den Trøſt, hun havde i Vente: at Gud vilde ſkienke hende et lille Barn. Men hendes Uvenner frygtede, at naar dette Barn kom til Verden, vilde Fyrſten igien tage hende til Naade. De lagde derfor onde Raad op, og vilde hemmeligen tage den uſkyldige Fyrſtinde af Dage.

Paa et Bierg nærved Jagtſlottet havde Ottilia ladet opføre et Bedehuus, ſom hun til Ære for Chriſti Moder kaldte Jomfru Maries Capel; der gik hun hver Dag hen og holdt ſin Andagt. Det hændte ſig engang, at hun kom ganſke træt til Capellet, og faldt i Søvn ved Alterets Fod; da aabenbarede Jomfru Maria hende i en Drøm, hvilken Fare der truede hendes Liv. Fuld af Skræk ilede den ulykkelige Fyrſtinde hiem, ſnørede en lille Bylt ſammen med nogle faa Klæder i, og da Mørket faldt paa, liſtede hun ſig ud af Slottet, for at redde ſit Liv ved Flugten. I den kolde Vinternat vankede hun frem i Sneen giennem Skoven, op til Capellet, og vilde endnu engang bede til den hellige Jomfru om hendes Beſkiermelſe. Hun hørte Klokken i Capellet ringe, medens hun gik dertil, thi det var Julenat. Men da hun næſten havde naaet til Stedet, ſank hun af Mathed om paa et Klippeſtykke, og laae der i en lang Afmagt. Da hun ſlog Øinene op igien, ſaae hun ved ſin Side en deilig høi Qvinde, med et lille nyfødt Barn i Armen, ſom hun indſvøbte i ſin himmelblaae Klædning. „Din Time er kommen, Ottilia!“ ſagde hun med mild Røſt; „Du ſkal forlade denne Verden. See her er dit Barn, og jeg vil være det i Moders Sted. Siig mig, hvad Navn ſkal jeg give din Datter i Daaben?“ — „Kald hende Maria efter den høie Himmeldronning, ſom jeg vil henflye til med mit ſidſte Suk for mit Barn:“ ſvarede Fyrſtinden; „men vil I give hende et Navn til, da lad hende hedde Ottilia efter hendes ulykkelige Moder.“ Den Fremmede tog en Haandfuld Snee, optvede

den med et Puft af ſin Aande, døbte Barnet, og kaldte det Maria Ottilia. „Hvor kommer I fra — og hvorhen gaaer Eders Vei?“ ſpurgte den døende Fyrſtinde. „Jeg kommer ovenfra,“ ſvarede hun, „og jeg gaaer derhen til mit Huus, hvor Klokken lyder.“ — „O, hellige Jomfru! nu kiender jeg Eder!“ raabte Ottilia. „I vil beſkierme mit Barn — nu dør jeg rolig!“ Hun lukkede ſine Øine, ſank tilbage, og udaandede ſit Liv. — Jomfru Maria lagde det affiælede Legeme ned i Jorden; paa hendes Vink lukkede Klippeſtenen ſig over Graven; med det lille Barn paa ſin Arm ſvævede hun i den ſtiernelyſe Nat op til ſin himmelſke Bolig.

Den lille Marias første Aar ſvandt hen i en ſalig Ro, i de fredelige Egne, hvor den hellige Moder havde bragt hende hen. Der var aldrig Vinter og aldrig Uveir; aldrig Strid eller Kummer. Smaa guldlokkede Engle omſvævede Pigebarnet, og bragte hende Alt hvad hun behøvede. Venlige Børn ſpøgte og legede med hende, men de vare ikke hentede op fra Jorden ſom hun: deres Siæle havde i en tidlig Alder forladt deres jordiſke Legemer, og nu havde den himmelſke Moder i det andet Liv ſamlet dem her, for at være hendes lille Pleiedatter til Selſkab. De ſang deilige Sange for hende, plantede ſtraalende og duftende Blomſter i hendes Have, lærte hende at bede, og altid at være lydig og god. Til dette ſalige Sted havde Jomfru Maria bragt hende hen, af Kierlighed til hendes fromme Moder.

Da den lille Pige var bleven ſyv Aar gammel, ſagde hendes Gudmoder til hende: „Mit Barn! det Land, Du lever i her, er ikke dit Fædreland. Du er født i en grovere Luft, paa et Sted, ſom kaldes Jorden. Nu er det Tid, at jeg atter bringer dig hen til dit rette Hiem.“ Da gav den lille Maria ſig til at græde, af Sorg over at hun ſkulde forlade ſin Gudmoder og ſine kiære ſmaa Veninder. „Jeg vilde gierne beholde dig her,“ ſagde hendes Gudmoder: „men naar Du bliver ſtørre, vil den jordiſke Natur forlede dig til Feil, ſom vi heroppe ikke kiende. Du vil blive ulydig og ſelvklog; og da vilde det blive Følgen, at jeg ſtrax maatte ſtøde dig bort fra

dette salige Opholdsted." Den lille Pige forsikkrede helligt, at hun aldrig vilde giøre sig skyldig i disse Feil. Jomfru Maria tillod da, at hun maatte blive der endnu en Tidlang; men hun gav hende tillige tre Lærdomme, som hun aldrig maatte overtræde: „Mit Barn!" sagde hun med Alvor i sit Aasyn;

„Vend din Længsel ei til Jordens Dal.
Den kun fødte dig til Død og Qval!

Søg ei Himlens høie Fryd at vinde,
Medens Svagheds Baand endnu dig binde!

Stræb ei den forbudne Frugt at naae,
Straffen snart i Brødens Spor vil gaae!"

Den lille Maria takkede sin høie Gudmoder for disse tre gyldne Regler, og gientog dem saa tidt ved sig selv, til de vare hende uforglemmelige. Men det syntes hende, at hun aldrig havde Leilighed til at anvende dem. Omgivet af venlige beskiermende Engle, blev hun bevaret for alt Ondt; hendes himmelske Pleiemoder skienkede hende, hvad der kunde glæde hendes Sind: en bestandig Afvexling af skyldfrie Forlystelser, smukke, straalende Klæder, og kiærlig Omgang med de smaa deilige Himmelborn. I sit Hiertes Uskyld anede hun ikke, at hun nogensinde kunde trues af Fristelser og Farer.

Engang da Allehelgens Dag nærmede sig, sagde den himmelske Moder til hende: „Jeg maa paa nogen Tid forlade dig; jeg svæver bort til høiere Steder, hvor alle Helgene samles i et høitidsfuldt Møde for at prise Vor Herre. Der kan Du ikke følge mig; men jeg lader dig med Tryghed blive her tilbage, saafremt Du erindrer mine Lærdomme, og lyder mine Befalinger. Alle mine Haver og Lunde og Haller staae dig aabne; men jeg forbyder dig, at sætte din Fod paa de høie Taarntinder, hvor Du let kunde styrte ned, og at gaae ind i de Hvælvinger, hvor mine Badesteder findes, thi der staaer Du Fare for at drukne. I øvrigt har Du din frie Villie, og kan giøre hvad Du behager." Den lille Dødelige lovede atter den strengeste Lydighed, og glædede sig ved, at Afskeden kun var for en kort Tid.

Ikke længe efter at Himmeldronningen havde forladt dem, bemærkede Maria iblandt sine smaa Legesøstre og Brødre et deiligt Barn, som hun aldrig før havde seet. Den smukke Dreng var livfuld og munter, og mere venlig og opmærksom imod Maria, end imod de andre Smaa. Den lille Pige fandt Fornøielse i hans Selskab. Han fortalte hende om de skiønne Egne, hvor hendes Gudmoder nu var draget hen, om andre Kloder og andre Skabninger. Marie gav snart det fremmede Barn Fortrin for alle de smaa Væsener, der hidtil havde omgivet hende. Hvorfra han var, vidste Ingen af dem; at en af de onde Aander turde snige sig ind iblandt Himmelens Børn, var noget, som de aldrig havde hørt tale om.

„Det undrer mig," sagde han en Dag til Maria, „at din Beskytterinde ikke har taget dig med til den store Høitid, hvor hun nu forlyster sig. Det var dog det mindste, hun kunde give dig til Erstatning, fordi hun har ført dig bort fra den skiønne Jord." — „Jorden er ikke skiøn," svarede Maria: „min Gudmoder siger, Himmelen er skiønnere end hvert andet Sted." — „Du troer maaskee, at Du her er i Himmelen?" blev Fristeren ved: „Du stakkels Bedragne! Du lever her paa en lille Klode, som Jordens Beboere kalde Maanen, og der viser sig for dem som en lille glødende Kugle, der lyser for dem i de mørke Nætter. Kan Du tænke dig, at Jordens Tiener skulde være skiønnere end Jorden selv? — O, Du skulde see den deilige Klode! Følg mig op paa Templets Tinder, saa skal jeg vise dig den."

„Nei, nei!" svarede Maria, „det er mig forbudet at stige derop." — „Ikke engang den lille Glæde vil hun tillade dig!" gientog den fristende Aand; og han holdt ikke op, før Maria lod sig forlede til at bestige Tempeltinden med ham. Der saae hun ved Aftentid en stor lysende Klode stige frem, hendes Ledsager fortalte hende, at det var Jorden, hendes deilige Fødeland; og han blev ved at fortælle Maria om alle de Herligheder, som Jorden var saa rig paa, og om det glade Liv, som man førte der, indtil hun fuld af Længsel og Smerte

stirrede derhen, og inderlig ønskede, at hun dog engang maatte komme der.

Fristeren spurgte derpaa den lille Pige, om hun vilde see det Sted, hvor Himmeldronningen nu var, midt i den høitidsfulde Forsamling. Maria havde neppe svaret Ja, før han med den ene Arm tog hende om Livet, og svævede bort med hende, hvorhen vidste hun ikke; men snart saae hun Jomfru Maria midt i en Kreds af straalende Væsener; hun hørte Sange af tusinde Stemmer, hvis Velklang overgik Alt, hvad hun før havde hørt. Men hendes Sandser vare ikke fine nok til at udholde disse Toner og det Syn, som hun her havde faaet Adgang til; afmægtig sank hun tilbage i Aandens Arme, og i næste Øieblik havde han atter bragt hende tilbage til deres sædvanlige Opholdssted.

„Hvoraf kommer det" — spurgte Maria, da hun havde faaet sin Bevidsthed tilbage — „hvoraf kommer det, at Du med saa megen Lethed kan svinge dig hvorhen Du vil, og at dine Sandser taale, hvad mine ikke et Øieblik kunne udholde?" — „Denne Kraft," svarede han, „vil ogsaa være let for dig at opnaae. Du behøver kun syv Gange at dukke dig ned i det Æther-Bad, som findes indenfor Klippehvælvingen, og Du vil da være istand til at taale og udføre Alt, hvad Du har seet mig i Stand til. See, nu svæver jeg bort til en anden Klode! Farvel, Maria! følg mine Raad, da vil Du blive lykkelig som jeg!"

Med disse Ord svævede Fristeren bort fra hendes Øine. Maria saae kummerfuld efter ham, og fra den Stund af, var der ingen Tilfredshed mere i hendes Siæl. Hvergang Mørket faldt paa, sneg hun sig op paa Tempeltinden, og stirrede hen til den Jord, som hun nu bestandig længtes efter. Derfra ilede hun ned til Biergstien, der førte til de forbudne Hvælvinger; men hun vendte mange Gange om igien, og vovede ikke at træde ind. Tilsidst kunde Frygten dog ikke længer holde hende tilbage; hun traadte ind i Hvælvingen, hun hørte Bølgerne risle, hun saae de sølvklare, tindrende Kilder sprudle frem fra de blanke, sneehvide Marmorvægge; de udgød sig i en lille

speilklar Sø, lys som Himmelen, og giennemsigtig lige ned til Bunden. „Ja," sagde hun ganske henrykt, ved sig selv, „syv Gange vil jeg dukke mig ned i denne klare Strøm, og saa afsted til Jorden, til den deilige Klode, som er mit Fødeland!"

Da svævede der i det samme en mørk Sky over Vandet; det forekom hende, at Kilderne rislede ganske sørgmodigt, og der kom en Gysen over hende, saa hun ikke vovede at stige ud i Badet. Der var en stærk Kamp i hendes Sind mellem Frygt og Ønske. Hun bøiede sig ned, og dyppede Enden af den ene Finger i Vandet. Da var det, som om alt hendes Blod blev til Is; hun reiste sig med Skræk, hendes Lemmer skiælvede; hun ilede bort, hurtig som Vinden, og standsede ikke før hun kom til den Løvhytte, hvor hendes Bolig var. Aandeløs kastede hun sig paa sit Leie, hvor hun snart efter sov ind af Mathed; men ængstelige Drømme og Skrækkebilleder afløste hverandre i hendes Søvn, indtil hun næste Morgen vækkedes ved sin himmelske Velgiørerindes Stemme.

„Maria! mit Barn, hvad feiler dig? er Du syg?" sagde den Hellige til hende: „Du er bleg som Døden, og den kan dog ikke naae til os, her i Fredens Hiem." Den lille Synderinde skiulte sit Ansigt i sine Hænder, og vovede ikke at slaae Øinene op. Da saae Himmeldronningen, at det yderste Led paa hendes fierde Finger var forvandlet til Guld. „Maria!" sagde hun med et Suk, „O, hvad har Du giort! Du har som Eva smagt den forbudne Frugt; som hun maa Du nu forstødes fra dit Paradiis!"

Maria forstod ikke disse Ord, men hun kastede sig paa Knæ, og bekiendte al sin Brøde. „Ulykkelige!" sagde hendes Gudmoder, „Du er uden Redning tabt for mig og dette salige Opholdsted. Jeg maa sende dig ned til den Jord, som Du har Længsel efter; jeg seer de Farer, som der true dig; men jeg kan ikke unddrage dig derfra. Jeg vil kun fortælle dig din Moders Historie; den vil lære dig, hvad Du paa Jorden kan have i Vente." Hun fortalte nu den unge Pige, hvor ulykkelig hendes Moder havde været; om al hendes Jammer,

hendes Fromhed og hendes Død. Maria lyttede med spændt Opmærksomhed; hun vidste jo, det var de sidste Ord hun skulde høre af sin Velgiørerindes Mund.

Da Himmeldronningen var til Ende med sin Fortælling, tog hun Maria i sine Arme og sagde til hende: „I Morgen, naar Du vaagner, vil Du befinde dig der, hvor Du først vaagnede til Livet, paa din Moders Grav. Din Fader vil opsøge dig, og indsætte dig i alle dine Rettigheder. Saalænge Du er dydig, vil Du aldrig blive ganske ulykkelig. Tal ikke dristigt om Aandeverdenens Hemmeligheder; og vær ikke stolt af, at Du er opdraget iblandt himmelske Væsener. Paa den Klode, hvor Du nu snart kommer, skal Du kalde Dig Ottilia; ved din Brøde har Du forspildt din Ret til det Navn, som Du havde efter mig. Engang i dit Liv, naar Du er i den høieste Nød, skal det være dig forundt, at kalde mig til Hielp; jeg vil da ile til din Redning, og maaskee føre dig tilbage til det salige Sted, som Du nu maa forlade.“ Hun lagde den grædende Pige tilbage paa hendes Leie; Ottilia sov ind med Taarer, for næste Morgen at vaagne op i Taarernes Land.

Af hendes Gudmoders Fortælling vidste hun, at hendes Moders Grav var betegnet ved en simpel Klippesteen; hvor forundret blev hun da ikke ved at see sig hvile paa et kostbart Monument af Marmor, i et høit, hvælvet Gravcapel. Jomfru Maria havde ikke fortalt hende om denne Forandring, der var gaaet saaledes til: Betlere og Vandringsmænd, der gik over Bierget, satte sig undertiden til Hvile paa den Steen, der var lagt over Fyrstindens Grav, og naar der blandt disse var Krøblinge eller Svagelige, da bleve de helbredede der; Blinde fik deres Syn, og Døve deres Hørelse; og om Natten saae man undertiden et klart Skin over Stenen. Rygtet derom spredte sig vidt og bredt, og vakte stor Opsigt i Landet. Egnens Folk bleve snart overtydede om, at der maatte hvile en Helgens Been under denne vidunderlige Klippesteen, og de sendte en Bøn til Fyrsten om, at her maatte bygges et Capel.

Dengang Ottilias Moder var flygtet bort fra Jagtslottet og forsvundet, havde man berettet for Fyrsten, at hun var død tilligemed det Barn, som hun havde bragt til Verden. Han var vel tilfreds med den Efterretning; og kort efter giftede han sig med et snedigt Fruentimmer, som havde faaet ham i sine Garn, og havde været i Ledtog med de slette Folk, der vilde tage den fromme Fyrstinde af Dage. Det varede dog ikke længe, førend Fyrsten høiligen fortrød dette Ægteskab. Daglig forbittrede den slemme Fyrstinde hans Liv, og han følte nu først, hvor from og god Ottilia havde været. Endelig befriede Døden ham fra denne Kone; dog før hun opgav Aanden følte hun nogen Anger over sit Levnet, og aabenbarede for sin Mand, hvorledes hun havde forfulgt Ottilia, og hvorledes den Ulykkelige var forsvunden fra Slottet, uden at Nogen vidste, hvad der var blevet af hende. Fyrsten begyndte at føle Samvittighedsnag; og han besluttede at affone sin Brøde ved at opfylde den fromme Begiering, som Folkene fra Slottets Omegn havde sendt til ham. Han reiste selv til Stedet; og for at undersøge Alt, lod han Klippestenen vælte til Side. Hvor forfærdet blev han ikke ved at finde sin fromme Hustrues Lig, ganske ufortæret, saa at Enhver kunde kiende hende igien. Da følte han bitter Anger, og lod det prægtige Capel opføre over hendes Levninger. Men det Barn, som Fyrstinden havde bragt til Verden, var ikke i Graven. Forgieves sendte man Efterspørgseler til hvert Kloster, hvert Huus, hver Hytte i Landet: Ingen kunde give nogen Efterretning om Barnet.

Da aabenbarede Jomfru Maria ham i en Drøm, at hun havde taget Barnet i sin Varetægt og opdraget det, og at han næste Morgen skulde begive sig til sin fromme Hustrues Capel, der vilde han finde sin Datter. Ottilia var nylig opvaagnet, og havde med Forundring seet sig omkring. Da hørte hun udenfor en lydelig Støi, og Hestetrav, og Røsten af mange Stemmer. Det var Fyrsten, som kom dertil med et stort Følge. Ingen uden han selv havde Nøglen til Capellet. Han aabnede Døren, og ilede ind, fulgt af alle de Andre. Da saae de en deilig, ung Pige, i en let og straalende Klædning, reise

sig fra Marmorstenen. Fyrsten ilede imod hende med aabne Arme; Naturen lærte hendes Hierte at elske ham: „Min Fader!“ raabte hun, og kastede sig til hans Bryst. Alle de Omstaaende bleve bevægede, de sank med Andagt paa Knæ, og priste den hellige Jomfru for dette Vidunder. Ingen tvivlede om, at Ottilia virkelig var Fyrstens Barn; thi hun var sin afdøde Moders Billede, og hendes ene Fingerled af Guld var som et Beviis paa Sandheden af hendes overnaturlige Skiebne.

Fyrsten bragte sin Datter som i Triumph hiem til sit prægtige Slot. Han overøste hende med kostbare Gaver, og fremstillede hende for alle sine Lehnsmænd og Riddere som deres tilkommende Fyrstinde. Han førte hende om til alle sine Borge og rundt i hele Landet, for at hun skulde see alle de Herligheder, der skulde være hendes Eiendom. Allevegne blev hun modtaget med Beundring, ja næsten med Tilbedelse. Enhver, der kom hende nær, blev henrykt over hendes Skionhed; Alle vilde see hende, Alle talte om Fyrstens Drøm og om Jomfru Marias Pleiedatter. Ottilia selv talte aldrig derom; den blide Alvor i hendes Aasyn indgød Alle en saa dyb Ærefrygt for hende, at Ingen vovede, at trænge ind paa hende med Spørgsmaal. Man betragtede hende næsten som et høiere Væsen.

I Begyndelsen fandt Ottilia stor Fornøielse i, at see sig om paa den Klode, der længe havde været Maalet for hendes Ønsker og Længsel. Men hvor hun kom, skuffedes hendes Forventninger; intet Sted var dog saa smukt som det, hvor hun kom fra. Desuden saae hun meget, som hun før aldrig havde havt nogen Forestilling om. Synet af Hæslighed, Armod, Elendighed, Sygdom og Død opfyldte hende med Rædsel. Hun vendte sine Øine bort, og sukkede: „Det er altsaa den skiønne Jord, der syntes saa lys og straalende, dengang jeg saae den oppe fra mit deilige Hiem paa Maanens Bierge. Hvor lidt svarer den til det glimrende Ydre, som den der viste mig!“

Som det gik Ottilia med Jordens Udseende, saa gik det hende ogsaa med dens Mennesker. De stode alt for langt tilbage for de Væsener, som hun forhen havde levet med, til at de kunde indtage hende. De Fleste forekom hende tunge og klodsede, deres Tale tom og ubetydelig, og den dreiede sig næsten kun om Ting, som hun ringeagtede. Hun begyndte at see ned paa dem, som paa et lavere Slags Skabninger; hendes Aand fyldte sig med Stolthed ved Tanken om den høiere Uddannelse, som var bleven hende til Deel. Dog var hun aldrig ubeskeden eller haard imod Nogen; men hun gik som et fremmedt Væsen iblandt andre Folk, og naar hun talte til dem, var det som om hun nedlod sig til dem fra sin Høide. Derfor vovede Ingen at nærme sig til hende med Venskab og Fortrolighed. Saaledes var Ottilia bleven atten Aar gammel; hun havde Skiønhed, Rigdom, Magt, og Alles Beundring, men var dog ikke lykkelig. Hendes Opdragelse havde ikke været for denne Verden.

Fyrstens ivrigste Ønske og Tanke gik ud paa, at see hende gift. Ved sit usædelige Ungdomsliv var han bleven gammel før Tiden; han vilde inden sin Død sikkre Ottilias Fremtid, ved at see hende som en mægtig og høibaaren Herres Hustru. Men Tanken om en Forbindelse med en af disse krigerske, plumpe, jordiske Skabninger, var skrækkelig for hans Datter. Hundrede beilede til hende, Riddere og Helte, Konge- og Fyrstesønner; men hendes Hierte var tillukket for dem Alle. Det var hende selv ikke kiært. Hun sørgede tidt oprigtigt over, at hun ikke kunde giengielde Kiærlighed med Kiærlighed, at hun ikke kunde opfylde Folkets Bønner, og føie sin Faders Ønsker. Men det varede ikke længe, da yttrede han sine Ønsker som Befalinger; han talte til hende med Haardhed, og truede hende med sin Vrede. Ottilia gyste og tænkte paa sin Moders Skiebne.

Fyrsten sendte gamle, forstandige Qvinder og Præster til hende, der formanede hende til Lydighed, og foreholdt hende, hvad de nu ansaae for hendes første Pligt. Endelig lovede hun at giøre det Offer, som man forlangte. Hendes Fader

modtog denne Efterretning med Glæde, og overlod til hende selv, at gjøre et Valg.

Der levede ved Fyrstens Hof en ung Mand, som blev kaldt „Ridderen uden Navn," fordi der var Ingen som kiendte hans Slægt, eller vidste, hvor han var kommen fra. Ottilia følte ingen Kiærlighed til ham, men hans stille, beskedne Væsen, havde vundet hendes Velvillie. En Dag lod Prindsessen ham kalde, og, efter hendes sædvanlige Maade, spurgte hun med faa Ord, om han vilde ledsage hende til hendes Fader? Den unge Ridder kunde neppe fatte sig af Henrykkelse over den uventede Ære. Ottilia tog ham ved Haanden, og traadte frem for Fyrsten. „Min Fader!" sagde hun, „denne unge Mand er den Eneste, jeg uden Afsky kan tænke mig som min Ægtefælle!" Fyrsten traadte forfærdet tilbage. „Og denne Mand," raabte han, „er den Eneste, som ikke kan blive din Ægtefælle. Han er din Broder." — „Min Broder?" gientog Ottilia, „Du har jo sagt mig, at alle dine andre Børn vare døde, og at Ingen uden jeg var Arving til dit Fyrstendømme." Fyrsten havde vanskeligt ved at forklare Ottilia, at Ridderen var hans Søn, men ikke af et lovligt Ægteskab. Hun kunde ikke forstaae ham. Den unge Mand, der fra sit Overmaal af Glæde, nu var nedsunken i Fortvivlelse, meddeelte Ottilia, at han aldrig havde hørt andet af sin Moder, end at han var Søn af en fornem Ridder, der havde lovet hende Ægteskab, og derefter havde bedraget og forladt hende. Ottilia skiælvede ved at høre om denne Verdens Synder. Hun talte haarde Ord til sin Fader og bebreidede ham, at han ikke allene havde giort Moderen ulykkelig, men nu ogsaa vilde negte Sønnen det Navn og den Arvelod, der tilkom ham med Rette. „Hvor gierne vil jeg afstaae ham Alt," raabte hun, „for derved at gjøre din Uret mod ham god igien. Min Kiærlighed kunde jeg dog ikke skienke ham; han er mig langt mere kiær som Broder, end som Ægtefælle. Nu har Du en Arving, uden at Du behøver at forlange et Offer af mig."

Fyrsten blev som rasende af Vrede ved Ottilias Ord, som hun havde talt uden at ændse den Forsamling af Riddere og

Hofmænd, der vare tilstede. I sin Harme gav han paa Øieblikket den Befaling, at Ridderen uden Navn skulde bringes i Fængsel, og hans Datter forvises til det Jagtslot, der havde været hendes Moders Opholdsted. Der skulde hun leve i Stilhed, indtil hun ved sin Følelighed havde vundet hans Tilgivelse.

Ottilia reiste uden Klage til sin nye afsides liggende Bolig; hun sørgede kun over sin Broders Skiebne. Hver Dag var det hendes kiæreste Glæde, at gaae til Mariacapellet, og at bede ved sin Moders Grav; naar hun om Natten ikke kunde sove af Kummer, var det hendes Trøst, at gaae ud paa Slottets høie Altan, og vende sit Blik op til den lille venlige Klode, hvor hun havde tilbragt sine lykkelige Barndomsaar.

Der sad hun engang en maaneklar Nat; da hørte hun fra Skoven, der laae i Biergets Skygge, Lyden af en Fløite, der blev stærkere og stærkere og trængte sig dybt ind i hendes Siæl. Det var første Gang, siden hun forlod Maanen, at hun hørte slige Toner. Den Musik, som hun havde hørt paa Jorden, havde mishaget hendes forvænte Øre; utilfreds havde hun sat enhver Harpe og Luth tilside, som man havde bragt hende; hun havde ikke kundet lokke den Klang ud af deres Strænge, som hun var vant til i sit bedre Hiem. Men denne Vellyd fra Skoven mindede hende om den himmelske Musik. Hun lyttede og lyttede; det var, som om disse Toner atter hævede hendes Siæl til Aandernes Bo; en høiere Glæde opfyldte hendes Sandser, og i det Tonerne døde bort, dysede de hende i en fredelig Slummer.

Den paafølgende Dag var hun som beruset; hun ventede kun med Længsel paa Nattens Komme. Hendes Forventning blev ikke skuffet; Tonerne hævede sig atter fra Skoven, og dette vedblev i de følgende Nætter. Bestandigt lød de skiønnere og mere henrivende. Det var, som om de kaldte hende nærmere; de lokkede hende til sig med uimodstaaelig Magt. Ottilia ilede ned fra Altanen, og ud i det Frie. Hun kiendte ikke til Frygt, og havde aldrig kunnet lære at tage Hensyn til det, som var

Skik og Brug paa Jorden. Uden anden Tanke, end at høre den skiønne Velklang i Nærheden, gik hun ind i Skoven.

Derinde naaede hun snart til en fri Plads, der var klart oplyst af Maanens Straaler. Uden at afbryde sine Toner stod Floitespilleren der, og det var som om Klangen bød hende Velkommen, og tolkede hende hans Glæde over hendes Nærhed. Taus og næsten uden Aande stod Ottilia stille ligeoverfor en høi og smuk ung Mand, hvis Træk hun tydeligt kunde skielne; de forekom hende bekiendte, skiøndt hun vel vidste, at hun aldrig før havde seet deres Lige paa Jorden. I hans Blik laae der en Alvor og Veemod, der stemte overeens men den, som boede i hendes Siæl; ligesom hun, vendte han det op imod den lysende Maane over deres Hoveder, og ligesom hans Spil, udtrykte det en Længsel efter et bedre Hiem. Længe stod Ottilia der, ubevægelig, lyttende og taus. Da Maanen dalede bag Skoven, vendte hun, uden at have talt et Ord, tilbage til sin stille Bolig.

Hele Dagen brød hun sit Hoved med, hvem denne Floitespiller kunde være? „Har Jorden slige Sønner," sagde hun ved sig selv, „da er den ikke saa fattig, som jeg tænkte." Men forgieves tænkte hun efter, hvor han vel var kommen fra, hvad der havde ført ham der til Egnen, og hvorfor hans himmelske Toner netop her lode sig høre paa dette Sted, i Skovens Stilhed. Den næste Nat vovede hun at tale til ham, og at giøre ham disse Spørgsmaal. Han svarede med faa Ord: at han var forviist og landflygtig; forladt af Alle vankede han om, for at søge en deeltagende Siæl, der vilde ledsage ham paa hans eensomme Vandring. „Een der vil ledsage dig? — og hvorhen?" spurgte Ottilia. Men nu tog han sin Floite og spillede; da glemte hun alle Spørgsmaal, og først henimod Daggry, da hans Toner forstummede, vandrede hun tilbage fra Skoven.

Al hendes Tanke var nu henvendt til den Ubekiendte. I ham saae hun alle de Fuldkommenheder forenede, som havde foresvævet hendes Indbildningskraft. Selv det hemmelighedsfulde Skiul, der omhyllede ham, forhøiede endnu mere den Deel-

tagelse, som han havde vakt i hendes Hierte. Næsten uden at hun mærkede det, forstod han at undgaae alle Spørgsmaal om hans Livs Skiebne; derimod vidste han snart at bringe det dertil, at hun aabenbarede ham alle de forunderlige og sørgelige Begivenheder, som hun havde oplevet. Med hvilken Glæde hørte hun ham ikke bifalde alle hendes Handlinger! Hvor henrykt hørte hun ikke hans Roes, og Beundringen af hendes Skionhed. Forhen havde hun med Ligegyldighed eller Ringeagt seet ned paa de Tilbedere, der priste hendes Fuldkommenheder; til ham saae hun op som til et høiere Væsen, hvis Kiærlighed var en Lykfalighed, som hun neppe troede sig værdig til.

Han forstod hende, naar hun talte om sit Barndomsliv i de høiere Egne; han kunde fortælle hende om de ældste Tildragelser paa Jorden, om dens Undergang i den store Vandflod, om Himmelens Børn, der saae, at Menneskenes Døttre vare skiønne, og stege ned til dem og skienkede dem deres Kiærlighed. Og naar Ottilia tvivlede om, at dette virkeligt var skeet, da forsikkrede han hende, at dette ikke allene var skeet, men skeete endnu den Dag i Dag. Ottilia blev underlig tilmode, og vidste ikke hvad hun skulde troe ved denne Tale.

„Gives der ikke Dødelige," sagde han engang, „som ikke kunne finde deres Lige paa Jorden? Til dem stige Ætherens Sønner ned, og forbinde sig med dem i himmelsk Kiærlighed." — „Og hvad bliver disse Lykkeliges Lod?" spurgte Ottilie. „Udødelighed!" svarede han, „Hele Verdensrummet, hele Evigheden tilhører os, og vi kunne give dem, til hvem vi ville. O, dødelige Pige! kast dig i mine Arme, og jeg vil flyve med dig fra Klode til Klode, og Du skal see alle Skabningens Underværker, og nyde alle Kiærlighedens Glæder uafbrudt i en lang Evighed! Siig blot et Ord, og denne Lod skal blive din!"

Ottilia taug; det var, som om Himmel og Jord svandt for hendes Syn; kun den Ubekiendte stod for hende i al hans Herlighed, og hendes Hierte var saa fuldt, at hun ikke kunde tale. „Kiender Du mig ikke?" spurgte han, i det han trykkede hende til sit Bryst. „Jeg kiender dig ikke, men jeg bæver for dig,"

svarede Ottilia. „Siig blot, at Du elsker mig," blev han ved, „da er Du min for evig!" — „Hvor kan jeg tilstaae, at jeg elsker dig, naar jeg ikke veed, hvem Du er?" raabte Pigen, i det hun rev sig ud af hans Arme. „Er Du et Menneske, eller en Lysets Engel, eller er Du en Nattens Aand, der lurer paa min Fordærvelse? Siig hvem Du er, og jeg sværger ved Gud og den hellige Jomfru —"

Neppe var dette hellige Navn kommen over Ottilias Læber, før det var, som om alle Gienstande vaklede for hendes Syn; den Ubekiendtes Ansigt forvandlede sig i skiftende Billeder, og det sidste opfyldte hende med en saadan Rædsel, at hun sank afmægtig til Jorden. Det Væsen, som nu ikke længer var hende ubekiendt, flød bort i en let Taage, og en dødelig Skræk døvede alle hendes Sandser.

Da Ottilia atter vaagnede, laae hun i sin Seng. Morgensolen skinnede paa hendes Vinduer; og det var hende uklart, om Nattens Begivenheder vare Drøm eller Virkelighed. Hele Dagen var hun saa syg, at hun ikke kunde reise sig. Men om Natten hørte hun atter den Ubekiendtes Fløitespil; hun sprang op, ilede til Vinduet og henflød i Taarer. „Saa er det da sandt," raabte hun: „det Væsen, jeg elsker, den Eneste, som jeg kan elske, er en af Mørkets Aander! — O, nei, nei! hvor turde han da vove, at stiæle Englenes Glands og Himlens Harmonier?" Men da mindedes hun paa ny hans sidste Udseende; det var Fristerens Aasyn, hans, som engang ved sine Raad havde styrtet hende ned fra Salighedens Hiem. Hvergang hans Fløite tonede stærkere, vilde hendes Hierte forsvare ham, og drage hende ud til ham, men hendes Fødder negtede hende deres Tieneste; hun kunde neppe slæbe sig hen til Sengen, hvor hun syg og mat kastede sig ned, og laae hele Natten ængstet af en frygtelig Tvivl og gruelige Drømmebilleder.

Næste Morgen var hun saa svag og lidende, at hendes Tienerinder lode en Læge hente; men han mærkede snart, at Ottilias Sygdom kom af aandelige Lidelser. Der blev da sendt Bud til en meget from, gammel Nonne, som levede i et Kloster, paa hiin Side af Bierget. Hun var æret vidt omkring

for sin Viisdom og den Trøst, hvormed hun vidste at husvale de sørgende Siæle. Ottilia skriftede Alt, hvad der var mødt hende, for denne ærværdige Qvinde. „Takket være den hellige Jomfru!“ sagde den Gamle, „at hun i rette Stund opklarede dit Syn, og lod dig kiende denne Forfører, der fra umindelige Tider driver sin mørke Færd paa disse Bierge. Han udspeider Menneskenes svage Sider, og derefter veed han, hvorledes han skal stille sine Snarer. Du holdt dig for god til en jordisk Yngling, og dit Hierte bøiede sig til en Mørkets Aand. Du er falden ved Stolthed; ved Ydmyghed maa Du affone din Brøde.“

Ottilia følte Sandheden i Nonnens Tale. Efter hendes Raad skrev hun til sin Fader, at hun ønskede at forsones med ham, og vilde som en lydig Datter ægte den Mand, som han havde bestemt hende for. Allerede den næste Dag kom hendes Fader derud med et stort Følge, og med den Brudgom, han havde valgt til hende. Det var en Nabofyrste, der ikke længer var ung, men fra hans tidligste Ungdom bekiendt for sit vellystige og ryggesløse Levnet; desuden var han listig og grum, og hans Aasyn var lige saa hæsligt, som hans Sind og hans Vandel. „Er det mueligt, at jeg skal bøde saa haardt?“ sagde Ottilia ved sig selv, „jeg, som var vant til himmelske Væsener, til Englenes Sprog, jeg skal være dette Uhyres Hustru!“

Da faldt det hende ind, at hun dog maaskee kunde bringe denne gamle Synder tilbage til den rette Vei, eller i det mindste lokke ham fra mange af de slette og grusomme Handlinger, som han daglig udøvede. „Dette skal give mig Kraft til at udholde et frygteligt Ægteskab!“ raabte hun; „og den første gode Frugt deraf skal være, at jeg bringer min Fader til at give min ulykkelige Broder fri af sit Fængsel.“ Styrket ved denne Tanke ilede hun til sin Fader, og fremsatte dette som en Betingelse for hendes Ægteskab. Faderen lovede det, og trøstet ved dette Haab ilede Ottilie op paa sit Værelse, aabnede Vinduet, og vendte endnu engang sit veemodige Blik til den Skov, der forhen havde fyldt hendes Aand med Drømmen om saa høi en Lykke. Da hørte hun med eet under sit Vindue en

Samtale af to grove Mandsstemmer. Det var hendes Faders og Brudgommens. „Eders Søn maa døe!“ sagde den sidste; „jo mere hun elsker ham, jo mere forhadt er han mig. Jeg forlanger hans Hoved som hendes Medgift; det skal være den første Gave, jeg bringer hende paa Bryllupsmorgenen.“ Ottilia kunde ikke udholde at høre mere. „Jeg er da fortabt uden Redning!“ raabte hun, og vred sine Hænder. Da faldt den Udvei hende ind, som hendes Moder havde grebet til i sin Nød; hun vilde flygte. Sagte listede hun sig ud af Slottet, og vilde i Nattens Stilhed ile til Nonneklosteret paa hiin Side af Bierget.

Let som et af de smaa Himmelbørn, hun var opdraget med, ilede hun over Marken og ind i Skoven. Der tonede atter Aandens Spil, og mere kiærligt og sørgende, end nogensinde før. Men Ottile modstod Fristelsen, og vandrede fremad uden at standse. Med eet hørte hun bag ved sig Faderens og Brudgommens Røst. Hun var bleven savnet paa Slottet, og de forfulgte hende nu, for at bringe hende tilbage. Maaneskinnet gav dem Leilighed til at opdage hendes hvide Klædning; efterhaanden hørte hun deres Stemmer nærme sig, og Brudgommens vilde Latter over hendes spildte Anstrengelser. Udmattet og berøvet alt Haab, sank hun ned ved Biergets Fod. Da stod med eet den Ubekiendte for hende i al sin Skiønhed. „Velkommen, Du Himmelske!“ raabte han med en Stemme, der var blid som hans Fløites Toner. „I mine Arme skal Du være tryg for al jordisk og overjordisk Magt!“ — Ottilia reiste sig, og vendte endnu engang sit Blik imod det straalende og elskede Væsen. Hendes Hierte fløi ham imøde, men hun samlede al sin Kraft, vendte sig om imod Bierget, og raabte: „Red mig, red mig! Du Frelserens og Naadens hellige Moder! Du lovede at staae mig bi, naar jeg paakaldte dig i min høieste Nød. Frels mig for mine jordiske Fiender, og frels mig for den mægtige Frister, der er i Forbund med mit eget Hierte!“

Hendes Forfølgere vare hende nu saa nær, at de kun behøvede faa Skridt for at kunne gribe hende. Usynlig for dem,

stod Aanden for hende med udbredte Arme; men den hellige Jomfru havde hørt hendes Bøn. I dette Øieblik aabnede Bierget sig, og modtog hende i sit Skiød; det lukkede sig med høi Bragen efter hende, saa at Jorden bævede under hendes Forfølgeres Fødder. Harmfuld over det mislykkede Forsøg svævede Aanden bort i en Stormvind, der susede giennem Skoven og rystede Granerne paa Biergets Ryg; og han sammenrullede Uveirsskyerne for at sende Lynstraaler ned mod hendes jordiske Brødre, da hans Hevn ikke kunde naae hendes hellige Beskytterinde.

I Skræk og Rædsel flygtede Ottilias Forfølgere fra Bierget; men næste Dag ilede Brudgommen igien derhen med Arbeidsfolk, for at giennemrode Biergets Indre, og finde den Skat, han troede en mægtig Trolddom havde berøvet ham. Alt hvad de fandt, var en klar Kilde, der sprudlede saa mægtigt frem af Bierget og overstrømmede Egnen, at Arbeiderne og deres frække Herre maatte hurtigt flygte derfra, for ei at drukne.

Det skeete Underværk vakte den gamle Fyrstes Samvittighed, endnu mægtigere end forrige Gang. Ridderen uden Navn blev ført ud af Fængslet; han erklærede ham for sin Søn, og indsatte ham til Arving af store Besiddelser. Ofte vandrede den unge Fyrste om i den stille Skov og ved Ottiliebiergets Kilde. Mørkets fristende Aand lod sig aldrig mere høre; men mangengang forekom det Ridderen, som en venlig Skygge svævede ham forbi. Det var Søsterens salige Aand, der endnu i maaneklare Nætter besøgte disse elskede Steder.

65.

Prindsesse Rosensmiil.

Et magyarisk Eventyr.

Der var engang en Kongedatter, som havde faaet ganske herlige Gaver; naar hun græd, trillede der Perler ud af hendes Øine; naar hun smilede, faldt der Roser ned fra hendes Kinder, og naar hun gik, laae der ved hvert Skridt en ungersk Ducat under hendes Hæl; dog skeete dette kun, naar hun gik barfodet. Kongen, hendes Fader, og hele Landet vare ganske henrykte derover; thi det var ikke Kongen alene, som nød Godt af disse Skatte, men det hele Rige kom derved i stor Velstand; og hver Gang Prindsessen gik ud, fulgte der fem Kammerherrer efter hende, der samlede i Krystalskaaler alt det Guld, som laae i hendes Fodspor.

Vidt og bredt i alle Lande gik der Ry om denne vidunderlige Prindsesse. Saasnart Prinds Hermoso i Naboriget hørte tale om hende, bad han sin kongelige Fader, om han maatte forlange Prindsessen til Ægte. Det sagde Faderen gierne Ja til, og Prindsen vilde strax reise, for at beile til hende; men i det samme kom der Krig i Landet, og Prindsen maatte drage ud imod Fienden, i Stedet for at vinde sig en Brud. Da giorde Dronningens Overhofmesterinde sit Herskab det Forslag: om de ikke vilde overraske deres tappre Søn med en stor Glæde, naar han kom tilbage fra Kampen, og hente Bruden hiem til ham, medens han var borte. Det syntes Kongen og Dronningen godt om, og Overhofmesterinden blev sendt afsted, for at bede om Prindsesse Rosensmiils Haand til Prinds Hermoso.

Men Overhofmesterinden var en slem Troldqvinde, der vilde bedrage sit Herskab; hun havde en Datter, der hverken var smuk eller god, og hende vilde hun gifte med Prindsen. Da hun var kommen til Prindsesse Rosensmiils Hof, sagde hun dem sit Ærende, og foreviste Prinds Hermosos Billede.

Prindsessen syntes godt om Billedet, og da hun hørte, at Prindsen var ædel og tapper, gav hun ham sit Ja. Der blev da skyndet paa Afreisen, men før Prindsessen drog bort, gik hun endnu det største Torv i Byen tre Gange rundt med bare Fødder, til Bedste for de Fattige, som hver Gang maatte samle alt det Guld op, der laae under hendes Hæle.

Prindsesse Rosenmiil og Overhofmesterinden kiørte i een Vogn, og Følget red bag efter. Da de havde reist et langt Stykke Vei, lod Troldqvinden et stærkt Tordenveir trække op. Det blev saa mørkt, som midt om Natten; hele Følget kom fra hverandre, og er aldrig siden bleven samlet igien. Troldqvindens Datter steg ud af den mørkeste Sky; hun og Moderen grebe fat paa Prindsessen, der græd Perler i store Strømme, men det rørte dem ikke; de skar hendes kostelige Øine ud, kastede Prindsessen i en dyb Grav til høire Side, og Øinene i Grøften paa venstre Side af Veien. Men Hexens Datter tog Brudens Slør over sig, satte sig i Vognen hos Moderen, og kiørte med hende til Prinds Hermosos Hovedstad.

Den ulykkelige Prindsesse laae imidlertid i Graven og vaandede sig; da kom der et Par Fragtmænd forbi, som hørte hendes Jamren, og trak hende op. Hendes Skoe havde hun tabt, og Strømperne vare forrevne; i det hun gik frem, klang der Noget som Guld. Den ene Fragtmand saae ned paa Jorden, og blev ude af sig selv af Glæde, ved at finde de Guldpenge, som laae i Prindsessens Spor. De lode hende da gaae den hele Dag; den ene ledte hende frem, og den Anden gik bag efter og samlede Pengene op i sin Hat. Men tilsidst blev Prindsessen afmægtig af Træthed, og hendes Fødder blødte af den lange Vandring. Da bleve Fragtmændene forskrækkede, lode hende ligge, og kiørte hurtigt bort derfra.

Efter dem kom der en Gartner, som var en god og menneskekiærlig Mand; han lagde Prindsessen op paa sin Vogn, og bragte hende til sit Hiem. Han og hans Kone forbandt hendes Fødder, og hun var saa syg, at hun længe maatte ligge til Sengs. En Dag hørte hun, at Gartneren fortalte sin Kone om Prinds Hermosos Bryllup. Der var løbet Folk til fra

alle Kanter, for at see den deilige Brud, som spredte Roser om sig, naar hun smilede, og græd Perler, og strøede Guld efter sig, naar hun gik. Men Intet af alt dette var skeet. Prindsessen havde sagt, at hun hiemme havde maattet aflægge det Løfte, aldrig mere i sit Liv at gaae barfodet; og der havde endnu Ingen kunnet bringe hende til hverken at lee eller at græde. Den unge, smukke Prinds Hermoso var ret ulykkelig med hende, og hun var ond og vred imod alle dem, der kom hende nær. Den ene Stuepige efter den anden jagede hun bort af sin Tieneste, og nu vilde der ingen flere melde sig. Gartnerkonen sagde: „Den stakkels Pige, som Du fandt paa Veien, har et fromt og taalmodigt Sind; havde hun bare havt Dine, saa kunde vi nok have skaffet hende i Tieneste hos Prindsessen, naar vi havde bedet Hofgartneren derom.“ — „Veed Du hvad,“ sagde Manden, „her er kommet en Hex til Byen, som handler med Dine; jeg vil i Morgen gaae derhen, og see om jeg kan faae et Par, der passe til Pigen.“

Gartneren gik til Hexen med en Kurv fuld af Grønt, og bad om et Par Dine. Hun sad og læste, vendte ikke sit Blik fra Bogen, men greb med Haanden ned i en stor Potte, trak et Par Dine frem, rækkede dem til ham, og vinkede at han kunde gaae. Gartneren kom hiem, og satte Dinene ind i Pigens Hoved; men hun vendte dem strax hen til en Krog i Stuen, og blev ved at stirre paa et lille Hul, som der var. Dette varede i otte Dage. Da gik Gartneren igien til Byen, bragte Dienhandlerfken en stor Kurv med udsøgt Frugt, og klagede over Pigens Dine. Hexen loe og sagde: „Jeg har taget feil, og givet dig et Par Kattevine; i det Hul er der en Muus, derfor vender hun altid sit Blik derhen. Her har Du to andre, smukke, store Dine. Dem har jeg nylig fundet i en Grøft ved Landeveien; dem vil hun bedre være tient med.“

Paa den Maade fik da Prindsessen sine egne vidunderlige Dine igien. Gartneren bragte hende strax til Hoffet, og da Hexeprindsessen samme Dag igien havde jaget sin Kammerpige bort, antog hun paa Stedet den nye, der meldte sig. Hun var blid og taalmodig, som et Lam, og fandt sig i alle den onde

Prindsesses Luner. Fiorten Dage efter hændte det sig, at Prindsen kom ind, for at hente sin Kone og føre hende til Bords. Kammerpigen var endnu ikke færdig med at fæste al den Pynt paa hende, som hun altid var udmaiet med. Nu skulde hun skynde sig, og kom i sin Hast til at ridse Prindsessen lidt med en Naal. Da blev Hexens Datter saa forbittret, at hun gav Kammerpigen et voldsomt Slag paa Øret. Derved styrtede Taarerne ud af den stakkels Piges Øine, og alle disse Taarer vare Perler. Prindsen forundrede sig høilig og raabte: „Græder Du Perler? Saa er Du kanskee den rette Prindsesse Rosenmiil?“ — Da smilede Kammerpigen ved hans Ord, og i det samme faldt der to Rosenknopper ned ved Prindsens Fødder. Da maatte hun strax, barfodet, gaae ind med ham til hans kongelige Forældre, og ved hvert Skridt, hun giorde, klang Guldet under hendes Fødder. Der blev en stor Glæde over, at den rigtige Prindsesse Rosenmiil nu var fundet, og medens Alle ilede ind i Salen, for at see hende, flygtede den falske Prindsesse derfra med sin Moder. Hexens Vogn blev trukken af Drager, og de fløi saa langt bort med dem begge to, at de aldrig mere kunde komme igien.

66.

Erkedegnen i Badajoz.

Et spansk Eventyr.

Der var engang i Spanien en Erkedegn i Bispedømmet Badajoz, som var berømt over hele Landet for sin Lærdom. Han forstod baade Hebraisk, Arabisk, Græsk og Latin; var hiemme i Philosophie, Mathematik og andre Videnskaber; det eneste, der manglede ham, var at han ikke kiendte noget til Magien eller

Trolddomskonsten, som man i gamle Dage paastod, at Folk kunde lære af enkelte vise Mestere. Erkedegnen ponsede derfor bestandigen paa, hvorledes han skulde komme til at lære noget af denne hemmelige Videnskab; og da han endelig hørte, at der i Toledo skulde boe en saadan Hexemester, ved Navn Don Torribio, der var meget navnkundig for sin dybe Indsigt i Naturens Løndomme, lod han strax sit Muuldyr sadle, og reiste derhen. Han fik Manden opspurgt, der boede i et ganske lidet uanseeligt Huus i Forstaden, og da han kom ind til ham, sagde han: „Jeg er Erkedegnen i Badajoz, Don Ramiro, hvis Navn ikke er ubersmt iblandt de spanske Lærde. Ikke desmindre vil jeg anse det for min største Ære og Lykke, om I vil antage mig til Eders Lærling, og indvie mig i de Hemmeligheder, hvormed man siger, at I er saa fortrolig, som ingen anden i hele Spanien. Vær forsikkret om min dybe Taknemmelighed, og tvivl ikke paa, at jeg i det mindste i denne Egenskab skal bringe det lige saa vidt, som I har bragt det i Eders Videnskab.“ Don Torribio svarede ganske koldt: at han ikke kunde tiene ham heri; Erkedegnen maatte søge sig en anden Lærer i Magien. „Jeg er nu kied af, længere at give Undervisning i min Videnskab“ — lagde Don Torribio til — „thi jeg har aldrig havt anden Løn deraf, end Uerkiendtlighed og tomme Løfter. Jeg bliver gammel, og vil ikke mere ode min Tid og Møie, og spilde min Videnskab paa Uværdige og Utaknemmelige.“ — „Hvad?“ raabte Don Ramiro, „er det mueligt, at en Mand, som Don Torribio, skulde have fundet Utaknemmelige i Verden? — Men I vil dog ei være saa ubillig, at regne mig blandt saadanne skiendige Menneskers Tal! — Kan der tænkes noget værre Uhyre i Verden, end den, der vilde vise sig utaknemmelig mod en Lærer, som I er?“ — Og derpaa vedblev Erkedegnen at fremføre en Mængde Tankesprog og moralske Lærdomme i forskiellige Sprog, om den Menneskets fornedrende Last: Utaknemmelighed. Han talte med saa meget Liv, med en saa varm Følelse og saa skiønt et Foredrag, at Don Torribio, efter at have betænkt sig noget, sagde: at saa ædel og fortræffelig en Mand kunde han ikke afslaae noget.

Han lukkede derpaa et Vindue op, og raabte ned i Gaarden til sin Husholderske: „Hyacintha! sæt to Agerhons paa Spidset; jeg haaber, Hr. Erkedegnen giør mig den Ære, at spise til Middag hos mig.“ Derpaa tog han ham ved Haanden og førte ham ind i sit Cabinet, hvor han rørte ved hans Pande, og halv sagte udtalte tre hemmelige Ord. Da han havde giort dette, bød han ham sætte sig ned i en Lænestol, og derpaa begyndte han at læse med ham i en stor Bog, og at forklare ham Indholdet af hvad de læste.

Don Ramiro hørte efter med den mest spændte Opmærksomhed; men det varede ikke længe før han blev forstyrret, da Husholdersken traadte ind med en lille Mand, der havde meget store Støvler paa, og var overstænket med Skarn til midt paa Livet. Det var en Coureer, der i største Hast var sendt efter ham til Toledo, for at melde: at kort før hans Afreise hiemme fra, var hans Farbroder, Biskoppen i Badajoz, bleven rørt af Slag, og man tvivlede om hans Liv. Erkedegnen var nær ved at bande baade Farbroderen, hans Sygdom og Coureren — saa ubeleiligt kom denne ham; men dog tvang han sig, og for at blive af med Coureren, sagde han: at han skulde kun saa hastigt som mueligt ride tilbage til Badajoz; selv vilde han ufortøvet følge efter.

Imidlertid blev han ved saa ivrigt at læse med Don Torribio, som om hans Farbroder aldrig havde været til; og neppe var der forløbet et Par Dage, før der atter kom Budskab fra Badajoz. De to ældste Domherrer traadte ind til vor Erkedegn, og meldte ham: at hans Farbroder Biskoppen var død; at Domcapitlet, efter Kirkens Love, strax havde samlet sig, og valgt ham til Biskop i den Afdødes Sted; og endelig, at man bad ham, det snareste mueligt at vende tilbage til Badajoz, da Bispedømmet ikke kunde undvære hans Nærværelse. Don Torribio, der havde hørt paa Domherrernes Tale, besluttede, som en klog Mand, strax at benytte sig af den nye Biskops glade Overraskelse. Efterat have ønsket ham til Lykke, trak han ham hen til en Side, og sagde til ham: „Jeg har en eneste Søn, ved Navn Benjamin, som af Naturen har

gode Anlæg, har det bedste Hierte, og har studeret; men til min hemmelige Videnskab havde han aldrig hverken Lyst eller Evne, og jeg tænkte da, det var bedst at lade ham indtræde i den geistlige Stand. Han har, Gud være lovet! skikket sig meget vel, og er afholdt som Præst i hele Toledo. Men han har et ringe Levebrød; og da nu Deres Høiærværdighed maa forlade Deres Plads, som Erkedegn ved Capitlet, vilde jeg ydmygst bede Dem, at forunde min Søn, Don Benjamin, dette Embede."

Biskoppen blev noget forvirret ved denne Tiltale, og svarede: „Det gior mig inderlig ondt, at saa usigelig gierne jeg ønskede, heri og i enhver anden Ting at være Eder til Tieneste, er det mig denne Gang ikke mueligt. Jeg har en gammel Slægtning, som jeg skal arve. Det er en svagelig Mand, der nu ikke duer til noget andet Embede, end et Decanat. Ikke blot han selv, men min hele Familie, som jeg elsker saa høit, vilde blive opbragt paa mig, dersom jeg forbigik ham ved denne Leilighed." — „Men, kiære Don Torribio!" — blev Biskoppen ved i den venligste Tone — „I vil dog derfor ikke afslaae mig min Bøn, at følge med mig til Badajoz? I vil dog ikke forlade mig nu, da jeg netop er bleven i Stand til at kunne virke noget for Eder? — Nei, min dyrebare Ven og Lærer! jeg haaber, I vil følge med mig, boe hos mig, og fuldende Eders Undervisning. Vær uden Bekymring for Don Benjamin! Hans Forsørgelse skal være min daglige Tanke; og I skal see, den skal blive langt bedre, end I venter. Dette lille Decanat i Badajoz er i Grunden ingen Befordring for en Søn af saadan en Mand, som I er!" — Dermed var da Don Torribio fornøiet, og fulgte sin fornemme Lærling til Badajoz. Her kom han til at boe i det biskoppelige Palads, hvor han havde de skiønneste Værelser, og alle Folk bukkede sig for ham med stor Ydmyghed, da de saae, hvormeget han gialdt hos Biskoppen. — Denne vedblev imidlertid med stor Flid og Iver at benytte Don Torribios Undervisning; og Læreren var meget vel tilfreds med de Fremskridt, han giorde. Imidlertid var det langt fra, at Biskoppen derover forsømte

sine Embedspligter. Tværtimod, han var saa ivrig i sit nye Kald, at det ikke varede længe, før hans Navn og Rygte, som en af Kirkens værdigste Tienere, blev udbredt over hele Spanien; og da Erkebispen af Compostella kort efter døde, blev den høiærværdige Don Ramiro i hans Sted udvalgt til denne høie Værdighed. Baade Folket og Geistligheden i Badajoz sørgede meget over, at de skulde miste deres Biskop; og for at give ham det sidste Beviis paa deres Høiagtelse, overlode Domherrerne det eenstemmigen til ham, at udnævne sin Eftermand.

Don Torribio forsømte naturligviis ikke, ved denne Leilighed at tale for sin Søn. Han bad den nye Erkebisp benytte sin heldige Stilling til at overdrage Præsten Don Benjamin den ledige Bispestol; men Erkebispen havde atter stærke Grunde til ikke at opfylde hans Anmodning. „Jeg kan ikke udtrykke" — svarede han Don Torribio — „hvor bedrøvet, ja hvor skamfuld jeg føler mig, ved at skulle afslaae Eder en saa ringe Begiering. Men hvad skal jeg giøre? Den mægtige Don Ferdinand de Lava, Castiliens Statholder, har forlangt dette Bispedømme for en af sine Slægtninge. Denne fornemme Herre har ved mange Leiligheder viist mig saa store og vigtige Tienester, at det er en nødvendig Pligt for mig, at lade min gamle Velgiører have Fortrinnet for den nye. I Selv, Don Torribio! vil viist billige min Handlemaade, og den kan ikke være Eder ukiær; thi I vil deraf kunne slutte Eder til, hvad I kan vente Eder af min Taknemmelighed, det første, der gives mig en Leilighed til at vise Eder den i Gierningen: og dette vil viist meget snart skee!" — Don Torribio lod ikke til at have mindste Tvivl herom, og besvarede Erkebiskoppens Tale med største Høflighed og Beskedenhed. Han giorde sig derpaa reisefærdig, og fulgte sin fornemme Lærling til Compostella. Men her varede begges Ophold ikke længe. Efter nogle Uger ankom en geistlig Herre fra Pavens Hof, der bragte Erkebiskoppen i Compostella Cardinalshatten, med en meget naadig Skrivelse fra Paven, hvori denne indbød den nye Cardinal til at forlade sit Fædreland og komme til Rom,

hvor hans Hellighed behøvede en saa viis og erfaren Mands Raad i meget vigtige Sager; ja, hvad der var endnu mere, tillod Paven ham endog, efter eget Behag at bortgive Erkebispedømmet i Compostella til en Anden.

Don Torribio var ikke i Compostella, da Pavens Sendebud ankom. Han var i Besøg hos sin Søn Benjamin, der endnu havde sit lille Præstekald i Toledo. Ved hans Tilbagekomst sparede Erkebispen ham den Umage, at bede ham om at udnævne Benjamin til hans Efterfølger. Han gik Don Torribio imøde med aabne Arme, og sagde: „Min kiære og fortræffelige Lærer! jeg bringer Eder to gode Nyheder i Stedet for een. Eders taknemmelige Lærling er bleven Cardinal; og Eders Søn skal snart blive det, dersom jeg ellers formaaer noget i Rom. Jeg havde saa gierne imidlertid villet lade ham blive Erkebisp i mit Sted; men tænk, hvor uheldig jeg er! Min Moder blev, som I veed, tilbage i Badajoz, og hun har for faa Dage siden skrevet mig til, at jeg endelig maa udnævne den gamle Don Salazar, Erkedegnen i mit forrige Stift, som er hendes Skriftefader, til min Efterfølger i Compostella. Hun paalægger mig det som en sønlig Pligt; og jeg veed, hun, som er saa svagelig, kunde være i Stand til at tage sin Død derover, hvis jeg ikke føiede hende. Sæt Eder i mit Sted, og døm selv, hvad jeg bør giøre?“ — Don Torribio var langt fra at yttre det mindste imod et saadant Beviis paa sønlig Lydighed og Taknemmelighed. Han lod sig ogsaa overtale til at ledsage Cardinalen til Rom; men neppe vare de ankomne her, før Paven faldt i en farlig Sygdom, hvoraf han døde. Lykken syntes at have udkaaret den forrige Erkedegn i Badajoz til sin Yndling. Cardinalerne havde neppe forsamlet sig i Conclavet, for at vælge et nyt Overhoved for Kirken, før alle Stemmer forene sig for den spanske Cardinal, og han bliver Pave.

Dagen efter at den nye Paves høitidelige Kroning var forbi, udbad Don Torribio sig at stedes for Hans Hellighed i en privat Audients. Da han kom ind, knælede han med Glædestaarer for sin forrige Lærling, og kyssede, som Skik er,

hans Fod, i det han vovede at ønske ham og Kirken til Lykke med hans Ophøielse. Med stor Beskedenhed talte han derpaa om sit eget Forhold til Hans Helligheed, og om sin lange og troe Tieneste som hans Lærer. Han mindede Paven om de Løfter, denne nylig havde giort ham; lod et Par Ord falde om Cardinalshatten, som han saa hastig havde ombyttet for den tredobbelte Krone; men endte tilsidst, i Stedet for at bede om nogen høiere Værdighed for sin Søn, med et næsten utroeligt Maadehold: „Hellige Fader!" sagde han, „baade jeg og min Søn have opgivet ethvert ærgierrigt Haab, enhver Tanke paa Ophøielse i Verden. Begge ville vi være fuldkommen tilfreds, om Eders Hellighed, tilligemed Eders Velsignelse, vil skienke os for vor Levetid en aarlig Pension, der kan sikkre os et tarveligt Udkomme, eller hvad en noisom Præst og Philosoph kunne behøve."

Imedens Don Torribio holdt sin lille Tale, syntes Paven at høre paa ham med nogen Uvished og Forlegenhed, og han betænkte sig nogle Øieblik, da den var til Ende. Men omsider, da han var bleven enig med sig selv om det bedste Svar, reiste han sig fra sin pavelige Stol, og sagde: „Vi have med inderlig Bedrøvelse erfaret, at J, Don Torribio! under Skin af at lægge Eder efter hemmelige Videnskaber, vedligeholder Forbindelse med Mørkets Aander. Af Skaansel imod Eder ville vi her give Eder den faderlige Formaning, at aflade fra en saa gruelig Forbrydelse, og ved Anger og Bod affone den; men tillige befale Vi Eder, inden tre Dage at være udenfor Vore Staters Grændser, hvis J ei vil overantvordes til den verdslige Domstol, og der lide fortient Straf."

Don Torribio, uden i mindste Maade at forskrækkes over Pavens strenge Tiltale, sagde halvt sagte sine tre hemmelige Ord, aabnede et Vindue i Pavens Audientssal, og raabte saa høit, han kunde: „Hyacintha! sæt kun een Agerhøne paa Spidset! Hr. Erkedegnen vil ikke giøre mig den Ære at spise til Middag hos mig." Med eet vaagnede, ligesom ved et Tordenslag, den indbildte Pave af sin Drøm. I Stedet for at være i Thronsalen i Vaticanet, befandt han sig i Lænestolen i Don

Torribios Cabinet i Toledo. Han saae paa Uhret, at der knap var forløbet en Time siden han kom ind i dette Cabinet, og i denne Time havde han troet at være Biskop, Erkebisp, Cardinal og Pave. Nu fandt han, at Enden paa Legen var, at han var intet uden et utaknemmeligt Skarn, og at Alt var Blendværk, undtagen de Beviser, han havde givet paa Falskhed og et slet Hierte. Don Torribio, der sad ved sit Bord, saae paa ham med en alvorlig Mine; Erkedegnen gik skamfuld bort, uden at sige et Ord; fandt sit Muuldyr, hvor han havde bundet det, og red tilbage til Badajoz saa klog, som han var reden derfra.

67.

Guldskoven.

I en af de store, mørke Skove ved Foden af Kæmpebiergene i Bøhmen boede en ung Jæger, som hed Alexander, med sin Moder og sin unge Hustru, Marina, som han nylig havde ægtet. Deres Huus laae eensomt paa en lille Skovslette, rundt indsluttet, som med en Ramme, af høie, ældgamle Bøgetræer. Sielden gik nogen Vandringsmand saa langt fra sin Vei, at han naaede derhen; kun en enkelt Hiort speilede undertiden frygtsom sit Hoved i den klare Bæk, der rislede giennem Sletten.

Alexander gik for det meste tidlig om Morgenen med sin Bøsse og sine Hunde ud i Skoven, og undertiden blev han hele Dagen borte; hans gamle Moder sad da og spandt i Stuen, medens Marina syslede med sin Gierning i Huset, eller med de Blomster, hun havde plantet i sin lille Urtegaard. Men naar det led imod Aften, og Alexander endnu ikke var vendt hiem fra Jagten eller fra hans Sysler i Skoven, satte den

unge Hustru sig paa Bænken udenfor, og ventede paa ham; og naar hun da hørte Hornet lyde langt borte i den stille Skov, og de hvide Hunde kom lystigt springende frem mellem Træerne, saa stod hun op og ilede sin Mand i Møde.

Det var tidligt i Vaaren, at Marina blev gift, da Træerne først stode i Knopper, og Skovduen byggede sin Rede; og endnu var Løvet lyst og Duernes Unger havde ikke faaet Flyvefiedre, da Mand og Kone en Aften gik igiennem Skoven. Den varme Sommersol var nær ved sin Nedgang; dens luende Straaler forgyldte Løvet, og kastede et rødt Skiær imellem Stammerne, men selv skiulte den sig bag ved de mørke Træklynger. Engen dampede stærkt, og den hvide Taage svævede om imellem de lave Rør ved Bækken. Som de saaledes gik, sagde Alexander til sin Hustru: „Hvor jeg er lykkelig, Marina! Du er smuk og god, og jeg elsker dig. Naar jeg gaaer hiem igiennem Skoven om Aftenen og seer, hvordan Bladene glimre i Solen, ønsker jeg saa tidt, at de vare af Guld, for at jeg kunde smykke din Pande med en Krands, som aldrig visnede. Ja, jeg vilde da bygge dig et prægtigt Slot med forgyldte Sale; der skulde Du staae paa Altanen og vinke til mig, naar jeg kom hiem fra Jagten med mine Venner; thi et lystigt Liv vilde jeg føre, og Viin og Glæde skulde strømme ved mit Bord.“ Da svarede den unge Kone ganske bedrøvet: „Men naar Du er lykkelig, Alexander, og har mig kiær, hvad vil Du saa meer? Jeg er fornøiet med din Kiærlighed. Kan Du huske, hvad vi engang læste om den Ungersvend, der fandt en stor Skat i Jorden, men mistede sine Venners Kiærlighed, fordi den vendte sig fra ham til hans Guld, og hvordan han blev gammel i Eensomhed? Hør, hvor glade Fuglene synge og qviddre omkring os, og de have dog hverken Guld eller Sølv i deres Reder. Naar Du taler saaledes, da maatte jeg jo snart klage, som Turteldven, Du siger jeg ligner.“ Da smilede Jægeren, i det han kyssede sin Hustru, og sagde: „Giv dig kun tilfreds, Marina, Du behøver heller ikke at frygte for, at jeg skal blive rig; og jeg kan i Grunden ikke blive rigere,

end jeg allerede er ved at eie dig, om jeg ogsaa fik alt det Guld, der ligger begravet i Kæmpebiergene."

Smedens Mand og Kone saaledes talte sammen, gik de ud af Skoven paa Sletten, og Aftenskumringen var nu begyndt, en enkelt Stierne glimtede allerede paa Himmelen og de kunde see Lyset, som den gamle Moder havde tændt, skinne igiennem Vinduerne paa Huset, og hende selv sidde indenfor ved Bordet og spinde paa sin Rok. Da begyndte Hundene med eet at giøe, og da Jægeren vendte sig om, saae han en Mand komme ud af Skoven og gaae henimod dem. Han var lille af Vært, havde en lodden Hue paa Hovedet og bar et Skiodskind foran sig, saaledes som Biergmændene pleie at bruge. Da han kom nærmere, hilsede han Mand og Kone ret artigt og sagde: „Det er mig et kiært Møde, at træffe Eder her; jeg er faret vild i Skoven og jeg troede allerede, at jeg kom vel til at tilbringe Natten under aaben Himmel. Vil I huse mig i Nat, saa takker jeg Eder derfor. Jeg er Biergmand, og vandrer Syd paa for at søge Tieneste hos Overfogden." Alexander bød den Fremmede at være velkommen under sit Tag, og lovede, at han den følgende Morgen selv vilde vise ham Vei giennem Skoven; de gik nu alle tre ind i Jægerhuset, hvor Marina snart dugede Aftensbordet, og skienkede Viin i Bægerne til Ære for deres Giæst.

Da de havde spiist og drukket, og Vinen havde aabnet deres Læber, bade de den Fremmede at berette noget om hans Biergmandsliv. Han begyndte da at fortælle om mangehaande Hændelser, som han sagde, han havde oplevet i Gruberne dybt under Jorden. Meget af hans Fortælling lød som et dunkelt, underligt Sagn; og hans Tales Magt var saa stor, at det tidt forekom dem, naar de lyttede, som om de selv vandrede dybt dernede, hvor Solen og Stiernerne aldrig skinne, og saae Faklerne belyse de sorte Biergmænd, og hørte de underjordiske Kilder risle over Klippen. Naar da et sagte Vindpust i den stille Sommeraften susede igiennem Træerne udenfor, saa forsede den gamle Moder sig og rystede paa Hovedet; men Marina flyttede sig tæt op til sin Mand, og lagde Armen om

hans Hals. Tilsidst fortalte den Fremmede: „Langt inde i Kæmpebiergene, hvor Ædelstenene lyse, og hvor Sølvet flyder i Klippens Aarer, der er ogsaa en Skov, hvor alt Løvet paa Træerne er af Guld, og Blomsterne af Rubiner og Smaragder, der skinne i Mørket, som den lyseste Dag. Den hører Biergdronningen til, og endnu har intet dødeligt Menneske havt sin Fod derinde. Men naar Nymaanen tændes, kommer Dronningen ud af Bierget og rider paa Jagt med sine Piger; og lykkelig er den, som da kan belure dem! For ham staaer Skoven og alle dens Skatte aaben, han kan vandre mellem Træerne og fryde sit Øie ved Guldets og de funklende Stenes Glands; og vil han blive under Jorden, saa skienker den deilige Dronning ham sin Kiærlighed. Men det er næsten en Umuelighed at faae hende at see; thi kun een Gang i hundrede Aar kommer hun til disse Bierge og bliver der i tre Maaneskifter, i den Tid viser hun sig kun to Gange over Jorden, og naar Tiden er udløbet, saa drager hun igien langt bort til andre Bierge. Hendes Komme er nu nær forhaanden, og derfor drage vi Biergmænd bort og søge anden Tieneste; thi saa længe hun er her, skiule Biergaanderne de ædle Metaller for os, at Dronningen ikke skal blive forstyrret dernede, naar vi hamre paa Stenene. Ja, havde jeg nu været ung, saa havde jeg maaskee ogsaa forsøgt min Lykke, og hvo veed, om den ikke havde været mig gunstig. Men jeg er gammel, og har hverken Lyst eller Mod længer til slige Eventyr. Dog, det bliver sildigt; naar Dagen gryer skal jeg vandre videre; og I længes vist selv Alle efter Hvilen. Det er bedst, jeg ender min Fortælling.“ Dermed reiste den Fremmede sig, sagde Godnat, og gik op i det Kammer, hvor han skulde sove.

„Gud være lovet!“ sagde den Gamle, da han var gaaet, til sin Søn „at han holdt op med sine Eventyr; jeg var ganske underligt tilmode derved, og Marina, kunde jeg see, gik det ligesaa. Det er dog godt, at Du ikke blev Biergmand, som din Bedstefader; der er saa Fristelse nok alligevel i denne Verden.“ Jægeren svarede intet, men gik tankefuld med sin unge Hustru ind i Sovekammeret. Marina slukkede Lyset og

laae snart i en dyb Søvn; men Alexander kunde ikke sove, thi Biergmandens Fortælling stod bestandig for hans Siæl. Den havde vækket alle hans slumrende Ønsker og Lyster, og givet dem Skikkelse, saa de i den stille Nat svævede lokkende for hans Øie. Biergdronningen med sit gyldne Hovedsmykke og det lange, flagrende Slør stod udenfor Vinduet og vinkede ad ham, og fra Biergskoven udover Sletten lød det med sagte Røst: „Kom, kom! du Jæger skion! Guld og Sølv dig venter i Løn! Kom, kom snart!“

Naar han da med bankende Hierte reiste sig op for at see, saa var det kun en hvid Sky, der gik forbi Maanen, og Vinden, der susede i Trætoppene. Men Stiernerne glimtede over de fierne Bierges Top som lysende Ædelstene, og en hemmelig Længsel forjog Søvnen fra hans Øie.

Med det første Dagskiær stod han op, og Solen var endnu ikke steget frem over Skoven, da han fulgte sin Giæst afsted. Den fremmede Biergmand fortalte endnu paa Veien meget om Guldskoven og den smukke Biergdronning; endelig skiltes de ad, og han forsvandt imellem Træerne. Alexander vendte først hiem om Aftenen, og da Marina kom ham i Møde, gik han taus og tankefuld ved hendes Side. Han lagde ikke Mærke til Turtelduens Klager, eller til de vilde Roser ved Kilden; han kysfede ikke hendes røde Læber, og hørte ikke, hvad den bløde Stemme hviskede; hans Tanke var langt borte imellem Biergene. Den unge Kone spurgte, hvad der feilede ham? „Intet,“ svarede han, „jeg tænker kun paa min Lykke.“ — Men den ene Dag gik efter den anden, og Marina sørgede endnu bestandig over sin Mands Taushed; thi han vedblev at være tankefuld og alvorlig, uden at sige hende Grunden dertil.

En Maaned kunde vel omtrent være forløbet siden hiin Aften, da Biergmanden kom til dem; da laae Alexander igien søvnløs paa sit Leie; men da et Par Timer vare gaaede, reiste han sig med eet, stod sagte op, tog sine Klæder paa, og sin Bøsse og sit Jagthorn over Skulderen; og da han sagte havde kysset sin sovende Hustru, gik han ganske varsomt og stille ud af Døren, for ikke at vække hende. Hunden, som

fulgte ham, bandt han fast ved et Træ i Haven, og vandrede nu hurtigt over Sletten hen imod Skoven. Det var en mild, stierneklar Nat, men Maanen stod kun som en bleg, neppe synlig Stribe paa Himmelen, thi Nyet var netop tændt. Blomsterne paa Engen duftede stærkt i Natteduggen; en lys, dæmrende Taage stod stille foran Skoven; men naar et Vindpust reiste sig, svævede den langsomt bølgende forbi de mørke Træer, der raslede med deres Blade, og det saae ud som om de nikkede til hverandre. Da Alexander kom til Skoven stod han endnu engang stille, ligesom tvivlraadig og vaklende i Sindet. Men efter nogle Øieblik, bredte han, som til Afsked, sine Arme med Veemod og Kiærlighed ud imod Huset, som han svagt kunde skimte igiennem Taagen, og hvorfra Hundenes Gjøen lød ud over Sletten; og derpaa gik han ind iblandt Træerne. Lyden fra Huset blev svagere og svagere, ligesom Skoven blev tykkere, tilsidst ophørte den ganske, og den dybe Stilhed afbrødes kun nu og da, naar en Skovdue blev skræmmet op fra sin Rede og fløi om imellem Grenene, eller en Raabuk iilsomt sprang igiennem det raslende Løv. Alexander vandrede videre, uden at standse, ad en smal Sti, som i mange Krumninger snoede sig giennem Skoven, i det den snart løb op over en Bakke, hvor store Bøgetræer voxede tæt ved hinanden, snart giennem Krattet, der skiulte en halv udtørret Bæk. Da han havde gaaet længe, hørte han en Lyd langt borte, først sagte, mumlende og hvisskende som Vinden mellem Siv, siden stærkere og brusende; han kom den nærmere og nærmere, og med eet aabnede Skoven sig, og den vildeste Deel af Kæmpebiergene laae for ham, der hvor Floden, som hiinsides Skoven løber fredeligt giennem frugtbare Marker, skyder sig vild og skummende ud over Klippen. Vandstraalerne sprang og dandsede med Sølvglands i Stierneskinnet ned ad det mørke Field, hvis Top lyste med Sneens hvide Glands; og Bierget med sit Strømfald lignede et uhyre Kæmpehoved med sølvgraat Haar og bølgende Skiæg. Skoven laae fort og truende bag ved den unge Jæger, men foran ham funklede og lyste Vandet, som giennemsigtigt Sølv, og giennem

dets Brusen lød endnu bestandig: „Kom, kom! Du Jægerskion! Guld og Sølv dig venter i Løn!“

Alexander satte sig paa en Steen og støttede sit tunge Hoved til Haanden; men hans Tanker brændte af Lyst og Længsel, han stirrede paa Klippen, om den ikke vilde aabne sig, og til Strømmens Bulder hviskede han sagte: „Jeg længes, jeg længes! Biergdronning fiin! Luk op for dit Guld og din dunkle Rubin!“

Da var det pludseligt, som om et Tæppe blev trukket bort bagved Floden, der, hvor den i en Bue styrtede fra et høiere Klippestykke ned paa et lavere, og giennem Vandet, som et klart Glas, saae den forbausede Jæger ind i en prægtig oplyst Hule. Glandsen af tusinde Lys trængte ud af Fieldet, hvor den saalænge havde været indesluttet, som Gnisterne af Flintestenen, og brødes giennem de nedstyrtende Bølger i mangehaande Farver, saa Vandfaldet lignede en spillende Regnbue. Og udaf Biergskoven foer, paa sorte gnistrende Heste, en Flok hvidklædte Piger; de havde Spyd i Hænderne og lange flagrende Slør, og fra Panden af Enhver lyste en Ædelsteen med hvide Straaler. De samlede sig udenfor Hulen; Alexander saae, at de nærmede sig til det Sted, hvor han sad, og han saae Biergdronningen ride i Spidsen for dem. Fra hendes sorte Haar flagrede, ligesom fra hendes Pigers, et Slør, der lyste med Sølvglands og var saa giennemsigtigt, som om det var vævet af Maaneskin. Paa Hovedet havde hun en Krands af blaa Ædelstene; og ned over Bryst og Lænder rislede en Klædning af underligt Tøi, der saae ud som det klareste Vand. Hendes Ansigtstræk vare af en reen og ædel Skionhed; men hun var bleg og havde en streng, alvorlig Mine. Da hun med sit Følge kom nær hen til Alexander, gos det i ham, thi der fulgte en kold Luftstrøm med dem; han følte, hvorledes Blodet veeg bort fra hans Kinder, og han blev bleg, ligesom Dronningen. Hun smilede til ham, men hendes Smiil var koldt, som Solen paa en Vinterdag, og da hun talte, lød det ligesom Biergstrømmens Rislen dybt under Jorden. „Du smukke, unge Jæger! følg mig ned i Bierget,

i min gyldne Skov. Alting er rede til vor Bryllupshøitid, og Brudepigerne vente med straalende Blus.“ I det hun sagde disse Ord bøiede hun sig ned til ham fra Hesten, og saae ham i Øiet med sit underlige Smiil. Da svandt i samme Øieblik hans Hustrues Billede af hans Siæl. Han glemte Marinas Kiærlighed, slyngede Armene om Biergdronningens Hals, trykkede sin Mund mod hendes kolde Læber, og ved Kysset blev hans Hierte koldt og fyldtes med Forglemmelse. Fra Hulen lød Pigernes lokkende Sang: „Kom, kom! Du Jæger skion! Din Brudeseng dig venter i Løn!“ Sangen slyngede sig som et Tryllebaand om hans Siæl; uden at han ret vidste hvorledes, kom han ind i Hulen, og Bierget lukkede sig efter ham.

Han traadte ind i en Hal, der var høi og hvælvet som en Kirke, og hvilede paa Søiler af giennemsigtigt Krystal, som afspeilede Glandsen af de Ædelstene, hvormed Loftet var besaaet ligesom med Stierner. Imellem Pillerne brændte Fakler og oplyste Guld- og Sølvaarerne i den mørke Klippe; en klar Kilde løb tværs igiennem Salen, og ved Væggen stod Biergdronningens Throne af hvidt Marmor. Hun selv gik hen til Kilden, hvor hun fyldte sit Bæger med Vand, og rakte det til Jægeren; hendes Billede smilede til ham fra Vandets Flade, og da han havde drukket, blev han ligesom beruset. Blodet løb som Ild igiennem hans Aarer, hans Øie drak Glandsen af de straalende Fakler, hans Øre Pigernes eensformige, bedøvende Sang, der lød, som naar Vandet klingende falder fra Drypstenen ned i de dybe Huler; og han fulgte den deilige Dronning til Biergets Lønkammer. En lang Tid forgik, og hans Kiærlighed var stærk og berusende som den glødende Viin; thi den Drik, han havde nydt af Kilden, og som Biergdronningen daglig bragte ham, kastede et Slør over hans Tanker, saa han aldrig mindedes det Liv, han havde levet, før han kom ned i Fieldet. Han gik altid ved Dronningens Side, saae Biergpigerne dandse, og hørte paa hendes søde Ord, der bedøvede hans Siæl. Hun fulgte ham omkring i Bierget, viste ham de dybe Huler, hvor Guld- og Sølvfloderne springe ud, og hvorfra de brede sig i Aarer til alle Sider i Klippen. Hun lod ham see

Dværgene, der kravlede høit oppe under Loftet og satte Ædelstenene fast i den haarde Klippe; men altid vendte de tilbage til den store Sal, og hver Gang drak de atter af Bægeret, som hun fyldte. En Dag sagde Dronningen til ham: „Et Maaneskifte er gaaet; jeg maa nu forlade dig for at ride paa Jagt med mine Piger. Men min Skov staaer aaben for dig; Du kan gaae ind i den og vente mig der. Naar Maanen tændes igien, kommer jeg for at hente dig.“ Alexander saae hende ride bort med sit Følge paa de sorte Heste; og da hun var borte, længtes han ret efter at see den gyldne Skov, som han hidtil havde glemt i Dronningens Selskab. Han gik igiennem en Aabning i Baggrunden af Klippen, som han ikke før havde bemærket, og kom ind i en Sal, endnu prægtigere, end den første; og da han havde vandret igiennem mange Sale, den ene større og meer glimrende smykket, end den anden, laae den gyldne Skov med eet udstrakt for ham. Træernes Stammer, deres Grene og Blade vare blankt Guld, Frugterne, som i tykke Klynger hængte under Grenene, vare giennemsigtige Ædelstene af forskiellige Farver; en Strøm af Sølv løb igiennem Skoven, og dens Bred var beklædt med Smaragder, ligesom Græs, hvor imellem Rubinerne glødede som blomstrende Roser. Men der hvilede en Dæmring over det altsammen, som om Morgenen, forend Dagen er brudt frem; hverken Sol eller Maane var at see, og Himmelen hængte som et graat Slør over Skoven. Det var dødsstille, Fuglene sang ikke, thi de vare af Guld, Kilden løb sagte, uden Bølger, giennem sin blanke Seng, og Roserne kunde ikke dufte; ikkun af og til mærkede Alexander, at en kold Vind blæste igiennem Luften og bragte de gyldne Blade til at rasle imod hinanden, men hvorfra den kom, kunde han ikke opdage. Han gik længere og længere ind i Skoven, bort fra Sølvkilden; men det ene Træ var som det andet, den ene Fugl som den anden, Alt af Guld, og Skoven syntes aldrig at faae Ende. Timerne gik i Begyndelsen hurtigt forbi ham; han glædede sig over al den Pragt, hvoraf han var omgivet; hans Øie drak tørstigt Glandsen af Guldet og Ædelstenene, og det var ligesom hans Hierte indsugede, hvad Øiet

drak. Da han blev træt og søvnig, lagde han sig under et Træ og sov ind, uden at vide, om det var Morgen eller Aften; thi her var ingen Forskiel paa Dag og Nat, bestandig det samme graae, dæmrende Skiær i Luften, den samme Guldglands af Træerne. Da forekom det ham i Drømme, at han igien sad udenfor sit Huus paa Sletten, ved sin unge Kones Side. Thi Biergdronningens Kys kunde vel bringe Forglemmelse i hans Hierte, naar han var vaagen, men over Drømmene havde det ingen Magt; de svævede som gode Engle ned til ham, for at frelse hans Siæl. Men da han nu saae Marina, var hun bleg og sørgmodig. Han spurgte hende hvad hun feilede, og hun svarede med sin kiærlige Stemme: „Jeg er bleg og sørger af Længsel og Savn. Du har jo været borte fra mig saa længe, at Skoven nu er guul og vore Roser for længe siden visnede; og da du gik bort stod Skoven i sin Sommerpragt, og Nattergalen slog i Rosenlunden.“ Da aabnede han sine Arme, og vilde trykke den trofaste Hustru til sit Hierte — men i dette Øieblik foer han op af Søvne; og efterhaanden som han vaagnede, blegnede Drommens Billede hurtigt, og dens Minde døde hen. Nogle Øieblik lyttede han, og det forekom ham, som det var Marinas Røst, der endnu lød for hans Øre. Men da han var ganske vaagen, hørte han kun Guldbladene rasle for Vinden. Hans Drøm var glemt; og han havde kun Øie for den glimrende Rigdom, der lucde og straalede ham i Møde fra Træer og Blomster.

Længe vandrede han eensom i Gyldenlundens røde Glands; men tilsidst var hans Syn mættet, og den røde Metalglands gav det ikke mere nogen Nydelse. Da vilde han vende tilbage til Biergets Sale; thi endnu følte han den deilige Dronnings Kys paa sine Læber, og længtes efter at see hende. Men nu mærkede han først, at der ingen Vei var at finde i den uhyre Skov, ingen Fodspor i Jorden, ingen Sti, som kunde lede ham; thi Jorden, han gik paa, var den haarde Fieldsteen; Træerne vare alle af Guld, det ene som det andet; han saae ingen Sol staae op og gaae ned, og vidste ikke hvor han gik,

i Øst eller i Vest. Lang Tid vandrede han omkring, og søgte forgieves om en Udgang. Hunger og Tørst følte han ikke; naar han var træt, søgte han Hvile og Søvn; men han sov, og stod op igien, Hvile og Vandring vexlede mange Gange for ham, og endnu var Alting det samme; Træer og Blomster, det dæmrende Skiær i Luften, Bladenes Raslen forandredes ikke, kun han selv blev efterhaanden forandret. Thi med hver Gang han sank i Slummer, blev hans Drømme mere levende; og med hvergang følte han ligesom en længere Efterglands af Drømmebillederne i sin Bevidsthed. Da følte han ogsaa mere og mere, hvorledes den dybe Stilhed lagde sig som en Taage om hans Hierte; hans Længsel efter Forløsning voxede bestandigt, og den oplyste som en Liigfakkel Eensomhedens Nat, saa at Skumringen blev dunklere og Mørket dybere.

Han raabte undertiden paa Biergdronningen; han bad, at hun vilde hente ham til sig i de prægtige Sale, hvor hun havde sin Bolig — eller give ham tilbage til Jorden, hvor Skoven var grøn, og hvor Blomsterne duftede — men forgieves. Hun kom ikke; og Eensomheden syntes ham nu værre end Døden. Guldskovens røde Glands, og Ædelstenenes Farvelue blev mattere for hans Syn. Det qvægede ikke mere hans Øine, det smertede dem, uophørligt at møde Guldbladenes eensformige Glimmer; og deres Raslen skræmmede ham op af Slummeren. Men ligesom hans Haabløshed voxede, blev Erindringen om Jordlivet stærkere hos ham; af Sorgen i hans Hierte steg lidt efter lidt Marinas Billede frem, som Maanen af det stormende Hav; Bølgerne lagde sig, Vinden taug, og Tanken om hans unge Hustru, som han havde forladt, kastede sit veemodige Lys over hans Hierte, da det blev stille. Hans Drømme førte ham altid hiem til det lille Huus paa Sletten, til Roserne i Haven, og til Bænken udenfor, hvor han saae sin trofaste Hustru sidde taus og sørgende, med Blikket vendt imod Skoven. Nu tænkte han ogsaa vaagen paa hende; og jo mere klar hans Tanke blev, desto mildere blev hans Længsel og Sorg.

Da satte han sig engang under et Træ, og ved Tanken paa hans Hustru begyndte hans Øine at fyldes med Taarer. Det var de første; og hvor de faldt, der voxede Blomster frem af Klippegrunden; han saae Træer og Buske omkring sig, der begyndte at knoppes og grønnes; thi Kiærlighed bringer Sommer og kalder Blomster frem, hvor den kommer. Da voxede Alexanders Mod igien, tilligemed hans gamle Kiærlighed. Med Livets friske Billeder i Siælen, der fortrængte Biergets og Guldskovens Fristelser, gik han nu frem; Skoven aabnede sig for ham, og jo længere han gik, jo mere grønnedes den; efterhaanden fandt han Græs og duftende Blomster, og hørte Skovfugles Qviddren og Sang. Snart saae han ogsaa den blaae Himmel igien at hvælve sig over ham; og med hvert Skridt voxede hans Længsel efter Jorden.

En lang Tid havde han vandret, hvor længe vidste han ikke, da han igien lagde sig til at sove, ikke som før under kolde, raslende Guldblade paa den haarde Steen; men under et løvrigt, skyggefuldt Træ imellem friske Blomster. Her havde han en anden Drøm, end de forrige. Det syntes ham, at Biergdronningen nu kom gaaende til Skoven og kaldte paa ham. Hun havde nu en Klædning paa, der glindsede som Sølv, og i Stedet for med violblaae Ædelstene var hendes Hoved smykket med en Krands af store Rubiner, der glødede som Roser og farvede hendes blege Kinder med et rødt Skiær. Hun talte til ham og sagde: „Jeg har hørt dit Raab; kom min Brudgom, Maanen er tændt og vore Heste vente. Nu skal Du ride med mig langt bort under Havet til de fierne Lande, hvor Solen ikke brænder og aldrig gaaer ned; der har jeg et Slot, bygget af funklende Chrystal, og Nordstiernen skinner i min Krone. Skynd dig og følg mig!“ Langt borte lød atter Biergpigernes sagte, klingende Sang, og Hestene stampede utaalmodigt imod Klippen. Men Alexander vendte sig bort og sagde: „Nei, Dronning! Dine Kinder ere blege og dit Hierte koldt; jeg vil ikke være din. Tag dit Guld og din Eensomhed, og giv mig tilbage til Jorden.“

Da svandt Biergdronningens Skikkelse ganske langsomt hen, ligesom i en lysegraa Morgentaage; han saae endnu Rubinernes Krands om hendes hvide Pande; men deres Farve blegnede til Rosenrødt, og en stærk Rosenduft strømmede ud fra dem. I det den skionnne Dronnings sidste Glimt forsvandt, vaagnede Jægeren op, og forbauset saae han nu, at han igien sad paa det Sted, hvor Dronningen først havde viist sig for ham; Floden brusede tæt foran ham nedad Klippen, og bagved laae den grønne Skov, belyst af Morgensolens første Straaler. Endnu forvirret, og uden klar Bevidsthed, saae han ogsaa sin Bosse ligge ved sin Side i Græsset; han greb den, og da følte han sig først ret fri, og ilede hurtigt ind imellem Træerne, som om han frygtede for, at Bierget igien skulde aabne sig. Fuglene sang og Bladene bevægede sig i Sommervinden, Solskinnet faldt ned igiennem Løvet og lyste paa den grønne Jordbund, og en Flok Raadyr sprang muntert forbi; men Jægeren gav sig ingen Tid til at standse. Først da han stod ved Skovsletten og saae sit Huus og Haven med Roserne igien, og hørte Duerne kurre i Løvet over sit Hoved, fyldtes hans Hierte af Glæde og Forundring tillige; og da han med let og muntert Sind blæste i sit Horn og hørte det lyde over Sletten; da de hvide Hunde gisede og Marina kom ham i Møde — da var det Hele for ham som en ond Drøm, hvoraf han nu igien var vaagnet.

68.

Jern-Latzi.

Et magyarisk Eventyr.

En Konge havde tre Døttre og tre Sønner; den yngste Søn hed Jern-Latzi, og var i sin Ungdom meget overgiven. Engang da han gik hiem fra Skolen, mødte han en gammel Kone, der havde en Kurv med Æg paa Armen; den unge Prinds stødte med Villie til Kurven, saa at alle Æggene faldt paa Jorden. Da sagde den Gamle i sin Forbittrelse: „Skam dig noget, uartige Prinds! men Du vil faae din Straf. Det næste Ønske, Du giør, skal blive opfyldt;" og med disse Ord var baade hun og Æggene forsvundne. Da Prindsen kom hiem, stode just hans tre Søstre nede i Gaarden. Den Første havde en Kiole som Solen, den Anden som Maanen; den Tredies var som Stiernerne, og det var endda deres Hverdagskioler. De indbød Jern-Latzi til at spille Boldt med dem, og det havde han strax Lyst til; men de havde forud aftalt, at de vilde stikke ham ret tidt og dygtigt med Boldten, for at giengielde ham lidt af alle de Skielmstykker, hvormed han drillede dem. Prindsessерne havde megen Færdighed i Spillet, og traf hvergang de kastede efter ham. Da Latzi nu mærkede, at det for Alvor skulde gaae ud over ham, blev han ivrig, og raabte: „I er ret nogle hæslige Piger; jeg var tilfreds, I sank i Jorden." Neppe havde han sagt det, før Jorden aabnede sig, og Søstrene forsvandt.

Hele Hoffet kom derover i største Bekymring og Sorg. Den ældste Søn traadte frem for Kongen og sagde: „Fader! lad mig drage ud; jeg skal søge mine Søstre op, og bringe dem igien tilbage." Faderen gav sit Samtykke; Sønnen drog ud, men kom ikke tilbage; og ligesaa gik det med den anden Broder. Imidlertid var ogsaa Jern-Latzi bleven voxen; og en Dag, da Kongen sad paa sin Throne, knælede han ned for ham, og sagde: „Fader! det er mig allene, der er Skyld i al

din Sorg og Smerte. Tillad mig, at jeg ogsaa gaaer ud i Verden og søger om mine Søstre og Brødre, som ere blevne borte. Du seer mig enten at komme tilbage med dem, eller Du seer mig aldrig mere." Kongen var fornøiet med dette Heltesind, og samtykkede i Latzis Ønske.

Allerede en heel Dag havde Jern-Latzi vandret, da mødte han i Skoven en gammel Kone, der forgieves anstrengede sig for at løfte en Dragt Brænde op fra Jorden. Latzi var, siden Søstrenes Ulykke, bleven mild og blid; og da nu Erindringen om den gamle Kiælling med Æggene vaagnede hos ham, gik han hen til denne Kone, løftede hendes Brænde op fra Jorden, og lagde det paa Ryggen af hende. Den Gamle saae venligt paa ham. „Det skal ikke være til Eders Skade, at I vilde hielpe mig. Jeg veed nok, hvor I vil hen, og hvad Eders Ærende er; og siden I har været skikkelig imod mig, skal jeg ogsaa hielpe Eder paa Vei." Hun stampede paa Jorden, den aabnede sig, og en Kiste skød sig frem for Latzis Fod. Den gamle Kone sagde: „Læg dig nu i denne Kiste; den bringer dig ned under Jorden til det Slot, hvor din Søster med Solkiolen boer." Jern-Latzi giorde som Konen sagde; Jorden lukkede sig over ham, og Kisten løb med ham en lang, lang Vei. Med eet standsede den, Laaget aabnede sig, Jern-Latzi sprang ud og saae et Solvslot ligge for sig; men en Flod strømmede forbi Porten, og over Floden var der en Bro af Rageknive; disse bevægede sig uophørligt frem og tilbage, saa at de sønderskare Alt, hvad der satte sin Fod paa Broen. „Der kan jeg jo aldrig komme over!" raabte Latzi. „Vær Du kun ikke bange," svarede Kisten, „ind i Slottet skal jeg nok bringe dig; men hvordan Du kommer ud igien, det bliver din Sag." Jern-Latzi lagde sig igien i Kufferten, og den bragte ham under Floden midt ind paa Slotsgaarden. Her sprang Latzi anden Gang ud, takkede Kufferten meget for den Uleilighed han havde havt, og bad ham hilse den gamle Kone ret meget, og sige hende saamange Tak fra Prindsen. Derpaa gik han op ad Slotstrappen, og ovenpaa mødte han sin Søster. „Hvordan kommer Du her, min Broder! hvor ikke engang en Fugl

kommer flyvende?" raabte hun ham i Møde. „Jeg kommer for at frelse dig:" svarede Lazi. „Jeg er i Dragens Vold med de sex Hoveder! træffer han dig her, saa er det ude med dig:" sagde Søsteren. „Vist ikke!" svarede Lazi: „Jeg vil kæmpe med Dragen, viis mig bare hvor Rustkammeret er, at jeg kan udsøge mig Sværd og Rustning."

Søsteren gjorde, hvad han bad om, og da nu Jern-Lazi rodede omkring imellem de mange Slags Vaaben, Sværde, Spyd og Rustninger, fandt han derinde en lille Flaske, og paa den var skrevet: Drageſtyrke. Den satte han for Munden, og drak den ud til sidste Draabe. I det Øieblik han satte den fra sig igien, hørte han et forfærdeligt Bulder. „Nu kommer Dragen hiem!" raabte Prindsessen, „hvergang han er saa nær som ti Mile herfra, kaster han sin Stridskolle imod Porten; den springer da op, og saa veed vi, at han strax vil være her." Neppe havde hun udtalt det sidste Ord, før Dragen med de sex Hoveder stod for dem. „Hvad vil Du her, Menneske?" raabte den fnysende af Vrede. „Jeg vil kæmpe med dig," svarede Jern-Lazi. Dragen sagde: „Jeg maa først see, om Du er værdig til en Kamp med mig." Den befalede Prindsessen at bringe et Brød af Steen og en Kniv af Træ. Dragen holdt Brødet for sig, og skar sig et Stykke af med Trækniven; derpaa rækkede den det til Jern-Lazi. Denne skar Brødet tværs igiennem. Dragen med de sex Hoveder saae forundret paa ham, og sagde derpaa: „Jeg vil kæmpe med dig."

De gik hen til Jern-Løen ved Slottet. Lazi greb fast om Dragen, og trykkede den til Jorden, saa at den sank til Knæerne ned i Jern-Gulvet; men Dragen sprang op igien og trykkede Jern-Lazi ned i Gulvet indtil Hofterne. Han reiste sig dog op igien, og kastede Dragen saa voldsomt ned, at den sank i til Halsen; da trak han sit Sværd ud, og huggede alle sex Hoveder af den. Prindsessen raabte med stor Glæde: „Min kiæreste Broder! nu har Du befriet mig fra Dragen; men hvordan komme vi over Broen?" — „Det skal jeg nok sørge for," svarede Jern-Lazi; og saa grov han Dragen ud

af Jerngulvet, trak Huden af den, og bredte den over Broen. Hvor skarpe Ragekniverne vare, saa kunde de dog ikke skære Drage=huden igiennem, og Jern=Latzi kom lykkelig over med sin Søs=ster. Paa hiin Side stod den gamle Kone; hun tog Prind=sessen ved Armen, og sagde: „Jeg skal bringe dig til din Fader, men Du, Latzi, kan gaae til min Broder, han vil hielpe dig videre.“

Jern=Latzi gik videre og kom til en Smedie; den var heel og holden af Staal, og det var Smeden ogsaa. „God Morgen, Latzi!“ raabte Staalsmeden; min Søster har alle=rede sagt mig, hvad Du vil, og jeg skal nok hielpe dig. Folk sige, Du er af Jern, men det forslaaer ikke i Kamp; jeg vil hærde dig til Staal.“ Jern=Latzi traadte ind til ham, og ved Smedens Konst blev han haard som Staal. Da gik han ved godt Mod videre frem, og kom til et Guldslot, som langt borte skinnede ham i Øinene. I det han kom nærmere, saae han, at Slottet stod paa Andefødder, og uophørligt flyttede sig. Men Jern=Latzi greb saa fast i den ene Fod, at Slottet ikke kunde komme af Stedet; med den anden Haand rev han Porten op og gik ind. En Drage med ni Hoveder kom imod ham, og sagde: „Du er en stærk Karl; jeg vil slaaes med dig; Du kan være et Jernhiul, og jeg vil være et Papirhiul, saa kan vi fra to Bierge rende imod hinanden.“ — „Nei,“ sagde Jern=Latzi, „Du kan være et Jernhiul, og jeg vil være Papirhiulet;“ og saadan blev det. De to Hiul løb imod hin=anden, men Jernhiulet tabte; der faldt et Søm ud, og det Søm var et Dragehoved. Da sagde Dragen: „Lad os kæmpe som to Flammer; vær Du en rød Lue, saa vil jeg være en blaa.“ — „Nei,“ sagde Jern=Latzi, „jeg vil være den blaae Lue, Du kan være den røde; og saadan skeete det ogsaa. Da nu Flammerne kæmpede med hinanden, fløi der en Vandravn hen over dem. Dragen raabte: „Vandravn! Vandravn! gyd en Draabe i Flammen, saa vil jeg give dig et Hoved derfor.“ Derover blev Jern=Latzi vred og raabte: „Vandravn! gyd en Draabe i den røde Lue, saa giver jeg dig ni Hoveder derfor.“ Vandravnen giorde, hvad Jern=Latzi bad om, og den røde Lue

blev strax slukket. Da gav Jern=Latzi Vandravnen Dragens ni Hoveder, tog sin Søster, Prindsessen i Maanekiolen med, bragte hende til Staalsmeden, og bad ham, at følge hende hiem til hendes Fader. Smeden lovede det, og Jern=Latzi gik videre, for at søge om sin tredie Søster med Stiernekiolen.

Der gik et Par Dage hen, da kom han til en brændende Høstak, og i Høstakken laae der en Slange, den raabte ganske ynkelig: „Hielp Du mig, saa hielper jeg dig.“ Da gik Jern=Latzi hen, og rev Slangen ud af Ilden. Den sagde: „Jeg er Slangekongens Datter, kom med mig til hans Borg, saa vil han lønne Dig for min Redning.“ Da de kom til Slangeborgens Port, sagde Prindsessen: „Hvad min Fader endogsaa byder dig, saa tag det ikke; men forlang den daarligste Hest, det mest rustne Sværd og den smudsigste Skiorte, som findes paa Slangeborgen; det vil Du ikke fortryde.“ Derpaa førte hun ham til sin Fader. Da Slangekongen hørte om Datterens Fare og hendes Redning, bød han Jern=Latzi Guld og Sølv og Ædelstene og alslags Trolddomskonster, men Jern=Latzi svarede: „Alt det bryder jeg mig ikke om; giv mig kun den daarligste Hest, det mest rustne Sværd, og den smudsigste Skiorte, som findes paa Slangeborgen.“ Slangekongen studsede et Øieblik, derpaa sagde han: „Det Ønske har min Datter lært dig; men det skal blive opfyldt!“ Derpaa lod han de tre Gaver bringe til Latzi. Men Slangekongens Datter sagde til ham: „Du har giort vel i, at følge mit Raad; thi Hesten er en Troldhest, Sværdet overvinder enhver Fiende, og saa længe der ikke kommer Vand til denne Skiorte, kan den, som har den paa, ikke saares. Brug disse Gaver vel, saa vil Du naae dit Maal.“

Jern=Latzi drog videre til den Borg, hvor Dragen med de tolv Hoveder holdt den tredie Søster fangen, hun som havde Stiernekiolen paa. Det traf sig, at da han kom, var Dragen ikke hiemme. Søsteren kom grædende imod ham og sagde: „Fly, min Broder, fly! ellers er det ude med dig, ligesom med mig og begge dine Brødre. Du veed ikke, hvilken jammerlig Lod, der har truffet os: vore Brødre ere hængte

op i Røg, og jeg maa hver Dag giøre Ild paa, og hielpe med at tørre og røge dem." — „Vær rolig, mit Sværd skal nok befrie Jer," sagde Jern-Katzi; men Prindsessen lod sig ikke troste. „Nei," raabte hun, „her kan det ikke hielpe at bruge Magt. Dragen med de tolv Hoveder er gift med en Hex; hun har svoret paa med en Trolddomseed, at vi skal være fortabte til evig Tid, hvis Nogen kæmper med Dragen for vor Skyld. Du maa kiøbe os af Dragen." — „Ja, det vil jeg gierne giøre," svarede Jern-Katzi. I det Samme kiørte Dragen med de tolv Hoveder i al sin Herlighed ind i Slottet, og Konen sad ved dens Side. Da han steg af Vognen sagde Jern-Katzi til ham: „Herre! sælg mig begge Prindserne og denne Pige med Stiernekiolen." Dragens Kone svarede: „Du er Jern-Katzi; giv os det rustne Sværd, som hænger ved din Side, og den Skiorte, som Du har paa, saa skal Du faae, hvad Du begierer." Jern-Katzi sagde: „Det er to Ting af høi Værdi, som I fordrer; men for mine Sødskende er ingen Priis mig for dyr;" og dermed løste han Sværdet fra sin Side, trak Skiorten af, og gav begge Dele til Dragen. Men saasnart denne havde kastet Skiorten over sig og trukket Sværdet ud, brød han ud i Spot og Latter, og raabte: „Du Dosmer, der saadan kaster dine bedste Skatte bort! Nu skal Du døe!" — „Kan det ikke være andet," sagde Katzi, „saa tillad mig blot, at jeg først maa tage Afsked med min Hest." Det gav Dragen ham Lov til. Jern-Katzi gik ind i Stalden, og sagde ganske kummerfuld til sin Hest: „Veed Du, hvad der er skeet?" — „Ja, jeg veed det," sagde Hesten; „men Dragen har handlet dumt i, at den ikke ogsaa forlangte mig til Bytte, thi saa havde det været ude med dig; nu kan jeg dog hielpe dig. Forlang af Dragen, at naar Du er dræbt, skal den binde dig paa min Ryg, saa skal jeg nok sørge videre for dig." Jern-Katzi gik atter ud i Gaarden og sagde: „Mægtige Drage med tolv Hoveder! Siden jeg nu skal døe, saa beder jeg kun, at Du vil binde mig til min Hest, saasnart jeg er dræbt, og lad den saa løbe." — „Det kan jeg gierne tiene dig i!" sagde Dragen; og derpaa skar den Jern-Katzi i mange smaa Stykker,

kanskee i hundrede, svobte dem ind i et Klæde, og bandt det fast til Hesten; og denne løb afsted, saa hurtig som en Stormvind.

Slangekongen hørte en Susen langt borte fra. Han sagde til sin Datter: „Der er sikkerlig mødt Jern=Latzi en Ulykke, thi jeg seer Hesten Tatos komme løbende i stor Forbittrelse.“ Og han lod antænde et høit Baal udenfor Porten. Hesten sprang rasende ind i Baalet og slugte Luen i sig; det kølede noget dens Heftighed, og den blev staaende i Gaarden. „Her bringer jeg min sønderskaarne Herre!“ det var Alt, hvad den sagde. Slangekongen lagde alle smaahuggede Dele omhyggeligt sammen, og sendte alle Slanger ud, for at hente Lægedomsurter. Da Slangerne kom tilbage, kogte han Urterne, og vaskede Latzi dermed; han kom strax til Live, og var syv Gange smukkere, end han før havde været. Men fordi Hesten løb saa stærkt, var den høire Skulder falden ud af Bylten, og Slangekongen dannede ham derfor en anden Skulder af Guld og Elfenbeen.

Jern=Latzi reiste nu atter ud, for at befrie sin Søster og sine Brødre. Da han var nær ved Dragens Slot, forvandlede han sig til en Hest, og løb ind i Slotsgaarden. Dragens Kone mærkede vel, at der var Trolddom med i Spillet, men at Hesten var Jern=Latzi, vidste hun dog ikke. Hun kaldte paa Dragen med de tolv Hoveder, og sagde: „Hvis jeg ikke strax faaer Leveren af denne Hest at spise, saa dør jeg.“ Dragen vinkede, og strax blev Hesten fangen, og skulde slaaes ihiel. Prindsessen med Stiernekiolen gik i det samme forbi. „Du stakkels Hest,“ sagde hun, „det gior mig ondt for dig, at Du skal døe.“ — „Ynkes Du virkelig over mig,“ hviskede Hesten, „saa tag den Jord, som de to første Bloddraaber falde paa, naar de slaae mig ihiel, og kast dem ind i Dragens Have.“ Prindsessen giorde det, han bad hende om, og næste Morgen stod der et deiligt Træ med Guldæbler i Haven. Dragens Kone raabte til sin Mand: „Lad strax det Træ fælde, og Vedet blive bragt ind i Kiøkkenet, at min Frokost kan blive kogt derved, ellers maa jeg døe.“ Dragen vinkede, og hans Tienere løb

affted, for at fælde Træet. Prindsessen med Stiernekiolen gik forbi, og sagde: „Hvor det giør mig ondt for dig, du smukke Træ, at Du skal hugges om.“ — „Har Du virkelig Medynk,“ hviskede Bladene, „saa tag de to første Spaaner, som falde af mig, naar de fælde mig, og kast dem i Dragens Fiskepark.“ Prindsessen giorde, hvad de bad om, og næste Morgen svømmede en deilig lille Guldfisk i Dammen. Dragens Kone saae den, og raabte til sin Mand: „Faaer jeg ikke strax den Guldfisk op i min Stue, saa dør jeg.“ Dragen vilde gierne føie hendes Ønsker, men der var Ingen i Stand til at fange Fisken. Da Dragen kunde godt svømme, vilde den endelig selv ud i Vandet efter Fisken. Den lagde da det rustne Sværd fra sig, for at det ikke skulde være i Veien, og trak den smudsige Skiorte af, fordi den ikke maatte blive vaad. Derpaa sprang Dragen ud i Dammen. Strax sprang Fisken op paa Land, rystede sig, og stod der som Jern-Latzi. Han trak hurtig Skiorten paa, og drog Sværdet ud. Ikke saasnart saae Dragens Kone dette, før hun satte sig paa et Kosteskaft, og fløi bort. Men det faldt Dragen ind, at Jern-Latzi var bleven heel igien, fordi han var bleven bundet til sin Hest, og den bad derfor: „Hvis Du slaaer mig ihiel, saa bind mig paa min Hest.“ Jern-Latzi huggede alle tolv Hoveder af den med eet Hug, og bandt dem og Kroppen paa Dragens Hest. Hesten løb langt bort i den vide Verden, men kom aldrig meer igien med Dragen.

Jern-Latzi tog nu begge sine Brødre ned af Skorstenen, hvor de allerede vare blevne ganske sorte og tørre, og bragte dem til Slangekongen, for at han skulde helbrede dem. Hans Søster, Prindsessen med Stiernekiolen, gik ogsaa med. Dengang de kom til Slangekongen, sad der ved hans Side en deilig Jomfru med en Stierne paa Panden. Slangekongen sagde: „Det er min Datter, som Du har reddet ud af Flammerne; jeg giver dig hende til Kone.“ Der blev da holdt et stort Bryllup; og da Brødrene igien vare blevne hvide og fede, gik de med Søsteren tilbage til deres Fader. Men Jern-Latzi og hans Kone levede i Fryd og Glæde — og hvis de ikke ere døde, saa leve de endnu.

69.

Fiskesælgeren og hans Fiol.

En engelsk Fortælling.

I en affides Egn af London boede i et fattigt Huus en Mand ved Navn Job. Hans Levebrød var at sælge Fisk; men han var af det Slags Folk, som i London kaldes „smaa Fiskehandlere," der ganske tidligt om Morgenen kiøbe deres Varer paa et af de store Fisketorve, og om Dagen raabe med dem paa Gaderne. Job havde en lille, meget stygg Hund, der hed Tickle (Knurrebasse), som aldrig veg noget Skridt fra sin Herre, og svarede ganske til sit Navn; hvorimod Job, der ikke vidste hvad Mildhed og Taalmodighed var, slet ikke lignede sin Navne i Bibelen. Det gamle Ordsprog: Som Herren er, saa følge ham Svende, kunde her med største Ret hedde: som Herren er, saaledes hans Hund. Job var halt paa den ene Fod; Tickle, som hvert Øieblik var i Slagsmaal med andre Hunde, hinkede paa to Been; Tickle knurrede og var arrig mod alle Hunde og Mennesker; Job var barsk og knurvorn imod Enhver. Tickle var i Strid med enhver Kat, han saae; Job med enhver Kokkepige, der handlede med ham. Saasnart Job viste sig i en af Smaagaderne, hvor han raabte med sine Fisk, var det ligesom et Signal for alle Katte, til at tage Flugten, og for alle Kokkepiger til at belave sig paa et godt Mundhuggeri. Thi, skiøndt Job evigt kiævledes med Pigerne, kunde de dog ikke blive fra ham. Dertil var Grunden, at han altid havde ypperlig, levende Fisk, Kurven, hvori han bar den, var sneehvid, Fiskene tildækkede med friskt Græs, og derover et reent, hvidt Klæde.

I sin politiske Tro var Job ikke meer end liberal. En Tid var han nær ved at gaae over til de Radicale; men dermed var det forbi, siden han en Aften havde været i et Ølhuus, hvor han engang imellem søgte, og hvor de politiske Kandestøbere i

Distrietet holdt deres Generalforsamlinger. Her hørte han den Aften en lang Tale om, at nu skulde Menneskeslægten først for Alvor blive fri, naar den rigtige Liighed i Rettigheder blev indført; det var noget som kaldtes Socialisme, og som skulde bestaae i et almindeligt Fællesskab. Job kunde ikke ret begribe det; men blev ved at høre efter. Saameget forstod han nok, at der skulde nu ikke mere være fattige Folk til; derfor skulde de Rige punge ud, saalænge de havde noget. „Ja," sagde han ved sig selv, „det var godt nok, om alle de Stoddere, her ere i Landet, kunde blive hiulpne; men naar nu de Rige ikke har mere, saa ere de jo fattige, og saa ere vi jo dog lige nær!" — Det lod han imidlertid gaae hen, da han selv ikke hørte til de Rige. Men nu kom den ærede Taler dybere ind i Fællesskabet, der ogsaa skulde strække sig til Ægteskabet. „Hvorfor skulde den eller den have udelukkende Ret til sin Kone, eller Konen til sin Mand? Menneskeslægtens Liighed i Rettigheder fordrer, at Manden ikke kan tiltage sig et saadant Privilegium; Konen maa have Ret til, naar hun vil, at tage sig en anden Mand; og ligesaa omvendt." Nu begyndte Job at knurre; ja endogsaa at give et og andet ondt Ord fra sig, og det temmelig høit, som han var vant til; men de Omstaaende bragte ham til Taushed. Han sagde intet mere; men tænkte ved sig selv: „Det kan aldrig være rigtigt; om nu Marie der hiemme — ja vist, hun siger jo dog engang imellem, at jeg er alt for haard og streng ved hende — fik i Sinde at tage sig en Anden: hvad skulde der saa blive af vore tre Børn, og af Tickle og mig?" — Uden at besvare dette Spørgsmaal, vendte han sig, og gik lige ud af Døren; kom hiem, uden at tale et Ord om hvad han havde hørt; men gik i et heelt Aar ikke i Ølhuset. Et Par gode Bekiendte, som mødte ham paa Gaden, og spurgte, hvorfor de ikke mere saae ham, svarede han kort og vredt: „at nu drev man Menneskehedens Rettigheder for vidt i Ølhusene; han agtede derfor at gaae ind i en Maadeholdsforening." Det giorde han dog ikke; og blev ogsaa for Resten i det Hele uforandret. Spurgte der Nogen ham, i den kiærlige Hensigt, at ærgre eller drille ham:

„Hvad er Du nu, Job?" svarede han, med en Tone og Mine, der strax bragte Spørgeren til at forstumme: „Det, jeg altid har været, Du Abekat!"

Man kan nok tænke sig, at Job, som han var, ikke havde mange Venner. Endogsaa hans milde og fromme Kone, der taalmodig bar hans Luner, og trolig deelte hans Sorger, var bange for ham; og hans Børn gik helst af Veien for ham, naar de kunde. Sex havde han havt; men tre af dem døde i een Uge af Skarlagensfeber. Det var en kold December-Morgen, og der var faldet Snee, da de tre smaa sorte Liigkister paa een Baare bragtes til Kirkegaarden. Job og den grædende Moder fulgte, og bag efter dem Hunden. Det lille Liigtog saae ret sørgeligt ud, og dobbelt sort paa den hvide Snee. Men i Jobs Øine saae man ikke en Taare; ikke en Forandring i hans Miner; knap takkede han det Par Naboer, der havde sluttet sig til Toget; hvad der rørte sig i hans Bryst, det trængte han med Jernkraft tilbage. I hele Sognet gjaldt ogsaa Job for det haardeste, strengeste og mest ubøielige Menneske; men tillige for den redeligste, den mest sandrue og retskafne Mand i sin Stand. Hans Ord vare som rede Penge; om hans Ærlighed var der aldrig den mindste Tvivl; i øvrigt var han en Mand, som ikke brød sig om nogen Ting i Verden, der ikke vedkom ham. Sin Sælskindshue tog han aldrig af for Nogen; aldrig saae man ham lee, og hørte ham aldrig klage. Om han var aldeles uden Forfængelighed? — jeg tør ikke afgjøre det. Men vist er det, at han havde en egen Maade at raabe med Hummer paa; og at der var en Kokkepige, der engang sagde til ham: „Hør, Job! min Frue siger, at det klinger ordentlig smukt, saadan som I raaber med Hummer." — „Saa, siger hun det?" svarede Job, dog ikke ganske saa barsk, som han pleiede: „Ja, jeg raaber, som jeg raaber. Jeg kan ikke gjøre min Stemme anderledes, end Vor Herre har givet mig den." Men efter den Tid skulde Job aldrig glemme, naar han havde Hummer, at komme i den Gade, og raabe uden for Huset, hvor Fruen boede. — Om Job ogsaa virkelig var saa steenhaard, som han udvortes lod til at være?

Om hans Hierte var saa fortørret og koldt, som hans Ansigt og Mine? Om han var ligesaa følesløs, som han var but og grov? — De Fleste meente det. Vor Herre veed det.

Job var fattig og ærlig. Hans Ærlighed kunde ikke voxe; men hans Fattigdom tog heller ikke af. Tværtimod, da han engang var saa uheldig at falde og brække sit gode Been, og maatte ligge længe til Sengs, sank han fra Fattigdom i Armod. Hans fromme, blege Kone vilde nu i hans Sted gaae omkring med Fisk; men det havde ingen ret Art. Job var man vant til at høre; Konens svage Stemme kunde ikke trænge igiennem i Londons Gader. En velhavende og godgiørende Dame i Nabolavet hørte fortælle om Jobs Uheld, og gik selv hen for at bringe ham en Understøttelse. Uheldigviis traf hun kun Job paa Sygeleiet; Konen var gaaet ud. „Hvorledes gaaer det Jer, Job?“ spurgte Damen ret deeltagende. „Slet!“ raabte Job, med sin sædvanlige barske Stemme. „Kan jeg ikke hielpe Jer med noget?“ blev hun ved. „Nei, hun kan ikke!“ var Svaret: og det saarede Damen saameget, at hun uden at sige noget videre, vendte sig og gik sin Vei. Deri giorde hun ilde. At hielpe uden at spørge, havde været det rette.

Job kom sig; men hans Næring vilde ikke blive hvad den havde været. Han kunde ikke kiøbe saa dyre Fisk som før. I Stedet for Makrel og Hummer, raabte han nu mest med Aal og Sild; og hans Hund, der langt meer end før holdt Die med Slagterboderne, stial virkelig engang et Kiødbeen, og blev dygtig giennempryglet af Job, da han saae det. — „Job!“ spurgte en Dag en Kokkepige paa Gaden, „er den Sild, I der har, rigtig frisk?“ — „Nei den er ikke!“ raabte Job, og skyndte sig hvad han kunde fra Pigen; og efter ham lob en Skygge af hvad Tickle engang havde været. To eller tregange blev det uheldige Spørgsmaal gientaget; Job var bleven narret; men at narre Andre ved en Løgn — var for ham en Umuelighed. „Nei!“ skreg han endnu mere vredt den tredie Gang, og kastede Sildene, der ikke vare ganske friske, i den første Rendesteen, han traf. Det var ikke stort, hvad der gik tabt; men det var Jobs hele Capital.

Nu kom han første Gang hiem, uden en Skilling i Lommen; og hiemme — hvor der nu saae usselt ud imod før! — Stueuhr, Dragkiste, fire af de sex Stole, det allermeste af Klokkentøi og Sengeklæder var borte. Job kom, gik ind i Sovekammeret, saae paa den fattige, næsten tomme Seng, og paa Kurven hvori Børnene laae, lukkede Døren af, tog en gammel, støvet Kasse ned fra Sengehimmelen, og en endnu ældre, sortebruun Fiol ud af Kassen. Det saae Ingen, det kunde Ingen vide eller ahne, hvad der rørte sig af skærende Smerte i Jobs saarede Bryst, da han giorde et Par Strøg med Buen over Strængene. „Stille!“ sagde Marie sagte til Børnene, og brast i Taarer. „Mon jeg nu skal dandse?“ hviskede den ældste Datter, med blege, skiælvende Læber: „Fader har jo ikke spillet, siden mine smaa Brødre døde.“ — Lidt efter kom Job ud, med Violinkassen under Armen. „Job!“ sagde Konen mildt, „Du vil dog ikke sælge din Fiol? — Hvor tidt har Du ikke sagt, at kun Døden skulde skille dig fra den. Du har jo arvet den efter din Fader; og det er syv og tyve Aar siden. Sælg ikke Fiolen, Job! Hver Gang Du før spillede paa den, blev Du mild og venlig imod os. Den var ligesom vor Ven, en Ven, der kunde smelte dit Hierte. Jeg har saa tidt tænkt ved mig selv: den Tid kommer nok igien, at han spiller!“ — Job hørte paa Marie; han svarede hende ikke haardt; men uden at sige et Ord gik han ud af Døren. Uden at standse et Øieblik da han var kommen udenfor, blev han ved at gaae fremad, og hans faste, korte Skridt, hans nedbøiede Hoved, hans spændte Muskler, viste tydeligt nok, at han havde fattet en vigtig Beslutning, og var urokkelig i sit Forsæt at udføre den. Han tog Veien lige til det Ølhuus, som han engang saa misfornøiet havde forladt. „Naar Folkene der — tænkte han ved sig selv — ere af den Mening, at Alting skal være fælles for Alle, saa vil vist ogsaa enhver af dem give en Skilling, naar jeg sætter min stakkels Fiol paa Spil.“

Job traadte ind i Skienkestuen. Det varede længe før han kunde komme til Orde for Taler, Støi og skraalende Sang; og imidlertid kæmpede Stolthed, og Medynk med hans hungrende

Hustru og Børn, den sidste bittre Kamp i hans Sicel. Endelig blev der et Øieblik's Stilhed, som Job benyttede til at springe fra Bænken op paa Bordet, hvor han med næsten qvalt Stemme forkyndte: at det var hans Hensigt, at sætte en Violin, der var hans Diesteen, paa Spil, mod et Indskud af en engelsk Skilling for hvert Lod. — Strax vilde de Alle see den; og neppe var Instrumentet ude af Kassen, før en Kulfører raabte: „Hvad for noget? Den gamle sorte Tingest! En Skillings Indskud? — Jeg vil betænke mig paa at give en Skilling for den, med Kasse og Alt!" — „Du skulde heller spille et Stykke for os, Job!" sagde en anden: „det maatte være en Englemusik at høre!" — Job saae paa ham, som han kunde havt Lyst til at jage ham en Kniv i Livet. „Nei!" tog Kieldersvenden Ordet, „der var John Commins, han solgte forrige Uge een for fire Skilling og et Kruus Øl; men det var ogsaa en ganske anderledes galant og ny Fiol." — „Veed Du hvad, Job!" sagde nu en Slagter, „sæt Du Indskuddet til et fire Pence Stykke; jeg vil være den første, og tage tre Lodder, saa faaer Du dog en Skilling af mig. Det tænker jeg er liberalt!" — „Det er endnu meget for meget!" skreg en ivrig Skrædder; „den hele Historie er ikke det værd." — „Er den ikke?" sagde Job, med en Stemme, der skiælvede af Ærgrelse og Harme: „Hvad kiender I vel til den hele Historie? Troer I vel jeg vilde spille den Fiol bort, dersom ikke — men Gud kiender bedst" — Han taug, i det Øieblik han vilde røbe sin dybe Nød. „Hvad kiender da Gud?" spurgte Slagteren med et Slags Godmodighed. „Alting!" sagde Job; tog Kassen med Rolighed under Armen, og gik hen imod Døren. „Hei! Mester Job!" raabte Værten, „I forstaaer dog vel Spøg?" — „Nei!" skreg Job i Døren, „I vil Alle være bedre og klogere, end enhver anden ærlig Mand — men Gud kiender Jer og mig." — Dermed foer han ud af Døren saa hurtig, som hans Been vilde bære ham, og tog Veien til City. Nu, da han var allene i den mørke Nat, trillede der een tung og bitter Taare efter den anden ned over hans furede Kinder. Han kom til Broen, der gaaer over Canalen; Nymaanen kastede en Sølvstribe hen over det dunkle

Vand — den stille, tause Hvileseng for mangen livstræt, sorgbetynget Sicel.

Job blev staaende, satte sin Kasse paa Muren, og saae ud over den, ned i den smalle, dybe Canal. „Var jeg ikke mere til — hviskede han halvt sagte — saa vilde alle Naboerne sørge for Marie og Børnene. Det er kun mig, som de ikke kan lide. Jeg veed nok, Ingen har nogentid holdt af mig uden Marie. — Men, fy! det var dog hæsligt, at ende sit Liv i saadan en Grav; intet andet end Dynd og Mudder; ikke en ærlig Fisk i den hele Canal!“ — Han stod nogle Minuter stille, tog Kassen under Armen; og det lod som han vilde betænke sig. Han gik Veien henad Themsen til, imod Battersea-Broen. Maaskee var det hans Hensigt, her at ende sit Liv i Floden; men da han kom til Broen, krævede Bommanden en halv Penny i Bropenge. Job havde ingen halv Penny.

„Maaskee I kommer samme Vei tilbage?“ sagde Bommanden. „Det haaber jeg ikke!“ sagde Job. „Nu! jeg meente kun, om I ellers kom igien tilbage med Penge, saa kunde I lade Kassen staae her til Pant.“ Et Øieblik betænkte Job sig. „Godt!“ sagde han derpaa, „I kan beholde Kassen;“ og gik. „Heida!“ raabte Bommanden, „men hvad er der i den; det maa jeg dog vide.“ Job vendte strax om, og aabnede Kassen taus. „Ah! en gammel Fiol!“ sagde Bommanden, i det han holdt Lygten nær til. „Ja den er ikke mange Pence værd!“ — „Hvem kan vide det!“ sagde i samme Øieblik en Stemme; og Bommanden tog til Hatten, da han kiendte Manden, der boede nær ved Broen, paa Surrey-Siden, og gialdt for hovedrig. „Lad mig dog see et Øieblik paa Violinen?“ sagde han, „jeg er Elsker af gamle Instrumenter.“ Job rakte ham den taus; men med et Blik, som om han ventede sig Liv eller Død af det næste Øieblik. Den aldrende Herre traadte ganske nær til Bommandens Lygte, betragtede Violinen i alle Ender og Kanter, bankede paa den med en krummet Finger, saae smilende paa Job, og tog endelig Buen, som denne længe havde holdt hen til ham. „Ja,“ sagde Job ganske høfligt, ja næsten ærbødigt, „Buen er ny — det vil sige, den er ikke saa

gammel, som Violinen. Jeg har selv kiøbt den" — „Godt, godt!" raabte den aldrende Herre, „men Violinen, hvor har I den fra?" — „Jo, det skal jeg sige Herren," svarede Job, og blev ganske snaksom, „den fik min salig Fader efter en gammel italiensk Spillemand, som han havde tient. Manden døde pludseligt; min Fader havde Penge tilgode for sin Løn, og da Værtinden solgte Italienerens Sager for Huusleien, bad min Fader, der ogsaa kunde spille, om den gamle Fiol. Han spillede tidt for mig og min Søster, da jeg var Barn — og vi dandsede. Herregud! jeg har ogsaa dandset! — og min Fader lærte mig at spille" — „Ja, ja!" sagde Herren, ganske utaalmodigt, „jeg troer det gierne altsammen. Men, hvad vil I nu med Violinen? Vil I sælge den?" — „Ja, det vilde jeg gierne!" sagde Job hurtigt, og ikke forsigtigt af en Sælger. — „Godt! men Prisen? — Ja, jeg skulde maaskee ikke spørge Jer derom. Maaskee veed I den ikke selv. Men, hvad vil I have?" sagde Manden. — „Ja, Herre! Gud veed, jeg solgte ikke Fiolen, dersom det ikke var for den haarde Nød. Den har været min Glæde og min Trøst i gode og onde Dage. Men nu — jeg veed, at Fiolen skal være god. Mener I vel, at en 30 Skilling" — „Er I gal? 30 Skilling for den gamle Tingest!" raabte Bommanden med en høi Latter. — Uden at sige et Ord, tog den aldrende Herre et Kort af sin Tegnebog og en Pung af sin Lomme, og rystede Pungen ud i Jobs Haand. Job tabte reent Mælet, da han saae fire, fem, sex nye Guineer falde i Haanden. „Hør, min Ven!" sagde nu Herren, „I seer ud til at være en ærlig Mand; og det er jeg ogsaa. To ærlige Folk kunne nok troe hinanden. Der seer I, hvor jeg boer. Naar I kommer til mig Klokken 9 i Morgen, skal jeg sige Jer, hvad Violinen er værd, og betale Jer Værdien, naar I vil sælge mig den." Dermed tog han Violinen hurtigt under sin Kappe, vendte om, og gik tilbage over Broen. — Job stod nogen Tid, som han var rørt af Slag. Omsider løb han efter Manden Alt hvad han kunde. „Buen!" skreg han, „I glemmer jo Buen!" — „Nei, min Ven! den bruger jeg ikke,"

sagde Herren; „men glem ikke, Klokken ni i Morgen, ikke sildigere!“

Hvor mange Penge Job fik den følgende Dag, kan jeg ikke bestemt sige. Saameget er ganske vist, at den rige Herre, der var en lidenskabelig Violinspiller, fuld af Glæde fortalte et Par gode Venner endnu samme Dag, at han havde været saa lykkelig at træffe en ægte, gammel Cremoneser; og at Job ikke mere raaber paa Gaden, men har et stort Fiske-Udsalg ved Victoria-road. En gammel Bekiendt, som der har besøgt ham, forsikrer, at man knap kan kiende ham igien, saa mild og omgængelig er han bleven; og Tickle er bleven saa feed og magelig, at naar han humper efter Herren i Byen, rører han sig ikke, om han ogsaa mødte en Kat lige paa Fortoget.

70.

Døden og hans Gudsøn.

Der var engang en fattig Bondemand, han havde tolv Børn, og maatte arbeide Dag og Nat, for at skaffe Brødet til dem. Da nu det trettende kom til Verden, vidste han ingen Hielp eller Redning; han løb ud paa Veien, og den første, der kom ham imøde, vilde han bede til Fadder. Den Første, der mødte ham, var ingen Anden end Vor Herre selv, som vidste, hvad han havde paa Hiertet, og sagde til ham: „Stakkels Mand! det gior mig ondt for dig. Jeg vil holde dit Barn over Daaben, og jeg vil sørge for det, at det kan blive lykkeligt paa Jorden.“ Manden sagde: „Med Forlov, hvem er Du?“ — „Jeg er den gode Gud.“ — „Nei, saa vil jeg ikke bede dig

til Fadder," sagde Manden; „Du giver jo saa tidt de Rige, og lader de Fattige sulte." Manden svarede saaledes, fordi han ikke vidste, hvor viseligt Gud fordeler Armod og Rigdom; og han vendte sig bort fra Vor Herre, og gik videre. Da kom Fanden ham imøde og sagde: „Hvad søger Du om? Jeg vil staae Fadder til dit Barn, og give det Guld og grønne Skove og Alverdens Lyst og Herlighed." Manden spurgte: „Hvem er Du, Facrlille?" — „Jeg er Fanden." — „Nei! Dig vil jeg ikke bede til Fadder; Du bedrager og forfører Menneskene," svarede Manden, og gik videre. Da kom Døden gaaende imod ham, og sagde: „Tag Du mig til Fadder!" — „Hvem er Du," spurgte Manden igien. „Jeg er Døden, som gior Alle lige." Da sagde Manden: „Ja, Du er just den rette; Du henter den Rige og den Fattige, og giør ingen Forskiel paa Nogen. Dig vil jeg bede til Fadder." Døden svarede: „Godt! Jeg vil giøre din Søn rig og berømt i Verden; thi den, der har mig til Ven, ham vil ingenting slaae feil for." — „Ja, næste Søndag skal jeg have min Søn i Kirke," sagde Manden, „glem ikke at møde til rette Tid." Døden kom, som han havde lovet, og holdt Barnet over Daaben.

Da Drengen var bleven voxen, kom hans Gudfader engang til ham, tog ham med sig ud i Skoven, og da de vare ganske alene, sagde han: „Nu skal Du have min Faddergave. Jeg vil giøre dig til en vidt berømt Læge. Naar Du bliver kaldt til en Syg, saa vil jeg hver Gang vise mig for dig; staaer jeg ved den Syges Fødder, saa kan Du dristigt sige: Han skal nok komme sig; og giv ham saa noget af en vis Urt, som jeg vil vise dig, saa faaer han sin Helbred igien; men staaer jeg ved den Syges Hoved, saa er han min, og da maa Du sige: „Her er al Hielp forgieves; den Syge kan ikke leve!" Derpaa viste Døden ham den Urt, han skulde bruge, og sagde: „Vogt dig vel for, at Du ikke bruger den imod min Villie."

Det varede ikke længe, saa var Lægen berømt over den hele Verden. „Naar han kun seer paa den Syge, saa veed

han ſtrax, om han kan blive friſk igien, eller om han ſkal døe:" ſaaledes ſagde man om ham; og der kom Folk fra alle Verdens Kanter og hentede ham, og gav ham ſaa mange Penge, ſom han forlangte, ſaa at han ſnart havde ſamlet ſig en ſtor Rigdom. Nu hændte det ſig, at ogſaa Kongen blev ſyg. Der blev ſtrax ſendt Bud efter den berømte Læge, for at han ſkulde ſige, om Kongen ikke nok kunde leve. Da Lægen traadte hen til Sengen, ſaae han, at Døden ſtod ved Hovedgierdet; nu vidſte han, at det var forbi med Kongen; for ham vorede der ingen Urt mere. Men Lægen tænkte: „Det var ilde, om jeg ſkulde miſte alle de Penge, jeg her kan faae; maaſkee jeg dog kan narre Døden; og ſiden han er min Gudfader, vil han vel ikke tage det ſaa ilde op." Saa tog han fat paa Kongen, og vendte ham om i Sengen, ſaa at Døden kom til at ſtaae ved Fødderne; derpaa gav han ham noget ind af ſin Lægedomsurt, og Kongen kom ſig, og blev ſund og friſk. Men nu kom Døden til Lægen, og ſaae ganſke vred og biſter ud, og ſagde: „For denne ene Gang kan det gaae hen, ſiden jeg er din Gudfader; men underſtaaer Du dig endnu engang at narre mig, ſaa gaaer det ud over din egen Hals." Ikke længe efter bliver Kongens Datter ſyg; og der var Ingen, ſom kunde hielpe hende. Den gamle Konge græd Dag og Nat, indtil han næſten var blind; endelig lod han giøre bekiendt: at den, der kunde redde hans Datter fra Døden, ſkulde til Belønning blive hendes Mand og arve Kronen. Nu kom Lægen ogſaa, men Døden ſtod ved Hovedet. Lægen ſaae paa Kongedatteren, og han kunde ſee, hvor deilig hun var, ſkiøndt hun laae for Døden. Da tænkte han kun paa Kongens Løfte, og glemte alle Trudſeler. Endſkiøndt Døden ſaae ganſke frygteligt paa ham, vendte han dog den Syge om, og gav hende af ſin Urt, hvorpaa hun ſtrax fik nyt Liv, og begyndte at komme ſig.

Men da Døden ſaae, at han anden Gang var bleven bedraget for ſin Eiendom, kom han igien til Lægen, og ſagde: „Følg nu med mig!" Han greb haardt fat paa ham med ſin

iiskolde Haand, og førte ham ned i en underjordisk Hule, hvor der brændte mange, mange tusinde Lys i utallige Rækker. Nogle vare store, andre halve, andre smaa; hvert Øieblik brændte nogle ud og slukkedes, andre blussede op igien, saa at det lod som om Flammerne hoppede frem og tilbage. „Seer Du," sagde Døden, „det er Menneskenes Livslys. De store tilhøre Børn, de halve Ægtefolk i deres bedste Aar, de smaa høre gamle Folk til. Dog have ogsaa Børn og unge Mennesker ofte kun et lille Lys. Er det udbrændt, saa er deres Liv til Ende, og de ere min Eiendom." Lægen sagde til sin Gudfader: „Viis mig da ogsaa mit Lys!" Da viste Døden paa en ganske lille Stump, som lige truede med at gaae ud, og han sagde: „Der, seer Du!" Da fik Lægen en Skræk, og sagde: „Ak, min kiære, gode Gudfader! tænd mig dog et nyt Lys! Nu skulde jeg først til at nyde Livet, og faae den deilige Kongedatter, og blive Konge, naar Faderen dør." — „Jeg kan ikke," svarede Døden, „der maa først eet Lys slukkes, før et nyt kan tændes." — „Sæt da strax det gamle paa et nyt, som kan blive ved at brænde, naar det første er forbi," sagde Lægen. Da lod Døden, som om han vilde opfylde Gudsønnens Ønske, og hentede et nyt, stort Lys; men i det han vilde stikke det ned i Stagen, tog han med Villie galt fat paa det, for at hævne sig, saa at Lyset faldt ned, og Stumpen slukkedes. Da sank Lægen med det samme om, og faldt nu selv i Dødens Haand.

71.

Dværgen Næse.

I en stor Stad i Tydskland levede der engang en fattig Skomager med sin Kone. Han sad hver Dag paa Hiørnet af Gaden og flikkede gamle Skoe og Tøfler; han syede vel ogsaa nyt Arbeide, naar Nogen vilde betroe ham det; men saa maatte han først hvergang gaae ud og kiøbe Læder dertil. Hans Kone solgte Frugter og Grønt, som hun dyrkede i sin lille Have, og mange Folk kiøbte hos hende, fordi hun altid var saa ordentligt klædt, og lagde sine friske Grønsager smukt og reenligt frem paa sit Bord og i sine Kurve.

Disse to Folk havde et eneste Barn paa tolv Aar, en smuk og velskabt Dreng, og stor for sin Alder. Han sad gierne hos Moderen paa Torvet, og naar Nogen havde giort Indkiøb hos hende, maatte han tidt bringe det hiem for dem. Da fik han næsten altid et Par Skilling, en Kage eller sligt for sin Umage; og naar de fornemme Herskaber saae ham komme hiem med deres Kokke, syntes de godt baade om ham og hans Frugt, talte venligt med ham, og gav ham tidt en eller anden lille Foræring.

Engang sad Skomagerkonen, som hun pleiede, paa Torvet med sine Kurve fulde af Kaal og alleslags Urter, og paa Bordet havde hun smaa Kurve med tidlige Pærer, Æbler og Abrikoser. Hendes lille Jacob stod ved Siden af hende og raabte: „Kiørvel og Spinat, Syrer og Salat, og Kaal af alle Sags! Deilige store Hoveder! Gule Sommerpærer, og store søde Abrikoser! Alting for godt Kiøb!“ Da kom der en gammel Kone gaaende over Torvet; hun saae noget pialtet ud i Klæder, havde et lille, magert Ansigt og røde Øine, var ganske rynket af Alderdom, og havde en kroget, spids Næse, saa stor, at den næsten bøiede sig ned imod Hagen. Hun støttede sig ved en lang Stok, men dog rokkede og haltede og vaklede hun, som om hun havde

Hiul under Fødderne, og hvert Øieblik skulde falde om paa Steenbroen lige paa sin spidse Næse. Skomagerkonen havde siddet i sexten Aar paa Torvet, og endnu aldrig før seet dette gamle Fruentimmer, og blev ikke lidt forskrækket, da det stygge Væsen vraltede lige hen imod hende.

„Lad mig see Eders Urter!“ sagde hun med en hæs og skrattende Røst, bukkede sig ned imod Kurvene, og ragede om i dem med et Par hæslige mørkebrune Hænder. Hun greb om det ene Knippe Grønt efter det andet, holdt dem med sine lange Edderkopfingre tæt op til sin Næse, og lugtede til dem. Skomagerkonens Hierte var nærved at springe, ved at see den gamle Qvinde handle saa ilde med hendes gode Urter; men hun turde dog ikke sige noget, fordi hun ordentlig havde et Slags Gru for den Gamle; desuden har jo Kiøberen Ret til at prøve Varerne. Da hun havde mønstret alle Kurvene, mumlede hun: „Usselt Grønt! daarlige Sager! Slet intet, som jeg kan bruge; det var anderledes godt for halvhundrede Aar siden!“

Det ærgrede den lille Jacob, at høre den Tale: „Hør, gamle Kone!“ raabte han kiækt, „I maa skamme Jer, som I bærer Jer ad! Først rager I omkring i de smukke Urter med Jeres hæslige brune Fingre; saa trykker I dem sammen, og holder dem op til Jeres lange Næse, saa Enhver, der seer det, maa tabe Lysten til at kiøbe dem; og saa skielder I vore Sager ud, der ere saa gode, at Hertugens Kok altid kiøber hos os!“ — Den gamle Kone skelede til den raske Dreng, og mumlede med en ondskabsfuld Latter: „Saa Du synes ikke om min Næse, lille Søn? Du kunde jo selv faae dig en, der var ligesaa lang.“ Derpaa rodede hun igien om i Kurvene, trykkede paa de hvide Kaalhoveder, lugtede til dem, og kaldte dem noget jammerligt Tøi. „I skulde ikke strække Jer lange tynde Hals saa dybt ned i vore Kurve,“ sagde Drengen atter, „I kunde let tabe Jert Hoved ned imellem Kaalen, og saa vilde alle Folk blive bange for at kiøbe den.“ — „Er min Hals dig for tynd og lang?“ sagde den Gamle: „Ja, ja! dit Hoved kan jo gierne komme til at sidde lige nede imellem dine Skuldre.“ — „Aa, snak dog ikke saadan hen i Veiret med Drengen!“ sagde

Moderen ganske utaalmodig: „Vil I kiøbe noget, saa skynd Jer; I skræmmer jo ellers mine andre Kunder bort.“ — „Som Du vil!“ skreg den Gamle ganske bistert. „Lad mig da faae disse sex Kaalhoveder; og Drengen kan vel bære dem hiem for mig? Jeg skal nok skiønne paa hans Umage.“

Drengen vilde længe ikke gaae med; han havde baade Frygt og Modbydelighed for den stygge Kone; men Moderen befalede ham, at han skulde giøre det, da den svage Gamle havde nok med at bære sig selv; han maatte da adlyde sin Moder, bandt Kaalhovederne sammen i et Klæde, og fulgte efter Konen hen over Torvet. Det var en langsom Gang; der gik over en halv Time, inden de kom til den yderste Ende af Byen i en affides Gade, udenfor et lille forfaldent Huus. Der tog Konen en gammel rusten Krog op af Lommen, stak den behændig ind i et lille Hul paa Døren, og strax sprang den op med en stærk Knagen. Men hvor overrasket blev den lille Jacob, da han var kommen indenfor! Der var prægtige Stuer med Marmorvægge; Borde og Stole af Ibenholt, indlagte med Guld og ædle Stene; men Gulvene vare af Glas, og saa glatte, at Drengen et Par Gange gled og faldt paa dem. Den Gamle tog en lille Sølvpibe op af sin Lomme og peb i den, saa det skingrede over hele Huset. Da kom der strax nogle Marekatte løbende ned ad Trappen; de gik paa Bagbenene, havde Klæder paa, ligesom Mennesker, og smaa nymodens Hatte paa Hovedet; men i Stedet for Skoe havde de Valnøddeskaller paa Fødderne. „Bring mig strax mine Tøfler, I Slyngler!“ raabte Konen, og slog efter dem med Stokken, saa de sprang høit i Veiret derved. Et Øieblik efter kom de springende med hendes Tøfler, som vare af Cocusskaller, forede med Skind, den Gamle stak Fødderne i dem, kastede Stokken fra sig, og gled nu saa rask, som en Dreng paa Isen, hen over det blanke Glasgulv. Hun trak Jacob med sig ved Haanden, lige ud i Kiøkkenet, der var udsmykket som den prægtigste Sal og behængt med mange kostbare Redskaber. „Sæt dig ned og hviil dig!“ sagde Konen, og skød en Fløiels Stol hen til ham: „det har nok været tungt for dig, at bære paa alle de Menneskehoveder.“

„Hvad siger I?“ raabte Drengen, det var jo Kaalhoveder, som I kiøbte af min Moder.“ — „Det maa jeg vide bedre:“ sagde Konen, løste Klædet op, og trak et Menneskehoved frem, som hun holdt ved Haartoppen. Jacob var nær faldet om af Skræk; hvordan det hang sammen, gik over hans Forstand; men han vovede ikke at sige et Ord mere til den Gamle. „Jeg har lovet dig noget for din Umage;“ sagde hun videre. „Du kan være sulten, og jeg vil give dig en Skaal Suppe, som Du skal tænke paa alle dine Levedage.“ Da peb hun igien; og der kom atter en heel Deel smaa Marekatte med Kiøkkenforklæder paa, og med Sleve, Kiøkkengafler og Hakkeknive i Hænderne; efter dem kom der en Flok smaa Egerner, med vide, tyrkiske Beenklæder paa, og grønne Huer paa Hovedet, hoppende ind i Salen. De lod til at være Kokkedrenge, klavrede behændigt op ad Væggene, hentede Pander og Fade, Æg og Smør, Meel og Kryderier, og gik til Haande med Alt ved Kiøkkenbordet og Ildstedet. Den gamle Kone foer frem og tilbage paa sine Cocusskaller, og det lod til at baade hun og hendes Kokke havde travlt med at lave en rigtig god Ret. Ilden blussede, Gryden dampede og udbredte en behagelig Lugt i hele Kiøkkenet; de smaa Kokke løb frem og tilbage, saae flittigt til Gryden, og rørte i den med deres Sleve. Endelig begyndte den at skumme og koge over; da snappede Konen den af Ilden, heldte Suppen op i en Sølvskaal, og satte den hen for den lille Jacob.

„Spiis nu, lille Søn!“ sagde hun, „saa skal Du faae alt det Du synes saa godt om hos mig. Du skal ogsaa blive en dygtig Kok; men een kostbar Urt er der; den har aldrig voxet i din Moders Have, og den skal Du heller aldrig finde.“ Drengen forstod ikke, hvad det var hun sagde til ham; men Suppen, der stod for ham, duftede saa herligt; han var bleven sulten, og gav sig til at spise alt hvad han kunde. Saadan en Suppe havde han heller aldrig faaet før. Den var kogt paa de herligste Urter og de fineste Kryderier; og den var baade stærk og sød tillige. Han levnede ikke en Skeefuld, og medens han spiste, tændte de smaa Tienere en kostbar Røgelse, der

svævede rundt omkring i tykke, blaalige Skyer. Drengen blev deraf saa ør og søvnig, at han neppe havde spiist, for han sank tilbage paa Sædet, og faldt i en lang og fast Slummer.

Da han havde sovet noget, begyndte han at drømme. Det syntes ham, at den Gamle trak hans Klæder af, og trak et Egernskind paa ham. Nu sprang han omkring mellem de andre smaa Egerner og Marekatte, som vare meget velopdragne Folk; og han maatte giøre Tieneste med dem hos den gamle Kone. Først maatte han en Tidlang være Skopudser, og hver Morgen indgnide Konens Cocusskaller med Olie, for at de kunde blive ret blanke. Siden drømte han, at han skulde fange Støvgran i Solen, og sigte dem igiennem den allerfineste Haarsigte; thi det holdt Konen for det fineste af Alting, og deraf lod hun sit Brød bage, fordi hun havde mistet alle sine Tænder. Derpaa drømte han, at der var gaaet et Aar, og at han nu skulde hente Drikkevand til den Gamle. Men det var ikke i en Brønd eller Vandpost; det var intet ringere, end at han med de andre Egerner hver Morgen maatte gaae ud og samle Duggen af Roserne i Nøddeskaller. Det var et ret møisommeligt Arbeide, da den Gamle altid var meget tørstig. Et andet Aar blev han brugt til at feie Gulvene, som alle vare af Glas, hvor den mindste Plet og hvert Støvgran kunde sees. Endelig drømte han, at han kom til at tiene i Kiøkkenet; og der tiente han sig efterhaanden op, saa at han fra Kokkedreng drev det til at blive den første Posteibager, og selv maatte forundre sig over alle de deilige og fine Retter, som han kunde lave, og som tidt vare sammensatte af hundrede Slags Urter og Kryderier.

Det forekom ham i Drømme, at han saaledes havde levet syv Aar i den Gamles Tieneste, og at hun da engang sagde til ham, medens hun trak sine Cocustøfler af, og tog sin Kurv og sin Krykkestok i Haanden, at nu skulde han, til hun kom hiem igien, slagte hende en Høne, fylde den med fine Urter, og stege den smukt lysebruun. Det begyndte han ogsaa strax paa efter alle Konstens Regler; men ligesom Hønen var plukket og skaaret op, og færdig til at fyldes, faldt hans Øine i Fadburet

hen paa et lille Skab i Væggen, som ingen uden Konen selv havde Nøglen til; men nu saae han at hun havde glemt den, og at Døren til Skabet stod paa Klem. Han blev nysgierrig og vilde see, hvad der var i dette Skab; og der fandt han da en Mængde smaa Kurve med krydrede Urter, som duftede ham stærkt i Møde. Han tog en af Kurvene frem, hvori han saae en besynderlig Urt, som han slet ikke kiendte. Stænglerne og Bladene vare blaagrønne, med en lille ildrød Blomst i Toppen, kantet med Guult. Den lugtede ganske som den Suppe, den Gamle havde givet ham at spise den første Dag; og denne Lugt var saa stærk, at han kom til at nyse — og han nyste og nyste tilsidst saa voldsomt, at han endelig vaagnede derved.

Da han slog Øinene op, laae han med Hovedet paa det bløde Sæde i den gamle Kones Kiøkken, og saae sig omkring ganske forundret og forstyrret. „Hvad det dog er for noget besynderligt Tøi, man kan drømme," sagde han ved sig selv; „og hvor vil min Moder lee, naar jeg fortæller hende min Drøm!" Men med eet faldt det ham nu ind, at Moderen sad paa Torvet, og at hun sikkert vilde skiende, fordi han havde sovet Tiden bort i et fremmedt Huus, i Stedet for at komme tilbage og hielpe hende. Han sprang hurtigt op, og vilde ile hiem. Men først maatte han række og strække alle sine Lemmer, der vare ganske stive af Søvnen; Halsen og Nakken især kunde han slet ikke dreie, og han maatte lee over sig selv, at han hvert Øieblik ravede, naar han gik, og stødte med Næsen mod Skabe og Vægge og mod Døren, da han vendte sig i det han vilde gaae ud af den. Thi i det samme kom atter Konens smaa Egerner og Marekatte springende omkring ham, og peb, ligesom om de gierne vilde være med; han lukkede ogsaa Døren vidt op for dem, men da sprang de hurtigt tilbage paa deres Nøddeskaller, og endnu langt borte hørte han dem pibe og hyle.

Det var temmelig affides i Byen, at den gamle Kones Huus laae, og Jakob havde ondt ved at finde Vei igiennem de snevre Gader. Allevegne, hvor han kom, var der ogsaa megen Trængsel, og Folk raabte hvert Øieblik: „See til den stygge Dværg! See til ham med Næsen! Hvor kommer

den Dværg fra?" Jakob saae sig om til alle Sider, og vilde ogsaa gierne see Dværgen med Næsen, men han var for lille, og der var alt for mange Folk, saa han kunde ingenting see, og saa skyndte han sig derfra til sin Moder. — Hun sad der endnu paa Torvet med sine Kurve, men saae ganske bleg og forsorget ud; og Jacob, som kunde bemærke det da han kom nærmere, tænkte ved sig selv: „Herregud! har hun nu ængstet sig, fordi jeg har været et Par Timers Tid borte?" Han sneg sig da hurtig hen bag ved hende, lagde sin Haand venligt paa hendes Arm, og sagde: „Hvad fattes dig, lille Moder? Du er dog ikke vred paa mig?"

Konen vendte sig om, men foer i det samme tilbage og raabte med stor Skræk: „Hvad vil Du mig, Du stygge Dværg? Bort med dig, jeg holder ikke af de Narrestreger!" — „Men, hvordan har Du det, Moder?" spurgte Jakob ganske forfærdet, „hvorfor jager Du mig bort?" — „Jeg har jo sagt dig, Du skal gaae din Vei!" gientog Konen, „hos mig faaer Du ikke en Skilling!"

„Min Moder maa være gaaet fra Forstanden," tænkte Jakob ganske bedrøvet; og han spurgte endnu engang, saa kiærligt han kunde: „Min gode, lille Moder! see dog rigtig paa mig! Kiender Du mig ikke? Jeg er jo din Søn, din lille Jakob?" — „Nei, nu gaaer det for vidt!" sagde Frugtkonen, reiste sig op, og raabte til sine Naboersker: „See dog til den hæslige Dværg, som staaer der, og skræmmer mig mine Kunder bort! Og saa spotter han mig oven i Kiøbet i min Ulykke, og siger han er min Søn, min kiære Jacob, der var saadan en smuk Dreng." Moderen begyndte nu at græde, og alle de andre Koner gave sig til at skielde Jakob ud, og det saa høit og saa dygtigt, som en Flok Torvekoner ere i Stand til; og de skammede ham ud, at han vilde drive Spot med den stakkels Moder, der havde havt den store Sorg, at miste sin deilige lille Søn, som for syv Aar siden var stiaalet bort fra hende.

Den stakkels Jakob vidste ikke, hvad han skulde tænke ved denne Tale; men da han saae, at alle Konerne flokkedes om

ham, og truede med at kradse og slaae ham, saa skyndte han sig derfra med Taarer i Øinene, og gik ned ad Gaden, for at søge Tilflugt hos sin Fader. Skomageren sad, som han var vant til, ved den aabne Dør i sin Bod, i fuldt Arbeide med at flikke gammelt Skotøi, og det faldt Jakob strax i Øinene, at han saae noget ældre og mere rynket ud, end han pleiede. „Hvor kan det dog være?“ tænkte han: „det er jo ikke længer siden, end i Morges, da jeg gik paa Torvet med min Moder, og saa fulgte jeg hiem med den gamle stygge Kone, spiste en Skeefuld Suppe hos hende, og fik mig en lille Søvn; og da jeg vaagner og kommer igien, vil Ingen kiendes ved mig.“ Han begyndte at blive noget urolig ved disse Tanker, og stillede sig hen ved Siden af sin Fader, men vovede ikke at tale til ham. Da saae Skomageren op fra sit Arbeide: „Vor Herre bevare os! hvad er det?“ raabte han, og tabte Sylen og Traaden ud af Haanden. Da tog Jakob Mod til sig og sagde: „God Aften, Mester! hvordan gaaer det Jer?“ — „Det gaaer mig kun slet, lille Herre!“ svarede Faderen. „Arbeidet vil ikke ret gaae fra Haanden; man er gammel, og har Ingen til at hielpe sig.“ — „Har I da ingen Søn?“ spurgte den Lille videre.“ „Nei, jeg har ikke!“ svarede Skoflikkeren. „Jeg havde en smuk lille Dreng, som hed Jakob; han var endnu ikke tolv Aar, men allerede saa flink og lærvillig, at han var mig til megen Nytte. Men saadan gaaer det i Verden, hvad der er altfor godt, faaer man ikke Lov til at beholde. For syv Aar siden blev han stiaalet bort, og kom fra os paa Torvet.“

„For syv Aar siden!“ raabte Jakob forfærdet. „Er det saa længe siden?“ — „Ja, nu vilde han have været henimod en Snees Aar,“ blev Faderen ved; og saa fortalte han, hvordan Jakob havde fulgt Moderen paa Torvet, og var gaaet derfra med en hæslig, gammel Kone, for at bære nogle Kaalhoveder hiem for hende, og var aldrig mere kommen igien. De havde ladet ham raabe ud i Byen, og havde lyst efter ham, og vare gaaede fra Huus til Huus, og mange Folk, baade fornemme og ringe, havde hiulpet dem at søge, fordi Alle holdt

af den smukke Dreng, men det havde ikke nyttet til noget. En ældgammel Kone, som boede der i Byen, meente, at det maatte være en slem Qvinde, som de kaldte Urteheren, der havde stiaalet Drengen bort; og hun pleiede eengang hvert halvhundrede Aar at gaae omkring i Byen, og gjøre Indkiøb af Urter og alleslags Sager.

Alt dette hørte den stakkels Jakob af sin Fader, og efterhaanden blev det ham nu klart, hvad der var foregaaet med ham, og at han ikke havde drømt, men at han i syv Aar havde tient som Egern hos den slemme Her. Hans Hierte var nærved at springe af Harme og Græmmelse. Syv Aar af hans Ungdomstid havde den hæslige gamle Qvinde stiaalet fra ham — og hvad havde han faaet til Erstatning? At han havde lært at pudse Tofler af Cocusskaller blanke, at gjøre Stuer med Glasgulv rene, og at Marekattene havde lært ham deres Kogekonst. Han stod i lang Tid i dybe Tanker; da spurgte hans Fader ham endelig, om han havde Lyst til noget af hans Arbeide, et Par Skoe eller Tofler, eller om han maaskee vilde have syet et Futteral til sin Næse?

„Til min Næse?“ spurgte Jakob, „hvorfor har I saa ondt af min Næse?“ — „Nu,“ svarede Skoflikkeren, „Enhver har jo sin Smag; men det veed jeg nok, at havde jeg saadan en Næse, saa vilde jeg have mig et Futteral til den af lyserødt Blanklæder, ellers vilde jeg være bange for at støde paa hvert Menneske og hver Hest og Vogn, der kom mig forbi. Jeg har her just et Stykke — det kunde godt passe dertil!“ Den stakkels Dværg blev ganske stum af Skræk; han følte paa sin Næse, og mærkede da, at den var saa lang og tyk, at han ikke kunde skiule den med begge sine Hænder. Nu begreb han, hvorfor hverken hans Fader eller Moder kiendte ham igien. „Mester!“ sagde han halvt grædende, „har I ikke et Speil ved Haanden, at jeg kunde see, hvordan jeg seer ud?“ — „Hør, unge Herre!“ svarede Faderen, „I skulde ikke have saa stor Lyst til at speile Jer. Man siger jo nok, at vanskabte Folk ere forfængelige; men det vil jeg især raade Jer til at vænne Jer af med. Det vil kun gjøre Jer endnu meer til Latter

for Folk." — „Jeg vil kun speile mig en eneste Gang," sagde den Lille; „I kan troe mig, det er ikke af Forfængelighed." — „Ja, saa kan I gaae ind til Barberen her lige over for," sagde Skomageren:" han har et Speil, der er to Gange saa stort som Eders Hoved; der kan I faae Eders Lyst styret." Med disse Ord skød han Dværgen ganske sagte ud af sin Bod, og lukkede Døren i efter ham.

Ganske nedslaaet gik Jakob over til Barberen, som han kiendte godt fra sin Barndomstid. „God Aften, Urban!" sagde han, „vil I ikke giore mig den Tieneste, at lade mig komme ind, for at jeg engang kan see mig i Jeres Speil." — „Med Fornøielse!" sagde Barberen, og baade han og hans Kunder, som vilde rages, loe af fuld Hals. Jakob gik ind, og traadte hen for Speilet. Barberen og de Andre bleve ved at lee og at giøre Nar af Jakob, medens han med Taarer i Øinene saae, hvad for en hæslig Skabning han var bleven til, i Stedet for den smukke Dreng, som var Moderens Stolthed, og som alle Folk havde Glæde af at see paa. Hans Krop var endnu ikke større, end for syv Aar siden, men han havde faaet en stor Pukkel paa Ryggen og en Udvæxt paa Brystet. Hans Hoved var stort og tykt, og sad lige nede mellem begge Skuldre, som om han slet ingen Hals havde, hans Øine vare smaa, som Svinesine, men hans Næse var bleven saa uhyre stor, at den hang ud over Munden og Hagen. Hans Been vare tynde og svage, men Armene saa lange, at naar han kun bukkede sig ganske lidt, kunde de naae til Jorden, og Hænderne vare lige saa lange og brune og stygge som Hexens Hænder, saa han ganske rigtig havde faaet alt det, som han den Morgen syntes saa ilde om hos den Gamle, undtagen hendes lange Hals. Da han med stor Sorg havde seet, hvor hæsligt han var bleven vanskabt, og vilde gaae sin Vei, faldt det Barberen ind, at han vilde tage ham i sin Tieneste, for at lokke flere Kunder til Huset, naar saadan en lille underlig Person gik ham til Haande. Han tilbød da Jakob at give ham Kost og Klæder og Alt hvad han behøvede, naar han vilde blive hos ham, slaae Sæbeskum for ham, og være til

Mørkab for hans Kunder. Men Jacob var for stolt til at ville tiene som Lokkefugl i en Barbeerstue. Var end hans Legeme blevet nedtrykket og berøvet sin Skiønhed, saa var hans Aand dog endnu den samme; og han oprørtes ved den Tanke, at skulle vinde Livets Ophold paa en saa lav og uværdig Maade. Hans Forstand var bleven saa klar og moden, som det passede sig for hans Alder, og han bar Tabet af sin smukke Skabning med et taalmodigt Sind. Hvad der smertede ham dybt var, at han som en Hund var bleven jaget bort fra sin Faders Dør.

Endnu engang vilde han dog prøve, om han ikke kunde bringe sin Moder til at kiendes ved ham. Han gik atter hen paa Torvet, fortalte hende, hvordan Alting var gaaet til, ikke alene i de syv Aar, da han havde været et Egern hos Hexen; men ogsaa om Alting før den Tid, medens han levede hos sine Forældre, og var et smukt og lykkeligt Barn. Moderen vidste ikke hvad hun skulde tænke derom, men hver Gang hun saae paa ham, sagde hun: „Nei, det er ikke mueligt, at J er min Søn! Der er ingen Hexer til, det er Altsammen noget, J selv har opdigtet.“ Hun lod ham dog følge hiem med til Faderen, og talte om, hvor underligt det var, at Dværgen vidste saa god Besked med Jacobs Barndom. „See til den Slyngel!“ raabte Skoflikkeren, „alt det har jeg jo selv fortalt ham, da han før kom ind i Boden til mig, for at lokke det ud af mig. Han vil binde os en god Løgn paa Ærmet; men det skal han ikke prøve paa meer end een Gang.“ Skomageren tog nu en dygtig Spandrem i Haanden og raabte: „Er Du bleven forhexet, lille Søn, saa skal jeg ret snart banke den Trolddom ud af dig!“ og saa slog han den Lille saa ubarmhiertigt paa hans puklede Ryg og hans lange Arme, at han skreg høit og maatte grædende løbe sin Vei.

Med et kummerfuldt Hierte, og uden at have nydt Mad eller Drikke den hele Dag, lagde den ulykkelige Dværg sig til at sove paa Steentrappen udenfor en Kirkedør, og der sov han rolig, indtil Solens Straaler vækkede ham igien den næste Morgen. Da tænkte han alvorligt paa, hvordan han skulde fortiene noget til Livets Ophold, siden begge hans Forældre

havde forstødt ham. At lade sig see for Penge, eller lade sig bruge som et Skildt hos en Barbeer, det var han for stolt til. Hvad skulde han da begynde paa? Det faldt ham ind, at alt det, han havde lært af Kogekonsten medens han var hos Hexen, kunde komme ham til Nytte, og han besluttede, at blive Kok.

Han gik da først ind i Kirken, og giorde en andægtig Bøn; derefter gav han sig paa Vei til Hertugens Slot. Han kunde erindre at have hørt i sin Barndomstid, at Landets Herre var Elsker af et godt Maaltid, og lod sine Kokke komme fra alle Verdens Kanter. Dværgen bad Portneren ved Slottet om at føre ham ind til Hertugens Overkiøkkenmester. Portneren var en skikkelig Mand, og skiøndt han ikke kunde bare sig for at lee, viste han dog Jacob Vei fra den ene Slotsgaard til den anden; men hvor han kom, bleve Tienerne staaende, og loe og raabte: „Kom og see! En Dværg! en Dværg!“ Alle Staldknegte, Løbere og Lakaier kom i Bevægelse, som om Fienden var for Porten, og vilde beleire Slottet. Slotsfogeden kom ud, og truede og skiendte paa dem, fordi de giorde saadan en Støi, medens Hertugen endnu laae i sin Morgensøvn. „Men, Herre! See dog ham med Næsen. Det er et Syn, I aldrig har seet Mage til!“ raabte de Alle paa een Gang. Slotsfogeden saae til Dværgen, og kunde selv neppe bare sig for at briste ud i Latter; men han tvang sig dog, for ikke at skade sin Værdighed. „Er det en Person, som vil være Livdværg?“ spurgte han ganske alvorligt. „Nei, Herre!“ svarede den Lille, „mit Ønske er, at Overkiøkkenmesteren vil tage mig i Tieneste, da jeg har megen Færdighed i Kogekonsten.“ — „Hver Mand sin Lyst!“ sagde Slotsfogeden, „som Livdværg kunde Du faae gode Dage, fine Klæder, Spise og Drikke saa meget Du lystede, og ingenting at bestille; men vil Du heller giøre Tieneste i Kiøkkenet, saa kan Du komme paa Prøve; dog tvivler jeg meget om, at Du vil kunne blive antaget i vort Kiøkken. Der skal noget til, kan Du troe!“ Dværgen blev nu ført til Kiøkkenmesteren, og hvor han kom, blev han udleet og giort Nar af. Men han lod sig ikke bringe ud af sin Fatning. „Lad

mig kun giøre en Prøve," sagde han: "et Par Æg, en Smule Meel, lidt Viin, Sukker og Kryderier kan der jo ikke ligge nogen Vægt paa i et Huus, hvor man har nok deraf." — De vilde have Løier af ham, og meente: det var noget nyt, at see en Dværg i Hertugens Kiøkken. Der blev han da ført ned, og baade Slotsfogeden og Kiøkkenmesteren fulgte med ham, for at være Vidne til hans Prøvestykke.

Hertugens Kiøkken var indrettet paa det prægtigste. Der var tyve Ildsteder, som aldrig bleve kolde, Forraad af alle muelige Kryderier, og salt og ferst Kiød, Vildt, Fisk, og klart Vand og Brænde i Overflødighed. Kokke og Kokkedrenge med sneehvide Huer og Forklæder vare i evig Bevægelse, og løb frem og tilbage med Potter og Pander, Gafler og Skummesteer; men da Overkiøkkenmesteren traadte ind, bleve de Alle staaende, tause og uden at røre sig, hver med sit Redskab i Haanden; og kun Ilden allene vovede at blusse, og Potterne at syde.

"Hvad har det behaget Hertugen, at befale til Frokost?" spurgte Mesteren. "Den danske Suppe og røde Hamborgerklumper:" var Svaret. "Godt!" sagde Kiøkkenmesteren, og i det han vendte sig til Dværgen, spurgte han: "Troer Du dig i Stand til, at lave disse vanskelige Retter?" — "Det vil være mig en let Sag!" svarede Dværgen; han vidste god Besked dermed. Først forlangte han nu Alt hvad der hørte til Suppen, de og de Urter, Fedt af et Vildsviin, Rødder, Æg, og saa videre. "Med Klumperne gaaer det ham aldrig godt," sagde Mesteren, "det er en af vore Hemmeligheder." Men Dværgen nævnede ham ganske sagte fire Slags Kiød, som han behøvede dertil, og Andefedt, Viin, Ingefær, og en vis Urt, som kaldes "Mavetrøst."

"Alting rigtigt paa et Haar!" raabte Kiøkkenmesteren fuld af Forundring. "Og denne ypperlige Urt, Mavetrøst, som jeg selv aldrig har tænkt paa — det er jo ubegribeligt, hvor han kan have lært den store Konst!" Dværgen fik nu Alt, hvad han forlangte; men han var saa lille, at han ikke kunde naae til Ildstedet, høiere end med Næsen. De maatte giøre ham en Forhøining af Brænde, som de lagde en Marmorplade over,

og derpaa stod nu den lille Mand, for at giøre sine Underværker. Alle Kokke, Kokkedrenge og mange af Slottets Tienere stode i en Kreds omkring ham; og alle undrede sig høilig, da de saae, hvor flink og rask det gik for ham, og hvor reenligt og nydeligt han tillavede Alting. Da han havde ladet begge Retter sætte over Ilden, og de begyndte at koge op, gav han sig til at tælle: een, to, tre, og saa videre indtil femhundrede. „Holdt!“ raabte han da, „nu ere de færdige!“

Kokkedrengen maatte nu bringe en Guldskee, som han først havde skyllet i et Marmorbækken. Dværgen rakte den med en høitidelig Mine til Overkiøkkenmesteren, og denne smagte paa hans Prøveretter. „Ved vor Hertugs dyrebare Liv!“ raabte han, „ganske udmærket! Smag dog engang, Herr Slotsfoged!“ Denne bukkede, tog Skeen, smagte paa Maden, og blev ligeledes ganske henrykt. Ogsaa Mundkokken maatte smage, og da det var skeet, trykkede han med Høiagtelse Dværgens Haand, og sagde: „Den Mavetrøst, det var en stor Tanke!“

Der blev nu rettet an paa Sølvfade, og Maden blev bragt op til Hertugen. Saasnart han havde smagt den, sendte han Bud til Overkiøkkenmesteren, og sagde ham i meget naadige Udtryk, at vel havde han ofte været tilfreds med Kokkene, men i Dag havde de truffet hans Smag til en saadan Grad, at han udtrykkeligt vilde tilkiendegive sin Tilfredhed med Frokosten. Kiøkkenmesteren fortalte da om den lille underlige Dværg, som endelig vilde have Tieneste i Kiøkkenet, og hvorledes han havde ladet ham lave disse Retter til Prøve. Hertugen vilde strax selv tale med en saa mærkværdig Person, og Dværgen blev hentet. Hertugen spurgte om hans Navn og Fødested, og hvor han havde lært sin Konst. Dværgen vovede vel ikke at sige, at han havde været et Egern og lært at koge hos en Hex; men han vilde dog heller ikke lyve. Han fortalte da, at han havde nu hverken Fader eller Moder, og at han havde lært Kogekonsten hos en gammel, rig Kone. „Vil Du blive hos mig,“ sagde Hertugen, „saa lover jeg dig aarlig fem og tyve Ducater, en Stadsklædning, og desuden endnu to Par Beenklæder, siden Du kun behøver dem halv saa lange som

andre Folk. Derfor skal Du selv egenhændig tillave min Frokost, have Overbestyrelsen ved min Middagsmad, og overhovedet tage dig af mit Kiøkken, og tiene mig baade med Raad og Daad. Da Enhver i mit Palads faaer et særegent Navn af mig, saa skal Du herefter hedde Næse, og jeg udnævner dig til en Underkiøkkenmesters Værdighed."

Dværgen Næse bøiede sig ned til Jorden for den mægtige Hertug af Frankenland, kyssede hans Fødder, og lovede at være hans troe Tiener. Saaledes var han da nu forsørget, og giorde sin Post Ære; thi Hertugen var en ganske anden Mand, siden Dværgen Næse var kommen i hans Tieneste. Forhen kastede han tidt Fade og Skaaler i Hovedet paa sine Kokke, ja engang havde han endogsaa i sin Vrede kastet et indbagt Kalvebeen med saadan Magt i Overkiøkkenmesterens Pande, at denne faldt om, og maatte holde Sengen i tre Dage. Vel giorde han det altid godt igien, med en Haandfuld Ducater; men dog skiælvede altid enhver Kok, naar Hertugen lod ham kalde. Nu, siden Dværgen var kommen paa Slottet, saae man aldrig engang Hertugen trække en Rynke af Misfornøielse, naar han spiste; og det giorde han nu ofte fire eller fem Gange om Dagen, i Stedet for at han forhen kun holdt tre Maaltider. Han var nu altid i godt Lune, altid venlig og mild; og tykkere og federe blev han med hver Dag.

Dværgen Næse blev til et Vidunder over den hele By. Mange Folk bade om Tilladelse til, at de maatte gaae op paa Slottet, og see ham koge. De fornemste og rigeste Mænd i Landet søgte hos Hertugen om, at deres Tienere maatte komme i Lære hos Dværgen; og naar de opnaaede dette, betalte de rigelig derfor. For at de andre Kokke ikke skulde blive altfor misundelige paa ham, overlod Næse dem gierne disse Penge, og paa den Maade stod han sig godt med dem, levede i Ære og Anseelse, og havde saa gode Dage, som Nogen kan have i et Hofkiøkken. Et Par Aar gik saaledes hen for ham, og det var kun Tanken om hans Forældre, der bedrøvede ham. Hans Forretninger gik den ene Dag, som den anden, og han blev ved at passe dem med ufortroden Iver. Indkiøbet besørgede

han altid selv, for at være sikker paa, at faae gode Varer. En Morgen gik han ud paa Gaasetorvet, for at kiøbe fede Gæs. Han gik frem og tilbage, og mønstrede og veiede med Hænderne, snart een Gaas hist, snart een her. Langt fra at hans Skikkelse her skulde vække Latter eller Spot, var han ligesom en Konge paa Torvet. Enhver, der havde noget at sælge, vidste at det var Hertugens berømte Mundkok; og havde der Nogen vovet at lee Dværgen ud, eller giøre Nar af ham, da vilde det gaaet ham ilde. Enhver Gaasehandlerske følte sig lykkelig, naar han vendte sin Næse hen til hende.

Tilsidst, da han næsten havde gaaet den hele Række af Gaasekoner igiennem, saae han een, der sad for Enden, ved en Side; og denne Kone raabte ikke efter Folk, som de Andre, og roste heller ikke sine Varer for Kiøberne. Dværgen gik hen til hende, saae og lettede paa hendes Gæs, og fandt, at de vare just, som han ønskede dem. Han kiøbte tre af dem, lod Kokkedrengen, som fulgte med ham, bære de to, og tog selv den Tredie, som var den største og smukkeste, under Armen. Det undrede Dværgen, at denne Gaas sad saa ganske stille, og slet ikke gav Hals og sprællede, som de Andre. Engang imellem var det kun som om den sukkede; ret ligesom et Menneske. „Jeg er bange, den er syg," sagde han ved sig selv; „jeg maa skynde mig at slagte den, ellers er den i Stand til at døe af sig selv." Men Gaasen svarede ganske høit og tydeligt:

„Stikker Du mig,
Saa bider jeg dig.
Rører Du mig med skarpen Kniv,
Ender jeg snart dit unge Liv!"

Dværgen saae ganske forskrækket ned paa Gaasen. Den vendte et Par smukke kloge Øine op til ham, og sukkede igien. „Kan hun tale, Jomfru Gaas? Hvem skulde have tænkt det!" raabte Næse. „Naa, vær kun ikke bange! Man har da nok saa megen Levemaade, at man ikke tager Livet af saadan en sielden Fugl — en Gaas der kan tale, som om den havde ordentlig Menneskeforstand. Jeg tør vædde paa, hun har ikke altid

ſtukket i de Gaaſefiedre." — „Du har Ret," ſvarede Gaaſen, „det blev ikke ſiunget for min Vugge, at Mimi, den ſtore Vættekonges Datter, ſkulde ſlagtes i en Hertugs Kiøkken." — „Vær kun ikke bange, min rare Jomfru Mimi," blev Dværgen ved, „ſaa ſandt jeg er en ærlig Karl, hendes Hals ſkal være i Sikkerhed, ſiden jeg hører, at hun er en fortryllet Gaas. Jeg vil indrette en Gaaſeſti til hende i mine egne Værelſer, og bilde de andre Kiøkkenmenneſker ind, at jeg feder hende med ſieldne Urter til Hertugens egen Mund; men jeg ſkal nok ſætte hende i Frihed, ſaaſnart der gives Leilighed, og jeg kan faae en anden ſlet og ret Gaas i hendes Sted."

Gaaſen takkede ham med Taarer, og Dværgen holdt, hvad han havde lovet. Han ſlagtede de to andre Gæs, men til Mimi indrettede han en lille Bolig i ſine Værelſer; og der gav han hende ikke ſædvanligt Gaaſefoder, men kun Bagværk og ſøde Spiſer. I ſin Fritid fandt han Fornøielſe i at tale med hende og at troſte hende; og tænkte ſlet ikke paa at ſkille ſig ved en ſaa fornuftig Gaas. Han fortalte hende om den Tid, da han var et Egern; og da hans Skiebne lignede hendes, kunde han ret oprigtigt tage Deel i hendes Ulykke. Mimi fortalte, at hun var en Datter af en mægtig Troldmand, Vættekongen paa Blaakulla, en Ø langt ude i Havet. Faderen var kommen i Strid med en gammel Troldqvinde, ſom ved ſin Snedighed havde overvundet ham, forvandlet Datteren til en Gaas, og bragt hende langt bort fra hendes Hiem. Da hun hørte, hvordan det var gaaet til med Dværgen Næſes Forvandling, ſagde hun: „Der er ingen Tvivl om, at Du er forhexet med Urter; min Fader har lært mig noget af den Konſt, og jeg er ganſke ſikker paa, at kunde Du finde den Urt, ſom Hexen har brugt til din Forvandling, ſaa kunde Du blive forløſt." Men den Troſt kunde ikke hielpe Dværgen ſtort; hvor ſkulde han vel finde den Urt igien?

Kort Tid efter fik Hertugen et Beſøg af Nabofyrſten, ſom var hans gode Ven. Da lod han Dværgen komme for ſig, og ſagde til ham: „Nu er Tiden kommen, at Du for Alvor ſkal viſe, om Du er Meſter i din Konſt. Fyrſten, ſom

vil giæste mig, er bekiendt for, næst efter mig, at spise bedst i hele Verden; han er en stor Kiender af et godt Kiøkken, og Du maa sørge for, at han hver Dag skal faae Noget at forundre sig over. Han maa i al den Tid, han er her, aldrig faae den samme Ret to Gange, men altid noget nyt. Forlang af min Skatmester saamange Penge, som Du vil; heller vil jeg blive til en fattig Mand, end staae tilskamme for min Giæst." Dværgen boiede sig dybt for Hertugen, og sagde: „Som Du befaler, Herre, skal det skee, og jeg haaber Du skal blive tilfreds med mig."

Den lille Kok anstrengede hele sin Konst, og skaanede hverken sin Herres Penge eller sig selv. I fiorten Dage veg han ikke fra Kiøkkenet, hvor det kogte, sydede og brasede paa ti Steder, fra den tidlige Morgenstund til seent i Qvæld. I fiorten Dage havde den fremmede Fyrste været der, havde spiist fem Gange om Dagen, og hver Gang forskiellige Retter. Hertugen lod Dværgen kalde den femtende Dag, og forestillede ham for sin Ven. „Det er sandt, Du er en udmærket Kok!" sagde den fremmede Fyrste til ham, „og veed, hvad der hører til, at spise anstændigt. Du plager ikke Folk med en og samme Mad; og Du forstaaer at lave det saa, at den ene af dine Retter overgaaer den anden. Men sig mig dog, hvorfor har Du endnu ikke givet os den herlige Ret, som ikke uden Grund kaldes Posteidronningen?" — Dværgen blev ikke lidt forskrækket; om denne Posteidronning havde han endnu aldrig hørt tale. Men han fattede sig og svarede: „O Herre! jeg haabede, at dit Ansigt endnu længe skulde lyse ved dette Hof, derfor opsatte jeg det med denne Ret. Thi hvad skulde vel Kokken sætte frem for dig paa Afskedsdagen, uden det allerbedste?" — „Ja saa!" raabte Hertugen, „og mig vilde Du nok lade vente efter denne Ret til min Død, siden Du endnu aldrig har ladet mig smage den. Men nu maa Du belave dig paa en anden Afskedshilsen til min høie Giæst; thi det er min bestemte Befaling, at Posteidronningen i Morgen Middag skal staae paa mit Bord!"

„Som Du befaler, skal det skee," svarede Dværgen; men

han gik derfra med et dybt nedbøiet Sind. Denne Posteidronning vilde blive hans Skam og hans Ulykke; thi han vidste ingen Raad for, hvordan han skulde faae lavet en Ret, som han slet ikke kiendte. Med Taarer i Øinene kom han op paa sit Værelse, og klagede over sin Skiebne. Gaasen Mimi, som nu havde Lov til at gaae frit omkring derinde, traadte hen til ham, og da hun havde hørt, hvad han sørgede over, sagde hun: „Vær Du ved godt Mod! den Ret kiender jeg hiemme fra, og veed omtrent, hvordan den laves. Om der ogsaa skulde mangle et eller andet, saa tænker jeg dog ikke, at Herrerne skulde have saa fiin en Smag, at de kunne mærke det.“ Hun sagde ham derpaa Besked om alting, og Dværgen velsignede den Dag, da han havde kiøbt denne Gaas; han lavede en Postei til Prøve, den lykkedes fortræffeligt, Overkiøkkenmesteren fik den at smage, og han kunde ikke nokſom rose Dværgens udbredte Kundskaber.

Næste Dag blev Posteien bagt i en større Form, og da den ganske varm var taget ud af Ovnen, blev den i en Hast smykket med Blomster, og bragt lige op paa Taffelet. I sin bedste Stadsklædning fulgte Dværgen bag efter, og stillede sig indenfor Døren i Spisesalen, for at høre sin Dom. Saasnart Hertugen havde smagt en Bid, slog han Øinene op mod Loftet og sagde: „Det maa man sige, den Postei er Dronningen for alle Andre; og min Dværg er dog en Konge for alle Kokke! Ikke sandt, kiære Ven?“

Den fremmede Fyrste tog nogle smaa Bid af Posteien, smagte og prøvede med en betænkelig Mine; derpaa smilede han lidt spodsk, og sagde: „O, ja! den er ikke saa ilde! Men det tænkte jeg dog nok, at Posteidronningen kunde Ingen lave rigtigt, uden min egen Kok. Der fattes det vigtigste Kryderi, som Ingen kiender her til Lands, den kostelige Urt, „Nys med Lyst“; uden den mangler Posteien sin bedste Smag.“

„Du Hund af en Dværg!“ raaabte Hertugen i den høieste Forbittrelse, „saa daarligt forstaaer Du din Konst, at Du anden Gang giør mig til Skamme for min Giæst! Endnu engang vil jeg lade Naade gaae for Ret, men inden fire og tyve

Timer skaffer Du en Posteidronning færdig, i alle Maader som den skal være, eller jeg lader dit Hoved sætte paa Spid over Porten paa mit Palads."

Dværgen gik atter ind til Gaasen, endnu mere fortvivlet end den forrige Dag. „Kan jeg ikke finde den Urt," sagde han, „saa er det ude med mig, og jeg maa lide en skammelig Død." — „Er det ikke andet," sagde hun, „da kan jeg hielpe dig. Min Fader har lært mig at kiende alle Urter, og denne blomstrer netop ved Nymaane, som vi nu have. Men sig mig, findes her gamle Kastanietræer i Nærheden af Slottet?" — „Ja, kun et par hundrede Skridt herfra, staaer der en heel Række nede ved Søen:" svarede Dværgen, som allerede blev lettere om Hiertet. „Godt!" sagde Gaasen Mimi; „den Urt, Du taler om, blomstrer kun under gamle Kastanietræer. Tag mig under Armen, og bring mig derhen; her er ingen Tid at spilde." Dværgen giorde hvad hun forlangte, men saasnart han kom ud til Slotsporten, strakte Skildvagten sit Gevær for ham og sagde: „Min gode Næse! det er mig paa det strengeste befalet, at jeg ikke maa lade dig komme ud af Slottet." — „Men jeg vil ikke længere end ud i Haven," svarede Dværgen. Der blev da sendt Bud til Slotsfogeden, og spurgt, om Dværgen maatte gaae ud i Haven for at søge Urter. Det blev ham tilladt, da Haven var indsluttet med høie Mure, som det ikke var mueligt at komme over. Da Næse var kommen ud i det Frie med Mimi, satte han hende forsigtigt ned, og saa stærkt de kunde, gik de hen til Kastanierne ved Søen. De søgte og søgte efter den lille Urt, men den var ikke til at finde. Gaasen pillede med sit Næb imellem hvert et Blad og hvert Græsstraa, og græd tilsidst sine modige Taarer af Angest og Medlidenhed; men den fandt ikke, hvad den søgte. Da sagde Dværgen: „Min Beslutning er fattet; finder Du ikke Urten, saa springer jeg ud i Søen og drukner mig, heller end jeg lader mig halshugge, som den ubarmhiertige Hertug har dømt mig til."

Det blev mørkere og mørkere, og man kunde ikke længer see ret tydeligt. Da faldt Dværgens Blik over Søen, og han

raabte med eet: „Hist paa hiin Side staaer der endnu en gammel Kastanie; kunde vi blot komme derhen, da blomstrede maaskee min Lykke der.“ — „Ih, jeg kan jo flyve,“ sagde Gaasen: „vent mig her, mens jeg iler derhen.“ — Gaasen fløi afsted over Søen, og Dværgen gik med bankende Hierte og ventede paa Udfaldet. „Hvis nu Mimi benytter sig af sin Frihed, og aldrig mere kommer tilbage?“ tænkte han.“ — „Nei, nei!“ sagde han derpaa, „hun er mig tro, hun vil ikke forlade mig i min Nød.“ Et Øieblik efter kom ogsaa Gaasen flyvende tilbage, med en heel Deel smaa vellugtende Urter i Næbbet, som den meget peent rakte sin bedrøvede Ven. „Derovre er en heel Mængde,“ sagde hun, „jeg kan hente saa mange, Du vil have.“

Dværgen betragtede med Forundring den sieldne Urt; en deilig Duft strømmede ud fra Blomsten, som var ildrød, med en guul Rand, og Stængelen og Bladene vare blaaliggrønne. Jo længere han saae paa den, jo mere vis blev han paa, at det var den samme Urt, som havde forvandlet ham fra et Egern til den hæslige Skabning, som han nu var. „Er det Tilfældet,“ sagde Gaasen, „saa kan den Urt atter løse Trolddommen; men prøv endnu ikke derpaa. Lad os først gaae op paa dit Kammer, for at Du kan samle dine Penge, og hvad Du ellers har af Værdi.“

Næse fulgte hendes Raad; han gik med Gaasen paa Armen, og Urterne i Haanden, tilbage til Slottet, og ind paa sit Værelse. Der bandt han sine bedste Klæder i en Byldt, og puttede alle de Guldpenge til sig, som han havde sparet sammen. „Maatte det nu være Himlens Villie, at befrie mig!“ sagde han, og stak sin Næse saa dybt han vel kunde ned i Urterne. Lidt efter begyndte han at nyse; og det begyndte at knage og brage i alle hans Lemmer; hans Hoved hævede sig op fra Skuldrene, og Pukkelen svandt bort af hans Bryst og Ryg, hans Been bleve længere, og da han skelede ned til sin Næse, kunde han see, hvorledes den med hvert Øieblik blev mindre og mindre.

Gaasen stirrede paa ham med stor Forundring: „Hvor Du er stor og smuk!“ raabte hun: „Du ligner ikke mere dig

selv." Da blev Jacob glad, og han foldede Hænderne og holdt en Takkebøn. Han glemte heller ikke, at det var Gaasen Mimi, han skyldte sin Frelse, og saa gierne han strax vilde have ilet til sine Forældre, sagde han dog til hende: „Uden dig havde jeg aldrig fundet denne Urt, som ene kunde redde mig fra Bøddelen, og som ene var i Stand til at give mig min rette Skikkelse igien. Jeg vil giengielde din store Velgierning, og bringe dig til din Fader, for at han ved sine Kundskaber ogsaa kan befrie dig fra den Trolddom, som har forvandlet dig." Gaasen græd af Glæde, og Jacob tog den under Armen, gik roligt ud af Porten med den, og Ingen standsede ham, thi hvem kunde falde paa, at det høie, velskabte unge Menneske var Dværgen Næse?

Jacob vandrede med sin Gaas til Stranden, og gik der ombord paa et Skib, der lykkelig bragte dem over til Mimis Fædrehiem. Den mægtige Vættekonge blev sæleglad, da han fik sin Datter igien. Ved sin Tryllekonst gav han hende menneskelig Skikkelse igien; Mimi var nu ligesaa ung og smuk som Jacob. De unge Folk fandt snart, at det bedste de kunde gjøre, var at blive Mand og Kone. Vættekongen havde intet derimod, og gav sin Datter et herligt Udstyr. Efter Bryllupet seilede de bort, for at besøge Jacobs Forældre. De Gamle gienkiendte nu med stor Glæde deres Søn i den unge, smukke Mand, og oplevede endnu i deres Alderdom mange lykkelige Dage.

Men paa Hertugens Slot blev der en Støi og Uro uden Lige, da Kokken næste Morgen ikke var til at finde. Den fremmede Fyrste paastod, at Hertugen havde selv ladet ham slippe bort, fordi han ikke vilde holde sin Ed. Hertugen blev meget fornærmet over denne Beskyldning; og der opstod en Strid imellem de høie Herrer, som blev saa alvorlig, at det kom til Krig, og den Krig blev siden kaldt Urtekrigen. Men efterat der var holdt et Par Slag paa Grændserne, hvori der faldt fem Mand paa den ene Side, og tre paa den anden, besluttede begge Fyrster, for at undgaae videre Blodsudgydelse, at bequemme sig til en paa begge Sider ærefuld Fred. Denne

Fred blev kaldet Posteifreden, fordi Fyrstens Kok ved den store Fredsfest, der blev holdt, og hvortil Hertugen indfandt sig som Giæst, havde lavet en Posteidronning, som smagte begge de høie Herrer saa ypperligt, at de rakte hinanden Haanden over det tomme Fad, og ret af Hiertet bekræftede Freden, og fornyede deres gamle Forbund.

72.

Trold-Helene.

Et magyarisk Eventyr.

Der var engang en Konge og en Dronning, de havde tre Døttre og en Søn. En Dag, da de talte sammen om deres Børn, sagde Kongen: „Naar enhver af vore Døttre skal gifstes, saa skal enhver ogsaa have en Part af Riget i Medgift, og saa bliver vort Kongerige grumme lille; det er altsaa bedst at vi gifter dem alle tre med vor Søn, saa bliver Kongeriget samlet. Om otte Dage tænker jeg Høsten er forbi, saa kan Brylluppet staae.“ Det stod Sønnen udenfor og hørte, og saa sagde han ved sig selv: „Nei, mange Tak! det bliver der intet af!“ Imedens nu Kongen og Dronningen toge ud paa en Avlsgaard, der laae temmelig langt borte, for at see til Høstfolkene, kom der Een udenfor, bankede paa Vinduet, og sagde til Prindsen: „Hør, lille Kongeson! jeg vilde nok frie til din ældste Søster.“ Prindsen svarede: „Bi lidt! Du skal strax faae hende.“ Han kaldte paa sin ældste Søster, og da hun kom ind i Stuen, tog han hende og kastede hende ud af Vinduet. Hun faldt dog ikke paa Jorden, men paa en lang, lang Guldbro, der naaede lige til Solen. Frieren tog hende ved Haanden, og ledede hende over hele Broen indtil de kom til hans Kongerige midt i Solen; thi denne Frier, det var

Solkongen. Da det blev Middag, kom der igien Een udenfor, bankede paa Vinduet, og sagde: „Hør, lille Kongeson! jeg vilde nok frie til din næstældste Søster.“ Prindsen svarede: „Bi lidt! Du skal strax faae hende.“ Han gik ind i Søsterens Kammer, tog hende paa Armen, bar hende ind, og kastede hende ud af Vinduet. Hun faldt dog ikke paa Jorden; men hun faldt i en Vogn af bare Luft, og for Vognen var der fire Heste, som ikke giorde andet end snyse og vrinske og reise sig paa Bagbenene. Frieren satte sig til Prindsessen i Vognen, og da han tog Tømmen og svingede Svøben, da bredte Skyerne sig ud til en Kongevei, og Vognens Rullen var Storm, og i et Nu var den forsvunden; thi denne Frier, det var Stormkongen. Nu var den lille Kongeson glad over, at han allerede havde faaet to Søstre forsørgede; og da nu mod Aften igien Een kom ved Vinduet og bankede paa, sagde han strax: „Du behøver ikke at tale; jeg veed nok hvad Du vil,“ og saa tog han ogsaa sin tredie Søster, og kastede hende ud af Vinduet. Hun faldt heller ikke paa Jorden, men i en sølvklar Bæk. Frieren tog hende ved Armen, og Bølgerne bar hende ganske sagtelig opad til Maanen; thi denne Frier, det var Maanekongen. Men den lille Kongeson lagde sig ganske fornøiet til Engs.

Da Kongen og Dronningen den følgende Morgen kom tilbage fra Landet, og hørte, hvad den lille Kongeson havde giort, bleve de noget forundrede. Men siden de havde faaet tre saa mægtige Svigersønner, gave de sig tilfreds, og sagde til Sønnen: „Ja, dine Søstre ere nu vel forsørgede, og have faaet tre mægtige Konger; see nu til, at Du ogsaa kan udsøge dig en mægtig Kongedatter til Kone.“ Den lille Kongeson svarede: „Det har jeg allerede giort; Trold-Helene vil jeg have til Kone, og ingen Anden.“ Kongen og Dronningen bleve ganske forskrækkede over denne Tale, og søgte ved allehaande fornuftige Talemaader at faae ham paa andre Tanker; men det var umueligt. Tilsidst sagde de: „Nu, saa drag da afsted i Herrens Navn; og Himlen ledsage dig paa et saa forvovent Foretagende.“ Men den gamle Konge lukkede sit Skriin op,

tog to Flasker ud af det, og gav dem til Prindsen med disse Ord:: „See her, min Søn! den ene af disse Flasker indeholder Livets Vand, i den anden er Dødens Vand. Naar Du sprøiter Livets Vand paa en Død, bliver han strax levende; og sprøiter Du Dødens Vand paa een, som er i Live, saa dør han paa Øieblikket. Tag nu disse to Flasker; det er den største Skat jeg eier; maaskee kan de i Tiden blive dig til Nytte." — Derpaa stak den hele Hofstat i at græde; men Ingen meer end Hofdamerne, thi den lille Prinds var ret deres Yndling; men han brød sig kun lidt om deres Graad, var lystig og vel tilmode, kyssede begge sine Forældre paa Haanden, tog en Flaske i hver af sine Lommer, Livets Vand paa høire Side, og Dødens paa den venstre Side; og da han havde hængt sit Sværd ved Bæltet, gik han sin Vei.

Han havde allerede vandret langt, da kom han igiennem en Dal, som laae fuld af ihielslagne Mennesker. Den lille Kongeson tog sin Flaske med Livets Vand, og sprøitede lidt deraf i Ansigtet paa en af de Døde; strax reiste denne sig, gned sine Øine og sagde: „Ih, hvor jeg har sovet længe!" Den lille Kongeson spurgte ham: „Siig mig dog, hvad her har gaaet for sig." Den Døde svarede: „Jo, vi har i Gaar kæmpet med Trold-Helene; og hun har hugget os ned allesammen." Kongesønnen raabte: „Ah, var I saadanne Krystere, at I ikke kunde forsvare Jer imod en Qvinde, saa fortiene I ikke at leve." Derpaa sprøitede han lidt af Dødens Vand paa ham, og strax faldt han død om blandt de andre Liig. I næste Dal laae der en større Hær. Den lille Kongeson vækkede atter een til Live, og spurgte: „Har Trold-Helene ogsaa slaaet alle Jer ihiel?" — „Ja vist har hun!" svarede den Døde. „Hvorfor fører hun den Krig med Jer?" spurgte han videre. „Veed Du da ikke," sagde den Døde, „at vor Konge vil gifte sig med hende, og at hun ikke vil tage nogen Anden til Mand, end den, som kan overvinde hende. — Med to Krigshære drog vi ud imod hende. Den første slog hun i Gaar; os gjorde hun det af med i Morges tidlig ved Solens Opgang; og nu kæmper hun med den tredie Krigshær." Kongesønnen sprøitede

ogsaa af Dødens Vand paa denne Krigsmand, og strax laae han igien blandt de Slagne. Da han kom til den tredie Dal, laae her den tredie Hær, og var slagen. Kongesønnen vakte atter Een til Live, og denne sagde: „Nu ganske nylig var Slaget til Ende; Trold=Helene har fældet os Alle. „Hvor finder jeg hende?“ spurgte Kongesønnen. „Paa hiin Side af det Bierg, der ligger hendes Slot:“ svarede den Dræbte, og sank paa Øieblikket til Jorden, da han blev stænket med Dødens Vand.

Argilus — det var Kongesønnens Navn — vandrede da over Bierget, og kom endelig til Trold=Helenes Slot. Porten stod aaben, og han gik ind. Der var intet Menneske at see. I Trold=Helenes Sovekammer hang der en Sabel paa Væggen, som uophørlig sprang op af Skeden, og tilbage igien. „Siden Du er saa urolig,“ sagde Argilus da han saae dette, „saa vil jeg tage dig i Brug; Du behager mig bedre, end mit eget Sværd, der aldrig rører sig, uden naar jeg selv svinger det.“ — Dermed traf han Sabelen paa Væggen ud af Skeden, og byttede den om med sin egen. Neppe var dette skeet, før Trold=Helene stod i Værelset. „Hvad, Forvovne!“ raabte hun, „Du drister dig endogsaa til, at trænge ind i mit Slot? — Paa Øieblikket, træk! Du maa kæmpe med mig.“ Hun rev Sabelen ned fra Væggen, og Argilus traf den, som han nylig havde tilbyttet sig. De begyndte at fegte; men den første Gang, da Sablerne mødtes, sprang Trold=Helenes Værge midt over som Glas. Da brød hun ud i et Glædesraab: „Du har seiret! Du er min Brudgom!“ og faldt Argilus om Halsen og kyssede ham, fuld af Kiærlighed, saa at det var en Lyst at see.

Da de nu havde levet nogen Tid sammen i stor Enighed og Glæde, sagde Trold=Helene en Morgen: „Min hiertenskiære Husbonde! jeg maa forlade dig paa en kort Tid; det er den første og bliver den sidste Gang, at jeg skilles fra dig; om syv Gange syv Dage er jeg tilbage igien, og da skal vort Liv rinde hen i evig Tilfredshed og Glæde. Alt i mit Slot staaer til din Raadighed; kun det allerydersteVærelse beder

jeg dig, ikke at gaae ind i; der kunde opstaae en stor Ulykke, hvis Du giorde det." I det hun havde sagt disse Ord, var hun forsvunden.

Tiden gik meget langsomt for Argilus, siden han var bleven skilt fra Trold-Helene; han gik ud af eet Værelse, og ind i et andet; endelig kom han ogsaa engang til det yderste, og stod i nogen Tid stille udenfor Døren; men han var ung og letsindig, og styrede ikke længe sin Nysgierrighed. Rask aabnede han Døren, traadte ind, og saae en gammel Mand, med et langt Skiæg, der var lutter Flamme, staae op til Væggen. Det var Ildkongen Holofernes; men det vidste Argilus ikke af. Den gamle Mand havde tre stærke Staalbaand om Livet, som sluttede ham tæt til Muren. Ildkongen sagde: „Gud være med dig, unge Mand! Du seer, mit Skiæg brænder i Lue; jeg er saa forfærdelig hed; giv mig et Bæger Viin, at læske mig paa!" — Argilus var godmodig, skienkede et Bæger fuldt, og rakte ham det. Han smidskede i Skiægget og sagde: „Det giorde mig godt; Du kunde vel give mig et Bæger endnu." Argilus giorde det, og da Ildkongen havde drukket det, sprang det andet Staalbaand af hans Liv. Han smidskede igien og sagde: „To Gange har Du læsket mig med Viin; giv mig nu ogsaa et Bæger Vand;" og da Argilus tredie Gang giorde, hvad han forlangte, sprang det tredie Baand, og Ildkongen forsvandt. Trold-Helene var ikke kommen halvveis paa sin Færd, saa stod Holofernes ved hendes Side. Han talte hende til, og i Vrede bevægede hans Luesskiæg sig frem og tilbage: „Du har forsmaaet mig som Ægtefælle; Du har fældet tre af mine Krigshære, og holdt mig selv bunden; men nu er Du i min Magt, og nu skal Du ikke være min Dronning, men den ringeste af mine Trælqvinder." Siden Troldhelene havde giftet sig med Argilus, havde hun mistet sin Styrke; hendes Modstand var forgieves; i tre Spring bar Ildkongen hende hiem til sit Rige.

Syv Gange syv Dage vare forløbne, og Troldhelene kom ikke tilbage. Da blev Argilus mod i Hu, og besluttede at reise til sine tre Svogre, for at høre, om disse ikke vidste,

hvor hun var bleven af. Henimod Aften kom han først til Solkongen, der nylig var kommen hiem. „Velkommen her til os, lille Svoger!“ sagde Kongen. — „Ak! min kiære Svoger! svarede Argilus, „jeg søger Trold=Helene, min Kone; veed Du slet ikke, hvor hun er? Har Du ingensteds seet hende?“ — „Nei,“ sagde Solkongen, „jeg har hverken hørt eller seet noget til hende; men kanskee hun ikke viser sig uden om Natten; Du faaer da at spørge vor Svoger, Maanekongen.“ — De spiste sammen til Aften; og derpaa gik Argilus videre til denne Konge. Han kom til hans Palads, netop som Maanekongen vilde begynde sin Nattevandring, og klagede sin Nød for ham. Maanekongen svarede: „Jeg har ingensteds seet hende; men kom og lad os vandre sammen i Nat, maaskee kan vi nogensteds faae Die paa hende.“ De gik hele Natten igiennem, men saae ikke noget til Trold=Helene. Henad Morgenstunden sagde Kongen: „Ja, nu maa jeg gaae hiem; men der kommer vor Svoger Stormkongen, tal Du med ham; han trænger ind overalt, i enhver Kløft og Aabning, maaskee han nogensteds har seet hende.“ Stormkongen stod i det samme ved deres Side, og da han hørte hvad Argilus vilde vide, sagde han: „Ja vist veed jeg, hvor hun er. Ildkongen Holofernes holder hende fangen i en underjordisk Hule; der maa hun vaske hans Kiøkkentøi i en Luebæk. Hun har det forfærdelig hedt dernede, og jeg har allerede tidt tilviftet hende Køling.“ — „Det skal Du have hiertelig Tak for, min kiære Svoger!“ sagde Argilus, „men bring mig til hende, saa hurtigt Du kan.“ — „Meget gierne!“ svarede Stormkongen, blæste op, og susede afsted med Argilus, som i et Øieblik med sin Hest holdt uden for Hulen. Trold=Helene blev saa glad, da hun saae ham, at hun lod Kiedlen, som hun havde i Haanden, falde i Luebækken; men Argilus talte ikke meget; han løftede sin Hustru op paa Hesten, og foer afsted Alt hvad den kunde løbe.

Ildkongen Holofernes var just paa den Tid i sit Værelse, og hørte en forfærdelig Støi i sin Stald. Han gik da ned, og saae at hans Hest Taigarøt steilede, vrinskede, bed i Krybben og stampede i Gulvet. Taigarøt var ingen Hest som

andre Heste; den forstod hvad Folk sagde; den kunde ogsaa selv tale, og havde ni Fødder. „Hvad er det for Galskab, Du har for?“ raabte Holofernes: „Har Du maaskee ikke faaet Havre og Hø nok, eller har de ikke vandet dig idag?“ — „Havre og Hø har jeg nok af, og jeg er ogsaa bleven vandet idag; det er ikke det, som er i Veien; men Trold=Helene er bleven bortført.“ Da bævede Ildkongens Skiæg af Harme; men Taigarøt sagde: „Vær Du rolig; spiis, drik, ja læg dig endogsaa til at sove; i tre Spring skal jeg nok naae dem.“ Holofernes giorde som Hesten havde sagt; og da han rigtig havde styrket og hvilet sig, satte han sig paa Hesten Taigarøt, og i tre Spring havde han indhentet Argilus, rev Trold=Helene af hans Arme, og raabte, i det han vendte sin Hest: „Siden Du har skaffet mig min Frihed, vil jeg nu ikke dræbe dig; men kommer Du igien endnu engang, saa er Du dødsens.“

Argilus gik sørgmodig til sine tre Svogre, og fortalte dem, hvad der var skeet. De tre Svogre lagde Raad op, og sagde omsider: „Du kommer til at finde dig en Hest, som løber endnu stærkere end Taigarøt; men der gives kun en eneste saadan Hest i Verden, det er Taigarots yngre Broder, som vel kun har fire Fødder, men er endnu hurtigere, end Broderen.“ — „Hvor finder jeg denne Hest?“ spurgte Argilus. Svogeren svarede: „Heren Jernnæse holder Hesten skiult dybt under Jorden. Gaae hen til hende, giv dig i Tieneste hos hende, og forlang denne Hest til Løn.“ — „O bring mig derhen, min kiære Svoger!“ raabte Argilus. „Strax!“ svarede Solkongen; „men modtag først denne Gave af dine tre Svogre, som holde hiertelig af dig.“ Med disse Ord gav han Argilus en lille Stok; den var halv Guld, halv Sølv, og skiælvede uopherligt; den var giort af Solskin, Maaneskin og Vind. „Saa tidt Du trænger til os,“ sagde Kongen,“ saa stik denne Stav i Jorden, og strax ere vi hos dig med Hielp.“ Da tog Solkongen sin lille Svoger, satte ham op paa en Solstraale, og bar ham en heel Dag igiennem. Derpaa tog Maanekongen imod ham, og bar ham en Nat; saa tog Stormkongen ham,

og bar ham en Dag og en Nat, og da var han ved Hexen Jernnæses Palads.

Hexen Jernnæses Palads var bygget af bare Dødninghoveder; der manglede kun et eneste, for at Bygningen skulde være færdig. Da den Gamle hørte, at Nogen bankede paa, saae hun ud af Vinduet, og frydede sig: „Endelig kommer der dog een igien! I tre hundrede Aar venter jeg forgieves paa det Dødninghoved, der skal fuldende mit herlige Slot. Kom kun ind, min lille Ven!“ — Argilus traadte ind, og blev noget overrasket, da han saae den Gamle nærved; hun var meget lang, meget styg, og hendes Næse var af Jern. „Jeg vil tage Tieneste hos dig!“ var hans Ord. „Godt!“ svarede hun, „hvad vil Du have i Løn?“ — „Den Hest, som Du giemmer under Jorden.“ — „Den skal Du faae, naar Du tiener mig tro — det giver jeg dig mit Ord paa; men gior Du en eneste Feil i din Tieneste, saa er Du dødsens.“ — „Det er godt!“ svarede Argilus. — „Hos mig varer et Tieneste-aar kun tre Dage,“ sagde Hexen Jernnæse tilsidst. „Du kan gierne begynde din Tieneste strax. Du skal drive mit Stut-teri paa Silke-Engen; men feiler der en eneste Hest i Aften, saa er det ude med dig.“ Derpaa førte hun Argilus hen til Stutteriet. Det var Heste, som alle vare af Malm; de vrinskede frygteligt, og giorde de mest voldsomme og forfærdelige Spring. „Gaa til dit Arbeide!“ sagde Hexen Jernnæse, og derpaa forlod hun ham, og lukkede sig inde i sit Værelse. Argilus aabnede Ledet, kastede sig paa en af Malmhestene, og fløi afsted ud paa Marken med den hele vilde Flok. Neppe vare de komne ud paa Silke-Engen, før den Hingst, Argilus red paa, kastede ham af i en dyb Mose, hvor han sank i til Brystet. Den hele Skare splittedes nu ad i alle Verdens Hiørner; da tog Argilus den lille Stav, som hans Svogre havde givet ham, og stak den ned i Jorden. Paa Dieblikket faldt Solens Straa-ker saa gloende ned, at de udtørrede hele Mosen, som han var kastet ud i, og at Malmhestene begyndte at smelte. Da kom der en Forskrækkelse over dem, og de rendte hiem, alt hvad de kunde.

Hexen blev meget forundret, da hun om Aftenen saae, at hele Stutteriet var drevet sammen. Da sagde hun: „I Morgen skal Du vogte mine tolv kulsorte Hopper; og er Du ikke hiemme med dem ved Solens Nedgang, saa er Du dødsens.“ Men de tolv sorte Hopper, det var Hexen Jern-Næses Døttre. Argilus red ud til Hestene. Da var der en af dem, som sagde til ham: „Jeg beklager dig, det er ude med dig; det er ikke saa let giort, at tæmme os, som det lod sig gjøre med Malm-Stutteriet.“ — „Gjør Du din Skyldighed,“ svarede Argilus; „jeg skal nok gjøre min.“ I Øieblikket løb de tolv sorte Hopper fra hverandre. Argilus stak atter sin lille Stav i Jorden; da reiste der sig med eet en frygtelig Storm. Luften blæste med uimodstaaelig Magt lige imod enhver Hest; og hvormeget Hopperne ogsaa steilede, saa var Vinden stærkere — alle maatte de hiem. Argilus havde netop lukket Stalddøren, og den sidste Solstraale var netop slukket, da Hexen Jernnæse stod ved Stalden. Hun blev endnu mere overrasket end forrige Aften, da hun baade fandt Argilus og alle Hestene.

„Naar Du vil arbeide i Nat,“ sagde hun, „saa kan Du være fri i Morgen; gaae da hen og malk Hopperne i Malmstutteriet, og lav mig et Bad af Melken; i Morgen tidlig ved den første Solstraale, maa det være færdigt.“ Saasnart nu Argilus var ude af Stalden, tog Hexen selv i Vrede en Jerngreb, og bankede sine Døttre den hele Nat igiennem. Men Argilus gik hen til Hytten, og paa Veien faldt det ham i Tankerne, at dette vel turde blive den haardeste og tungeste Prøve for ham. Han var netop i Færd med at ville igien stikke sin Stav i Jorden, da han mødte sin Svoger, Maanekongen. „Jeg søger dig netop,“ sagde denne Konge, „og jeg veed allerede, hvad der fattes dig. Dernede, hvor jeg skinner hen, ved Malmhoppernes Vang, der grav tre Spænd dybt ned i Jorden, og Du vil finde et Bidsel af Guld; saa tidt Du holder det i din Haand, vil enhver Hest lystre dig.“ Argilus gjorde som Maanekongen havde sagt, og alle Malmhopperne stode ganske roligt, og lode sig malke. Om Morgenen tidlig var Badet færdigt; den kogende Mælk røg og dampede; og

Heren Jernnæse sagde til Argilus: „Du maa først sætte dig i Badet, for at prøve det.“ Argilus sagde: „Godt! men saasnart jeg har giennemgaaet denne Prøve, rider jeg paa Dieblikket herfra. Lad altsaa den Hest føre frem, som jeg har betinget mig til Løn for min Tieneste.“ I Dieblikket stod ogsaa Hesten ved Badekarret. Den var lille, uanseelig og smudsig. Da Argilus traadte hen for at stige i Karret med den sydende Melk, dyppede Hesten Hovedet ned deri, og sugede al Ilden til sig, saa at Argilus blev uskadet i Karret; og da han steg op igien, var han syv Gange smukkere, end før. Heren Jernnæse fandt Behag i ham, og tænkte ved sig selv: „Nu vil jeg ogsaa giøre mig syv Gange smukkere, end jeg er; og saa gifter jeg mig med denne Ungersvend.“ Da sprang hun ned i Badekarret. Men Hesten stak atter sit Hoved ned i Melken, og blæste al den Ild, som den før havde suget til sig, ud igien af Næseborene, og Heren Jernnæse brændte lys levende op i Badet.

Argilus kastede sig paa sin Hest, og red sin Vei. Da de vare ude af Herens Raaderum, sagde Hesten: „Nu vask mig her i denne Bæk.“ Det giorde Argilus, og Hesten fik en Farve som det røde Guld, og ved hvert af dens Haar hang der en lille bitte Guldklokke. Da satte Tatos med eet Spring over Havet, og bar sin Herre til Ildkongens Hule. Trold-Helene stod atter ved Luebækken og vaskede Kiøkkentøi. „Kom, kom!“ raabte Argilus, „nu skal jeg frelse dig.“ — „Ak!“ sagde Helene, „det kan Du ikke; Holofernes dræber dig, saasnart han naaer dig.“ Men Argilus havde allerede løftet hende paa Hesten, og foer i Fiirspring afsted.

Da begyndte Taigarøt atter at giøre en uhyre Støi i Stalden. „Hvad er der paa Færde?“ raabte Ildkongen. „Troldhelene er flygtet,“ svarede Taigarøt. „Godt! jeg vil dog først spise, drikke og hvile mig, og saa indhenter Du hende i tre Spring, som Du allerede eengang før har giort:“ sagde Holofernes. „Nei!“ sagde Taigarøt, „Du maa i Dieblikket sætte dig op, og dog tvivler jeg paa, at vi naae hende. Argilus rider paa min yngre Broder Tatos, og det er den

rappeſte Heſt i Verden.“ Holofernes ſpændte ſine Ildſporer paa, og fløi efter de Flygtede. Han kom dem ſaa nær, at han ſaae dem, ja ſaa nær, at Taigarøt talte til ſin Broder; men naae dem kunde han ikke. „Hvorfor, min Broder!“ raabte Tatos, „vil Du lade dig hugge med Ildſporer i dine Sider? Sporerne brænde dine Indvolde, ſaa lange ere de; og dog naaer Du mig ikke. Det var langt bedre, at vi begge i Fred tiente een Herre.“ Taigarøt fandt, at hans Broder havde Ret, og da Holofernes igien huggede ham med Sporerne, fleg han bag ud, og kaſtede Ildkongen af. Da de juſt vare meget høit oppe i Luften, omtrent ved Stiernerne, giorde Holofernes ſaa tungt et Fald til Jorden, at han brækkede ſin Hals. Men Argilus bragte Trold-Helene tilbage til hendes Slot. Der holdt de paa ny et prægtigt Bryllup, og levede fornøiede i mange Aar; og der leve de endnu, derſom de ikke ere døde.

73.

Alferne.

Eventyr af L. Tieck.

„Hvor er dog Marie, vort Barn?“ ſpurgte Faderen. — „Hun leger derude paa den grønne Plads med vor Naboes Søn:“ ſvarede Moderen. — „Naar de nu bare ikke løbe for langt bort fra Huſet; de ere ſaa uforſigtige:“ ſagde Faderen noget bekymret. Moderen gik hen for at ſee til Børnene, og bragte dem med det ſamme noget til Mellemmad. „Hvad det er hedt i Eftermiddag!“ ſagde Drengen, og den lille Pige blev glad, da hun ſaae at Moderen havde Kirſebær til hende. „Nu maae I være forſigtige, Børn!“ ſagde Moderen; „og ikke løbe for langt fra Huſet eller ind i Skoven. Fader og jeg, vi gaae

lidt ud paa Marken." — Den unge Anders svarede: „O, vær kun rolig; vi ere bange for at komme i Skoven; vi blive helst her ved Huset, hvor der er Folk i Nærheden."

Moderen gik, og kom snart igien ud af Huset med Faderen. De lukkede Døren af, og gik ud ad Marken, for at see til Karlene, der vare i Færd med at høste Hø paa Engen. Deres Huus laae paa en venlig Høide, paa hvis Skraaning en Frugt- og Blomsterhave var anlagt; et pynteligt grønt Stakit hegnede om Huset og Haven. Noget dybere nede i Dalen laae Landsbyen, og paa den anden Side af denne hævede sig et greveligt Slot. Af dette Herskab havde Martin forpagtet en betydelig Avling; han levede lykkelig og fornøiet med sin Kone og deres eneste Barn, den lille Marie; thi han kunde aarlig lægge noget op, og havde Udsigt til, med Tiden ved Flid og Driftighed at blive til en velhavende Mand. Jorderne, som han havde, vare gode, og Greven var en billig og forstandig Mand, der aldrig trykkede sine Bønder eller Forpagtere.

I det nu Martin gik hen ad sine Marker med Konen, saae han sig fornøiet omkring, og sagde: „Hør, Birgitte! dette er dog en ganske anden Egn, end den, hvor vi før boede. Her er saadan en Frodighed, og grønt er alting, hvorhen man vender sig. Enhver Gaard i Landsbyen har sin Have, tæt beplantet med Frugttræer; Mark og Eng give god Græsning, og Urter og Blomster seer man overalt. Husene i Byen have et muntert, peent Udseende; Bønderne ere velhavende; ja det forekommer mig virkelig, at Skoven her er smukkere og Himlen mere blaa, end der, hvor jeg ellers har været. Saa vidt Øiet kan naae, seer man her ikke andet end Liv og Lyst i den frugtbare Natur."

„Ja, Du har Ret, Martin!" sagde Konen; „og derimod hist borte, saasnart man er paa hiin Side af Floden, saa er man ligesom i et andet Land. Der er alting saa tørt og ufrugtbart. Men Reisende sige jo ogsaa, at man kan søge mange Mile omkring, før man finder saa venlig og saa smuk en Landsby, som vores." — „Ja paa den Plet nær, hist nede, med Løvn ng en af den forhuggede Granskov," sagde Manden.

„See engang derned, hvor mørk og sørgelig den Skovplet stikker af mod den hele lyse, muntre Omegn — og der, det gamle, tilrøgede Træhuus, det forfaldne Skuur — hvor Alting seer øde og forladt ud; ja, om det saa er Bækken, saa rinder den ganske melancholsk og mørk imellem Træerne ned i Dalen." — „Det er sandt," sagde Konen, i det begge stode stille, „naar man bare nærmer sig den Plet, saa bliver man ganske ængstelig og sørgmodig, og veed ikke selv hvorfor. Hvad det dog kan være for Folk, som boe dernede? og hvorfor mon de holde sig saa affondrede fra alle andre Mennesker i Sognet, som om de ingen god Samvittighed havde? Man seer jo næsten aldrig noget til dem."

„Aa, det er usselt Landløberpak," svarede den unge Forpagter; „formodentlig af disse Tatere eller Zigeunere, der trække omkring i Landet for at rane og bedrage Folk, og som her have deres skiulte Tilhold. Jeg begriber kun ikke, hvor Greven vil taale dem." — „Ja, Martin!" sagde Konen ganske bevæget, „Du kan dog ikke vide det; det kunde jo ogsaa være fattige Folk, der skamme sig ved deres Armod; thi man kan dog egentlig ikke sige noget ondt om dem. Kun det falder mistænkeligt, at de ikke søge vor Kirke, og at man heller ikke veed, hvoraf de Folk leve; thi den lille Have, der endogsaa seer ud til, at ligge reent udyrket, kan umuelig føde dem, og anden Jord har de ikke til Stedet."

„Ja, Gud maa vide, hvorledes de har det," blev Martin ved, imedens de gik videre; „der kommer jo aldrig et Menneske til dem; det Sted, hvor de opholde sig, er jo ligesom det var fortryllet og forhexet; ikke den dumdristigste Karl her i Egnen vover sig derhen."

Denne Samtale fortsatte Manden og Konen, imedens de gik videre og ind paa Markerne. Den dunkle Egn i Landskabet, som de talte om, laae noget affides fra Byen. I en Fordybning, omskygget af Grantræer, der vorede op ad Bakkerne, og høiere oppe samledes til en tættere Skov, viste sig et daarligt, gammelt Huus, og nogle faldefærdige Udbygninger; sielden saae man der Røg opstige, og endnu sieldnere viste der

sig Mennesker. Undertiden havde nysgierrige Folk, der vovede sig noget nærmere, seet nogle hæslige Folk i pialtede Klæder sidde paa Bænken foran Huset, med stygge skidne Børn paa Skiodet. Om Aftenen løb der et Par sorte Hunde omkring blandt Træerne, og man saae undertiden i Skumringen en stor, svær Mand, som Ingen kiendte, skride hen over Gangtræet, der var lagt over den forbiløbende Bæk, og gaae ind i Huset; da kunde man ogsaa langt fra i Mørke see en Ild optændt inde i Huset, og forskiellige Skikkelser, ligesom Skygger, bevæge sig omkring den. Denne dunkle Fordybning, med Grantræerne og de forfaldne Hytter, stak virkelig ret forunderligt af imod det muntre, grønne Landskab, imod de pene, hvide Huse i Landsbyen, og det prægtige Slot paa hiin Side af Dalen.

Begge Børnene havde nu fortæret deres Smørrebrød og deres Kirsebær. Nu faldt det dem ind, at more sig ved at løbe omkaps, og den lille vevre Marie kom altid til Maalet før Anders, der var tungere og ikke saa bevægelig. „Ja, veed Du hvad, Marie!“ sagde han derpaa, „det er godt nok at Du vinder paa den Maade; men nu vil vi ogsaa engang prøve at løbe i Længden; saa skal vi see, hvem der da vinder.“ — „Som Du vil,“ sagde Pigen; „men ned til Bækken maae vi ikke løbe.“ — „Nei, det veed jeg nok,“ svarede Anders; „men hist oppe paa Høien staaer det store Pæretræ; nu løber jeg her til Venstre, forbi Granlunden, og Du kan løbe til Høire over Marken; saa mødes vi ikke før der oppe ved Træet, og saa vil vi see, hvem af os der rigtig kan bruge sine Been.“ — „Godt!“ sagde Marie, og begyndte allerede at løbe saa smaat; „saa er Ingen af os den Anden i Veien; og Fader siger jo, at der er lige langt til Høien, enten man gaaer paa denne, eller paa hiin Side af Zigeunerhuset.“

Anders var nu ogsaa i fuldt Løb, og Marie, der vendte sig til Høire, saae ham ikke mere. „Det er dog egentlig dumt,“ sagde hun ved sig selv. „Jeg behøvede jo kun at tage Mod til mig, og gaae over Gangtræet dernede forbi Husene, og løbe ud paa den anden Side giennem Gaarden; saa kom jeg vist langt før til Høien, end Anders.“ Allerede stod hun ved

Bækken, og nær ved Grantræerne. — „Skal jeg? — Nei, det er ligesom noget kom mig til at gyse.“ Der stod en lille hvid Hund paa den anden Side, og gjøede alt hvad den kunde. I hendes Angest forekom det lille Dyr hende at være et Uhyre, og hun sprang nogle Skridt tilbage igien. — „O vee!“ sagde hun, „nu er da Anders kommen et godt Stykke foran mig, medens jeg staaer her og betænker mig.“ Hunden blev ved at gjøe uden Ophør; og da hun saae nøiere paa den, forekom den hende slet ikke mere frygtelig, men tværtimod ganske nydelig. Den havde et rødt Halsbaand paa, med smaa Sølvbiælder, og hvergang den løftede Hovedet op, og sprang i det den gjøede, rystede den Biælderne og de gav en klar og fiin Klang. „Aa, hvad er det saa mere! her maa voves noget;“ raabte den lille Marie ganske modigt. „Jeg løber Alt hvad jeg kan; hurtig er jeg ude igien paa den anden Side; de kan dog ikke i et Øieblik æde mig op.“ Dermed sprang det muntre, raske Barn over Gangtræet og hurtig forbi den lille Hund; men den blev nu stille, og sprang loggrende op ad Pigen — og nu stod hun da der paa det frygtelige Sted; rundt omkring dækkede de mørke Grantræer al Udsigt; hun kunde hverken see sine Forældres Huus, eller noget af den øvrige Omegn.

Men hvor forundret blev hun, da hun et Øieblik stod stille og saae sig om! Den mest brogede og muntre Blomsterhave omgav hende paa alle Sider. Tulipaner, Roser og Lilier straalede i den herligste Farveglands; blaae og røde Sommerfugle gyngede paa Blomsterne; i guldglimrende Bure hang nydelige Sangfugle rundt omkring paa Hækker og Stakitter; og Børn i korte, snehvide Kioler, med guldgule eller lysebrune Lokker og klare blaae Øine, sprang muntert omkring imellem Blomsterbedene og paa grønne Græspletter. Nogle af dem legede med smaa Lam; Andre forede Sangfuglene, eller de sankede Blomster og bandt dem i Krandse; Andre igien plukkede Viindruer og Abricoser, eller Kirsebær i Træerne, hvor de selv som de yndigste Frugter, med Rosenkinder, gule Lokker og sneehvide Klæder, gyngede sig paa de lovtætte Grene. De usle forfaldne Huse vare ingensteds at see: men i Midten af Haven

stod der en smuk, anseelig Bygning med røde Mure og spidsbuede Vinduer, med Smaataarne og blinkende Spiir, og med en herligt udarbeidet Kobberport, der luede som det røde Guld i Solstraalerne.

Marie stod som forstenet af Forbauselse og Beundring; men hun var hverken frygtsom eller undseelig af sig; da hun i en kort Tid havde betragtet alt dette, gik hun lige hen til et af de nærmeste Børn, gav det Haanden, og sagde God Dag! — „Saa kommer Du dog endelig engang og besøger os," sagde den lille straalende Pige; „jeg har jo saa tidt seet dig løbe og springe derude; men altid var Du bange for vor lille Hund, og turde aldrig gaae over Broen." — „Altsaa ere I da vel ingen Zigeunere eller Kieltringer, som Anders altid kalder Jer?" sagde Marie; „han er nok skikkelig, men i Grunden noget enfoldig, og snakker tidt noget tosset Tøi." — „Ja, bliv Du kun hos os," sagde det deilige Barn; „Du skal see, hvor godt Du skal synes om det her." — „Men, jeg løber jo omkaps med Anders; og saa kommer han først." — „Tro Du mig, det har ingen Hast! Du kommer tidsnok til ham igien. See der, tag og spiis!" Den Lille rakte Marie nogle Druer og Kirsebær; og aldrig havde hun smagt saa søde, saa herlige Frugter. Da hun havde spiist af dem, tænkte hun slet ikke mere, hverken paa Anders, paa Kapløbet, eller paa Forældrenes Forbud.

En meget smuk Dame i prægtige straalende Klæder kom nu gaaende hen til dem, og spurgte, hvad det var for et fremmedt Barn? „Deiligste Frue!" svarede Marie selv, uden al Frygt, „jeg er ved en Hændelse kommen løbende herind; og nu vil de beholde mig her." — „Du veed, Zerina!" sagde Damen til Maries Legesøster, „at det dog kun er hende tilladt for en kort Tid; og i det mindste skulde Du først have spurgt mig." — „Jeg tænkte," sagde den lille Pige, „at siden hun dog alt var sluppen over Broen, turde jeg vel gjøre det; vi har jo ogsaa tidt nok seet hende løbe omkring i Marken, og Du har selv glædet dig over hendes muntre Væsen. Den Stakkel kommer jo tids nok til at forlade os igien." — „Nei," sagde

Marie, „jeg vil ikke bort; her vil jeg helst være, thi her er saa smukt; og her har jeg jo det allerbedste Legetøi, og de herligste Jordbær og Kirsebær. Nei! udenfor er det langt fra ikke saa godt.“

Den smukke, straalende Dame smilede ved Maries Tale, men saae venligt til hende, i det hun vendte sig og gik. Flere af Børnene kom nu springende omkring Marie med Sang og Latter, spøgede med hende og fik hende til at dandse med dem; Andre bragte et Par smaa Lam hen til hende, og mangeslags Legetøi og Blomster; Nogle spillede paa Instrumenter, og sang dertil med deres klare og rene Stemmer. — Allerhelst holdt Marie sig dog til den lille Pige, der først var komuen hende i Møde; hun var ogsaa den venligste og livsaligste af dem alle. Naar Marie da faldt hende om Halsen og kyssede hende, sagde hun: „Ja! jeg vil altid blive hos eder; I skal være mine Søstre;“ og saa løe alle Børnene, og sprang af Glæde og omfavnede Marie. — „Hør,“ sagde Zerina, „nu skal vi lege en Leg, og den er morsom.“ Derpaa løb hun ind i Pavladset og hentede en Guldæske, som var fuld af glimrende Frøkorn. Hun tog ned i Æsken med sine smaa Fingre, og strøede nogle Korn paa den grønne Jordbund. Strax saae man Græsset bevæge sig som i Bølger, og efter nogle Øieblik skød der herlige Rosenbuske frem af Jorden, voxede hastigt i Veiret, og udbredte pludseligt deres rige duftende Blomsterflor. Maria tog ogsaa nogle Korn af Blomsterfrøet, og hvor hun strøede dem, steg hvide Lilier og brogede Nelliker frem af Græsset. Paa et Vink af Zerina forsvandt disse Blomster, og andre kom i deres Sted. „Men nu skal Du faae noget andet at see, og det er endnu bedre:“ sagde hun til Marie, der stod fuld af Forundring. Zerina tog to større Frøkorn, lagde dem ned i Jorden, og stampede paa dem med Foden. „Kom hid Marie! hvor jeg staaer,“ sagde hun, „og hold dig ret fast ved mig.“ Marie slyngede sine Arme fast omkring hendes Liv. I det samme voxede der to grønne Piniebuske frem under dem, tæt ved hinanden, og hævede begge de omslyngede Børn i Veiret. Træerne voxede høiere og høiere med stor Hurtighed, og

de to Søsterpiger i deres sneehvide Klæder svævede frem og tilbage under den klare purpurrødmende Aftenhimmel, som hvide Blomster i Piniens grønne Krone. De andre Smaabørn klavrede med stor Behændighed op og ned ad Træernes Stammer, stødte og greb efter hverandre, naar de mødtes, under evig Spøg og Latter; og faldt et af dem ned fra Træet, saa fløi det giennem Luften, som en Fugl, og dalede sagte og langsomt ned i Græsset. Marie begyndte at blive lidt bange, da det lod til at Træerne vilde blive ved at voxe til de naaede Skyerne: da sang Zerina nogle Toner, og strax begyndte Træerne at synke ligesaa jævnt og sagte mod Jorden, som de før havde hævet Børnene med sig mod Himlen.

Derpaa gik Zerina med Marie hen til Paladset, og ind ad den store aabnede Malmport i en rund Sal, hvor mange ældre og yngre Fruentimre sad omkring ved flere Borde, talte sammen, spiste liflige Frugter, og lyttede til en harmonisk Musik, der lød giennem Salen, uden at man kunde mærke hvor den kom fra. I den runde Lofthvælving var der malet Palmer, Løvværk og Blomster, og derimellem smaa Børn, der i yndige Stillinger klavrede og gyngede sig imellem Grenene. Efter Musikens Toner forvandlede Billederne sig, og undertiden ligesom glødede op i stærke, brændende Farver; snart funklede det Grønne og det Blaae i et straalende Lys; snart sank disse Farver i en blegere Skygge, og det Purpurrøde blussede op, og Guldet luede frem, og saaledes skiftede det skiønne Farvespil ved Tonernes Stigen og Fald.

Fra denne Sal førte en skiult Malmtrappe ned i underjordiske Sale. Her laae Guld og Sølv opdynget, og Ædelstene funklede derimellem. Omkring ved Væggene stod alleslags Kar af smukke Former, og fyldte med Kostbarheder. Guldet, forarbeidet i mangfoldige Skikkelser, luede og glimrede allevegne herligt og venligt frem, i den øvrige Pragt. En Mængde Dværgfolk vare sysselsatte med at udsøge Stykkerne, og lægge dem i Karrene, hvor de hørte hen; Andre, pukkelryggede, krumbenede, med store røde Næser, kom bærende med tunge Sække over Nakken, pustede under Byrden, og rystede Guldkorn

ud af Sækkene paa Gulvet. Nogle af dem sprang da ubehændigt til Høire og Venstre, for at gribe enkelte runde Guldstykker, som trillede tilside, og undertiden faldt den ene over den anden i deres plumpe og pudseerlige Iver. Maria kunde ikke holde sig fra at lee ved dette Syn, og Dværgene giorde sure og vrantne Miner til hende, i det hun gik forbi. I Baggrunden sad paa en prægtig Stol en lille, gammel og tør Mand, med Krone paa Hovedet, der syntes at herske her nede som en Konge over Dværgene. Zerina hilste ham dybt, da de kom nærmere til ham, og han takkede kun med et lille, alvorligt Nik. „Hvad er der nu igien paa Færde?" sagde han vred og fortrædelig, da Børnene vilde gaae forbi. Marie turde ikke svare; men Zerina sagde ganske rask: „Ingenting; vi vil bare see os lidt om her nede i Kamrene." — „Altid de samme Børnestreger!" sagde den Gamle; „aldrig seer man dem tage sig noget nyttigt for. Skal det ikke faae Ende engang?" Derpaa vendte han sig igien til sine Dværge, som udsøgte og veiede Guldstykkerne. Nogle skiendte han paa i Vrede; andre sendte han afsted i Ærende. — „Hvem er den strenge Herre?" spurgte Marie sagte, da de vare forbi. „Det er vor Metalfyrste," sagde Zerina, og de gik videre.

Noget efter lod det, som de igien vare under aaben Himmel; thi de stod ved Bredden af en Sø; men dog skinnede der ingen Sol, og Marie saae ingen Himmel over sig. „Hvor komme vi nu hen?" spurgte hun. „Det skal Du snart faae at see:" sagde Zerina. Begge satte sig i en lille Baad, der laae; Zerina roede hurtigt afsted, og da de vare komne midt ud paa Dybet, kunde Marie see, at der løb tusinde Bække, Rør og Canaler til alle Kanter ud fra den lille Sø. „Den Bæk der," sagde Zerina, „løber just hen under eders Have og Eng; derfor blomstrer alting der saa frisk og frodigt." Medens hun nu roede videre, kom der en utallig Sværm af Smaaborn dukkende op af Vandet i Søen og Canalerne, og svømmede omkring Baaden. Nogle havde Krandse om Haaret af Rørblomster og Vandlilier; andre holdt de skionneste røde Coralgrene i Veiret; og Nogle blæste paa store Sneglehorn.

Alle hilste de paa deres fremmede Giæst, og under de muntre Toner og den lystige Støien og Plasken rundt om Baaden, roede Zerina med Marie til Enden af Søen, og ind i Mundingen af en lille Flod, hvor deres svømmende Følge tog Afsked med dem. Floden, som de roede op ad, blev smallere og smallere; tilsidst standsede Baaden ved en steil Klippevæg, hvor Zerina bankede paa. Klippen aabnede sig, som det kunde være en Dør; og en ganske rød Qvindeskikkelse kom frem, og hialp dem ud af Baaden. „Gaaer det lystigt til?" spurgte Zerina. „Jo, de ere i fuldt Arbeide, og saa muntre, som man vil ønske sig:" svarede den Røde.

De steg nu op ad en Vindeltrappe, og pludselig befandt Marie sig i en Sal, hvor Lyset straalede hende saa stærkt og glimrende i Møde, at hun i nogen Tid, efterat hun var traadt ind, var ligesom blind. Væggene, beklædte med ildrøde Tapeter, glødede som Aftenrødens herligste Purpurglands, og da hendes Øine bleve lidt vante dertil, saae Marie med Forbauselse, at i de røde Tæpper bevægede der sig de yndigste smaa Skikkelser dandsende op og ned, med Tegn paa den livligste Glæde; deres Legemer vare som af luende rød Chrystal, og giennemsigtige, saa at man ligesom kunde see, hvor hurtigt og livfuldt Blodet strømmede giennem Aarerne paa de smaa Væsener, medens de, slyngede i hinanden, dandsede op og ned ad den luende Væg. Marie kunde see dem smile og hilse til hende; men da hun vilde gaae nærmere hen imod Væggen, følte hun en stærk Hede; Zerina trak hende hurtigt tilbage, og sagde: „Kom ikke nærmere, Marie! Du brænder dig op, det er lutter Ild hvad Du seer!" — „Men hvorfor komme da de smaa nydelige Skabninger ikke ud til os, og lege med os her ude?" spurgte Marie. — „Fordi, ligesom Du lever og aander i Luften," svarede Zerina, „saaledes maa de altid leve i Ilden; og uden for den vilde de vansmægte og fryse bort. Seer Du ikke, hvor godt de nu har det, hvor de smile og lee og fryde sig i den luende Hede? — Det er dem, som udbrede den underjordiske Ild til alle Sider, for at Urter og Træer kunne voxe og

trives, og Kornet og Druerne kunne modnes. — Men her bliver det for hedt; vi vil gaae ud igien i vor Have."

Da Børnene kom her op, havde Alting et andet Udseende. Daglyset var borte; Maaneskin hvilede over Græsset og Blomsterne; og alle de andre Børn, i deres hvide Klæder, laae klyngevis og sov i de grønne Løvhytter. Men Marie og hendes lille Veninde mærkede hverken til Træthed eller Søvnighed; men vedbleve at vandre omkring i den varme Sommernat, under uophørlig Samtale, til den lyse Morgen brød frem. Da de nu havde vederqvæget sig med Melk og de sødeste Frugter, sagde Marie: „Hør, Zerina! lad os engang til Afverling gaae ud til Granskoven; jeg havde Lyst at see, hvordan der nu seer ud." — „Meget gierne," sagde Zerina, „saa kan Du med det samme besøge vore Skildvagter; de staae paa deres Post, paa Bakkerne oven over Skoven. Jeg tænker, Du vil synes godt om dem." — Nu gik de giennem Blomsterhaverne, giennem yndige Lunde, fulde af Nattergale; derpaa over store Vinbierge, og endelig, da de længe havde fulgt Krumningen af den klare Bæk, der slyngede sig igiennem Egnen, som Marie nu kiendte igien, kom de til Bakkerne ved Granskoven. — „Men hvoraf kommer det," sagde Marie, „at vi her indenfor have gaaet en saa forfærdelig lang Vei? Derude hos os seer det jo ud, som et ganske lille Stykke Land?" — „Ja, det kan jeg ikke forklare dig," sagde hendes Veninde; „men Du seer, at det er saa." Begge steg nu op ad til den tætte, mørke Granskov; en kold Blæst mødte dem paa Bakkerne, fra den modsatte Side; og Landskabet viste sig vidt omkring ligesom i en vinterlig Taage. Øverst oppe stode underlige Skikkelser, der saae ud i Ansigterne, som om de vare tilstøvede med Meel, ikke ulig de hvide Uglers hæslige Hoveder; de vare klædte i meget folderige Kapper af hvid, lodden Uld, og holdt store Regnskierme af hvidt Skind udspændte over sig, imedens de uophørligt pustede og viftede med store brune Flaggermuusvinger, der stak frem af deres Kapper. „Hu! hvad det her gyser i mig!" sagde Marie; „de Karle see loierlige nok ud; men jeg kan ikke more mig over dem; jeg fryser ved at see dem." — „Ja," sagde Zerina,

„det er vore gode ærlige Vægtere, som passe troligen paa her oppe, og uophørligt vifte med deres store Vinger, for at kold Gysen og Skræk maa falde over enhver, som vil komme nær til vor Egn. Men at de nu ere saa tilhyllede, det er fordi det nu sneer og fryser der udenfor; og det kan de ikke taale. Her nede hos os kommer aldrig nogen kold Luft, aldrig Snee eller Blæst; her er evig Vaar og Sommer — men de Stakler deroppe, dersom de ikke hver Dag bleve afløste, saa døde de snart bort."

„Men hvem ere I da?" spurgte Marie, fuld af ny Forundring, medens de forlod disse Høider og steg ned igien til den yndige Blomsterdal; „I maae jo være et eget Slags Folk, der ogsaa har et eget Navn?" — „Veed Du ikke det engang?" svarede den venlige Zerina: „vi ere jo Alfer; og jeg har hørt sige, at I taler undertiden om os deroppe." — Men i det samme som Marie vilde gjøre flere Spørgsmaal, hørte de en stor Tummel ude paa Engen. Børnene løb dem imøde, og raabte: „Den deilige Fugl er kommen!" og Alle ilede ind i den store Sal. De saae, hvorledes Store og Smaa trængte sig ind igiennem Døren; Alle vare fulde af Lyst og Glæde, og en jublende Musik tonede ud fra Salen. Da Marie og Zerina vare komne indenfor, saae de, hvorledes den hele Mængde vendte Blikket opad mod Kuppelen, i hvis store lyse Hvælving en prægtig Fugl med glindsende Fiederpragt længe svævede langsomt i Kreds, medens Musiken tonede stærkere og Farvespillet skiftede hurtigere, end ellers. Endelig taug Musiken, og Fuglen svingede sig med stærke, susende Vingeslag op paa en Krone, der hang under det store, runde Vindue øverst i Kuppelen. Dens Fiedre vare grønne og purpurrøde, og Guldstriber lyste i Purpuret; men paa Hovedet havde den en Top af smaa Fiedre, hvis Farver vare saa stærke og glimrende, at de lyste som Ædelstene. Fuglen var saa stor som en Ørn; dens Næb var hvirvdt, og Benene vare himmelblaae; og naar den fløi eller rørte sig, straalede og glindsede alle disse Farver imellem hverandre med en Pragt, som fortryllede ethvert Øie. Da den havde sat sig, aabnede den sit lysende røde Næb, og

en Rigdom af de deiligste Toner, som ingen Nattergal kan frembringe saa stærke og skiønne, strømmede ud af Fuglens Bryst. Dens Sang fyldte som Virkningen af en usynlig Aand alle Hierter, saa at selv de mindste Børn maatte græde af Glæde. Da den taug, hilsede og boiede Alle sig for den. Fuglen fløi atter nogle Gange i Kreds omkring Hvælvingen, svævede derpaa langsomt giennem Døren ud af Salen, og svang sig med Ørneflugt op mod den klare Himmel, hvor den snart kun lyste som et rødt Punkt i det Blaae, og hurtigt forsvandt.

„Men siig mig nu," raabte Marie til sin lille Veninde, „hvad er det for en herlig Fugl, og hvorfor ere I alle nu saa fulde af Glæde?" — „Det skal jeg sige dig, Kongen kommer!" sagde den Lille: „og ham har mange af os endnu aldrig seet. Hvor han vil komme og blive, der er lutter Lyst og Glæde; vi har allerede længe haabet og ventet paa ham, med større Længsel, end I om Vinteren vente paa Vaaren; og nu har han ladet os melde sin Ankomst ved sit skiønne Sendebud. Denne herlige og kloge Fugl, som vor Konge bruger til at sende i Ærende for sig, hedder Phoenix. Den boer langt borte i Arabien paa et Træ, hvoraf der kun er eet i Verden; ligesom der kun er een Phoenix. Naar den føler paa sig, at den bliver gammel, sanker den Rogelse og Balsam i sin Rede, tænder Ild derpaa, og opbrænder sig selv; syngende døer den i Ilden, og af den duftende Aske svinger der sig en ung Phoenix op med ny Skiønhed. — Men nu, min kiære Veninde! nu komme vi til at skilles ad. Naar Kongen kommer hertil, kan Du ikke længer blive her; at see ham bliver dig ikke tilladt."

Da kom den deilige Qvinde i Gyldenkiolen gaaende igiennem Trængselen i Salen henimod Marie, vinkede hende til sig, og gik ud med hende i en eensom Trægang i Haven. „Du maa forlade os, elskede Barn!" sagde hun. „Vor Konge vil i tyve Aar, og kanskee endnu længere, holde sit Hof her; og nu vil Frugtbarhed og Velsignelse brede sig vidt omkring i disse Egne, men allermest her i Nærheden. Alle Kilder og Bronde

ville blive mere vandrige; Agre og Høver ville give rigere Høst; Vinen vil blive ædlere, Engen federe, og Skoven mere friſk og grøn. Luften bliver mildere; intet Hagelveir, ingen Overſvømmelſe vil ſkade Landet. Tag denne Ring, mit Barn! og glem os ikke i dine Tanker; men vogt dig vel, for aldrig at fortælle noget Menneſke det mindſte om os, og om dit Ophold hos os; giør Du det, da maae vi flye disſe Egne, og da vil Du ſelv og Alle omkring dig komme til at miſte det Held og den Velſignelſe, ſom vor Nærhed bringer Eder. — Kys dine Legeſøſtre endnu engang til Afſked, og lev vel!" — Smaapigerne kom ud til hende; Zerina græd, Marie bøiede ſig ned til hende, og kyſſede hende med Taarer; de ſkiltes ad. — Snart ſtod hun igien paa den ſmalle Gangbro; en kold Luftning blæſte fra Granſkoven bag hende. Hun ſaae den lille Hund igien, der giøede ivrigt ad hende, og ringede med ſine ſmaa Biælder. Da vendte hun ſig, og ſaae endnu engang tilbage; derpaa ilede hun, alt hvad hun kunde, ud i det Frie; thi nu var det ligeſom den mørke Granſkov, de røgſorte, forfaldne Hytter og de dæmrende Skygger, der omgav hende, atter fyldte hendes Sind med den gamle Frygt.

Nu faldt det hende førſt ind, at man vilde have ſavnet hende. „Ak Gud, mine Forældre har viſt ængſtet ſig meget for mig i denne Nat" — ſagde hun ved ſig ſelv, da hun ſtod ude paa den aabne Mark; „og dog tør jeg jo ikke fortælle dem det mindſte om, hvor jeg har været, og hvad jeg har ſeet. Hvad kunde det ogſaa nytte til? De vilde jo aldrig troe noget deraf." — To Mandfolk gik hende forbi, og hilſede; og hun hørte dem ſige bag ved ſig: „Det var en ſmuk Pige! Hvor mon hun er fra?" — Da fordoblede hun ſine Skridt, og ſkyndte ſig for at naae Forældrenes Huus; men Træerne i Haven, der i Gaar ſtode fulde med Frugt, havde nu intet Løv; Huſet var malet med en anden Farve; der var bygget en ny Lade ved Siden af det. Marie var fuld af Forundring, og nær ved at troe, at hun drømte. Ganſke forvirret aabnede hun Huusdøren, og traadte ind i Stuen. Da ſaae hun ſin Fader ſidde ved Bordet imellem en ubekiendt Kone og en

fremmed Yngling: „Min Gud, Fader! er det dig!“ raabte hun, i det hun strax kiendte ham, „men hvor er dog min Moder?“ — „Din Moder?“ sagde Konen, og sprang op fra Stolen, og hen til Marie — „Du er dog vel ikke .... jo vist er Du .... jeg seer det, Du er vor tabte, vor eneste, kiære Marie, som vi allerede saa længe have troet død.“ Moderen havde kiendt hende, baade paa hendes Dine og Skikkelse; og tillige paa en lille bruun Plet, som Datteren havde under Kinden. Alle tre omfavnede hverandre, og græd Glædestaarer; men Marie kunde ikke komme sig af sin Forundring over at hun selv næsten naaede sin Fader op til Hovedet; og hun begreb ikke, hvordan Moderen var bleven saa gammel og forandret, at hun i første Øieblik ikke havde kiendt hende. Det unge Menneske kiendte hun heller ikke, og spurgte om hans Navn. „Jh, det er jo vor Naboes Søn Anders, din gamle Legekammerat!“ sagde Faderen; „Du skulde dog kiende ham — men sig os dog nu for alting, hvor har Du været henne i de syv lange Aar? Hvorfor har Du aldrig ladet høre fra dig? og hvor kommer Du nu fra saa uforventet?“ — „Syv Aar?“ — gientog Marie ganske forvirret i sine Tanker og Erindringer — „hvordan er det mueligt? Syv hele Aar!“ — „Ja, ja! syv Aar er det:“ sagde Anders, og tog hende trohiertig i Haanden. „Jo, jeg har rigtig nok vundet, lille Marie! siden jeg allerede for syv Aar siden var ved Pæretræet, og her tilbage igien; og Du Nølerske! Du kommer nu først idag.“

Nu stormede der igien Spørgsmaal ind paa Marie; de trængte alle paa hende, at nu maatte hun dog fortælle enhver Omstændighed fra først til sidst — og den stakkels Pige turde jo, efter sit Løfte, intet rigtigt svare. Men det var besynderligt, hvor let hun kom fra det; det var ligesom der var nogen Anden tilstede, som hialp hende at svare. „Ja, vi kan jo begribe, at Du maa have forvildet dig derhenne i Granskoven, og at Du saa ikke strax kunde finde hiem — men kom Du da ud paa Landeveien?“ — „Jo, det giorde jeg tilsidst, og saa kom der en Vogn med Reisende forbi“ — „Og de tog dig vel op, og førte dig med sig?“ — „Ja, ganske rigtigt,“ svarede

Marie. — „Men hvorfor bragte de dig ikke hiem, og hvor giorde de da af dig?“ — „Ja, det gik nu saa besynderligt; jeg var i Begyndelsen ganske forvirret, og kunde ikke rigtig giøre Rede for mig; og saa var jeg meget træt, og sov ind paa Vognen; og imidlertid kiørte de Reisende langt, langt bort til en fremmed By; og de holdt saa meget af mig, og vare saa ubeskriveligt gode imod mig; de opdrog mig, og lærte mig saameget — og jeg kunde slet ikke slippe fra dem.“ — „Men hvorfor kom Du dog endelig her tilbage? de gode Folk ere dog vel ikke døde fra dig?“ — „Jo, netop! Mand og Kone døde begge to; og jeg var ganske ene og forladt; og saa fik jeg endelig en Leilighed til at reise hiem til mit Fødested, og til mine gode, rigtige Forældre — Ja! det skal jeg altsammen fortælle mere om en anden Gang.“ — „Ja vist!“ sagde Moderen; „lad det nu være nok; vi skal ikke plage Marie mere idag; det bedste er jo dog, at vi har dig igien, min søde lille Datter, mit Eneste og mit Alt!“

Saaledes hialp de Andre hende, og lagde hende næsten Ordene i Munden. Anders blev og spiste med til Aften; og der var en Glæde over alle Grændser. Marie var vel ogsaa inderlig glad; men hun kunde ikke finde sig i den pludselige Forvandling. Huset forekom hende alt for lidet, og alt for mørkt. Hun undrede sig over hendes egen Paaklædning; den var reenlig og simpel, men forekom hende ganske fremmed. Hun saae tidt paa sin Ring, hvis Guld skinnede med en stærk rød Glands, og hvori en herlig brændende rød Ædelsteen var indfattet. Paa Faderens Spørgsmaal om Ringen, svarede hun, hvad der var sandt, „at det var en Foræring fra hendes kiære Velgiørere.“ — Marie glædede sig ordentlig til at komme til Sengs og blive allene. Næste Morgen følte hun sig allerede mere hiemme i Huset, og hendes Tanker og Forestillinger vare mere i Orden. Nu kunde hun efterhaanden giøre sammenhængende Rede for det, hun havde fortalt Aftenen forud, og svare Folk fra Landsbyen, der kom for at hilse paa hende, naar de giorde hende Spørgsmaal om hendes Fraværelse. Anders var ogsaa der, allerede fra den tidlige Morgen, og viste sig meget

lykkelig ved enhver Opmærksomhed, enhver lille Tieneste, han kunde vise Marie. Den opblomstrende femten Aars Pige havde giort et dybt Indtryk paa ham; og han havde næsten ikke kunnet sove den hele Nat. Herskabet lod Marie hente op paa Slottet, og hun maatte her igien fortælle sin Historie, hvori hun nu allerede havde faaet Øvelse. Den gamle Herre og hans Frue vare høilig forundrede over hendes gode Opdragelse; thi hun var meget beskeden, uden at være forlegen, og hun svarede artigt og i gode Talemaader paa ethvert Spørgsmaal, man giorde hende. Al Frygt for fornemme Folk og deres Omgivning havde tabt sig hos hende; thi naar hun sammenlignede disse Sale og Skikkelser med de Vidundere og den høie Skionhed, hun havde seet i Alfeverdenen: saa forekom denne jordiske Glands hende dunkel, og de Mennesker, hun saae omkring sig, af ringere Betydning.

Det var i Februar. Træerne begyndte at knoppes, og siden at springe ud, tidligere, end de pleiede; Foraaret var det skionneste og mildeste, som de ældste Folk der i Landet kunde mindes at have oplevet. Allevegne saae man Bækkene mere vandrige, Engene mere frodige og græsrige, end sædvanligt; Bakkerne syntes at voxe, og Vinbiergene at hæve sig; Frugttræerne blomstrede yppigere end nogensinde tilforn, og en svulmende og duftende Velsignelse hang ligesom i befrugtende Blomsterskyer over Landskabet. Alt trivedes over Forventning; ingen sildig Kulde, ingen Storm bragte Frugten Skade. Druerne voxede til en overordentlig Størrelse; sødere og saftigere havde man aldrig kiendt dem. Alle Folk vare forbausede over det rige Aar, og vilde neppe troe deres egne Sandser, at det ikke var nogen Drøm. Det følgende Aar var ikke ringere; men nu var man allerede mere vant dertil. Om Efteraaret gav Marie endelig Anders sit Ja; han havde længe sukket for hende, og Forældrene længe nok ønsket denne Forening. Deres Bryllup stod om Vinteren.

Men ofte tænkte Marie endnu med inderlig Længsel tilbage paa hendes Ophold bag den mørke Granskov; hun blev efterhaanden stille og alvorlig. Saa smukt endog alting var,

hvad der omgav hende, saa kiendte hun dog noget endnu smukkere, og dette stemte, ved en stille Sorg, hendes Væsen til blid Tungsindighed. Det rørte hende smerteligt, naar Faderen eller Manden talte om de Kieltringer og Zigeunere, der boede nede i den dunkle Dal. Tidt vilde hun forsvare dem, især imod Anders, der syntes at have særdeles Lyst til at skielde dem ud; men altid tvang hun Ordene tilbage i sit Bryst. Saaledes levede hun Aaret om; og i det næste havde hun den Glæde at faae en lille Datter, som hun gav Navnet Elfride, hvorved hun tænkte paa sine Venner, Alferne.

De unge Folk boede med Martin og Birgitte i samme Huus, der var rummeligt nok, og hialp nu Forældrene i at føre deres store Huusholdning. Den lille Elfride viste snart usædvanlige Evner og Anlæg; meget tidligt kunde hun gaae, og tale, da hun neppe var aargammel; efter nogle Aars Forløb blev hun saa klog og eftertænksom, og tillige et saa forunderlig deiligt Barn, at alle Folk overraskedes ved at see hende; og hendes Moder selv kunde ikke andet end tænke sig, at hun havde Lighed med de straalende Alfebørn. Elfride gav sig ikke meget af med andre Børn; hun undgik næsten med Engstelighed enhver støiende Leeg, og var allerhelst allene. Da søgte hun gierne til en eller anden stille Krog i Haven, satte sig hen og læste, eller arbeidede paa hendes lille Syetøi; tidt saae man ogsaa, at hun sad ganske fordybet i sig selv, eller gik op og ned i Gangene og talte med sig selv. Begge Forældrene lode hende helst skiøtte sig selv, da hun var frisk og trivedes godt; undertiden havde de dog nogen Bekymring ved at høre Barnets underligt fornuftige Svar eller Bemærkninger. Men Bedstemoderen Birgitte sagdt da tidt: „Saa kloge Børn blive ikke gamle; de ere for gode til denne Verden. Elfride er jo dertil næsten unaturlig smuk; hun vil vist aldrig finde sig rigtig i at leve her paa Jorden.“

Den Lille havde den Egenhed, at hun meget ugierne vilde lade sig opvarte af Nogen. Hun var næsten af Alle tidligst oppe om Morgenen; hun vaskede sig omhyggeligt, og klædte sig selv paa. Ligesaa ordentlig var hun om Aftenen, og

passede altid meget nøie paa, selv at giemme sine Klæder og sit Lintøi, og ikke at lade noget Menneske, ei engang hendes egen Moder, røre derved. Moderen saae igiennem Fingre med denne Egensindighed, fordi hun ikke tænkte sig noget videre derved; men hvor overrasket blev hun ikke, i det hun engang, da Elfride skulde i Besøg paa Slottet, og Moderen med Magt, hvormeget ogsaa den Lille græd og modsatte sig, gav hende andre Klæder paa, ved den Leilighed fik at see, at hun havde et Guldstykke af besynderlig Skikkelse hængende paa sit Bryst; og denne Guldmynt kiendte Marie strax for en af dem, hun havde seet saa mange af nede i de underjordiske Hvælvinger. Den lille Elfride blev meget forskrækket over denne Opdagelse; endelig kom hun frem med den Tilstaaelse, at hun havde fundet den i Haven, og da hun syntes saa godt om dette Guldstykke, havde hun villet giemme det saa vel, for ikke at miste det. Hun bad sin Moder saa bønligt om, ikke at tage det fra hende, at Marie ogsaa strax igien bandt det om hendes Hals, og gik taus og tankefuld med Datteren op til Slottet.

Ved den ene Side af Forpagterens Stuehuus laae der nogle nye Ladebygninger, og bag ved dem var der en Græsplet, med et gammelt Lysthuus, hvor næsten aldrig noget Menneske kom, fordi det, ved en ny Indretning af Bygningerne og af Haven, nu laae for langt borte fra denne. Paa dette eensomme afsides liggende Sted holdt Elfride mest af at være; og det faldt Ingen ind at forstyrre hende her, saa at Forældrene tidt, naar de vidste hvor hun var, i halve Dage ikke saae noget til hende. En Eftermiddag var Moderen ude omkring i Udhusene, for at see efter adskilligt; og da lagde hun Mærke til, at der i det Forraadskammer, hvor hun var, faldt en Lysstraale ind giennem en Sprække i Væggen. Hun fik i Sinde at titte derigiennem, for at see om Elfride var derude; og da hun lagde Øiet til Sprækken, saae hun hende sidde paa en Bænk i Lysthuset, og ved Siden af hende en anden Pige i hvide Klæder, som Moderen strax kunde see, var den samme Zerina, som hun kiendte saa godt. Begge Smaapiger sad i en kiærlig og fortrolig Samtale. Alfepigen holdt den deilige Elfride

omslynget med sin ene Arm, og sagde noget sorgmodig til hende: „Ak, Du søde Barn! saaledes som jeg nu leger med dig, saaledes har jeg engang ogsaa leget med din Moder, da hun var lille og besøgte os; men I Mennesker voxe alt for hurtigt op, og I blive alt for snart store og fornuftige; det er ret bedrøveligt. Gid Du dog blev et Barn ligesaa længe som jeg!“ — „Den Tieneste vilde jeg saamænd gierne giøre dig,“ sagde Elfride; „men alle Folk sige jo, at jeg endogsaa meget tidligt vil komme til Forstand, og at jeg ret har Anlæg til at blive klog før Tiden. Ak, hvor det giør mig ondt naar jeg tænker paa, at jeg ikke skal see dig mere, min kiæreste Zerina! — Ja, jeg troer vist det gaaer med mig, som med Frugtblomsterne. Hvor prægtigt staaer ikke Æbletræet i Skiærsommer, med sine rødladne, nylig aabnede Blomsterknopper! Træet breder sin Krone vidt ud, og Enhver, som gaaer forbi og seer op til Træet, mener, at det maa ret blive til noget, naar Sommeren og Høsten kommer. Men see, da kommer den varme Sol, og Blomsterne aabne sig i deres skinnende Pragt — og allerede stikker den slemme Kiærne under Blomsterkronen, og fortrænger dens brogede Pynt, og kaster den ned til Jorden. Nu er det forbi med den stakkels ængstede Blomst; den maa blive til Frugt, enten den vil eller ikke. Ja vist er det smukke Æble ogsaa en rar Ting — men det er dog intet mod Foraarsblomstringen. Jeg kan aldrig glæde mig til at blive en stor Pige. Gid jeg dog bare engang kunde besøge Jer dernede!“

„Siden vor Konge er kommen og boer hos os, er det ganske umueligt:“ sagde Zerina. „Men jeg kommer jo saa tidt til dig, Du søde Pige! og Ingen seer mig, Ingen veed af det, hverken her eller hisset. Jeg gaaer useet over Marken, eller jeg flyver herover som en Fugl. O vi skal endnu ret tidt komme sammen, medens Du er lille! — Saa sig mig nu da, hvad skal jeg giøre, som kan fornøie dig?“ — „Du skal ret holde af mig; saa meget som jeg elsker dig i mit Hierte,“ sagde Elfride; „men kom nu, og lad os engang igien giøre en Rose!“ — Zerina tog den lille Æske frem af sin Barm,

kaſtede to Korn paa Jorden, og pludſelig ſtod en grønnende Buſk for dem med to herlige friſke Roſer, der bøiede ſig mod hinanden, ligeſom de vilde kysſe hinanden. Smilende brød Børnene dem af, og ſtrax var Buſken forſvunden. „Ak! derſom Jordens deiligſte Blomſt dog ikke ſaa ſnart ſkulde døe!“ ſagde Ælfride ganſke bevæget. „Giv mig den!“ ſagde den lille Alfepige; hun aandede tre Gange paa den udſvulmende Roſe, og kysſede den. „Nu kan Du fornøie dig længere ved Blomſten,“ ſagde Zerina, og rakte hende den igien; „nu bliver den friſk og duftende lige til Vinteren kommer.“ — „Saa vil jeg giemme den, ſom et Billede af dig,“ ſagde Ælfride; „jeg ſkal giemme den i mit Kammer, og kysſe den hver Morgen og Aften, ſom om det var dig ſelv.“ — „Men nu vil Solen ſtrax gaae ned; det er Tid for mig at ile hiem:“ ſagde Alfepigen, i det hun til Afſked kysſede Ælfride, og forſvandt.

Om Aftenen tog Marie ſit Barn i Armene med en vis Følelſe af ængſtelig Ømhed og Kiærlighed. Hun lod den yndige Pige have endnu mere Frihed, end ellers; og søgte altid at ſtille Manden tilfreds, naar han kom for at ſøge om Barnet, ſom nu og da faldt ham ind; thi han var paa nogen Tid bleven mere urolig, end før, over hendes beſynderlige ſtille Væſen og Lyſt til Eenſomhed; han var bange, at hun kunde derover blive folkeſky og enfoldig, eller maaſkee endogſaa ſindsforvirret. Ofte liſtede Moderen ſig hen til Sprækken i Muren, for at ſee efter Barnet, og næſten altid fandt hun hende i Selſkab med den lille ſtraalende Alfepige, enten i Færd med en eller anden Leg, eller i en alvorlig Samtale. Engang hørte Moderen Zerina ſpørge ſin Veninde, om hun vel kunde have Lyſt til at flyve? — „O ja! det kan Du vel tænke, at jeg gierne vilde:“ ſvarede Ælfride. Da ſlyngede Alfepigen ſine Arme om Barnet, og ſvævede ſagte med hende fra Jorden, ſaa høit ſom til Toppen af de ſtørſte Træer. Moderen blev ſaa forſkrækket, at hun glemte den Forſigtighed, hvormed hun ellers holdt ſig ſkiult, og løb ud i Døren for at ſee efter dem. Da Zerina blev hende vaer, truede hun ſmilende ad hende med Fingeren oppe i Luften, dalede ſtrax ned til Jorden

med Barnet, kyssede hende og forsvandt. Det hændte sig siden meer end eengang, at Marie blev seet af Alfepigen; og da rystede denne paa Hovedet, eller truede ad hende med Haanden, men dog altid ligesom for Spøg og med en venlig Mine.

Det var ogsaa ofte forefaldet, at Marie var kommen i Strid med sin Mand om Beboerne i Skovhusene ved Bækken, og at hun da ganske ivrigt havde taget dem i Forsvar, og sagt til Manden, at han bestemt giorde de stakkels Folk Uret. Naar Anders da trængte ind paa sin Kone, og alvorligen forlangte at hun skulde sige, hvorfor hun vilde vide det bedre, eller hvad Grund hun havde til at være af anden Mening, end alle Folk i Landsbyen, ja end Herskabet selv paa Slottet: saa brød Marie altid af, blev forlegen og taug. Engang en Eftermiddag blev Anders ved denne Leilighed endnu heftigere, end ellers, og svor paa, at Øvrigheden burde og skulde giøre Anstalt til at jage disse fordærvelige Landstrygere bort fra Egnen; da blev Marie ganske vred, og raabte: „Ti dog med saadan forargelig Tale, Anders! Du veed ikke, at de ere Velgiørere imod dig og mod os Alle!“ — „Hvad er det Du siger Kone? vore Velgiørere?“ sagde Anders i største Forundring: „disse Landløbere, som Ingen kiendes ved!“ — Marie var nu engang bleven vred; Heftigheden giorde hende ubetænksom, og forledede hende til, at hun, under det strengeste Tausheds Løfte, fortalte sin Mand hendes Ungdoms-Hændelser; men da han blev mere og mere vantro, jo længere hun kom i sin Fortælling, og ikke giorde andet end smile og ryste paa Hovedet: tog Konen ham tilsidst ved Haanden, førte ham sagte ind i Kammeret, og lod ham titte ud igiennem Sprækken. Der saae han til sin store Forbauselse den lysende Alfepige at lege fortroligt i Lysthuset med hans Datter, og saae hvorledes hun kiælede for Elfride og kyssede hende. Han kunde ikke sige et eneste Ord ved dette Syn; men et høit Udraab af Forundring slap af Munden paa ham. Zerina hørte det, og saae sig omkring. I det samme blev hun pludselig bleg, skiælvede heftigt og trued, ikke venligt, men med fortornet Mine, hen imod Kammeret. Derpaa sagde hun til Elfride: „Jeg veed det nok,

Du kan ikke giøre ved det, mit søde Barn! men disse Mennesker, de blive aldrig kloge, i hvormeget de ogsaa bilde sig ind af deres Forstand." Hun omfavnede derpaa Elfride med urolig Hast, og fløi i samme Øieblik, som en Ravn, over Haven hen imod Granskoven.

Om Aftenen var den Lille ganske taus, og kysede med Taarer sin røde Rose, da hun kom paa sit Kammer. Marie var meget ængstelig til Mode; og Anders selv talte kun lidt. Det blev Nat. Pludseligt begyndte der en stærk Susen i Træerne; Fuglene fløi omkring med ængstelige Skrig; man hørte Tordenen rulle fiernt og nær; Jorden bævede, og Klagetoner gik hylende igiennem Luften. Marie og Anders havde ikke Mod til at staae op, men hyllede sig i deres Sengetæpper, og ventede med Frygt og Skiælven paa den frembrydende Dag. Imod Morgenstunden blev det roligere i Luften; og alting var stille, da Solen med sit venlige Lys steg frem over den dunkle Skovrand.

Anders klædte sig paa, og Marie bemærkede, i det hun stod op, at den røde Steen paa hendes Fingerring var bleven blegere. Da de begge aabnede Døren, skinnede Solen dem klart imøde; men hele Omegnen forekom dem besynderligt forandret, og Uveiret om Natten havde efterladt sig de stærkeste Spor. Skoven havde tabt betydeligt af sin Friskhed; Bakkerne havde sænket sig, og syntes lavere, end før; Bækken flød mat og halvt udtørret giennem Dalen; men derimod var det ligesom Granskoven var bleven lysere; og den eensomme, omskyggede Plet, hvor Skovhytterne laae, havde ikke det Skumle og Afskrækkende, som før. Der kom Folk til fra Landsbyen; de talte med Anders og hans Kone om det selsomme Uveir, det havde været om Natten, og de fortalte at de vare gaaede igiennem Dalen, og forbi Hytterne; men disse vare tomme, og saae ud indeni som andre fattige Folks Boliger. Zigeunerne, som boede der, maatte være dragne bort; men et og andet af deres Boskab havde de ladet blive tilbage. — Elfride betroede sin Moder i Løndom: at hun om Natten heller ikke havde kunnet sove for det rædsomme Uveir. „Da jeg nu i min Skræk bad

til Gud om Beskiermelse," fortalte hun, „aabnedes pludseligt min Dør; og min kiære Legesøster, Zerina, traadte hurtigt ind. Hun havde en Reisetaske om Halsen, en Hat paa Hovedet, og en stor Vandringsstav i Haanden. Hun sagde mig et kiærligt Farvel; men paa dig var hun meget vred. For din Skyld maatte hun nu lide en smertelig og langvarig Straf, da hun dog havde elsket dig ligesaa høit som mig; thi Alle vare fortørnede paa hende, fordi de meget nødigt vilde forlade denne Egn."

Marie forbød hende at tale til Andre derom. Imidlertid var der ogsaa kommen en gammel Færgemand fra Floden til Martins Gaard, og han fortalte underlige Ting. Da Natten begyndte, var der kommet en fremmed, høi og svær Mand, af et besynderligt Udseende til ham, og havde leiet hans Færge af ham for den hele Nat, indtil Solen stod op; dog med den Betingelse, at han skulde holde sig rolig hiemme, lægge sig, som han pleiede, til Sengs, og slet ikke gaae ud af sit Huus. „Jeg blev underlig til Mode ved den Handel," sagde den Gamle; „men Manden betalte godt, og saa indgik jeg Vilkaaret. Sove kunde jeg dog ikke; og jeg kunde ikke lade være at staae op, og jævnlig at liste mig til at see ud af Vinduet. Jeg mærkede snart, at det begyndte at blive forfærdelig uroligt i Luften. Store, mørke Skyer drev om paa Himmelen, og i de tykke Skove begyndte der en Susen, som mod et stærkt Tordenveir. Det forekom mig at Huset rystede, og jeg hørte rundt omkring en hylende Lyd af besynderlige Klagetoner. Med eet saae jeg pludselig et stærkt, hvidtstraalende Lysskin, der efterhaanden blev bredere og bredere, ligesom det kunde være en Strøm af mange tusinde nedfaldne Stierner. Det bevægede sig bølgende og tindrende og straalende fra den mørke Granskov hist nede, bredte sig over Markerne, og trak sig hen imod Flodbredden. Jeg hørte en underlig sagte Trampen, en Klirren, Hvisken og Susen, der drog nærmere og nærmere forbi mig. Jeg kunde omsider ogsaa see, at det hele lysende Tog drog ned til min Færge, og at en utallig Hob af store og smaa straalende hvide Skikkelser, der lode til at være Mænd og Qvinder og Børn, gik

i Fartøiet, og den store fremmede Mand satte dem over allesammen. Desuden svømmede der skinnende Skabninger i Tusindtal ved Siderne af Færgen, og i Luften flagrede der en heel Hær af straalende Lys og hvide Taager; men fra alle Kanter hørtes der underlige, sagte Klagetoner og Jammerlyd, ligesom det kunde være en dyb og stærk Sørgemusik, man hørte meget langt borte. Stærke Aareslag i Vandet og Flodens Brusen lød derimellem; og stundom igien blev det stille som i Graven. Færgen blev meget ofte stødt fra Land, og kom tilbage igien; og en stor Mængde Kar og Redskaber og Tønder toge de med sig, som smaa Dværgeskikkelser bar og trillede ned til Færgen. Endelig til allersidst saae jeg et prægtigt og glimrende Tog. Det var en Olding, der sad paa en lille melkehvid Hest; men jeg saae kun Hovedet af Hesten, thi den var heel behængt med kostbare, glimrende Dækkener af Sølvmoor, og en stor, tæt Flok trængte sig nær omkring den. Den Gamle havde en Guldkrone paa Hovedet, der lyste og straalede saa stærkt af Metallets og Ædelstenenes Glands, at det forekom mig som en opgaaende Sol, der steg frem af Morgenrødens Luer. Men da jeg en kort Tid havde betragtet dette herlige Syn, kom der ligesom en bedøvende Dorskhed over mig; jeg maatte kaste mig paa mit Leie, og sank strax i Slummer, hvori en Mængde forvirrede Drømmebilleder afløste hverandre. Da jeg vaagnede i Morges, var alting roligt; men med Forundring saae jeg, at Flodens Vand var sunket betydeligt, og min Færge laae næsten tør i Havnen."

Endnu i samme Sommer blev der en stor Tørke og Misvæxt; Skovens Løv borttørredes, Kilderne fattedes Vand, og den ellers saa frodige og blomstrende Egn saae tidligt om Efteraaret nøgen og øde ud. Frugttræer og Viinbierge gave en meget ringe Høst; alle Reisende, der kom til Egnen, undredes over dens hastige Forvandling, og Greven paa Slottet tabte Lysten til at blive der den følgende Sommer over. — Men Ælfride betragtede sin Rose hver Morgen og Aften med Længsel og Taarer, og tænkte med Sorg paa den yndige Legesøster, der havde forladt hende for bestandig. Ligesom Blomsten visnede

og sank hen, saaledes tæredes ogsaa Elfrides Sundhed bort, og Roserne blegnede paa hendes Kinder. Allerede før den næste Vaar kom, segnede hun som den visnede Lilie. Da stod Marie tidt eensom udenfor Huset, og saae over til den Plet nede ved Skoven, hvor hendes Livs skionneste Billeder vare oprundne og hastigt forsvundne. Hun tæredes hen, ligesom Datteren, og fulgte hende efter faa Aars Forløb. Nu kunde den forladte Anders ikke længer holde det ud i den sørgelige Eensomhed, og flyttede bort, med sin Hustrues Fader, den gamle Martin, til en anden Egn.